

TMMOB
İnşaat Mühendisleri Odası

45. Dönem
Raporlar,
Görüşler,
Değerlendirmeler
2016-2018

30-31 Mart - 1 Nisan 2018
Ankara

TMMOB

İnşaat Mühendisleri Odası

Necatibey Cad. No: 57 Kızılay / Ankara

Tel: 0.312.294 30 00 - Faks: 294 30 88

E-posta: imo@imo.org.tr - www.imo.org.tr

İçindekiler

Sunuş	9
-------------	---

Basın Açıklamaları

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe'nin Mesajı 8 Nisan 2016	13
23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Kutlu Olsun 23 Nisan 2016	14
1 Mayıs; Birliğin, Dayanışmanın, Sömürüyü Reddetmenin, Savaşa Karşı Barışı İstemenin Bayram Günüdür. Kutlu Olsun! 1 Mayıs 2016	14
Bir Kez Daha Yaşanmasın Diye; Soma'yı Unutmayacağız, Unutturmayacağız! 12 Mayıs 2016	14
Gezi Parkı Halkın Ortak İradesinin Eseri ve İstanbul'un Önemli Bir Simgesi Olarak Varlığını Koruyacaktır! 31 Mayıs 2016	15
Çevreyi Tehdit Eden Uygulamalar Son Bulmalı, Yeni Felaketlere Kapı Aralanmamalıdır 6 Haziran 2016	16
İstanbul'da Düzenlenen Terör Saldırısını Lanetliyoruz 7 Haziran 2016	17
Kan Gölüne Dönen Ortadoğu'nun Bir Parçası Olduk 29 Haziran 2016	17
Sivas Katliamını Unutmadık, Unutturmayacağız 1 Temmuz 2016	19
Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısının Mülteci Haline Getirilmesini Kabul Etmeyeceğiz 12 Temmuz 2016	19
Fransa'da Meydana Gelen Terör Olayını Kınıyoruz 15 Temmuz 2016	20
Demokratik Parlamenter Sisteme Sahip Çıkmak Gerekıyor 16 Temmuz 2016	21
Demokratik Özgürlükçü Barışçı Adaletli Bir Düzene İhtiyacımız Var 19 Temmuz 2016	21
Ülkemizin Depremselliği ve 17 Ağustos 1999 Depremi 15 Ağustos 2016	23
Diyarbakır, Van ve Elazığ Saldırılarını Kınıyoruz 18 Ağustos 2016	30
Terörü lanetliyoruz 21 Ağustos 2016	30
Kılıçdaroğlu'na Yapılan Saldırını Kınıyoruz 25 Ağustos 2016	31
Şiddetin Temel Siyaset Aracı Haline Getirilmesini Asla Kabul Etmiyoruz ve Şiddetle Kınıyoruz 26 Ağustos 2016	31
30 Ağustos 1922 Tarihi Emperyalist İşgale Karşı Verilen Büyük Bir Mücadelenin Tarihidir 29 Ağustos 2016	32
Barışa En Çok İhtiyacımız Olduğu Bir Dönemde 1 Eylül Dünya Barış Gününü Kutluyoruz 31 Ağustos 2016	33
19 Eylül Mühendis Mimar ve Şehir Plancılarının Dayanışma Günüdür 19 Eylül 2016	34
10 Ekim Katliamını ve 101 Barış İnsanı Unutmayacağız, Unutturmayacağız! 7 Ekim 2016	35

İçindekiler

23 Ekim Van Depreminin 5. Yılında Güvenli Yapı Üretiminin Neresindeyiz? 22 Ekim 2016	36
Düzce Depremini Unutmadık, Unutturmayacağız! 11 Kasım 2016	37
Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Dayanışma Ruhuyla Tüm Kadınları Selamlıyoruz 25 Kasım 2016	38
Adana Aladağ'da Kız Öğrenci Yurdu Yangını Kaza Değil, Sorumlusu Siyasi İktidar Olan Bir Cinayettir 30 Kasım 2016	40
Önceki Dönem Sinop Temsilcimiz Salim Akbaş'ın Oğlu, Tıp Fakültesi Öğrencisi Berkay Akbaş, İstanbul'da Yaşanan Terör Saldırısında Yaşamını Yitirdi 12 Aralık 2016 ..	41
Yine Terör Yine Kıyım !!! 12 Aralık 2016	41
İnşaat Mühendisleri Odasının 62. Kuruluş Yıldönümü Mesajı 12 Aralık 2016	42
Çalışmalarımızı Durdurmayacağız Karanlık Güçlere Teslim Olmayacağız 17 Aralık 2016	44
19 Aralık İnşaat Mühendisleri Gününüz Kutlu Olsun! 20 Aralık 2016	44
Yine Terör mü!!!!?? 1 Ocak 2017	46
Dik Duracağız Soğukkanlı Olacağız!!!! 6 Ocak 2017	47
Varlık Fonu Uygulamaya Konuldu! Nedir? Ne Değildir? Ne Getiriyor? 8 Şubat 2017 ...	47
Meslekten İhraç Ederek Bilimi ve Bilgiyi Yok Edemezsiniz! 9 Şubat 2017	48
Çanakkale Ayvacık Depremi 10 Şubat 2017	49
İnşaat Mühendisleri Odası Suyuna ve Geleceğine Sahip Çıkmaktadır! 22 Mart 2017..	50
Doğayı ve Çevreyi Gözetmeyen Politikalar Yaşamı Tehdit Etmektedir! 5 Haziran 2017	51
Deprem mi? O da Ne! 12 Haziran 2017	52
Adalet Yoksa "Adalet" Diye Yollara Düşmekten Başka Bir Yol da Yoktur 21 Haziran 2017	53
Teoman Öztürk'ü Saygıyla Anıyoruz 11 Temmuz 2017	54
15 Temmuz'dan Ders Aldık mı? 15 Temmuz 2017	54
Doğa Olayları ve Deprem 21 Temmuz 2017	56
Doğa Olayı Olarak Ülkemizin Gündeminde Sadece 17 Ağustos Depremi mi Var? 15 Ağustos 2017	57
23 Ekim Van Depreminin 6. Yılında Güvenli Yapı Üretiminin Neresindeyiz? 22 Ekim 2017	64
Kadınların Eşitlik ve Özgürlük Mücadelesine ve Bu Mücadele Yolunda Sürdürdüğü Dayanışmaya İnaniyor ve Güveniyoruz 25 Kasım 2017	65
5 Aralık Dünya Kadınlarının Seçme ve Seçilme Hakları Günü 5 Aralık 2017	66
İnşaat Mühendisleri Odası'nın Kuruluş Günü Nedeniyle Oda Başkanı Cemal Gökçe'nin Yayınlamış Olduğu Mesaj 18 Aralık 2017	67

İçindekiler

Eşitlik ve Özgürlük Mücadelemizde Israrcıyız. Yaşasın 8 Mart 7 Mart 2018	68
Deprem Bir Doğa Olayıdır, Afeti İse Çoğu Zaman İnsanlar Yaratır! Bu Nedenle Afet Kader Değildir!.. 9 Mart 2018	70

TMMOB ve Bağlı Odaların Ortak Basın Açıklamaları

Hiç Kimse Odalarımızı Mesleki Kamusal, Toplumsal, Mesleki Yararları Savunmaktan Alıkoyamaz 16 Nisan 2016	74
Cumhurbaşkanı TMMOB ve Odalarımızı Hedef Gösteriyor Ancak Ülkemizden, Halkımızdan Yana ve Rant Karşısı Mücadelemiz Kararlılıkla Sürecek 23 Nisan 2016	75
Mimarlar Odası'na Yapılan Yasa Dışı Baskını Kınıyoruz. Yargı Kararlarına Uyulmalıdır 1 Haziran 2016	78
TMMOB'ye Bağlı Odalar Anayasa Değişikliğine "Hayır" Demektedir. Başarabiliriz, Karanlığa Gidişi Durdurabiliriz! 3 Şubat 2017	78
Provokasyonlara Geçit Yok: TMMOB Susmayacak! 24 Mart 2017	79

Basın Kuruluşlarına Yapılan Açıklamalar

Anadolu Ajansı 24 Ekim 2016	83
Kanal V Televizyonu 1 Aralık 2016	83
Açık Radyo 18 Ocak 2017	83
Açık Radyo 8 Şubat 2017	83
Kanal D Ana Haber Bülteni 27 Haziran 2016	84
CNN Türk Ana Haber Bülteni 15 Ağustos 2016	84
Basın Toplantısı 15 Ağustos 2016	84
Kanal B Televizyonu 16 Ağustos 2016	84
Kanal B Televizyonu 3 Şubat 2017	84
Kanal 33 Televizyonu 18 Mart 2017	84
Adana Koza TV 24 Mayıs 2017	84
Kanal D Televizyonu 13 Haziran 2017	84
Kanal B Televizyonu 14 Haziran 2017	85
Kanal D Ana Haber Bülteni 21 Haziran 2016	85
Tele 1 Televizyonu 18 Temmuz 2017	85
Kanal B televizyonu 18 Temmuz 2017	85
CNN Türk Televizyonu 20 Temmuz 2017	85
Artı 1 Televizyonu 21 Temmuz 2017	85

İçindekiler

Halk TV 21 Temmuz 2017	85
CNN Türk Televizyonu 15 Ağustos 2017	85
As Televizyonu 15 Ağustos 2017	86
İMC TV 16 Ağustos 2017	86
Olay Televizyonu 16 Ağustos 2017	86
Halk Televizyonu 17 Ağustos 2017	86
Tele 1 Televizyonu 17 Ağustos 2017	86
Birgün Gazetesi 20 Ağustos 2017	86
Açık Radyo 23 Ağustos 2017	92
Açık Radyo 24 Ağustos 2017	92
TRT1 Televizyonu 6 Ekim 2017	92
Artı 1 Televizyonu 15 Kasım 2017	92
Kıbrıs TV 14 Aralık 2017	92
NPN Haber Televizyonu 17 Aralık 2017	92
Açık Radyo 17 Ocak 2018	92
MedyaScope TV 26 Şubat 2018	92

Etkinlik ve Çeşitli Toplantılarda Yapılan Konuşmalar

45. Dönem 1. Danışma Kurulu Toplantısı 4 Haziran 2016	95
Yapı Denetim Çalıştayı (Antalya) 1 Aralık 2016	99
45. Dönem 2. Danışma Kurulu Toplantısı 3 Aralık 2016	103
Örgütlenme Çalıştayı (Sakarya) 7 Ocak 2017	106
Yapı Denetim Çalıştayı (Ankara) 14 Ocak 2017	108
Örgütlenme Çalıştayı (İstanbul) 18 Şubat 2017	111
Yapı Denetim Çalıştayı (İstanbul) 25 Şubat 2017	112
Örgütlenme Çalıştayı (İzmir) 3 Mart 2017	114
İnşaat Mühendisliği Eğitimi Vizyon Raporu 2016 Toplantısı 10 Mart 2017	119
45. Dönem 3. Danışma Kurulu Toplantısı 11 Mart 2017	121
Örgütlenme Çalıştayı (Mersin) 18 Mart 2017	124
İnşaat Yönetimi Çalıştayı (Adana) 25 Mart 2017	127
İnşaat Yönetimi Çalıştayı (Denizli) 7 Nisan 2017	131
Tarihi Eserlerin Güçlendirilmesi ve Geleceğe Güvenle Devredilmesi Çalıştayı (Aydın) 8 Nisan 2017	134

İçindekiler

Örgütlenme Çalıştayı (Muğla) 22 Nisan 2017	137
Tarihi Eserlerin Güçlendirilmesi ve Geleceğe Güvenle Devredilmesi Çalıştayı (Hatay) 29 Nisan 2017	140
Ulaştırma Politikaları Çalıştayı (Erzurum) 6 Mayıs 2017	142
Örgütlenme Çalıştayı (Erzurum) 7 Mayıs 2017	144
İnşaat Mühendisliği Eğitimi Çalıştayı (Balıkesir) 18 Mayıs 2017	146
12. Ulaştırma Kongresi 24 Mayıs 2017	149
Su ve Enerji Çalıştayı (Eskişehir) 3 Haziran 2017	154
Avrupa İnşaat Mühendisleri Konseyi (ECCE) 65. Toplantısı 2 Haziran 2017	156
Tarihi Yapıları ve Ulaşımı Geleceğe Güvenle Ulaştırılabilirlik Konferansı (Kıbrıs) 22 Eylül 2017	158
İzmir ve Deprem Konferansı 28 Eylül 2017	160
Kentsel Altyapı Çalıştayı (Manisa) 30 Eylül 2017	166
Uluslararası Katılımlı 7. İnşaat Yönetimi Kongresi 6 Ekim 2017	168
Dünya İnşaat Mühendisleri Konseyi (WCCE) 19 Ekim 2017	171
Uluslararası Katılımlı 7. Çelik Yapılar Sempozyumu 26 Ekim 2017	173
Uluslararası Katılımlı 6. Tarihi Yapıların Korunması ve Güçlendirilmesi Sempozyumu 2 Kasım 2017	175
TMMOB 44. Dönem 4. Danışma Kurulu Toplantısı 11 Kasım 2017	178
4. İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu 17 Kasım 2017	181
Uluslararası Katılımlı 7. Geoteknik Sempozyumu 22 Kasım 2017	183
İnşaat Mühendisliği Hizmetinde 40 Yıl Töreni 21 Aralık 2017	187

Değerlendirmeler, görüşler, raporlar

Çanakkale İli Ayvacık Deprem Raporu 25 Şubat 2017	193
Adıyaman Samsat Depremi Ön Değerlendirme Raporu 3 Mart 2017	198
Manisa Deprem Raporu 15 Mayıs 2017	212
Bilirkişilik Yönetmeliği Taslağı Üzerine Adalet Bakanlığı'na Görüş Gönderildi 6 Nisan 2017	214
"Bilirkişilik Temel ve Alt Uzmanlık Alanları"na İlişkin Görüş 11 Aralık 2017	216
Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesi Taslağı Hakkında Görüş 27 Aralık 2017	221

Basında İMO

223

Sunuş

Değerli Meslektaşımız,

Odamız yönetim kurulları her çalışma dönemine yeni bir zenginlikle başlıyor. Geçmiş dönemlerden bugünlere getirilen birikimin bir sentezi olarak görev yapıyor. Yüzlerce farklı konuda yeni raporlar hazırlanıyor, yeni görüş ve değerlendirmeler ortaya konuluyor.

Hazırlamış olduğumuz **“Raporlar, Görüşler, Değerlendirmeler Kitabı”**, 45. Dönem Yönetim Kurulunun çalışmalarını gözler önüne seriyor. Bu kitapta yer alan basın açıklamaları, konuşma metinleri, Oda merkezi ya da şubelerimiz tarafından hazırlanan raporların her biri bir emek ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenle ortaya konan bu rapor ve görüşler geleceğimize ışık tutmaktadır. Odamızın farklı konu ve uzmanlık alanlarında ortaya koymuş olduğu görüşler aynı zamanda Oda’mızın mesleğimizle ilgili politikasını da ortaya koymaktadır.

Açıklıkla ifade etmek gerekir ki Oda’mızın meslekle ilgili politikasının yanında ülke sorunlarına yönelik olarak da bir politikası vardır, olmalıdır da. Oda’mız iş kazalarından yapı denetimine, yapı üretimi ile ilgili mevzuattan sağlıklı kentleşmeye, tarihi yapıların korunmasından kentsel haklara ve kentsel dönüşüme kadar alanımızı ilgilendiren konularda kamu yararını öne alan görüş ve önerilerde bulunmuştur. Ülkemiz ve kentlerimizle ilgili yapılacak olan yeni uygulamalara müdahil olmuştur. Oda’mız, yeni sorun alanları yaratacak karar ve tasarruflar karşısında; **bilime, mühendisliğe ve akla dayalı yaklaşımını her koşulda ortaya koymuştur.**

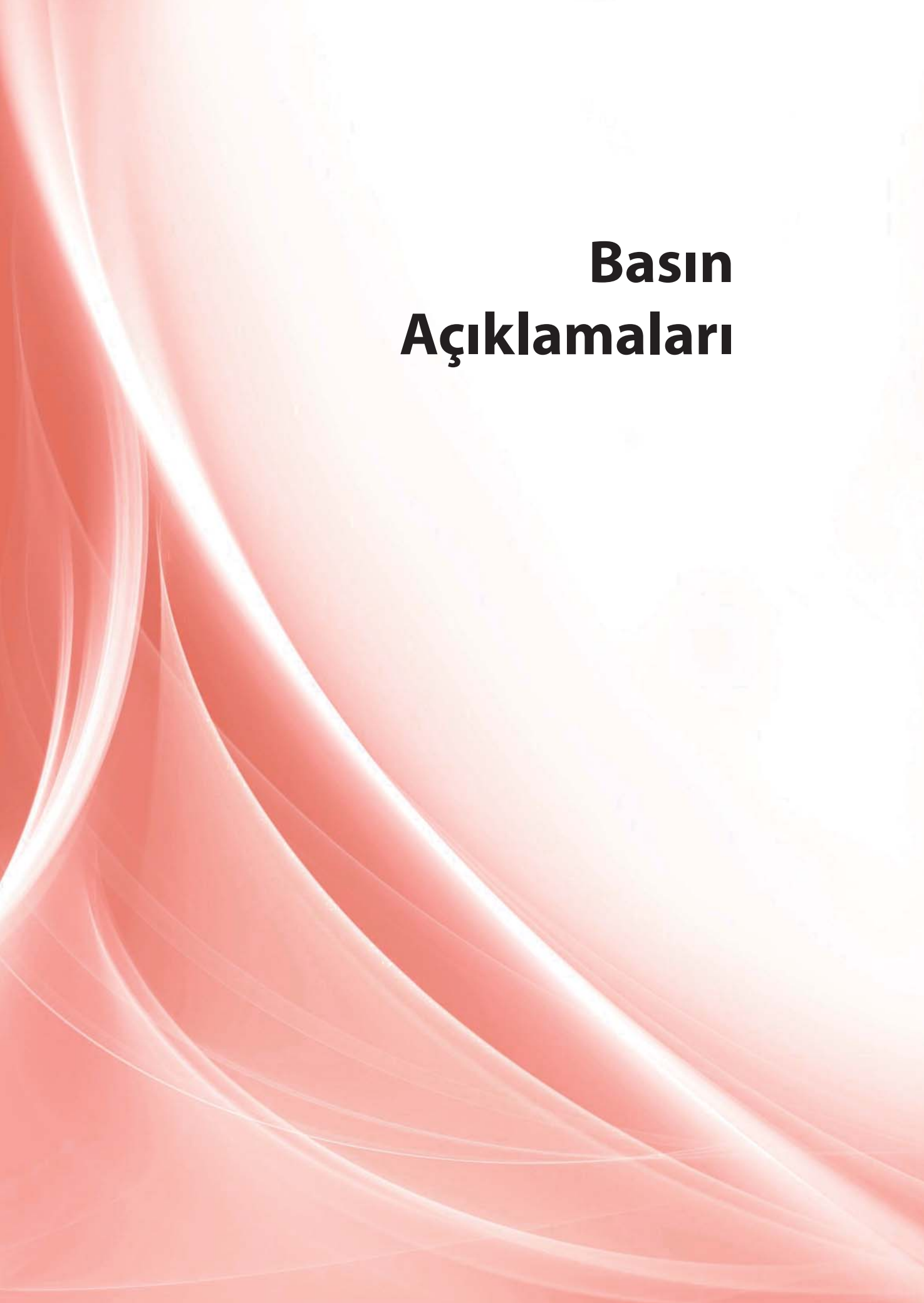
Yapmış olduğumuz basın açıklamaları, değerlendirme metinleri, sonuç bildirileri ve hazırlanan raporlar Oda’mızın görüş ve eğilimlerini yansıtmakta, mesleğimiz ve ülkemizle ilgili politikamızın açık bir ifadesi olarak tarihteki yerini almaktadır. Sadece bugüne değil, geleceğe de bakarak bütünlüklü bir bakış ortaya koymuştur. Gelecek kuşakların yaşama ve beslenme araçlarının ortadan kaldırılmasına veya zayıflatılmasına karşı çıkmıştır. Sürdürülebilir bir gelecek ve sürdürülebilir bir çevre ve kentlerin savunucusu olmuştur. Kaynaklarımızın kişi ve grup çıkarları için kullanılmasının sürdürülemez olduğunu her zeminde anlatmıştır. **Bilimin, bilginin, aklı doğru kullanmanın ve analitik düşünmenin bizim mesleki politik hattımız olduğuna sürekli olarak vurgu yapılmıştır. İnsan hakları ve hukukun evrensel ilkeleri olmazsa olmazlarımız arasında yer almıştır.**

Odamızın ürettiği görüş ve yaklaşımlar ortak aklın, katılımcılığın, demokrat olmanın, kavrayıcı ve kapsayıcı olmanın bir gereği olarak ortaya çıkmıştır. Mesleğimizin doğrudan ilgi alanına giren konularda, mesleğimizin evrensel doğrularına, bilimsel gerçeklere ve toplum yararına uygun olmayan proje ve uygulamalara karşı olmuştur. Sadece eleştirmekle kalmamış, aynı zamanda önermiştir de. Odamızı farklı kılan ve referans kurum haline getiren de bu özelliğidir.

“Değerlendirmeler, Görüşler, Raporlar” kitabıyla yol haritamızı ortaya koymuş bulunuyoruz. Meslektaşlarımızın ve yeni seçilecek olan yönetim kurulumuzun zenginliğimize yeni zenginlikler katacaklarına inanıyoruz.

Saygılarımızla.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
45. Dönem Yönetim Kurulu

Basın Açıklamaları

Basın Açıklamaları

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe'nin Mesajı

8 Nisan 2016

Değerli Meslektaşlarım,

25-27 Mart 2016 tarihinde Ankara'da yapılan 45.Dönem Olağan Genel Kurulumuz bazı cılız seslerin dışında büyük bir olgunluk içinde gerçekleştirildi. Bu olgunluğa katkı veren tüm meslektaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz.

Baskı ve vesayet altına almanın giderek ağırlaştığı ve mühendis emeğinin giderek ucuzladığı bu dönemde, mesleki birliğimizi ve dayanışmamızı geliştirip güçlendirmeye ihtiyacımız var. Bilimden, akıldan, özgürlükten, eşitlikten, dayanışmadan, insan ve mühendis emeğine sahip çıkmaktan yana olan tutumumuzu, her koşulda sürdürerek haksızlıklara karşı çıkmaya ve sesimizi birlikte yükseltmeye ihtiyacımız var.

Ülkemizde toplumsal barışın bozulmuş olduğunu, aylardır ülkemizin birçok yerinde bombaların patlatıldığını ve alt alta yazıldığında sivil, asker, polis, genç, çocuk ve birçok insanımızın yaşamını yitirdiğini görüyor ve üzülüyoruz. Artık evinden çıkan yurttaşlarımızın işyerlerine varıp varamayacaklarının tartışıldığı, evlerine sağ salım döneceklerinin de bilinmediği bir ülke haline geldik. Sokaklar boşaldı, kimse evinden dışarı çıkmak istemiyor. Genel Kurulumuza gelen meslektaşlarımızın ailelerinin tedirgin olduklarını, terör korkusu nedeniyle de bazı meslektaşlarımızı Ankara'ya ailelerinin göndermediklerini de gördük ve yaşadık.

Bu şartlar altında yapılan 45. Dönem Genel Kurulumuza katılan meslektaşlarımızın, bundan sonraki süreçte, birbirlerine karşı daha hoşgörülü davranacaklarına dair yeni bir beyaz sayfa açarak evlerine dönmüş olduklarını düşünüyoruz.

Meslek örgütümüzü oluşturan üyelerin heterojen bir yapıya sahip olduklarını her görüş ve renkten meslektaşlara sahip olduğumuzu biliyoruz. Bu kapsamda Odamızın öznesi meslektaşlarımızdır. Sosyal ve siyasal anlayışı ne olursa olsun meslektaşlarımızın mesleki faaliyetlerini sürdürebilmeleri için Odamıza üye olmaları zorunludur. Bu kapsamda Odamızda siyasi bir birlik yoktur mesleki bir birlik vardır.

Ayrıca inşaat mühendisliği evrensel bir meslektir. Mesleğimizin politikasını her koşulda yapmak gerekir. İnşaat mühendisi olmamıza karşın bir insan olarak doğduk ve mesleğimizi sonradan seçtik. İnsana dair olan her şeye ilgi duyarız. Bu bağlamda insan hakları ve hukukun evrensel ilkeleri çerçevesinde hayatı ve mesleğimizin yorumlanması gerektiğine de inanıyoruz. Bizim mesleğimiz bir medeniyet mesleğidir. Barışı savunan bir meslektir. Bu nedenle de "yurtta barış dünyada barış" diyenlerdeniz.

Bundan sonraki süreçte de, Odamızı eşitlikçi, özgürlükçü, kimseyi öteki olarak görmeyen ve demokratik geleneklere uygun bir anlayışla yöneteceğimizin bilinmesini isteriz. Dini, dili, etnik kimliği ne olursa olsun yönetim kurulumuz tüm Şubelerimize eşit bir mesafede duracak, kimlik siyaseti yapmayacak, kimlik siyaseti yapanlara da karşı olacaktır.

Açıkkçası mesleki dayanışmayı önemseyip kavrayıcı ve kapsayıcı bir anlayışın sürdürülmesi için ciddi bir çaba içinde olacağız.

45. Dönem Yönetim Kurulunun seçilmesi sürecinde, oylarıyla bizleri yani yönetim kurulumuzu destekleyen veya desteklemeyen tüm meslektaşlarımıza teşekkür ediyoruz. Günlerinizin sevgi içinde ve sağlıklı geçmesini diliyoruz. 8 Nisan 2016

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Kutlu Olsun

23 Nisan 2016

Bağımsızlık ve kurtuluş iradesinin TBMM tarafından ele alındığı bir gün. Özgürlüğe, cumhuriyete, demokrasiye, eşitliğe, adalete ve hukukun üstünlüğüne açılan bir kapı. Çocuklara adanan en anlamlı bir bayram. Kutlu olsun.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

1 Mayıs; Birliğin, Dayanışmanın, Sömürüyü Reddetmenin, Savaş Karşı Barışı İstemenin Bayram Günüdür. Kutlu Olsun!

1 Mayıs 2016

Birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs; emekçi halkların nitelikli, eşit ve insan onuruna yakışır koşullarda çalışma hak ve taleplerini tüm dünyaya ilettiği bir bayram olarak kutlanmaktadır.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak; tüm üyelerimizi 1 Mayıs birlik ve dayanışma gününde emeğimize, mesleğimize, kaybolan haklarımızın geri kazanılması yolunda birlik ve dayanışma içinde olmaya, toplumsal barışın sağlanması ve geleceğimiz için mücadele etmeye çağırıyoruz.

1 Mayıs birlik ve mücadele gününde sizleri TMMOB ile birlikte İnşaat Mühendisleri Odasının kortejlerinde yer almaya davet ediyoruz.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Bir Kez Daha Yaşanmasın Diye; Soma'yı Unutmayacağız, Unutturmayacağız!

12 Mayıs 2016

Soma'da 301 madenciyi hayattan koparan işçi katliamının üzerinden tam 2 yıl geçti. 2 yıl önce, hiçbir önlemin alınmadığı, işçilerin son derece kötü ve güvencesiz koşullarda çalıştığı ortaya çıkan madende yaşanan olay sonucu yüzlerce eve ateş düştü, tüm Türkiye yasa boğuldu.

Soma'daki kömür madenleri, maden ocaklarının işletmesinin kiraya verilmesi yöntemiyle özelleştirilmiş, özelleştirmeyi alan Soma Holding daha ucuz kömür çıkartmayı vaat etmiş ve

maliyetleri en aşağıya çekebilmek için işçi sağlığı ve güvenliği ile ilgili hiçbir önlem almamıştır. Ayrıca, yapılması gereken denetimlerin ciddiyetle yapılmamış olduğu da basına yansımıştı. Madenlerde güvencesiz bir çalışma ortamının olduğu TBMM'ye getirilmesine rağmen sorunların görüşülmesi milletvekillerinin çoğunluk oylarıyla engellenmişti. 301 canımızı yitirdiğimiz olay göz göre göre geliyor demiydi.

Dünyayı elleriyle yaratan, yarattıklarının ancak kırıntılarına mahkûm edilen işçiler, daha fazla kâr için hiçbir güvenlik önleminin alınmadığı madenlerde, inşaatlarda ve pek çok iş yerinde ölümle burun buruna çalışıyorlar. Gerek çalıştıkları şirketlere gerekse ülke ekonomisine büyük kazançlar sağlayan işçiler yalnızca yaşanılabilir ücretler ve sosyal haklardan mahrum kalmıyor, aynı zamanda tarihin yüz yıl gerisinde kalmış koşullarda çalışıyorlar. Hatırlayalım; Soma katliamından hemen sonra dönemin Başbakanı, yüz yıl önce Avrupa'da yaşanan maden facialarını örnek vererek anlatıyordu. Şirketlerin ve ülkelerin kazançları yüz yıl öncesine göre kat be kat artmasına rağmen işçilerin yüz yıl önceki koşullarda çalışması ne yazık ki unutulmuştu! Oysa Avrupa'nın birçok ülkesinde neredeyse yüz yıla yakın bir zamanda ölümlü kazaların olmadığı da görmezden geliniyordu.

2 yıl önce yaşadığımız acıyı hala yüreklerimizde hissediyoruz. Kaybettiğimiz 301 canın acısını unutmamız mümkün değildir. Nitekim her gün yaşanan işçi cinayetleri acımızı tazelemekte, acılara yeni acılar eklenmektedir. 2014 yılında iş cinayetlerinde yaşamını yitiren 1882 işçiye ilave olarak 2015 yılında da 1731 insanımızı iş cinayetlerinde toprağa gömdük. Ölümlü iş cinayetlerinin yaklaşık olarak 1/3 inşaat sektöründe ortaya çıkan ölümlerdir.

Ülkenin değerlerini özelleştirerek piyasanın hırçın ellerine bırakanlar bu katliamların sorumlularıdır. Siyasi iktidarın, işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin yasal ve idari düzenlemelerden kaçınması ve layıkıyla denetim yapmayan kişi ve kurumlar da bu katliamın sorumlularıdır.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak işçi ölümlerinin son bulması için bilimsel yöntemler ve toplum yararını gözetken mühendislik anlayışımızla yetkilileri uyarmaya devam edeceğiz. Odamızın işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda birçok önemli çalışması olmuştur ve olacaktır. Yetkili kurum ve kuruluşlar çalışmalarımızın sonuçlarını görmeli ve bu sonuçlardan yararlanmalıdır. Bizler iş cinayetlerini iş kazası olarak görmeyip işçilerin daha sağlıklı ve güvenli koşullarda çalışabilmesi için üzerimize düşeni yapmaya devam edeceğiz.

Soma Maden Ocağı'nda yaşanan katliamın ikinci yılında hayatını kaybeden işçilerimizi saygıyla anarken yakınlarına bir kez daha sabırlar diliyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

Gezi Parkı Halkın Ortak İradesinin Eseri ve İstanbul'un Önemli Bir Simgesi Olarak Varlığını Koruyacaktır!

31 Mayıs 2016

Taksim Gezi Parkı ekseninde gelişen ve dünyanın dikkatini ülkemize çeken eylemlerin üzerinden 3 yıl geçti. 31 Mayıs 2013 tarihinde; gençler, kadınlar, mühendisler, işçiler yani tüm toplumsal kesimler, İstanbul'un korunmaya değer önemli varlıklarından biri olan Gezi Parkı için kenetlenmiş; kent bilincine, doğaya ve temel insan haklarına olan bir duyarlılıkla tüm ülkeye yayılmış, demokrasi tarihimizin önemli bir simgesi olarak ortaya çıkmıştır.

Gezi Parkı'nın yıkılarak yerine Topçu Kışlası'nın yeniden yapılması adı altında Taksim'e yeni bir AVM yapılmasının çalışmaları Gezi eylemlerini doğurmuştur. Oysa Taksim Gezi Parkı gibi eşsiz bir kamusal alanın ortadan kaldırılarak varlığına son verilmesi bir insanın yaşamına son verilmesi kadar büyük bir öneme sahiptir. Oysa Taksim Gezi Parkı olaylarının ülkemizin ve İstanbul'un kültürel yaşamında hak ettiği yere oturtulması gerekirdi.

Taksim Gezi Parkı'na AVM yapılmasını ve ağaçların sökülmesini protesto eden ve en demokratik haklarını kullanan insanlar büyük bir polis şiddetiyle karşılaşmış, ülkenin dört bir yanında insanların can güvenliklerini tehdit eden "güvenlik" uygulamaları hayata geçirilmişti. Ne yazık ki bu eylemler sırasında gençlerimiz sokak ortasında şiddetli bir şekilde dövülmüşler, ya da kameralar önünde polis kurşunuyla yaşamlarını yitirecek kadar büyük bir şiddetle karşılaşmışlardır. Gezi Parkı eylemleri, kentsel değerlerin korunması için en temel insan haklarının savunulmasına karşı gösterilen polis şiddeti halkın büyük bir tepkisiyle karşılaşmıştır. Birçok insan yaralanmış, hayatını kaybedenler olmuştur.

Ülkemizin ve dünyanın demokrasi tarihinde önemli bir yere sahip olan Gezi Parkı eylemlerinde yaşamını yitirenleri bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Başta İstanbul kenti olmak üzere kentlerin nefes alma alanlarını yok eden 'rant' çevrelerinin acımasızlığına karşı bugüne kadar sürdürdüğümüz mücadele bundan sonra da devam edecektir.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak Gezi eylemlerinin 3.yıl dönümünde nedeniyle, hayatını kaybeden yurttaşlarımızı saygıyla anıyoruz. Gezi ruhunu yaratan değerleri bundan sonraki süreçte de savunacağımızın bilinmesini istiyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

Çevreyi Tehdit Eden Uygulamalar Son Bulmalı, Yeni Felaketlere Kapı Aralanmamalıdır

6 Haziran 2016

1972 yılında toplanan Birleşmiş Milletler Stockholm Konferansı'yla birlikte, kalkınma ve sanayileşme politikalarının doğurduğu çevresel sorunlara dikkat çekebilmek için 5 Haziran tarihi, "Dünya Çevre Günü" ve 5 Haziran sonrası devam eden hafta da "Dünya Çevre Haftası" olarak kabul edilmiştir. Ancak aradan geçen onca yıla rağmen, çevreyi kendi yararları için kullanan çıkar çevreleri, devletlerin ülkenin ve halkın geleceğini düşünmeden uyguladıkları çevre politikaları ve savaşlar, çevre için büyük bir tehdit oluşturmuştur.

Ülkemizde, konuyla ilgili yapılan onlarca mevzuat değişikliği; kentsel ve kırsal alanları, ormanları, meraları, kıyıları, tabiat varlıklarını sömürü ve rant alanları olarak görmüştür. Ülkemizin birçok yerinde yerel halkın yaşamını ve doğal ortamın gereklerini dikkate almadan yapılan yanlış hidroelektrik santralleri (HES'ler) ve termik santral projeleri, nükleer santral projeleri, köprüler ve otoyollar, havaalanları gibi birçok proje çevresel etkileri dikkate alınmadan, etkili ve yetkili çevrelerin hizmetlerine sunulmuştur.

TBMM tarafından kabul edilen 6704 Sayılı Torba Kanun ile birçok projenin yanında, Kanal İstanbul Projesinin yasal altyapısı oluşturulmuş, başta İstanbul olmak üzere ciddi ekolojik, demografik ve ekonomik sorunlara zemin hazırlanmıştır. Yine Meclis gündeminde olan 312 Sıra Sayılı Torba Kanun Taslağı ve 64. Hükümet Eylem Planı'nda yer alan yasal düzenlemeler çevrenin korunmasına değil, ne yazık ki daha fazla betonlaşmaya, daha fazla doğa kıymına, insanların ve halkın yaşam alanlarının daha da sorunlu hale gelmesine neden olmuştur.

Çevreyi tehdit eden bir başka önemli konu da ülkemizde ve Ortadoğu'da yaşanan savaşlardır. İnsan hayatını, birçok canlıyı, çevreyi ve kültür varlıklarını katleden çatışmalar, telafisi imkansız sonuçlar doğurmaktadır.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, Dünya Çevre Günü ve Haftası'nı bir "Protokol Günü" olmaktan öteye, doğal hayatın, tarihin ve kültürel varlıkların korunması için, sürdürülebilir çevre politikalarının uygulanmasının hayati önemini hatırlatmanın bir gereği olarak görüyoruz. Aksi

takdirde dünyamız bu ağır yükü daha fazla kaldıramayacak ve insan da dahil tüm canlı türleri için ürkütücü felaketler büyüyerek devam edecektir.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

İstanbul'da Düzenlenen Terör Saldırısını Lanetliyoruz

7 Haziran 2016

İstanbul Beyazıt'ta, 7 Haziran 2016 tarihinde kanlı bir terör saldırısı düzenlenmiştir. Yetkili makamların açıklamalarına göre, bu saldırıda 11 kişi hayatını kaybetmiş, 36 kişi yaralanmıştır.

Son bir yıldır giderek büyüyen, şehirlere yayılan ve bombalı saldırılarla kitlesel katliamlara dönüşen şiddet ortamı tüm yurttaşlarımızın can güvenliğini tehdit etmektedir. 5 Haziran 2015 Diyarbakır, 20 Temmuz 2015 Şanlıurfa Suroç, 10 Ekim 2015 Ankara, 12 Ocak 2016 İstanbul Sultanahmet, 17 Şubat Ankara Merasim Sokak, 13 Mart Ankara Güvenpark 19 Mart 2016 İstanbul İstiklal Caddesi, 28 Nisan Bursa Ulu Camii, 1 Mayıs 2016 Gaziantep saldırılarının ardından listeye 7 Haziran 2016 İstanbul Beyazıt saldırısı da eklenmiş oldu.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, bu şiddet ortamının sona ermesi, ülkemizin barışa ve huzura kavuşması için savaşı, şiddet merkezli politikalardan vazgeçilerek toplumsal barışın ve huzurun kurulması çağrısında bulunuyoruz. Hayatını kaybedenlerin yakınlarına başsağlığı, yaralılara da acil şifalar diliyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

Kan Gölüne Dönen Ortadoğu'nun Bir Parçası Olduk

29 Haziran 2016

Ülkemizin birinci gündem maddesi güvenlik sorunu olmaya devam ediyor. Son patlama Yeşilköy Havaalanı'nda oldu. Şimdilik 36 ölü, 147 den fazla yaralı olduğu söyleniyor.

Ülkemiz bu duruma nasıl geldi ve kimler itti bizi bu bataklığın içine?

Olayların kendisini bir tarafa bırakıp ortaya çıkan acı sonuçlarla uğraşmak gibi bir alışkanlık var ülkemizi yönetenlerde. Depremi kendisini bir tarafa bırakıp ortaya çıkan veya çıkacak olan acı sonuçlarla uğraşıyoruz. Ormanlarımızı küle çeviren yangınlara karşı önlem almak yerine yangının ortaya çıkardığı sonuçlarla uğraşıyoruz.

Milattan önce yaşayanlar bile savaşın savaş meydanlarına bırakılarak kazanılamayacağını yaşayarak öğrenmiş ve açıklamışlardır.

Hastalıktan korunmak için hastaları tedavi etmekten daha çok hastalıkları önlemek için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir. Hastalandıktan sonra tedavi olmak önemlidir fakat yeterli değildir. Savaş, savaş meydanlarından önce yapılacak hazırlık ve stratejilerle kazanılır. Yine hastalıktan korunmak için de hastalanmama üzerine kurulacak bir strateji ve bu stratejinin uygulanmasıyla mümkün olacağını bilmek gerekir.

Ülkemizi 2003 yılından bugüne kadar yöneten iktidar "Yurtta Sulh Cihanda Sulh" stratejisinin giderek uzaklaşmıştır. Suriye'nin iç işlerine karışılarak taraf olunmuş, yönetimin devrilmesi için Suriye içindeki ve dışındaki muhalefet güçlerine önemli ölçüde destek verilmiştir. Bugün ülkemizde bombalar patlatan terör örgütü olarak ifade edilen bazı örgütler Suriye'ye karşı desteklenmiştir.

Başka ülkelerin iç işlerine karışmak ve orada iktidarı zorla değiştirmeye çalışmak bizim işimiz olmamalıydı.

Üstelik bir Rus uçağının Türkiye tarafından düşürülmüş olması Rusya ile olan iyi ilişkilerimizi büyük ölçüde bozmuş, bu nedenle Türkiye sınır ötesine geçme ve güvenli bir bölge oluşturma olanağını da büyük ölçüde kaybetmiştir. Bu nedenle Kilis ve Gaziantep'e sınırlarımızın dışından durmadan atılan bombalarla oldukça fazla sayıda insanımız yaşamını yitirmiş ve oturdukları evler yerle bir olmuştur.

Bir yandan ülkemizin dışında ve içinde adı konmamış bir savaş devam ederken diğer yandan da ülkemiz içinde demokrasi dili ve demokratikleşme adımları yerine daha otoriter ve baskıcı bir düzen oluşturulmuştur.

Ülkemiz insanına yakışır bir barış dili yerine şiddeti özendiren ve toplumu geren, kutuplaştıran bir dilin kullanılmasına ısrarla devam edilmektedir.

Yaratılan canavarın bir gün dönüp kendilerini yaratanları da vuracağı unutulmuş veya bilinçli olarak unutturulmaya çalışılmıştır. Şimdi o canavar büyümüş ve onu büyütenleri de vurmaya başlamıştır.

Ne yapılmalı?

Demokrasilerde ve demokratik ülkelerde sorumluluk noktasında olanlar sorumluluklarının gereğini yerine getirir, istifa ederler. Ülkemizin içte ve dışta itibarını yok edenler ve ülkemizin kan gölüne dönüşmesinde sorumluluğu olanlar derhal istifa etmelidirler. Söverek ve bağırarak konuşmakla bir yere varılamayacağının artık anlaşılması gerekir. Ülkemizde yaşayan hiçbir insanımızın artık can ve mal güvenliği kalmamıştır.

Yaşama hakkı her şeyin üzerindedir ve bu hak her koşulda sağlanmak durumundadır.

Öldürerek bizi terbiye etmeye çalışıyorlar. 12 Eylül 1980 öncesi tek tek yapılan öldürme eylemleri bugün toplu olarak yapılıyor ve patlayan ve patlatılan bombalarla çok ağır bedeller ödülüyoruz.

Ülkemizi içte ve dışta kan gölü içine atanların bu kan gölünden ülkemizi çıkarmaları çok kolay görünmüyor. Bir zihniyet değişikliğine ihtiyaç var.

Yeni bir dile yeni bir yönetim anlayışına ihtiyacımız var.

İkiye bölünen ülkemiz insanların demokrasiye, barışa, birlikte mücadele etmeye, birlikte yaşamaya ve dayanışma içinde olmaya ihtiyacı var.

Bombalar patladıkça insanlarımız ölecek, yaşayanlar da işsiz ve açsız kalacaklardır.

Yoksa ortaya çıkan yangın giderek artacak iktidardan yana olanları da olmayanları da bu ateş yakacaktır.

İnşaat mühendisleri barıştan, demokrasiden, medeniyetten ve başta insanlar olmak üzere tüm canlıların yaşamasından ve yaşatılmasından yana olan bir mesleğin insanlarıdır.

Atatürk Havaalanı'nda ve diğer yerlerde kan ve ölüm kusanları şiddetle ve nefretle kınıyorum.

Bu nedenle başta meslektaşlarımız olmak üzere tüm kurum, kuruluş ve kişilerin teröre karşı birlikte mücadele etmelerini ve dayanışma içinde olmalarını önemle diliyorum.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Sivas Katliamını Unutmadık, Unutturmayacağız

1 Temmuz 2016

2 Temmuz 1993'te Pir Sultan Şenlikleri'ne katılmak üzere Sivas'a giden 33 aydınımız ile 2 otel çalışanının, Madımak Oteli'nde diri diri yakılarak katledildiği vahşi katliamın üzerinden 23 yıl geçti.

2 Temmuz günü 35 canımız saatler süren bir provokasyonun sonucu yakılırken güvenlik güçleri ve yetkili makamlar seyirci kalmış, dönemin başbakanı katliamcılara kol kanat gererek, "çok şükür otelin çevresindeki vatandaşlarımıza bir zarar gelmemiştir" açıklamasında bulunmuştu. Aradan geçen yıllar boyunca süren davalarda deliller yok edildi, olayın asıl sorumluları yargı karşısına çıkarılmadı. Katillerin avukatlığını yapan birçok ismin bugün iktidar partisi milletvekilliği koltuklarını doldurduğunu gördük. Faillerinin bir kısmı "zaman aşımı" ile ceza almaktan kurtarılırken, dönemin başbakanı bu kararı, "Milletimize hayırlı olsun" diyerek karşıladı. Davaya ilişkin en son verilen zaman aşımı kararını görüşecek olan Anayasa Mahkemesinin üyelerinden birinin, sanıkların avukatı olduğu ortaya çıktı.

Ne yazık ki ülkemizin tarihinde birçok hesabı sorulmamış katliam bulunmaktadır. Daha da kötüsü, son bir yılda sıkça yaşanan kitle katliamları ve bunlara ilişkin yürütülen soruşturma süreçleri de benzer akıbetlere yol açılacağını göstermektedir.

Türkiye; şairlerin, aydınların, gazetecilerin, ülkenin geleceğine dair umut vadeden güzel insanların katliam odağında bulunduğu bir ülkedir. Bu gerçek; Suruç Katliamı ve 10 Ekim Ankara Katliamı başta olmak üzere son süreçte yaşanan gelişmelerle kendini doğrulamıştır. Gazeteciler, aydınlar tehdit edilmekte, tutuklanmakta; eğitim sistemi her geçen gün daha fazla Sünni-İslam anlayışıyla dizayn edilmekte, demokrat kesimlere yönelik katliamlar gerçekleştirilmekte ve ülkenin doğusunda gelişen silahlı çatışmalar iç savaş ölçeğine ulaşmaktadır. Bu gidiş toplumumuzda büyük bir endişe yaratmaktadır.

Bir toplumun geleceğe temiz bir sayfa açarak ilerlemesi için geçmişte yaşanan katliamlarla yüzleşmesi gerekmektedir. 23 yıl önce gerçekleştirilen Sivas Katliamı bugün hâlâ toplumun vicdanında açık bir yara olarak kanamaya devam etmektedir. Eli kanlı çeteler, katliamcı zihniyet bu hesabı sorulmamış olaydan güç alarak yeni katliamlara imza atmaktadır.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, Sivas Katliamının 23. yıldönümünde insanlığa karşı işlenen suçların zamanaşımına uğrayamayacağı gerçeğinden hareketle, yitirdiğimiz 35 insanımız için adaleti aramaya devam ediyoruz. İktidar hesaplarıyla yürütülen içerde ve dışarda savaşçı, mezhepçi, toplumu kutuplaştırıcı politikaların büyük acılar ve daha şiddetli çatışmalardan başka hiçbir şeye yaramayacağı açıktır. Bu yüzden; inandığımız en yüce değerlerden olan demokrasi, adalet ve özgürlük için çaba göstermeyi sürdüreceğiz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısının Mülteci Haline Getirilmesini Kabul Etmeyeceğiz

12 Temmuz 2016

Uluslararası İşgücü Kanun Tasarısı Salı günü Meclis'te görüşülecek.

Bu tasarı kanunlaşırsa:

- Yabancı mühendis, mimar ve şehir plancıda mesleki yetkinlik aranmayacak.
- T.C. vatandaşları için istenen koşullar yabancılardan istenmeyecek.

- Hizmet sunumunda yabancılara öncelik verilecek.
- Yabancı şirketlerin ülkemizde çalıştıracakları elemanların mühendis mimar ve şehir plancısı oldukları bile araştırılmayacak.
- İşsizlik artacak ve düşük ücretle çalışılacak.
- Mesleki nitelik yok olacak, hak kayıpları yaşanacak.
- Ülkemiz sahte mühendis, mimar ve şehir plancısı ile dolacak.
- Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetlerinde kalite düşecek.
- Formalite haline getirilen hizmet sunumunda formalite bile aranmayacak
- Her yıl aramıza yeni katılan 51.000 genç mühendis, mimar ve şehir plancı işsiz kalacak.
- Yaşanacak depremlerde ortaya çıkacak yeni yıkım ve ölümlerin sorumlusu bu yasa'yı çıkarırlar olacaktır.

AÇIKÇASI HER TÜRLÜ DENETİMDEN UZAK BİR HİZMET SUNUM ALANI OLUŞACAK.

BU YASA TASARISINA KARŞI ÇIKILMALIDIR....

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Fransa'da Meydana Gelen Terör Olayını Kınıyoruz

15 Temmuz 2016

1789 Fransız Devrimi'nin kutlamaları yapılırken Fransa'nın Nice kentinde bir katliam gerçekleştirildi; 84 kişi yaşamını yitirdi 100 den fazla insan da yaralandı.

Bastille Hapishanesinin halk tarafından basılarak mahkumların serbest bırakıldığı ve Büyük Fransız Devrimi olarak adlandırılan 14 Temmuz 1789 devrimi tüm dünya ülkelerini ve insanlık tarihini önemli ölçüde etkilemiştir.

Dünyaya yeni bir çağ açan, bir çağı kapatarak demokratik dönüşümleri hızlandıran ve parlamenter sistemi kurumlaştıran bir tarihtir, 14 Temmuz 1789 tarihi.

Bu tarihi ve önemli gün, her yıl Fransa'da ve dünyanın çeşitli ülkelerinde bulunan Fransız Konsoloslukları ve Büyükelçilikleri tarafından yapılan çeşitli törenlerle kutlanmaktadır.

Alınan terör ihbarları nedeniyle Türkiye'nin çeşitli yerlerinde yapılacak kutlamalar iptal edilmiştir. Oysa terör, her zaman herkesi her yerde vurabilir.

1789 Devrimi'ne özel kutlamalar Nice kentinde yapılırken büyük bir kamyonla göstericilerin üzerine saldırılmış, 84 kişi yaşamını yitirmiş 100'den fazla insan da yaralanmıştır. Fransa terörün kanlı yüzü ile bir kez daha karşılaşmıştır. Bu katliamı yapanları şiddetle kınıyoruz.

Yakın bir geçmişten bugüne özellikle de Irak'ta Saddam rejimi, Libya'da Kaddafi yönetiminin devrilmesi ve Suriye iç savaşından bu yana gerek ülkemizde, gerek bölgemizde gerekse Fransa başta olmak üzere dünyanın farklı yerlerinde terör saldırıları nedeniyle binlerce insan hayatını kaybetti, binlerce insan yaralandı.

Ülkemizin içi ve çevresi de terör saldırılarına açık bir hale geldi veya getirildi. Artık ülkemizde ve dünyanın başka yerlerinde ne zaman ne olacağını bilmek çok kolay değildir.

Bugün barış ve can güvenliği insanlığın en acil ihtiyacı haline gelmiştir.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak; ülkemizde, bölgemizde ve dünyanın başka yerlerinde yeni ölümlerin ve katliamların olmasını istemiyoruz. Barışa, birlikte yaşamaya ve birlikte paylaşmaya her zamandan çok daha fazla ihtiyacımız var.

Savaş politikaları yerine barış ve birlikte yaşama politikalarının öne çıkarılmasına ihtiyacımız var.

İnsanlar ölmesin ÇOCUKLAR ARTIK ÖLMESİN.

Bu dünya hak, hukuk ve adaletin sağlanması temelinde bir bu kadar insanı rahatlıkla besler ve yaşatır.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Demokratik Parlamenter Sisteme Sahip Çıkmak Gerekıyor

16 Temmuz 2016

Anlaşıyor ki bir darbe girişimi var. Henüz hava bile kararmadan bir darbe girişiminde bulunmak çok yadırganacak bir olay. İnsanın aklına ister istemez bir çok şey geliyor. Umarım odur ki bu girişim daha otoriter bir rejimin kurulmasına yol açmaz. Demokratik, barışçı, adaletli bir düzene oldukça ihtiyacımız var. Özgürlükleri ortadan kaldıran bir rejime evrilme olmamalıdır. Ayrıca bu girişim başkanlık sistemine bir çağrı da olmamalıdır. Demokratik parlamenter bir sistemin savunucuları olmaya devam edeceğiz.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Demokratik Özgürlükçü Barışçı Adaletli Bir Düzene İhtiyacımız Var

19 Temmuz 2016

15 Temmuz Cuma akşamı Silahlı Kuvvetlerin içerisinde örgütlenen bir cuntanın darbe girişimi ile karşı karşıya kaldı ülkemiz. Darbeye karşı açık bir tutum alan siyasi partilerin ve sokağa dökülen halkın iradesi bu darbenin başarısız olmasını sağladı. Ayrıca iletişim kanallarının açık olması da darbenin başarıya ulaşmasını engelleyen önemli bir araç oldu.

Ülkemiz bugüne kadar birçok darbe yaşamış olmasına rağmen başta TBMM olmak üzere birçok yerin bombalanması olayı ile ilk defa karşılaşmıştır.

Toplumsal bir akılla bu şer ve darbe ortamından kurtulmak gerekir.

Demokrasi karşıtı bu darbe girişimini kınıyoruz.

Yargıda emniyette ve orduda yüzlerce kişinin gözetimine alınmış olması ülkemizin ve halkımızın ciddi bir felaketle karşı karşıya olduğunun önemli bir göstergesidir. Bugün yaşadığımız olaylar ve darbe girişimi yıllarca beslenen ve desteklenen inanç temelli bir politikanın sonuçları olarak karşımıza çıkmıştır.

Sevmek ve nefret etmek arasında ince bir çizginin olduğu, zaman zaman acı da olsa yaşanarak öğreniliyor. Devlet kurumlarının işleyişi ve örgütlenme biçimi hukukun ve insan haklarının üstünlüğü temelinde ele alınmadığı sürece, devlet kurumlarını ele geçiren güçler kendi öznellikleri içinde müthiş bir öfke ve nefretin yaratıcıları haline gelirler. Kendilerinden yana olanlar ve olmayanlar diye toplumsal bir ayırım yaparak toplumsal bölünmeye neden olurlar.

Bugün darbeye kalkışan cuntacılar da görüldüğü gibi, "inanç temelli ideoloji" için, demokrasi söylemini amaçlarına ulaşmak için bir araç olarak kullanırlar. Dün "Balyoz ve Ergenekon"cuları demokrasi adına darbeci olarak suçlayanların, devleti ele geçirdiklerini ve bugün demokra-

siyi darbe yapmak için bir araç olarak kullandıklarını görüyoruz. Bugün yaşadıklarımız birkaç günde ortaya çıkmadı. Uzunca bir süreçte özgürlükçü demokrasinin ortadan kaldırılması ve kendi amaçlarına uygun bir düzenin kurulması yolunda yapılan çalışmaların bir sonucu olarak ortaya çıktı. Bu süreçte ülkemizin birçok yöneticisi ve insanı, olayların görünen yüzünden farklı bir yüzünün olduğunu ya göremediler ya da gördükleri halde gerekli duyarlılığı göstermediler. Veya bu tür çalışmaların aynı zamanda kendi yararlarına olduğunu düşünerek seslerini çıkarmadılar.

Bizler meslek insanları olarak mesleğimizin bize vermiş olduğu insani niteliklerimiz ve çok zengin düşünce sistemimizle, güzel bir ülke yaratmak için sürekli olarak araştırıyoruz ve karşılaştığımız olayları da sürekli olarak sorguluyoruz.

Bir takım çevrelerin siyasi hırsları için bizleri acılara boğan ve toplumumuzun ayrışmasına neden olan bir yönetim biçimi yaratmak için anayasal kurumları ele geçirdiklerini uzunca bir süredir görüyor ve izliyoruz. Bu çaba ve çalışmalar sonucu olarak başta yargı olmak üzere ele geçirmiş oldukları bu kurumlar giderek bağımsız birer kurum olmaktan uzaklaşmış ve bağımlı birer kurum haline gelmiştir. Ülkemiz, demokratik laik cumhuriyetin ilerletilmesi yerine darbe mekanizmasına can suyu veren bir "cemaat düzenine bağlı" olarak yönetilen bir sisteme evrilmiştir.

15 Temmuz Darbesinin ortaya çıkmasının en önemli nedenlerinden birisi uzunca bir süredir "cemaat düzenine bağlı" bir yönetim biçiminin sürdürülmesine göz yumulmuş olmasıdır. Gerek dünyamızda ve bölgemizde, gerekse ülkemizde yaşananlar göstermiştir ki etnik ve inanç temelli politikaların sonunda bu politikayı uygulayanları da vurur.

Bugün darbe girişimine karşı olarak nasıl ortak bir tavır gösterildiyse bundan sonraki süreçte de demokrasimiz üzerinde bulunan her türlü vesayete karşı ortak bir tavır gösterilmeli ve birlikte mücadele edilmelidir. Açıkçası demokrasimizi ilerletmek ve geliştirmek doğrultusunda Odamıza ve meslektaşlarımıza da büyük görevler düşmektedir.

Ülkemizin demokrasisini geliştirmek doğrultusunda eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, laik ve toplumsal barıştan yana olan her insanın birleşik iradelerini ortaya koymaları gerekir. Ülkemizin bugünlere gelmesinde sorumluluğu olanların da mutlaka ve mutlaka bir özeleştirii yapmaları zorunludur.

Sonuç Olarak,

Ülkemizde büyük ölçüde ortadan kalkmış olan yasama, yürütme ve yargı arasındaki kuvvetler ayrılığının yeniden kurulmasına, kişi hak ve özgürlüklerinin geliştirilmesine, bağımsız bir yargıya ve eksiksiz işleyen bir demokrasiye önemli ölçüde ihtiyacımız var.

Hukukun üstünlüğü ve insan hakları temelinde ülkemizin özgürleşmesi gerekir. Ayrıca zaman zaman dünyanın başka ülkelerinde ve ülkemizde görüldüğü gibi bu darbe girişimi özgürlükleri ve demokrasiyi tümüyle ortadan kaldıracak yeni ve daha baskıcı bir düzene dönüşmemelidir. Yaşadıklarımız açıklıkla göstermiştir ki kişi ve belli gruplardan yana tavır almak yerine; özgürlükçü demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü, adalet ve toplumsal barıştan yana tavır almak gerekiyor. Ülkemizin ve toplumumuzun kaostan çıkmasının ve bozulan toplumsal barışın yeniden kurulmasının tek yolu budur.

Bugün her zamankinden daha çok birliğe ve birlikte mücadele etmeye ihtiyacımız var. Gerek toplumsal ölçekteki kayıplarımızı gidermek gerekse mesleki alandaki kayıplarımızı yeniden kazanmak için mücadele etmek gerekiyor.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak elimizden alınan hak ve hukukumuzu yeniden kazanmaya ihtiyacımız var.

Kavrayıcı, kapsayıcı olmaya ve birliğimizi geliştirmeye her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var.

Bilmek gerekir ki meslektaşlarımızın aynı olan tarafları farklı olan taraflarından çok daha fazladır.

Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonraki süreçte de demokrasi dışı her türlü darbeler ve uygulamalara karşı özgürlükçü demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmaya devam edeceğiz.

15 Temmuz darbesine ve başka darbelerle karşı durdukları için yaşamını yitiren insanlarımızı saygıyla anıyor, yaralananlara acil şifalar diliyoruz.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Ülkemizin Depremselliği ve 17 Ağustos 1999 Depremi

15 Ağustos 2016

Dünyanın oluşumundan bugüne kadar depremler hep vardı bundan sonra da sürekli olarak var olacaktır. Ülkemiz, 17 Ağustos 1999 tarihinde son yüzyılın en büyük felaketlerinden birini yaşadı. Doğu Marmara’da büyüklüğü 7.4 olan ve yaklaşık olarak 45-50 saniye devam eden bir deprem oldu. Merkez üssü GÖLCÜK olan bu deprem büyük bir afet ortaya çıkardı.

Türkiye yaklaşık olarak dünyadaki depremlerin 1/5’ini oluşturan Akdeniz-Alp-Himalaya adıyla anılan en etkin deprem kuşağı üzerinde yer almaktadır. Ülkemizi kuzeyden güneyden ve batıdan saran bir deprem kuşağı topraklarımızın %92’sinde deprem tehlikesi yaratmaktadır.

Deprem riskinin yüksekliği nedeniyle ülkemizde her yıl yıkıcı olan bir depremle karşılaşyoruz. 1900 yılından bu yana topraklarımızda yıkıcı nitelikte 150’den fazla deprem olmuş, 100 bin mertebesinde insanımız hayatını yitirmiş, çok sayıda insanımız yaralanmış ve 700 bin kadar yapımız ağır hasar görmüş veya yerle bir olmuştur.

17 Ağustos 1999 Gölcük ve 12 Kasım Düzce Depremleri binlerce insanımızın ölümüne ve yaralanmasına milyarlarca liralık mal kaybına neden olmuştur. Bu depremler ülkemizin en doğusundan en batısına en kuzeyinden en güneyine kadar her aileyi yakın veya uzak ölçüde etkilemiştir. Depremi yol açtığı yıkımlar Kocaeli, Yalova, Sakarya, Bolu, Düzce illeri başta olmak üzere İstanbul, Bursa, Tekirdağ, Eskişehir ve Zonguldak illerinde de can kayıplarına ve hasarlara neden olmuştur. Ayrıca yapılarda meydana gelen kimyasal madde sızıntıları ve yangınlar insanların zehirlenmesine ve bir çevre felaketinin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Sadece Yalova ve Adapazarı’nda ortaya çıkan yıkımın ulaştığı boyut son 35 yılda ülkemizde yaşanan depremlerin her birinin birkaç katına çıkmıştır. Büyük yıkımın merkezi olan Gölcük’te ise 1939 Erzincan Depremi ile kıyaslayabileceğimiz bir yıkım yaşanmıştır.

Doğu Marmara Bölgesi kentleşmenin ve sanayileşmenin çok yoğun olduğu, ticaret eğitim ve sağlık yapıları ile birlikte alt yapısı diğer bölgelere göre oldukça gelişmiştir. Sanayide yaratılan katma değer oldukça yüksek olduğu bu bölgelerin birinci derece tehlikeli deprem kuşağında olduğu uzun bir süredir biliniyordu. Üstelik Kuzey Anadolu Fay Hattının batı tarafında önemli ölçüde enerji biriktiği de, bilim çevreleri tarafından ifade edilmesine rağmen deprem gerçeği ülke ve kent yöneticileri tarafından yok sayılıyordu.

Deprem Türkiye nüfusunun 1/3’ünün yaşadığı bir bölgede etkisini göstermiş ve on beşten fazla il ve ilçe merkezinde önemli ölçüde hasara neden olmuştur. Daha önce de ülkemiz büyük depremlere tanıklık etmesine rağmen 1999 depremleri niteliği ve ortaya çıkardığı sonuçlar bakımından bir dönüm noktası olarak görülmüş ve ülkemizin geleceği açısından bir MİLAT olarak kabul edildi.

17 Ağustos 1999 Gölcük Merkezli Doğu Marmara Depreminin üzerinden 17 yıl geçmesine rağmen ne yazık ki, mekan ve çevre güvenliği olan bir yapılaşma düzeni oluşturulamadı. Toplumsal yaşam deprem tehlikesini dikkate alarak deprem riskini giderici özellikte düzenlenmedi. Aradan geçen 17 yılda çok şey söylendi çok şeyler yazıldı, fakat uygulama alanında deprem gerçeği ile sağlıklı bir şekilde yüzleşilemedi. Hatta deprem gerçeği kimi zaman unu-

tuldu veya unutturuldu, kimi zamanda deprem kullanılarak akıl ve bilim dışı işler yapıldı.

Mühendislik biliminin gerekleri dikkate alınarak, yapı tasarım uygulama ve denetim evresinin sağlıklı bir şekilde işletilmesiyle doğa olaylarının afete dönüştüğüne pek tanık olmadık. Bu bağlamda, yapı stokunun oluşturulması evresinde dikkate alınması gereken yer seçimi kararlarından yapı tasarımına, yapı tasarımından yapı üretimi ve yapı denetimine kadar, bilimsel ve çağdaş ölçekte bütünlüklü bir düzen kurulmadı, kurulamadı. Dolgu alanları ve dere yatakları imara açıldı yerli yersiz yerlere AVM ve gökdelenler yapıldı. Yapılmaya da devam ediyor.

Kuzey Anadolu Fay Hattı ve İstanbul Depremi

1999 depremleri önemli ölçüde can ve mal kayıpları ortaya çıkarmakla kalmamış, çok daha büyük bir tehlikenin henüz yaşanmamış olduğunu da ortaya koymuştur. Bu deprem Marmara Denizi'nin içinde olacak bir depremdir ve İstanbul'la birlikte çevre illeri de önemli ölçüde etkileyecektir. Bu nedenle bilim insanları İstanbul Depremi ile ilgili olarak çeşitli çalışmalar yaptılar yapmaya da devam ediyorlar. Yapılan çalışmalar göstermiştir ki yaşayacağımız İstanbul Depremi 7 (yedi) ve üzeri büyüklükte olacaktır. 17 Ağustos 1999 Gölcük Merkezli deprem İstanbul'a oldukça uzakta olmasına rağmen, Avcılar başta olmak üzere İstanbul'un çeşitli semtlerinde çok sayıda yapı hasar görmüş, çok sayıda can ve mal kayıpları ortaya çıkmıştır.

Bilim insanları İstanbul Depremi ve ülkemizin diğer yerlerinde yaşanacak olan depremleri afet yönetimi açısından da inceleyerek, gerekli önlemlerin alınması gerektiğini ortaya koymuşlardır. Ayrıca her afetten sonra sık sık yapılan "yara sarma" anlayışından kurtulup bilimin tekniğinin ve aklın gerektirdiği işleri yapmak gerekir. Bu bağlamda, afet öncesi alınacak önlemlerle, afet zararlarını kabul edilebilir sınırlara indirmek ve yapılması gerekenleri belirleyip yapmaktır.

Bu kapsamda İstanbul Anakent Belediyesi'nin 2003 yılında dört üniversiteye yaptırmış olduğu İstanbul Deprem Master Planı (İDMP) çalışması son derece önemli bir çalışmadır. İTÜ, YTÜ, ODTÜ ve BÜ'nün yapmış olduğu bu çalışma aynı zamanda, diğer kentlerimiz açısından da dikkate alınması gereken bir çalışmadır.

2004 yılında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın yapmış olduğu "1.Deprem Şurası" çalışmalarına ve yine 2009 yılında aynı bakanlığın yapmış olduğu "Kentleşme Şurası" çalışmalarına çok sayıda bilim insanı ve uzman katılarak son derece önemli çalışmalar yaptılar.

İnşaat Mühendisleri Odası, gerek İstanbul Anakent Belediyesi'nin yaptırdığı İDMP çalışmalarına, gerekse 1.Deprem Şurası ve Kentleşme Şurası çalışmalarına katılarak, genel olarak afet zararlarını azaltmak, özel olarak da olası İstanbul Depremi'nin can ve mal kayıplarının azaltılmasına ilişkin bilgi ve deneyimlerini paylaşmış ve son derece önemli raporların ortaya çıkmasına katkı koymuştur.

Ne yazık ki yapılan bu çalışmalar devlet bürokrasisinin sürekli olarak değiştirilmesi ve "LİYAKAT ölçüsüne bağlı kadrolar yerine" söz dinleyen ve "arka bahçe" olan kadroların göreve getirilmiş olması; ayrıca rant anlayışının "depremin" önüne geçmesi nedeniyle "deprem zararlarını azaltmak ve planlı bir kentleşmeyi" sağlamak için hazırlanan raporlar da uygulama alanı bulamamıştır.

Üstelik 8500 yıllık bir tarihsel geçmişi olan ve önemli uygarlıklara başkent olarak tanıklık etmiş olan bir kenttir İSTANBUL. Kentin bütünlüklü bir çerçevede masaya yatırılarak yeniden planlanması ve bu planın uygulanması bilim çevrelerinin ve meslek odalarının fikir birliği içinde oldukları bir konuydu. Ayrıca er veya geç büyük bir deprem yaşayacak olan İstanbul'un depreme hazırlanması ve çarpıklıklarının giderilmesi, diğer kentlerimiz açısından da önemli bir örnek veya şans olabilirdi.

İnsan kontrolünün dışında bulunan ve yüzyıllardır olduğunu bildiğimiz bir deprem gerçeği var. Bu nedenle alınacak önlemler ve bu önlemlerin ortaya çıkaracağı olumlu sonuçlar ancak, hasar görebilirliğin ve toplum değerlerinin zamana bağlı olarak olumlu yönde değiştirilmesi yoluyla mümkün olabilir. Bu bilinenlerin altını sürekli olarak çizdik.

- Ülke ve Bölge Düzeyinde: Tüm sosyo-ekonomik verilerden yararlanan tüm sosyal katmanların katılımına açık yerleşim politikaları ve bölge planları yapılmalıdır.
- Kent Ölçeğinde: Tüm mühendislik ve mimarlık hizmetleri kullanılarak ve risklerin dışlanması ile arazi kullanım planlarının yapılması, sağlıksız bölgelerin sağlıklı hale getirilmesi veya yeniden üretilmesi gereklidir.
- Bina Ölçeğinde: Tarihsel ve sosyal çevreye uyumlu, insanla barışık, uygun bir mühendislik ve mimarlık teknikleri ile tasarım yaparak yapı üretimi ve denetimini bilim ve bilgi ölçeğinde yapmak gereklidir.

Yukarıda altını çizdiğimiz üç ana başlıkla ilgili ya hiçbir çalışma yapılmadı ya da yapılmış olan çalışmalar dikkate alınmadı.

Ne yazık ki rantı yüksek İstanbul'da gerçeklerle yüzleşerek planlı ve yaşanabilir bir kent ortaya çıkarmak yerine deprem başta olmak üzere birçok afete açık bir İstanbul yaratıldı. Yok sayılan yapı stokunun deprem riski taşıması sorunu "deprem odaklı kentsel dönüşüm aldatmacası" ile inşaata dayalı ekonomik model sürdürülerek, depremin kendisini hatırlatması başka bir depreme kadar unutuldu.

Kentleşme Yapılaşma ve Sosyolojik Gerçekler

Türkiye gelişmekte olan bir ülkedir. Kırdan kente göçün sürdüğü kentleşme sorununun çözülmediği bir ülkedir. Gelir dağılımı gelişmiş ülkelere göre çok düşük olmakla birlikte, halkın gelir dağılımı arasındaki oranda oldukça fazladır. Ekonomik kaynakları oldukça sınırlı bir ülkenin insanlarıdır. Bu ekonomik sosyolojik ve coğrafi verilerin bizleri oldukça ekonomik bilimsel ve akılcı davranmaya zorlaması gerekirdi. Ne yazık ki uzunca bir süre ülkemiz geneline yönelik bütünleştirilmiş bir afet risk haritası yapılmamıştır.

Eskiden patates üretilen tarlalara ve dolgu alanlarına otomobil fabrikaları kurulmuştur. Oysa dünyanın hiçbir yerinde birinci sınıf sulu tarım toprakları ve dolgu alanları olan yerler yapılaşmaya açılmaz. Ayrıca kurulan endüstri tesislerinin çevresi er veya geç bir zamanda mutlaka yapılaşır. İfade etmek gerekir ki bu tür kararların ne teknik, ne bilimsel, ne ekonomik, ne de sosyolojik dayanaklarını, ne de bu kararları denetleyecek bir otorite kurulmamıştır. Bugün de çok farklı bir durumda değiliz.

Ülkemizin ekonomik gelişmedeki çarpıklığı yaşamın her alanını belirlemektedir. Kurlsızlığın kural haline geldiği/getirildiği bir toplumsal yapılanma içerisinde yaşamaktayız. Geniş toplumsal kesimler devletten umudunu kestikleri için "kaderciliğe" sığınmak zorunda kalmışlardır. Toplumun bu kesimleri zaman zaman yağmadan aldıkları payla, bireysel çıkarları uğruna oldukça cüretkar girişimlere yönelmişlerdir. Yaşanan afetleri ise kaderci bir tevekkülle kabullenmişlerdir. Çünkü bu alan onlara açılan bir kapıdır. Toplumun önemli bir kesiminde "Yap-yerleş-kullan ve yağmadan payına düşeni sende al" anlamında çok dillendirilmeyen bir kabullenme oluşmuştur.

Ayrıca yapı üretim sürecindeki eksiklikler ve mevcut yapıların deprem dayanımlarının olmaması, kentleşme ile ilgili politikaları ve afete hazırlık konusunu gündemin dışına itmiştir. İlgili mevzuatlar geniş bir yelpazede ortaya çıkan yetersizlikler ve hatalar defalarca dillendirilmiş olmasına rağmen dikkate alınmamıştır.

Her alanda ortaya çıkan kurlsızlık imar ve yapı alanında çok daha fazla görülmüştür. Kaçak ve mühendislik hizmeti almadan oldukça fazla sayıda yapı üretilmiştir. Mühendislik uygulamaları birer formaliteye dönüştürülmüştür.

17 Ağustos Depreminin ortaya çıkardığı ağır bedelden yeterince ders alınmaması, 2011 yılında yaşamış olduğumuz Van-Erciş Depremi'nin acı yüzüyle bir kez daha gün yüzüne çıkmıştır.

Geleceği Nasıl Kurgulayacağız?

Geleceği ancak ve ancak bugün var olan bilim ve mühendislikle ilgili bilgileri kullanılabilir

bilgiye dönüştürdüğümüzde düzenleyebiliriz. Alanımızda bulunan bilimsel ve akla dayalı bilgilerin toplumsal alanda kullanılabilir bir bilgiye ve bu bilgilerin uygulamaya dönüşmesi gerekir. Sorun bu bilgilerin paylaşma ve sahiplenilmesinin yanında, bu bilgilerin kullanılabilmesinin de sağlanması sorunudur. Bugün “eski” olan bilgi ile “yeni” olan bilginin toplumsal platformlarda tartışılmasını sağlamak ve ikna yoluyla “yeniye” olan ilginin algılanmasını sağlamak oldukça önemlidir. Yeni olan bilgi eski alışkanlıkları ve eski düşünce biçimlerini zorlayarak kendi içinde çatışan bir mekanizma yaratır. Bu içsel tartışmayı aşmak için kullanılmayan fakat var olan bilginin tartışılarak bilince çıkarılması ve uygulanabilir bir hale getirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla yaşadığımız süreçte var olan bilginin kullanım değerinin toplumsallaştırılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle her toplumsal örgütün ve bireyin bu yeni bilgiyi aktarabileceği araçları devreye sokması gerekmektedir.

Ülkemizde genel olarak davranış ve örgütlenme biçimleri “kaderci” bir anlayış ve var olan alışkanlıklarla sürdürülmektedir. Bu kadercilik tanımı, toplumu oluşturan bireylerin inançları ile ilgili değildir. Toplumsal örgütlenme, özellikle afetlere karşı alınan kurumsal tavır ve etkinlikler, yerel ve merkezi yönetimin yönlendirmesiyle, yönlendirenlere benzeyen bir anlayışa bürünürler. Özellikle iletişim araçlarının etkin bir şekilde kullanılmış olması, var olan alışkanlıkları sabitlemekte yeni bir davranış şekline insanın veya toplumun yönelmesini oldukça zorlaştırmaktadır. Bu etkinlik -maalesef- çoğu zaman yara sarma veya mevcudu koruma şeklinde ortaya çıktığı için, yeni bir anlayışa veya sorgulama alışkanlığına dönüşmeden kaybolup gitmektedir.

17 Ağustos 1999 Depreminin Ortaya Çıkardığı Gerçekler ve Yapı Stokumuzun Durumu

Bugüne kadar birçok deprem yaşadık bundan sonra da yeni depremler yaşayacağız. Bir doğa olayının afete dönüşmesi insan kaynaklı eksiklikler ve hatalar zincirinin bir sonucu olarak ortaya çıkıyor. Çünkü afet, bir olayın kendisi değil doğurduğu sonuçlar olarak ifade edilmektedir. Sorun depremin kendisinde değil yapı stokunun riskli olmasıyla ilgili bir konudur. Mühendislik bilimi ve bilgisi dikkate alınarak üretilen yapılar depremlerde bir afet yaratmazlar. Ülkemizde bulunan yapı stoku genel olarak 6-6.5 büyüklüğünde olan bir depremde bile can ve mal kayıplarına neden oluyor. Sorun depremin kendisinde değil, depreme dayanıklı yapı üretilmemiş olmasında yatmaktadır. Deprem yönetmeliklerini dikkate almadan üretilen projelerin ortaya çıkardığı yapılar sorunlu yapılardır. Ayrıca yapı üretim sürecinde yeterli ölçüde denetlenmeyen yapılarda güvenli yapılar değildir.

17 Ağustos 1999 depremi ve daha sonra yaşamış olduğumuz depremler yapı stokumuzun deprem güvenliklerinin olmadığını ortaya koymuştur. Gölcük Merkezli Doğu Marmara Depremi’nde yapılarımızın %6’sı yerle bir olmuş, %7’si ağır hasar almış, %12’si de orta ölçekte hasar alarak oturulamaz hale gelmiştir. Bu depremde yaklaşık olarak 340 bin yapı önemli ölçüde hasar görmüş veya yerle bir olmuştur.

Yalova, Kocaeli ve Sakarya’da bulunan yapı stokunun %25’i kullanılamaz olmuştur. Okullar, işyerleri, endüstri tesisleri, köprüler, hastaneler, diğer kamu yapıları ve konut nitelikli yapılar önemli ölçüde hasar almış, can ve mal kayıplarına neden olmuştur.

Deprem diğer doğa olaylarından farklı olarak çok sayıda yerleşim yerlerini etkiliyor ve daha büyük hasarlara neden oluyor. Geçmişte kırsal alanları etkileyen depremlerin yaşandığı ülkemizde, ilk kez 1999 Doğu Marmara depremleri yoğun yerleşim yerlerinin bulunduğu alanları önemli ölçüde etkilemiştir.

Deprem sonrası ortaya çıkan zararları azaltmak için sadece yara sarma anlayışı ile hareket etmek, sorunun ana kaynağını ortadan kaldırmıyor. Sorunu sorun olmaktan çıkaracak olan deprem yaşanmadan önce alınacak önlemlerde saklıdır. Bugüne kadar yapılan çalışmalar, deprem öncesi alınacak önlemlerin deprem riskini önemli ölçüde azalttığını ortaya koyuyor.

Deprem anı ve deprem sonrasında yapılacak kurtarma çalışmalarının ve yara sarma çalışmalarının amacına ulaşabilmesi de deprem öncesi yapılacak olan riskleri giderme-deprem zararlarını azaltma çalışmalarına bağlı olarak şekillenmektedir.

17 Ağustos 1999 Gölçük Merkezli Doğu Marmara Depremi, depremin merkezinden oldukça uzakta olan İstanbul, Tekirdağ, Eskişehir ve Zonguldak gibi illerimizi etkilemiş bu iller ve ilçelerinde can ve mal kayıpları ortaya çıkmıştır. İstanbul'da 3030 yapı ağır hasar görmüş bunların bir kısmı da yerle bir olmuştur. Toplam 30 bin mertebesinde yapı, şu veya bu ölçekte hasar almış 1000'ne yakın yurttaşımız da hayatını kaybetmiştir.

Gerek 17 Ağustos Depreminin ve daha sonra yaşamış olduğumuz depremlerin ortaya çıkardığı acı gerçekler, gerekse İnşaat Mühendisleri Odası ve üniversitelerin yapmış oldukları incelemeler yapı stokumuzun sorunlu olduğunu ve deprem güvenliklerinin olmadığını ortaya koymuştur.

Ülkemizde kaçak ve mühendislik hizmeti almadan üretilen çok sayıda yapı var. Ayrıca bu yapılar mühendislik hizmeti almış olsalar bile zamanla eskiyip yıpranır, onarım ve güçlendirmeye ihtiyaç duyarlar. Başta İstanbul olmak üzere birçok ilimizde yeni yapılar yapılmış olsa bile, 17 Ağustos 1999 depreminde var olan yapı stoku bugün de varlığını koruyor ve bu yapıların depreme karşı risk durumları devam ediyor.

Üstelik İstanbul'un yaşayacağı bir depremde, İstanbul'da bulunan bu yapıların ve çevre illerde bulunan yapıların büyük risk taşıdıklarını da ifade etmek gerekir.

Bugün Bir Afetten Beş Afet Yaratan Bir İstanbul Var

Bugün, İstanbul Alışverişi Merkezlerine(AVM) ve gökdelenlere teslim edilmiştir. Deprem sonrası toplanılacak boş alan kalmamış yaşadığımız dairelerin içerisi dışarıdan daha güvenli bir hale gelmiştir. 17 Ağustos 1999 Depremi'nden sonra İstanbul'u depreme hazırlamak için dönemin valisi başkanlığında 14 kişiden oluşan İL AFET MERKEZ KURULU oluşturulmuştur. Bu kurul İstanbul'da bulunan yapı stokunun deprem güvenli hale getirilmesi için çalışma yaparken, bir başka gerçeği görmüştür. Yapı stokunun deprem güvenliğinin sağlanmasının yanında deprem sonrası toplanma alanlarına ve çadır kurulacak boş alanlara ihtiyaç vardır. Üç yıl içinde 493 boş alan belirlemiştir. Bu alanların ¾'ü AVM ve gökdelenlere dönüşmüştür.

İstanbul'da bulunan diğer kamu arazileri ve özelleştirme kapsamına alınan kamu kurumlarına ait bina ve araziler başta TOKİ olmak üzere satılarak yapılaşmaya açılmıştır. Ayrıca parsel bazında yapılan imar değişiklikleri orman alanlarının ve su havzalarının dere yataklarıyla birlikte yapılaşmaya açılması yeni risk alanları oluşturmuştur.

Bu durum bir yandan doğal kaynaklarımızı tüketirken, diğer yandan da doğal olayların afete dönüşmesi için bir fırsat yaratmıştır. Kentlerimizin açık ve kapalı alanları aynı zamanda birer yaşam çevresi olarak görülmesi gerekirken, bu anlayıştan giderek uzaklaşmış, kentlerimiz başta İstanbul olmak üzere sadece mekan düzeyinde ele alınmıştır. Kentsel dönüşüm projeleriyle birlikte deprem afetine karşı hazırlanan İstanbul beş afetle karşı karşıya kalmıştır.

Kamusal ve kamu yararı için kullanılan alanların birçoğu bugün "kentsel dönüşüm" adı altında plan bütünlüğünden kopararak ranta teslim edilmiştir. Doğal kaynakların yanlış kullanımı kaynakların tükenmesine ve doğal afetlerin giderek artmasına neden olmuştur. Bugün İstanbul beş afetle karşı karşıya gelmiştir.

- Deprem güvenliği bakımından 1999 yılından daha iyi durumda değiliz.
- Sel ve su baskınları giderek artıyor.
- Isı adaları oluşuyor yaşam alanları daha da sorunlu hale geliyor.
- Hava kirliliği her geçen gün biraz daha artıyor.
- Kentsel dönüşüm uygulamaları sosyal ve toplumsal sorunları daha da artırıyor.

Bugün ulaşım sorunundan, deprem sorununa, doğal dokunun korunmasından, tarihi yapıların güçlendirilerek geleceğe devredilmesine, İstanbul'un silüetinin bozulmamasına kadar önemsenmesi gereken alanlar birer sorun alanları olarak karşımızda duruyor.

Ayrıca İstanbul'un bu kadar büyümesi ve daha da büyüyecek olması yeni sorun alanları yaratıyor. 3. Köprü, 3.Havaalanı, İki Yakaya İki Kent, Boğaz Tüp Tünel Geçisi gibi projeler, İstanbul'u

daha da büyütecek ve yeni sorun alanları yaratacaktır. 25 milyona ulaşacak bir nüfusu kaldırmaz bu kent. Nüfus aritmetik olarak artarken, ulaşımdan diğer alt yapı sorunlarına kadar yeni sorun alanları oluşuyor ve bu sorunlar geometrik olarak artıyor. Su, yağmur suyu, doğal gaz ve atık su kanalları artık yetersiz kalıyor.

Bugün İstanbul başta olmak üzere plan kavramı geri itilmiş, patronaj ilişkileriyle yeni imtiyazlar sağlanmıştır. İmar planları kentsel rantın dağıtılması noktasında bir araç olarak kullanılmıştır. Üretime dayalı bir ekonomik model yerine, ihtiyaç temelli olmayan inşaata dayalı bir ekonomik model tercih edilmiştir. Bu tür uygulamalar siyasal sistemi bir rant dağıtıcısı olarak karşımıza çıkarmıştır.

Kentsel Dönüşüm

Bugün kentlerimizin var olan dinamikleri kentlerimizin yenilenmesini zorunlu kılıyor. Kentsel dönüşüm konusu sosyal, ekonomik, fiziksel ve psikolojik faktörlerin bir bütünlüğü içinde ele alınmalıdır. Kentsel dönüşüm sadece fiziksel mekan çerçevesinde ele alınamaz. Sosyal adalet, sosyal gelişim, sosyal bütünleşme, tarihi ve kültürel mirasın korunması, zarar azaltma ve risk yönetimi ile birlikte kapsamlı ve bütünlüklü bir şekilde ele alınmalıdır. Dünyada çok geniş bir şekilde ele alınan kentsel yenileme ve dönüşüm konusu, geleceğe yönelik öngörüler ve geleceği bugünden kuracak yeni yaklaşımlarla ele alınmaktadır. Bu konunun bizdeki karşılığı ise sağlıklı bir çevre ve yaşanabilir bir kent yaratmak yerine yeni bir rant düzeninin oluşturulması olarak görülmektedir. Kentsel dönüşüm ve kent yenileme, bütünlüklü bir planlamanın sonucu olarak değil kentsel planlamanın kendisi olarak ortaya çıkmaktadır. Gerek TOKİ'ye devredilen, gerekse özelleştirme kapsamına alınarak özelleştirilen ve yapılaşmaya açılan kamu arazi ve arsalarının tükenmesi, yeni inşaat yapılacak boş alanlar bulmayı gündeme getirdi. 6306 Sayılı Afet Riski Altında Bulunan Alanların Dönüştürülmesi Yasası çıkarıldı. Bu yasa ortak akıldan ve estetikten, yaşanabilirlikten ve sürdürülebilir bir yaşamı hedeflemekten oldukça uzaktır.

Kentlerimiz başta İstanbul olmak üzere inşaat projelerinin birer "ARAZİSİ" haline dönüştürülmüştür. İnsan, tarih, doğal çevre, orman, dere, su ve geçmişe tanıklık eden ne varsa yok edilmiştir. Yeni bir İstanbul yaratmak adına ormanlarımız ve su havzalarımız da birer "ARAZİ" olarak görülmüştür. İstanbul'u depreme hazırlama düzeninin adına da "Deprem Odaklı Kentsel Dönüşüm" denmiştir.

Askeri Alan Ve Arazileri Yapılaşmaya Açılmamalıdır?

İstanbul'da bugün boş alan ve yeşil alan yok denecek kadar azalmış durumda. Askeri alanlar ve mezarlıklar hava alma koridorları olarak kaldılar. Arazi mülkiyetinin %10'unu askeri alanlar oluşturuyor. Bu alanların bir kısmı orman niteliğini korudukları için henüz yapılaşmamış durumda. 540 bin hektar alana sahip İstanbul'da bu arazilerin yaklaşık 56 bin hektarlık kısmı askeri alanlardan oluşuyor.

2000 sonrası dönemde, kent merkezinde bulunan kamu mülkiyetindeki tüm alanlar plan tadilleriyle dönüştürüldü, yerlerine AVM ve gökdelenler yapıldı. 15 Temmuz darbe girişimine kadar askeri alanların dönüştürülmesiyle ilgili girişimlerin olduğunu biliyoruz. Zekeriyaköy 15. Füze Üssü, Zeytinburnu Tank Fabrikası, 1453 Konutlarının bulunduğu yerlerin mülkiyeti TOKİ kanalıyla devredilerek yapılaşmaya açılmıştı. 15 Temmuz darbe girişimi sonrası askeri alanların, kent dışına çıkarılacağına açıklanmış olması kent yağmasından önemli paylar alan çevrelerin iştahını kabartmaya başladı.

Bu alanların bundan sonra da darbe girişiminin birer aracı olabilecekleri varsayımı, bu alanların boşaltılması durumunda AVM ve Gökdelenlerin yapılması varsayımından çok daha düşüktür. Bugünkü yönetimin boşaltılacak alanları sosyal donatı alanı olarak düzenleyerek, kamusal alana dönüştüreceklerine inanmak çok kolay değil.

Özetleyecek Olursak,

- 2001 yılında çıkarılmış olan 4708 Sayılı Yapı Denetim Yasası kapsamında 12 yıl fiilen proje mühendisliği yapmayanlara proje denetçi belgesi verilmiyordu. Bu süre daha sonra 5 yıla bugün ise 3 yıla indirilmiştir. Üç yılda üç proje yapanlar proje denetim belgesi alıyor ve yüksek yapıların projesini bile denetliyorlar. Mesleki yeterliliği meslek odası tarafından sertifikalandırılmayan bir mühendisin proje denetim mühendisliği yapamaması gerekir. Ayrıca mal sahibi adına kendisini denetleyecek olan Yapı Denetim Kuruluşunu, işin yapımını üstlenen müteahhit seçtiği için daha işin başında denetim mekanizması tıkanıyor.
 - Bugün ülkemizde plan kavramı geri itilmiş patronaj ilişkileriyle yeni imtiyaz alanları oluşturulmuştur. İmar planları depreme dayanıklı yapı üretmek için değil, kentsel rantın dağıtılması noktasında bir araç olarak kullanılmaktadır.
 - Başta İstanbul olmak üzere kentlerimiz inşaat projelerinin birer "ARAZİSİ" haline dönüştürülmüştür. İnsan, tarih, doğal çevre, orman, dere, su ve geçmişe tanıklık edecek ne varsa yok edilmiştir. Yeni bir İstanbul yaratmak için ormanlarımız ve su havzalarımız da birer "ARAZİ" olarak görülmüştür.
 - İstanbul başta olmak üzere kentlerimizde bulunan yapılar bir mühendis, bir mimar ve kent plancısı anlayışıyla ele alınmıyor. Depreme dayanıklı yapı üretmek bahanesiyle güçlendirilerek kullanılabilecek yapılar da yıkılıyor. YIK-YAP anlayışıyla yıkılıp yapılan yapılar özellikle İstanbul'da yeni sorun alanları yaratıyor. Daire alanları küçülüyor, daire sayısı ve kat yüksekliği artıyor. Daire sayısı ve nüfus arttığı için otomobil sayısı da artıyor, yeni ulaşım ve alt yapı sorunları ortaya çıkıyor. Kentin demografik yapısı bozuluyor, sosyal ve fiziksel eşikler aşıyor.
 - Kentsel dönüşüm ve kentsel yenileme konusu bütünlüklü bir planlamanın sonucu olarak ele alınmalıdır. Oysa kentsel dönüşüm konusu bugün kentsel planlamanın yerini almıştır.
 - İstanbul'da yıkılıp yapılmayı bekleyen 2 milyon konutun olduğu ifade edilmektedir. Yaklaşık olarak yıkımdan çıkacak olan 200 milyon ton malzemenin, geri dönüştürülmesine ilişkin bir strateji belirlenmemiştir. Yıkımdan çıkan molozlarla deniz doldurulduğu için eko sistem bozuluyor.
 - İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda ciddi bir sorun vardır. 2014 yılında 1886 işçi, 2015 yılında da 1732 işçi yaşamını yitirmiştir. Bunların 1/3'ü inşaat sektöründe çalışan işçilerdir.
 - Yerel ve merkezi kurumlarda liyakata dayalı bir kadro istihdamından daha çok, cemaat, aşiret ve şirket ilişkileriyle işler yürütülmektedir.
 - Can ve mal güvenliğini sağlayan bir mesleğin insanları olarak; fiziki şartları uygun olmayan, öğretim kadrosu son derece yetersiz ve laboratuvarı olmayan inşaat mühendisi diploması veren okullar açılmaktadır. Geçtiğimiz yıl 118 Üniversitenin, 188 bölüm ve programına 11.000 öğrenci alınmıştır. 529 puan alan bir öğrenci de, 196 puan alan bir öğrenci de inşaat mühendisi olacaktır.
- İnşaat mühendisliği bölümlerine girmek isteyen öğrenciler için mutlaka kabul edilebilir bir ölçüde baraj sistemi uygulanmalıdır.
- İstanbul 7 ve üzeri büyüklükte bir depremi mutlaka yaşayacaktır. Yapı stokunun büyük bir kısmının deprem güvenliği yoktur. Bu yapılar sadece yıkılıp yeniden yapılmamalı, ekonomik olarak yeni yapılacak bir yapının maliyetinin %45'ini geçmeyen yapılar da güçlendirilmelidir.
 - Halen kentimizde ve çevre illerinde güçlendirmeyi veya yıkılıp yapılmayı bekleyen okullar, hastaneler ve diğer kamu yapıları var. Bu yapıların deprem güvenlikleri sağlanmalıdır.
 - İstanbul deprem afetine hazırlanırken 5 afetle karşı karşıya bırakılmıştır. İstanbul bugün depreme 1999 yılından daha hazırlıklı bir durumda değildir.
 - Deprem açısından 17 Ağustos 1999 yılından daha iyi durumda değiliz.
 - Sel ve su baskınları giderek artıyor

- Isı adaları oluşuyor yaşam alanları daha da sorunlu hale geliyor.
- Hava kirliliği her geçen gün biraz daha artıyor.
- Kentsel dönüşüm uygulamaları sosyal ve toplumsal sorunları daha da artırıyor.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

Diyarbakır, Van ve Elazığ Saldırılarını Kınıyoruz

18 Ağustos 2016

Ülkemizde durmadan patlatılan bombalar nedeniyle her gün sayısını hatırlamadığımız can kayıpları oluyor, yüzlerce insanımız yaralanıyor. Bir depremde yaşayacağımız kadar can kayıpları, yaralanmalar ve mal kayıpları oluyor. Her masum insanımız, beklemedikleri bir yerde, bu bombalarla ve bombaların yaratacağı ölüm ve yaralanmalarla karşılaşabilir.

Ülkemizin güneyi uzun bir süredir bir iç savaş yaşıyor. İnsanlar bir yandan ölüyorlar diğer yandan da yerlerini yurtlarını terk ediyorlar. Yurtlarını terk eden bu insanlar ayakta kalsalar bile ülkelerini terk etmenin yarattığı ruhsal çöküntüden kurtulabilmeleri kolay değil. Bunun acısını hayatları boyunca iç dünyalarında yaşamaya devam edecekler.

Ülkemiz, 5 Haziran 2015 tarihinden bu yana patlayan ve patlatılan bombaların ortaya çıkardığı acı sonuçları yaşarken, 15 Temmuz darbe girişiminin yarattığı travmayla bir kez daha sarsıldı, bir iç savaşın eşiğinden döndü.

Kurt puslu havayı sever, örneğinde olduğu gibi bir takım karanlık güçler yine harekete geçti. Ardi ardına Diyarbakır, Van ve Elazığ illerimizde patlatılan bombalarla onlarca insanımızı öldürdüler, yüzlercesini de yaraladılar. Bir iç savaş yaratmak isteyen güçler yine boş durmuyorlar.

Bu saldırıları gerçekleştirenleri şiddetle kınıyoruz.

Patlatılan bombalarla yaşama hakkı ellerinden alınan insanlarımızın yakınlarına başsağlığı, yaralananlara da sağlık diliyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

Terörü lanetliyoruz

21 Ağustos 2016

Terörü lanetliyoruz. Lanetlemeyi sürdüreceğiz.

Ülkemiz bir iç savaşa götürülmeye çalışılıyor. Suriye’de yaşananları uzun bir süredir izliyoruz. Kan ve göz yaşı var. Binlerce insan öldü, yaralandı ve ülkesini terk etti. Gaziantep’te bir düğün sevincini bile kana bulayan bu insanlıktan çıkmış olan bombacılar ve bunların arkasındaki güçler her şeyi göze alabilirler. Biz her koşulda barışa çağrı yapacağız. Soğukkanlı olacağız, terörü lanetlemeye devam edeceğiz. Her ölüm yüreğimizdeki acıyı daha da artıracak. Durmadan barışa, sevgiye ve insan olmaya çağrı yapacağız.

Gaziantep’te yaşamını yitirenlerin yakınların başsağlığı, yaralıların ise biran evvel sağlıklarına kavuşmalarını diliyoruz.

Cemal Gökçe
TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Kılıçdaroğlu'na Yapılan Saldırıyı Kınıyoruz

25 Ağustos 2016

Ülkemiz son bir buçuk ay içerisinde çok önemli olaylar yaşadı, yaşıyor;

15 Temmuz darbe girişimi,

Diyarbakır, Van, Elazığ ve Gaziantep'e yapılan bombalı saldırılar.

Yüzlerce ölü, yüzlerce yaralı insanımız var.

Ülkemizin güneyinde uluslararası küresel güçlerin savaşı devam ediyor.

Toplumsal iç barışını sağlayan ve giderek demokratikleşen bir Türkiye'yi istemezler.

İç kavganın devam etmesi gerekir.

Sosyolojik olarak etnik ve inanç temelli dinsel ayrıştırma ülkemizin zayıf damarı.

Geçmişte sık sık denendi.

İlgili güçler tarafından bu zayıf damarın hazır tutulması gerekir.

Zaman zaman toplumu büyük ölçüde gelecek eylemlere ihtiyaçları var.

KILIÇDAROĞLU'na yapılan saldırı toplumumuzda açığa çıkan enerjinin bir fay hattıdır.

Söz konusu olan sadece SURİYE'deki büyük yıkım ve oluşan kan gölü değildir.

Suriye'de etnik ve inanç temelli olarak ortaya çıkan felaketin Türkiye'ye de taşınmasıdır.

KILIÇDAROĞLU'na yapılan bu saldırı, dış savaşın iç savaşa dönüştürülmek istenmesi olarak planlanmış olabilir.

Başaramayacaklar, kınıyoruz.

Yapılan saldırıda yaşamını kaybeden güvenlik görevlisinin yakınlarına baş sağlığı, yaralananlara sağlık diliyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

Şiddetin Temel Siyaset Aracı Haline Getirilmesini Asla Kabul Etmiyoruz ve Şiddetle Kınıyoruz

26 Ağustos 2016

Her gün bir önceki günün kan ve göz yaşlarına yenileri ekleniyor. Bugün de Cizre'de patlatılan bomba yeni ölümlere ve göz yaşlarına neden oldu.

Uzunca bir süredir şiddetin temel siyaset aracı haline getirildiğini görüyoruz ve yaşıyoruz. Son günler de patlatılan bombalar ve sayın Kılıçdaroğlu'na yapılan suikast girişimi sonrası Cizre'de güvenlik güçlerine yapılan saldırı, şiddetin giderek temel siyaset aracı haline getirildiğinin yeni örnekleridir.

Ülkemizin bu duruma gelmesinde uzun bir süredir gerek yerel örgütlerde gerekse merkezi yönetimlerde iktidarda bulunanların sorumluluğu oldukça fazladır. Bu sorumluluğun azaltılması ancak ve ancak geçmişte yapılanların bugün tekrarlanmaması ile mümkün olabilir.

15 Temmuz darbe girişimi nedeni ile çeşitli kurumlardan tasfiye edilen, göz altına alınan hatta ve hatta tutuklanan insanların arasında kuru olanlarla birlikte yaş olanların da yanmamasıdır. Artık çeşitli kurum ve kuruluşlar da görev alanların dini inanca, etnik kimliye ve her hangi bir cemaat ve tarikata mensup insanların değil "liyakata" dayalı görevlendirmelerin yapılmasının sağlanması gerekmektedir.

Kötülüklerin ve anti-demokratik uygulamaların hakim olduğu bir anlayışla yönetilen ülkemizin bir çok ili ve bu illerin bir çok mahallesi bomba imalathanesi haline getirilmiştir. Bu durum neredeyse olağan bir hal almıştır. Bugün her bombalama, her suikast ve ölüm olayı “milli birliğimize kast ediyorlar” diyerek geçiştirilemez.

Küresel büyük merkezlerin ve silah tacirlerinin bizim gibi ülkeler de darbe yaparak (12 Mart, 12 Eylül ve 15 Temmuz da olduğu gibi) kendi çıkarlarına hizmet edecek yönetimleri iş başına getiriyorlar. Amaçlarına ulaşmak için de anti-demokratik ve insani olmayan her yolu deniyorlar. Siyasi cinayetler, bombalamalar, inanç ve etnik kimlik üzerinden politika yapıp veya yaptırarak farklılıkları birbirlerine karşı düşmanlaştırıyorlar. İnsanlarımız yapılan ideolojik bombardıman karşısında işini ekmeğini ve yaşam biçimini bir tarafa bırakarak cenaze namazların da bile bir araya gelmekte zorlanıyorlar. Bu durumdan da küresel büyük güçler yararlanıyor. Gerek ülkemizin içinde gerekse ülkemizin dışında küresel emperyalist güçlerin “stratejik işbirliği” adı altında kurguladıkları yolun arkasından gidenlerin payları da oldukça fazladır.

Savaşı ve şiddeti destekleyen güçlerin amaçları daha çok kan ve göz yaşının dökülmesidir. Bu güçler, sorunların demokratik yöntemlerle çözülmesini istemezler. Ülkemizde de toplumsal barışın sağlanarak demokratik bir yönetimin kurulması silah ve enerji tacirlerinin işine asla gelmez.

Bugün şiddetin temel siyaset aracı haline getirilmesinin ezilenlere işçi ve emekçi katmanlara hiçbir yararı yoktur. Sanılanın aksine bölünmeyi, ayrışmayı ve daha çok düşman olmayı körükler.

Ülkemizin bir Ortadoğu ülkesi olmaktan kurtularak sorunsuz bir toplumsal düzene evrilmesi için; eksiksiz işleyecek bir demokrasiye, insan hakları ve hukukun evrensel ilkelerine uyacak bir yönetim anlayışına ihtiyaç var.

Sayın Kılıçdaroğlu’na yapılan saldırının ve nerede ise her gün yaşadığımız bomba olaylarının arkasında ve yanında hangi güç olursa olsun, bundan sonraki çalışmalarımızda da uluslararası tekellerin dayattığı siyasal zeminin güçlenmesinin karşısında olacağız.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

30 Ağustos 1922 Tarihi Emperyalist İşgale Karşı Verilen Büyük Bir Mücadelenin Tarihidir

29 Ağustos 2016

1914-1918 yılları arasında iki kampa ayrılan emperyalist ülkeler dünyayı paylaşmak için büyük bir savaşa girdiler. Büyük yer altı ve yerüstü kaynaklarıyla birlikte dünya pazarını ellerine geçirmek için kan döktüler. Milyonlarca insan hayatını kaybetti, yaralandı, kentler yakılıp yakıldı. İnsanlık büyük bir yıkımla yüz yüze geldi.

Bu emperyalist savaşa büyük hayallerle Almanya’nın yanında giren Osmanlı İmparatorluğu, yenilen tarafla birlikte tarih sahnesinden çekilmekle yüz yüze kaldı. Ortaya çıkacak boşluğu İngiltere, Fransa, ABD, İtalya ve Yunanistan gibi ülkeler dolduracaktı.

Bu savaş; bugünkü Irak, Libya, Tunus ve Suriye gibi ülkelerin yani Ortadoğu Petrollerine ve diğer zenginliklerine sahip olmanın savaşıydı.

1919 yılında Mustafa Kemal’in Samsun’a çıkmasıyla başlayan ve 30 Ağustos 1922 tarihinde emperyalist işgalden kurtuluşunu ilan eden Türkiye Cumhuriyeti’nin doğuş tarihidir.

9 Eylül 1922 tarihinde İzmir, 6 Ekim 1923 tarihinde İstanbul emperyalist işgalden kurtulmuş, 24 Temmuz 1923 tarihinde de Lozan Barışı imzalanmıştır.

Açıkçası 30 Ağustos 1922 tarihi özgürlük ve bağımsızlık savaşının önemli bir halkasıdır. Bu mücadeleyi haklı ve meşru yapan da emperyalist işgale ve emperyalist projelere karşı verilen özgürlük ve bağımsızlık savaşı olmasıdır.

Ayrıca, Mustafa Kemal ve Kurtuluş Savaşı önderlerinin vermiş oldukları bu mücadele Osmanlı İmparatorluğu'nun bir karikatürünü kurma mücadelesi değildir. Aynı zamanda yüzünü ileriye ve çağdaşlığa dönen bir anlayış vardı.

Ülkemizde bugün 30 Ağustosunu unutturmak ve bağımsızlığı bağımlı hale getirmeyi düşünen küçümsenmeyecek sayıda insan var. 15 Temmuz darbe girişimi cemaate, gericiliğe ve dış emperyalist güçlere dayalı bir rejimin hakim kılınmasının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Ayrıca TBMM başkanının dinsel bir anayasa talep etmesi, Gülhane Tıp Akademisinin (GATA) adının Abdülhamit Hastanesi yapılması gibi 93 yıldır bitmeyen hesaplaşma "Yeni bir Osmanlı" cılık gösterisi olarak düşünmeye değer konulardır. Bir cemaatin yerine başka cemaatlerin devrede olması veya devlet kadrolarını ellerine geçirmeleri 15 Temmuz darbe girişiminden yeterli ölçüde ders alınmadığını da göstermektedir.

Haklı ve meşru temelleri olan Türkiye Cumhuriyeti bugün Ortadoğu'da sürdürülen yeni bir paylaşım savaşının içinde yok edilmeye çalışılmaktadır. Giderek bölgemizde güçlenen gerici, adaletsiz ve baskıcı bir rejime teslim edilmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizin yeni bir kurtuluşa ihtiyacı var. Bu kurtuluş gerici, asalak ve sömürgeci olmayan; adaletli, barışçı ve özgürlükçü bir kurtuluş olmalıdır.

Bugünlerde yaşadıklarımız Mustafa Kemal Atatürk ve Kurtuluş Savaşı önderlerinin ne kadar zor bir işi başardıklarını bir kez daha gözler önüne sermektedir. 30 Ağustos 1922 tarihi bu nedenle unutulmamalı bağımsız bir Türkiye kuranlar saygıyla anılmalıdır.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

Barışa En Çok İhtiyacımız Olduğu Bir Dönemde 1 Eylül Dünya Barış Gününü Kutluyoruz

31 Ağustos 2016

1 Eylül 1939 tarihinde Nazilerin yönetiminde bulunduğu Almanya Polonya'ya saldırdı ve işgal etti. İkinci Dünya Savaşı'na neden olan bu işgal 50 milyon insanın yaşamını yitirmesine ve milyonlarca insanın yaralanmasına neden oldu.

Bu savaş tüm dünyada büyük bir yıkımın başlangıcı olarak kabul edilmektedir. ABD'nin 1945 yılında arka arkaya Japonya'ya atmış olduğu iki atom bombası da bu savaşın tuzu ve biberi oldu. Dünyada ikinci paylaşım savaşı olarak kabul edilen savaşın etkileri henüz ortadan kalkmadan bugün Ortadoğu Coğrafyası'nda üçüncü paylaşım savaşını yaşıyoruz.

Ülkemizin güneyinde, bizim de içine çektiğimiz Ortadoğu bataklığında nasıl sonuçlanacağını henüz kestiremediğimiz bir paylaşım savaşı var. Yaşadığımız topraklarda iç barış bozulmuş durumda. Her sabah neredeyse ülkemizin farklı yerlerinden gelen katliam haberleri ile uyanıyoruz. Yaşama hakkı ile ilgili ciddi problemler var. Patlatılan bombalarla barış yerine bir iç savaşa doğru çekilmeye çalışılıyor.

Silah tacirleri boş durmuyor. Silah pazarında %15 oranında büyüme var. Son on beş yıldır bölgemizde, ülkemizde ve Kuzey Afrika'da yaşama hakkı ile ilgili ciddi problemler var. Mısır'ın bir türlü durulmaması, Irak, Libya, Tunus ve Suriye'ye yönelik yapılan saldırılar ve iç karışıklıklar bizi de yakından ilgilendiriyor. Bugün Birinci Dünya Savaşı'nda Ortadoğu'da şekillenen pazarlara hakim olma savaşının bir benzerini yaşıyoruz.

Bölgemizde ve ülkemizde yeraltı ve yer üstü zenginliklerini rahatça paylaşmak için etnik ve din temelli inanç farklılıkları körüklenmeye çalışılıyor. Türklerle Kürtler, Sünnilerle Aleviler karşı karşıya getirilerek iç barış bozuluyor. Farklı adlar altında bomba patlatanların aynı kaynaktan beslendikleri dikkatli bakan gözlerden kaçmıyor.

Savaşın ve toplumsal çatışmanın kendisini dayattığı bu dönemde barışa daha fazla ihtiyacımız var. Barışın dışında kalan her seçenek kan ve gözyaşı demektir. Bir tek insanımızın bile yaşamını kaybetmesini istemiyoruz.

Patlatılan her bomba ve ölümler demokratik seçenekleri ortadan kaldırıyor, daha otoriter ve baskıcı bir rejime doğru kaymanın bir aracı haline geliyor. İşçi ve emekçilerle birlikte hak talebinde bulunan diğer toplumsal kesimlerin sesleri bu karışıklıkta ne yazık ki kaybolup gidiyor. 1 Eylül Dünya Barış Günü'nü bile barışa ulaşma umuduyla kutlayamıyoruz. Oysa barış bütün toplum kesimlerini ortaklaştıran bir değer olarak bütün dünyada kutlanmaktadır.

Uluslararası küresel güçlerin ve silah tüccarlarının çıkarları ve politik hedefleri insanlarımızın hayatı üzerinden düşmanlık yaratılarak sürdürülemez. Cenaze törenlerinde artan çığlıklar, toplumsal barışa duyulan bir ses olarak algılanmalıdır. Bugüne kadar yaşadıklarımızı; var olan toplumsal farklılıkları yok sayarak değil, bu farklılıkları demokratik bir zemine oturtarak ve konuşabilme kanallarını açık tutarak çözebiliriz.

Ölümlerin ortaya çıkardığı bu utançtan ancak; 1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ'NDE barışa sahip çıkarak ve savaştan beslenenleri mahkum ederek kurtulabiliriz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

19 Eylül Mühendis Mimar ve Şehir Plancılarının Dayanışma Günüdür

19 Eylül 2016

Bugün ülkemizin mühendis mimar ve şehir plancılarının örgütü olan TMMOB'nin mücadele tarihi açısından önemli bir gündür.

Bugün, mühendis, mimar ve şehir plancılarının dayanışma günüdür.

19 Eylül 1979 tarihinde TMMOB'nin çağrısıyla mühendis mimar ve şehir plancıları ekonomik ve demokratik talepleri için ülke ölçeğinde bir günlük iş bırakma eylemi gerçekleştirdiler.

1979 Türkiye'si işsizliğin, yoksulluğun ve pahalılığın giderek arttığı bir ülkedir. Ayrıca demokratik uygulamaların ve can güvenliğinin ortadan kalktığı bir ortam yaratılmıştır. TMMOB ve diğer toplumsal kesimlerin yürüttükleri demokratik ve örgütlü mücadeleye karşı baskı ve kısımların kol gezdiği koşullar da TMMOB, tüm mühendis, mimar ve şehir plancılarını iş bırakma eylemine çağırmıştır.

Büyük çoğunluğu kamu kesiminde çalışan mühendis ve şehir plancıları tek taraflı olarak belirlenen ücretleri üzerinde söz sahibi olmak istediler. Çalıştıkları iş yerlerinde iş bırakarak ekonomik demokratik taleplerini dile getirdiler. Hazırlanan basın bildirimlerini iş yerlerinde okudular.

19 Eylül 1979 günü ülkemizin 49 ili, 443 iş yerinde mühendis ve mimarlar başta olmak üzere tüm teknik elemanlar bir günlük iş bırakma eylemi yaptılar.

Bu önemli gün 2010 yılında TMMOB'nin 41. Dönem Olağan Genel Kurulunda alınan bir kararla 19 Eylül tarihi; "mühendis mimar ve şehir plancıları dayanışma günü" olarak kabul edildi.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da ülkemizin birçok ilin de İKK'lar kanalıyla kitlesel basın açıklamaları yapılarak sorunlar dile getirilmekte sorunlara çözüm yolları aranmaktadır.

Aradan geçen 37 yıla rağmen ülkemizin mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunları

değişmediği gibi daha da ağırlaşarak devam ediyor. Mühendis ve mimarlar sömürüye, yolsuzluğa, baskı ve zulüm düzenine karşı bugün de direniyorlar.

Ülkemizin, toprağına, suyunu, deresine, ormanına, kentsel-kırsal tüm kamusal alanlarına sahip çıkıyorlar. Gerici ve bilimsel olmayan bir eğitim düzeni istemiyorlar. Bir mühür bir müdür anlayışıyla açılan ve fiziki şartları yetersiz, laboratuvarı olmadığı gibi öğretim kadrosu bir mühendislik ve mimarlık eğitimi için yeterli olmayan,diplomalı yeni işsizler yaratan eğitim sistemine karşı çıkıyorlar.

Mühendis ve mimarların dayanışma gününü kutlamalarının amacı, 15 Temmuz darbe girişimine ve otoriter devlet anlayışına karşı çıkmayı gerekli kılıyor.

15 Temmuz darbe girişimine karışanlar devlet kadrolarından atılırken sorgusuz ve sualsiz binlerce kamu görevlisinin işlerine son verilmesi ve açığa alınması yeni bir hukuksuzluk olarak karşımıza çıkıyor. Bu hukuksuzluğa son verilmelidir.

Ülkemiz de seküler akla ve bilimsel anlayışa bağlı olarak insan haklarını ve hukukun evrensel ilkelerini işletmek ve işletilmesini sağlamak gerekiyor. Özgürlük, eşitlik, kardeşlik, adalet ve barış içinde yaşanacak bir toplumsal düzenin kurulması için örgütsel dayanışmaya ihtiyacımız var.

Ne darbe ne dikta bağımsız demokratik ve laik bir Türkiye Cumhuriyeti'ni yaşatmak önemli bir görev olarak karşımız da duruyor.

Bu bağlamda tüm mühendis mimar ve şehir plancılarının dayanışma gününü kutluyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

10 Ekim Katliamını ve 101 Barış İnsanı Unutmayacağız, Unutturmayacağız!

7 Ekim 2016

Bundan 1 yıl önce, Birliğimiz TMMOB'nin da aralarında bulunduğu emek ve meslek örgütleri tarafından düzenlenen 10 Ekim Emek, Barış, Demokrasi mitingine kanlı bir saldırı düzenlenmiş, 101 barış insanı hayatını kaybetmişti. 10 Ekim Katliamın yıldönümünde yitirdiğimiz barış-severleri saygıyla anıyoruz.

10 Ekim 2015 tarihi ülkemizin birçok farklı yerinden farklı kesimlerin bir araya geldiği bir gün olarak tarihteki yerini almıştır. Bugünü önemli yapan bir başka neden de on binlerin ülkemizin içinde ve dışında savaş politikalarına son verilerek barışa kucak açılması talebinde ortaklaşp tek ses ve tek yürek olarak toplanma yerinde bulunmuş olmalarıydı. Bu değerli amaç için ülkemizin dört bir yanından gelen kalabalığın içinde 2 canlı bomba ile düzenlenen alçak saldırının aramızdan aldığı 101 insandan ikisi inşaat mühendisliği öğrencileriydi. İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü 3.Sınıf öğrencisi Güney Doğan ve Atılım Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü 4.Sınıf öğrencisi Başak Sıdar Çevik, sadece barış istemek için geldikleri alanda katledildi. Bu kanlı saldırıda yaralılarımız da oldu. Diyarbakır Şubemizden meslektaşlarımız İlyas Kaya ve Cihan Andiç'in durumu ağır olmak üzere, Eskişehir Şubemizden meslektaşımız İbrahim Akgün, İstanbul Şubemizden Hüseyin Doğan ve Ankara Şubemizden Ruşen Topal bombalı saldırıda yaralandılar.

Barış için toplananların katliamla susturulmak istenmesinin sonucu olarak, o tarihten bu yana geçen bir yılda ülkemizin payına daha fazla çatışma, bu çatışmalarda hayatını kaybedenler ve yeni bombalı saldırılarda ortaya çıkan katliam düştü.

10 Ekim katliamından sonra Ankara'da, İstanbul'da, Gaziantep'te, Van'da, Bingöl'de, Elazığ'da bombalı saldırılar düzenlendi. Başta Diyarbakır ve Şırnak olmak üzere birçok ilimizde yaşanan

savaş çok daha kanlı bir boyuta ulaştı. Bu çatışma ortamında kentler yıkıldı, yüzlerce insan hayatını kaybetti.

Bu yaşananlar yetmezmiş gibi 15 Temmuz 2016 tarihinde bir askeri darbe girişimi yaşandı. Yüzlerce insanın hayatına mal olan darbe girişiminde yüzlerce insanımız da yaralandı. Ülkemiz tarihine kara bir leke olarak giren bu olayın ardından ilan edilen OHAL süreci ikinci kez 90 gün süreyle uzatıldı. Bu süreçte çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle kurunun yanında yaş olanlar da mağdur edildi. Darbe girişimi yapanlarla mücadele etmekten bir yanıyla uzaklaşarak binlerce eğitim emekçisi, üniversitelerde çalışan akademisyenler, sendikacılar ve yazarlar hedef alındı. Evrensel hukuk kuralları ayaklar altına alınarak düşünce ve ifade özgürlüğü dikkate alınmadı. Birçok radyo, televizyon ve gazete kapatıldı, gazetecilerin basın kartları iptal edildi. İşte bu tablo, 10 Ekim 2015'te toplanan on binlerin haykırdığı "barışın" kabul görmediği durumda neler olabileceğinin bir yıllık özeti olarak tarihe geçti.

"Medeniyet mühendisleri" olan biz inşaat mühendisleri, dün olduğu gibi bugünde savaşın toplumlar için yıkıcı etkisinin bilinciyle barışın yanında yer almaya devam edeceğiz. Demokrasi ve hukuk dışı her türlü girişime ve darbelere karşı çıkacağız. Barış, herkes için en kazançlı bir yoldur. Savaş herkese zarar verir, barış ise huzur ve güven.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak bombalı saldırıda yitirdiğimiz başta inşaat mühendisliği bölümü öğrencileri Başak Sıdar Çevik ve Güney Doğan olmak üzere 101 insanımızı bir kez daha saygıyla anıyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

23 Ekim Van Depreminin 5. Yılında Güvenli Yapı Üretiminin Neresindeyiz?

22 Ekim 2016

Ülkemizde 1900'lü yılların başından bu yana büyüklüğü 6 ve üzeri olan 150'den fazla deprem meydana gelmiştir. Resmi kayıtlara göre 100 binden fazla insan yaşamını yitirmiş, binlerce insan yaralanmış, çok sayıda yapı yıkılmış veya çeşitli ölçeklerde hasar görmüştür. Ekonomik, sosyal ve kültürel hayat büyük ölçüde yara almıştır. Ne yazık ki ortaya çıkan bu tabloya rağmen merkezi ve yerel yönetimleri harekete geçirecek bir etki ortaya çıkmamıştır.

Yakın bir geçmişte yaşamış olduğumuz Gölcük Merkezli Kocaeli Depremi de gerekli derslerin çıkarılmasına önemli bir katkı sağlayamamıştır. Binlerce insanın yaşamını yitirmesi, yaralanması ve sokakta kalması da yaşanan sorunların bir tekrarı olarak toplumsal hafızada giderek önemsizleşen bir yere oturmıştır.

Oysa 17 Ağustos 1999 Gölcük Merkezli Deprem ve hemen arkasından yaşanan 12 Kasım 1999 Düzce Depremi, 23 Ekim 2011 yılında yaşamış olduğumuz Van Depremi'nin yıkıcı etkisini azaltabilirdi. Anadolu topraklarının bugüne kadar oldukça fazla deprem yaşamış olduğu gerçeği de "hazırlıksızlığın bir belgesi" olarak ülkemizin deprem tarihindeki yerini almıştır.

Oysa başta İnşaat Mühendisleri Odası olmak üzere bilim çevrelerinin, diğer meslek odalarının ve duyarlı yazılı ve görsel basının 17 Ağustos 1999 Gölcük Merkezli Deprem'den önce ve sonra gündeme getirmiş oldukları "deprem" gerçeği ile ilgili sorunların çözümü doğrultusunda bilgiye ve evrensel gerçeklere uygun adımlar atılsaydı yeni acılar yaşanmaz veya bu acılar oldukça azalabilirdi. Bir doğa olayı olarak adlandırdığımız deprem afete dönüşmezdi.

Doğa olaylarının veya insan kaynaklı teknolojik olayların afet olarak adlandırılabilmesi için ortaya çıkan sonuçların acı olması gerekir. 17 Ağustos 1999 Gölcük Merkezli Depremi, 2003 Yılı Bingöl Depremi ve 23 Ekim 2011 yılında yaşamış olduğumuz Van Depremi'nin afet olarak adlandırılmasının nedeni ortaya çıkan büyük ölçekli can ve mal kayıplarıdır.

Sorun sık karşılaşılmış olduğumuz doğa olaylarından kaynaklanmıyor. Kaçak, mühendislik hizmeti görmeyen yapılardan ve sağlıksız kentleşmeden kaynaklanıyor. Dere yataklarının ve alüvyonlu toprakların imara açılması deprem gerçeğinin hiçbir şekilde dikkate alınmadığını göstermektedir. Ayrıca deprem bilincinin oluşturulması için toplumsal eğitimin ihmal edildiği de önemli bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

Ülkemizde 20 milyon mertebesinde olduğu bilinen yapı stokunun büyük oranda güçlendirilmesi, ekonomik olarak rasyonel olmayan veya başka nedenlere bağlı olan yapıların yenilenmesi gerekiyor. Ülkemiz depremlerin ortaya çıkarmış olduğu bedelleri bugüne kadar ağır bir şekilde ödemiştir. Bu bedellerin yenilenmemesi için halen bilime, bilgiye ve akla dayalı önlemlerin alınmadığını görerek yaşamak, can ve mal güvenliğini sağlamakla görevli olan meslek insanlarını fazlasıyla üzmemekte ve kaygılandırmaktadır.

Planlama, imar ve arazi kullanımı ile ilgili verilen kararlar kentleşme bilimi ile örtüşmemektedir. İşin ticari ve rant boyutu bilim ve bilginin önünde gitmektedir.

Yapı denetimi konusunda var olan sorunlar devam ediyor. Mesleki yeterlilik ve etik bir anlayış yapı denetim süreci ile ilgili olarak henüz içselleştirilmemiştir. Mal sahibi adına denetim işini gerçekleştirenlerin kendisini denetleyenler tarafından belirlenmiş olması bu sistemin önemli bir sorunudur.

Yapı üretim ve denetim sürecinin önemli unsurları olan meslek odalarının yetkileri giderek azaltılmaktadır. Oysa bu yetkilerin azaltılmasından daha çok yeni yetkilerin verilmesi yapı üretim ve denetim sürecinde, sağlıklı bir kentleşmenin ortaya çıkmasına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Genel olarak mühendislik eğitiminde özel olarak inşaat mühendisliği eğitiminde ciddi sorunlar vardır. Bir müdür bir mühür anlayışıyla yeni inşaat mühendisliği bölüm ve programları açılmamalıdır.

İnşaat yapım ve ihale süreçlerinde yeterlilik ve şeffaflık bulunmamaktadır. Haksız rekabet koşulları ortadan kaldırılmalıdır. Herkesin müteahhitlik yapması değil bilime, bilgiye ve güvenirliliğe dayalı bir sistem oluşturulmalıdır.

Kentsel dönüşüm konusu yık-yap anlayışından çıkarılmalıdır. Bu konunun çevresel, sosyal, ekonomik ve insani boyutu olan önemi unutulmamalıdır. Kentsel dönüşüm parçacı bir anlayışla değil, bütünlüklü kent planlarının bir parçası olarak ele alınmalıdır.

Sonuç olarak Van Depremi'nin beşinci yıl dönümünde yaşamını kaybedenleri ve diğer depremlerde yaşamını kaybedenleri saygıyla anıyoruz.

**TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

Düzce Depremini Unutmadık, Unutturmayacağız!

11 Kasım 2016

Merkez üssü Düzce olan, 12 Kasım 1999 tarihinde meydana gelen 7,2 büyüklüğündeki depremin üzerinden 17 yıl geçti. Bu şiddetli deprem, etki alanındaki yerleşim bölgelerinde ağır hasara ve büyük oranda can ve mal kaybına yol açmıştı. Ülkemiz, daha birkaç ay öncesinde yaşanan Marmara depreminin şokunu henüz atlatamamışken meydana gelen Düzce depremi tam bir yıkım olmuş, Düzce ve çevre illerde çok sayıda yurttaşımız hayatını kaybetmiş ya da yaralanmış, binlerce ev ve işyeri değişik oranlarda hasar görmüş, bölge ekonomisi derin yara almıştı.

1999 yılında arka arkaya yaşanan iki büyük deprem nedeniyle geleceğe dönük kaygılar dönemin en büyük gündemi olmuş, ortaya çıkan yıkımın yarattığı karamsarlık tüm ülke genelinde

huzursuz bir bekleyişe neden olmuştu. Marmara ve Düzce depremlerinin yol açtığı büyük acılar, tüm toplumsal hayatın deprem gerçeğine göre yeniden düzenlenmesi yönünde beklentileri artırmış, bir deprem ülkesi olan Türkiye’de ilgili mevzuattan şehirleşmeye, konutların güvenliğinden deprem eğitimine kadar geniş bir yelpazede köklü değişim yapılması doğrultusunda toplumsal basınç ortaya çıkmıştır.

Aradan geçen 17 yılda toplumsal yaşamda deprem gerçeği gözetilerek gerekli düzenlemeler yapılmadı. Mühendislik biliminin gerekleri dikkate alınmadı, yapı tasarımı, uygulama denetim evresi sağlıklı bir şekilde ele alındı. Ayrıca, yapı stokunun oluşturulması, yapı tasarımı, yapı üretimi ve yapı denetimi gibi birçok açıdan, bilimsel ve bütünlüklü bir düzen kurulmadı, kurulamadı.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak mevzuatta gerekli değişikliklerin yapılması, imar, yapı denetim ve benzeri yasalarda köklü değişikliklere gidilmesi, yık-yap anlayışının önüne geçilmesi, kaçak yapılaşmanın önlenmesi, konutların ve kamu binalarının güvenli ve sağlıklı yapılmasının sağlanması doğrultusundaki görüşlerimizi sıklıkla kamuoyuyla, idari ve siyasi birimlerle paylaşıyoruz. Ancak çağrılarımız bilimsel ve teknik çerçevede yeterli ölçüde destek görmüyor. Bu durum, yeni ve büyük acıyla karşılaşma tehlikesini de güncel bir tehlike olarak önümüze koymaktadır.

Deprem Türkiye’nin bir gerçeğidir; ülkemiz topraklarının yüzde 93’ü deprem riski altında bulunmaktadır. İnşaat Mühendisleri Odası, yetkilileri önlem alma noktasında uyarmaya ve harekete geçirmeye devam edecektir. Toplumsal sorumluluğumuz ve insan hayatına verdiğimiz değer, bu konuda ısrarcı olmamızı zorunlu kılmaktadır. İnşaat Mühendisleri Odası depremi unutmama, unutturmama konusunda çalışmalarını, güvenli ve sağlıklı yapı üretimi sağlanana kadar sürdürecektir.

12 Kasım Düzce Depreminde ve diğer depremlerde yaşamlarını yitirenleri saygıyla anıyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

25 Kasım 2016 Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma gününde

Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Dayanışma Ruhuyla Tüm Kadınları Selamlıyoruz

25 Kasım 2016

Diktatörlüğe karşı yaşamları pahasına mücadele eden üç kız kardeşin dünyaya bıraktığı miras on yılları aşmış bugünlere ulaşıyor, Mirabal Kardeşleri çok daha iyi anladığımız günlerden geçiyoruz. Trujillo diktatörlüğüne karşı yürüttükleri onurlu mücadele nedeniyle rejim güçleri tarafından vahşice katledilen kız kardeşler nezdinde, eşitlik ve özgürlük mücadelesi veren tüm kadınları selamlıyor, kadına yönelik şiddetin hedefi olmuş tüm kadınların anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

İçerisinden geçtiğimiz dönem, tarihin seyrinin “ilerleme” anlamına gelmediğini doğruluyor. Ortadoğu’nun sınırlarını aşan siyasal kriz tüm dünyayı sarıyor, kadınlar ve çocuklar göç yollarında can veriyorlar. Kısa vadeli siyasal çıkarlar için insan haklarının dayandığı evrensel değerler hiçe sayılıyor. Siyasal iktidarlar aracılığıyla konuşan ayrıştırıcı ve kutuplaştırıcı dil, ataerkil sistem tarafından beslenip meşrulaştırıldığı gibi tüm dünya genelinde de yaygınlaşıyor. Tam da bu nedenle “ilerleme” bir yana sanki ortaçağa bir dönüş yaşanıyor, cadı avlarıyla kadınların katledildiği ortaçağa...

Mirabal Kardeşlerin katledilişinin ardından 56 yıl, 25 Kasım’ın Birleşmiş Milletler Genel Kurulu “Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü” ilan edilişinin ardından 17 yıl

geçmiş olmasına rağmen seçilmiş siyasi liderlerin ağızlarından kadın düşmanı cümleler dökülüyor. Dünya liderliğine soyunmuş bir ülkenin “kadın düşmanlığıyla” ünlü bir siyasetçisi Başkanlık seçimlerini kazanıyor, AB üyesi bir ülkede “kürtajın yasaklanması” parlamento gündemine gelebiliyor, ülkemizde ise cinsiyet ayrımcı konuşma kalıplarını (adam gibi madam gibi ölmek, kadın gibi ağlamak, erkek sözü vermek vb.) içeren ifadeler toplumsal ve siyasal dilin neredeyse bir parçası haline geliyor...

Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayımlanan “Küresel Toplumsal Cinsiyet Uçurumu Raporu’na göre ülkemiz 2014’te 142 ülke arasında 125. sırada yer alırken 2015’te ise 145 ülke arasında 130. sıraya geriliyor. TÜİK’in 2015 yılında elde ettiği verilere göre her 10 kadından 4’ü eşinden veya birlikte yaşadığı kişiden fiziksel şiddet görüyor. Resmi veriler dahi bu denli vahimken, 2016’nın ilk 10 ayında en az 220 kadın erkekler tarafından öldürüldüğünü, 65 kadına tecavüz edildiğini, 104 kadının taciz edildiğini 352 kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğunu ve 282 kadına şiddet uygulandığını biliyoruz. Maruz kaldığı şiddeti çeşitli nedenlerle ifade edemeyen ve susturulan kadınların sayısını da düşündüğümüzde durumun vahameti inanılmaz boyutlara ulaşıyor. Sesini duyamadıklarımızın sayısını hayal bile edemiyoruz...

Kadınların nerede nasıl yaşayacağı, hangi saatlerde nerede bulunacağından nasıl giyineceğine kadar kadınlar haricinde herkes konuşuyor. Kadınların kendi istek ve iradeleri hiçe sayılarak bedenleri ve yaşamlarına ilişkin sürekli yeni “makbuler” üretiliyor; evli olmak, anne olmak, şu kadar çocuk sahibi olmak dışındaki varoluş biçimleri yok sayıldığı gibi, nasıl “anne” olunacağı, nasıl çocuk yetiştirileceği de belirlenmek isteniyor. Geleceğin toplumunu şekillendirecek nesillerin özgür bireylerden oluşması tedirgin ediyor muktediri, koşulsuz itaat eden güruhlar çok daha “makbul” görülüyor. Kadınların kendilerini ilgilendiren her konuda kadınlar haricinde herkesin söz söyleme ve belirleme hakkının olduğu bir söylem alanı yaratılıyor. Ancak kadınların kendi sorunlarını konuşmak, maruz kaldıkları eşitsizliğe ve şiddete karşı dayanışmak ve mücadele etmek için bir araya gelmeleri, birbirlerinin sesi olmaları engelleniyor. Yaşanan sorunların çözümüne ortak edilmesi beklenen kadın örgütleri ve dernekler kapatılıyor ya da faaliyetleri durduruluyor. Kadınların sesine kulak verilmediğinde hatta kadınlar susturulduğunda ise vahim sonuçlara davetiye çıkaran yasa taslakları hazırlanıyor...

Nasıl ki kadınlar olarak cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan birçok sorun yaşıyorsak, inşaat mühendisi kadınlar olarak da ataerkil sistemin ürettiği eşitsizliklerden birçok biçimde payımızı alıyoruz. TÜİK’in 2016 yılının Mart ayında yayımlanan “İstatistiklerle Kadın” başlıklı araştırmasında kadınların tüm eğitim düzeylerinde erkeklerden daha düşük ücret aldığı ve istihdam oranının erkeklerin istihdam oranının yarısı kadar olduğu ifade ediliyor. Küresel Toplumsal Cinsiyet Uçurumu Raporu’na göre ise Türkiye’de bir kadının kazandığı 1 ABD Dolarına karşılık, aynı işi yapan bir erkek 2,56 ABD doları kazanıyor ve kadınların yüzde 32,20’si, erkeklerin ise yüzde 75,6’sı iş gücüne katılıyor.

Verilerden de kolayca anlaşılacağı gibi, İnşaat Mühendisi kadınlar olarak gerek eğitim hayatımızda gerekse de çalışma yaşamına dâhil olma ve çalışma yaşamımızda sayısız sorun ile karşılaşyoruz. Bu bağlamda söz kadına yönelik ayrımcılıktan ya da kadına yönelik şiddetten açılınca “kadınları sorumlu tutan” ataerkil zihniyet ile de mücadele etmemiz gerekiyor. Yaşadığımız sorunların cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklandığının bilincinde olmayan bu zihniyet “ama onlar da o mesleği seçmesin” “şu meslek kadınlara daha çok yakışıyor” “e o da onların suçu” gibi ifadelerle dile geliyor. Mevcut eşitsizlikten kaynaklanan sorunlar karşısında “kadınları” sorumlu tutan bu yaklaşım ile maalesef toplumun her hücresinde ve kademesinde karşılaşyoruz. Bu nedenle mesleğimizin bir kadın mesleği olmadığı yönünde çeşitli ön yargılar başta olmak üzere cinsiyet eşitsizliğinin çeşitli biçimleriyle mücadele etmeyi kendimize görev biliyoruz. Yeterli eğitim ve donanım kazandırıldığı müddetçe her mesleğin herkes tarafından layıkınca yapılabileceğine inanıyor, meslek odamızın çatısı altında hiç birimizin yalnız olmadığını düşünüyoruz.

Kadına yönelik şiddete karşı mücadele ve dayanışma ruhuyla tüm kadınları selamlıyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Kadın İnşaat Mühendisleri Komisyonu

Adana Aladağ'da Kız Öğrenci Yurdu Yangını Kaza Değil, Sorumlusu Siyasi İktidar Olan Bir Cinayettir

30 Kasım 2016

Adana'nın Aladağ ilçesinde Kız Öğrenci Yurdunda 29 Kasım 2016 tarihinde çıkan yangında 12 öğrenci hayatını kaybetti.

Çocuklarını kaybeden ailelere başsağlığı, yaralı çocuklarımıza da acil iyilikler diliyoruz.

Bu yangında ortaya çıkan ölüm ve yaralanmalar sıradan bir olaymış gibi geçirilemez. Bu can kayıpları her alanda baş gösteren denetimsizliğin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

Ülkemiz de yapı denetimi konusu sorunlu olduğu gibi yapıların amacına uygun olarak kullanılmasında da önemli sorunlar var.

Ülkemizde apartmandan bozma hastaneler, okullar, yurtlar oldukça fazla. Bu tür kamu yapılarının önemi nedeniyle projelendirme evrelerinde alınması gereken önem katsayıları konut nitelikli yapılara göre farklıdır. Deprem güvenli olması gerekir, yangın güvenli olması gerekir. Giriş ve çıkışlarla ilgili olarak yönlendirme levhalarının, yangın merdivenine açılan kapıların güvenli ve açılabilir olması öncelikler arasında olmak durumundadır.

Fazla sayıda insanı barındıran hastane, okul ve öğrenci yurdu gibi yapıların üretim evresinin güvenli olması için sadece bir halkasını oluşturmaktadır. Bu tür yapıların kullanım evrelerinin de denetimli olması gerekir. Elektrik tesisatının, yangın söndürme sisteminin, asansör sisteminin, genel olarak kapıların ve yangın merdivenine açılan yanmaz malzemeden yapılması gereken yangın kapılarının sık aralıklarla kontrol edilmesi gerekir.

Adana Aladağ Kız Öğrenci Yurdu zemin + iki kattan oluşan betonarme bir binadır. Binanın zemin kaplamaları PVC olarak yapılmıştır. Görgü tanıklarının ifadelerine göre yangın merdiven kapıları kilitli olduğu gibi yangına dayanıklı malzemeden de yapılmamıştır. Öğrencilerin kaçmasını sağlayacak yangın kapılarının kilitli olması, başka çıkış ve kaçış yerlerinin olmaması da dumandan oluşan zehirlenme ve ölümleri kolaylaştırmıştır. Canlarını kurtarmak isteyen öğrencilerin bir kısmı da yüksekten atlamadan kaynaklanan yaralanmalara neden olmuştur.

Sonuç Olarak;

Okullar, sağlık yapıları, yurtlar gibi toplu yaşamayı barındıran yapılar da yangın algılama, uyarı, yangın söndürme gibi insan sağlığını ve can güvenliğini ilgilendiren sistemlerin yapılması ve sık aralıklarla denetlenmeleri ve bakımlarının yapılması gerekir. Bu sistemler bilgiye ve genel olarak ulusal ve uluslararası kabul gören teknik şartnamelere ve yönetmeliklere uygun bir sistem olmalıdır.

Yangın çıktığında binadan hızla uzaklaşmayı sağlayacak kaçış yollarının açık tutulması ve yön levhalarıyla belirtilmesi, yangın merdivenine çıkış kapılarının yanmaz malzemeden yapılması ve kilitli olmaması gerekir. Yangın söndürme tüplerinin dolu ve sık aralıklarla kontrol edilmeleri son derece önemlidir.

Birçok yurt ve okulumuz Adana Aladağ Kız Öğrenci Yurdunda olduğu gibi apartmandan bozma olarak düzenlenmiştir. Bu yapılar amaca uygun yapılar değildir. Kullanım izni alınırken de kullanım amacına uygun ölçüler aranmamaktadır.

Tarikat ve cemaat anlayışına dayalı bir yönetim biçiminin sonuçlarını 15 Temmuz darbe girişimi nedeniyle açık seçik bir şekilde yaşadık.

Bilimsel ve laik bir eğitim düzenine ihtiyacımız var. Bir cemaatin yerini başka cemaatlerin alması ülkemiz ve çocuklarımız açısından son derece sakıncalıdır. Kısa bir süre birilerinin iktidar olmasını sağlasa da uzun bir süre de bu cemaat ve tarikatlarla iç içe olanlara da zarar vereceği artık anlaşılmalıdır.

Yoksul çocuklarımızı devlet desteğinden mahrum bırakarak tarikat yurtlarına ve okullarına mahkum edenlerin sorumluluğu büyüktür.

Artık bu suça ortak olmamalarını diliyoruz.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Önceki Dönem Sinop Temsilcimiz Salim Akbaş'ın Oğlu, Tıp Fakültesi Öğrencisi Berkay Akbaş, İstanbul'da Yaşanan Terör Saldırısında Yaşamını Yitirdi

12 Aralık 2016

Sözün bittiği yerdeyiz. Ülkemizi yönetenlerle birlikte açıklama yapıyoruz,terörü hep birlikte kınıyoruz. Kınayacağız tabi. Peki terörü kim önleyecek, nasıl önleyecek.

Ayrıştırarak, "beni dinleyin, söylediklerimi yapın" diyerek terör önlenir mi? "Vatan sağ olsun" diyerek terörün önlenmediği, önlenemediği anlaşıldı.

Geniş bir toplumsal mutabakata ihtiyacımız var.

Terörü birlikte lanetlemenin yanında bugüne kadar yapılmayanları yapmamız gerekiyor.

Dayanışma içinde olmamız, aklımızı ve bildiklerimizi birleştirmemiz gerekiyor.

Ateş düştüğü yeri yakıyor fakat yarın bu ateşin nereye ve kime düşeceği belli değil.

Patlamadan birkaç dakika önce biz de oradan geçtik. Nerede, ne olacağını bilmiyoruz, bunu bilmek devleti yönetenlerin işi. Fakat teröre teslim olmayacağımızı biliyoruz.

Başın sağ olsun Salim kardeşim.

Yakınlarını, dostlarını, arkadaşlarını kaybedenlerin başı sağ olsun. Yaralılara sağlık diliyoruz.

Yeter bu acı dursun ve durdurulsun diyoruz.

Sözü oğlu Berkay'ı kaybeden Salim Akbaş'a bırakıyorum.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Yine Terör Yine Kıyım !!!

12 Aralık 2016

(Bugün 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü) Beşiktaş Bursaspor maçı sonrası meydana gelen patlamada çok sayıda yaralının olduğu ifade ediliyor. Olaya ilişkin yayın yasağı getirildiği için kesin bir şey söyleme şansımız da yok. 2015 yılında Suruç'la başlayan ve 10 Ekim Ankara katliamı ile devam eden terör saldırıları ne yazık ki halen devam ediyor. Terör ve benzeri saldırılarla bugüne kadar bir yere varıldığı görülmemiştir. Ülkemizin normalleşmeye ihtiyacı var. Teröre karşı barışı ve yaşama hakkını savunan tüm toplum kesimlerinin dayanışma içinde olması gerekir.

Bilinmesi gerekir ki demokrasi ve özgürlüklerin kısıtlandığı ülkelerde terör olayları artar. Her türlü teröre karşı sesimizi yükselterek Hukukun Evrensel İlkelerini ve İnsan Haklarını savunmayı sürdüreceğiz. 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Gününde yapılan bu terör saldırısını kınıyorum.

Ölenler varsa (olmaması mümkün değil) yakınlarına baş sağlığı,yaralananlara da acil sağlık diliyorum.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

İnşaat Mühendisleri Odasının 62. Kuruluş Yıldönümü Mesajı

12 Aralık 2016

İnşaat Mühendisleri Odası 19 Aralık 1954 tarihinde kurulmuştur. Her Yıl Kutladığımız Kuruluş Günü Nedeniyle Oda Başkanı Cemal Gökçe'nin Şubelerimize ve Üyelerimize İletmiş Olduğu Mesaj

Ülkemiz çok ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunuyor. 2015 yılında Suruç'la başlayan, Ankara Gar katliamı ile devam eden canlı bomba saldırıları bir kez daha kara yüzünü gösterdi. 10 Aralık gecesi Beşiktaş ve Bursaspor maçı sonrası patlatılan bombalar, çok sayıda insanımızın yaşamını yitirmesine ve yaralanmasına neden oldu. Önceki dönem Sinop temsilcimizin Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde okuyan oğlu da yaşamını yitirdi. İnsanlıktan nasibini almayanların patlattığı bu bombaların 10 Aralık İnsan Hakları Günü'nde olması çok daha üzücü. Kınıyoruz, lanetliyoruz.

Ayrıca, Odamızın kuruluşunun önemine ve mesleğimizin güzelliğine vurgu yaparak yazıma başlayamadığım için de çok üzgünüm.

Sevgili Meslektaşlarım,

İnşaat mühendisliği kurucu mühendislik alanlarının başında gelmektedir. Bu bağlamda evrensel bir meslektir. Kendilerine emanet edilen dünyada, sürdürülebilir bir yaşam kalitesini artırmak amacıyla mesleki bir yetkinlik, etik bir anlayış ve geniş bir işbirliği içerisinde bir bilen olmak durumundadırlar.

İnşaat mühendisliği, insanların ihtiyaç duyduğu her yapıyı farklı malzeme ve tasarımlarla bir araya getirip düşüncüyü eyleme dönüştüren bir meslektir. İnşaat mühendisleri de bir medeniyet kurucusu ve geliştiricisidirler. Dünyanın her hangi bir yerindeki doğal ve ekolojik değerlerin bozulması yerel düzeyde kalmıyor, tüm insanlığı etkiliyor. Sürdürülebilir bir planlama ve sürdürülebilir bir sosyal çevrenin oluşturulması, hizmet sürecimizin ana halkası olarak bizleri şekillendiriyor.

Bu nedenle, hizmet üretim sürecinde sadece bilimsel ve teknik gerekliliklerin yerine getirilmesi yeterli değildir. Hayatın genel akışı içerisinde doğaya ve yaşam alanlarına haksızca müdahale edenlere karşı sesimizi yükseltmek gerekiyor.

Sevgili Meslektaşlarım,

İnsanlar güven ve huzur içerisinde yaşasınlar diye sürekli olarak öğreniriz; güvenli yapılar üretiriz. İnsanların barındığı, yaşadığı, hizmet aldığı yapılar nasıl güvenli olmak zorunda ise, yaşadığımız coğrafya ve toplum da güvenli, huzurlu bir yaşam içinde olmalıdır. Güvenli ve huzurlu bir ortamda yaşamanın temel şartı, barış ve hoşgörü içinde bir arada yaşamaktan geçmektedir. Bugün ülkemizde 15 Temmuz darbe girişimi sonrası daha fazla belirginleşen bir yönetim krizi var. Bu kriz çözülmeden, sadece ekonomik önlemlerle sorunları çözmek olanaklı değildir. Binlerce insanın işinden olması, gözaltına alınması, tutuklanması, yaşın yanında oldukça fazla sayıda kurunun da yanması, birçok kurumu işlemez hale getirmiştir. Bu durumdan mühendisler de kendilerine düşen payı önemli ölçüde almıştır. Bilgiye, yapabilirliğe ve tecrübeye dayalı bir sistemden uzunca bir süredir uzaklaşmış olunmasının bedelini bugün ağır bir biçimde ödüyoruz.

1954 yılı 19 Aralık tarihinde kurulan ve 62 yılı geride bırakan bir mesleğin insanları olarak, gidecek artan öğrenci kontenjanlarıyla inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına çok sayıda ve oldukça düşük puanlarla öğrenci alınmasının sürdürülemez olduğunun altını çizmek isteriz. Fiziki şartları yetersiz, laboratuvarı ve akademik kadrosu oldukça zayıf, öğrenci sayısı fazla olan, sadece diploma almaya dayalı bir eğitim ve öğretim düzeyi, can ve mal güvenliğini sağlayacak bir mesleğin evrenselliğine ve ilkelerine uygun düşmüyor. Sürekli eğitim bilinci kazanılmış etik bir bakışı göz ardı etmeyen, kaliteli bir eğitim sürecinden geçen, yeterli sosyal yaşam koşullarına erişmiş inşaat mühendislerine ihtiyaç vardır.

Artan toplumsal gereksinimler çerçevesinde; yeni ve çağdaş tekniklere dayalı hizmet sunu-

munu sağlamak gerekiyor. Can ve mal güvenliğini sağlamaya dayalı bir mesleğin insanlarıyız. Bu kapsamda yanlış uygulamaları önlemek amacıyla üyelerimize kendilerini geliştirme olanaklarının sunulması, bu ve benzeri çalışmalarımızın engellenmesi değil desteklenmesi gerekiyor. Üstelik mesleki yetki, mesleki yeterlilik, imza sorumluluğu ve haklar konusunda oldukça yetersiz bir yasanın bulunması, mesleğimizin itibarını giderek düşürüyor. Yasal alanımızın daraltılmasına değil, çok daha fazla genişletilmesine ihtiyacımız var.

Bu bağlamda görevimiz inşaat mühendislerini ve mesleğimizi hep birlikte yaşamış olduğumuz sorunlardan kurtarmaktır. Mesleğimizin toplumdaki yerini ve etkinliğini yükseltmektir. Siz değerli meslektaşlarımıza da önemli görevler düşmektedir. Yeterli ölçüde tecrübeniz ve bilgi birikiminiz var. Ayrıca vizyon sahibi meslek insanları olarak, yani mesleğimizin yol haritasını belirlemeye muktedir olan bir mesleğin insanları olarak, uzun bir geleceği şimdiden planlamak ve bir yol haritası oluşturmak gerekiyor.

Sevgili Meslektaşlarım,

Planlayıcı, tasarımcı, uygulayıcı ve denetleyici bir görevimiz ve sorumluluğumuz var. Aynı zamanda toplumun sosyal, çevresel ve ekonomik motoruyuz. İnşaat mühendisleri bugün kendilerine biçilen formaliteyi tamamlama rolünü kabul etmiyorlar. Yapı ve imar alanının önemli temsilcileri olarak attıkları imzanın sorumluluğuna sahip çıkmak istiyorlar. Mesleki üretim kalitesini artırmak ve tüm üretim sürecinde gözetim görevlerini yerine getirmek için düşük kalite ve standartlarda, denetimsiz üretime ve denetimsiz kentleşmeye karşı mücadele etme sorumluluğu taşıyorlar. Ülkemizin ve dünyanın nüfusu giderek çoğalıyor. Aynı zamanda teknolojik gelişmeler inşaat mühendisliği uygulamalarının kapsamını, boyutunu ve önemini her geçen gün artırıyor. Bu duruma paralel olarak bilgi üretimi de hızlı bir şekilde artıyor. İnşaat Mühendisleri Odası, inşaat mühendisliği alanında bulunan gelişmeleri ülke ölçeğinde yaygınlaştırarak; meslek içi eğitim seminerleri, kursları, kongreler, konferanslar ve sempozyumlar düzenliyor.

Meslekte 25 Yılına, 40 Yılına Ulaşan Sevgili Meslektaşlarım,

- Hizmet üretim sürecinde doğal çevrenin ve sizlere sunulan kaynakların koruyucuları oldunuz.
- Doğal olaylarla birlikte, diğer teknolojik tehditlerin ortaya çıkaracağı tehlikelerin yaratacağı risklerin yöneticileri oldunuz.
- Çevre ve alt yapı politikalarının belirlediği tartışmalarda bilgisiz, fakat mührü elinde tutanları çoğu zaman aşamadınız.
- Bilimsel ve teknik konularda karar oluşturma süreçlerinde bilgi ve birikiminizi çoğu zaman kullanamadınız.
- Sadece mesleki konularda değil, demokrasi ve insan haklarının geliştirilmesine katkı yapma çabası içinde oldunuz.
- Dağda, taşta, su altında ve su üstünde, her türlü doğa koşullarını aşarak mesleğimize ve ülkemize önemli katkılarda bulundunuz. Bu arada meslekte 25 yılı ve 40 yılınızı da geride bıraktınız.
- 19 Aralık 1954 yılında kurulan ve 62 yılı geride bırakan Odamıza hizmet ettiniz.

Bu nedenle her türlü övgü ve teşekkürü hak ettiniz.

Bundan sonraki yaşamınızda çocuklarınızla, eş ve torunlarınızla, dost ve arkadaşlarınızla sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürdürmenizi diliyoruz. İnşaat mühendisliğinde emeklilik olmaz anlayışıyla yeni hizmet üretim sürecinden kopmayacağınızı da biliyoruz. Daha önünüzde yıllar var. Yapacağınız ve yapacağımız çok iş var.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Çalışmalarımızı Durdurmayacağız Karanlık Güçlere Teslim Olmayacağız

17 Aralık 2016

Yine bombalı bir saldırı yapıldı, çok sayıda yaşamını yitiren ve yaralanan insanımız var.

Kınıyorum, lanetliyorum.

Biz bu terör olaylarını tanıyoruz. Ne yapılmak istendiğini de biliyoruz.

Dolmabahçe saldırısının kanı kurumadan Kayseri’de patlatılan yeni bir bomba bir çok eve ateş düşürdü.

Bir kez daha görüyoruz ki ülkemizin normalleşmesi istenmiyor.

Bu bombalar aslında barış ve demokrasi içinde yaşamamızı istemeyen güçlerin bir tezgahıdır. Bu tezgaha düşmememiz gerekiyor.

Yaşamın güzelliklerinden, sevgiden ve hoşgöründen vazgeçmeyeceğiz.

Çalışmalarımızı ertelemekten sürdüreceğiz. Açıkçası yaşamın içinde olmaya devam edeceğiz.

Terör ve öldürme olaylarıyla demokrasi içinde ve bir arada yaşama hakkını ortadan kaldırmak isteyenlere karşı, daha çok dayanışma içinde olacağız.

Kanın kanla yıkanmaması gerektiğini bilecek kadar bir birikimimiz var.

Teröre ve düşmanlaştırmaya teslim olmayacağız.

Yaşamını kaybedenlerin ailelerine ve yakınlarına baş sağlığı diliyorum. Yaralanan yurttaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

19 Aralık İnşaat Mühendisleri Gününüz Kutlu Olsun!

20 Aralık 2016

Sevgili Meslektaşlarımız,

Bu yıl, Odamızın kuruluşunun 62. yılını kutluyoruz. Oysa İnşaat mühendisliği mesleğinin ortaya çıkması çok daha eski yıllara dayanmaktadır.

Dünyada ilk mühendislik okulu 1847 yılında Fransa’da kurulmuş olmasına rağmen ilk mühendislik ünvanı, 1830 yılında ERİE kanalının yapımını yöneten teknik elemanlara verilmiştir.

Bizde ise ilk mühendislik okulu 1773 yılında Mühendishane-i Bahri Humayun adıyla kurulmuştur. Bugünkü İstanbul Teknik Üniversitesinin temelleri 1773 yılından günümüze kadar uzanmaktadır.

Gerek Cumhuriyet öncesi dönemde, gerekse Cumhuriyet sonrası dönemde yerli teknik gücümüzün yabancı mühendislerin ayrıcalıklı çalışma koşullarına karşı yürüttükleri mücadele, zamanla örgütlü bir mücadeleye dönüşmüştür. Farklı zamanlarda kurulan Mühendisler ve Mimarlar Cemiyeti 1954 yılında bir araya gelerek bugünkü Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini (TMMOB) kurmuşlardır. İnşaat Mühendisleri Odası da 19 Aralık 1954 tarihinde kurulmuştur.

Bu nedenle; Odamızın kuruluş günü olan 19 Aralık tarihi “Birlik ve Mesleki Dayanışma Günü” olarak her yıl çeşitli etkinliklerle kutlanmaktadır.

Sevgili Meslektaşlarımız,

İnşaat mühendisliği kurucu mühendislik alanlarının başında gelmektedir, bu bağlamda

evrensel bir meslektir. Kendilerine emanet edilen dünyada, sürdürülebilir bir yaşam kalitesini artırmak amacıyla mesleki bir yetkinlik, etik bir anlayış ve geniş bir işbirliği içerisinde bir bilen olmak durumundadırlar.

İnşaat mühendisliği, insanların ihtiyaç duyduğu her yapıyı farklı malzeme ve tasarımlarla bir araya getirip düşünceyi eyleme dönüştüren bir meslektir. İnşaat mühendisleri de bir uygarlık kurucusu ve geliştiricisidirler. Dünyanın herhangi bir yerindeki doğal ve ekolojik değerlerin bozulması yerel düzeyde kalmıyor, tüm insanlığı etkiliyor. Sürdürülebilir bir planlama ile sürdürülebilir bir çevrenin oluşturulması, hizmet sürecimizin ana halkası olarak bizleri şekillendiriyor.

Artan toplumsal gereksinimler çerçevesinde; yeni ve çağdaş tekniklere dayalı hizmet sunumunu sağlamak gerekiyor. Can ve mal güvenliğini sağlayan bir mesleğin insanlarıyız. Bu nedenle yanlış uygulamaları önlemek amacıyla üyelerimize kendilerini geliştirme olanaklarının sunulması gerekiyor. Var olan yasa ve yönetmeliklerin kısıtlanması değil daha da genişletilmesi, kaliteli hizmet sunumunun önemli koşullarından biridir. Üstelik mesleki yetki, mesleki yeterlilik, imza sorumluluğu ve haklar konusunda yetersiz bir yasamız var. Bu bağlamda görevimiz inşaat mühendislerini ve mesleğimizi hep birlikte yaşamış olduğumuz sorunlardan kurtarmaktır. Mesleğimizin toplumdaki yerini ve etkinliğini yükseltmektir. Siz değerli meslektaşlarımıza da önemli görevler düşmektedir. Yeterli ölçüde tecrübemiz ve bilgi birikimimiz var. Mesleğimizin yol haritasını belirleme gücüne sahip bir mesleğin insanları olarak uzun bir geleceği şimdiden planlamak ve bir yol haritası oluşturmak gerekiyor.

Sevgili Meslektaşlarımız,

Odamızın kuruluşunun 62 yılını geride bırakan bir mesleğin insanlarıyız. Bugün giderek artan öğrenci kontenjanlarıyla inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına çok sayıda ve oldukça düşük puanlarla öğrenci alınmaktadır. Fiziki şartları yetersiz, laboratuvarı ve akademik kadrosu oldukça zayıf, öğrenci sayısı fazla olan, sadece diploma almaya dayalı yapılan bir eğitim ve öğretim, can ve mal güvenliğini sağlamak ilkeleri üzerine kurulan mesleğimizin evrenselliğine uygun düşmüyor. Bundan sonra her yıl aramıza katılacak 9-10 bin mertebesinde inşaat mühendisleri ne iş bulabilecek nede aş.

Sevgili meslektaşlarımız,

Planlayıcı, tasarımcı, uygulayıcı ve denetleyici bir mesleğimiz var. Toplumun sosyal, çevresel ve ekonomik motoruyuz. Aynı zamanda mesleki üretim kalitesini artırmak ve tüm üretim sürecinde denetimsiz üretime ve denetimsiz kentleşmeye karşı mücadele etme sorumluluğumuz var. Ülkemizin ve dünyanın nüfusu giderek çoğalıyor. Bu duruma paralel olarak bilgi üretimi de hızlı bir şekilde artıyor. İnşaat Mühendisleri Odası inşaat mühendisliği alanında bulunan gelişmeleri ülke ölçeğinde yaygınlaştırarak ;meslek içi eğitim seminerleri, kursları , kongreler, konferanslar ve sempozyumlar düzenliyor. Programladığımız ve yapmaya başladığımız çalıştaylardan önemli sonuçların çıkacağına inanıyoruz.

Sevgili Meslektaşlarımız,

Ülkemiz çok ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunuyor. Oldukça sık aralıklarla patlatılan bombalar bizlerin de içini parçalıyor. Birçok eve ateş düşüyor. Yapanları ve yaptıranları kınıyoruz, lanetliyoruz. Ülkemizi yönetenlerin bizlerle birlikte olayları kınamaları yetmez. Bu sorunu çözmeleri ve gerekli önlemleri almaları gerekiyor. İnsanların barındığı, yaşadığı, hizmet aldığı yapılar nasıl güvenli olmak zorunda ise; yaşadığımız kentler de güvenli ve huzurlu bir yaşam içinde olmalıdır. Yaşama ve yaşatma hakkı en temel insan hakkıdır.

Bugünlerin de aşılabacağına tüm kalbimizle inanıyoruz. Yaşamı ve yapacaklarımızı ertelemeyeceğiz. Çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Kuruluş günleri doğum günleridir. Bu günler; aynı zamanda geçmiş ile gelecek arasında sıkı bağlar kurmanın gerekli olduğu günlerdir. Odamızın kuruluşunun 62. yılını Şubelerimizle birlikte kutluyoruz. Dayanışma, sevgi ve hoşgörü içinde sürdüreceğimiz çalışmalarla örgütlü gücümüzü daha da yükselteceğiz.

Her şeye saldıran, bilimi, tekniği ve mühendisliği dışlayan bir ortama karşı mücadele eden tüm meslektaşlarımızı kuruluş günümüz nedeniyle kutluyoruz. İnsana, toplumsal hayata ve mesleğimize hizmet eden tüm meslektaşlarımıza bundan sonraki yaşamlarında sağlık ve başarılar diliyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

Yine Terör mü!!!!??

1 Ocak 2017

39 İnsan kurşunlanarak Ortaköy’de yeni bir katliam yapıldı.

İşin kolayı var her zamanki gibi kınar geçeriz!!

Biz de kınıyoruz bu katliamları, önleyecek olanlar da!!

Yani bizi yönetenler, sorumlu olanlar da kınıyor.

Sorumluluk; “biz bu işi yapamadık” diyerek

istifa etmeyi gerektirmez mi?

Peki bu iklimi kim ve kimler yarattı? Bu dünyanın

Cennetini unutturup öbür dünyayı işaret edenler

kimler?

Bilimsel ve “İNSANI” odak yapan laik bir eğitim yerine,

gerici ve bilim dışı eğitimle kafaları karıştırarak,

bu karanlık iklimi yaratanlar kimler?

Bir çocuğu kurşun sıkacak, kendisini patlatacak

kadar insanlıktan çıkarıp terörün aracı yapan

kimler??

Bu iklimi yine de değiştirmek zor değil.

İnsan haklarına dayalı, hukukun evrensel

İlkelerine bağlı, bilimsel ve laik bir eğitim

düzeni yaratmak zor değil.

Var mısınız?

Sakin her zaman ki gibi, “bunları hazırladım gelin destekleyin” demeyin!!

Çünkü bu politikalar bizi iflasın eşiğine getirdi.

Dış politika iflas etti sil baştan yapıyorsunuz!!

İyi ediyorsunuz.

Her yeni durumda durup yeniden

düşünmek gerekiyor. Tabi niyetiniz varsa!

Bu güne kadar uygulanan politikaları ve eğitim

sistemini yeniden gözden

geçirip, “nerede yanlış yaptım” diye düşünmeye

var mısınız? Bilimsel ve çağdaş ilkelere uygun bir

eğitim sistemini hayata geçirmeye var mısınız??

Yoksa bu iklim çok terör üretir.

Kınamayla da işi geçiştiremezsiniz!!!

Bilinmelidir ki ayrımcı ve ötekileştirici bir politika uygulayıp, sadece “güvenlikçi politikalarla” katliamları önleyemezsiniz. Yapılan ihbar ve bilgilere rağmen bile onlarca eve ateş düşmesine engel olamadınız. Ortaköy Katliamının da 39 insanın yaşamını yitirmesini ve onlarcasının yaralanmasını önleyemediğiniz gibi.

Bozulan mayayı adalet, özgürlük, eşitlik, toplumsal barış ve demokrasi temelinde yeniden ele almak gerekiyor.

Zor değil istemek yeterli....

**TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

Dik Duracağız Soğukkanlı Olacağız!!!!

6 Ocak 2017

Artık terör ülkemizin kentlerini dolaşıyor. Dedik ya nere de, ne zaman, kime isabet edeceği belli değil. Güzel İzmir’de kana bulandı. Daha da ağırı olabilirdi. Hayatını kaybedenlerin yakınlarına baş sağlığı yaralananlara da acil sağlık diliyoruz. Hani telle çevrili dar bir alanda dışarıdan sürekli sıkıştırılan şempanzeler sonunda bu gerilime dayanamayarak birbirlerine saldırırlar ya!! Anlaşıyor ki ülkemiz halkına biçilen rol de bu!! Bizi şempanze yapamayacaksınız. Ne kadar gerilesek de demokrasi ve barıştan vaz geçmeyeceğiz. Eninde sonunda barış, adalet ve demokrasi kazanacak. Bilinmesini isteriz.

**TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

Varlık Fonu Uygulamaya Konuldu! Nedir? Ne Değildir? Ne Getiriyor?

8 Şubat 2017

Osmanlı’da da bu fon vardı. Borç alındıkça alındı. Sonunda Osmanlı battı. Alınan borçları cumhuriyet kuşağı ödedi.

Varlık fonunun kurulabilmesi için bir varlığın veya kamunun elinde birikmiş bir gelir fazlalığının olması gerekmektedir. İhracat fazlası olan ve bir tarafta parası biriken bir emeklilik sistemi de yoktur.

Varlık fonu kurulmasının genel amacı; ülke ekonomisinin var olan konjonktürden etkilenmeyerek, dengeli bir işleyişe kavuşması ve gelecek kuşakların daha iyi koşullarda yaşamasını sağlamak için düşünülen bir uygulamadır. Bu nedenle varlık fonunun getirileri ve varlıkları, karşılaşılabilecek olumsuzluklardan (risklerden) yüksek olması gerekir.

Varlık fonları Merkez Bankası bünyesinde kurulabildiği gibi ayrı bir şirket ve idare olarak da kurulabilmektedir. Türkiye Varlık Fonu Yönetimi adı altında 50 milyon TL sermayeli bir anonim şirket kurulmuştur. Bu varlık fonu Merkez Bankasına bağlı olarak kurulmamış, Başbakanlığa

bağlı olarak kurulmuştur. Bu şirketin sermayesi Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından konulacaktır ve özel hukuk hükümlerine tabi olacaktır. Açıkçası hiç bir denetime tabi olmayacaktır. Merkez Bankasına bağlı olarak kurulmuş olsa idi, daha özerk ve denetime tabi olması gerekecekti.

Geçtiğimiz günler de 11 büyük kamu kurum ve kuruluşu ile Antalya, Aydın, İstanbul, İzmir, Muğla ve Isparta illeri başta olmak üzere birçok ilimizdeki devlet arazileri Türkiye Varlık Fonuna devredildi. Kültür varlıklarımız, kıyılarımız, ormanlarımız, meralarımız varlık fonuna aktarıldı. Ayrıca TÜRKİSAT, PTT, TÜRK TELEKOM, BOTAŞ, TPAO, ETİ MADEV ÇAYKUR, BORSA İSTANBUL, THY, ZİRAAT BANKASI ve HALK BANKASI gibi 11 kamu kurum ve kuruluşu Varlık Fonuna aktarıldı.

OHAL ile ilgisi bulunmayan ve Anayasa'ya aykırı olduğu açıkça belli olan bir KHK ile merkezi yönetim bütçesinin ve Meclis denetiminin dışına çıkarıldı. Oysa bu tür düzenlemelerin TBMM tarafından yapılması gerekir.

Bu uygulama sosyal hukuk devletin ilkelerine ve kamu yararına aykırıdır.

Ulusal varlıklarımızın korunması ve ulusal güvenliğimizin sağlanması bakımından fona devredilen bu tür kurum ve kuruluşların büyük bir önemi var.

Varlık Fonuna devredilen kamu kurum ve kuruluşları, kamusal denetimden uzak tutularak her türlü transferin yapılmasına açık bir hale getirilmiştir.

Oluşturulan Varlık Fonu uygulaması bir gelir fazlalığına dayanmıyor, kamu kaynaklarının bir şirkete transfer edilmesine dayanıyor.

Ülkemizin petrol ve doğalgaz geliri ve bu gelirden biriken bir kaynağı yoktur.

Yine ülkemizin bütçesinde bir bütçe fazlası değil bütçe açığı vardır.

Bütçesi fazla veren bir kamu emeklilik sistemimiz de yoktur. Üstelik kamu emeklilik sistemi açık vermektedir. Bu açık da bütçeden karşılanmaktadır.

Hangi varlığı fonlayacaksınız? Türkiye Varlık Fonu Yönetimi; Başbakanlığa bağlı olarak Özelleştirme İdaresinde biriken paralarla kamu kurum ve kuruluşlarının kaynaklarını kullanacaktır. Bu gün ülkemizin tek gelir fazlası olan kurumu işsizlik sigortasıdır. Bugünkü yasal düzenlemeye göre bu fon kullanılamamaktadır. Müflis bir tüccar gibi işsizlik fonuna da göz mü dikilmektedir!

Osmanlı döneminde bu fon uygulaması zaman zaman uygulanmıştır. Kaldırılmış tekrar konmuştur. Borçlarını ödeyememiş, kamu varlıklarını ya satmış ya da aldığı borçlara karşılık devretmiştir. Sonunda Osmanlı battı. Kalan borçları da Cumhuriyet kuşağı ödedi. Oysa Varlık Fonu'nun bir amacı da gelecek kuşaklara yeni kaynak biriktirmektir.

Sata sata bir şey kalmadı. Ne dersiniz? Bırakın gelecek kuşaklara kaynak aktarmayı, onların kullanacakları kaynak kalmadı!

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

Meslekten İhraç Ederek Bilimi ve Bilgiyi Yok Edemezsiniz!

9 Şubat 2017

1930 sonrası Hitler faşizminden kaçan veya üniversiteden atılan birçok bilim ve bilgi insanı dünyanın çeşitli ülkelerine dağıldılar. Bu bilim ve bilgi insanların birçoğu da ülkemize geldiler veya getirildiler. Ülkemizin bilimine ve bilgi gelişimine önemli katkıda bulundular. Birçok bilim insanının yetişmesine katkı sağladılar.

Hayatın cilvesi mi diyelim başka bir şey mi diyelim düşünmek lazım! Bugün, ülkemizin birçok bilim ve bilgi insanı üniversiteden atılıyor. Son KHK ile 4478 kişi kamu görevinden ihraç edildi.

Bu ihraçtan 330 öğretim üyesi de nasibini aldı. Bugüne kadar 100 bin mertebesinde kamu görevlisi ihraç edildi.

Çevremiz açlıktan kıran insanlarla doldu. Bazı üniversiteye bağlı fakültelerde öğretim üyesi kalmadı. Sınıflar dört duvara dönüştü, boşaldı. Bir süre önce isminin önünde prof. olan okumuş yazmış, öğrenci okutmuş bir üniversite hocası "bu okumuşlar çok tehlikelidir" diye bir ifade de bulunmuştu. Bunların ne kadar tehlikeli olduklarını gelecek gösterecek.

Yaşanılan tarihten insan hiç ders almaz mı? Yazık oluyor çocuklarımıza, üniversitede okuyan gençlere ve ülkemizin geleceğine. Üniversitelerden atılan bilim ve bilgi insanları yine de bilim ve bilgi üretecekler. Bilim ve bilgi üretmeye alışmış olan insanların üretimleri her koşulda devam eder. Dünyayı değiştirenler; soran, sorgulayan ve her şeyi olduğu gibi kabul etmeyenlerdir. Bilim ve bilgi üreten insanlar bugünkü dünyayı yaratmışlardır. Bu ihraçlar, en hafif deyimle ülkemize ve geleceğimize yapılan büyük bir kötülüktür.

İhraç edilenlerin kısa zamanda görevlerine dönmelerini bekliyoruz.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Çanakkale Ayvacık Depremi

10 Şubat 2017

Ülkemizde sıkça yaşanan doğal olmayan depremler doğal olan depremlerin önüne geçiyor. Bunun etkisi yıkıcı bir deprem kadar büyük oluyor. Çanakkale-Ayvacık depremini yakından izliyoruz. İMO Çanakkale Şubemiz Ayvacık ve köylerinde hasar gören yapıların tespitini yapıyor.

Ülkemizin önemli bir deprem sarmalı içerisinde bulunduğu bilinmektedir. Ne zaman nerede bir depremin olacağını kestirmek güç olsa da her an ülkemizin her hangi bir yerinde yıkıcı nitelikte bir depremle karşılaşacağımızı biliyoruz.

Orta büyüklükte olan depremlerin bile, kırsal alanda bulunan yapı stokumuza oldukça büyük oranda zarar verdiğini defalarca yaşayarak öğrendik.

Peki, öğrendik de ne yaptık?

Bugünlerde Çanakkale-Ayvacık- Gülpınar'da büyüklüğü 5-5,4 ve daha küçük büyüklükte bir deprem fırtınası ile karşı karşıya kaldık. Özellikle köy yerleşim alanlarında bulunan birçok ev ve hayvan ahırları büyük oran da hasar gördü. Can kayıpları olmamakla birlikte yaralananlar oldu, hayvanlar zarar gördü. Çok sayıda insan evsiz hayvanlar ahırsız kaldı. Bir kez daha görüldü ki sorun deprem de değil yapılarda.

Ülkemizin en batısında bulunan ve Avrupa'ya açılan penceresi olan Çanakkale İlimizin ilçe ve köyleri henüz mühendislikten paylarını almamışlar. Taş taş üstüne konularak yapılmış olan bu yapıların hasar görmemesi bizim için ciddi bir sürpriz olurdu. Yine de can kayıplarının olmaması sevindirici bir durum.

Deprem olmasa da kendi kendisine yıkılabilecek bu yapıların varlığını sürdürmesi ve yaşama mekanları olarak kullanılması ülkemizin acı bir gerçeği olarak karşımızda duruyor. Gerek kırsal alanda gerekse kentsel alanda yapılmış olan yapıların bir çoğu, tüm gereksinimlerimizi karşılamaktan uzak, sadece barınak olarak sınırlı imkanlarla yapılmış olan yapılardır. Yerel koşullara ve kullanım amaçlarına bağlı olarak yer seçiminden yapı tasarımına, yapı tasarımından yapı üretimi ve denetimine kadar sağlıklı bir yapı üretim sistemin kurulmamış olmasının sıkıntısını yaşıyoruz.

Yapı tasarımı, üretimi ve denetimi aşamalarında mühendislik biliminin, bilgisinin gerekleri eksiksiz olarak yerine getirilmek durumundadır. Yine de Çanakkale-Ayvacık Depremini bir

uyarı olarak dikkate almak gerekir. Bu tür bölgelerde ve kentlerde 6,5 ve üzeri büyüklükte bir depremi her zaman yaşayacağız.

Ortaya çıkacak olan can ve mal kayıpları ciddi bir üzüntü kaynağı olarak geçmişte yaşamış olduğumuz depremler gibi halkımıza yeni acılar yaşatabilir.

Sorun depremde değil. Yapı stokumuzun doğa şartları ve depremin yıkıcı etkisi dikkate alınarak yapılmaması ile ilgili bir konudur. Mühendis ve mühendis imzası ruhsat almanın bir formalitesi olarak görüldüğü sürece başımızı ve dizimizi çok döveriz demeye dilimiz varmıyor.

İlgililere ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

İnşaat Mühendisleri Odası Suyuna ve Geleceğine Sahip Çıkmaktadır!

22 Mart 2017

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 1993 yılında, suyun insan yaşamındaki önemini vurgulamak, içilebilir su kaynaklarının korunmasını ve çoğaltılmasını özendirmek amacıyla, her yılın 22 Mart gününü "Dünya Su Günü" olarak belirlemiştir. Bu bağlamda 2010 yılında Birleşmiş Milletlerin almış olduğu bir kararla temiz suya erişimin temel insan hakları arasında görülmesi kabul edilmiştir.

Bu kabule rağmen Birleşmiş Milletlerin açıklamış olduğu veriler dikkate alındığında halen Dünya üzerinde yaşayan bir milyara yakın insan temiz içme suyuna sahip değildir. Su kaynaklarının özelleştirilmesi, çevre tahribatları sonucunda su kaynaklarının yok olması ve en önemlisi de suyun ticari bir araç olarak görülmesi, bugün tüm dünyayı tehdit etmektedir.

Ülkemizdeki durum ise dünyanın genel durumundan farklı değildir. Bu anlamda Türkiye'nin su zengini olarak görülmesi, gerçeği yansıtmamaktadır. Küresel ölçekte kabul görmüş ölçülere göre kişi başına düşen su miktarının yılda 8-10 bin metreküp ve üzerinde olduğu ülkeler su kaynakları bakımından zengin ülke olarak kabul edilmektedir. Yine aynı ölçülere göre kişi başına düşen su miktarının yılda 2 bin metreküpten az olan ülkeler suyun az olduğu ülkeler olarak kabul edilmektedir. Türkiye'de ise kişi başına düşen su miktarı yılda 1500 metreküpün altında olup her geçen gün su fakirliği sınırı olarak tanımlanan 1000metreküp değerine doğru yaklaşmaktadır.

Türkiye istatistik kurumu 2030 yılı için nüfusumuzun 100 milyon olacağını öngörmektedir. Bu duruma göre 2030 yılı için kişi başına düşen kullanılabilir su miktarının 1120 m³/yıl civarında olacağı tahmin edilmektedir. Ülkemizin büyüme hızı, su tüketim alışkanlıklarının giderek değişmesi, su kullanım yasası gibi düzenlemelerin oldukça yetersiz olduğu dikkate alınır, su kaynakları üzerine yapılacak olan baskıların neler olduğunu tahmin etmek mümkündür. Açıkçası ülkemizin su kaynakları sınırlı ve kısıtlı olup, bu gerçeğe uygun yeni politikaların üretilmesi gerekmektedir. Türkiye'nin gelecek nesillere sağlıklı ve yeterli su bırakabilmesi için su kaynaklarının çok iyi korunup, akılcı bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Ancak günümüzde uygulanan yanlış su politikaları suyu metalaştırmakta, tüm su kaynaklarımız birer ticari araç olarak görülerek kamu yararı dikkate alınmadan özel kuruluşlarının kar hırsına teslim edilmektedir.

Ülkemizde suya ilişkin oldukça fazla yasal düzenleme bulunmaktadır. Ancak ülkemiz de ileri derecede bir ekosistemin yararını koruyacak nitelikte bir "su yasası" hazırlanması ve uygulanma zorunluluğu ile su varlığının korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması gerekmektedir. Yanlış yönetim, aşırı kullanım, mevzuat eksikliği, iklim değişikliği ve kirlilik gibi nedenlerle su varlıklarımız büyük ölçüde tehdit edilmektedir.

DSİ verilerine göre, Türkiye genelinde inşa edilmekte olan HES projeleri sayısı 1500'ü bulmuştur. HES'ler sadece suyun metalaştırılması ve bu yolla doğanın tahrip edilmesi anlamına gelmemekte, aynı zamanda su kaynaklarının çevresinde yaşayan insanların yaşama biçimlerine müdahale olarak görüyoruz. Hasankeyf'in sular altında kalmasına neden olacak ya da Munzur'u kurutacak hiçbir proje kaynakların etkin kullanımı olarak açıklanamaz. İnsanlık tarihi boyunca insanoğlu tüm yaşama alanlarını su yakınlarına yakın bir yere kurmuştur. Buralarda yaşayan insanlar için "su" sadece biyolojik bir ihtiyaç olarak görülmemiş, aynı zamanda insanların yaşama biçimini belirleyen bir kültür varlığı olarak da görülmüştür.

Bugün ülkemizin her yerinde yaygınlaşan ve özellikle de Karadeniz bölgesinde yoğunlaşan HES projelerini, dere ve nehirlerden geçimini sağlayan ya da oralandaki sosyal yaşamın bir parçası olan suyun ticari amaçla kullanıma açılması bölgede yaşayan halkın yok sayılması anlamına gelmektedir. Bu anlamda HES projelerinin yapımı yönündeki karar alma süreçlerinde etkili olması gereken Çevresel Etki Değerlendirme Raporları bugün artık gerçek durumu yansıtmaktan uzak hale gelmiştir. Bilimsel olmayan verilere dayanarak hazırlanan ÇED raporları birer formaliteye dönüşmüştür. Ayrıca büyük bir yoğunlukla yapılan projeler için hazırlanan Çevresel Etki Değerlendirme Raporları gelecek durumu yansıtmaktan oldukça uzak kalmaktadır. Her HES projesinin kendi içinde yapılan bu değerlendirme yeterli değildir, "Bütünlüklü Bir Etki Değerlendirme Raporlarının" düzenlenmesi gerekmektedir.

Ülkemizin su kaynakları, son derece yanlış bilim ve akıl dışı projelerle kullanılmakta, geleceğimiz düşünülmeden ekosistemde büyük yaralar açılmaktadır. Kaynakların etkin kullanımı için suyun bir "İnsan Hakkı" olarak görülmesi ve su politikalarının toplumun tüm bileşenlerinin katılımıyla yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Aksi halde geri dönüşü olmayan tahribatlar yaşanacak ve ülkemizin sınırlı su kaynakları yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır.

Su kaynaklarımıza ve geleceğimize zarar veren uygulamaların giderek arttığı bir dönemde "Dünya Su Günü"nü kutlamak ve sorunları ortaya koymak gerekiyor. Ayrıca suyumuza ve suyumuzun geleceğine sahip çıkmayı önemli bir sorumluluk olarak görüyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

Doğayı ve Çevreyi Gözetmeyen Politikalar Yaşamı Tehdit Etmektedir!

5 Haziran 2017

1972 yılında yapılan Birleşmiş Milletler Stockholm Konferansında, kalkınma ve sanayileşme politikalarının doğurduğu çevresel sorunlara dikkat çekmek için 5 Haziran tarihi, "Dünya Çevre Günü" ve 5 Haziran sonrası devam eden hafta da "Dünya Çevre Haftası" olarak kabul edilmiştir. Konferansın üzerinden geçen 45 yıla rağmen çevreyi kendi yararları için kullanan çıkar çevreleri ve topluma karşı sorumsuzca davranan devletlerin çevre politikaları ile savaşlar, yeryüzündeki canlı yaşamını bir yok oluşa doğru sürüklemektedir.

Kutup bölgelerinden dünyanın akciğeri yağmur ormanlarına, Amerika'dan Asya'ya kadar, dünyanın dört bir yanında etkileri ortaya çıkan, insanla birlikte tüm canlı varlığına tehdit oluşturan pek çok felaket yaşanmaktadır. Bu felaketlerin en temel kaynağı ise insan faaliyetlerinden doğan ve çevreye etki eden uygulamalardır.

Başta petrol ve doğalgaz tüketimi olmak üzere enerji politikalarından kaynaklanarak çığ gibi büyüyen karbon salınımı atmosferde tehlike çanlarının çalmasına neden olurken, yapımına devam edilen nükleer santraller, artan kimyasal atıklar, kentlerin beton yığınlarına çevrilmesi, yeşil ve sulak alanların yok edilmesi, tarım alanlarının yapılaşmaya açılması ve daha birçok neden bu yok oluşu hızlandırmaktadır.

Çevreyi tehdit eden bir başka önemli konu da bölgemizde yaşanan savaşlardır. İnsan hayatını, birçok canlıyı, çevreyi ve kültür varlıklarını katleden çatışmalar, telafisi imkansız sonuçlar doğurmaktadır.

Ülkemizi ve çevreyi birer “rant” aracı olarak gören anlayışların ürünü olarak ortaya çıkan yasa ve yönetmelikler de çevre tahribatını giderek arttırmaktadır.

Çevre, doğa ve yaşam alanlarının talan edilmesine karşı çıkan meslek odamız, bilim insanlarıyla birlikte bu yok oluşa karşı çalışmalarını sürdürmektedir. Demokratik kitle örgütleri ise baskı altına alınmakta, işlevsizleştirilmeye çalışılmaktadır. Yeni çevre sorunları yaratacak uygulamalar karşı yaşam alanlarını savunan yurttaşlar ve örgütler şiddete maruz kalmaktadır.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, doğal hayatın, tarihin ve kültürel varlıkların korunmasının; sürdürülebilir çevre politikalarının uygulanmasının hayati öneme sahip olduğunu sürekli olarak ifade ediyoruz. Bu uyarılar dikkate alınmazsa dünyamız bu ağır yükü daha fazla kaldırmayacak, insan ve tüm canlı varlıklar ürkütücü bir şekilde yok olacaklardır.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

Deprem mi? O da Ne!

12 Haziran 2017

Ege Denizi ve çevre illeri bir hayli zamandır sallanıyor. En son Karaburun’da yaşadığımız deprem de halkımızı korkuttu. Bir süre yine depremi konuşur sonra unuturuz. Veya depremle korkutarak “RANTI” büyütürüz.

Biz, deprem güvenliği olmayan yapılar güvenli hale getirilsin, merkezi hükümet veya yerel yönetimlerin halka destek olmalarını önerdik. Altyapıyı ve yaşanabilir bir çevreyi dikkate alarak bütünlüklü bir plan yapılmasını, en riskli yerlerden başlanarak yapılarımızın güçlendirilmesini veya yenilenmesini istedik. Yoğunluk artırılmadan yaşam çevresinin korunması gerektiğini defalarca ifade ettik.

Önce deprem toplanma alanlarını ve İstanbul’un nefes borularını yok ettiler. Üstelik yoğunluk artırarak yaşanmaz bir kent yarattılar. Bugün İstanbul, 1999 yılından daha sorunlu bir kent haline geldi.

Bugün bir afetle değil BEŞ afetle karşı karşıyayız. Öyle ki, İstanbul ve kentlerimizi “depreme hazırlayın” demekten de korkuyoruz. Biz “deprem dedikçe” boş alanlar tüketildi. Alt yapı yok edilerek sadece işin rant boyutu dikkate alındı.

Onun için, sakın duymayın sesimizi:

DEPREM falan yok ülkemizde!

İŞİNİZE BAKIN!

Cemal Gökçe
TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Adalet Yoksa “Adalet” Diye Yollara Düşmekten Başka Bir Yol da Yoktur

21 Haziran 2017

Hukuk ve adaletin ayaklar altına alındığı bir süreçteyiz. Özellikle 16 Nisan referandumundan sonra hukuk tamamen siyasetin vesayeti altına girmiştir. İçinde bulunduğumuz olağanüstü şartlar, başkanlık sistemi ile birleşince insanları umutsuzluğa sürükleyen bir tablo ortaya çıkmıştır.

Üstelik demokrasi değersizleştirilip “güvenlikçi” bir anlayışa teslim edilirken, devletin tüm olanakları toplumsal alanı tümüyle sarıp sarmalamıştır. Bu bağlamda hukukun evrensel ilkeleri ve insan hakları yok sayılarak ortaya çıkan adaletsizlikler medya gücüyle haklı gösterilmeye çalışılmaktadır. Güce dayalı bir düzenin oluşması için toplumun her kesimine büyük bir korku salınmaktadır. Var olan toplumsal sorunları sürekli olarak iç ve dış düşmanların üretimi olarak gösterip, yürütülen baskı ve cezalandırmalara bir destek aracı olarak kullanılmaktadırlar. Demokrasi ve hukukun üstünlüğü ortadan kaldırılarak demokratik olmayan bir anlayışta otoriter bir düzen yaratılmaya çalışılmaktadır.

En küçük demokratik ve mesleki hak taleplerinde bulunanlar bile ya FETÖ yandaşı, ya da başka bir terör örgütü yandaşı olarak suçlanmaktadır. Ülkemizin bir çok aydını, öğretimi üyesi, öğretmeni, mühendis ve mimarı sorgusuz sualsiz işinden atılıp aç bırakılmaktadır. Milletvekilleri ve gazeteciler cezaları kesinleşmeden tutuklanarak ceza evlerine atılmaktadırlar.

Biz meslek insanları olarak önce insanız ve ülkemizin sorumlu birer yurttaşısınız. Yaptığımız işten olduğu kadar, yaşadığımız yerden de, ülkemiz ve çağımızdan da sorumluyuz. Kentlerimizin yaşanmaz hale getirilmesine, işsizliğe, gelir dağılımındaki adaletsizliğe, afetler karşısında sesiz kalmak bir yana, doğanın bilim dışı tahrip edilmesi karşısında işlemeyen adalet sistemine karşı sesimizi yükseltmeliyiz. İş cinayetleri ve trafik kazalarında yaşamını yitiren binlerce insanın sesi olmak gibi bir sorumluluğumuz var.

Hukukun işlemediği, adalet sisteminin olmadığı bir yerde sesimizi yükseltmek ve “adalet” arayanlarla birlikte adalet aramanın haklı bir talep olduğunu düşünüyoruz.

Ankara’dan İstanbul’a kadar sürecektir olan “Adalet Yürüyüşü” başlamıştır. Bu yürüyüşe ilişkin bir takım çevreler tarafından tehditkâr açıklamalar gecikmemiş, yürüyüşü başlatan ana muhalefet partisi liderine, “Yargı yarın sizi de davet ederse şaşmayın” diyerek aba altından sopa gösterilmiştir.

Demokratik toplumlarda, hak arayışı engellenemez bir kazanım olarak hem toplumsal meşruiyete hem de yasal dayanağa sahiptir. Ülkemizin bu noktadan hayli uzak bulunduğunu üzülen belirmek durumundayız. Demokrasimizin sorunlarından nasıl kurtulacağına dair tartışmaları bir tarafa bırakalım, son yıllarda askeri darbe dönemlerini bile aratmayacak uygulamalara tanık olduğumuzu görmekteyiz. Türkiye, düşüncenin suç sayıldığı, düşünceyi açıklamanın ağır ceza ile karşılaştığı, uzun tutukluluk sürelerinin cezalandırmaya döndüğü, öğrencilerin, gazetecilerin hapse atıldığı bir ülke haline gelmiştir. Siyasi iktidar, bir taraftan toplumu, muhalif kesimleri polis şiddetiyle teröriste ederken, diğer taraftan yasa değişikliği ile muhalif kurumlar üzerinde terör estirmektedir.

Yargısız infazla binlerce insan işinden atıldı. Nuriye Gülmen ve Semih Özakça, açlık grevinde 100. günü geri de bıraktı.

Böylesi bir süreçte iktidardan nemalanan küçük bir azınlığın dışında herkesin “adalet” diye bağırması gerektiği açıktır. Adaleti kaybettik, şimdi bulmaya çalışıyoruz! Bulacağımıza da inanıyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

Teoman Öztürk'ü Saygıyla Anıyoruz

11 Temmuz 2017

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin 1973-1980 yılları arasında başkanlığını yapan, mühendis-mimar hareketinin toplumcu bir çizgiye sahip olmasında önder ve cesur kişiliği ile hep ön saflarda yer alan, TMMOB ile bütünleşen Teoman Öztürk'ü, ölümünün 23. yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

1940 yılında Kars'ta doğan Öztürk, 1963 yılında İTÜ Mimarlık Fakültesinden mezun oldu. Öğrencilik yıllarında gençlik mücadelesinin içinde yer aldı. TMMOB'nin kapatılması için hazırlanan yasaya karşı organize edilen eylemlerin bizzat örgütleyicisi oldu. 1971-1972 yıllarında TMMOB Mimarlar Odası II. Başkanlığını yaptı. 1973 -1980 yılları arasında TMMOB Başkanlığını üstlendi. Başkanlık yaptığı dönem TMMOB bir yandan mesleki kazanımlara imza atarken bir taraftan da muhalif karakteriyle dikkatleri çekerek ülke siyasetinde önemli bir yer edindi. 1980 Mayıs ayında TMMOB'den ayrıldı ve DİSK'te çalışmaya başladı. 12 Eylül'den sonra tutuklandı. DİSK davasında idamla yargılandı. Yargılama sonucunda beraat etti. 1994'ün Temmuz ayının 11'inde yaşama gözlerini yumdu.

Teoman Öztürk'ü saygı ve sevgiyle anıyoruz.

**TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

15 Temmuz'dan Ders Aldık mı?

15 Temmuz 2017

15 Temmuz darbe girişiminden bu yana bir yıl geçti. Başarılı olsa çok kan dökülmüş olacaktı. Yine de 249 yurttaşımız hayatını kaybetti, onlarca insanımız yaralandı. Yaşamını kaybedenlerin yakınlarına bir kez daha baş sağlığı diliyoruz.

Bilmemiz gerekir ki 15 Temmuz darbe girişimi uzun süreli bir çalışmanın eseri olarak ortaya çıkmıştır. Özellikle 2002 yılı sonrası dönemde "ağzı dualı insanlar" denilerek büyük bir sempati yaratılan, devletin parasal kaynakları önlerine serilen, liyakat ve ehliyetle bakılmaksızın devlet bürokrasisinin Gülen kadrolarına teslim edildiği yıllara iyi bakmak gerekir.

Bu anlayış ve özendirme özellikle kendilerini toplumsal yaşamdan dışlanmış olarak gören ve "itibar" arayan insanların ilgi duydukları ve yararlanılacak sempatik bir ortam yaratmıştır. Ayrıca uzun süreli bir döneme yayılan ve 12-13 yaşındaki çocukların okul ve yurt ihtiyacını karşılayacak bir sistemin kurulmuş olması da bu cemaati büyüttüştür. Devlet memurluğuna giriş sınavı soruları hırsızlığının yanında, LYS ve TEOG sınavları sorularının çalınması da Gülen okullarının başarısı olarak gösterilmiştir. Bu durum Gülen Okullarına ciddi bir avantaj sağlamıştır. Açıkçası siyaset kurumu bu cemaate yönelik elinden gelen desteği her koşulda göstermiştir. Siyasetin tepesindekilerin Gülen'le ilgili söyledikleri övücü sözler de bu cemaatin toplumsal yaşamdaki sınırlarını giderek genişletmiştir.

Emniyet ve askeri okullara alınacak öğrenci seçimleri ve rütbe yükseltilmesi cemaate yakın olanların önlerinin açılması 15 Temmuz darbe girişimine giden yolu kolaylaştıran bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tarih boyunca Osmanlı'da yaşanan ve 12 Padişahın darbelerle düşürülmesinde Şeyhülislam fetvalarının büyük bir etkisi olduğunu biliyoruz. Bu ve benzeri tarihi bilgileri dikkate aldığımızda, bundan sonraki süreçte başka cemaatlerin devleti ele geçirmelerinin önü açılmamalıdır. Bu nedenle siyaset kurumlarının ve iktidarı elinde tutan gücün bir cemaate karşı başka cemaatlere destek olması onaylanamaz. Liyakat ve yetkinlik yerine yeni yandaşlarla devlet kadrolarının doldurulması başka sorunları ve darbeleri de gündeme getirebilir. 15 Temmuz'a

gelinme sürecinde yaşadığımız toplumsal ayrışma ve toplumun bir kesiminin “öteki olarak” görülmesini de hatırlamak gerekiyor.

15 Temmuz darbe girişimine karşı “Ne Darbe Ne Diktatörlük, Bağımsız Demokratik Cumhuriyet” diye bağırان yurttaşlarımızın ve Oda’mızın sesine kulak vermek gerekiyor. Ülkemizin bağımsızlığı ve Cumhuriyet değerlerinin korunması için tek bir yürek olma yolları kapatılmak yerine sonuna kadar açılmalıdır.

Darbe ve diktatörlüğe giden yolların kapatılabilmesi için, tüm anayasal kurumların özgürleşmesi ve bu kurumların özgüvenlerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda demokrasi, adalet ve liyakat taleplerinin dikkate alınması ülkemizin ve halkımızın yararına olan bir durumdur. Oysa ülkemiz giderek demokrasiden uzaklaşmaktadır. Bugün demokrasiyi kuramamış, iç barışı sağlayamamış bir ülke olarak OHAL koşullarında yaşamayı sürdürüyoruz. Darbe ve diktatörlüğe karşı her zaman savunduğumuz Türkiye Büyük Millet Meclisi, OHAL Kararnameleri ve şeffaf olmayan bir ortamda yapılan anayasa değişikliği ile daha da etkisizleşmiştir.

OHAL Kararnameleri ile 102 bin 129 kişi işlerinden ihraç edildi, 38 bin 772 kamu çalışanı da açığa alındı. Binlerce kişi tutuklandı içeri atıldı. Kamu çalışanlarından birçoğunun hangi gerekçe ile işlerinden oldukları da açıklanmadı. Bu insanların haklarını arayabilecekleri herhangi bir mekanizma tanımlanmadı. Darbe girişiminden 6 ay sonra kurulan OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu; işlerini kaybeden insanların başvurularıyla ilgili “çalışma usul ve esaslarını” belirlemek için 15 Temmuz darbe girişiminin birinci yılını bekledi. Bu durumdan bir kısım meslektaşlarımızda kendilerine düşen payı aldılar. 17 Temmuz’da Başbakanlık tarafından belirlenen ölçülere göre; meslekten veya görev yaptıkları teşkilattan çıkarılanlar ve öğrencilikle ilişkili kesilenler komisyona başvurabilecekler.

FETÖ ve terörle ilişkisi olduğu kanıtlanmayan birçok gazeteci ve akademisyenin tutuklanarak yargılanmaları, hukuk ve adalete olan güven duygusunu giderek ortadan kaldırmaktadır. Oysa evrensel hukuk, öncelikle tutuklanmadan yargılanmayı esas almaktadır. Bugün demokratik hakları için seslerini yükseltmek isteyenler baskı altına alınarak sindirilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca yıllarca “Gülen” karşıtı olarak mücadele edenler FETÖ destekçisi olarak suçlanıyorlar. Kendi gölgesinden korkan, kendi kendisiyle kavga eden bir ülkeye döndük.

Sonuç olarak:15 Temmuz darbe girişimi sonrası devlet aygıtını çağdaş ve ileri bir yere oturtmak yerine “parti devleti olmanın” koşulları oluşturulmuştur. Etnik kimliğe, dini inanca ve cemaate dayalı bir görevlendirme yapmanın yanlışlığı yıllardır çok konuşulup onaylanmasına rağmen unutuldu. Eğitimli, bilgi birikimi yüksek, bilimsel yeterliliği olan insanlar sorgusuz sualsiz görevlerinden uzaklaştırıldı. Bu olumsuzluktan mesleğimiz de kendisine düşen payı önemli ölçüde aldı. Devletin, devlet olmasını sağlayan kurumlar iyice zayıflatıldı.

Oysa hukukun özü de, amacı da adalet olmak durumundadır. Yargı sisteminin iktidar denetimine girmiş olması hukuk sistemini araç haline getirmiştir. Bu durumda hukuk adalete hizmet etmez, siyasal iktidara hizmet eder. Hukukun siyasal iktidara hizmet etmesi demokrasi ve hukuk devletini ortadan kaldırır. Bugün ülkemiz de hukuk sistemi çökmüştür. Demokrasi ve insan haklarına OHAL yasası ve kararnameleri yön vermektedir.

Ülkemiz geleceğini OHAL Kararnamelerinde aramamalıdır. Geleceğimiz, parlamenter demokrasinin olmazsa olmazı olan kuvvetler ayrılığına bağlı olarak çalışma yapması gereken Türkiye Büyük Millet Meclisine teslim edilmelidir.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

Doğa Olayları ve Deprem

21 Temmuz 2017

Ülkemiz doğa olaylarını çok sıkça yaşıyor, yaşamaya da devam edecek. İstanbul birkaç gün önce yağın yağmura teslim oldu. Evler su altında kaldı, alt geçitler, metro, yollar ve sokaklar su ile doldu. İnsanlar işyerlerine ulaşamadılar, yollarda kaldılar. Can kaybı yaşanmadı fakat çok büyük sorunlar yaşandı. Öngörülebilir bir yağmur afete dönüştü, çok büyük maddi kayıplar oluştu.

Yıllardır ifade ediyoruz. Topraklarımızın büyük bir kısmı deprem tehlikesi altında bulunuyor. Yapı stokumuzun çok büyük bir kısmı deprem riski taşıyor. İstanbul ve kıyı kentlerimiz bilim dışı bir şekilde büyüyor. Orman alanları, su havzaları ve kıyılarımız durmadan yapılaşıyor. Kentlerde boş alan bırakılmıyor, kıyıları doldurularak veya var olan ağaçlar kesilerek çeşitli yapı ve tesisler yapılıyor. Bilim, bilgi ve mühendislik dışlanarak kısa erimli kişi ve grup çıkarlarına göre hareket ediliyor.

Çok doğal olan doğa olayları afete dönüşünce; yağmur yağmışsa yağmur, deprem olmuşsa deprem suçlu olarak ilan ediliyor. Olayların kendisi tartışılıyor fakat yapılması gerekenler dikkatlerden kaçırılıyor. Yaşanan doğa olaylarının sonuçları yıkıcı da olsa hiçbir kimse sorumluğu üzerine almıyor. Sorun başka afetler yaşanıncaya kadar unutuluyor.

1992 Erzincan, 1995 Dinar, 1998 Adana – Ceyhan, 1999 Doğu Marmara (Gölcük) 2003 Bingöl, 2011 Van depremlerini yaşadık. Bu depremler büyük bir afete dönüştü. Ayrıca, 2009 yılında yağın yağmur İstanbul’da büyük bir afet yarattı. 33 yurttaşımız yaşamını yitirdi. Çok büyük maddi hasarlar oluştu.

2017 yılı içerisinde Çanakkale-Ayvacı, Manisa, Adıyaman ve İzmir Karaburun depremini yaşadık.

Bugün Ege denizinde 6.6 büyüklüğünde bir deprem oldu. Başta Bodrum olmak üzere Ege Kıyıları etkilendi. Alınan bilgilere göre 100 den fazla yurttaşımız yaralandı, iki kişi yaşamını yitirdi. Bilim bilgi ve mühendislik ilkeleri yok sayılarak yapılan yapı ve tesisler hasar gördü. Yıllardır “Akdeniz ve Ege Denzinde deprem ve tsunami tehlikesi var”, hatta 8 büyüklüğüne kadar deprem yaşanabilir denmesine rağmen deniz kıyıları “hoyratça” sömürüldü. Ormanlar yok edildi, kıyıları doldurularak yapılaşmaya açıldı.

Bugün Ege’de yaşanan 6.6 büyüklüğündeki deprem, doğanın kendisinden bilim, mühendislik ve bilgi dışı yollarla alınan yerleri önemli ölçüde etkiledi. Bir metre yüksekliğe kadar oluşan Tsunami Dalgaları; denizin 20 ile 100 metreye kadar geri çekilmesine ve oluşan dalgaların kıyıya vurmasına neden oldu. Bodrum başta olmak üzere kıyı yapıları ve kıyıya demirli olan tekneler üst üste yığıldı. Kıyıda bulunan yapı ve evleri su bastı, yollarda ve tesis önlerinde bulunan araçlar hasar gördü.

Yıllardır söylüyoruz “afet bir olayın kendisi değil doğurduğu sonuçlardır.” Eğer yapılarınızı depreme dayanıklı olarak üretmişseniz, kıyılarınızı doldurup veya var olan ormanı yok ederek yapılaşmaya açmamışsanız depremden korkmaya gerek yoktur. Yapılarımız mühendislik ilkeleri ve deprem yönetmelikleri dikkate alınarak üretilmediği için depremden korkuyoruz. Bu nedenle normal büyüklükte bir deprem bile afete dönüşüyor. Sonuç olarak bir kez daha kalın harflerle çiziyoruz ki; sesimize kulak verin. Bilimin, bilginin ve mühendisliğin ilkeleri dikkate alınarak üretilen yapılardan korkmaya gerek yok.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Doğa Olayı Olarak Ülkemizin Gündeminde Sadece 17 Ağustos Depremi mi Var?

15 Ağustos 2017

Bu yıl da, 17 Ağustos Depremi'nin yıldönümü nedeniyle bir kez daha depremi hatırlayacağız. Topraklarımızın büyük bir kısmının deprem tehlikesi altında bulunduğunu kısa bir süre sonra unutacağız. Oysa uzunca bir süredir Çanakkale, Manisa, Adıyaman ve İzmir ilimiz, son olarak ta Muğla ilimiz ve ilçeleri depremden nasibini aldı. 6.6 büyüklüğünde olan deprem aynı zamanda bir su hareketine (tsunami) neden oldu. Bodrum ve Datça'da yapılar hasar gördü. Deniz kıyısında bulunan tekne ve otomobiller üst üste yığılarak çalışamaz hale geldi. Can kaybı olmasa da panik ve korku ile koşuşan ve pencerelerden atlayarak yaralanan insanlar oldu.

Yine haziran ve temmuz aylarında Ankara ve İstanbul başta olmak üzere yurdumuzun birçok kentinde su taşkını ve sel baskınları oldu. Ülkemiz; deprem, sel ve su baskını ve taşkın gibi olayları sıkça yaşıyor, yaşamaya da devam edecek. Son aylarda İstanbul, birkaç kez yağın yağmur ve doluya teslim oldu. İnsanlar ve taşıtlar yollar da kaldı. Evleri su bastı, alt geçitler, metro ve kentin en merkezi yerleri adeta su baskınına uğradı. Can kaybı olmadı fakat büyük ölçekli ekonomik kayıplar ortaya çıktı. Öngörülebilir bir yağmur afete dönüştü, hayat durdu. Dünyanın eski ve önemli metropollerinden birisi olan İstanbul'un karşı karşıya olduğu afet, kentleşme ve yapılaşmayla ilgili olarak bir gerçeği daha ortaya çıkardı. Derelerin taşmasından, sel ve su baskınlarından Trakya'da bulunan kentlerimiz de büyük ölçü de etkilendi. 2009 yılında İstanbul ve çevresinin yağmur ve sele teslim edilmesiyle 33 yurttaşımızın yaşamını yitirmesi karşısında söylenenler, ne yazık ki bir kez daha tekrarlandı. Üstelik dere yataklarında bulunan yapıların yıkılacağı, dolgu alanlarının dikkate alınacağı ve bu alanların yapılaşmaya açılmayacağı söylenmesine rağmen, eskiye rahmet okutacak ölçüde bir yapı stokunun oluşması; bizlere, "suçlu ayağa kalk" dedirtecek kadar "insaf" ötesi bir durumu gündeme getiriyor. Kentleşme ve imar konularında yapılan "rant odaklı" uygulamalar doğal olan bir yağmur olayını afete dönüştürüyor. Bugün kişi başına 1.5 m2 yeşilin olduğu; ağacın, ormanın ve su havzalarının yok edilerek boş alanların betona teslim edilen bir kentle karşı karşıyayız. Bu kent 7 ve üzeri deprem bekleyen İstanbul'dur.

Her zaman olduğu gibi bilim ve mühendislik dışı yapılaşma ve kentleşme anlayışı bir tarafa bırakılıp, dere yataklarının yapılaşmaya açılması ve yağın yağmur suyunu alacak toprağın kalmaması ve derin bodrum kazılarının yer altı drenaj sistemini bozması dikkate alınmıyor, yağın yağmur suçlu olarak ilan ediliyor. Yazılı ve görsel basın büyük çoğunluğu "çok yağmur yağdı" anlayışıyla konuyu gündeme getirdikleri için, sorunun doğru bir zeminde tartışılmasının olumsuzluğuna örnek oluyorlar.

Kuzey Anadolu Fay Hattı Ülkemizin Depremselliği ve İstanbul

Kuzey Anadolu fay hattı dünyanın en tehlikeli faylarından biridir. Bingöl ilimizin Karlıova ilçesinden başlayıp Marmara Denizi'ne uzanan, oradan da Yunanistan'a geçen bir fay hattıdır. Bu fayın herhangi bir yerinde oluşan deprem, başka bir yeri, yeni bir depremle karşı karşıya bırakır. Bu nedenle 17 Ağustos Gölcük merkezli deprem, İSTANBUL' u deprem tehlikesi ile karşı karşıya bırakmıştır. Kuzey Anadolu fay hattının ürettiği tarihsel depremlere baktığımızda, yaklaşık 250 yıllık dönemlere denk gelen ve büyüklüğü 7 ve üzere büyüklükte olan depremlerin olduğunu görüyoruz. 1766 Depremini dikkate aldığımızda 250 yıllık periyoda ulaşıldığı anlaşılmaktadır. Artı/eksi birkaç yıl sarkabilir. Yine İSTANBUL' un yaşadığı ve küçük kıyamet olarak bilinen 1509 yılı depremi ile 1766 yılında yaşanan deprem arasında 257 yıllık bir dönem var. 1509 İstanbul depremi de tarihe "Kıyamet Günü" olarak geçmiştir. Padişah kenti terk etmiştir.

1939 yılında Kuzey Anadolu fay hattının ürettiği ve 33.000 insanımızın ölümüne neden olan Erzincan Depremi ve, 1966 Varto, 1967 Adapazarı, 1971 Bingöl, 1983 Erzurum Ilıca, 1992 Erzincan, 1995 Dinar, 1998 Adana, 1999 Gölcük (Doğu Marmara) ve Düzce, 2003 Bingöl, 2011 Van depremi yaşamış olduğumuz önemli depremlerdir.

Yine 2017 yılında yaşamış olduğumuz Çanakkale, Manisa, Adıyaman, İzmir ve Bodrum yakınlarında ortaya çıkan deprem, ülke topraklarımızın sürekli olarak deprem tehlikesi altında bulunduğunu ortaya koyuyor.

Açıkçası ülke topraklarımızın %92 deprem tehlikesi altında; % 66'sı ise birinci ve ikinci derecede tehlikeli deprem bölgesinde yer almaktadır. Nüfusu bir milyonun üzerinde bulunan 11 büyük kent ve ülke nüfusumuzun yüzde 70'i, deprem tehlikesi altında bulunuyor. Yine, büyük sanayi tesislerinin yüzde 75'i de deprem tehlikesi altındadır. Üstelik bu tesisler Doğu Marmara'da toplanmıştır. Ülkemizin topraklarında 1900'lü yılların başından günümüze kadar otuza yakın büyük ölçekli deprem meydana gelmiş ve resmi kayıtlara göre 100 binden fazla insan hayatını kaybetmiş, binlerce insanımız yaralanmış, binlerce yapı yerle bir olmuş veya önemli ölçüde hasar görmüştür. Ayrıca kırsal alanda değil de kentleşmiş alanda yaşamış olduğumuz bir depremdir.

Bursa Depremi

Tarihsel dönemlere baktığımız da BURSA ilimizin de ilçeleriyle birlikte büyük depremler yaşadığını görüyoruz. 1414 ve 1644 yılındayaşanan depremler var.1851 yılında 8 şiddetini aşan Mustafa Kemal Paşa Depremi var. 1855 yılının 1 Martında ve 12 Nisanın da yaşanan ve Kıyamet-i Sugra olarak tarihe geçen önemli iki deprem var. Deprem gürültüsünün yanında dağlardan kopan kayaların ve yıkılan binaların, camilerin, hanların ve hamamların korkunç gürültü çıkardığı, kentin her yerinde, bilhassa Altıparmak ve Balık Pazarı Mahallesiinde çok sayıda can kaybı var. Dağdan kopan kayaların İpek Fabrikasının üzerine yuvarlanması nedeniyle kazan patlıyor, yangın çıkıyor. İnsanlar uzun süre çadırlarda kalıyorlar.

12 Nisan 1855 yılında yaşanan ikinci deprem de çok büyük can ve mal kayıplarına neden oluyor. Yangınlar çıkıyor, Set Başı Köprüsü yıkılıyor. Bazı yerler de çeşmeler kuruyor, kuruyan çeşmeler akmaya başlıyor. Büyük çarşı da, evlerde ve iş yerlerin de yangınlar çıkıyor. Hanlar, hamamlar, camiler, minareler evler yıkılıyor. Aileler meydanlara, bahçelere toplanıyorlar, çadırlar da kalıyorlar. Açıkçası 7 ve üzeri bir depremi yaşayan Bursa depreme hazırlıklı olmak durumundadır. Ne yazık ki Bursa' da diğer illerimiz gibi kötü ve mühendislik hizmeti almadan büyüyen, bilimsel bilgi ve planlama hükümlerine uymadan üretilen yapı stoku nedeniyle deprem riski taşıyan bir kenttir.

17 Ağustos 1999 Gölcük Merkezli Deprem Milat Olsun Demiştik! Oldu mu?

17 Ağustos 1999 tarihinde yaşamış olduğumuz Gölcük merkezli deprem, 1939 yılında yaşanan Erzincan depreminden sonra büyük ölçüde can kaybı yaratan bir depremdir. Yaklaşık olarak 20 bin insanımızı toprağa gömdük, binlerce insanımız yaralandı,300 binden fazla yapıımızda yıkıldı veya hasar gördü. Yapıların % 6'sı yıkıldı, %7'si ağır, %12'si de orta ölçekte hasar gördü. Açıkçası 17 Ağustos 1999 depremi, %25 mertebesinde yapı stokunun kullanılmaz hale gelmesine neden oldu.

Ayrıca İstanbul başta olmak üzere çevre iller de bulunan yapı stokunun yıkılması veya hasar görmesi büyük bir yüzleşmenin olması gerektiğini de ortaya koydu. Kaçak ve mühendislik hizmeti almadan üretilen yapıların oldukça fazla olduğu ve yaşanacak bir deprem de can ve mal güvenliğinin büyük bir tehdit altında bulunduğunu ülkemizi yönetenlerin önüne serdi. Gölcük merkezli deprem kuzeyden güneye, doğudan batıya her aileye az veya çok ölçüde dokundu. Büyük bir ekonomik kayıp ortaya çıktı, binlerce insan evsiz ve işsiz kaldı. Kent merkezli ve büyük bir deprem olarak tarihe geçti. Ülkemizi ve kentlerimizi yönetenler “deprem gerçeğini” yeni anladıklarını ifade ettiler. Bu nedenle biz; “17 Ağustos Depremi” ülkemizin bir “MİLADI” olsun diye tarihe not düştük.

Deprem bir doğa olayıdır. Bu gerçek kabul edilmeli fakat bilimin ve mühendisliğin gerekleri de yapılmalıdır. Depremle birlikte ortaya çıkan can ve mal kayıplarını “kadere” bağlayarak sorumluluktan kaçıp kurtulma anlayışı doğru değildir.

Kentsel Gelişme Stratejisi Ve Eylem Planı

17 Ağustos 1999 depremi ve daha sonra yaşanan Bingöl depremi ülkemiz de kentsel yerleşmelerin mekânsal yaşam kalitesinin artırılmasına, can ve mal güvenliğinin sağlanmasına, ekonomik ve toplumsal yapının da güçlenmesine katkı sağlayacak mekânsal planlama sisteminin yeniden düzenlenmesi gibi bir zorunluluk yaratmıştır. İstanbul Anakent Belediyesinin hazırladığı İstanbul Deprem Master Planı (İDMP), Bayındırlık ve İskan Bakanlığının hazırlamış olduğu Deprem Şurası ve Kentleşme Şurası gibi geniş ve bilgi temelli katılımların ortaya çıkarmış olduğu önemli gerçekler var. Gerek kentlerimizin plan dışı büyümesi gerekse depremlerin ortaya çıkardığı gerçekler “Bütünleşik Kentsel Gelişme Stratejisi ve Eylem Planı” gibi bir çalışmanın yapılmasını öngörmüştür.

Bu çalışmalar kentlerde yaşayanların yaşam standartlarının yükseltilmesini ve sürdürülebilir gelişmenin sağlanmasını öncelikli bir politika haline getirmeyi yerel ve merkezi yönetimlerin önüne koymuştur. Strateji ve eylem planının hazırlanmasında sağlıklı, dengeli ve güvenli kentlerin oluşturulması için hukuki, teknik ve idare ile ilgili sorunların çözümüne yönelik politikaların ve uygulamalara ilişkin çalışmaların yapılması da kararlaştırılmıştır.

Aynı zamanda AB kriterlerine de uyumu hedeflemiştir. Kentsel gelişme stratejisi, “kentleşme, yerleşme ve mekânsal planlamaya ilişkin değerler sistemini ve bu sistemin ilkelerini benimseyen bir anlayışı temel almıştır. Mekana ilişkin sektörleri bütünleşik bir çerçevede birbirleriyle ilişkilendirmeye çalışmıştır. Bu belge ulusal düzeyde referans çerçeve belgesi niteliği taşıyan bir strateji çalışması olarak ortaya konmuştur. Bu çalışmalar da “Kentleşme Şurası”nın komisyon raporları ve sonuç bildirgesi, kentsel gelişme stratejisi için önemli bir kaynak olmuştur. Kentsel gelişme stratejisi, kaliteli yaşam düzeyi ile mekan kalitesinin yükseltilmesine bağlı olarak ekonomik, sosyal ve kültürel yapıların güçlendirilmesine yönelik yol haritası oluşturmayı amaçlamaktadır.

2012-2023 Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı (UDSEP-2023)

Deprem Güvenli Yerleşme ve Depreme Dayanıklı Yapılaşmanın Sağlanması

“Daha güvenli ve yaşanabilir yerleşim yerleri ve yapıların oluşturulması deprem risk yönetiminin temel amaçlarındandır. Bunu sağlamanın en etkin yolu; yerleşim planlarında ana riskleri göz önüne alarak gerekli düzenlemeleri yapmak için ‘Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkındaki Yönetmelik’ ve ilgili diğer yönetmelikleri ödünsüz şekilde uygulamak, mevcut yerleşim ve yapıların ise risklerini belirleyip depreme daha dayanıklı hale getirmek için gerekli çalışmaları yapmak gerekir”.

Hiçbir kimse bize 1999 depremlerinden sonra bilgi eksikliğimizin olduğunu söyleyemez. Ülkemizin zemin ve faylarıyla ilgili olarak oldukça fazla çalışmalar yapıldı. Güncel bir fay haritası da yayınlandı. Artık teknik ayrıntıları bir tarafa bırakmadan ortaya konmuş olan bilgilerden hareketle “Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planını –UDSEP 2023” i harekete geçirmek gerekir. Depreme hazırlığın yapılmasının basit bir süreç olmadığını ve çok yönlü bir konu olduğunu biliyoruz. Bir dönem oldukça dikkat çeken fay hatlarının yerleri ve özellikleri ile ilgili tartışma yapmak görsel medya ve yazılı basında oldukça ilgi yaratıyordu. Ne yazık ki bu durum ülkemiz açısından çok büyük bir zamanın kaybedilmesine ve yapılması gerekenlerin ertelenmesine neden oldu. Güvenli olmadığı iyice anlaşılan yapı stokunun yıkıntıları arasından afet sonrası canlı insan kurtarma çabalarının ne kadar yetersiz kaldığı da anlaşılmıştır. Deprem sonrası ortaya konan bilgiler göstermiştir ki deprem yaşanmadan önce yapılacak çalışmalar ve harcamalar, deprem yaşanıp afete dönüştükten sonra ortaya çıkan ekonomik kayıptan en az 20 kat daha düşüktür. Üstelik yaşamını kaybeden insanların varlığı da toplum için son derece önemlidir. Depreme hazırlık konusunun en temel yanı yapı stokumuzun deprem güvenli bir hale getirilmesidir. Yapı stokumuzun önemli bir kısmı yaşanacak depremde hasar görecektir. Can ve mal kayıplarının ortaya çıkmasına neden olacaktır. Her afetten sonra sık sık yapılan “yara sarma” anlayışının dışında bilimin, teknolojinin, mühendisliğin ve aklın gerektirdiği işlerin yapılması öncelikler arasında yer almalıydı. Yapılarımızın deprem riski taşıması değil deprem

güvenliği olacak şekilde üretilmesi gerekirdi. Bu anlayış doğrultusunda alınacak önlemlerle deprem zararlarını kabul edilebilir sınırlara indirmek mümkün olabilirdi.

Ülkemizi, kentlerimizi, yapılarımızı depreme karşı hazırlamanın üç temel yolu bulunmaktadır.

1. Mevcut yapı stokunun iyileştirilmesi, onarılması ve güçlendirilmesi.
2. Yeni yapılacak olan yapıları; bilimin, tekniğin ve mühendisliğin ortaya koyduğu ilkeleri yapı üretim sürecinin içine sokmaktır. Bu nedenle proje üretim sürecinden başlayarak yapı üretim sürecinin tüm evreleri sertifikalı mühendisler tarafından denetlenmelidir.
3. Ortaya çıkabilecek riski azaltmak için yapıların sigorta kapsamına alınması da deprem zararlarını azaltmanın önemli bir yolu olarak söylenebilir.

Yaşamış olduğumuz orta büyüklükte bir depremde bile yapılarımızın hasar görmesi ve can kayıplarının ortaya çıkması yapı stokumuzun büyük bir risk taşıdığını önümüze seriyor. Ülkemizde yaklaşık olarak yirmi milyon mertebesinde yapı stoku bulunmaktadır. Fakat yapı envanteri ile ilgili olarak bütünlüklü bir çalışma ortaya konmamıştır. Yapılan bazı çalışmalar da dikkate alınmamıştır (Zeytinburnu, Fatih, Bakırköy gibi).

Bu nedenle 17 Ağustos Depreminin ortaya koyduğu bir gerçeğin altını çizmek gerekiyor. 7 ve üzeri büyüklükte bir deprem bekleyen İstanbul başta olmak üzere; bilimin ve bilimsel bir planlamanın gerekleri yapılarak çarpık, düzensiz ve kaçak olarak üretilen yapıların güvenli ve yaşanabilir bir çevreye dönüştürülmesi gerekiyordu. Bu konu çok konuşuldu. Bu nedenle İstanbul Belediyesi Deprem Master Planı (İDMP) hazırladı. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı (Bugünkü Çevre ve Şehircilik Bakanlığı) Deprem Şurası ve Kentleşme Şurası düzenledi. 300-400 bilim insanı ve uzmanın katıldığı tartışmalarla deprem ve yaşanacak diğer doğa olayları afete dönüşmeden nasıl önlenebilirdi? Bu amaçla yapılan tartışmalarla sağlıklı bir yapılaşma ve kentleşmenin yaratılması için son derece değerli bilgiler ortaya çıkarıldı. Ne yazık ki bu bilgi ve kitaplar raflarda kaldı. Belli kişi ve gruplara çıkar sağlama adına tüm bilimsel gerçeklerin üzeri çizildi. Yaşanmaz bir İstanbul ve doğa olaylarına teslim edilen bir betonlaşmanın temel bir amacına dönüştü. Depreme, su taşkınlarına ve sele teslim edilen kentler yaratıldı. Bugün İstanbul ve diğer kentlerimiz deprem afetinin yanında, insan eliyle yaratılan dört yeni afetle karşı karşıya bırakıldı. Kentlerimiz bu afetleri yaşıyor daha da yaşayacak.

1. Kentlerimiz depreme hazırlıklı değil.
2. Sel ve su baskınları doğal bir hal aldı, afete dönüştü.
3. Isı adaları oluştu iklim değişti.
4. Hava düne göre çok daha fazla kirlendi.
5. Yeni inşaat ve kentsel dönüşüm uygulamaları sosyal ve toplumsal sorunları artırdı.

Kentsel Dönüşüm Uygulamaları Nasıl Yapılıyor?

“Kentsel Dönüşüm” yasası kentlerimizde bulunan yapı güvenliği olmayan yapı stokumuzun yenilenmesini piyasa koşullarına bağlayan bir yasadır. Binanızı yenileyecek olan müteahhit için tek amaç ticari bir riske girmemektir.

Oysa “Kentsel Dönüşüm”; fiziksel, sosyal ve ekonomik yönden çöküntü ve bozulma sürecine girmiş kentsel alanları, içinde yaşayanlar için yaşam kalitesi daha yüksek olacak şekilde kente kazandırmayı hedefleyen bir plan stratejisidir.

Müteahhitler eliyle parsel bazlı yapılan Kentsel Dönüşüm alanları ile Bakanlar Kurulu tarafından ilan edilen Kentsel Dönüşüm proje alanları, İDMP haritalarında belirtilmiş olan risk bölgeleri ile örtüşmüyor. Bu alanların toplumsal, ekonomik, fiziki bakımdan çöküntü ve bozulan alanlar olması gerekir. Bölgenin kendi özellikleri de dikkate alınarak plan bütünlüğündeki ilke ve kararlar doğrultusunda çözülmesi, kentsel dönüşümün amacı olmak durumundadır.

Kentsel Dönüşüm yasası ve uygulamalarının plan bütünlüğü dışında tutulması, özellikle İstanbul’da önemli bir çalışma olarak ortaya konan İstanbul Deprem Master Plan çalışmasında ortaya konan sınır belirleme ölçütlerinin bile Kentsel Dönüşüm yasa ve yönetmelik maddeler-

rine yansıtılmamış olması, risk belirleme adı altında hukuk ve bilim dışı uygulamalara neden olmaktadır. Bu durum riskin azaltılmasını engellediği gibi toplumsal adaleti ve güven duygusunu da ortadan kaldırmaktadır.

Bakanlar Kurulu tarafından ortaya konan ve riskli alan olarak belirlenip ilan edilen alanlar riskin yüksek olduğu alanlar değildir. Daha çok kamu alanlarının oldukça fazla ve yoğunluğun düşük olduğu alanlardır. Can ve mal güvenliğinin öncelikli olduğu yerlere öncelik vermek yerine, ekonomik dinamikler öne alınarak deprem riski azaltılmadığı gibi başka risklere ve afetlere yol açılmaktadır. Ayrıca mühendislik mesleğinin ve bilimin dinamikliği yok sayılarak kestirme yoldan çözümler aranmaktadır. Bilimin ve mühendislikle ilgili yeni bilgilerin gündeme gelmesi deprem yönetmeliklerinin değişmesine de neden oluyor. Bu durum geçmiş deprem yönetmeliklerine göre yapılan yapıların riskli olduğu anlamına gelmez. Oysa 6306 Sayılı Afet Riski Altında Bulunan Alanların Dönüştürülmesi Yasası yapıların güçlendirilmesini yok saydığı gibi 2007 Deprem Yönetmeliği dışındaki yönetmeliklere göre yapılan yapıların da riskli olduğunu kestirme bir hükümle ortaya koyuyor.

Genel olarak ülkemizin ekonomisi inşaat sektörüne bağlı olarak yürütülmeye çalışılıyor. Özellikle TOKİ kanalıyla planlı plansız birçok yerde konut üretimi yapıldı. Ayrıca İstanbul başta olmak üzere tüm kamu arazileri ve boş alanlar yapılaşmaya açıldı. Özelleştirilen KİT arazileri gökdelenlere ve alışveriş merkezlerine dönüştü. Var olan yapı stokunun sorunlu olduğu bilinmesine rağmen 2012 yılına kadar bu yapılara dokunulmadı. Eskimiş, yıpranmış ve deprem güvenliği olmayan yapıları alanların yıkılıp yeniden yapılmasını sağlayacak 6306 sayılı "Afet Riski Altında Bulunan Alanların Dönüştürülmesi" adıyla, kısaca "Kentsel Dönüşüm" denilen bir yasa ortaya kondu. Kentsel dönüşüm yoluyla yapı stokunun deprem güvenliklerinin sağlanması tek çözüm yolu olarak uygulamaya sokuldu. Yapı stokunun onarım ve güçlendirilmesi yok sayılarak YIK-YAP anlayışı kurtuluş yolu olarak ifade edildi.

Depreme karşı yapı stokunun güvenli hale getirmek iddiasıyla başlatılan kentsel dönüşüm uygulamaları, yeni sorun alanları yaratıyor. Daire alanlarının küçülmesi kat sayısı ve daire sayısının artmasına neden oluyor. Aynı sokak ve mahallenin alt yapısı aynı kalmasına rağmen aile sayısı ve nüfusun artması otomobil sayısını da artırıyor. Kentin fiziksel eşikleri aşıyor, demografik yapı bozuluyor. Yeni bir trafik ve alt yapı sorunu yaratılıyor.

Kentlerimizde bulunan apartmandan bozma okul, sağlık tesisi, kreş, yurt ve benzeri yapılar varlıklarını sürdürüyor. Kamu kurumlarına bağlı okulların, yurtların, kreşlerin, hastanelerin tam sayısı, kaç tanesinin yıkılıp yeniden yapıldığı, kaçının güçlendirilmesi gerektiği, kaçının projelendirildiği, kaç işin bitirildiğine ilişkin bilgilere ulaşmak çok kolay olmuyor.

Dönüşüm uygulamaları daha çok rantın yüksek olduğu yerler de yapılıyor. Açıkçası kentlerimizin güvenli olmaması ve yapı stokunun riskli olması "yenilenme" gibi bir konuyu da gündeme getiriyor.

Kentsel dönüşüm; sosyal adalet, sosyal gelişim, sosyal bütünleşme, tarihi ve kültürel mirasın korunması, zarar azaltma ve risk yönetimi ile birlikte kapsamlı ve bütünlüklü bir şekilde ele alınmalıdır.

Kentlerimiz başta İstanbul olmak üzere inşaat projelerinin birer "arazisi" haline dönüştürülmüştür. İnsana, tarihe, doğal çevreye dair ne varsa yok edilmiştir. Yeni bir İstanbul yaratmak adına ormanlarımız ve su havzalarımız büyük ölçüde zarar görmüş, toprağın drenaj sistemi bozulmuştur. Yağın yağmur suyunu alacak toprak kalmamıştır.

Askeri Alanlar Yapılaşmaya Açılıyor

Başta İstanbul olmak üzere büyük kentlerimiz de mezarlıklar ve askeri alanların dışında boş alan kalmadı. Askeri alanların boşaltılıp kent dışına çıkarılması nedeniyle birçok kesim bu alanlara göz koydu. İstanbul'un 540 bin hektarlık toplam alanının yaklaşık %10'u askeri alanlardır. Kentler de var olan kamu alanlarının tümü plan tadilleriyle yapılaştı. Gökdelen ve AVM oldu. Şimdi 56 bin hektarlık askeri alanlar yapılaşmaya açılıyor. İstanbul'un zaten yok edilen nefes boruları iyice tıkanmış olacak.

Meslek Odaları ve Sağlıklı Hizmet Üretme Süreci

Meslek Odalarının toplumsal yaşamda büyük bir öneme sahip olmaları göz ardı edilemez. Mesleki alanımıza ilişkin mevzuatta kabul edilemez köklü değişiklikler yapılmıştır. Kamu yararı doğrultusunda çalışmalar yaparak meslektaşlar arası haksız rekabeti önlemek gibi bir görevi var. Meslek Odaları; üyelerinin denetlenmesini, sicillerinin tutulmasını, mesleki faaliyetlerini kayıt altına alarak etik ve ahlaka uygun bir hizmet yapmalarını sağlamak çabası içindedir. Oysa meslek Odası ile üyeler arasındaki bağın koparılması hizmet kalitesini oldukça düşürmüştür.

İlgili bakanlık özerk bir yapıya sahip olan Meslek Odaları üzerinde mali ve idari denetim kurarak vesayet ilişkisini hayata geçirmeye çalışmaktadır. Bu değişiklikler Meslek Odalarını güçsüzleştirecek, Oda-üye ilişkisini zayıflayacaktır. Mevzuat değişikliklerinin yapı üretim sürecini denetimsizliğe ve bilgisizliğe mahkum edecek hükümler içermesi, yapı üretim sürecini olumsuz olarak etkilemektedir. Bu durum ülkemize ve halkımıza oldukça pahalıya mal olmaktadır. Marmara Depreminin 18. yılında bir kez daha hatırlatmak gereğini duyuyoruz; kent politikaları, yapılaşma; bilime, tekniğe ve akla uygun bir perspektifle, rant için değil, toplum yararı için ele yapılmalıdır.

Özetlersek

- Ülkemiz toprakları büyük ölçüde deprem tehlikesi altında bulunuyor. Nerede ise her gün ülkemizin bir yerinde bir deprem yaşıyoruz. Yapılarımızın önemli bir kısmı kaçak ve mühendislik hizmeti almadan üretilmiştir. 17 Ağustos Depremi yapılarımızın %25'ini oturulamaz duruma getirmiştir. Orta ölçekli depremler de bile yapılarımız hasar görüyor can kayıpları oluyor. Bilimin tekniğin ve mühendisliğin gerekleri yapılmıyor. Deprem yönetmelikleri uygulanmıyor, yapı denetim mekanizması işlemiyor.
- Plan kavramı geri itilmiş patronaj ilişkileri ile yeni imtiyaz alanları oluşturulmuştur.
- Kentler, mega projeler yapılarak üzerinden para kazanılan bir yer, bir araç olarak görülmüştür. Mega projeler ortak yaşamımızı daha sağlıklı yapan projeler değildir. Bu projeler kent üzerinden para kazanılan ve kente çeşitli riskler yükleyen projelerdir. Bu anlayışla yönetilen kentler yeni afetlerle karşı karşıya kalır.
- Antalya'da, İstanbul'da, Bursa'da, Karadeniz'de ve başka yerler de iklim değişikliğinden kaynaklanan can ve mal kayıpları yasa koyucuların, ülke ve kent yöneticilerinin ve uygulayıcıların ticari kaygıyla hareket etmelerinden kaynaklanmaktadır.
- Kentlerimizde bulunan boş alanları, dere yataklarını, dolgu alanlarını yapılaşmaya açmak gerekiyor. Sıcaktan bunalan insanların serinleyebilecekleri yerleri koruyarak deprem sonrası toplanma alanı ve çadır kurulacak yer olarak planlamak gerekiyor.
- Devlet bürokrasisinin sürekli olarak değiştirilmesi, LİYAKATIN dikkate alınmaması, ticaret, cemaat ve şirket yakınlığına göre hareket edilmesi sorunları büyümüştür.
- Deprem bekleyen İstanbul ve Bursa gibi kentlerimiz de bütünlüklü bir planlama yerine YIK-YAP anlayışına dayanan bir Kentsel Dönüşüm yeni sorun alanları yaratmıştır.
- Teknik, bilimsel, ekonomik ve sosyolojik dayanakları olmayan birinci sınıf tarım alanları yapılaşmaya açılmıştır. Bu kararları denetleyecek bir sistemin kurulmaması da sorunları iyice büyümüştür.
- Kaçak ve mühendislik hizmeti almadan yapılar üretilmiştir. Yapı denetimi bilimsel esaslara göre işletilmemiştir. Formaliteyi tamamlayan ve ruhsat almayı sağlayan bir anlayışla yürütülmüştür.
- Ülkemiz de genel olarak örgütlenme biçimleri kaderci bir anlayış ve var olan alışkanlıklarla yürütülmektedir.
- Mühendislik bilgileri dikkate alınarak üretilen yapılar depremde yıkılmaz ve can kayıpları yaratmaz. Kentlerimiz de sel ve su baskınlarıyla karşı karşıya kalmazlar.
- Bugün kentlerimiz ulaşım sorunundan doğal dokunun korunmasına, deprem yıkımının azaltılmasına, tarihi yapıların güçlendirilip geleceğe devredilmesine, tarihi kentlerin silue-

tinin bozulmasına kadar birer sorun alanına dönüşmüştür.

- Üretime dayalı bir ekonomik model yerine inşaata ve TOKİ anlayışına dayalı bir model tercih edilmiştir. Bu durum siyasal sistemi bir rant dağıtıcısı olarak karşımıza çıkarmıştır.
- Yıkılacağı ifade edilen 7 milyon konuttan çıkacak malzeme atıklarının ne olacağı ile ilgili bir çalışma yoktur. Deniz mi doldurulacaktır?
- Trafikte her yıl 7000 insanımızı, iş cinayetlerinde 2000 ne yakın insanımızı kaybediyoruz. Dünya da ki birinciliğimizi kimseye bırakmıyoruz.
- Mühendislik eğitiminde ciddi bir sorun var. Fiziki şartları ve öğretim kadroları yetersiz, laboratuvarı olmayan ve kontenjanı oldukça fazla okullarda eğitim ve öğretim yapılıyor.
- Halen kentlerimiz de yıkılıp yeniden yapılmayı veya güçlendirmeyi bekleyen çok sayıda hastane, poliklinik, okul ve kamu yapıları var.
- Oldukça fazla yüksek yapı yapılmasına rağmen halen yüksek yapılarla ilgili bir yönetmeliğimiz yok.
- 2012-2023 yıllarını kapsayan Deprem Strateji ve Eylem Planına göre 2017 yılına kadar yetkin mühendislik yasası çıkarılacaktı. Yürütücülüğünü TMMOB'nin yapacağı bu çalışma henüz başlamadı. Bir yandan da yetkin mühendislik yerine çıkarmış olduğumuz Referans Belgesi verilmesi ile ilgili yönetmeliğin iptaline ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı dava açmıştır.
- Afet bir olayın kendisi değil doğurmuş olduğu sonuçlardır. Afeti yasa koyucular, ülkemizi ve kentlerimizi yönetenler elbirliği ile hazırlıyorlar.

Sonuç Olarak

Her yıl çok sayıda mühendislik diploması verilmesine rağmen kaliteli bir eğitim yapılmıyor. Oldukça fazla yüksek yapı yapılmasına rağmen bu yapılarla ilgili bir yönetmeliğimiz bile yok. Profesyonel mühendislik yaşamının düzenleyicisi olması gereken meslek Odalarının yetkileri giderek budanıyor. Ticari kaygı teknik kaygının önüne geçiyor. Bilgi ve beceriye dayalı yöneticilerin yerini şirket ve cemaat ilişkileri alıyor, liyakat yok sayılıyor. Üniversite, meslek odası ve endüstri arasında olması gereken işbirlikleri önemsenmiyor.

Bilimin, tekniğin ve insan yaşamının dikkate alındığı bir kentleşme ve yapılaşma yerine, kişi ve grup çıkarlarına dayalı bir yapılaşma anlayışı kentlerimizi yaşanmaz bir hale getiriyor. Ormanlar, ağaçlar, yeşil alanlar, su havzaları, park ve bahçeler yok edilerek kentlerde boş alan bırakılmıyor. Kentlerimiz, küresel iklim değişikliklerinin etkisi altına sokularak afetlere açık hale getiriliyor. Güvenli yapı ve yaşanabilir bir çevrenin yaratılması önceliklerimiz arasında yer almıyor.

Afet, bir doğa olayının kendisi değil doğurmuş olduğu sonuçlardır. Doğanın kendi kuralları her zaman işleyecektir. Önemli olan yaşanacak doğa olaylarını afete dönüştürmeyecek yapıların üretilmesi ve sağlıklı bir çevrenin yaratılmasıdır.

Biz İnşaat Mühendisleri Odası'nın ve Odaya bağlı şubelerin yöneticileri olarak geleceğe endişeyle değil, güvenle bakmak istiyor ve bu isteğimizin her zaman arkasında olacağımızı kamuoyuna duyuruyoruz. Çünkü toplumsal duyarlılığımız, yaşamın kutsallığına olan inancımız, bilimsel ve mesleki gerçeklikler bunu gerektiriyor. Bunlar yapılmadığı takdirde sürekli olarak acı çekmeye devam edeceğiz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

23 Ekim Van Depreminin 6. Yılında Güvenli Yapı Üretimini Neresindeyiz?

22 Ekim 2017

İnşaat Mühendisleri Odasının Van Depremi ile ilgili olarak 2016 yılında yapmış olduğu açıklamanın bugün de geçerli olması nedeniyle aynı açıklamayı yeniden yayınlıyoruz.

Ülkemizde 1900'lü yılların başından bu yana büyüklüğü 6 ve üzeri olan 150'den fazla deprem meydana gelmiştir. Resmi kayıtlara göre 100 binden fazla insan yaşamını yitirmiş, binlerce insan yaralanmış, çok sayıda yapı yıkılmış veya çeşitli ölçeklerde hasar görmüştür. Ekonomik, sosyal ve kültürel hayat büyük ölçüde yara almıştır. Ne yazık ki ortaya çıkan bu tabloya rağmen merkezi ve yerel yönetimleri harekete geçirecek bir etki ortaya çıkmamıştır.

Yakın bir geçmişte yaşamış olduğumuz Gölcük Merkezli Kocaeli Depremi de gerekli derslerin çıkarılmasına önemli bir katkı sağlayamamıştır. Binlerce insanın yaşamını yitirmesi, yaralanması ve sokakta kalması da yaşanan sorunların bir tekrarı olarak toplumsal hafızada giderek önemsizleşen bir yere oturmuştur.

Oysa 17 Ağustos 1999 Gölcük Merkezli Deprem ve hemen arkasından yaşanan 12 Kasım 1999 Düzce Depremi, 23 Ekim 2011 yılında yaşamış olduğumuz Van Depremi'nin yıkıcı etkisini azaltabilirdi. Anadolu topraklarının bugüne kadar oldukça fazla deprem yaşamış olduğu gerçeği de "hazırlıksızlığın bir belgesi" olarak ülkemizin deprem tarihindeki yerini almıştır.

Oysa başta İnşaat Mühendisleri Odası olmak üzere bilim çevrelerinin, diğer meslek odalarının ve duyarlı yazılı ve görsel basının 17 Ağustos 1999 Gölcük Merkezli Deprem'den önce ve sonra gündeme getirmiş oldukları "deprem" gerçeği ile ilgili sorunların çözümü doğrultusunda bilgiye ve evrensel gerçeklere uygun adımlar atılsaydı yeni acılar yaşanmaz veya bu acılar oldukça azalabilirdi. Bir doğa olayı olarak adlandırdığımız deprem afete dönüşmezdi.

Doğa olaylarının veya insan kaynaklı teknolojik olayların afet olarak adlandırılabilmesi için ortaya çıkan sonuçların acı olması gerekir. 17 Ağustos 1999 Gölcük Merkezli Depremi, 2003 Yılı Bingöl Depremi ve 23 Ekim 2011 yılında yaşamış olduğumuz Van Depremi'nin afet olarak adlandırılmasının nedeni ortaya çıkan büyük ölçekli can ve mal kayıplarıdır.

Sorun sık karşılaşmış olduğumuz doğa olaylarından kaynaklanmıyor. Kaçak, mühendislik hizmeti görmeyen yapılardan ve sağlıksız kentleşmeden kaynaklanıyor. Dere yataklarının ve alüvyonlu toprakların imara açılması deprem gerçeğinin hiçbir şekilde dikkate alınmadığını göstermektedir. Ayrıca deprem bilincinin oluşturulması için toplumsal eğitimin ihmal edildiği de önemli bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

Ülkemizde 20 milyon mertebesinde olduğu bilinen yapı stokunun büyük oranda güçlendirilmesi, ekonomik olarak rasyonel olmayan veya başka nedenlere bağlı olan yapıların yenilenmesi gerekiyor. Ülkemiz depremlerin ortaya çıkarmış olduğu bedelleri bugüne kadar ağır bir şekilde ödemiştir. Bu bedellerin yenilenmemesi için halen bilime, bilgiye ve akla dayalı önlemlerin alınmadığını görerek yaşamak, can ve mal güvenliğini sağlamakla görevli olan meslek insanlarını fazlasıyla üzmemek ve kaygılandırmaktadır.

Planlama, imar ve arazi kullanımı ile ilgili verilen kararlar kentleşme bilimi ile örtüşmemektedir. İşin ticari ve rant boyutu bilim ve bilginin önünde gitmektedir.

Yapı denetimi konusunda var olan sorunlar devam ediyor. Mesleki yeterlilik ve etik bir anlayış yapı denetim süreci ile ilgili olarak henüz içselleştirilmemiştir. Mal sahibi adına denetim işini gerçekleştirenlerin kendisini denetleyenler tarafında belirlenmiş olması bu sistemin önemli bir sorunudur.

Yapı üretim ve denetim sürecinin önemli unsurları olan meslek odalarının yetkileri giderek azaltılmaktadır. Oysa bu yetkilerin azaltılmasından daha çok yeni yetkilerin verilmesi yapı üretim ve denetim sürecinde, sağlıklı bir kentleşmenin ortaya çıkmasına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Genel olarak mühendislik eğitiminde özel olarak inşaat mühendisliği eğitiminde ciddi sorun-

lar vardır. Bir müdür bir mühür anlayışıyla yeni inşaat mühendisliği bölüm ve programları açılmamalıdır.

İnşaat yapım ve ihale süreçlerinde yeterlilik ve şeffaflık bulunmamaktadır. Haksız rekabet koşulları ortadan kaldırılmalıdır. Herkesin müteahhitlik yapması değil bilime, bilgiye ve güvenirliliğe dayalı bir sistem oluşturulmalıdır.

Kentsel dönüşüm konusu yık-yap anlayışından çıkarılmalıdır. Bu konunun çevresel, sosyal, ekonomik ve insani boyutu olan önemi unutulmamalıdır. Kentsel dönüşüm parçacı bir anlayışla değil, bütünlüklü kent planlarının bir parçası olarak ele alınmalıdır.

Sonuç olarak Van Depremi'nin beşinci yıl dönümünde yaşamını kaybedenleri ve diğer depremlerde yaşamını kaybedenleri saygıyla anıyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

Kadınların Eşitlik ve Özgürlük Mücadelesine ve Bu Mücadele Yolunda Sürdüğü Dayanışmaya İnanıyor ve Güveniyoruz

25 Kasım 2017

Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma gününü bizlere miras bırakan Mirabal kardeşler nezdinde tüm kadınları mücadele ve dayanışma ruhuyla selamlıyoruz. Trujillo diktatörlüğüne karşı yaşamları boyunca mücadele eden ve dikta tarafından hedef gösterilen kız kardeşlerin vahşice katledilmesi diktatörlüğü devirecek etkiyi yaratıyor. Kız kardeşler tarihi "Bir diktatör deviren üç kadın" olarak geçiyor, diktatörler ise her zamanki gibi tarihin çöplüğüne.

Bugünden 57 yıl öncesine bakınca Mirabal kız kardeşlerin onurlu mücadeleleri baskı ve şiddetle iktidarı elinde tutmak isteyen tüm rejimlere karşı bir başkaldırı anlamına geldiği gibi kadına yönelik şiddetin kaynağına ilişkin de önemli bir örnek oluşturuyor. Zira ataerkil dikta rejimi kız kardeşleri en büyük ikinci tehlike olarak tanımlıyor ve hedef gösteriyor, diktatörlerin sözlerini emir telakki eden zavallılar harekete geçiyor ve kardeşler elbirliğiyle katlediliyorlar. Belki de tam da bu nedenle 1981 yılında Dominik Cumhuriyetinde toplanan Latin Amerika Kadın Kurultayı'nda alınan bir kararla ve 1991 yılında ise Birleşmiş Milletler tarafından 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma günü olarak ilan ediliyor.

Nasıl ki Mirabal kız kardeşlerin hayatlarına mal olan şiddetin kaynağında sadece vahşeti uygulayanlar yer almıyorsa bugün de kadına yönelik şiddetin arkasında sadece erkek aktörleri görmek sorunun üstünü bilinçli bir şekilde örtmek anlamına geliyor. Zira kadına yönelik şiddet sonucunu doğuran nedenler içerisinde yargı kararlarından yargı sistemine, bilinçli bir şekilde yüceltilen değer yargılarından, yetkililer ya da ana akım tarafından kullanılan dile, yasalardan yasama sistemine, toplumun her düzleminde her gün yeniden üretilen ataerkil dil ve düşünce biçimine kadar birçok değişken yer alıyor. Kaldı ki uluslararası diploması dilinin dahi eril bir şiddet ve savaş diline dönüştüğüne, ırkçı, ayrımcı ve şiddet yanlısı politikaların dünya genelinde yükselerek karşılıklı olarak birbirini beslediğine tanıklık ettiğimiz bir çağın içinden geçiyoruz. Haliyle ataerkil sistem olarak tarif edebileceğimiz bu yapıyla mücadele etmek aynı zamanda kadına yönelik şiddete karşı da mücadele etmek anlamına gelse de özellikle ülkemiz nezdinde durum maalesef çok acil ve caydırıcı önlemler alınmasını zorunlu kılıyor.

Kadına yönelik şiddetin fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddet olmak üzere çeşitli boyutları olduğunu biliyoruz. Ancak bugün neredeyse herkes tarafından dile getirilen ve doğrudan kadınların yaşamını tehdit eden en yakıcı sorunun kadına yönelik fiziksel şiddet ve kadın cinayetleri olduğunu söylememiz mümkün. Kadına yönelik şiddetin hiçbir biçimini ya da hiçbir kadının hayatını bir rakam ya da veri olarak görmemiz mümkün olmasa da sorumluların görevlerini yerine getirmeleri bakımından belirtmek durumundayız. Kadına yönelik şiddete

ilişkin resmi kurumlarca ciddi bir takip sistemi geliştirilmeli ve elde edilen resmi veriler kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Bu anlamda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından 2016-2020 yılları için hazırlanan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planındaki” veriler dahi 2014 yılında yapılan “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması’na dayanmaktadır. Bu bağlamda TÜİK’in 2015 yılında tespit ettiği ve 2016 yılında kamuoyuyla paylaştığı en güncel resmi verilere göre ülkemizde her 10 kadından 4’ü eşinden veya birlikte yaşadığı kişiden fiziksel şiddet görüyor. Öte yandan 1 Kasım 2017 tarihine kadar işlenen kadın cinayetleri 2016 yılını aşıyor. Sadece geçtiğimiz ay 31 kadın erkekler tarafından katledildi, 13 kadına tecavüz edildi, 17 kadına cinsel tacizde bulunuldu, 28 kız çocuğuna ise cinsel istismarda bulunuldu.

Kadına yönelik şiddet, her yaştan, her eğitim grubundan, her bölge ve refah düzeyinden kadın için tehdit oluştursa da kadınların istihdam oranının erkeklerin istihdam oranının yarısı kadar olması ve tüm eğitim düzeylerinde çalışan kadınların erkeklerden daha düşük ücretler alması da ekonomik şiddetin ve haliyle de eşitsizliğin boyutlarını ortaya koyuyor.

Ülkemizdeki bu vahim tablodan tüm kadınlar gibi bizler de payımızı alıyoruz. İnşaat mühendisi kadınlar olarak bizler de gerek eğitim hayatımız gerekse de mesleğimizi uygulamaya yöneldiğimiz her aşamada ikincil bir konuma itiliyor, mesleğimize ilişkin cinsiyetçi yakıştırmalardan, aynı işi yaptığımız erkek mühendislerden daha düşük ücretlerle çalışmaya zorlanmaya kadar cinsiyet eşitsizliğinin çeşitli biçimleriyle karşı karşıya kalıyoruz. Bu anlamda yaşadığımız sorunların tümünün kadına yönelik şiddetin hedefi olan tüm kadınlarla ortak bir kaynaktan beslendiğini haliyle de çözümün de bizlerde olduğunu düşünüyoruz. Minerva Argentina Mirabel’in dediği gibi “Bunca acıyla dolu ülkemiz için yapılacak her şeyi yapmak bir mutluluk kaynağı; kollarını kavuşturup oturmak ise çok üzücü”. Bir şeyler yapmanın mutluluğunu, elimizi kavuşturarak oturma hüsününe yeğliyoruz. Kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelesine ve bu mücadele yolunda sürdürdüğü dayanışmaya inanıyor ve güveniyoruz. Biliyoruz ki asla yalnız değiliz, bilinmesini istiyoruz ki asla yalnız değilsiniz, yalnız yürümeyeceksiniz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

45. Dönem Kadın Komisyonu

5 Aralık Dünya Kadınlarının Seçme ve Seçilme Hakları Günü

5 Aralık 2017

Türkiye’de kadınlar, 20 Mart 1930 tarihinde belediye seçimlerinde oy kullanarak seçme hakkı kazandılar. 1933 yılında ise muhtar seçme ve köy heyetine seçilebilme hakkını elde ettiler. 5 Aralık 1934 tarihinde Anayasa da yapılan değişikliklerle, kadınlara seçme haklarının yanında seçilme hakları da verildi.

8 Şubat 1935 tarihinde yapılan milletvekili seçimlerinde 18 kadınıymız Meclis’e girme hakkını kazanmıştır. Böylece kadının bilimsel, toplumsal ve ekonomik hayattaki rolünü artıracak bir değişimin öne açılmış oldu.

Ne yazık ki 18 milletvekili sayısı ancak 2007 milletvekili seçimlerinde aşılabilmektedir. Fransa, Belçika, İtalya ve İsviçre gibi birçok Avrupa ülkesinden önce kadınlara seçme ve seçilme haklarının sağlanması ülkemiz açısından önemli bir gelişmedir. Türkiye parlamentodaki kadın üye yüzdesi bakımından 1935 yılında dünya da 21.sırada yer alıyorken, bugün 91.sırada yer almaktadır. 83 yıl önce kadınlara seçme ve seçilme haklarının verilmiş olmasına rağmen, bugün kadınların aktif bir şekilde siyasetin içinde yeterince yer almaması, oldukça yadırganacak bir durumdur.

“Kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılması sözleşmesine” rağmen, kadınlara karşı ülkemizde kullanılan şiddet ve cinayetlerin giderek artmış olması, başta ülkemizi yönetenler olmak üzere herkesin yüzünü kızartmalıdır.

Eşinden, nişanlısından ve sevgilisinden ayrılan erkeklerin şiddete, hatta cinayete başvurusu cezasız bırakılmayarak en ağır bir şekilde cezalandırılmaları gerekir. Kadın haklarının toplumsal yaşamda giderek iyileştirilmesi, siyasette ve yönetim de daha çok kadının yer almasına neden olacaktır. Ayrıca bu durum belli bir kaliteyi beraberinde getirecek, giderek toplumda var olan şiddet anlayışının ortadan kalkmasını da sağlayacaktır.

Nüfusumuzun yarısını oluşturan kadınların, karar alma noktalarında çok daha fazla yer almalarını sağlayacak düzenlemelere önemle ihtiyaç var. Geri bir ülke olmaktan kurtulmanın yolu, kadınların toplumsal rollerinin artırılmasının yanında, çalışma hayatı içerisinde daha fazla oranda yer almalarını sağlamaktır.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

İnşaat Mühendisleri Odası'nın Kuruluş Günü Nedeniyle Oda Başkanı Cemal Gökçe'nin Yayınlamış Olduğu Mesaj

18 Aralık 2017

Sevgili Meslektaşlarım,

İnşaat Mühendisleri Odası, 19 Aralık 1954 tarihinde kurulmuştur. Kurucu Genel Kurulumuzun başkanlığını Sayın Rüştü Özal yapmış, bu toplantıda Sayın Hikmet Turat ilk kurucu Genel Başkanımız olarak seçilmiştir.

İlk kurucu Genel Kurul Başkanımız olan Sayın Rüştü Özal'ı ve kurucu Oda başkanımız olan Sayın Hikmet Turat Başkanımızı ve yönetim kurulu üyelerini saygıyla anarken, tüm meslektaşlarımızın 19 Aralık kuruluş gününü kutluyoruz.

Ülkemizde İnşaat Mühendisliği öğretiminin başlangıcı 1773 yılında kurulan Mühendishane-i Bahri-i Hümayun'un kuruluşu olarak kabul edilmektedir. Bugünkü İstanbul Teknik Üniversitesi'nin de başlangıcı olan bu kurum, ülkenin bir "İslahat" umudu olarak kurulmuştur. Teknik ve teknolojik alanda hızlı bir şekilde gelişen Avrupa devletleri karşısında öncelikle askeri alanda olmak üzere başarısızlığa uğramanın temel nedeni olarak teknik alanda ortaya çıkan geri kalmışlık görülmüştür. Bu nedenle gelişmeyi sağlayabilmek için mühendis yetiştiren okulların kurulmasına karar verilmiştir.

Osmanlı'da önemli sayılabilecek ilk teknik okul denemesi, 1727 yılında matbaanın da kurucusu olarak bilinen İbrahim Müteferrika'nın önerisiyle Üçüncü Ahmet tarafından, Üsküdar'da 300 kadar Bostancı Ocağı mensubunun yeni bir anlayış ve metotlarla eğitilmesiyle başlamıştır. Bu yeniliğe karşı çıkan yeniçeriler ayaklanmış, Bostancı Ocağını basarak öğrencilerin çoğunu şehit etmişlerdir.

İkinci deneme ise 1734 yılında Üsküdar Toptaşı'nda bir Hendesehane kurulmasıdır. Yine yeniçeriler ayaklanarak okulun kapatılmasını sağlamışlardır.

1773 yılında Kapudan-ı Derya Cezayirli Hasan Paşa'nın kararı ve İstanbul'a gelen bir Macar Soylusu olan Baron de Tott'un yardımı ile Haliç'te bir okul kurulmuştur. Yaşları da oldukça ilerlemiş kaptanlar ve altmışlık öğrencilerin oluşturduğu Mühendishane-i Bahri-i Humayun, donanma için coğrafya ve geometri gibi temel bilgilere sahip eleman yetiştirmeyi amaçlamıştır. Fransa'dan getirilmiş olan iki istikam subayının vermiş olduğu dersler ve yapmış olduğu işler bakımından, bugünkü inşaat mühendislerinin yaptığı işlerin ve inşaat mühendisliği öğretiminin başlangıcı olarak kabul edilmektedir.

1944 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi olarak tarihe geçen teknik öğretim çabası; Mühendishane-i Bahri-i Hümayun, Mühendishane-i Berri-i Hümayun, Hendese-i Mülkiye Mektebi, Mühendis Mektebi, Yüksek Mühendis Mektebi, Yüksek Mühendis Okulu, İstanbul Teknik Üniversitesi olarak tarihe geçmiştir.

Sevgili Meslektaşlarım,

Bugün dünya 4. Endüstri devrimini yaşıyor. Bilgi ve bilişim alanı her geçen gün gelişiyor. Yazılım programlarıyla yeni kodlama, yeni bir algoritma yaratılıyor. Ülkeler artık sektörlerden daha çok sektörleri dönüştürecek teknolojilere odaklanıp yeni yatırımlar yapıyor. Yaşam bilimlerine, malzeme bilimlerine ve bilgi iletişim teknolojilerine büyük önem veriliyor. Ülkemizin sektör değil, teknoloji seçmeye odaklanması gerekiyor. Bu gelişmelerden inşaat mühendisliği alanı da, bizler de, Odamız da önemli ölçüde etkileniyoruz.

İnşaat mühendisliği kurucu mühendislik alanlarının başında gelmektedir. Bu bağlamda evrensel bir meslektir. Kendilerine emanet edilen dünyada, sürdürülebilir bir yaşam kalitesini artırmak amacıyla mesleki bir yetkinlik, etik bir anlayış ve geniş bir işbirliği içerisinde olmak durumundadırlar. İnşaat mühendisliği, insanların ihtiyaç duyduğu her yapıyı farklı malzeme ve tasarımlarla bir araya getirip düşünceyi eyleme dönüştüren bir meslektir. Aynı zamanda inşaat mühendisleri de bir medeniyet kurucusu ve geliştiricisidirler.

Dünyanın her hangi bir yerindeki doğal ve ekolojik değerlerin bozulması yerel düzeyde kalmıyor tüm insanlığı etkiliyor. Sürdürülebilir bir planlama ve sürdürülebilir bir sosyal çevrenin oluşturulması hizmet sürecimizin ana halkası olarak bizleri de şekillendiriyor. Bu nedenle, hizmet üretim sürecinde sadece bilimsel ve teknik gerekliliklerin yerine getirilmesi yeterli değildir. Hayatın genel akışı içerisinde doğaya ve yaşam alanlarına haksızca müdahale edenlere karşı sesimizi yükseltmemiz gerekiyor.

Sevgili Meslektaşlarım,

İnsanlar güven ve huzur içerisinde yaşasınlar diye sürekli olarak öğreniriz; güvenli yapılar üretiriz. Can ve mal güvenliğini sağlayan bir mesleğin insanlarıyız. İnsanların barındığı, yaşadığı, hizmet aldığı yapılar nasıl güvenli olmak zorunda ise, yaşadığımız coğrafya ve toplum da güvenli, huzurlu bir yaşam içinde olmalıdır. Güvenli ve huzurlu bir ortamda yaşamının temel şartı, barış içinde bir arada yaşamaktan geçmektedir. Ne yazık ki bölgemizde devam eden savaş, gençlerimizin ve torunlarımızın geleceğini önemli ölçüde etkilemekte, yok etmektedir.

63 yılı geride bırakan bir meslek odasının üyeleri olarak, giderek artan öğrenci kontenjanlarıyla inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına çok sayıda öğrenci alınmasının sürdürülemez olduğunun altını çizmek isteriz. Bugünkü anlayış sürdürülürse, on yıl içerisinde aramıza 90-100 bin meslektaşımızın daha katılacağını bilgilerinize sunmak istiyorum.

Oysa, artan toplumsal gereksinimler çerçevesinde mesleki yetki, mesleki yeterlilik, imza sorumluluğu ve haklar konusunda oldukça yetersiz bir yasanın bulunması da mesleğimizin itibarını giderek düşürmüştür. Yasal alanımızın daraltılmasına değil, çok daha fazla genişletilmesine ihtiyacımız var. Görevimiz, hep birlikte yaşamış olduğumuz sorunları çözmek ve mesleğimizin toplumdaki yerini ve etkinliğini yükseltmektir. Bu kapsamda siz değerli meslektaşlarımıza da önemli görevler düşmektedir.

19 Aralık kuruluş günümüz nedeniyle tüm meslektaşlarımızın 19 Aralık inşaat mühendisler gününü kutluyoruz. Ülkemizin gelişmesi için bugüne kadar yapmış olduğunuz hizmetler nedeniyle saygı, sevgi ve teşekkürlerimizi iletiyoruz. Sağ olun, sağlıklı kalın.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

Eşitlik ve Özgürlük Mücadelemizde Israrcıyız. Yaşasın 8 Mart

7 Mart 2018

8 Mart Dünya Kadınlar gününü bundan tam 161 yıl önce ağır çalışma koşullarına isyan ederek polis şiddetine maruz kalıp yaşamını yitiren 120 kadın dokuma işçisini anarak selamlıyoruz. New York'taki dokuma fabrikasında yaşanan grevde yaşamını yitiren tüm kadınların canları

pahasına tarihe düştükleri notun anlamını çok iyi biliyoruz. Biliyoruz ki kadınlara reva görülen koşulları normalleştirmek isteyenler dün olduğu gibi bugün de varlar ve itiraz eden her kadının sesini susturmak için iş başındalar.

Kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelesinin bir simgesi haline gelen 8 Mart Dünya Kadınlar gününü, ırkçı ve ayrımcı eğilimlerin tüm dünya genelinde yükseldiği bir çağın içinden selamlıyoruz. Karşılıklı olarak birbirini besleyen ırkçı ve ayrımcı politikalar sayesinde gerek uluslararası platformlarda gerekse de iç politikada sürekli bir şekilde “düşmanlık” üretildiğine ve buna bağlı olarak erkek egemen şiddet dilinin yaygınlaştığına tanıklık ediyoruz. Mevcut gidişat Dünya Ekonomik Forumu’nun cinsiyet eşitsizliği raporunda da karşılık buluyor. Bir yıl önce-sinin verilerine göre şu anki gelişme hızıyla devam edilirse cinsiyet eşitliğindeki uçurumunun kapanması için 170 yıl gerekirken bir yıl sonra ise bu rakama 47 yıl daha ekleniyor. Eşitsizliğin ve her geçen gün yaygınlaşan şiddetin bedelini en ağır şekilde ödeyen kadınlar için bir gün bile hayati önem arz ederken öngörülen zaman 217 yıl ile ifade ediliyor. Aynı rapora göre ülkemizin durumu ise maalesef neredeyse istikrarlı olabilecek bir gerileme halinde; 2014 yılında 142 ülke arasında 125. sırada yer alırken, 2015’te 145 ülke arasında 130. sıraya ve 2017’de ise 144 ülke arasında 131. sıraya geriliyoruz.

Cinsiyet eşitsizliğine dayanan erkek egemen sistemin ülkemizde yarattığı sorunların en başında kadına yönelik şiddetin yer aldığını görüyoruz. Doğru tespitlere, güncel ve sağlıklı verilere dayanan çözümler üretmektense hakikatin üstünü örtmeyi tercih edenler için mesele sadece rakamlarla ilgili olabilir. Hal böyleyken yayın yasağı getirmek, itiraz eden kadınlara baskı uygulamak veya kadın örgütlerini kapatmak çare olarak görülse de sorunun boyutları vicdan ve akıl sahibi her insanı derinden sarsan noktalara ulaşmıştır.

Sayırsız kadının adını ve hikâyesini taşıdığımız 8 Mart alanlarına her sene yeni adlar ve hikâyeler ekleyen bizler için erkek şiddetinin bedelini yaşamıyla ödeyen hiçbir kadın bir rakamdan ibaret değildir. Kaldı ki saldırganlığın ve şiddetin boyutu kamusal alandaki tüm kadınları ve hatta çocukları tehdit eden noktalara ulaşmıştır. Hiçbiri rakam değildir elbet ancak 2017 yılının Şubat ayında 30 kız kardeşimiz erkekler tarafından katledilmişken 2018’in Şubat ayında ise aynı şiddet 47 kadını yaşamından etmiştir. Kadına yönelik şiddetin ve son dönemde çocuklara da yönelen erkek şiddetinin meclis bünyesinde araştırılması için verilen önergelere ret oyu verenler bilmelidirler ki, ne yok sayıldığında hakikat ortadan kaldırılabilir ne de hakikati dile getirenler baskı ve zor gücüyle susturulabilir.

Kadınların istihdam oranının erkeklerin istihdam oranının yarısı kadar olması ve tüm eğitim düzeylerinde çalışan kadınların erkeklerden daha düşük ücretler alması cinsiyet ayrımcılığını ve eşitsizliği aleni bir şekilde savunular için elbette bir şey ifade etmeyecektir. Ancak toplumsal yaşamın her kademesinde işletilen cinsiyet eşitsizliğinin ekonomik şiddet boyutunu ortaya koyan bu veriler kadınların çalışma yaşamına, siyasete ve karar alma süreçlerine katılımında neden erkeklerden çok daha geri bir pozisyona itildiğini de ortaya koyar niteliktedir.

Toplumsal yaşamın her kademesinde sürekli bir şekilde eşitsizlik üretilirken 8 Mart Dünya Kadınlar gününde söz söylemek isteyen kadınlara alanları kapatmak, baskı ve zorla susturmaya çalışmak bu tutumda ısrarcı olunduğunun göstergesidir. Bizlerin de, tüm meslekler için olduğu gibi inşaat mühendisliği mesleğini de erkek egemen toplumsal cinsiyet kodları üzerinden okuyan bu erkek egemen akıl ile mücadelede ısrarcı olduğumuz bilinmelidir.

Yine bilinmelidir ki gerek özel yaşamlarımızda gerekse de mesleki yaşantımızda cinsiyet ayrımcılığının birçok biçimiyle karşılaştığımız bizler, inşaat mühendisi kadınlar olarak eşitlik ve özgürlük talebimizin arkasındayız.

Dünya Kadınlar gününü bu ısrar ve inançla selamlıyoruz.

Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz...

Yaşasın 8 Mart

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

45. Dönem Kadın Komisyonu

Deprem Bir Doğa Olayıdır, Afeti İse Çoğu Zaman İnsanlar Yaratır! Bu Nedenle Afet Kader Değildir!..

9 Mart 2018

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe'nin, 1-7 Mart Deprem Haftası nedeniyle İnşaat Mühendisleri Odası Antalya Şubesinde yapacağı Basın Açıklaması

Ülkemiz deprem başta olmak üzere çok sık aralıklarla birçok afetle karşı karşıya kalıyor. Yüz yıllık dönem içerisinde 100 binden fazla insanımızı depremler de toprağa gömdüğümüz gibi 700 bin mertebesinde yapımız da ağır hasar görmüş veya yerle bir olmuştur. Binlerce insanımız yaralanmıştır. Tarihimizin en büyük ve sonuçları itibarıyla en acı depremlerinden biri olan GÖLCÜK Merkezli Doğu Marmara Depreminin yaraları henüz sarılmamıştır. Bu depremde de 20 bine yakın insanımızı toprağa gömdük. Binlerce insan yaralandı, binlerce yapımız hasar gördü ve yıkıldı. 16 milyar dolar mertebesinde ekonomik kayıp oluştu.

Antalya ve Deprem

Antalya ve çevresi, aktif fayların bulunduğu bir bölgede yer alıyor. Gerek kara gerekse denizde bulunan bu fayların büyük depremler ürettiği tarihsel dönemlere bakıldığında görülebilir. Fethiye-Burdur fayı, Aksu Fayı ve Antalya Fayı'dır. 3 ekim 1944 Burdur depremi (büyüklüğü 7), 18 Mart 1926 Finike Depremi (büyüklüğü 6.8), 26 Haziran 1926 Rodos Depremi (büyüklüğü 7), 25 Nisan 1957 Fethiye Depremi (büyüklüğü 7)

Kuzey Anadolu Fay Hattı Ülkemizin Depremselliği ve İstanbul

Kuzey Anadolu fay hattı dünyanın en tehlikeli faylarından biridir. Bingöl ilimizin Karlıova ilçesinden başlayıp Marmara Denizi'ne uzanan, oradan da Yunanistan'a geçen bir fay hattıdır. Bu fayın herhangi bir yerinde oluşan deprem, başka bir yeri, yeni bir depremle karşı karşıya bırakır. Bu nedenle 17 Ağustos Gölcük merkezli deprem, İSTANBUL'u deprem tehlikesi ile karşı karşıya bırakmıştır. Kuzey Anadolu fay hattının ürettiği tarihsel depremlere baktığımızda, yaklaşık 250 yıllık dönemlere denk gelen ve büyüklüğü 7 ve üzere büyüklükte olan depremlerin olduğunu görüyoruz. 1766 Depremini dikkate aldığımızda 250 yıllık periyoda ulaşıldığı anlaşılmaktadır. Artı/eksi birkaç yıl sarkabilir. Yine İSTANBUL'un yaşadığı ve küçük kıyamet olarak bilinen 1509 yılı depremi ile 1766 yılında yaşanan deprem arasında 257 yıllık bir dönem var. 1509 İstanbul depremi de tarihe "Kıyamet Günü" olarak geçmiştir. Padişah kenti terk etmiştir.

1939 yılında Kuzey Anadolu fay hattının ürettiği ve 33.000 insanımızın ölümüne neden olan Erzincan Depremi ve, 1966 Varto, 1967 Adapazarı, 1971 Bingöl, 1983 Erzurum Ilıca, 1992 Erzincan, 1995 Dinar, 1998 Adana, 1999 Gölcük (Doğu Marmara) ve Düzce, 2003 Bingöl, 2011 Van depremi ülke topraklarımızın nerede ise tümü deprem tehlikesi altında bulunuyor. Yine 2017 yılında yaşamış olduğumuz Çanakkale, Manisa, Adıyaman, İzmir ve Bodrum yakınlarında ortaya çıkan deprem, ülke topraklarımızın sürekli olarak deprem tehlikesi altında bulunduğunu ortaya koyuyor.

Açıkçası ülke topraklarımızın %92 deprem tehlikesi altında; % 66'sı ise birinci ve ikinci derecede tehlikeli deprem bölgesinde yer almaktadır. Nüfusu bir milyonun üzerinde bulunan 11 büyük kent ve ülke nüfusumuzun yüzde 70'i, deprem tehlikesi altında bulunuyor. Yine, büyük sanayi tesislerinin yüzde 75'i de deprem tehlikesi altındadır. Üstelik bu tesislerin çoğunluğu Doğu Marmara'da toplanmıştır. Ülkemizin topraklarında 1900'lü yılların başından günümüze kadar otuza yakın büyük ölçekli deprem meydana gelmiş ve resmi kayıtlara göre 100 binden fazla insan hayatını kaybetmiş, binlerce insanımız yaralanmış, binlerce yapı yerle bir olmuş veya önemli ölçüde hasar görmüştür. Ayrıca bu depremler kırsal alanda değil de kentleşmiş alanda ortaya çıkan depremlerdir.

17 Ağustos 1999 Gölcük Merkezli Deprem Milat Olsun Demiştik! Oldu mu?

17 Ağustos 1999 tarihinde yaşamış olduğumuz Gölcük merkezli deprem, 1939 yılında yaşanan Erzincan depreminden sonra büyük ölçüde can kaybı yaratan bir depremdir. Yapıların %6'sı yıkıldı, %7'si ağır, %12'si de orta ölçekte hasar gördü. Açıkçası 17 Ağustos 1999 depremi, %25 mertebesinde yapı stokunun kullanılmaz hale gelmesine neden oldu.

Ayrıca İstanbul başta olmak üzere çevre iller de bulunan yapı stokunun yıkılması veya hasar görmesi büyük bir yüzleşmenin olması gerektiğini de ortaya koydu. Kaçak ve mühendislik hizmeti almadan üretilen yapıların oldukça fazla olduğu ve yaşanacak bir deprem de can ve mal güvenliğinin büyük bir tehdit altında bulunduğunu ülkemizi yönetenlerin önüne serdi. Gölcük merkezli deprem kuzeyden güneye, doğudan batıya her aileye az veya çok ölçüde dokundu. Büyük bir ekonomik kayıp ortaya çıktı, binlerce insan evsiz ve işsiz kaldı. Kent merkezli ve büyük bir deprem olarak tarihe geçti. Ülkemizi ve kentlerimizi yönetenler “deprem gerçeğini” yeni anladıklarını ifade ettiler. Bu nedenle biz; “17 Ağustos Depremi” ülkemizin bir “MİLADI” olsun diye tarihe not düştük.

17 Ağustos 1999 Depreminin 18.Yıldönümün de neler söyledik

17 Ağustos 1999 depremi ve daha sonra yaşanan Bingöl depremi ülkemiz de kentsel yerleşmelerin mekânsal yaşam kalitesinin artırılmasına, can ve mal güvenliğinin sağlanmasına, ekonomik ve toplumsal yapının da güçlenmesine katkı sağlayacak mekânsal planlama sisteminin yeniden düzenlenmesi gibi bir zorunluluk yaratmıştır. İstanbul Anakent Belediyesinin hazırladığı İstanbul Deprem Master Planı (İDMP), Bayındırlık ve İskan Bakanlığının hazırlamış olduğu Deprem Şurası ve Kentleşme Şurası gibi geniş ve bilgi temelli katılımların ortaya çıkarmış olduğu önemli gerçekler var. Gerek kentlerimizin plan dışı büyümesi gerekse depremlerin ortaya çıkardığı gerçekler “Bütünleşik Kentsel Gelişme Stratejisi ve Eylem Planı” gibi bir çalışmanın yapılmasını öngörmüştür.

2012-2023 ULUSAL DEPREM STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI (UDSEP-2023)

Deprem Güvenli Yerleşme ve Depreme Dayanıklı Yapılaşmanın Sağlanması

Güvenli olmadığı iyice anlaşılan yapı stokunun yıkıntıları arasından afet sonrası canlı insan kurtarma çabalarının ne kadar yetersiz kaldığı da anlaşılmıştır. Deprem sonrası ortaya konan bilgiler göstermiştir ki deprem yaşanmadan önce yapılacak çalışmalar ve harcamalar, deprem yaşanıp afete dönüştükten sonra ortaya çıkan ekonomik kayıptan en az 20 kat daha düşüktür. Üstelik yaşamını kaybeden insanların varlığı da toplum için son derece önemlidir. Depreme hazırlık konusunun en temel yanı yapı stokumuzun deprem güvenli bir hale getirilmesidir. Yapı stokumuzun önemli bir kısmı yaşanacak depremde hasar görecektir can ve mal kayıplarının ortaya çıkmasına neden olacaktır. Her afetten sonra sık sık yapılan “yara sarma” anlayışının dışında bilimin, teknolojinin, mühendisliğin ve aklın gerektirdiği işlerin yapılması öncelikler arasında yer almalıydı. Yapılarımızın deprem riski taşıması değil deprem güvenliği olacak şekilde üretilmesi gerekirdi. Bu anlayış doğrultusunda alınacak önlemlerle deprem zararlarını kabul edilebilir sınırlara indirmek mümkün olabilirdi.

Ülkemizi, kentlerimizi, yapılarımızı depreme karşı hazırlamanın üç temel yolu bulunmaktadır.

1-Mevcut yapı stokunun iyileştirilmesi, onarılması ve güçlendirilmesi.

2- Yeni yapılacak olan yapıları; bilimin, teknolojinin ve mühendisliğin ortaya koyduğu ilkeleri yapı üretim sürecinin içine sokmaktır. Bu nedenle proje üretim sürecinden başlayarak yapı üretim sürecinin tüm evreleri sertifikalı mühendisler tarafından denetlenmelidir.

3-Ortaya çıkabilecek riski azaltmak için yapıların sigorta kapsamına alınması da deprem zararlarını azaltmanın önemli bir yolu olarak söylenebilir.

1-Kentlerimiz depreme hazırlıklı değil.

2-Sel ve su baskınları doğal bir hal aldı, afete dönüştü.

3-Isı adaları oluştı iklim değışti.

4-Hava düne göre çok daha fazla kirlendi.

5-Yeni inşaat ve kentsel dönüşüm uygulamaları sosyal ve toplumsal sorunları artırdı.

Kentsel Dönüşüm Uygulamaları Nasıl Yapılıyor?

“Kentsel Dönüşüm” yasası kentlerimiz de bulunan yapı güvenliği olmayan yapı stokumuzun yenilenmesini piyasa koşullarına bağlayan bir yasadır. Binanızı yenileyecek olan müteahhit için tek amaç ticari bir riske girmemektir.

Eskimiş, yıpranmış ve deprem güvenliği olmayan yapıları alanların yıkılıp yeniden yapılmasını sağlayacak 6306 sayılı “Afet Riski Altında Bulunan Alanların Dönüştürülmesi” adıyla, kısaca “Kentsel Dönüşüm” denilen bir yasa ortaya kondu. Kentsel dönüşüm yoluyla yapı stokunun deprem güveliklerinin sağlanması tek çözüm yolu olarak uygulamaya sokuldu. Yapı stokunun onarım ve güçlendirilmesi yok sayılarak YIK-YAP anlayışı kurtuluş yolu olarak ifade edilmektedir.

Kentsel dönüşüm; sosyal adalet, sosyal gelişim, sosyal bütünleşme, tarihi ve kültürel mirasın korunması, zarar azaltma ve risk yönetimi ile birlikte kapsamlı ve bütünleşik bir şekilde ele alınmalıdır.

1-7 Mart Arası Kutlanan Deprem Haftası Nedir?

İnsanların dikkatini deprem konusuna çekmek için bir dizi etkinlikler yapılmaktadır. Okullar da yapılan başarılı çalışmaları bilince çıkarmak ve ödüllendirmek gerekiyor. Depreme daha fazla hazır olunmasını sağlayacak önlemlerin alınması risklerin azaltılması için büyük önem taşıyor.

Afetlere karşı toplumsal bir duyarlılık oluşturulması için 1-7 mart tarihleri arasında çeşitli aktiviteler yapılmaktadır.

Özetlersek

- Ülkemiz toprakları büyük ölçüde deprem tehlikesi altında bulunuyor. Nerede ise her gün ülkemizin bir yerinde bir deprem yaşıyoruz. Yapılarımızın önemli bir kısmı kaçak ve mühendislik hizmeti almadan üretilmiştir. 17 Ağustos Depremi yapılarımızın %25’ini oturlamaz duruma getirmiştir. Orta ölçekli depremler de bile yapılarımız hasar görüyor can kayıpları oluyor. Bilimin tekniğın ve mühendisliğin gerekleri yapılmıyor. Deprem yönetmelikleri uygulanmıyor, yapı denetim mekanizması işlemiyor.
- Plan kavramı geri itilmiş patronaj ilişkileri ile yeni imtiyaz alanları oluşturulmuştur.
- Kentler, mega projeler yapılarak üzerinden para kazanılan bir yer, bir araç olarak görülmüştür. Mega projeler ortak yaşamımızı daha sağlıklı yapan projeler değildir. Bu projeler kent üzerinden para kazanılan ve kente çeşitli riskler yükleyen projelerdir. Bu anlayışla yönetilen kentler yeni afetlerle karşı karşıya kalır.
- Antalya’da, İstanbul’da, Bursa’da, Karadeniz’de ve başka yerler de iklim değışikliğinden kaynaklanan can ve mal kayıpları yasa koyucuların, ülke ve kent yöneticilerinin ve uygulayıcıların ticari kaygıyla hareket etmelerinden kaynaklanmaktadır.
- Kentlerimizde bulunan boş alanları, dere yataklarını, dolgu alanlarını yapılaşmaya açmak gerekiyor. Sıcaktan bunalan insanların serinleyebilecekleri yerleri koruyarak deprem sonrası toplanma alanı ve çadır kurulacak yer olarak planlamak gerekiyor.
- Devlet bürokrasisinin sürekli olarak değıştirilmesi, LİYAKATIN dikkate alınmaması, ticaret, cemaat ve şirket yakınlığına göre hareket edilmesi sorunları büyümüştür.
- Deprem bekleyen İstanbul ve Bursa gibi kentlerimiz de bütünlüklü bir planlama yerine YIK-YAP anlayışına dayanan bir Kentsel Dönüşüm yeni sorun alanları yaratmıştır.
- Teknik, bilimsel, ekonomik ve sosyolojik dayanakları olmayan birinci sınıf tarım alanları

yapılaşmaya açılmıştır. Bu kararları denetleyecek bir sistemin kurulmaması da sorunları iyice büyümüştür.

- Kaçak ve mühendislik hizmeti almadan yapılar üretilmiştir. Yapı denetimi bilimsel esaslara göre işletilmemiştir. Formaliteyi tamamlayan ve ruhsat almayı sağlayan bir anlayışla yürütülmüştür.
- Bugün kentlerimiz ulaşım sorunundan doğal dokunun korunmasına, deprem yıkımının azaltılmasına, tarihi yapıların güçlendirilip geleceğe devredilmesine, tarihi kentlerin silüetinin bozulmasına kadar birer sorun alanına dönüşmüştür.
- Yıkılacağı ifade edilen 7 milyon konuttan çıkacak malzeme atıklarının ne olacağı ile ilgili bir çalışma yoktur. Deniz mi doldurulacaktır?
- Trafikte her yıl 7000 insanımızı, iş cinayetlerinde 2000 ne yakın insanımızı kaybediyoruz. Dünya da ki birinciliğimizi kimseye bırakmıyoruz.
- Mühendislik eğitiminde ciddi bir sorun var. Fiziki şartları ve öğretim kadroları yetersiz, laboratuvarı olmayan ve kontenjanı oldukça fazla okullarda eğitim ve öğretim yapılıyor.
- Halen kentlerimiz de yıkılıp yeniden yapılmayı veya güçlendirmeyi bekleyen çok sayıda hastane, poliklinik, okul ve kamu yapıları var.
- Oldukça fazla yüksek yapı yapılmasına rağmen halen yüksek yapılarla ilgili bir yönetmeliğimiz yok.
- 2012-2023 yıllarını kapsayan Deprem Strateji ve Eylem Planına göre 2017 yılına kadar yetkin mühendislik yasası çıkarılacaktı. Yürütücülüğünü TMMOB'nin yapacağı bu çalışma henüz başlamadı. Bir yandan da yetkin mühendislik yerine çıkarmış olduğumuz Referans Belgesi verilmesi ile ilgili yönetmeliğin iptaline ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı dava açmıştır.
- Afet bir olayın kendisi değil doğurmuş olduğu sonuçlardır. Afeti yasa koyucular, ülkemizi ve kentlerimizi yönetenler elbirliği ile hazırlıyorlar.

Cemal Gökçe

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı

TMMOB ve Bağlı Odaların Ortak Basın Açıklamaları

Hiç Kimse Odalarımızı Mesleki Kamusal, Toplumsal, Mesleki Yararları Savunmaktan Alıkoyamaz

16 Nisan 2016

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 5 Nisan Avukatlar Günü dolayısıyla yaptığı konuşmada, “barolar başta olmak üzere, meslek kuruluşlarının seçim yöntemlerinin değiştirilmesine ihtiyaç olduğuna inandığını ve bunu zaman zaman ilgili kişilerle değerlendirdiklerinde bu konuya ilişkin bir mutabakatın da sağlandığını” belirtmişti. Erdoğan, “Barolarda ve diğer meslek kuruluşlarında, tüm farklı görüşlerin, düşüncelerin ifade edilebilmesine, farklı seslerin kendilerini duyurabilmelerine imkân sağlayacak çoğulcu bir yapıyı tesis etmeliyiz” demiş ve “Hükûmetin ve Meclis’in de üzerine düşenleri süratle yerine getirmesiyle, bu meselenin, içinde bulunduğumuz yıl bitmeden çözüme kavuşturulması mümkündür” şeklinde görüş açıklamıştır. Bu açıklama, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu’nun 2007 yılında başlayıp 2009 yılında tamamladığı, meslek kuruluşları üzerine raporun devamı niteliğindedir. Söz konusu rapora göre, Anayasa’nın 135. maddesi uyarınca kamu hizmeti veren kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının kamusal hizmet, denetim vb. fonksiyonları ortadan kaldırılmalı; seçim sistemleri, idari ve mali, bütün yapıları değiştirilmeli ve piyasaya açılmalıdır. Kısaca, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının dönüştürülmesiyle neoliberal dönüşümün kurumsallaşmasının tamamlanması öngörülmüştür. Söz konusu rapor 2009 yılında gereği yapılmak üzere Başbakanlığa gönderilmiş, öncelikle üst Birliğimiz Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ile Türk Tabipleri Birliği (TTB) mevzuatında değişiklik girişimleri gündeme gelmiştir.

Siyasal iktidar, özel olarak TMMOB ve bağlı Odalarını etkisizleştirmeye; kamusal hizmet, kamusal denetim, yani kamusal-toplumsal yarar fonksiyonlarından arındırmaya ve rant yağmasının önünde oluşturduğumuz engelleri yıkmaya yönelik mevzuat değişikliği girişimlerini sürekli olarak gündemde tutmaktadır. Bu kapsamda TMMOB Yasası’nın değiştirilmesine yönelik iki kez girişimde bulunulmuş, ilkinde direnişimiz üzerine geri adım atılmış, ikinci girişim ise 7 Haziran ve 1 Kasım seçimleri dolayısıyla Meclis’te ele alınamamıştır.

Erdoğan’ın 5 Nisan’da yaptığı konuşma, Türkiye Barolar Birliği (TBB), TMMOB, TTB ve diğer meslek kuruluşlarının mevzuatını değiştirme çalışmalarının bu yıl içinde gündeme geleceğini göstermektedir. İktidarın militan gazetesi Yeni Akit de Erdoğan’ın 5 Nisan’daki sözlerinden hareketle yandaş camialarında kamuoyu oluşturmak amacıyla 9 Nisan’dan itibaren akla hayale sığmayacak karalamaları içeren bir yazı dizisi başlattı. “Darbe ürünü ihanet odaları”, “Odalar adeta Ali kiran, baş kesen”, “Hedefleri millî irade”, “Odalarda çözüm nisbî temsilde” vb. manşetler atıldı. 1954 yılında, Demokrat Parti döneminde kurulan TMMOB’yi, “27 Mayıs darbesinin ürünü” olarak gösterebilecek denli tarih bilgisi yoksunu ya da okurlarını kasıtlı yanlış bilgilerle cehalete ve kör düşmanlığa sürükleyen bu tür yandaş yayınlar, ülkemizdeki egemen siyasetin ve yandaşlarının zavallı düzeyini göstermektedir.

TMMOB ve bağlı 24 Meslek Odası'na yalan, iftira, hakaret ve suçlamalarda bulunulmasının nedeni, TMMOB ve bağlı Odalar olarak tarih, kültür, doğa, kent, kır, enerji, maden, tarım, gıda rantları önünde engel oluşturmamızdır. Sanayisizleştirme sürecine, serbestleştirmelere, özelleştirmelere, yeraltı-yerüstü zenginliklerinin talanına dur dememizdir.

Kurulduğu günden bu yana iktidarların tasarruflarını kamusal-toplumsal-mesleki yarar süzgecinden geçiren, mesleki-bilimsel teknik doğrulara dayanarak ülkenin en karanlık dönemlerinde bile gerçekleri açıklamaktan geri durmayan TMMOB ve bağlı Meslek Odaları, yıllardan beri mevcut siyasal iktidarın ve yandaş medyasının önde gelen hedeflerinden biridir.

Yeni Akit'in bu yayını ilk değildir, öncesi de vardır. Yalnızca imzalar değişmekte, yalan, iftira, hakaret ve hedef göstermelerse sürekli. Ancak bilinmesini isteriz ki, rant politikalarına karşı çıkan TMMOB ve bağlı Odaları, Anayasa, hukuk ve örgütlü üyelerinden aldığı güçle kamusal-toplumsal yarar ilkesinden asla taviz vermemiş, her zaman özgücüne dayanmış ve bilimsel-mesleki kabullerin taşıyıcısı olmuştur.

TMMOB ve bağlı Odaları olarak, 12 Mart ve 12 Eylül gibi baskı dönemlerine direnmeyi bildik; şimdi de yıllardır yaptığımız gibi, siyasal iktidarın baskılarına onurlu bir şekilde direniyoruz, direneceğiz.

AKP iktidarının TMMOB ve Odaları üzerinde vesayet kurmak üzere yaptığı tüm düzenlemelerin geri alınması, yeni girişimlerin teşhiri; Odaların özerk ve bağımsız yapılarının güçlendirilmesi; kamu-toplum yararı, kamusal hizmet, kamusal denetim için mücadelemize kararlılıkla devam edeceğiz. Ne iktidarın baskıları ne de yandaş medyasının yalan ve tehditleri bizleri kamusal, toplumsal, mesleki yararları savunmaktan ve gerçekleri teşhir etmekten alıkoyamayacaktır. Meslek Odaları susmadı, susmaz; güneş balçıkla sivanamaz.

Bilgisayar Mühendisleri Odası **Çevre Mühendisleri Odası** Elektrik Mühendisleri Odası
Fizik Mühendisleri Odası Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası
Gıda Mühendisleri Odası Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası **İçmimarlar Odası**
 İnşaat Mühendisleri Odası **Jeofizik Mühendisleri Odası** Jeoloji Mühendisleri Odası
Kimya Mühendisleri Odası Maden Mühendisleri Odası **Makina Mühendisleri Odası**
 Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası **Meteoroloji Mühendisleri Odası** Mimarlar Odası
Orman Mühendisleri Odası Petrol Mühendisleri Odası **Peyzaj Mimarları Odası**
 Şehir Plancıları Odası **Tekstil Mühendisleri Odası** Ziraat Mühendisleri Odası

Cumhurbaşkanı TMMOB ve Odalarımızı Hedef Gösteriyor Ancak Ülkemizden, Halkımızdan Yana ve Rant Karşısı Mücadelemiz Kararlılıkla Sürecek

23 Nisan 2016

Cumhurbaşkanı Erdoğan, önceki gün, İzmit Körfez Geçişi Asma Köprüsü'nün son tabliye yerleştirme ve Altınova-Gemlik Otoyol kesimi açılış töreninde yaptığı konuşmada, 5 Nisan Avukatlar Günü dolayısıyla yaptığı konuşmadakine benzer görüşler dile getirmiş ve üst birliğimiz TMMOB ile ona bağlı odalarımızı hedef göstermiştir.

Cumhurbaşkanı'nın, "Tabii biz yapmak için, inşa etmek için mücadele ederken, birileri de yıkmak için çalışıyor. Bakıyorsun adı Mimar Mühendisler Odası. İşleri, güçleri ne biliyor musunuz? Bir yerde bir abide yükselecek değil mi; onu durdurmak için hemen yargıya gitmek, işleri, güçleri bu. Her yargıya gidişlerinden de eli boş dönerler, ama dertleri inşa etmek değil, yıkmak..." sözleri gerçekleri çarpıtmaktadır.

Zira biz meslek odaları, kuruluş yasalarımız, Anayasa'nın amir hükümleri ve Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren yönetmeliklerimiz uyarınca, kamusal hizmet ve kamusal denetim görevi icra ediyoruz. Cumhurbaşkanı'nın "yıkmak/yıkıcılık" ithamının aksine, TMMOB ve

bağlı 24 oda olarak bizler, meslek alanlarımızdan hareketle yapıcıyız. Görevimiz, yapmak, inşa etmek, bakmak, onarmak, denetlemek, korumak ve geliştirmek, kamu ve toplum çıkarları doğrultusunda kararlar almak ve uygulamaktır. Ülkemizin yeraltı-yerüstü kaynakları, kentleri, çevresi, doğası, suyu, toprağı, tarımı, peyzajı, yapıları, gıdası, ulaşımı, enerjisi, madenleri, malzemeleri, sanayisi, bizlerin bilimsel teknik uygulamalarıyla korunur ve geliştirilir. Bu görevlerimizde kamu ve toplum yararı ölçütünü gözetmek ve gerekli girişimlerde bulunmak, bizzat Anayasa, kuruluş yasalarımız ve özerk kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları olarak benimsediğimiz, Başbakanlık oluru ile de Resmi Gazete’de yayımlanmış ana yönetmelik ve diğer yönetmeliklerimizle kamusal, hukuksal hükümlere bağlanmıştır.

Odalarımızın, hemen her hükümet veya iktidar döneminde başvurduğu usulsüz veya bilimsel teknik gerekliliklerle uyuşmayan uygulamaları yargıya taşınması, tamamen bu çerçevede gündeme gelmiştir. Bilinmelidir ki, hiç kimse, anayasal bir hak olan hukuk ve yargı yolunu, şikâyet edemez, etmemelidir! Aksi durum, iktidar uygulamalarında sıklıkla görüldüğü üzere; hukuk, yargı ve Anayasa dışılığı teşvik eder; idari, hukuki, adli ve toplumsal normlara güveni azaltarak keyfiyet veya zorbalığa kapı aralar.

Diğer yandan Cumhurbaşkanı’nın “Her yargıya gidişlerinden de eli boş dönerler” sözleri de gerçeği yansıtmamaktadır. Zira odalarımızın yargıda açtığı ve kazandığı yüzlerce dava bulunmaktadır. Yargı kararlarına karşı sayısız yeni düzenleme ile yargı kararlarını ihlal eden biz değil, siyasi iktidar ve onun şemsiyesi altındaki kurum, kuruluş, idare ve firmalardan oluşan rant konsorsiyumlarıdır.

Bugün ülkemizde yapılması gereken, hukuk ve yargı yolunu eleştirmek ve anayasal dayanağı olan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını hedef haline getirmek değil, evrensel normları demokratik bir şekilde benimsemek, yerleştirmek, geliştirmek ve ihlal etmemektir. Demokrasiye tahammülsüzlüğe ve yargı süreçlerine müdahaleye bir son verilmelidir.

Kamuoyunun bilmesini isteriz ki, açtığımız davalardan hareketle yaşanan Anayasa, hukuk, yargı ve denetim dışılığın tek nedeni vardır, o da ülkemizin rant cumhuriyeti haline gelmesine karşı direncimiz, bilimsel teknik gerekliliklere sadakatimizdir.

İktidarların tasarruflarını kamusal-toplumsal-mesleki yarar süzgecinden geçiren, mesleki-bilimsel teknik doğrulara dayanarak ülkenin en karanlık dönemlerinde bile gerçekleri açıklamaktan geri durmayan TMMOB ve bağlı meslek odaları olarak, Anayasa, hukuk ve örgütlü üyelerimizden aldığımız güçle gerçeklerin yanında yer almaya devam edeceğimizin bilinmesini isteriz.

Bilgisayar Mühendisleri Odası **Çevre Mühendisleri Odası** Elektrik Mühendisleri Odası **Fizik Mühendisleri Odası** Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası **Gemi Mühendisleri Odası** Gıda Mühendisleri Odası **Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası** İçmimarlar Odası **İnşaat Mühendisleri Odası** Jeofizik Mühendisleri Odası **Jeoloji Mühendisleri Odası** Kimya Mühendisleri Odası **Maden Mühendisleri Odası** Makina Mühendisleri Odası **Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası** Mimarlar Odası **Orman Mühendisleri Odası** Petrol Mühendisleri Odası **Peyzaj Mimarları Odası** Şehir Plancıları Odası **Tekstil Mühendisleri Odası** Ziraat Mühendisleri Odası

Mimarlar Odası'na Yapılan Yasa Dışı Baskını Kınıyoruz Yargı Kararlarına Uyulmalıdır

1 Haziran 2016

2051 yılına kadar Mimarlar Odası'na tahsis edilmiş olan İstanbul'daki Yıldız Sarayı Dış Karakol Binası, bugün önce polis ablukasına alınmış, ardından basılmış ve Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Başkanı Eyüp Muhçu ile Odalarımızın yöneticileri ve avukatlarımız zorbaca gözüaltına alınmıştır.

Oysa söz konusu mekânın kullanımı, Kültür Bakanlığı ile 1995 yılında yapılan protokol ile 10 yıllığına, 2002 yılında yenilenen protokol ile de 49 yıllığına yani 2051 yılına kadar Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi'ne verilmiştir. Bu protokol, Yıldız Sarayı Kompleksinin Cumhurbaşkanlığı'na tahsis edilmesinin ardından, 2015 yılı Aralık ayında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tek taraflı olarak iptal edilmiştir. Bunun üzerine Mimarlar Odamız idari işlemin öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptali için dava açmış ve İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nde görülen 2015/1568 Esas No'lu davada, "hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telifisi güç zararlar doğabileceğinden... yürütülmesinin durdurulmasına, ... 08/03/2016 tarihinde oybirliğiyle karar verilmiştir"tir. Bu karara karşın, Beşiktaş Kaymakamlığı tarafından (30.05.2016 Pazartesi günü) saat 17.50'de, söz konusu binanın dün (31.05.2016) sabah saat 10.00'a kadar boşaltılması için tebligat yapılmıştır. Kaymakamlık tarafından Emniyete iletilen bir yazı ile de, "tahliye işleminin söz konusu saatte yapılıp yapılmadığının her türlü güvenlik önlemi alınarak izlenmesi, tahliyenin yapılmaması durumunda zorla tahliye için çilingir, depo, yediemin vs. temin edilmesi, yer teslimi almak için görevlendirilen personelin tahliye gününde hazır bulundurulması" istenmiştir.

Ancak tanınan sürenin yetersizliği nedeniyle fiilen olanaksız olan boşaltma işlemleri için, yeterli süre verilmesine yönelik, Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubemizce yapılan başvurulara ve İstanbul Valiliği ile kurulan temasa karşın Oda ve Şubelerimizin yöneticileri ile avukatlarımız gözüaltına alınmışlardır. Hukuk dışı bu uygulamaları kınıyor, yetkilileri hukuka ve yargı kararlarına uymaya davet ediyoruz.

Bu olayın, TMMOB ile Odalarımızın onurla paylaştığı, 2013 Taksim-Gezi Parkı direnişinin başlangıç günlerinden olan 30-31 Mayıs'ta gerçekleşmesi oldukça anlamlıdır. Ancak 26-29 Mayıs tarihlerinde yaptığımız TMMOB 44. Olağan Genel Kurulu Sonuç Bildirisi'nde belirttiğimiz üzere, "Genel Kurulumuz, emek, ülke, halk, doğa düşmanı sömürü ve rant politikaları ile cumhuriyet, laiklik, demokrasi düşmanı dinci-mezhepçi, totaliter faşizme karşı TMMOB'nin anti-emperyalist, kamucu, toplumcu, devrimci, demokrat, eşitlikçi, özgürlükçü belirlenim ve geleneklerine kararlılıkla sahip çıkmaktadır.

Mesleki ve toplumsal sorumluluklarını bir bütün olarak gören TMMOB, önümüzdeki çalışma döneminde de, ülkemizi, halkımızı, Birliğimizi, neoliberal ve siyasal İslamcı bir tarzda, kökten bir şekilde dönüştürmeyi amaçlayan "yeni anayasa" ve "başkanlık sistemi"nin karşısında olacak; cumhuriyeti, demokrasiyi, laikliği, barışı, emeği, eşitliği, özgürlüğü, adaleti bir bütün olarak kazanmak için mücadele edecektir."

Kamuoyu bilmelidir ki, 12 Mart ve 12 Eylül gibi baskı dönemlerine direnmeyi bilen TMMOB ve bağlı Odaları olarak, bu iktidarın baskılarına da onurlu bir şekilde direnecektir, direnmektedir. Meslek Odaları susmadı, susmayacak, gerçekleri teşhire, kamu ve halk çıkarlarına yönelik kamusal hizmete kararlılıkla devam edecektir.

Bilgisayar Mühendisleri Odası **Çevre Mühendisleri Odası** Elektrik Mühendisleri Odası **Fizik Mühendisleri Odası** Gemi Makineleri İşletme Mühendisleri Odası **Gemi Mühendisleri Odası** Gıda Mühendisleri Odası **Harita Ve Kadastro Mühendisleri Odası** İç Mimarlar Odası **İnşaat Mühendisleri Odası** Jeofizik Mühendisleri Odası **Jeoloji Mühendisleri Odası** Kimya Mühendisleri Odası **Maden Mühendisleri Odası** Makina Mühendisleri Odası **Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası** Meteoroloji Mühendisleri Odası **Mimarlar Odası** Orman Mühendisleri Odası **Petrol Mühendisleri Odası** Peyzaj Mimarları Odası **Şehir Plancıları Odası** Tekstil Mühendisleri Odası **Ziraat Mühendisleri Odası**

TMMOB'ye Bağlı Odalar Anayasa Değişikliğine "Hayır" Demektedir

Başarabiliriz, Karanlığa Gidişi Durdurabiliriz!

3 Şubat 2017

Bilindiği üzere ülkemiz, siyasal sistem ve rejimi köklü bir şekilde değiştirecek bir anayasa referandumu sürecine girmiştir. Ancak mevcut Anayasanın 58 maddesini değiştiren ve 21 maddesini de yürürlükten kaldıran Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, yasama şekli, usulü, tekniği ve içeriği açısından birçok temel sorun ve yanılgı barındırmaktadır.

- Toplumun kapsamı hakkında sağlıklı bir bilgi dahi edinemediği, demokratik ortamlarda özgürce tartışılmadan; barolar, anayasa hukukçuları, üniversiteler, özerk meslek kuruluşları, demokratik kitle örgütleri ve halktan hiç görüş alınmaksızın hazırlanan kanun teklifi, hızla TBMM Genel Kuruluna sunulmuş ve hızla kabul edilmiştir.
- Kanun teklifinin oylamasında Meclis İç Tüzüğü'nün bir gereği olan gizli oy esası ihlal edilmiştir. Kanun teklifi yalnızca bir siyasi partinin, iktidar partisi milletvekillerinin teklifi olarak TBMM'ye sunulmuş ve yalnızca iki parti mensubu milletvekillerinin, parti yönetimlerinin denetimine tabi açık oylarıyla kabul edilmiştir.
- Anayasa değişikliği üzerine olan kanun teklifi, Anayasa hukukunun en temel özelliği olan iktidarların yetkilerinin sınırlandırılması gerekliliğinden yoksundur.
- Sistem ve rejim değişimini içeren anayasaların yapımının organı olan ve siyasal toplumsal değişim, dönüşümlerin kuruluş süreçlerini ifade ve temsil eden Kurucu bir Meclis'ten yoksundur.

Söz konusu kanun teklifi, 15 Temmuz darbe girişimi üzerine ilan edilen ancak demokratik toplumsal muhalefet üzerinde baskı ve sindirme politikalarının uygulama aracına dönüşen OHAL ve OHAL KHK'leri sürecinde referanduma sunulmaktadır. OHAL süreci devam ederken, iktidar olanaklarının Cumhurbaşkanı, Hükümet ve iktidar partisi tarafından sonuna kadar kullanılacağı bir halk oylaması, hiçbir şekilde demokratik koşullarda yapılmış bir oylama hüviyeti kazanmayacaktır.

Cumhurbaşkanı'nın parti genel başkanı olmasına olanak tanıyan, dolayısıyla partili Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen isimlerin milletvekili olabildiği; Cumhurbaşkanı tarafından meclisi feshetme, bütçe hazırlama, kararname çıkartma, HSK ve AYM üyelerinin tamamına yakını, büyükelçileri, tüm üst düzey kamu yöneticilerini atama, milli güvenlik politikalarını belirleme yetkisi tanıyan; Türk tipi Başkanlık sistemi olarak kamuoyuna sunulan Anayasa değişikliği teklifi özü itibarıyla "tek adam" diktasından başka bir şey değildir.

Biz TMMOB'ye bağlı Odalar olarak, Anayasa değişikliği ve başkanlık sistemi üzerine TMMOB 44. Olağan Genel Kurul Sonuç Bildirisinde, Genel Kurul kararlarında ve Birliğimizin 44. Dönem Yönetim Kurulu açıklama ve kararlarında ifade edilen tutumu tam bir birlik ve dayanışma içinde paylaşıyor; hazırlanış ve referanduma sunulmuş biçimini doğru bulmadığımız, içeriğini kabul etmemiz mümkün olmayan Anayasa değişiklik teklifine kesinlikle hayır diyoruz.

Meclis hükümeti niteliğini, parlamenter demokrasiyi; yasama, yargı, yürütme kuvvetleri arasındaki denge, fren ve denetleme mekanizmalarını; Meclisin yasamaya dair tek ve en üst yetkili organ olma özelliğini; bağımsız yargının varlık koşullarını; kamu kurumlarının kamu yararı ve liyakat temelinde işlevlenmesini; kamusal, toplumsal yarar doğrultusunda hizmet ve denetim sunan özerk meslek kuruluşlarının kamusal işlevlerini ortadan kaldıracak olan anayasa değişikliğine hayır diyeceğiz.

Partili Cumhurbaşkanının yasama, yürütme, yargı; devlet, siyaset, toplum ve iktisadi yaşamın bütünü üzerinde totaliter ve adeta mutlakiyetçi/otokratik bir hâkimiyet kurmasını amaçlayan anayasa değişikliğine hayır diyeceğiz.

Ülkemizin ve halkımızın geleceğini, Cumhuriyeti, demokrasiyi, laikliği, toplumsal yaşamın bütününe kapsayan meslek alanlarımız ve örgütlerimizi korumak için anayasa değişikliğine hayır diyeceğiz.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları, aydınlık geleceğimiz için üzerine düşen sorumluluğu yerine getirecektir.

Özellikle belirtmek isteriz, bütün olumsuzluklara rağmen, yaşanan bütün haksızlıklara, haksız uygulamalara ve baskılara rağmen başarabiliriz, ülkemizin karanlığa gidişini durdurabiliriz.

Ülkemizin, halkımızın geleceği için başarabiliriz, başarmalıyız!

Bilgisayar Mühendisleri Odası **Çevre Mühendisleri Odası** Elektrik Mühendisleri Odası

Fizik Mühendisleri Odası Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası

Gıda Mühendisleri Odası Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası **İçmimarlar Odası**

İnşaat Mühendisleri Odası **Jeofizik Mühendisleri Odası** Jeoloji Mühendisleri Odası

Kimya Mühendisleri Odası Maden Mühendisleri Odası **Makina Mühendisleri Odası**

Metalürji ve Malzeme Mühendisleri Odası **Meteoroloji Mühendisleri Odası** Mimarlar Odası

Orman Mühendisleri Odası Petrol Mühendisleri Odası **Peyzaj Mimarları Odası**

Şehir Plancıları Odası **Tekstil Mühendisleri Odası** Ziraat Mühendisleri Odası

Provokasyonlara Geçit Yok: TMMOB Susmayacak!

24 Mart 2017

Ülkemizin içinde bulunduğu zor şartlar her geçen gün daha da ağırlaştırılmakta; özgür iradeye yönelik baskılar, tehditler, provokasyonlar giderek artmaktadır. OHAL sopsası altında Anayasa değişikliği için halkoylamasına gidilmektedir. Anayasa değişikliğini irdeleyen; yaratacağı sorunları ortaya koyan; bu ülkenin kaynaklarına, varlıklarına sahip çıkan; bunun için demokratik, laik, sosyal hukuk devletinin vazgeçilemez olduğunu söyleyen TMMOB hedef alınmıştır. TMMOB örgütlülüğünden aldığı güç ile ayakta; ne zorbalıklarla ne de provokasyonlara geçit verecektir.

Anayasa değişikliğine yönelik yürütülmeye çalışılan "Hayır" kampanyalarına izin verilmezken, "Hayır" broşürü dağıtanlar gözaltına alınırken, siyasetçilerin bile konuşmaları engellenirken, TMMOB'un "Hayır" kampanyasına karşı iktidar eliyle bir protesto organize edilmek istenmiştir. İktidarın ikiye bölünmüş demokrasi oyunu bir kez daha sahnelenmiştir. Kendisine ve yandaşlarına demokrat, ama en ufak eleştiriye karşı zorbalık içeren bu anlayışı kınıyoruz.

Anayasa değişikliğine "Evet" dedirtebilmek için her türlü zorbalık yapılmaktadır. Tekrar tekrar düşman yaratma ve mağduriyet edebiyatı ile halkın gözü kör edilmeye çalışılmakta; bunlar da yeterli gelmemiş olsa gerek provokasyonlara başvurulmaktadır.

İktidarın güdümü altında taşınan, Enerji Bakanlığı'nın da aralarında olduğu kamu kurumlarında "zorunlu görevlendirmelerle" TMMOB önüne getirilmeye çalışılan bir grubun tek elden çıkma sözde protestosu; bu ülkenin üreten, düşünen ellerini temsil eden mühendis, mimar ve şehir plancılarının sesini susturamaz. Aralarında eski AKP milletvekilinin, kamu kurumlarının müdür ve daire başkanlarının yer aldığı; 12 Eylül Anayasası ile üye olma zorunlulukları bile ortadan kaldırılan ve çoğu da TMMOB ve odalarına üye olmayan kamuda çalışanların yığılmasıyla oluşturulan bu kesimin yaptığı protesto; "TMMOB üyeleri TMMOB'yi protesto ediyor" gibi yansıtılmak istenmiştir. TMMOB örgütlülüğünden aldığı güçle sesini yükseltmeye devam edecektir. Meclis'te seçimlerle milli irade sopsasını kullananlar, şimdi bunu bile çok görüp tek adam dayatmasına geçiş yapanlar; üniversiteler ve meslek örgütleri söz konusu olunca seçimleri yok sayma anlayışı içerisinde. Bu ikiye bölünmüş demokrasi anlayışı; bu ülkenin yüz akı olan TMMOB ve odalarından "demokrasi" hesabı mı sormaya kalkmaktadır?

Bu noktada kamuoyu ile paylaşmayı zorunlu gördüğümüz tespitlerimiz şunlardır:

- Toplumdan ve ülkemizin içinde bulunduğu koşullardan ayrılmayacak bir parçayı oluşturan mühendis, mimar ve şehir plancılarının bu Anayasa değişikliğinden doğrudan etkile-necekleri açıktır. Bu etki yalnızca siyasal alanı kapsamayacaktır. Zaten siyasal alanda, hele Anayasada yapılacak değişiklikler; toplumun tüm yaşam alanları üzerinde belirleyici etkiye sahiptir.
- Mühendis, mimar ve şehir plancıları bu ülkede yaşamakta; bu ülkede alın teri dökmektedir. Her yurttaş gibi bu ülkede özgürce düşüncelerini ifade etme hakkına sahiptirler. Bu hakkı kimse elimizden alamaz.
- TMMOB'ye yönelik siyaset yapmama çağrısı hayatın gerçekliğine aykırıdır. 12 Eylül'ün kendilerine sağladığı inanç sömürüsüne dayalı bir politik kimliği yüceltirken, geriye kalan insanları "siyasetten uzak durma" adı altında kendi hak ve yaşamlarından bihaber hale getirmeye çalışan bu anlayışın hiçbir hükmü yoktur. Mühendis, mimar ve şehir plancılarının; iş ve yaşam alanlarıyla ilgili alınan her karar siyasidir. Elbette mühendis, mimar ve şehir plancıları da siyasal bir duruş sergileyecektir. Demokrasinin en temel özelliği olan özgür irade, düşünceyi ifade özgürlüğümüze sonuna kadar sahip çıkacağız!
- Zorlu sınavlarda yüksek başarılar göstererek, bu ülkenin kaynaklarıyla eğitim görmüş; bu ülkenin değerlerini yüceltmek üzere görev üstlenmiş mühendis, mimar ve şehir plancıları siyaset yapmayacak da karanlık ilişkiler içindeki örgüt yapıları mı siyaset yapacaktır? Bu karanlık yapıların nasıl siyaset ilişkileriyle nerelere geldikleri, ülkeyi 15 Temmuz Darbe Girişimi'yle nasıl bir uçuruma getirdikleri ortadadır.
- Bir kurumun üyeleri, çalışanları arasında elbette farklı görüşler olabilir. Bu o kurum adına kurumsal bir yaklaşım ortaya konulmasını engellemez. Mutlaka farklı düşünen olacaktır. Mahkemelerde bile farklı görüşler olsa da bir karar açıklanmaktadır. Farklı fikirler var diye hiçbir iş yapılmaması, hiçbir fikrin dile getirilmemesi; hangi mantıkla açıklanabilir? Bu pasifize edici dayatmanın kabul edilmesi de mümkün değildir.

Bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak susmayacağız; meslek örgütlerimiz olan odalarımız ve TMMOB susmayacaktır! Tüm üyelerimizi ve halkımızı ülkemizin aydınlık geleceği için demokratik kuruluşlara sahip çıkmaya, bu kuruluşların sesini kısacak Anayasa değişikliğine geçit vermemeye çağırıyoruz!

Bilgisayar Mühendisleri Odası **Çevre Mühendisleri Odası** Elektrik Mühendisleri Odası
Fizik Mühendisleri Odası Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası
Gıda Mühendisleri Odası Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası **İçmimarlar Odası**
 İnşaat Mühendisleri Odası **Jeofizik Mühendisleri Odası** Jeoloji Mühendisleri Odası
Kimya Mühendisleri Odası Maden Mühendisleri Odası **Makina Mühendisleri Odası**
 Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası **Mimarlar Odası** Orman Mühendisleri Odası
Petrol Mühendisleri Odası Peyzaj Mimarları Odası **Şehir Plancıları Odası**
 Tekstil Mühendisleri Odası **Ziraat Mühendisleri Odası**

Basın Kuruluşlarına Yapılan Açıklamalar

Gelen Talep Üzerine Basına Gönderilen Açıklamalar

Cemal Gökçe Samsun'da düzenlenen Depreme Dayanıklı yapılar Kongresinde Anadolu ajansının sorularını yanıtladı

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cemal Gökçe, Samsun'da düzenlenen Uluslararası Depreme Dayanıklı Yapılar Kongresinde Anadolu Ajansı'nın sorularını yanıtladı. Gökçe, depreme yönelik çalışmaların hem Odamız hem de akademi tarafından yoğunluklu bir şekilde gerçekleştirildiğini söyledi.

Kongre'de Anadolu Ajansına açıklamalarda bulunan Cemal Gökçe, en büyük problemin depreme yönelik akademi ve İMO tarafından yürütülen faaliyetlerin teoride kalması olduğunu söyledi. Samsun'da düzenlenen Kongrenin çok değerli olduğunu belirten Gökçe, "Mühendislik anlamında ciddi bir birikimimiz var, ancak yapı stokumuz bu anlayıştan bağımsız bir müteahhitlik anlayışıyla iyileştirilemez" dedi.

24 Ekim 2016 günü başlayan ve 4 gün sürecek olan Uluslararası Depreme Dayanıklı Yapılar Kongresinin birinci gün ikinci oturum başkanlığını Prof. Dr. Erdal Şafak ile birlikte yapan İMO Yönetim Kurulu Başkanı Cemal Gökçe, Kongrenin açılışında da bir konuşma yaptı. Açılış konuşmasında Gökçe, ülkemizin yapı stokunun depreme dayanıklı hale getirilmesinin ülkemiz için çok önemli bir gereklilik olduğunu, bu iyileştirme çalışmalarının kentlerin kimliğine, silüetine ve yaşamına uygun gerçekleştirilmesi gerektiğini vurguladı. Gökçe, kentsel dönüşümün bilimsellikten uzak uygulamalarla var olan sorunları çözmek yerine sorunları daha da arttırması kentlerdeki yaşamı ve kamunun yapı güvenliğini daha kötü bir hale getireceğini söyledi. Gökçe ayrıca, inşaat mühendisliği eğitiminde hassasiyet gösterilmesi gerektiğinin altını çizdi.

İnşaat Mühendisleri Odası Antalya Şube'de gerçekleştirilen Yapı Denetim Çalıştayı Kanal V televizyonunda yayınlandı (1 Aralık 2016)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe Açık Radyo'da Altın Saatler programına konuk oldu (18 Ocak 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Hüseyin Kaya Açık Radyo'ya canlı yayın konuğu oldu. (8 Şubat 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe Kanal D ana haber bülteninde yer aldı.
(27 Haziran 2016)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe 17 Ağustos Depreminin yıldönümü nedeniyle CNN Türk ana haber bülteninde yer aldı.
(15 Ağustos 2016)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe'nin 17 Ağustos Depreminin yıldönümü nedeniyle düzenlediği basın toplantısı.
(15 Ağustos 2016)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe 17 Ağustos Depreminin yıl dönümü dolayısıyla Kanal B'de yayınlanan Söz İstanbul'da programına katıldı.
(16 Ağustos 2016)

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Hüseyin Kaya Kanal B Televizyonuna konuk oldu.
(3 Şubat 2017)

Odamız adına, İMO Adana, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Konya ve Mersin Şubeleri tarafından düzenlenen Örgütlenme Çalıştay'ı Kanal 33 Televizyonunda yayınlandı.
(18 Mart 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ile İMO Adana Şube Başkanı Halil Çağdaş Kaya, 12. Ulaştırma Kongresi öncesinde Adana Koza Tv Canlı Yayın Programına katıldı. (24 Mayıs 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe deprem ile ilgili Kanal D Televizyonuna röportaj verdi.
(13 Haziran 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe deprem ile ilgili Kanal B Televizyonuna röportaj verdi.
(14 Haziran 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe Kanal D ana haber bülteninde konuştu.
(21 Haziran 2016)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe, İstanbul'da yaşanan sel baskını ile ilgili Tele 1 Televizyonuna konuştu.
(18 Temmuz 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe, sel baskınlarıyla ilgili Kanal B televizyonuna konuştu.
(18 Temmuz 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi Cemal Akça, sel baskınlarıyla ilgili CNN Türk'e konuştu.
(20 Temmuz 2016)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe, İstanbul'da yaşanan sel baskını ve Ege'de yaşanan deprem ile ilgili Artı 1 televizyonuna konuştu.
(21 Temmuz 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe, Ege'de yaşanan deprem ile ilgili Halk Tv'ye konuştu.
(21 Temmuz 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe deprem ile ilgili CNN Türk televizyonuna röportaj verdi.
(15 Ağustos 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe, 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin 18. yıl dönümü ile ilgili As Televizyonu 'Satırbaşı' programına konuk oldu. (15 Ağustos 2017)

17 Ağustos Depreminin Yıldönümü nedeniyle yapılan basın açıklaması İMC TV'de yer aldı. (16 Ağustos 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe, 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin 18. yıl dönümü ile ilgili Olay Televizyonu 'Olay'ın İçinden' programına konuk oldu. (16 Ağustos 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe, 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin 18. yıl dönümü ile ilgili Halk Televizyonuna konuştu. (17 Ağustos 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi Cemal Akça, 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin 18. yıl dönümü ile ilgili Tele 1 Televizyona konuştu. (17 Ağustos 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe'nin 20 Ağustos 2017 tarihinde Birgün Gazetesinde yayınlanan yazısı.

Doğa Olaylarını Afete Dönüştürmeden Atlatabilecek Durumda Değiliz!

Ülke tarihinin en büyük ve sonuçları itibariyle en acı depremlerinden biri olan Marmara Depreminin üzerinden 18 yıl geçti. 17 Ağustos 1999 Gölcük merkezli Doğu Marmara depremi binlerce insanımızın ölümüne ve yaralanmasına, milyarlarca liralık ekonomik kaybın ortaya çıkmasına neden oldu. Bu yıl da depremi bir süre hatırlayıp sonra unutacağız. Oysa topraklarımızın %92' si deprem tehlikesi altında bulunduğu gibi %70 e yakını da birinci ve ikinci derecede deprem tehlikesi altında bulunuyor. Yine nüfusu bir milyonun üzerinde bulunan 11 büyük kent ve nüfusumuzun %70 i önemli ölçüde deprem tehlikesi altında yer alıyor. Büyük endüstri tesislerinin %75 i de deprem tehlikesi yüksek olan yerler de yaşıyor.

Türkiye 1900 yılının başından günümüze kadar otuza yakın büyük ölçekli deprem yaşamış. Bu depremler de 100 binden fazla insan yaşamını yitirmiş, binlerce insanımız yaralanmış, binlerce yapı yerle bir olmuş veya önemli ölçüde hasar görmüştür.

2017 yılı içerisinde de Çanakkale, Manisa, Adıyaman ve İzmir-Karaburun'da meydana gelen depremler orta büyüklükte bir deprem olmamasına rağmen, kamu yapılarımız başta olmak üzere yapılarımız hasar gördü.

Son olarak ta Bodrum yakınlarında meydana gelen ve büyüklüğü 6.6 olan depremde can

kaybı olmasa da panik ve korku içinde sağa sola koşuşan ve pencerelerden atlayarak yaralananlar oldu. Yapılarda hasarlar oluştu, su hareketi (tsunami) nedeniyle deniz kıyısında bulunan tekneler üst üste yığıldı, otomobiller suya gömüldü.

Doğa Olayı Olarak Deprem, Sel ve Su Baskınları

Haziran ve temmuz aylarında Ankara ve İstanbul başta olmak üzere yurdumuzun birçok kentinde su taşkını ve sel baskınları oldu. Ülkemiz; deprem, sel ve su baskını ve taşkın gibi olayları sıkça yaşıyor, yaşamaya da devam edecek. Son aylarda İstanbul, birkaç kez yağın yağmur ve doluya teslim oldu. İnsanlar ve taşıtlar yollar da kaldı. Evleri su bastı, alt geçitler, metro ve kentin en merkezi yerleri adeta su baskınına uğradı. Can kaybı olmadı fakat büyük ölçekli ekonomik kayıplar ortaya çıktı. Öngörülebilir bir yağmur afete dönüştü, hayat durdu. Dünyanın eski ve önemli metropollerinden birisi olan İstanbul'un karşı karşıya olduğu afet, kentleşme ve yapılaşmayla ilgili olarak bir gerçeği daha ortaya çıkardı. Derelerin taşması, sel ve su baskınları nedeniyle Trakya'da bulunan kentlerimiz de büyük ölçü de etkilendi.2009 yılında İstanbul ve çevresinin yağmur ve sele teslim edilmesiyle 33 yurttaşımızın yaşamını yitirmesi karşısında söylenenler, ne yazık ki bir kez daha tekrarlandı. Üstelik dere yataklarında bulunan yapıların yıkılacağı, dolgu alanlarının dikkate alınacağı ve bu alanların yapılaşmaya açılmayacağı söylenmesine rağmen, eskiye rahmet okutacak ölçüde bir yapı stokunun oluşması; bizlere,"suçlu ayağa kalk" dedirtecek kadar "insaf" ötesi bir durumu gündeme getirdi.

Bilim ve mühendislik dışı yapılaşma ve kentleşme anlayışı bir tarafa bırakılıyor. Yağın yağmur suyunu alacak toprak kalmadığı için yağmur suları betonun üzerinden akarak bir yerlerde toplanıp sele dönüşüyor. Ayrıca derin bodrum kazılarının yer altı drenaj sistemini bozması da tehlikenin boyutunu daha da artırıyor.

Kuzey Anadolu Fay Hattı Ülkemizin Depremselliği ve İstanbul

Kuzey Anadolu fay hattı dünyanın en tehlikeli faylarından biridir. Bingöl ilimizin Karlıova ilçesinden başlayıp Marmara Denizi'ne kadar uzanan, oradan da Yunanistan'a geçen sürekli olarak belirli periyotlarla kendisini tekrarlayan

bir fay hattıdır. Bu fayın her hangi bir yerinde oluşan deprem, başka bir yeri yeni bir deprem tehlikesi ile karşı karşıya bırakıyor. Bu nedenle 17 Ağustos Gölcük merkezli deprem İSTANBUL' u yeni bir deprem tehlikesi ile karşı karşıyabırakmıştır. Kuzey Anadolu fay hattının ürettiği tarihsel depremlere baktığımızda; yaklaşık olarak 250 yıllık dönemlere denk gelen ve büyüklüğü yedi ve üzeri derece de olan depremlere tanıklık ediyoruz. Kıyamet günü olarak tarihe geçen ve Padişah ikinci Beyazıt'ın İstanbul'u terk etmesine neden olan 1509 depremi ile 1766 Depremi arasında 257 yıllık bir zaman dilimi vardır. Yine İSTANBUL' un yaşadığı ve büyük bir deprem olarak tarihe geçen 1766 yılında meydana gelen depremden bugüne kadar 251 yıllık bir süre geçmiştir.

İSTANBUL'da yedi ve üzeri büyüklükte bir depremin olma olasılığını bilim insanları %63 olarak öngörüyorlar. Açıkçası İSTANBUL' un çok yakınından geçen fayın üreteceği bir depremden kaçma şansımız hiç yoktur. İSTANBUL yedi ve üzeri büyüklükte bir depremi er veya geç mutlaka yaşayacaktır.

Yaşanılan Depremler Bilimsel Bir Planlamanın Olmadığını Açığa Çıkardı

17 Ağustos 1999 tarihinde yaşamış olduğumuz Gölcük merkezli deprem, 1939 yılında yaşananErzincan depreminden sonra büyük ölçüde can ve mal kaybı yaratan bir depremdir. Aynı zamanda bir kent depremidir. Yaklaşık olarak 20 bin insanımızı toprağa gömdük, binlerce insanımız yaralandı,300 binden fazla yapıımızda yıkıldı veya hasar gördü. Yapıların % 6'sı yıkıldı, %7'si ağır, %12'si de orta ölçekte hasar gördü.

Açıkçası 17 Ağustos 1999 depremi, %25 mertebesinde yapı stokunun kullanılmaz hale gelmesine neden oldu.

Ayrıca İstanbul ve Bursa gibi çevre de bulunan on beş ilimizin yapı stokunda hasarlar oluştu, can kayıpları ortaya çıktı. Aynı zaman da can ve mal güvenliğinin büyük bir tehdit altında bulunduğunu ülkemizi yönetenlerin önüne koydu. Gölcük merkezli deprem kuzeyden

güneye, doğudan batıya her aileye az veya çok ölçüdedokundu. Büyük bir ekonomik kayıp ortaya çıktı, binlerce insan evsiz ve işsiz kaldı. Kent merkezli ve büyük bir deprem olarak tarihe geçti. Ülkemizi ve kentlerimizi yönetenler “deprem gerçeğini” yeni anladıklarını ifade ettiler. Bu nedenle “17 Ağustos Depremi” ülkemizin bir “MİLADİ” olsun diye tarihe not düşüldü.

Deprem bir doğa olayıdır. Bu gerçek kabul edilmeli fakat bilimin ve mühendisliğin gerekleri de yapılmalıdır. Depremle birlikte ortaya çıkan can ve mal kayıplarını “kadere” bağlayarak sorumluluktan kaçıp kurtulma anlayışı doğru değildir.

17 Ağustos 1999 depremi ve daha sonra yaşamış olduğumuz depremler ülkemiz de kentsel yerleşmelerin mekânsal yaşam kalitesinin artırılmasına, can ve mal güvenliğinin sağlanmasına, ekonomik ve toplumsal yapının güçlenmesine katkı sağlayacak mekânsal planlama sisteminin yeniden düzenlenmesi gibi bir zorunluluğu gündeme getirmiştir. İstanbul Anakent Belediyesinin hazırladığı İstanbul Deprem Master Planı(İDMP), Bayındırlık ve İskan Bakanlığının düzenlemiş olduğu Deprem Şurası ve Kentleşme Şurası gibi geniş katılımlı ve bilgi temelli çalışmaların ortaya çıkarmış olduğu önemli gerçekler var. Gerek kentlerimizin plan dışı büyümesi gerekse depremlerin ortaya çıkardığı gerçekler “Bütünleşik Kentsel Gelişme Stratejisi ve Eylem Planı” gibi bir çalışmanın yapılması gerektiğini ülkeyi yönetenlerin önüne koymuştur.

Strateji ve eylem planlarının hazırlanmasında sağlıklı, dengeli ve güvenli kentlerin oluşturulması için hukuki, teknik, sosyal ve idare ile ilgili sorunların çözümüne yönelik politikalara ve uygulamalara ilişkin çalışmaların yapılması da çok sayıda bilim insanı ve uzmanın katıldığı Deprem ve Kentleşme Şurasında kararlaştırılmıştır.

Bu kapsamda hazırlanacak Kentsel Gelişme ve Stratejik Eylem Planının “kentleşme, yerleşme ve mekânsal planlamaya ilişkin değerler sistemini ve bu sistemin ilkelerini benimseyen bir çerçeveyi öncelikli konular olarak görmektedir. Açıkçası mekana ilişkin sektörleri bütünleşik bir çerçevede birbirleriyle ilişkilendirmek gerekiyor. Bu çalışmalar da “Kentleşme ve Deprem Şurasının” komisyon raporları ve sonuç bildirgesi önemli bir kaynak olmuştur. Meslek Odaları da bu çalışmalara katılarak önemli ölçüde katkı sağlamışlardır.

Deprem Güvenli Yerleşme ve Depreme Dayanıklı Yapılaşma Sağlanamadı!

“Daha güvenli ve yaşanabilir yerleşim yerleri ve yapıların oluşturulması deprem risk yönetiminin temel amaçlarındandır. Bunu sağlamanın en etkin yolu; yerleşim planlarında ana riskleri göz önüne alarak gerekli düzenlemeleri yapmak için ‘Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkındaki Yönetmelik’ ve ilgili diğer yönetmelikleri ödünsüz şekilde uygulamak, mevcut yerleşim ve yapıların ise risklerini belirleyip depreme daha dayanıklı hale getirmek için gerekli çalışmaların yapılmasını sağlamak” gerekiyor.

Hiçbir kimse bize 1999 depremlerinden sonra bilgi eksikliğimizin olduğunu söyleyemez. Ülkemizin zemin ve faylarıyla ilgili olarak oldukça fazla çalışmalar yapıldı. Güncel bir fay haritası da yayınlandı. Artık teknik ayrıntıları bir tarafa bırakmadan ortaya konmuş olan bilgilerden hareketle AFAD tarafından hazırlanan Stratejik Deprem Eylem planının güncellenerek uygulanması gerekiyor. Depreme hazırlığın yapılmasının basit bir süreç olmadığını ve çok yönlü bir konu olduğunu biliyoruz. Bir dönem oldukça dikkat çeken fay hatlarının yerleri ve özellikleri ile ilgili tartışma yapmak görsel medya ve yazılı basında oldukça ilgi yaratıyordu. Ne yazık ki bu durum ülkemiz açısından çok büyük bir zamanın kaybedilmesine ve yapılması gerekenlerin ertelenmesine neden oldu. Güvenli olmadığı iyice anlaşılan yapı stokunun yıkıntıları arasında afet sonrası canlı kurtarma çabalarının ne kadar yetersiz kaldığı artık anlaşılmıştır. Deprem sonrası ortaya konan bilgiler göstermiştir ki deprem yaşanmadan önce yapılacak olan çalışmalar ve harcamalar, deprem yaşanıp afete dönüştükten sonra ortaya çıkan ekonomik kayıptan en az 20 kat daha düşüktür. Üstelik yaşamını kaybeden insanların varlığı da toplum için son derece önemlidir. Depreme hazırlık konusunun en temel yanı yapı stokumuzun deprem güvenli bir hale getirilmesidir. Her afetten sonra sık sık yapılan “yara sarma” anlayışının dışında bilimin, tekniğin, mühendisliğin ve aklın gerektirdiği işlerin yapılması öncelikler arasında yer almalıydı. Yapılarımızın deprem riski taşıması değil deprem güvenliği olacak şekilde üretilmesi gerekirdi. Bu anlayış doğrultusunda alınacak önlemlerle deprem zararlarını kabul edilebilir sınırlara indirmek mümkün olabilirdi.

Bu nedenle 17 Ağustos Depreminin ortaya koyduğu bir gerçeğin altını çizmek gerekiyor. Yedi ve üzeri büyüklükte bir deprem bekleyen İstanbul başta olmak üzere; bilimin ve bilimsel bir planlamanın gerekleri yapılarak çarpık, düzensiz ve kaçak olarak üretilen yapıların güvenli ve yaşanabilir bir çevreye dönüştürülmesi gerekiyordu. Bu konu çok konuşuldu. Oldukça değerli bilgiler ortaya çıkarıldı. Ne yazık ki bu bilgi ve kitaplar raflarda kaldı. Belli kişi ve gruplara çıkar sağlama adına tüm bilimsel gerçeklerin üzeri çizildi. Depreme, su taşkınlarına ve sele teslim edilen kentler yaratıldı. Bugün İstanbul ve diğer kentlerimiz deprem afetinin yanında, insan eliyle yaratılan dört yeni afetle karşı karşıya bulunuyor. Kentlerimiz bu afetleri yaşıyor daha da yaşayacak.

1. Kentlerimiz depreme hazırlıklı değil.
2. Sel ve su baskınları doğal bir hal aldı, afete dönüştü.
3. Isı adaları oluştu iklim değişti.
4. Hava düne göre çok daha fazla kirlendi.
5. Yeni inşaat ve kentsel dönüşüm uygulamaları sosyal ve toplumsal sorunları artırdı.

Kentsel Dönüşüm Uygulamaları Deprem Riskini Azalttı mı?

“Kentsel Dönüşüm” yasası kentlerimizde bulunan yapı güvenliği olmayan yapı stokumuzun yenilenmesini piyasa koşullarına bağlayan bir yasadır. Binanızı yenileyecek olan müteahhit için tek amaç ticari bir riske girmemektir.

Oysa “Kentsel Dönüşüm”; fiziksel, sosyal ve ekonomik yönden çöküntü ve bozulma sürecine girmiş kentsel alanları, içinde yaşayanlar için yaşam kalitesi daha yüksek olacak şekil de kente kazandırmayı hedefleyen bir plan stratejisidir.

Müteahhitler eliyle parsel bazlı yapılan Kentsel Dönüşüm alanları ile Bakanlar Kurulu tarafından ilan edilen Kentsel Dönüşüm proje alanları, İDMP haritalarında belirtilmiş olan risk bölgeleri ile örtüşmüyor. Bu alanların toplumsal, ekonomik, fiziki bakımdan çöküntü ve bozulan alanlar olması gerekir. Bölgenin kendi özellikleri de dikkate alınarak plan bütünlüğündeki ilke ve kararlar doğrultusunda çözülmesi, kentsel dönüşümün amacı olmak durumundadır.

Kentsel Dönüşüm yasası ve uygulamalarının plan bütünlüğü dışında tutulması, özellikle İstanbul’da önemli bir çalışma olarak ortaya konan İstanbul Deprem Master Plan’laşmasında ortaya konan sınır belirleme ölçütlerinin bile Kentsel Dönüşüm yasa ve yönetmelik maddelerine yansıtılmamış olması, risk belirleme adı altında hukuk ve bilim dışı uygulamalara neden olmaktadır. Bu durum riskin azaltılmasını engellediği gibi toplumsal adaleti ve güven duygusunu da ortadan kaldırmaktadır.

Bakanlar Kurulu tarafından ortaya konan ve riskli alan olarak belirlenip ilan edilen alanlar riskin yüksek olduğu alanlar değildir. Daha çok kamu alanlarının oldukça fazla ve yoğunluğun düşük olduğu alanlardır. Can ve mal güvenliğinin öncelikli olduğu yerlere öncelik vermek yerine, ekonomik dinamikler öne alınarak deprem riski azaltılmadığı gibi başka risklere ve afetlere yol açılmaktadır. Ayrıca mühendislik mesleğinin ve bilimin dinamikliği yok sayılarak kestirme yoldan çözümler aranmaktadır.

Bilimin ve mühendislikle ilgili yeni bilgilerin gündeme gelmiş olması deprem yönetmeliklerinin değişmesine neden oluyor. Bu durum geçmiş deprem yönetmeliklerine göre yapılan yapıların riskli olduğu anlamına gelmez. Oysa Kentsel Dönüşüm Yasası yapıların güçlendirilmesini yok saydığı gibi 2007 Deprem Yönetmeliği dışındaki yönetmeliklere göre yapılan yapıların da riskli olduğunu kestirme bir hükümlerle ortaya koyuyor.

Genel olarak ülkemizin ekonomisi inşaat sektörüne bağlı olarak yürütülmeye çalışılıyor. Özellikle TOKİ kanalıyla planlı plansız birçok yerde konut üretimi yapıldı. Ayrıca İstanbul başta olmak üzere tüm kamu arazileri ve boş alanlar yapılaşmaya açıldı. Özelleştirilen KİTazileri gökdelenlere ve alışveriş merkezlerine dönüştü. Var olan yapı stokunun sorunlu olduğu bilmesine rağmen 2012 yılına kadar bu yapılara dokunulmadı. Eskimiş, yıpranmış ve deprem güvenliği olmayan yapıları alanların yıkılıp yeniden yapılmasını sağlayacak 6306 sayılı “Afet Riski Altında Bulunan Alanların Dönüştürülmesi” adıyla, kısaca “Kentsel Dönüşüm” denilen bir yasa

ortaya kondu. Kentsel dönüşüm yoluyla yapı stokunun deprem güveliklerinin sağlanması tek çözüm yolu olarak uygulamaya sokuldu. Yapı stokunun onarım ve güçlendirilmesi yok sayılarak YIK-YAP anlayışı kurtuluş yolu olarak ifade edildi.

Depreme karşı yapı stokunun güvenli hale getirmek iddiasıyla başlatılan kentsel dönüşüm uygulamaları, yeni sorun alanları yaratıyor. Yoğunluğun artması daire alanlarının küçülmesi, kat sayısı ve daire sayısının artmasına neden oluyor. Aynı sokak ve mahallenin alt yapısı aynı kalmasına rağmen aile sayısı ve nüfusun artması otomobil sayısını da artırıyor. Kentin fiziksel eşikleri aşıyor, demografik yapı bozuluyor. Yeni bir trafik ve alt yapı sorunu yaratılıyor.

Kentlerimizde bulunan apartmandan bozma okul, sağlık tesisi, kreş, yurt ve benzeri yapılar varlıklarını sürdürüyor. Kamu kurumlarına bağlı okulların, yurtların, kreşlerin, hastanelerin tam sayısı, kaç tanesinin yıkılıp yeniden yapıldığı, kaçının güçlendirilmesi gerektiği, kaçının projelendirildiği, kaç işin bitirildiğine ilişkin bilgilere ulaşmak çok kolay olmuyor.

Bütünlüklü bir planlama yerine parçacı bir anlayışla yapılar yıkılıp yeniden yapılıyor. "Riskli alan", "riskli yapı" belirlenmesindeki adaletsizlik, keyfilik ve hukuksuzluğun yol açtığı mağduriyetler ve hak kayıpları oluyor. Kentsel dönüşüm uygulamaları daha çok rantın yüksek olduğu yerler de yapılıyor. Deprem riski taşıyan konut sahipleri müteahhitlerin insafına ve kaderlerine terk ediliyorlar.

Kentsel dönüşüm; sosyal adalet, sosyal gelişim, sosyal bütünleşme, tarihi ve kültürel mirasın korunması, zarar azaltma ve risk yönetimi ile birlikte kapsamlı ve bütünleşik bir şekilde ele alınmalıdır.

Kentlerimiz başta İstanbul olmak üzere inşaat projelerinin birer "arazisi" haline dönüştürülmüştür. İnsana, tarihe, doğal çevreye dair ne varsa yok edilmiştir. Yeni bir İstanbul yaratmak adına ormanlarımız ve su havzalarımız büyük ölçü de zarar görmüş, toprağın drenaj sistemi bozulmuştur. Yağan yağmur suyunu alacak toprak kalmamıştır.

Askeri Alanlar Yapılaşmaya Açılıyor Boş Alanlar AVM ve Gökdelen Oluyor!

17 Ağustos 1999 Depremi sonrası İstanbul'un yapı stokunun riskli olduğu anlaşıncı dönemin valisi başkanlığında benimde içinde bulunduğum 14 kişiden oluşan İl Afet Merkez Kurulu Oluşturuldu. Deprem sonrası yapıların hasar görmesi veya depremin artçılarının devam etmesi nedeniyle toplanma alanları ve çadır kurulacak yerlere ihtiyaç olacağı anlaşıldı ve 493 boş alan belirlendi. Bu alanların yanına yeni yerler ilave edilmesi de kararlaştırıldı. Oysa bugün bu alanların ¾ ü AVM ve gökdelenlere dönüşmüş durumda.

Başta İstanbul olmak üzere büyük kentlerimiz de mezarlıklar ve askeri alanların dışında boş alan kalmadı. Askeri alanların boşaltılıp kent dışına çıkarılması nedeniyle birçok kesim bu alanlara göz koydu. İstanbul'un 540 bin hektarlık toplam alanının yaklaşık %10 nu askeri alanlardır. Kentler de var olan kamu alanlarının tümü plan tadilleriyle yapılaştı. Gökdelen ve AVM oldu. Şimdi 56 bin hektarlık askeri alanlar yapılaşmaya açılıyor. İstanbul'un zaten yok edilen nefes boruları iyice tıkanmış olacak.

Özetlersek

- 17 Ağustos 1999 depremi sonrası çıkarılan yasayla geçici deprem vergileri toplanmasını sağlayan ve daha sonra kalıcı hale getirilerek alınmaya devam edilen toplam 60 milyar TL olduğu ifade edilen para ne oldu? Nerelere harcandı?
- Ülkemiz toprakları büyük ölçüde deprem tehlikesi altında bulunuyor. Nerede ise her gün ülkemizin bir yerinde bir deprem yaşıyoruz. Yapılarımızın önemli bir kısmı kaçak ve mühendislik hizmeti almadan üretilmiştir. 17 Ağustos Depremi yapılarımızın %25'ini oturlamaz duruma getirmiştir. Orta ölçekli depremler de bile yapılarımız hasar görüyor can kayıpları oluyor. Bilimin tekniğin ve mühendisliğin gerekleri yapılmıyor. Deprem yönetmelikleri uygulanmıyor, yapı denetim mekanizması işlemiyor.
- Plan kavramı geri itilmiş patronaj ilişkileri ile yeni imtiyaz alanları oluşturulmuştur.
- Kentler mega projeler yapılarak üzerinden para kazanılan bir yer, bir araç olarak görülmüştür. Mega projeler ortak yaşamımızı daha sağlıklı yapan projeler değildir. Bu projeler

kent üzerinden para kazanılan ve kente çeşitli riskler yükleyen projelerdir. Bu anlayışla yönetilen kentler yeni afetlerle karşı karşıya kalır.

- Kentlerimizde bulunan boş alanları, dere yataklarını, dolgu alanlarını yapılaşmaya açmak gerekiyor. Sıcaktan bunalan insanların serinleyebilecekleri yerleri koruyarak deprem sonrası toplanma alanı ve çadır kurulacak yer olarak planlamak gerekiyor.
- Devlet bürokrasisinin sürekli olarak değiştirilmesi, LİYAKATIN dikkate alınmaması, ticaret, cemaat ve şirket yakınlığına göre hareket edilmesi sorunları büyüttü.
- Deprem bekleyen İstanbul ve Bursa gibi kentlerimiz de bütünlüklü bir planlama yerine YIK-YAP anlayışına dayanan bir Kentsel Dönüşüm yeni sorun alanları yaratmıştır.
- Teknik, bilimsel, ekonomik ve sosyolojik dayanakları olmayan birinci sınıf tarım alanları yapılaşmaya açılmıştır. Bu kararları denetleyecek bir sistemin kurulmaması da sorunları iyice büyüttü.
- Kaçak ve mühendislik hizmeti almadan yapılar üretilmiştir. Yapı denetimi bilimsel esaslara göre işletilmemiş, formaliteyi tamamlayan ve ruhsat almayı sağlayan bir anlayışla yürütülmüştür.
- Üretime dayalı bir ekonomik model yerine inşaata ve TOKİ anlayışına dayalı bir model tercih edilmiştir. Bu durum siyasal sistemi rant dağıtıcısı olarak karşımıza çıkarmıştır.
- Yıkılacağı ifade edilen 7 milyon konuttan çıkacak malzeme atıklarının ne olacağı ile ilgili bir çalışma yoktur. Deniz mi doldurulacaktır?
- İstanbul için belirlenmiş olan acil ulaşım yolları park alanlarına dönüştürüldü. Deprem sonrası çıkacak yangınları söndürmek ve acil ihtiyaçların karşılanması deprem riskinden çok daha fazla risk taşımaktadır.
- Trafikte her yıl 7000 insanımızı, iş cinayetlerinde 2000 ne yakın insanımızı kaybediyoruz. Dünya da ki birinciliğimizi kimseye bırakmıyoruz.
- Halen kentlerimiz de yıkılıp yeniden yapılmayı veya güçlendirmeyi bekleyen çok sayıda hastane, poliklinik, okul ve kamu yapıları var.
- Oldukça fazla yüksek yapı yapılmasına rağmen halen yüksek yapılarla ilgili bir yönetmeliğimiz yoktur
- Başbakanlığa bağlı olan ve AFAD tarafından 2012-2023 yıllarını kapsayan Deprem Strateji ve Eylem Planına göre 2017 yılına kadar yetkin mühendislik yasası çıkarılacaktı. Yürütücülüğünü TMMOB'nin yapacağı bu çalışma henüz başlamadı. Bir yandan da yetkin mühendislik yerine çıkarmış olduğumuz Referans Belgesi verilmesi ile ilgili yönetmeliğin iptaline ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı dava açmıştır.
- Afet bir olayın kendisi değil doğurmuş olduğu sonuçlardır. Afeti yasa koyucular, ülkemizi ve kentlerimizi yönetenler elbirliği ile hazırlıyorlar.
- Başta İstanbul olmak üzere var olan yapı stokumuz bugünde varlığını koruyor. 1999 yılından daha iyi durumda değiliz.

Sonuç Olarak

Ticari kaygı teknik kaygının önüne geçiyor. Bilgi ve beceriye dayalı yöneticilerin yerini şirket ve cemaat ilişkileri alıyor, liyakat yok sayılıyor. Üniversite, meslek odası ve endüstri arasında olması gereken işbirlikleri önemsenmiyor.

Bilimin, tekniğin ve insan yaşamının dikkate alındığı bir kentleşme ve yapılaşma yerine, kişi ve grup çıkarlarına dayalı bir yapılaşma anlayışı kentlerimizi yaşanmaz bir hale getiriyor. Ormanlar, ağaçlar, yeşil alanlar, su havzaları, park ve bahçeler yok edilerek kentlerde boş alan bırakılmıyor. Kentlerimiz, küresel iklim değişikliklerinin etkisi altına sokularak afetlere açık hale getiriliyor. Güvenli yapı ve yaşanabilir bir çevrenin yaratılması önceliklerimiz arasında yer almıyor.

Afet, bir doğa olayının kendisi değil doğurmuş olduğu sonuçlardır. Doğanın kendi kuralları her zaman işleyecektir. Önemli olan yaşanacak doğa olaylarını afete dönüştürmeyecek yapıların üretilmesi ve sağlıklı bir çevrenin yaratılmasıdır.

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe Açık Radyo'da Altın Saatler programına konuk oldu.
(23 Ağustos 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe Açık Radyo'da Altın Saatler programına konuk oldu.
(24 Ağustos 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe deprem ile ilgili TRT1 Televizyonuna röportaj verdi.
(6 Ekim 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe Artı 1'de parantez programına konuk oldu.
(15 Kasım 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ile KTMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Seran Aysal Kıbrıs TV Programına konuk oldu.
(14 Aralık 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu ile Kıbrıs Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı'yı Ziyaret etti. (NPN Haber) (17 Aralık 2017)

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe Açık Radyo'da Altın Saatler programına konuk oldu.
(17 Ocak 2018)

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cemal Gökçe 26 Şubat 2018 tarihinde MedyaScope TV'ye konuk oldu.

Etkinlik ve çeşitli Toplantılarda Yapılan Konuşmalar

Etkinlik ve Çeşitli Toplantılarda Yapılan Konuşmalar

45. Dönem 1. Danışma Kurulu Toplantısı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

4 Haziran 2016

Sayın Divan Başkanı ve Divan Kurulu Üyeleri,
Danışma Kurulunun Değerli Üyeleri;
Sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Danışma kurulu üyeleri olarak, yeni çalışma döneminde üstlendiğiniz görev nedeniyle sizleri kutluyorum. 45. Çalışma Dönemi'nde siz değerli meslektaşlarımla birlikte çalışacak olmaktan mutluluk duyduğumu bilmenizi isterim. Ayrıca 44.Dönemde çeşitli kurullarımızda görev alan meslektaşlarımla aramızda bulunmuş olmalarından dolayı da mutluluk duyuyorum. Genel Kurul sonrası ilk Danışma Kurulu toplantımız olması nedeniyle Yönetim Kurulumuz adına da başarı dileklerimizi iletmek istiyorum.

Demokratik geleneklerimize yakışır bir iradeyle Şube Genel Kurullarımızı, Oda Genel Kurulumuzu ve geçen hafta da Birlik Genel Kurulumuzu yaparak tamamladık. Seçilen yeni kurullarımıza bu zor dönemde başarılar diliyorum. Birliğimizin, Odamızın ve Şubelerimizin bugünlere gelmesinde önemli katkıları olan ve sonsuzluğa uğurlanmış olduğumuz arkadaşlarımızı ve meslek büyüklerimizi saygıyla anıyorum. Sömürü ve rant düzenine karşı, yolsuzluk ve rüşvete karşı, ötekileştirme ve baskı düzenine karşı mücadele eden meslektaşlarımızı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

45.Dönem Yönetim Kurulumuz, daha önceki dönemlerde olduğu gibi, iki yıllık çalışma döneminde mesleğimize, meslektaşlarımıza, ülke ve kentlerimize yönelik saldırılara karşı doğruluk, dürüstlük ve güvenilirlik, insan emeğine ve gelişimine olan saygı, hakkaniyet, açıklık, yeterlilik ve sorumluluk anlayışına bağlı olarak çalışmalarını sürdürecektir.

Genel Kurulumuz, önümüzdeki sürece ilişkin birçok konuda oldukça önemli öngörülerde bulunmuştur. Bu çalışma dönemi boyunca yapacağımız Danışma Kurulları, Şube Yönetim Kurulları Ortak Toplantıları ve Şube Başkanları Toplantıları ile mesleğimizi, meslektaşlarımızı ve meslek örgütümüzü daha ileriye taşımak için çalışacağız. Artık daha fazla birbirimizi dinlemeye anlamaya ihtiyacımız var. Daha fazla dayanışma içinde olmaya, birlik ve beraberliğe ihtiyacımız var. Tüm şubelerimizle birlikte geçmişten bu güne getirilen birikimlerin üzerine yeni birikimler ekleyerek, yolumuza devam edeceğiz.

Sevgili meslektaşlarım Danışma Kurulu toplantımızı, ülke gündeminin olanca ağırlığıyla hissedildiği bir dönemde gerçekleştiriyoruz. Bir yandan insanlarımız şiddetin gölgesinde hayatta kalmaya çalışıyor, kentler yıkılıyor; bir yandan yoksulluk, iş cinayetleri gibi büyük sıkıntılarla boğuşmaya devam ediyor; diğer bir yandan ise meslek alanımıza ilişkin hayati önemdeki konu ve sorunlar çözülme bekleyen bir sorun olarak önümüzde duruyor.

Ülkemiz oldukça zor günlerden geçiyor. Son bir yıllık döneme göz atacak olursak, 7 Haziran Milletvekili Seçimi, Suruç Katliamı, 10 Ekim Ankara Katliamı, 1 Kasım Milletvekili Seçimi, Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi'nin öldürülmesi, Rus Uçağının düşürülmesi, Sultanahmet Katliamı, yine Ankara da yapılan katliam ve Beyoğlu İstiklal Caddesinde yapılan Katliam ilk akla gelenlerdir. Bu katliamları bir kez daha kınıyorum.

Yine ülkemizin Güneydoğu'sunda haziran ayından bu yana devam eden ve şehirlere yayılan çocuk, kadın, yaşlı, genç, asker, polis ve çok sayıda insanımızın ölmesine ve yaralanmasına neden olan, yurttaşlarımızın sağlıklı ve güvenli bir ortamda yaşamasını ortadan kaldıran çatışmalar bir iç savaş boyutuna ulaşmıştır. Sivil yurttaşların evlerini terk etmeleri yeni bir insanlık dramını da gündeme getirmiş bulunmaktadır.

Danışma kurulumuzun sayın üyeleri,

Birinci ve İkinci Dünya Savaşları ve ortaya çıkarmış olduğu yıkımlar, dünyamız da yeni paylaşım savaşlarının ve yeni yıkımların da olabileceğini ortaya koymuştur. Yeni savaşların ortaya çıkaracağı can kayıplarıyla birlikte uygarlıkların yarattığı birikimlerin de korunması gündeme gelmiştir. Bu nedenle İnsan Hakları Bildirgesi yayınlanmıştır. Bu bildirgeye göre temel insan hak ve özgürlükleri güvence altına alınmıştır. "Halkların Barış Hakkı Bildirgesi" ile de her devlet barış hakkını korumak ve bu hakkın uygulanmasını sağlamakla yükümlü kılınmıştır. Buna göre "bütün insanlar özgürdür, saygınlık ve haklar bakımından eşittir. Barış içinde yaşamak, hürriyet ve güvenlik her bireyin hakkıdır" denilmiştir. Buna rağmen bölgemiz de ve dünyamız da bir insanlık dram yaşanmaktadır.

Bu durum insanlığın ortak birikimi olan değerleri, tarihsel ve kültürel mirasları da yok etmiştir. Antik uygarlıkların kesişme noktası olan, kültürel ve tarihi zenginliklerin beşiği olan bölgemizin kültürel zenginlikleri de yok edilmektedir. Bölgemizdeki çatışmalar önlenmelidir.

Ayrıca ülkemizde bozulan toplumsal barış sağlanarak doğa ve kültür değerlerinin korunması da önceliklerimiz arasında yer almaktadır. Bizler, öldürmek yerine yaşatmaktan, barıştan ve uygarlıktan yana olan bir mesleğin insanlarıyız.

Diğer yandan kentlerde hiçbir bilimsel kural, toplumsal, demografik kaygı, kamusal yarar gözetilmeden büyük projeler yapılıyor. Yık-yap anlayışıyla, rantı merkezine alan kentsel dönüşüm projeleri hayat geçiriliyor. Kentler kuralsız, acımasız bir şekilde, piyasanın ihtiyaçlarına göre düzenleniyor.

Danışma Kurulumuzun sayın üyeleri,

Ülkemizde, inşaat mühendisliği eğitimi gibi, insan hayatını, can güvenliğini doğrudan ilgilendiren bir alanda çok ciddi sorunlar yaşıyoruz. 2015 yılında yapılan üniversite sınavlarına baktığımızda 252 bininci sırada bulunan öğrencinin, 198 puanla inşaat mühendisliği bölümüne kayıt yaptırabildiğini görüyoruz. YÖK'ün bu dönem inşaat mühendisliği için başlattığı alt sınır uygulamasına göre, 242 bininci sırada bulunan öğrenci inşaat mühendisliği bölümlerine kayıt yaptırabilecek. 2015 yılında 242 bininci sırada bulunan öğrencinin aldığı puan 224. Ayrıca fiziki şartları uygun olmayan, laboratuvarı bulunmayan ve öğretim kadroları yetersiz olan apartmandan bozma binalarda eğitim yapılıyor. Her yıl 8-9 bin mühendis aramıza katılacak. 2009-2019 yılları arasında aramıza 60 bin meslektaş katılacaktır.

İşçi sağlığı iş güvenliği konusu oldukça sorunludur. 2014 yılında 1886, 2015 yılında 1731 işçi yaşamını yitirmiştir. Bunların 1/3 ü inşaat sektöründe ortaya çıkan ölümlerdir. Örneğin bir ziraat mühendisinin, kimya mühendisinin yapı elemanları arasındaki ilişkiyi bilmeyen meslek insanlarının iş güvenliği uzmanı olarak çalışmaları da kabul edilemez.

Yapı denetimi konusu da oldukça sorunludur. 3 yıl da 3 basit proje yapmak proje denetim belgesi almak için yeterlidir. Adı Mühendis olan her mühendisin yapı alanında şantiye şefi olarak çalışmaları kabul edilemez bir durumdur.

Binaların risk durumunu belirlemek için 5 yıllık mühendis olmak yine yeterli olarak görülmektedir.

Bugün ülkemiz de plan kavramı geri itilmiş, patronaj ilişkileriyle yeni imtiyazlar sağlanmış-

tır. İmar planları kentsel rantın dağıtılması konusunda bir araç olarak kullanılmıştır. Üretime dayalı bir ekonomik model yerine, ihtiyaç temelli olmayan inşaata dayalı bir ekonomik model tercih edilmiştir.

Ulaştırma alanında yapılan yatırımlar araçların taşınmasına göre değil insanların erişimlerini sağlamak için düzenlenmelidir. Karayolcu ve yatırımcı anlayışlar, toplu taşıma projelerinin olumlu yanlarını da azaltmaktadır.

Kent ve ülke yöneticileri ulaştırma sistemlerini bilimin ve bilginin bir gereği olarak değil kendi prestijleri ve ilişkileri doğrultusunda ulaştırma sistemlerini ve bu sistemlerin yerlerini belirlemektedirler. 3.Köprü, 3.Havaalanı ve Avrasya Tüp Tüneli İstanbul'u büyük sorunlarla karşı karşıya bırakacak projelerdir.

Kentsel dönüşüm konusu sosyal, ekonomik, çevresel ve mekansal gelişmenin bir bütünü olarak ele alınmalıdır. Ayrıca geleceğe yönelik toplumsal bir öngörünün oluşturulması ve yönetilmesi süreci olarak düşünülmelidir. Bütünlüklü bir planlamanın bir sonucu olarak ele alınmalıdır. Oysa kentsel dönüşüm konusu bütünlüklü bir planlamanın yerini almıştır. Yık_yap anlayışıyla yeni sorun alanları yaratılmaktadır. Güçlendirme konusu dikkate alınmıyor, konut alanları küçülüyor, konut sayısı artıyor. Bu durum demografik yapının bozulmasına, fiziksel eşiklerin aşılmasına neden oluyor. Açıkçası nüfus %30-%40 oranında arttığı gibi, ulaşım ve trafik sorunları da giderek büyüyor. İstanbul başta olmak üzere kentlerimizde ki boş alanların ve yeşil alanların AVM ye ve gökdelenlere dönüşmesi ve kentsel dönüşüm uygulamaları, deprem riskini azaltmak yerine yeni afetlerle kentlerimizi baş başa bırakmıştır. Sel ve su baskınları giderek artıyor, ısı adaları oluşuyor, hava kirliliği giderek artıyor, sosyal ve toplumsal sorunların yanında, deprem riski daha da artıyor.

Ayrıca ormanlarımız, kıyılarımız ve meralarımız hiçbir kural tanımaksızın yapılaşmaya açılıyor.

Kamu İhale Kanunu da yürürlüğe girdiği 01.01.2003 tarihinden bu yana 30'un üzerinde değişikliğe uğramış, yönetmelik değişiklikleriyle kamu ihale sisteminin temel ilkeleri ortadan kaldırılmıştır. Mühendis ve mimarların hakları gasp edilmiştir.

Bir başka önemli konu da su ve enerji politikalarıdır. Türkiye, enerji ihtiyacının yüzde 74'ünü dışarıdan karşılamaktadır. Bu bağımlılık gerekçe gösterilerek HES'lere hız verilmiştir. Suyu ticari bir meta olarak gören ve onu piyasanın acımasız kurallarına bırakan bu yaklaşım kabul edilemez. Gerçek bir çevresel etki değerlendirmesi yapılmadan, plansız ve projesiz olarak ihale edilen hidroelektrik santralleri çevreyi, ekolojik sistemi, doğal ve sosyal yaşamı ciddi anlamda olumsuz olarak etkilemektedir. Odamız geçtiğimiz dönemlerde olduğu gibi, bu dönemde de su ve enerji politikalarına yönelik çalışmalarını sürdürecektir.

Değerli meslektaşlarım, yetkin mühendislik deprem kuşağında bulunan ülkemiz için önemli bir konudur. Yetkin mühendisliğin önemi yalnızca bizim tarafımızdan değil çeşitli çevrelerce de kabul görmüştür. Özellikle 1999 depremlerinin ortaya çıkardığı gerçeklerin zorunlu sonucuna rağmen bir türlü yasal bir çerçeveye oturamamıştır. 45. Çalışma Dönemimizde, yetkin mühendislik konusunu canlı tutmaya devam edeceğiz.

Referans Belgesi Yönetmeliği Odamızın önem verdiği bir çalışmadır. Meslektaşlarımızın donanımlarını artırmak, hizmetin niteliğini yükseltmek, uzmanlık konularına göre veri tabanı hazırlayarak toplumun ihtiyaç duyduğu güvenilir referans kaynağı oluşturmak için bu yönetmelikle ilgili çalışmalarımız devam edecektir.

Bilirkişilik hizmetinin gelmiş olduğu sorunlu noktayı biliyoruz. Bu hizmet, kamu yararı ön planda olan, toplumun hak ve çıkarlarını koruyan, yurttaşların haklarını gözetken, mağduriyetlerini önleyen bir anlayışla yapılması gereken bir iştir. Ancak, bilirkişiliğin güvenilirliği konusunda, kamuoyunda olumsuz bir görüş hakimdir. Yargının re'sen atama yetkisi Odamızın sürece müdahil olmasının önünde bir engel olarak durmaktadır. Bilirkişilik sisteminde yaşanan olumsuzlukların giderilmesi bir yana, TMMOB ve Odamızın görüş ve önerileri dikkate alınmayarak yeni bir Bilirkişilik Kanun Tasarısı hazırlanmıştır. İnşaat Mühendisleri Odası 45. Çalışma Döneminde, Oda ve Şubelerimizde yürütülmekte olan teknik bilirkişilik yapılanması ve eğitimleri ile ilgili çalışmalara devam edecektir.

Odamızın son yıllarda özen gösterdiği bir konu olan meslek içi eğitimlerimizdir. Bu dönemde de bu konu önemle ele alınacaktır. e-eğitim, uzaktan eğitim şeklinde verilmesi için gereken çalışmalar yapılacaktır.

Değerli arkadaşlar, Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği ve Planlı Alanlar Tıp İmar Yönetmeliği'nde yapılan değişikliklerle Odamızın kamu adına yaptığı denetim kanallarını ortadan kaldırılmıştır. 2006 yılında yürürlüğe giren SİM Yönetmeliği'nin üyelerimizin mesleki gelişimini artırdığını biliyoruz. Yönetim Kurulumuz, 45. Çalışma Döneminde SİM-İTB uygulamaları konusundaki çalışmalarını da sürdürecektir.

Genç meslektaşlarımıza ve meslektaş adaylarımıza yönelik çalışmalara devam edeceğiz. Öğrencilerin daha okul sıralarındayken Odamızla tanışmalarını önemsiyoruz. İnşaat mühendisliği öğrencilerinin Oda etkinliklerine katılmaları, Oda'ya aidiyet duymaya başlamaları örgütümüz için çok önemlidir.

Aramıza yeni katılan inşaat mühendislerinin Oda çalışmalarına aktif katılım sağlamaları önemlidir. Genç inşaat mühendislerinin mesleğini, meslek alanını ve ülke gerçeklerini anlaması, sorgulaması ve deneyimli üyelerimizden "gönüllü danışmanlık hizmeti" almasına yönelik çalışmalar yapmak üzere "Genç İnşaat Mühendisleri Komisyonları" oluşturulması, Yönetim Kurulumuzun önemle ele aldığı konulardan biri olacaktır.

Odamız bilimsel ve mesleki çalışmalar ile kurul ve komisyon çalışmalarına büyük bir önem göstermektedir. Bu çalışma döneminde de kurul ve komisyonlarımız çalışmalarını yürütecektir. Mesleki alanlarımıza ilişkin güncel bilgi ve deneyimlerin paylaşıldığı, sorunların ve çözüm önerilerinin tartışıldığı kongre, konferans, sempozyum ve çalıştaylar bu dönemde de Odamızın yürüteceği faaliyetler olacaktır.

Danışma Kurulunun değerli üyeleri; yaşadığımız ekonomik sıkıntılar ve iletişim çağının gereklilikleri Odamızın yayın politikasını yeniden gözden geçirmesini zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede, elektronik ortamda hazırlanan E-bülten her hafta, Teknik Güç ise her ay e-dergi formatında üyelerimize ulaştırılmaktadır. Yeni dönemde, TMH ile ilgili biçim ve içerik bakımından zenginleştirici bir çaba içinde olunacaktır. Teknik Dergi'ye ilişkin olarak da, uzmanlık alanlarına bölünmesi, dergi basım sayısının artırılması ve bu uygulama için kaynak oluşturulması yönünde çalışmalar yapılacaktır.

Kurumsal web sitesinde karşılaşılan sorunların giderilmesi, yazılımın geliştirilmesi doğrultusunda çalışmalar gerçekleştirilecektir. Üyelerimize hızlı iletişim ve online hizmet olanağı sağlamaya yönelik İMO Akıllı Telefon Uygulaması ile ilgili çalışmalar yapılacaktır.

Değerli arkadaşlar, Odamız yedi yıldan bu yana "Depreme Duyarlılık" etkinlikleri düzenlemektedir. Deprem tehlikesinin unutulmaması ve kamu idaresinin sorumluluğunun hatırlatılması amacıyla düzenlenen etkinlikler 45. Çalışma Döneminde de devam edecek, farklı içerik ve formatta da olsa, Odamız depremi unutturmama doğrultusundaki faaliyetlerini sürdürecektir.

Odamız, Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği'ne ilişkin üyelerimizin bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yapacaktır.

Danışma Kurulunun değerli üyeleri, meslek alanımızın, meslektaşlarımızın ve örgütümüzün sorun ve ihtiyaçları çerçevesinde hazırladığımız Çalışma Programı Taslak metnini sizlere ulaştırdık. Çalışmalarımızı Şube Yönetim Kurulları, Şube Başkanları, Bölge toplantıları ve çalıştay, sempozyum, kongre ve konferanslarla zenginleştireceğiz. Bu metin, taslak bir metindir. Danışma Kurulumuzda gerçekleşecek tartışmalar, geliştirilecek öneriler, Odamıza önemli katkılar sağlayacaktır. Şimdiden hepinize, yapacağınız katkılardan dolayı teşekkür eder, Danışma Kurulumuzun başarılı geçmesini diler, saygılar sunarım.

Yapı Denetim Çalıştayı (Antalya)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

1 Aralık 2016

Değerli meslektaşlarım, sevgili arkadaşlar; tümünüzü saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Sizlerle birlikte olmak bizleri her zaman mutlu ediyor.

Bilindiği gibi yapı denetim konusu bir meslek değildir. Meslek inşaat mühendisliğidir, Yapı denetimi; inşaat mühendislerinin yapmış oldukları bir iştir. Bu çerçevede de biz, siz değerli meslek insanlarıyla meslektaşlarımızla sık sık bir arada olmayı planlıyoruz. Bu çerçevede 45.Dönem Yönetim Kurulu olarak, sadece yapı denetim alanında değil, mühendisliği ilgilendiren, mesleğimizi ilgilendiren, işimizi ilgilendiren her alanda bir dizi çalışmalar yapmayı planladık. Bunlardan yapı denetimi, örgütlenme ve eski yapıların güçlendirilip, geleceğe devredilmesi konuları önceliktedir. 25 yerde 25 çalıştay düzenlemeyi planladık. İnşaat mühendisleri özellikle can ve mal güvenliğiyle ilgilenen, can ve mal güvenliğini sağlamaya çalışan bir mesleğin insanlarıdır.

Fakat yaşamış olduğumuz orta boy depremlerde dahi ne yazık ki oldukça fazla sayıda insanımızı toprağa gömüyoruz, oldukça fazla sayıda yapımız yerle bir oluyor. Ülkemizin bir deprem ülkesi olduğunu, uzunca bir süreden bu yana biliyoruz. Hatta asırlar boyu biliyoruz. Japonya gibi, Pasifik ülkeleri gibi ülkelerin deprem riskleri olduğu düşünülür, ama oralarda deprem çok daha derinlerde olması nedeniyle yapılara çok fazla etki etmez. Etmesi de mümkün değildir. Çünkü meslek insanların yapmış oldukları işler denetimlidir, mesleğin kendi tekniğine, kendi bilimine, kendi bilgisine uygun olarak üretilen yapılardır. Bu çerçevede deprem afeti başta olmak üzere, ilgili ülkeler doğa olaylarından korkmazlar.

Şöyle bir tanım vardır, ben de çok kullanırım; afet bir olayın kendisi değil, doğurmuş olduğu sonuçlardır değerli meslektaşlarım. Eğer yaşayacağımız yaşadığımız bir depremde can ve mal kayıpları olmazsa, o depremin afet olarak algılanması mümkün değildir. Oysa bizde 6 ve üzeri büyüklükteki depremler can ve mal kayıpları ortaya çıkarıyor. Her geçen gün neredeyse ülkemizin şurasında veya burasında su baskınları heyelanlar söz konusu oluyor.

45 senedir İstanbul'da oturuyorum, bugün İstanbul'un en merkezi yerini, İstiklâl caddesini su basıyor. İnsanlar bu caddeden yürümek için pantolonlarını dizlerine kadar çekip yürümek durumunda kalıyorlar. Siz eğer toprakla doğanın kendi kurallarıyla alay ederseniz, onu ciddiye almazsanız, su taşkınları da yaşayacaksınız, deprem de yaşayacaksınız, heyelan da yaşayacaksınız. Bu çerçevede biz meslek insanları olarak işimizi mesleğimizi iyi yapmaya çalışırız. Meslek insanları olarak diploma aldıktan sonra başlayan bu süreç aslında iyi bir eğitim sürecinden diploma almak ile başlamalıdır. Ama ne yazık ki can ve mal güvenliğiyle uğraşan bir mesleğin insanları olarak, bugün geçtiğimiz 2015-2016 öğretim yılında inşaat mühendisi yetiştiren okullara giren öğrenci sayısı 11 bin iken, 2016-2017 öğretim yılında inşaat mühendisliğiyle ilgili eğitim yapan okullara alınan öğrenci sayısı 12 bine çıkmıştır.

Bunun anlamı şudur: Birkaç sene sonra aramıza her yıl 8-9 bin mertebesinde yeni meslektaşlarımız katılacaktır. 10 yıl içerisinde bugünkü sayı kadar aramıza meslektaşlarımız katılacaktır.

Üç alan, üç meslek grubunu önemsemek gerekir. Bunlardan birincisi, inşaat mühendisliği yapandır, can güvenliğiyle uğraşan bir alandır. İkincisi, hekimliktir. Bakın ikinci sıraya aldım. Eğer hekimlerimize, sağlığımızla uğraşan insanlara güvenli koşullar güvenli yapılar teslim etmezsek, o insanların güvenliklerini de sıkıntıya sokarız, sağlığımızı tehdit eden sağlığımızı korumaya çalışan hekimlerimizin daha sağlıklı ortamda çalışmalarını da engelleriz. Üçüncüsü, hukuktur. Hukuk da doğruyla yanlış ayıran, yani insana dokunan bir meslektir. Elbette ki ülkemizdeki her insanın yükseköğrenim görmesini isteriz. Fakat can ve mal güvenliğiyle uğraşan mesleklerin, başta inşaat mühendisliği alanı olmak üzere iyi bir eğitim sürecinden geçmeleri gerektiğini düşünüyoruz.

Yetmez, şöyle tanımlıyoruz biz İnşaat Mühendisleri olarak; diploma almak bizim mesleğimizi yapmak için ön koşuldur, temel koşul ise sürekli olarak odamızın açmış olduğu meslek içi

eğitim seminerlerine ve kurslarına katılmış olmaktadır. Çünkü bilgi hele bu çağda çok hızlı bir şekilde gündeme geliyor, çok hızlı bir şekilde gündemden çıkıyor. Teknolojiler de öyle, çok hızlı bir şekilde gündeme geliyor, çok hızlı bir şekilde gündemden çıkıyor. Bu çerçevede biz meslek insanları olarak insanı yaşatmaya dayalı bir mesleğin insanları olarak, ister istemez bu yeni bilgileri ve yeni teknolojileri öğrenmek durumundayız. Hele ki yapı denetim işiyle uğraşıyorsak, çok daha fazla öğrenmek durumundayız. Bu noktada değerli meslektaşlarım, sadece diploma almış olmak yetmez, odamızın sürekli olarak açmış olduğu meslek içi eğitim seminerlerine ve kurslarına katılarak bilgilerimizi yenilememiz de gerekiyor.

Ne yazık ki 99 depreminden sonra deprem konusu, can güvenliği konusu gündeme geldi. 17 Ağustos depreminin, ülkemizin en kuzeyinden en güneyine, en doğusundan en batısına, neredeyse dokunmadığı hiçbir ailenin kalmamış olması, bizi yöneten insanlara “eyvah, altımız delikmiş” sözünü söyletmek durumunda bırakmıştır.

O günün sıcaklığı içerisinde -Sayın Başkan altını çizdi- 595 sayılı yapı denetim kararnamesi gündeme gelmişti. Önemli bir kararnameydi, denetim mekanizmasının sağlıklı işlemesini sağlayacak önemli bir kararnameydi. Ama sadece 595 sayılı yapı denetim kararnamesini düşünmemek lazım. 595 sayılı Kararnameyle birlikte, bunun yanında bir de 601 sayılı mühendislik ve mimarlıkla ilgili bir kararname daha vardı. O kararname 595 sayılı yapı denetim kararnamesini destekleyen, onun altlığını oluşturan bir kararnameydi. Diyordu ki, meslek insanları inşaat mühendisleri mesleklerini yeterince yapabilmeleri için, sürekli olarak meslek içi eğitim seminerlerine ve kurslarına katılmaları zorunludur. Meslek odalarından sertifika almaları zorunludur. Ama ne yazık ki, dönemin meslek odalarının bir kısmının yapı denetim mekanizmasına, 595 sayılı yapı denetim kararnamesine karşı çıkmış olmaları nedeniyle, dönemin hükümeti Anayasa Mahkemesine götürdü ve 595 sayılı yapı denetim kararnamesini iptal ettirdi. 595 sayılı yapı denetim kararnamesinin iptal edilmesiyle birlikte, 601 sayılı kararnameyi de ilgili hükümet yürürlükten kaldırdı.

Bu çerçevede değerli meslektaşlarım, 2001 yılında çıkarılmış olan 4708 sayılı Yapı Denetim Yasası, 595 sayılı yapı denetim kararnamesinden çok daha geri bir yasadır. Biz 595 sayılı yapı denetim kararnamesini önemsemiştik. Ama yine de bağımsız, yani mal sahibinden ve müteahhitten bağımsız oluşan yapı denetim kuruluşlarının, eğer meslek kuruluşlarıyla, yerel yönetimlerle, bakanlıklarla, üniversitelerle oluşturulacak ortak bir işbirliğiyle, gerçekten amacına uygun hizmet etmesi mümkündü. Ne yazık ki 99 yılında ve daha sonrasında yaşamış olduğumuz depremin şiddeti, çok çabuk unutan bir ülke insanı olmamız nedeniyle etkisi ortadan kalktıkça, yetersiz bulduğumuz 4708 sayılı Yapı Denetim Yasası'nda da giderek daha ileriye doğru değişikliklerin yapılması yerine, giderek geriye doğru değişiklikler yapılmaya çalışıldı. Meslek odaları devre dışı bırakıldı.

Değerli meslektaşlarım, kim ne yaparsa yapsın, ister yerel düzeyde olsun, ister bakanlıklar seviyesinde olsun, isterse hükümetler seviyesinde olsun Meslek odalarını, hele İnşaat Mühendisleri Odasını yapı denetim sürecinden, yapı üretim sürecinden kimse dışlayamaz. Dışlıyorsa kendileri dışlanır değerli meslektaşlarım, bunu böyle bilmek gerekir. Çünkü biz meslek insanları olarak, inşaat mühendisleri olarak yöneticilerin arkasından yürüyen, onların arkasından giden bir mesleğin insanları değiliz. Biz can ve mal güvenliğini sağlayan bir mesleğin insanlarıyız. Bu çerçevede elbette ki idari konularda yöneticiler, hele siyaseten seçilmişlerse; demokrasinin gereği olarak birtakım tasarruflarda bulunacaklardır. Ama tekniğin bilimin bilginin ve inşaat mühendisliğinin söylemiş olduğu konuları kendi idareci mantığıyla hayata geçirme şansları yoktur. Olursa böyle olur. Olursa, bir gün önce Adana'da yaşamış olduğumuz gibi, yavrularımızın bulunmuş olduğu yerde çıkan yangın gibi olur.

Bu konuyu da bir denetim mekanizması içerisinde düşünmek gerekir. Doğa bizim için bir mekândır. Doğanın dışında en önemli mekân da, içerisinde bulunmuş olduğumu yapılarıdır, okullardır, hastanelerdir, benzeri kamu yapılarıdır ve bizim varlığımızı sağlayan barınaklarımız ve konutlarımızdır. Doğanın ikinci mekânıdır bizim barınaklarımız. Fakat giymiş olduğumuz elbiselerin, yemiş olduğumuz gıdaların bir denetimi söz konusudur. Yani insanların dokunduğu, insanların yararlandığı ne varsa her şeyin kaliteli bilim ve bilgi çerçevesinde denetlen-

mesi gerekir. İşte iki gün önce Adana'da yaşanan ve 11 öğrencimizin ölümüne neden olan bu mekanizma da bir denetimsizliğin ürünüdür.

Dolayısıyla değerli meslektaşlarım, artık gelmiş olduğumuz nokta itibarıyla denetim konusunun önemsenmesi gerekir. Eskiye göre daha dayanıklı yapı değildir bugün bizim yapmamız gereken denetim işleri. Hedef kesin bir biçimde depreme dayanıklı yapı üretme konusudur. Çok duyuyoruz, özellikle yapı denetimi yapan meslektaşlarım açısından, düzelmedi mi mekanizma, eskiye göre daha iyi değil midir?

Değerli meslektaşlarım, elbette ki altını çizmek gerekir ki, eskiye göre daha iyidir. Fakat eskiye göre daha iyi olmuş olması, bugün yapılmış olan o koca koca yapıların yaşayacağımız bir depremde ayakta kalabilmesinin garantisini verebilir miyiz? Bugün deprem ülkesi olan İstanbul'da yaşıyoruz. İstanbul'un yakın bir gelecekte 7 ve üzeri büyüklükte bir deprem yaşayacağını biliyoruz. Ama halen bu ülkenin yüksek yapılarla ilgili bir yönetmeliğinin olmadığından da altını çizmek gerekir.

Peki, niye olmuyor bunlar değerli meslektaşlarım? Sektörün mühendislik hizmeti talebi yoktur. Bunun altını net çizmek lazım. Sektör, insanların barınma mekân ve yapı gereksinmelerinin nitelikli ürünlerle karşılaşması temelinde değil, yapı aracılığıyla kent rantından pay almak, imar haklarını geliştirmek, kazanç artırmak güdüsüyle davranmaktadır. İnşaatçılık düzeninde –bağışlasınlar beni- sadece inşaat mühendisleri olarak bir yapının yapılması, onun tamamlanmasının bir unsurudur. Bizimle birlikte çalışan başka insanlar var, müteahhitler var, ara teknik elemanlar var, ustalar var, kalfalar var. Yaşamış olduğumuz depremler nedeniyle; Ülkemizdeki inşaatçılık düzeni, aslında yapı denetim uygulamasını istemeyerek kabul etmiştir.

Değerli arkadaşlarım, bizler yapı denetim hizmeti üreten meslek insanları olarak, yapı denetiminin doğru yapılabilmesini sağlamak açısından kerhen kabul edilmiş bir yapı denetim sistemini kabul edemeyiz. Yapı denetim sisteminde yapı denetim hizmeti, bilime ve tekniğe uygun olarak yapılması gereken bir hizmettir. Ülkemizin ve inşaatçıların kerhen isteyerek yapmak istedikleri bir iş değildir. Bu çerçevede ne yazık ki 595 sayılı yapı denetim kararnamesiyle, yüzde 8'ler mertebesinde başlayan hizmet bedeli bugün yüzde 1,5'lar seviyesine kadar inmiştir. O da yetmez, yüzde 1,5'lardan da olabildiğince indirimler yapılıyor.

Değerli arkadaşlar, bu ülke insanı halen sokak sokak dolaşarak en ucuz projeyi kendisine yapan insanlara projelerini teslim ediyorlar, halen sokak sokak dolaşarak en ucuz yapı denetim hizmetini yapacak olan yapı denetim kuruluşlarına, işte milyonlar değerinde olan yapılarını teslim ediyorlar. Çuvaldızı biz kendimizi her zaman batırırız, fakat işin başka tarafını da görmek durumundayız. Tüketicilerin de bilinçli olması lazım.

İnşaat yapım sürecinde bulunan tüm unsurların, yöneticiler dahil olmak üzere herkesin yapı denetim sürecinin sağlıklı, bilim bilgi ve mühendislik çerçevesinde yapılmasının zorunlu olduğuna inanması gerekir. İşte biz de İnşaat Mühendisleri Odası olarak dedik ki, yapı denetim konusu ülkemiz açısından son derece önemli bir konu. Her an her yerde bundan sonraki süreçte bir afetle karşılaşmamak için, değerli arkadaşlarım “ne yapıyoruz nasıl yapıyoruz yapı denetiminin nasıl olması gerekir?” konusunu tartışmak gerekir.

Bu “nasıl olmak” konusunu da değerli meslektaşlarım, sadece ve sadece ücret düzeyinde ve yapı denetim mekanizmasının bugünkü algısı çerçevesinde değil, bir mühendislik problemi çerçevesinde tartışmak gerekir. Çünkü yapı denetiminin özü bir mühendislik konusudur, bir mühendislik probleminin olması veya olmaması konusudur. İşte biz birçok yerde yapacağımız yapı denetim çalıştaylarının ilkinin Antalya'dan başlattık. Çok çalışkan bir şubemiz var, çok değerli yöneticilerimiz var. Düünden bu yana sadece yapı denetim alanında değil, başka alanlarda da izliyoruz, işini son derece iyi yapan bir yönetim kurulumuz var. Biz de yönetim kurulumuzun bu sesine kulak vermeye çalıştık. Siz değerli meslektaşlarımızla birlikte olmayı amaçladık. Yerel sorunları, yerel düzeyde ortaya çıkacak olan sorunları, yapı denetimin dışında yapacağımız çalıştaylarla belirlemeye çaba sarf ediyoruz.

Bir strateji oluşturmak lazım; değerli meslektaşlarım, ülkemizin depremle ilgili, yapı denetimiyle ilgili, sağlıklı yapılar üretilmesiyle ilgili bir stratejisi yoktur. 2011 yılında yaşamış olduğumuz Van depreminden sonra devlet başkanının açıklamış olduğu bir stratejik plan var. Gerçi

2017 yılında yetkin mühendislik konusu, yani “mesleğini derinliğine yapmaya çalışan meslek insanlarının, mesleğini etik bir çerçevede yapmaya çalışan meslek insanlarıyla ilgili bir yasa çıkarılacaktır” der ilgili stratejik plan.

Değerli arkadaşlarım, bir ay sonra 2017 yılına gireceğiz. Yeni bir deprem bekliyoruz, Van depremi gibi veyahut 17 Ağustos gibi. Hemen o hazırlanmış olan stratejik planını o zaman görmeye çalışacağız, yani ne yapmıştık? Oyuncakçı dükkânına giren bir fil gibi, bu sefer de o aceleyle birtakım şeyler yapmaya çalışacağız ve yerli yerine oturmayacak. Bu nedenle soğukkanlı olmak lazım, uzun vadeli stratejik planlar yapmak lazım. Biz de İnşaat Mühendisleri Odası olarak elbette nelerin yapılması gerektiğini biliyoruz, ama bunun bir stratejisini oluşturmak çabası içerisindeyiz. İşte bu çaba aynı zamanda burada yapmış olduğumuz bu çalışmaya uygun bir konudur. Sağlıklı sonuçların çıkacağını düşünüyorum.

Yapı denetim konusuyla ilgili, yani açıkçası sadece yapı denetim konusuna odaklanılmaması gerekir. Bu çalışma gruplarımızın bilime ve tekniğe uygun bir mühendislik hizmetinin nasıl yapılması gerektiğine yönelik olarak bir raporlama ortaya koymamız gerekir. Ben bunu başaraçağımızı düşünüyorum, bunu yapacağımızı düşünüyorum. Görüyorum burada artık benim kuşağımdan olan meslektaşlarımızın aç kalma şansları yoktur; çok tok olmasak da. Ama gençlerimizin, yeni mezunlarımızın işsizlik sorunları vardır, açlık sorunları vardır. Sadece diplomaya dayalı ciddi bir sorunları vardır. Mesleğin özüne yönelik olarak yapılması gereken çok iş vardır.

Değerli arkadaşlarım, arkadaşlarımızın yapmış oldukları çalışma çerçevesinde üç grup oluşturmuşlar. Şöyle olması daha iyi olur diye düşünüyorum. Çünkü geçmişten bu yana yapmış olduğumuz çalıştayların sağlıklı raporlarının oluşturulmasına çaba sarf ettik. Her bir grup, her bir çalışma grubu öğlene kadar, yani saat 13.00’a kadar kendilerine verilmiş olan, elinizdeki program ve saat farklı olabilir, ama farklı bir çalışma düzeni oluşturmak gerekir, öğlene kadar her masa kendi çalışmasını tamamlasın. Kısa da olsa başlıklar halinde yapmış oldukları çalışmalara yönelik bir dizi maddeler oluştursunlar. Tabii o yapacakları çalışmalar sadece ilgili masada kalmassın. İlgili masalar o üç masayı, aynı zamanda burada bulunan meslektaşlarımızla birlikte tartışalım. Bu nedenle saat 13.00’e kadar eğer her masa çalışmasını tamamlarsa, -ben tamamlayacağımı düşünüyorum- bir saatlik bir yemek arası verilir. Saat 14.00’te başlarız, üç masanın birer saat ayırmak koşuluyla, her bir masaya. Burada bulunan arkadaşlarla birlikte tartışırız. Çünkü sadece o konular ilgili masaların konusu değil, hepimizin konusu olması sıfatıyla, mutlaka ve mutlaka birlikte tartışılması gerekir.

Dolayısıyla yapacağımız tartışmalar sonunda çıkaracağımız rapor da, biz başka yerlerde yapacağımız yapı denetim çalıştaylarıyla birleştirerek İnşaat Mühendisleri Odası’nın yapı denetimine yönelik olarak raporunu oluşturacağız. Gittiğimiz yerlerde demokrasiye, yerel düzeydeki siyasetçilere, merkezi düzeydeki parti yöneticilerine ve bakanlara, bakanlıklara ya da bürokrasiye o raporlarımızı iletacağız. Sadece iletmeye de kalmayacağız. Arkadaşlar, biz haklıyız. Yapıp bırakmak yok, sonuç almak gerekir ki, geçmişte ben işte birinci deprem şurasına katıldım, İskân Bakanlığı’nın 2004 yılında yaptığı. İstanbul’da 2003 yılında yapılan İstanbul Deprem Mastır Plan çalışmalarına katıldım. 2009 yılında yine Bayındırlık ve İskân Bakanlığı’nın yapmış olduğu Kentleşme Şurası’na katıldım.

Arkadaşlar son derece değerli çalışmalardır. Fakat bu çalışmaların masalarda ve raflarda unutulmaması gerekir. İşte bizim burada yapacağımız çalışmalar da masalarda ve raflarla unutulmayacak. O amaçla bu çalışmaları yapıyoruz. Yoksa sizlerin buraya gelmenizi, bizim Ankara’dan İstanbul’dan ülkemizin başka yerlerinden buralara kalkıp gelmemizi gerektirmez. İşte “bir rapor hazırlayın gönderin” deriz. Ama biz 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak yapacağımız çalışmaların mutlaka ve mutlaka siyaset zemininde sonuç odaklı olmasını düşünüyoruz. Bunu başaracağımızı da düşünüyoruz. Çünkü biz haklıyız, can ve mal güvenliğiyle ilgili bundan sonra yaşayacağımız depremler afete dönüşmesin. Su baskınları olmasın, afet olmasın, bundan daha öte insani bir şey var mı? Bunu reddedecek insan var mı?

Arkadaşlar reddetmeyeceğiz, ama tabii bu bir örgütlenme konusudur. Sizlerden de birlikte davranmayı, ortak sorunlarımızda ortak davranmayı ve dayanışma içerisinde olmayı istiyoruz.

Siz isteyin biz yaparız. Dolayısıyla teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum, başarılar diliyorum.

45. Dönem 2. Danışma Kurulu Toplantısı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

3 Aralık 2016

Danışma kurulumuzun sayın üyelerini sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz çok ciddi sorunlarla boğuştuğu bir dönemden geçiyor. İnsani anlamda büyük krizler yaşanıyor, bölgemizde süren savaşlar masum insanların hayatlarını alt üst ediyor. Küçük yaşlarda mülteci durumuna düşen çocuklar evlerinden binlerce kilometre uzaklarda kendilerine sığınacak yerler arıyorlar. Yaşamak için “bir umut” yolculuğuna çıkanlar, alabora olan teknelerden denize dökülüyor, cansız bedenleri kıyıya ulaşanlar şanslı olarak görülüyorlar. Ne zaman biteceği belli olmayan kirli bir savaş ülkemizin güneyinde bütün şiddetiyle devam ediyor.

2015 Yılında Suruç’la başlayan, 10 Ekim Ankara Garı canlı bomba katliamıyla planlı saldırısını sürdüren katliamlar masum insanları aramızdan alıyor. 7 Haziran Parlamento seçimlerine kadar pek yaşanmayan canlı bomba katliamları giderek artıyor. Yüzlerce eve ateş düşüyor.

Bir yandan kentler boşalıyor sokağa çıkma yasakları aylarca sürüyor. Bazı kentlerimizde neredeyse taş taş üstünde kalmıyor. Birçok yanıyla bir insanlık dramı yaşanıyor.

Ülkemizin içinde şiddet ve terör tımandırılmaya çalışılıyor. Bir düğün evinde oynayan çocuk ve kadınlar bile terör saldırısından kendisine düşen payı alıyor. Bu öyle bir dönem ki “insanım” diyen, insani değerlerini ve vicdanını henüz yitirmemiş olan herkesin kalbinde derin acılar yaratıyor.

Bizler mühendis olmaktan önce insanız ve insani değerler taşıyoruz. Aynı zamanda medeniyet inşa eden bir mesleğin mensuplarıyız. İnsan yaşamı bizler için çok önemlidir. Bu önemin yanında sürmekte olan kirli savaşta yıkılan ve yok olan her uygarlık yapısı, bizim içimizden de önemli parçalar koparıyor.

Sevgili meslektaşlarım, insanlar güven ve huzur içinde yaşasınlar diye sürekli olarak öğreniriz ve güvenli yapılar üretiriz. İnsanların barındığı, yaşadığı, hizmet aldığı yapılar nasıl güvenli olmak zorunda ise, yaşadığımız coğrafya ve toplum da güvenli ve huzurlu olmalıdır. Güvenliğin ve huzurun temeli barış içinde bir arada yaşamaktan geçer.

Kimsenin toprağında suyunda ve enerjisinde kimsenin gözünün olmamasından geçer. 1.Dünya Savaşı koşullarının sürdürüldüğü Ortadoğu coğrafyasında bulunan tüm yabancı güçlerin bölgeyi terk etmesinden geçer.

18 Kasım 2016 tarihinde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ülkemizin toplam Araştırma Geliştirme harcamalarını (Ar-Ge) açıkladı. 2015 yılında Türkiye Ar-Ge’ye 20 milyar 615 milyon lira harcamış. Son dolar kuruna göre 6 milyar dolar mertebesinde bir harcama var. Özel sektör, kamu ve üniversitelerin toplam harcaması bu kadar. Sadece Volkswagen’in 2015 yılı Ar-Ge harcaması 15.3 milyar dolar. Türkiye’nin yıllık toplam Ar-Ge harcamasının 2,5 katı kadar. Türkiye Araştırma Geliştirme harcamalarında yarım Volkswagen bile etmiyor. Vaziyetimiz bu. Diğer Alman Üniversitelerini ve şirketlerini düşününce neden ilerlemediğimiz anlaşılıyor.

Sevgili meslektaşlarım, Güney Kore’de, 35 yıl önce kişi başına düşen milli geliri Türkiye’den daha azdı. Bugün otomotiv, sağlık ile bilgi iletişim teknolojileri alanında oldukça ileri bir düzeyde bulunuyor.

Bugün Ar-Ge harcamalarının odaklandığı bir yer var. Artık ülkeler sektörlere değil sektörleri dönüştürecek teknolojilere yatırım yapıyor. Bu teknolojiler de Yaşam Bilimleri Teknolojisi (Biyoteknoloji), Malzeme Bilimi Teknolojisi (Nanoteknoloji) ve Bilgi İletişim Teknolojileri (Bilgisayar Teknolojileri) üzerinde çalışmalar yapılıyor.

Bu konu 18 Kasım tarihinde ülkemizin gündemine bile giremedi. Basın 18 Kasım günü, iktidar milletvekillerinden bir kaçının verdiği “çocuk tecavüzcülerini damat yapma önergesi ile meşguldü”.

15 Temmuz darbe girişimi sonrası ülkemizde daha fazla belirginleşen bir yönetim krizi var.

Bu kriz çözülmeden sadece iktisadi önlemlerle sorunları çözmek olanak dahilinde değildir. Binlerce insanın işinden olduğu, göz altına alındığı, tutuklandığı, yaşın yanında oldukça fazla kurunun da yandığı bir dönemden geçiyoruz.

Bu durumdan mühendis ve mimarlar da kendilerine düşen payı alıyorlar. Liyakata dayalı bir sistemden uzunca bir süredir uzaklaşmış olmasının yanında, giderek bir işkenceye dönüşen kıyımlar, mesleğimizi ve mühendislik alanını da etkiliyor. Devletin kurumları işlemiyor, durma noktasına geliyor.

Sevgili meslektaşlarım, oyuncak almak için oyuncakçı dükkanına giren küçük çocuklar raflardan aldıkları oyuncaklar alınmayınca ağlamaya başlarlar. Anne veya babalarının çocuğun topladığı oyuncakları alacak kadar parası yoktur. Bizim de büyük sözleri ve iddiaları kaldıracak kadar bir altyapımız ve stratejimiz yoktur. Sektöre değil, teknoloji seçmeye ihtiyacımız var. Seçeceğimiz teknoloji ile hangi sektörlerde ne kadar verimlilik yaratılacağını bilmeye ihtiyacımız var. İnşaata ve tüketime dayalı bir ekonomik sistemin uzun vadeli olamayacağını bilmek gerekiyor.

Giderek artan öğrenci kontenjanlarıyla inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına çok sayıda ve oldukça düşük puanlarla öğrenci alınmasının sürdürülemez olduğu, sadece bizim tarafımızdan değil ilgili üniversiteler tarafından da yüksek sesle ifade edilmelidir.

Üstelik mesleki yetki, mesleki yeterlilik, imza sorumluluğu ve haklar konusunda oldukça yetersiz bir yasanın bulunması mesleğimizin itibarını giderek düşürüyor. Bu kapsamda bir meslek yasasına ihtiyacımız var.

İnşaat mühendisleri; doğal çevrenin ve bize sunulan kaynakların koruyucuları olmanın yanında, doğal olaylarla birlikte diğer tehditlerin ortaya çıkaracağı tehlikelerin yaratacağı risklerin de yöneticileridir. Çevre ve altyapı politikalarının belirlediği tartışmaların ve bu noktada karar oluşturma süreçlerinin mutlaka ve mutlaka liderleri olmak durumundadırlar.

Fiziki şartları oldukça yetersiz, laboratuvarı ve akademik kadrosu oldukça zayıf, öğrenci sayısı fazla olan, sadece diploma almaya dayalı bir eğitim ve öğretim düzeyi can ve mal güvenliğini sağlayacak bir mesleğin evrenselliğine ve ilkelerine uygun düşmüyor. Sürekli eğitim bilinci kazanılmış etik bir bakışı göz ardı etmeyen, kaliteli eğitim sürecinden geçen, yeterli sosyal yaşam koşullarına erişmiş inşaat mühendislerine ihtiyaç var.

Sürdürülebilirlik yalnızca ekonomik büyümeye odaklanmamalı toplumun ve bireylerin daha kaliteli yaşam hakkına, huzur ve refahına, doğal çevre ile tarihi ve kültürel mirasın korunmasına sahip çıkan bir anlayışa dayalı olarak yürütülmelidir. Yapılaşmanın sürdürülebilirliği için mesleğinde yetkin ve imza sorumluluğu taşıyan inşaat mühendislerine ihtiyaç var. İnşaat mühendisi olmadan sürdürülebilir bir dünya olmaz.

Bu kapsamda Anayasanın 135. Maddesine göre kurulan Odamız özerk bir kuruluştur. Odamıza kayıtlı üyelerin isteği ve başvurusu üzerine mesleki etkinliklerini, meslek etiği, deneyim, birikim ve yeterlilikleri doğrultusunda değerlendirerek, uzmanlıkların belirlenmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda "Referans Belgesi" vermek ve veri tabanı oluşturmak mesleğimiz açısından kaçınılmaz bir noktaya oturmuştur. Bu amaçla hazırlanmış olan "Referans Belgesi Yönetmeliği" üyelerimizin yasalarla sağlamış oldukları mesleki hak ve yetkilerine engel oluşturmaz, ilave unvan ya da yetki vermez.

Hazırlanmış olan ve bugün yargıda bulunan Referans Belgesi Yönetmeliği ile Odamız tarafından belirlenen uzmanlık alanları, bu alanların düzeyleri, başvuru koşulları, yapılacak olan sınavlar, belge onay-yenileme, referans belgesi ile ilgili kurullar ve uygulama ilkeleri belirlenmiştir.

Anayasanın ilgili hükmüne göre meslek kuruluşlarının karar ve yönetim organları seçimle göreve gelmesini öngörmektedir. Devletin idari ve mali denetime tabi olduklarının belirtilmesi ve sorumlu organlarının görevlerine ancak yargı kararıyla son verilebileceğinin kurala bağlanması, bu kuruluşlarının özerkliğine de işaret etmektedir.

Meslek kuruluşlarının özerkliği; merkezi idareden bağımsız olarak karar ve yürütme organla-

rını seçebilme, ilgili mesleki faaliyetlerle sınırlı olmak üzere üyelerini ve örgütlerini bağlayıcı karar alma ve bu kararları uygulama, meslek mensuplarının uyacağı ilke ve kuralları belirleme ve üyeleri hakkında disiplin tedbirleri uygulama hak ve yetkilerini de içermektedir.

Sevgili meslektaşlarım, Anayasanın 135. Maddesinin birinci fıkrasında sayılan yetki ve görevler dikkate alındığında, meslek kuruluşlarının yönetmelikle düzenleme yapma yetkisinin sınırlandırılması Anayasanın 135. ve 124. Maddesinin birinci fıkrasına aykırıdır.

Kanuna dayalı temel düzenlemelerin tek elden merkezi idare tarafından yapılması, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına Anayasanın 135. Maddesinin birinci fıkrasında verilen görev ve yetkiler dikkate alındığında Anayasanın 123. Maddesinin ikinci fıkrasına da aykırıdır.

Bu kapsamda değerli meslektaşlarım, son günlerde odamızın idari ve mali anlamda denetimle ilgili de bir durum söz konusudur. Bu çerçevede şube başkanlarımızı topladık, ortak bir değerlendirme ve bilgilenme toplantısı yaptık. Bu noktada iç açıcı olmak ve konuyu daha yakından bilmek açısından, Anayasanın 135. maddesini biliyoruz, meslek yasamızın anayasada belirlenmiş olması hükmüdür. Ama biraz önce ifade etmiş olduğum 123'ncü ve 124'ncü maddeleri bilemeyebiliriz. Bu çerçevede ben anayasal bir kuruluş olarak, meslek odalarının ve odamızın özerk bir yapısına ancak ve ancak yapılacak olan yasal düzenlemelerle dokunabileceğini ilgili anayasa hükümlerini de ifade ederek konuşmamı bitirmek istiyorum.

Madde 123; "İdare kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kanun tüzel kişiliği ancak kanunla ve kanunun açıkça verdiği yetkiye dayalı olarak kurulur." Son derece açık, bizim meslek odalarımızı kastediyor.

Madde 124; "Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilikleri kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulamasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilirler."

Referans Belgesi yönetmeliği ile üyelerimizin sunduğu hizmetin nitelik ve standardını belirlemeye yönelik bir düzenleme yapılmamıştır. Anayasa ve yasaların Odamıza verdiği yetkiye dayalı olarak; inşaat mühendisliği mesleği ve üretilen hizmetin etkinliğini, verimliliğini ve gelişimini sürekli kılmak, değişen dünya şartları, teknolojik ve bilimsel gelişmeleri dikkate almak için yapılmıştır.

Ayrıca artan toplumsal gereksinimler çerçevesinde; yeni ve çağdaş tekniklere dayalı hizmet sunumunu sağlamak gerekiyor. Can ve mal güvenliğini sağlamaya dayalı bir mesleğin insanları olarak yanlış uygulamaları önlemek amacıyla üyelerimizin kendilerini geliştirme olanaklarının sunulması, engellenmeği değil desteklenmeyi hak ediyor.

Üstelik isteğe bağlı olarak başlatacağımız "REFERANS BELGESİ UYGULAMALARININ" mesleğimiz ve ülkemiz açısından yararlı sonuçlar doğuracağını biliyoruz. Bu kapsam da Referans Belgesi verebilmemizin koşullarını açıklayan "Referans Belgesi Uygulama Esasları" taslağını bilgilerinize ve görüşlerinize sunuyoruz

Yapacağımız tartışmalarla, uygulamaya koyacağımız Referans Belgesi Uygulama Yönetmeliğinin ülkemiz açısından, meslektaşlarımız açısından iyi sonuçlar doğuracağını biliyoruz, buna inanıyoruz.

Tüm danışma kurulu üyelerimizi ve aramızda bulunan konuklarımızı şahsım ve yönetim kurumumuz adına saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Örgütlenme Çalıştayı (Sakarya)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

7 Ocak 2017

Değerli arkadaşlarım, ülkemiz son derece sıkıntılı bir dönemden geçiyor. Evlerinden çıkan her insan nerede ne zaman neyle karşılaşacağını bilmiyor. Bilirsiniz, hayatımızı sağlıklı bir çerçevede yönetmek ve yönlendirmek açısından bilim insanları bir dizi deneyler yaparlar, bir dizi çalışmalar yaparlar. Bunlardan kimi çevreler insanların sağlıklı yaşamaları çerçevesinde bu üretilmiş olan bilim ve bilgiyi kullanırlar, kimileri ise ölüm saçarlar, sağlıksızlığı yayarlar.

Bu çerçevede geçmiş dönemlerde bir çalışma yapılıyor, birkaç şempanzeyi tel iplerle çevrili bir yere bırakıyorlar ve bırakan insan eline uzun bir sopa alarak sürekli bir şekilde çitin içerisinde bulunan şempanzelere işkence yapıyor. Tabii işkence ilk başladığında bu şempanzeler kaçmaya başlıyorlar uzun sopadan. Bir bakıyorlar ki, nereye kaçarlarsa kaçsınlar kurtuluşları mümkün değil. Bu sefer şempanzeye sopayı uzatan ele doğru saldırmaya başlarlar. Bu ele de ulaşamazlar, ama giderek de gerilirler, durmadan gerilirler. Ne olması gerekir? Bu gerilimin bir şekilde boşaltılması gerekir. Bir şempanze kendi yanında bulunan diğer şempanzelere saldırarak gerilimlerini boşaltmaya çalışıyor.

Bugün Ortadoğu'da ve ülkemizde yapılan da budur. Gerilimlerimizi patlatılan bombalarla, atılan kurşunlarla büyük gerilimler yaratarak ülkemiz insanlarını birbirlerine düşürmeye çalışıyorlar. Ama İnşaat Mühendisleri Odasının Sakarya Şubemizin ev sahipliğinde yapmış olduğu bu çalıştayda, bir kez daha altını çizmem gerekir ki, inşaat mühendisliği savaştan ölümden yana olan bir meslek değil, barıştan ve yaşatmadan yana olan bir meslektir. Bu çerçevede hemen sözlerimin başında şunu söyleyeyim ki, bizi şempanze yapamayacaklar.

Değerli meslektaşlarım, mühendislik mesleği dünyanın en eski mesleği olarak bilinmektedir. Bu mesleği yücelten ve mesleğin birikimini insan yararına kullananlar da mesleğimizin insanlarıdır. Dünyadaki toplumsal gelişmeler, özerk ve bağımsız örgütlenmelerin önünü açarken, bu gelişmelerden ülkelerin mühendis veya mimarları da önemli ölçüde etkilenmiş, Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin ülkemizde kurulmasının önünü açmıştır.

Bu kapsamda olan inşaat mühendisliği, konutların, hastanelerin, okulların, fabrikaların, ibadethanelerin, yolların, demiryollarının, limanların, havaalanlarının, köprülerin, tünellerin, barajların, enerji, santrallerinin, arıtma tesislerinin, kent planlamasının, proje fizibilite ve yapım süreçlerinde temel önemde rolü ve sorumluluğu olan bir mühendislik dalıdır. İnşaat mühendisliği, toplumsal gelişme ve ilerlemedeki rolü nedeniyle, sivil mühendislik yani medeniyet mühendisliği olarak da tanımlanmaktadır hepinizin bildiği gibi.

Ne yazık ki bugün ülkemizde toplumsal gelişme ve ilerlemede önemli rolleri olan bizler, yani mesleğimiz giderek değersizleşiyor. Toplumsal rollerini yapmaktan ve saygınlıklarını korumaktan giderek uzaklaşıyor. Meslek insanlarına gerekli önemi vermeyen toplumların, çağın bilimsel teknolojik ve kültürel gelişmelerini yakalamaları, çağın hızına ayak uydurmaları da olanaksızdır. İnşaat Mühendisleri Odası diğer meslek odaları gibi TMMOB'ye bağlı, Anayasada ve TMMOB Yasasındaki tanımıyla, yarı kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütüdür. İnşaat mühendislerinin mesleklerini yapabilmeleri için, İnşaat Mühendisler Odasına yine hepinizin bildiği gibi üye olmaları zorunludur. Bu özellikleriyle Odamız diğer sivil toplum örgütlerinden ayrılır. Ancak yönetim organları, seçimle oluşan özerk yapısıyla odalar, demokratik meslek odası olarak da tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda meslek odası üyesi olmanın, inşaat mühendislerine evrensel düzeyde yüklediği önemli bir sorumluluk var. Yine oda yöneticisi olmanın ve odayı yönetmenin de bir kültür işi bir birikim işi olduğu da zamanla meslektaşlarımız tarafından öğrenilir. Kurumların kurumsal bir işleyişe kavuşması, kesintiye uğramadan bir devamlılığı gerekli kılmaktadır. Özellikle ülkemizde demokrasinin zaman zaman kesintiye uğraması ve meslek odası siyaset yapıyor anlayışıyla eleştirilmesi ve çalışmaların engellenmesi ne yazık ki giderek kurumsal örgütte bizi

de zayıflatıyor. Oysa meslek kuruluşları, yani Odamız çalışmalarını kamu yararı doğrultusunda yürüten bir kuruluştur. Kamu yararına aykırı olan gelişmeleri ve uygulamaları önlemek için tüm imkânlarını kullanmak durumundadır. İnşaat mühendisliği bir medeniyet mühendisliğidir. Yapıların sağlam ve dayanıklı olarak üretilmesiyle birlikte yetmez, sürdürülebilir olması da gerekmektedir.

Dünya ile ülkemizde yaşayan insanlar, hangi işi yaparlarsa yapsınlar, toplumun hangi kesiminden olurlarsa olsunlar, bilgi ve yeteneklerinin ürünü olan yapılarda çalışmak ve yaşamak zorundadırlar. Bu nedenle inşaat mühendisliği toplum yaşamının her anına dokunan bir meslektir. Az gelişmiş ülke insanların ve ülkelerin yazgısı, az gelişmişlikten kurtulmak istemek olmalıdır ve bunu da istiyorlar zaten. Bu tür ülkelerin meslek odaları da, mutlaka yeniliklerden yana olmak durumundadırlar. Üstelik var olan yeniliklere alışmadan, yenilerinin arkasından gitmek zorundadırlar. Meslek odalarının doğası yeniliklerden yana olmak olunca, yöneticilerin görevi de meslektaşlarına var olan acı gerçekleri sürekli olarak anlatmak, onlarda bir algı farklılaşması yaratmaktır.

İnsan yaratmış olduğu hiçbir makine ve teknolojik araçların bir parçası değildir. Tüm insani ilişkilerimizde böyle bir bakışın ve yaklaşımın olması da oldukça değerlidir. Bu yaklaşıma varmak için insanları anlamak gerekir. Anlamak için de, insanları sevmek gerekir. Biz insanları anlıyoruz ve seviyoruz. Goethe diyor ki, insan bir şeyi sevmeden anlayamaz. O zaman bu çalıştayımızı neden yapıyoruz, amacımız nedir?

Çağımıza uygun bir bilgi birikimiyle inşaat mühendisliği mesleki hizmetlerini yerine getirebilmek için, ülkemizin bilimsel teknolojik gelişmesine mesleki alanımızdan katkı yapabilmek için, haksız rekabete karşı mesleki emeğin haklarını korumak için, mesleğin etiğini yükseltmek, mesleğin toplumsal rolünü ve saygınlığını artırmak için, katkı sağlayacak doğanın bu meslekle ilgili üretim sürecimizde doğanın korunmasını ve kültürel varlıkların gelecek kuşaklara sağlıklı bir şekilde devredilmesi için, yaşamış olduğumuz deprem ve diğer doğa olaylarında can ve mal kayıpları çok yüksek bir oranda olduğu bilinmektedir. Hele bu bölgede bulunan Sakarya Şubemiz, İzmit Şubemiz, Bursa Şubemiz, Eskişehir Şubemiz bu gerçeği yakından yaşayan ve bilen şubelerdir.

Bu kapsamda mesleğimiz oldukça fazla olan can ve mal kayıplarının önlenmesinin temel nedenlerinden birisi olarak, mesleğimizin yakın evresinde siyaset, ticaret ve tarikat alanından bağımsız olarak hizmet üretmemiz gerekir. Üretim ve denetim aşamalarında mesleki bilgi, yetki ve sorumluluğumuzu yerine getirebilmek için örgütlü olmak gerekiyor. Meslek örgütümüzün güçlü aktif ve dayanışma içerisinde olmasına bizim ve ülkemizin büyük ihtiyacı vardır. Bütün bu hedefleri, çağdaş hukukun demokrasinin insan haklarının adalet ve özgürlüklerin gelişmiş olduğu toplumsal bir düzen içerisinde elbette ki daha rahat gerçekleştirebiliriz. Bu nedenle odamızın meslektaşlarımızla var olduğunu bilerek, mesleki birlik ve dayanışmayı geliştirmemiz gerekiyor.

Sonuç olarak, yukarıda belirtmiş olduğum gerçeklerin ve hedeflerin ışığında, siz sayın üyelerimizin görüş ve önerileriyle daha duyarlı, daha dayanışmacı, sadece sorunları söyleyen değil, sorunları çözebilecek bir güce ulaşmaya da önemli ölçüde ihtiyacımız var. Bu çalışmalarımızla, bu çalıştayla ilgili çalışmalarımızla, sadece bugün burada gerçekleştireceğimiz örgütlenme çalıştayımızla ilgili olarak değil, yapı denetim çalıştayıyla, ulaşım çalıştayıyla, eski yapılarımızın korunması geleceğe devredilmesi çalıştayıyla, inşaat eğitimiyle ilgili çalıştaylarımızla İnşaat Mühendisleri Odamızın yani bizlerin bağlı olduğu ve üyesi olduğumuz odamızın daha güçlü olmasına ihtiyacımız var. Bir ülkenin kurumsal ölçekte İnşaat Mühendisleri Odası ve Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği bu kurumların en başında gelenlerinden birisidir. Bu çerçevede İnşaat Mühendisleri Odamızın da kurumsal ölçekte gelişmesi güçlendirilmesi, açıktır ki başta ülkemiz, sonra bölgemiz, sonra kentimiz, sonra da meslektaşlarımız açısından büyük önem taşımaktadır.

Değerli arkadaşlarım, bilinmesi gerekir ki, İnşaat Mühendisleri Odasının üyeleri olarak aynılıklarımız farklılıklarımızdan çok daha fazladır. İşte bu aynılıklarımızı açığa çıkarmanın ve daha fazla dayanışma içerisinde olmanın araçlarıdır bu çalışmalarımız. Ben bu çalışmalarda tümünüze başarılar diliyorum, saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum.

Yapı Denetim Çalıştayı (Ankara)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

14 Ocak 2017

Sevgili meslektaşlarım; tümünüzü saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz.

Terör saldırıları devam ediyor, nerede ne yapılacağı bilinmiyor. Suriye ve Irak'ta askerler ölüyor. Olağanüstü hal uygulaması altında Anayasa değiştirilip tek adam yönetimi yaratılmaya çalışılıyor. Yargı bağımsızlığı ortadan kaldırılıp adalet duygusu yok ediliyor. Parlamento devre dışı bırakılıyor, demokrasi ve cumhuriyet rejiminin en basit kuralı olan kuvvetler ayrılığı ortadan kaldırılıyor. Ülke yönetiminde demokratikleşmenin önü açılması gerekirken, 1364 yılında bu yana devam eden Baş Vezirlik yani başbakanlık ortadan kaldırılıyor. Ankara'da Valilik tarafından bütün demokratik hak talepleri yasaklanıyor. Yetmezmiş gibi, sokaktan geçerken başınıza bir bina yıkılabilir. Döviz kurları almış başını gidiyor. Böyle bir ortamda yapı denetimi ile ilgili çalıştay yapıyoruz. Deprem tehlikesi altında olan ülkemizde can ve mal güvenliği sağlayacak güvenli yapı üretmenin araçlarını oluşturmaya çalışıyoruz. Bilinmesi gerekir ki, güvenli yapı oluşturma araçlarını her koşulda oluşturmaya çalışacağız.

Biz bir taraftan güvenli yapılar oluşturabilmek için yapı denetim sisteminin geliştirilmesi ve mühendislik hizmetlerinin kaliteli yapılması doğrultusunda çalışırken, inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına alınan öğrenci sayısı giderek artıyor. Durum bugünkü gibi devam ederse, 10 yıl sonra bugünkü üye sayısı kadar mühendis aramıza katılacak. Bu durum sürdürülemez bir durumdur.

Sevgili meslektaşlarım; denetim, üretim sürecinin zorunlu bir aşamasıdır. Bu süreç, tasarım, yapım ve denetim aşamalarından oluşmaktadır. Üretim sonucu ortaya çıkan ürünün gereksinim sahiplerinin beklentilerini karşılayacak nitelikte olup olmadığını, işin başından sonuna ayrıntılı biçimde kurgulayan bir denetim işlemi ile anlaşılabilir.

Denetim, belirli bir zaman aralığında, belirli kaynaklarla daha çok kazanç sağlamaya yönelmiş üreticilerden bağımsız olarak özerk bir kurum veya kuruluş tarafından yapılmak durumundadır. Denetim organı üretim sürecine dışarıdan müdahale edebilme yetkisine sahip olması gerekir. Denetim, yapım sürecinin arkasında yer alan bir işlem olarak kalırsa, sürekli olarak engelleyen bir konumda kalır ve bir çatışma kaynağı olarak ortaya çıkar. Oysa denetimin amacı, ürünün beklenen yararı sağlayacak güvenlikte olmasını sağlamaktır. Be nedenle denetim sürecinin yapılması, üretim sürecinin tümünü etkilemeli, tüm üretim sürecine yayılmalıdır.

Sevgili meslektaşlarım; yapı denetim, sermaye, teknoloji ve kaliteli bir emek birikimi açısından çeşitli sorunları içinde taşıyor. Oysa üretilen yapı, hiçbir yanlış kaldırmayacak kadar büyük bir öneme sahiptir. Bu yapılar uzun bir süre insanların yaşam alanı olarak varlıklarını sürdürmek durumundadırlar. Bu nedenle üretim kalitesi yaşamsal bir sorun olarak varlığını her koşulda ortaya koymaktadır.

Bu nedenle yaşamımızın doğadan sonra gelen ikinci bir mekanı olarak gördüğümüz yapıların, her üründen daha fazla denetlenmiş olarak kullanmaya sunulması gerekmektedir.

Bu da iyi düşünülmüş ve ortaya çıkarılmış bir denetim kurgusuyla mümkündür. Oysa yapı denetim süreci son derece gevşek bir örgütlenme ile yapılıyor. Kullanıcılar, yaşamış oldukları mekanların kamusal bir denetim süreci sonunda ortaya çıkarıldığını düşünüyorlar.

Denetim bizde, fazla kaynağa ihtiyaç duyulan, maliyet artıran bir etken olarak kaçınılması gereken bir süreç olarak görülüyor. Denetim, üretimin özel niteliğine karşın sonuçları itibarıyla tüm toplumu ilgilendiren kamusal niteliğiyle, tüm toplumu ilgilendiren kamusal niteliğiyle orantılı bir özellik taşımaktadır. Bu durum, yerel yönetimlerle ilgili bakanlıklarla, üniversiteler ve meslek odaları arasında sağlıklı ilişkilerin kurulmasını gerekli kılmaktadır. Oysa ülkemizde meslek odaları giderek bu süreçten dışlanmaya çalışılıyor. Sağlıklı bir denetimin temel koşulu, nitelikli bir mühendis emeğini de bu çerçevede gerekli kılmaktadır.

Özellikle 17 Ağustos'ta, 12 Kasım'da, Körfez'de, Düzce'de yaşamış olduğumuz depremler, 2003 yılında Bingöl'de yaşamış olduğumuz deprem, 2011 yılında Van'da yaşamış olduğumuz deprem, ülkemizin gerçekten yapı stokunun bütünlüklü olarak elden geçirilmesi gerektiğini açıklıkla ortaya koymuştu. Bu çerçevede amaç, meslek insanları olarak, inşaat mühendisleri olarak, kesin bir şekilde depreme dayanıklı yapı üretmeye çalışmaktır.

Bu durumda, eskiye göre daha dayanıklı yapı üretildiğini söylemek ve bu anlayışa sığınarak yapı üretiminde denetim yapmak bizim işimiz değildir. Artık depremlerde çok büyük kayıplar ortaya çıkan bir ülkenin insanları olarak, bilimi, tekniği ve mühendisliği doğru bir mühendislik hizmeti yapmayı temel amaç olarak görmeliyiz.

Ülkemizin inşaat düzeni 1999 sonrası yapı denetim sistemini ve uygulamalarını istemeyerek kabul etmiştir, fakat ne yazık ki benimsememiştir. Yapı denetim sistemi, mal sahibi ve müteahhidin, hatta kamu otoritesinin yürekte istediği bir uygulama değildir. İnşaat sektörünün mühendislik hizmetiyle ilgili olarak bir hizmet talebi ne yazık ki yoktur. Sektör halen insanların barınma, mekân ve yapı gereksinimlerinin nitelikli ürünlerle karşılanması temelinde yürümüyor ve gelişmiyor. Yapı üretimi aracılığıyla kent rantından pay alarak ve imar haklarını artırarak kazanç sağlamak içgüdüleriyle hareket ediliyor. Yapı sahipleri açısından yapı denetim kuruluş yasalarının ortaya koyduğu bir dayatma aracı olarak görülmektedir bugün ne yazık ki. Açıkçası, yapı denetim kuruluşları bir formaliteyi tamamlama araçları olarak görülmektedir. Çünkü gerçek mühendislik ve denetim hizmetlerinin maliyet artırıcı bir unsur olduğunu ve bu maliyeti karşılamak istemedikleri de bilinmektedir.

Bugün mal sahibi ve müteahhit, mühendislik hizmeti veren ve ücreti yönetmeliklerle belirlenmiş olan hizmet bedelini talep eden kuruluşlar olarak değil, hizmet bedelinden oldukça fazla indirim yapan yapı denetim kuruluşlarını tercih etmektedirler. Ne yazık ki, halen kalite bakımından nitelsiz, kötü, yine de düşük ücret nedeniyle alıcısı olan yapı denetim kuruluşları daha fazla tercih edilmektedir.

Açıklıkla belirtmek gerekir ki, serbest rekabet düzeni, boşluksuz kamusal bir denetimle toplumsal yarar düzenine oturtulamazsa eğer, haksız rekabet yapı denetim ortamına egemen olur. "Ne pahasına olursa olsun para kazanma" eğilimi, Yapı Denetim Yasasıyla hedeflenen depreme dayanıklı yapı üretimini bir kez daha ulaşılmaz bir hayal haline dönüştürür. Bugün yapılan ve yapılmak istenen de budur.

Yapı denetimine tâbi olup da depreme ve diğer doğa olaylarına karşı güvensiz hiçbir yapı olmamalıdır. Yapı denetimi, bütün uygulamalarında firesiz biçimde depreme dayanıklı yapı üretimini güven altına almalıdır. Bir yapının deprem güvenliği, konut alıcılarının, kullanıcılarının kendi gözlemleri ve değerlendirmeleriyle saptayabileceği bir özellik olarak görülmemelidir.

Kamu iradesinin mal sahibiyle müteahhit arasına girerek, denetim mekanizmasının işletilmesinde alt sınırı çok kesin biçimde çizmesi, açıkçası mühendisliğin temel ilkelerini uygulanır kılması bir zorunluluk olarak görülmeli, bu çerçevede gerekli olan yasal düzenlemeler mutlaka ve mutlaka yapılmalıdır.

Yapı denetimi, yapı güvenliği temelinde yozlaşmadan korunan, kendi içerisinde yenilenebilen, bilimsel mesleki ölçekte gelişmesini ve eğitimini yapabilen bir çerçevede yeniden kurgulanmalıdır. Açıkçası, yapı denetimi konusu bir mühendislik ve mimarlık konusudur.

Mühendislik, mimarlık eğitiminden mühendislik hizmetinin niteliğinin artırılmasına, meslek insanlarının sadece diplomaya dayalı hizmet üretiminin yapılmış olmasına mutlaka ve mutlaka son verilmelidir.

Değerli meslektaşlarım; diploma almış olmak, bir mesleği, özellikle bizim gibi can ve mal güvenliğiyle ilgili olarak uğraşan bir meslek açısından önkoşuldur; ama inşaat sektörü açısından konuya bakacak olursak, bugün bilimin, bilginin, teknolojinin son derece hızlı bir çerçevede gündeme geldiği ve hızlı bir çerçevede gündemden kalktığı bir dönemde, bir dünyada, meslek insanlarının, başta da inşaat mühendislerinin mutlaka ve mutlaka diploma koşullarını önkoşul olarak görerek, meslek odalarının açmış olduğu seminer ve kurslara katılmaları zorunlu olarak görülmelidir.

Ayrıca, şu veyahut bu kurumumuzda sadece ve sadece dosya memurluğu yapan; bırakalım herhangi bir projeyi denetlemiş olmayı, hayatında herhangi bir projeyi yapmayan bir meslektaşımızın, bugün övündüğümüz koca koca yüksek yapıları ve alışveriş merkezlerinin projelerini denetleyebilme şansları yoktur. Bu garip durum sadece ve sadece bugünkü dünyada Türkiye gibi bir ülkede görülmektedir.

Değerli meslektaşlarım; bu sözlerim, mesleğini, denetimini, işini, mühendisliğini iyi yapan denetim kuruluşlarıyla ilgili, meslek insanlarımızla ilgili değildir. Elbette ki son derece kaliteli, son derece değerli, haksız rekabet koşullarına rağmen işini son derece iyi yapan yapı denetim kuruluşlarımız vardır, yapı denetçisi mühendis meslektaşlarımız vardır; fakat bu meslektaşlarımız da, işini doğru yapmaya çalışan yapı denetim kuruluşları da ne yazık ki haksız rekabet çerçevesinde ya işlerinin kalitesini düşürmek durumunda kalıyorlar veyahut yapı denetim kuruluşlarını kapatarak başka işlerle uğraşıyorlar.

Biraz önce İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şube Başkanımızın altını çizdiği gibi, İnşaat Mühendisleri Odası olarak, ülkemiz hangi koşullarda bulunursa bulunsun, biz işimizi en iyi yapmak çerçevesinde çalışmalarımızı yürüteceğiz. Ülkemizin 5 ilinde, başka illerimizin ve şubelerimizin katılımıyla, yapı denetimiyle ilgili olarak bu tür çalıştaylarımızı yapmaya devam edeceğiz. Siz değerli meslektaşlarımızın ortaya çıkardığı görüşlerle birlikte, artık bu durumun sürdürülemez olduğunu ortaya koyacağız; bir yol haritası, bir planlama, bir strateji oluşturacağız.

Değerli meslektaşlarım; aksi halde, ülkemizin herhangi bir yerinde, ortalama büyüklüğü 6,5 ve üzerinde yaşamış olduğumuz depremlerde ortaya çıkardığımız can ve mal kayıplarında biz meslek insanlarının da ciddi sorumluluğumuz olduğunun, yine her koşulda altını çeceğiz. Çuvaldızı kendimize, iğneyi başkalarına batırmaya çalışacağız.

Bu çerçevede, üniversitelerin konuşmadığı, giderek 112 üniversitemizde 180'e ulaşan bölüm ve programlara 2015 yılında alınmış olan 11 bin mertebesindeki inşaat mühendisliği öğrenci sayısı 2016 yılında 12 bin 262 kişiye çıkarıldı. Son derece kalitesiz, ilkel, fiziki koşulları uygun olmayan, öğretim kadroları yetersiz, laboratuvarı da olmayan okullardan diplomalı olarak aramıza gelecek olan meslektaşlarla doğru bir inşaat mühendisliği süreci işletilemez. Hele bugünkü koşullarda, İnşaat Mühendisleri Odasının ve diğer meslek odalarının süreçten dışlandığı bir ortamda, sözlerimin içerisinde ifade etmiş olduğum gibi, inşaat sektörü, kullanıcılar ve tüketiciler sağlıklı, sağlam, denetlenebilir bir yapı istemiyorlar; çünkü yapı denetimine ve doğru bir mühendislik hizmetine yönelik olarak yapmış oldukları harcamayı fazladan bir para olarak görüyorlar. Biz ise, her yapı denetim kuruluşunun, her meslek insanının yapmış olduğu hizmetin bedelinin son kuruşuna kadar alınmasının aynı zamanda doğru bir mühendislik hizmetiyle orantılı olduğunu düşünüyoruz.

Bugün burada yapacağımız bu çalıştayın böyle sonuçlar doğuracağını, bizim daha fazla bir araya gelmemizi sağlayacağını düşünüyorum. Daha fazla birleşmemiz, dayanışma içerisinde olmamız, kol kola mesleğimizi, halkımızın can ve mal güvenliğini savunmamızı gerekli kılıyor. Bu noktada da örgütümüzün, Odamızın, siz değerli meslektaşlarımıza ihtiyacı var, dayanışmaya ihtiyacı var, birlikte olmaya ihtiyacı var.

Bu duygularla tümünüzü saygıyla, sevgiyle selamlıyorum ve çalıştayımızın başarılı geçmesini diliyorum.

Örgütlenme Çalıştayı (İstanbul)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

18 Şubat 2017

Sevgili meslektaşlarım, Odamız tarafından programlanan bir dizi sempozyum, kongre, konferans ve çalıştaylar var. Şubelerimizin bulunduğu 25 yerde çalıştaylar düzenleyeceğiz. Tekirdağ ve Sakarya'da Örgütlenme Çalıştayı, Ankara Şubemizde de Yapı Denetim Çalıştayı yaptık. Bugün burada İstanbul Şubemizin düzenlediği Örgütlenme Çalıştayında birlikteyiz. Tümünüzü saygıyla, sevgiyle selamlıyorum, çalıştayımızın başarılı geçmesini diliyorum.

Sevgili meslektaşlarım, bugün ülkemiz çok ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunuyor. Gerek ülkemizin içerisinde, gerekse sınırlarımızın dışında yaşanan olaylar ve savaş önemli bir meslek grubu olarak bizleri de derinden ilgilendiriyor ve etkiliyor. Zaman zaman ruhumuzda ve bedenimizde de derin yaralar açıyor. İnsanlar güven ve huzur içerisinde yaşamlarını sürdürsünler diye çalışmalarımızı sürekli kılıyoruz, bu çalışmalar evresinde de sürekli olarak öğreniriz, güvenli yapılar üretiriz, bu doğrultuda da çabalar gösteririz. İnsanların barındığı, hizmet aldığı yapılar nasıl güvenli olmak zorundaysa, yaşadığımız coğrafya da, toplum da güvenli ve huzurlu bir yaşam içerisinde olmalıdır, olmak zorundadır. Güvenli ve huzurlu bir ortamda yaşamamanın temel şartı barış ve hoşgörü içerisinde bir arada yaşamaktan geçmektedir.

Bugün ülkemizde 15 Temmuz darbe girişimi sonrası daha fazla belirginleşen bir yönetim krizi var. Bu kriz çözülmeden sorunların çözümü de çok kolay olmayacaktır. Binlerce insanın işinden olması, gözaltına alınması, tutuklanması birçok kurumu, bizim meslek grubumuzun bağlı olduğu kurumlar da dahil olmak üzere bugün işlemez hale getirilmiştir. Bu işlemez durum mekanizmadan mühendisler de kendilerine düşen önemli payı almışlardır. Ayrıca almaya da, ne yazık ki devam ediyorlar.

Sevgili meslektaşlarım, bilgiye, yapabilirliğe ve tecrübeye dayalı bir sistemden uzunca bir süredir uzaklaşılmasını, cemaat ve tarikat ilişkileriyle devlet aygıtının döndürülmeye çalışılmasının bedelini ağır bir biçimde ödüyoruz. Tüm bu yaşananlar yetmezmiş gibi şimdi de hiç gereği yokken toplumumuz evetçiler ve hayırcılar olarak daha da kutuplaştırıldı ve bölündü. Üstelik hayır diyecek olanlar "hayır"ın temel işbirlikçisi Fethullah Gülen yandaşı olarak ilan edildiler.

Sevgili meslektaşlarım, kim ne derse desin, kim ne yaparsa yapsın geleceğin tek adam yönetimini, geleceğin diktatörlüğünü oluşturacak bu Anayasa değişikliğini doğru bulmuyoruz. Parlamenter demokrasiyi yok edip, yargının başı, Anayasanın başı, parti başkanı, devlet partisinin başı, bakanların değil, sekreterlerden oluşacak bakanların başı, yasamanın başı olan tek adam sistemini doğru bulmuyoruz. Yurtseverliğimizi, mesleğimize ve meslektaşlarımıza olan sevgimizi kimse bizim elimizden alamaz. Suçlayarak tek adam ve diktatörlüğe yol açacak bir mutlakiyet rejimini kimse bize demokrasi ve cumhuriyet diye yutturamaz. İnşaat mühendisleri akıllı insanlardır, geleceği bugünden öngörebilen insanlardır. Mesleğimizin ve meslektaşlarımızın sorunlarını günlük çekişmelere teslim etmeden yine de çalışmalarımızı mesleki anlamda sürdürmeye devam edeceğiz. İnşaat mühendisliği kurucu mühendislik alanlarının başında gelmektedir. Konuttan hastanelere, okuldan fabrikalara, yoldan limanlara, enerji santrallerinden arıtma tesislerine, kent planlamasından proje fizibilite ve yapım süreçlerinde temel önünde yeri ve sorumluluğu olan bir mühendislik dalıdır, bizim mesleğimiz. Dünyadaki toplumsal gelişme ve ilerlemedeki rolü nedeniyle de sivil mühendislik ve devlet mühendisliği olarak da adlandırılmaktadır. Aynı zamanda inşaat mühendisliği evrensel bir meslektir. Bizlere emanet edilen dünyada mesleki bir yetkinlik, etik bir anlayış ve geniş bir işbirliği içerisinde bir birey olarak mesleğimizi her koşulda sürdürmek durumundayız. Ne yazık ki bugün toplumsal gelişme ve ilerlemede önemli rolleri olan bizler, yani mesleğimiz giderek değersizleşmiştir. İnşaat mühendisleri toplumsal rollerini yapmaktan ve saygınlıklarını korumaktan uzaklaştırılmıştır. Meslek insanlarına gerekli önemi vermeyen toplumların çağın bilimsel, teknolojik ve kültürel gelişmesini yakalaması, çağın hızına ayak uydurması da mümkün değildir. Odamız diğer meslek odaları gibi anayasal bir kuruluştur, yarı resmi bir meslek örgütüdür. Yönetim organları seçimle oluşan özerk yapısıyla odamız demokratik meslek odası olarak da tanım-

lanmaktadır. Bu kapsamda meslek odası yöneticisi olmanın, üyesi olmanın bizlere yüklediği bir sorumluluk var. Bu sorumluluk yönetim sürecinde kamu yararını dikkate almayı da gerekli kılmaktadır.

Değerli meslektaşlarım, kamu yararına aykırı olan gelişmeleri ve uygulamaları önlemek için tüm imkanlarını kullanmak durumundadır Odamız, yapılarımızın sadece dayanıklı ve sağlam olarak üretilmesi yeterli değildir. Sürdürülebilir olması da gerekmektedir. İnsanlar hangi işi yaparlarsa yapsınlar, toplumun hangi kesiminde olurlarsa olsunlar bilgi ve yeteneklerimizin ürünü olan yapılarda oturmak ve yapılarda çalışmak zorundadırlar. Bu nedenle inşaat mühendisleri toplum yaşamının her alanına dokunmaktadırlar. Az gelişmiş ülkelerin yazgısı az gelişmişlikten kurtulmak olunca meslek odaları da mutlaka yenilikçi ve ilerlemeden yana olmak zorundadır. Odamızın dünyaya bakışı ilerlemeden ve yeniliklerden yana olunca biz yöneticilerin görevi de acı gerçekleri çekinmeden meslektaşlarına ve toplumumuza acı da olsa söylemekten çekinmemektir. Bugün toplumumuzun gündemini oluşturan terör gerçeğini, savaş gerçeği ve 16 Nisanda yapılacak olan Anayasa referandumu gerçeğini yılmadan, usanmadan anlatmaktır.

Değerli meslektaşlarım, insan yaratmış olduğu hiçbir makine ve teknolojik araçların bir parçası değildir. Tüm insani ilişkilerimizde böyle bir bakışın ve yaklaşımın olması da oldukça değerlidir. Bu yaklaşıma ulaşmak için başta meslektaşlarımız ve mesleğimiz olmak üzere onları anlamak gerekir. Anlamak için de hayata dair, mesleğimize dair sorunlarımızı açık seçik bir şekilde anlatmak gerekir. O zaman bu çalıştayımızın amacı nedir, neden yapıyoruz bu çalıştaylarımızı? Çağımıza uygun bir bilgi birikiminde inşaat mühendisliği mesleki hizmetlerini yerine getirebilmek için; ülkemizin bilimsel, teknolojik gelişmesine mesleki alanımızda katkı koyabilmek için; haksız rekabete karşı mesleki emeğin haklarını yeterli ölçüde koruyabilmek için; meslek etiğini yükseltmek, mesleğimizin toplumsal güvenini ve saygınlığını arttırmak için; ülkemizin ve toplumumuzun gelişmesine katkı sağlayacak doğanın ve kültür varlıklarımızın korunması için.

Yaşamış olduğumuz deprem ve diğer doğa olaylarında can ve mal kayıpları oldukça fazla olmaktadır ülkemizde bilindiği gibi. Biz inşaat mühendisleri de bu kayıplardan oldukça fazla sorumludur. Bu nedenle siyaset, ticaret ve tarikat alanından bağımsız olarak hizmet üretmek gerekir. Proje üretim ve denetim aşamalarında mesleki bilgi, yetki ve sorumluluğumuzu yerine getirebilmek için örgütlü olmak gerekir. Meslek örgütümüzün güçlü, aktif ve dayanışma içinde olmasına büyük ölçüde ihtiyaç var. Bütün bu hedeflere varabilmek için çağdaş hukukun, demokrasinin, insan haklarının, adalet ve özgürlüklerin gelişmiş olduğu toplumsal ve mesleki bir düzen içerisinde yaşamak gerekiyor aynı zamanda. Bu nedenle Odamızın meslektaşlarımızla var olduğunu bilerek mesleki birlik ve dayanışmayı geliştirmemiz gerekiyor.

Sonuç olarak yukarıda belirtmiş olduğum gerçeklerin ve hedeflerin ışığında siz sayın üyelerimizin görüş ve önerileriyle daha duyarlı, daha dayanışmacı, sadece sorunları söyleyen değil, sorunları çözebilecek güce ulaşmaya da önemli ölçüde ihtiyacımız var. Bu çalışma ve çabalarımız bizleri eminim ki hedeflerimize büyük ölçüde ulaştıracaktır. Çalıştayımızın başarılı geçmesini diliyor, tümünüze saygılar ve sevgiler sunuyorum.

Yapı Denetim Çalıştayı (İstanbul)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

25 Şubat 2017

Sevgili meslektaşlarım, ülkemizde kaçak ve mühendislik hizmeti almadan üretilen çok sayıda yapı var. Ayrıca bu yapılar mühendislik hizmeti almış olsalar bile zamanla eskiyip yıpranırlar, onarım veya güçlendirmeye ihtiyaç duyarlar. Başta İstanbul olmak üzere birçok ilimiz yeni yapılar yapılmış olsa bile 17 Ağustos 1999 depreminde var olan yapı stoku bugün de varlı-

ğını koruyor. Yapılarımızın risk durumu ne yazık ki aradan 18 yıl geçmiş olmasına rağmen risk durumunu sürdürüyor. Üstelik bir afetten beş afet yaratma başarısı da karşımıza dikilmiş duruyor. Deprem güvenliği bakımından 1999 yılından ne yazık ki bugün daha iyi durumda değil. Sel ve su baskınları kentlerimizi sıkça vuruyor İstanbul başta olmak üzere, ısı adaları oluşuyor, yaşam alanları daha da sorunlu hale geliyor. Hava kirliliği her geçen gün biraz daha artıyor. Kentsel dönüşüm uygulamaları sosyal ve toplumsal sorunları daha da büyütüyor. Askerden boşaltılan alanlar ne yazık ki boş bırakılması gerekirken yapılaşmaya açılıyor. İstanbul örneğinde yıkılıp yapılmayı bekleyen 2.5 milyon konuttan çıkacak olan yaklaşık olarak 200 milyon ton malzemenin geri dönüştürülmesine ilişkin bir stratejimiz, bu yıkma planlamasına rağmen hâlâ bugüne kadar kurgulanıp ortaya konulmuş değil.

Sevgili meslektaşlarım, doğal afetlerin yapılarda meydana getirdiği hasarların anlatılması için; denetimsiz yapılaşmanın engellenmesi için, yapı kalitesinin artırılması için; yapıların ekonomik ömürlerinin uzatılması için; yapıların bakım, onarım giderlerinin azaltılması için; yapım sürecinde yer alan meslek insanlarının niteliklerinin artırılması, mühendis ve mimarlık mesleğinin saygınlığının artırılması için yeni bir anlayışa, yeni bir düzenlemeye ihtiyaç var. Yapı denetimi bir kamu hizmetidir. Yapı denetim süreci kâr elde edilecek bir süreç değildir, bir hizmet sürecidir. Bu süreçten de hizmeti yapan hak ettiği ücreti mutlaka ve mutlaka almalıdır. Yapı denetim sürecinde yer alan denetçiler bağımsız, kamu adına hareket eden kurumlar tarafından mutlaka ve mutlaka denetlenmelidir. Bu kurumlar da belediye, bakanlık ve meslek odaları olmak zorundadır.

Peki, mühendis sadece mühendis olarak mı tanımlanır? Değerli meslektaşlarım, ekonomik bir tasarım yapacak mühendis, çevre şartlarına uyumluluk kriterlerini sağlayacak mühendis, sürdürülebilirlik ilkesine bağlı kalacak mühendis, mesleki ve etik sorumluluk çerçevesinde iş yapacak mühendis, güvenlik ilkesine uyacak mühendis. Toplumsal ve sosyal konularda farkındalık bilincine sahip olacak böyle bir mühendis, Odamızın yapmış olduğu çalışmalarda ortaya koyduğu gibi böyle bir mühendisin adı profesyonel mühendisliktir veyahut bizim tanımlamış olduğumuz gibi yetkin mühendisliktir.

Sevgili meslektaşlarım, bilgiye, yapabilirliğe ve tecrübeye bağlı bir sistemden ne yazık ki uzunca bir süredir uzaklaşmış olmasının bedelini çok ağır ödüyoruz. Cemaat ve tarikat ilişkileriyle devlet aygıtı uzunca bir süre döndürülmeye çalışıldı. Bütün uyarılarımıza rağmen, liyakat, liyakat, liyakat deyip durmamıza rağmen ne yazık ki yandaşlık ilişkileriyle, cemaat ilişkileriyle, tarikat ilişkileriyle kurumlarımızı yönetimle ve yönlendirilmeye çalışıldı. Tüm bu yapılanlar yetmezmiş gibi şimdi de hiç gereği yokken değerli meslektaşlarım, toplumumuz "evetçi" ve "hayırcılar" olarak daha da ayrıştırıldı, daha da bölündü. Üstelik hayır diyecek olanlar hain, terörist işbirlikçisi, Fethullah Gülen yandaşı olarak ne yazık ki ilan edildiler. Kim ne derse desin, kim ne yaparsa yapsın geleceğin tek adam yönetimini, geleceğin diktatörlüğünü oluşturacak bu Anayasa değişikliğini İnşaat Mühendisleri Odası olarak doğru bulmuyoruz. Parlamenter demokrasiyi yok edip, yargının başı, Anayasa Mahkemesinin başı, sekreterler olarak adlandıracağımız Bakanlar Kurulunun başı, parti genel başkanı, parti devletinin başı, yasamanın başı mutlak olarak tek adam rejimini doğru bulmuyoruz. Yurtseverliğimizi, mesleğimize ve meslektaşlarımıza olan sevgimizi kimse bizim elimizden alamaz. Suçlayarak tek adam ve diktatörlüğe yol açacak bir mutlakiyet rejimini kimse bize demokrasi ve cumhuriyet diye yutturamaz.

İnşaat mühendisleri akıllı insanlardır. Geleceği bugünden gören insanlardır. Mesleğimizin ve meslektaşlarımızın sorunlarını günlük tartışmalara teslim etmeden çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bizlere emanet edilen dünyayı mesleki bir yetkinlik, etik bir anlayış ve geniş bir işbirliği içerisinde bir bilen olarak giderek değersizleştirilen mesleğimizi değerli kılma çabası içerisinde sürekli olarak uymaya çalışacağız. Meslek insanlarına gerekli önemi vermeyen toplumların çağımızın bilimsel, teknolojik ve kültürel gelişmesini yakalaması, çağın hızına ayak uydurması olanaksızdır. Çağdaş ve bilimsel bir hatta yürümenin yapı denetim sistemimizin denetleyebilir bir nitelik kazanmasının sağlanmış olması meslek odalarımızın, meslek odamızın dışında bulunan üniversitelerin, yerel yönetimin, merkezi sistemin, yani açıkçası bakanlıkların sıkı bir işbirliği içerisinde girmesiyle ancak mümkündür. Bu çerçevede odamız adına birçok

yerde düzenlediğimiz ve şubelerimiz tarafından yapılan bu tür çalıştayların hayırlı sonuçlar doğuracağını biliyorum. Şimdiden sunum yapacak, tartışmaya katılacak tüm meslektaşlarımı kutluyorum ve saygılar, sevgiler sunuyorum.

Örgütlenme Çalıştayı (İzmir)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

3 Mart 2017

Sevgili meslektaşlarım, tümünüzü sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Aramızda oda yöneticilerimiz var, şube yöneticilerimiz var, siz değerli meslektaşlarımız varınız. Sizlerle birlikte olmak bizim açımızdan her zaman önemlidir, değerlidir. Bu nedenle biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak bizden kaynaklanan nedenlerin olduğunu düşündük. Sadece biz derken, var olan 45. Dönem Yönetim Kurulunu kastetmiyorum. Geçmişten bu yana sorumluluğu olan yönetim kademelerinde bulunan meslektaşlarımızı kastediyorum. Örgütsel anlamda birlikte mücadele etme anlamında, dayanışma anlamında, ülkesel sorunlara refleks gösterme anlamında, mesleğimizle ilgili sorunlarımıza refleks göstermek anlamında yönetim kademelerinin ve 45. Dönem Yönetim Kurulunu bugün sürdüren bizden de kaynaklanan eksiklikler olabilir; işin bir tarafı bu.

Bu eksiklikleri ortaya çıkarmak gerekiyor. Yani bugüne kadar ülkemizin genel bir alışkanlığı var her kademede, her kötülük başkasından gelir ve başkası yapar, biz süttten çıkmış ak kaşık gibiyiz. Böylesi bir anlayış var, böylesi bir kültür var. Biz böyle düşünmüyoruz. Arkadaşlarımız her zaman her platformda bizleri eleştirebilirler, düşüncelerini söyleyebilirler. Söz konusu olan doğrulara ulaşmak, bilim ve aklın gerektirdiği çalışmaları ve çabaları yapmak; birincisi buydu. İkincisi de, bizden kaynaklanmayan dışımızdan gelen olayları açığa çıkarmak. Biz bir meslek insanıyız, inşaat mühendisiyiz. İnsanı yaşatan öldüren değil bir mesleğin insanlarıyız. Aynı zamanda bizim mesleğimiz evrensel bir meslek. Sadece ülkemizde bulunan meslek insanların dayanışması yetmiyor, bütün dünyada bulunan meslek insanların dayanışmaları gerekiyor. Artık dünya bir köye dönüştü. Anında en ücra yerlerde bulunan ülkelerde yaşanan bilgileri alabiliyoruz. Dolayısıyla bizim mesleğimizin sorunları da meslektaşlar arası dayanışma da, sadece ulusal ölçekte değil uluslararası çerçevede dayanışma da mesleğimizin öneminden ve önceliklerinden kaynaklanıyor.

İşte bu bakışla 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak dedik ki, farklı bir çalışma ortaya koyalım. Ama bu farklı bir çalışma ortaya koyarken de, şu düşünceden hiçbir zaman vazgeçmedik. Değerli meslektaşlarım, biz bizden önceki kuşakların bir devamıyız. Birçok şeyi onlardan öğrendik, onlar bizim önümüze koydular. Biz bu önümüze konulanları daha da geliştirme çabası içerisindeyiz. Bir önceki yönetim kurullarının yaptıklarını bir adım öne geçirme çabası içerisindeyiz. Bu nedenle en alt kademeden temsilcilik kurullarımızdan, işyeri temsilciliklerimizden tutun da şube yöneticilerimize, oda yöneticilerimize, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliğinin en tepedeki yöneticilerimize kadar herkesin ciddi bir sorumluluğu var. Sadece yönetim kademesinde bulunan arkadaşlarımızın sorumlulukları yok. Elbette ki onların sorumlulukları vardır ve sıradan –tırnak içerisinde söylüyorum- üyelerimizi küçümsemek anlamında söylemiyorum, ama üyelerimizin de ciddi sorumlulukları vardır. Eğer üyelerimiz kendi sorunlarını Sayın Başkanın aktardığı gibi yönetim kademelerine aktarmıyorlarsa, bilgilendirmiyorlarsa, onlar da yönetim kademelerinde bulunan meslektaşlarımız kadar olmasa bile, ellerini taşın altına koymuyorlarsa koymazlarsa değerli meslektaşlarım, mesleğimiz başta olmak üzere birçok konu yerde sürüm sürüm sürünür; bugün olduğu gibi.

Arkadaşlar, inşaat mühendisliği mesleğimiz istediğimiz noktada değildir. Oysa her gün neredeyse ülkemizin bir köşesinde deprem oluyor. Adıyaman'da 5,5 büyüklüğünde bir deprem

oldu gece. Değerli meslektaşlarım, 5,5 büyüklüğünde bir depremde kamu yapısı hükümet konağı okullar hasar görür mü? Ayıp, çok ayıp. Bir defa meslek insanı olarak bu bize yakışmıyor. Başkası yaptı diyebilir miyiz? Gerçekten başkası yaptı. Peki, biz meslek insanları olarak, inşaat mühendisleri olarak yapı güvenliğinden sorumlu bir mesleğin insanları olarak hiç sorumluluğumuz yok mu diyeceğiz? Elbette ki var, ama ülkemizin yönetenlerin sorumlulukları çok daha fazla var.

Bu nedenle biz bir taraftan meslek insanlarıyız, mesleğimizin önümüze koymuş olduğu sorunları ahlak ve etik ölçüsünde, mesleğimizi daha da derinleştirerek yapma çabası içerisinde olacağız. Bir taraftan da biz insanız, insanı ilgilendiren her konuyla ilgileneceğiz. Bu nedenle çok tartışılır siyaset konusu. "Meslek odaları siyasetle uğraşüyor, uğraşmasınlar." Arkadaşlar siyaset nedir? Evet, biz meslek insanıyız, bizi bir araya getiren mesleğimizdir, öznemiz inşaat mühendisliğidir. Onu erozyona uğratmadan, farklılıklarımızı da dikkate alarak, solun en solundan en sağına kadar sağın en sağından en soluna kadar heterojen yapının insanlarıyız. Bizim güzelliğimizi, bizim birikimimiz, bizim önemimiz de belki bir yanıyla bu farklılıkları içerisinde taşımasıdır. Bunu biz yönetim kurulları olarak çok değerli buluyoruz. Çünkü farklılıkların düşüncelerini bir havuza atmış olmalarından çok büyük bir güç doğar. Biz bu güce talibiz ve bu gücü açığa çıkarmaya talibiz.

Bu nedenle değerli meslektaşlarım, Tekirdağ'da örgütlenme çalıştay, Sakarya'da örgütlenme çalıştay, Ankara'da yapı denetimle ilgili çalıştay, İstanbul'da yapı denetimle ve örgütlenmeye ilgili çalıştay, bugün İzmir Şubemizde örgütlenme çalıştay, akşam Antalya'ya gidiyoruz. Gençlerimizin orada meclis toplantısı var, konsey seçimleri var. İki gün de onlarla birlikte olacağız, sorunlarımızı tartışacağız. 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak 25 yerde değerli meslektaşlarım, sadece sempozyum kongre ve konferansları bir tarafa bırakırsak, çalıştaylar yapacağız. Bunun yapılması gerektiğine inandık. Çünkü Türkiye sadece Ankara'dan yönetilmez. Bu siyaset çerçevesinde de böyledir, oda çerçevesinde de böyledir. Türkiye'yi bir şemsiye olarak görüp, yerellerini problemlerini de Ankara'ya taşımak lazım.

İzmir'in kendine özgü sorunları vardır, örgütlenme çerçevesinde, Manisa'nın kendisine özgü sorunları vardır, Trabzon'un kendisine özgü sorunları vardır, Denizli'nin Uşak'ın kendine özgü, Erzurum'un kendine özgü, İstanbul'un kendine özgü sorunları vardır. Ama her şubenin kendine özgü sorunları İnşaat Mühendisleri Odasının bütünselliği içerisinde her sorunu yerel düzeyde algılayıp çözmemiz mümkün olmadığı için, bunları olabildiğince eleyp, bir süzgeçten geçirip birleştirmek gerekiyor. Bu noktada yine Sayın Gürkan Erdoğan Başkanımızın ifade ettiği gibi, buradan hareketle dayanışmayı ve birlikte olmayı örnek gerekiyor. Bu noktada ciddi problemlerimiz var.

Kağıt üzerinde 112 bin, gerçek olarak 106 bin üyemiz var. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliğinin 510 bin üyesi var. Arkadaşlar, ülkeyi inletmek lazım. Var mı böyle bir gücümüz? Evet, sayısal anlamda çoğunluğumuz vardır. Örgütlülük, birlikte davranma, sorunları tespit etme ve o tespit edilen sorunları kolektif bilim ve akıl doğrultusunda bir havuza atarak onun arkasından gitme çerçevesinde ciddi bir problemimiz vardır. İşte biz bu problemi açığa çıkarmak istiyoruz. O nedenle buradayız, başka yerlerdeyiz ve olmaya da devam edeceğiz.

Depremle ilgili şunu ifade etmiştik, 1999- 17 Ağustos depremi sonrası demişlerdi ki nasıl çözeceksiniz? Yapılarımızın deprem güvenliklerinin olmadığını biliyoruz. İşte ifade ettim, burnumuzun dibindeki Çanakkale durmadan sallanıyor. Arkadaşlar yeni bir şey değil ki, ülkemizin ciddi bir deprem kuşağında olduğunu biz bilmiyor muyuz? 99 depremini yaşadığımız zaman bir meslektaşımız ve devlet büyüğümüz demişti ki, eyvah yerin altı delikmiş. Arkadaşlar, biz yerin altının delik olduğunu biliyoruz ve var olan yapılarımızın yapı stokumuzun deprem güvenli olarak üretilmediğini de biliyoruz. Avrupa'nın hemen burnunun dibinde bulunan Çanakkale'de izliyorsunuz, yazılı basında ve sözlü basında. Eğer halen en ücra yerlerde bulunan en ilkel çerçevede bir yaşam alanı, yaşam mekânı oluşturulmuşsa, bu ülkemiz adına bir yüzkarasıdır. O insanların sorumluluğu mudur acaba? Taş taş üzerine koyarak, kendisini yağmurdan kardan korumuş olmak, bir mekân anlayışı içerisinde değerlendirilebilir mi acaba?

Kısa bir süre önce devletimizin en tepesinde olan cumhurbaşkanımız ve başbakanımız, "Ankara

ve İstanbul'daki bu koca koca yapılar olur mu? Rant anlayışıyla bu yapılar ortaya çıkarılır mı" diye ifade ettiği zaman, arkadaşlar biz ne yapacağız? Kim çıkardı bu yapıları ortaya, kim yaptı? Biraz önce onu söyledim. Arkadaşlar biz eksikliklerimizin de sahibiyiz, hatalarımızın da sahibiyiz, doğrularımızın da sahibiyiz. İnsanız hata yaparız, yapacağız. Mühendis de hata yapar, ama mühendisin yapacağı hata insan öldürür, hastane yıkar. O hastane içerisinde bulunan bütün makineleri yok eder, sağlığımızı etkiler. Peki, bunu önlemek için ne yaparız? Başka gözlere ihtiyaç var deriz. Dünyada böyledir. Hani ne diyoruz? Diyoruz ki, çağdaş dünyaya eklenelim. Neyine ekleneneceğiz çağdaş dünyanın? Her şeyine. Demokrasisine ekleneneceğiz, sosyal yaşamına ekleneneceğiz, mesleklerini nasıl algıladıklarına ekleneneceğiz. Üçüncü bir göze ihtiyaç var, en az ikinci bir göze ihtiyaç var. Ahmet projeyi yapacak, o projeyi de Ahmet'ten daha çok bilen birisi denetleyecek. Var mı ülkemizde böyle bir şey, var mı bu sistem?

Mühendislik, inşaat mühendisliği formaliteye dönüştü arkadaşlar. Hiç tereddütsüz önemli bir mesleğimiz vardır, ama bunu çekinmeden her yerde ifade etmek lazım. Ruhsat verme ve iskân verme formaliteye döndü. Arkadaşlar yıkmak lazım, ortalığı ayağa kaldırmak lazım, olmaz böyle bir şey. Peki, niye yapamıyoruz? Örgütlü değiliz. Sayısal çoğunluğumuz var, fakat Türkiye'de her alanda, sadece mühendislik alanında değil, bilgi örgütlü değil. Bilgi örgütlü değilse eğer, sizin bizi kentlerimizi ve ülkelerimizi -küçümsemek için söyleyemiyorum- müteahhitler yönetir. Ondan sonra da bu yapılar rant anlayışlarıyla yapılır diyerek çekilir kenara çıkarız, hiçbir sorumluluğumuz yokmuş gibi. Arkadaşlar, öyle bir mesleğimiz var ki, biz yapılanlardan da yapılmayanlardan da, kendimizi sorumlu görüyoruz.

Bakın sevgili arkadaşlarım, biz işçi devrimindeyken dünyanın birçok ülkesi sanayi devrimine geçti. Biz sanayiye endüstriyel üretime geçince, dünya bilgi teknolojilerine geçti. Biz bilgi teknolojilerine bile geçmeden dünya bilişime ve yazılıma geçti. Bugün neyi tartışıyor dünya? Dördüncü sanayi devrimini tartışıyor. Peki, hurafelere dayalı, akla ve bilime dayalı olmayan bir eğitim sistemi varsa, düşüncenin suç sayıldığı her kademede onların alınıp içeriye tıklıldığı, üniversitelerden kovulduğu, aynen milletvekilleri gibi bağımsız, bağımsız olduklarını hiçbir kimseye bağımlı olmadıklarını belgeleyen, önü açık cübbelerinin yerlerde sürüklendiği ve tekmelendiği bir ülkede bilim ve eğitimin gelişmesi ve özgürleşmenin olabilmesi mümkün değildir. Özgürleşmenin olmadığı yerde de bilimsel bilgi ve teknolojik gelişmenin önünü açmak mümkün değildir.

16 Nisan'da referandum yapılacak. Arkadaşlar, ben babama teslim etmem hayatımı. Çok severiz hepimiz babamızı-anamızı. Eşime teslim etmem kendimi. Bana yetki verirsiniz eğer genel kurullarımızda, bakın biz bir kolektif aklın insanları olarak yönetiyoruz mesleğimizi. Ne dediler 15 Temmuz'da? "Milletimiz ve Allah bizi affetsin" denildi değil mi? Devletimizin en tepesinde bulunan "hata yaptık, yanıldık" dedi. Güzel bir şey! Başka ne denildi? Barış süreciyle ilgili olarak "hata yaptık, yanıldık." Henüz tek adam sistemi oluşturulmamışken eğer yanlışlar bu kadar fazla oluyorsa, 16 Nisan'da yapılacak olan referandumla ortaya çıkacak tek insan yönetiminde yanlışlar inan ki çok daha fazla olacaktır.

Bu nedenle biz meslek insanlarıyız değerli arkadaşlarım, akıllı insanlarız, akli ve bilimi bir araya getirmeye çalışan insanlarız, eskilerin deyimiyle müşavereyi çok seven insanlarız, yanlışla payını ortadan kaldırmak açısından çok konuşmayı çok tartışmayı temel ilke edinen insanlarız, ama hayata böyle bakıp böyle algılarken yargıyı tek adama teslim edeceğiz, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni tek adama teslim edeceğiz, Bakanlar Kurulunu birer sekreteryaya dönüştüreceğiz, Anayasa Mahkemesini tek adam tarafından seçtireceğiz, Hâkimler Savcılar Kurulunu tek adam tarafından seçtireceğiz.

Arkadaşlar, eskiden biliyorsunuz padişahlık ve halifelik döneminde kırbaçlanma denilen bir olay vardı. Şu adamı getirin bana denilecektir, eğer böyle bir sisteme gidilirse. Bakın parti ayrımı yapmıyorum. Kim olursa olsun o yetkiyi verdiğiniz insan megalomanlaşır. İyi bir insan olsa da mutlaka ve mutlaka o iktidar ve o güç onu bozar. O nedenle değerli arkadaşlarım, bu gücü tek adama vermemek gerekir.

Bütün problemlerine rağmen, bütün eksikliklerine rağmen -yok mudur? Vardır, beraber yaşıyoruz- parlamenter demokratik sistem bugüne kadar dünya insanların bulmuş oldukları

verili şartlar içerisinde en doğru sistemdir. Eksiklikleri giderilsin, sürekli olarak söyleniyor. Arkadaşlar, sadece sandığa gidip evet veyahut hayır demek yetmez. İki sene sonra yürürlüğe girecek. Arkadaşlar, siz bizim aklımızla mı oynuyorsunuz?

İnsanlar gerilim içerisinde, 2016 yılında 1948 insan ülkemizde öldürüldü. İş cinayetlerinde tepe yaptı, geçtiğimiz 2016 yılı. 1970 insanımızı toprağa gömdük. Bunun üçte biri inşaat sektöründe çalışarak hayatını kaybetmiş olan insanlar. Peki, bir taraftan ne oluyor? Trafik kazalarında yılda kaç insanımızı ölüyor biliyor musunuz arkadaşlar? Kaza yerinde 4 bine yakın insanımızı kaybediyoruz. 10 yılda 42 bin insanımızı kaybetmişiz. Arkadaşlar, bir savaşta yılda 4 bin insan ölmez, bir savaşta 1970 insan ölmez, 1948 insan ölmez. Çıldırılmış bu ülke, ne yapıyoruz, ne yapılıyor? Ama en tepedekiler “ey” diye bağırırlarsa, gerilimi artırarak düşündükleri amaca bu ülkeyi götürmeye çalışırlarsa böyle olur.

O nedenle ben devletimizin her kademesinde, en tepede bulunanlar da dahil olmak üzere herkesi İnşaat Mühendisleri Odası olarak itidale, soğukkanlılığa, hoşgörüyeye, tartışmaya, konuşmaya, öğrenmeye davet ediyorum. Bizim görevimiz budur. Sadece evet veyahut hayır noktasında değiliz biz. Ne getiriyor arkadaşlar, bunu anlatmak lazım, anlatmamız lazım. Ev ev, sokak sokak...

Dünyanın başka yerlerinde ne yapıyorlar? İnsanlar televizyona çıkıyorlar o ülkeyi yönetenler, iktidar partisinden olanlar muhalefet partisinden olanlar veyahut işte devletin en tepesine talip olanlar. Kısa bir süre önce Amerika’da yapıldı. Hilary Clinton’la Trump birlikte çıktılar tartıştılar. Niye tartışmıyoruz? Saklanıyor birçok şey, gerilim yaratılarak sonuç alınmaya çalışılıyor. Bu referandumda da, referandumla ilgili olarak da hayırcılar devletin en tepesi tarafından... Arkadaşlar, bunların sayısı en az yüzde 50’dir, hain ilan edilir mi, terörist ilan edilir mi? Devletin hâkimi, kendimizi yarın teslim edeceğiz, devletin hâkimi devletin savcısı “evet vereceğim” diye ortaya çıkıp bas bas bağırır mı? Bütün iletişim araçları... Nasıl öğrenecek halkımız? Anayasa bu !!!! Bir parti seçmiyoruz ki! 4 sene sonra değiştirelim. Bu sene A partisine verimiz, 4 sene sonra B partisine verimiz. Arkadaşlar, ülkemizin 40-50-60-70-100 yılını etkileyecek, en az bizim burada yaptığımız örgütlenmeden çok daha önemli günler yaşıyoruz.

Değerli meslektaşlarım, değerli genç arkadaşlarım; önemlidir, sizin için önemlidir. Bu ak saçlıların bundan sonraki süreçte aç kalma şansları yoktur; çok tok olmasak da. Biz mesleğimizin belli bir noktasına geldik. Her yıl 2015 yılında üniversitelere alınan öğrenci sayısı 11 bin 62. Biz bu sayının düşürülmesi gerektiğini ifade ettik. YÖK’e yazı yazdı bir önceki dönem yönetim kurulumuz, biz de yazacağız. YÖK’ü basacağız. Olumsuz anlamda söylemiyorum, biz barışçı insanlarız, anlatmak anlamında söylüyorum. Bu sene kaç kişi alındı? 12 bin 262 kişi üniversitelere alındı. Ayıptır arkadaşlar, biz can güvenliğiyle uğraşan bir mesleğin insanlarıyız. Bırakalım öğretim kadrolarını, kampus hayatını iyi geçirmeyen öğrencilerde mutlaka bir eksiklik kalıyor, önemlidir. En az onlara verilen bilgiler kadar önemlidir kampus hayatı. Apartmandan bozma yerlerde inşaat mühendisliği eğitimi yapıyor arkadaşlarımız. Laboratuvarı yok, inşaat mühendisliği eğitimi yapıyor. Öğretim üyesi yok, inşaat mühendisliği eğitimi yapıyor.

Peki, üniversite imtihanlarında kaçınıcı sırada olan bir arkadaşımız inşaat mühendisliğiyle ilgili bölüm veya programlara giriyorlar? Geçen yıl 252 bininci sıradaydık, lütfettiler bu sene 240 bininci sıraya indi. Peki, mimarlık fakülteleri kaçınıcı sırada öğrenci alıyorlar? 200 bininci sırada. Arkadaşlar, mimar yapıyor tasarlıyor önümüze koyuyor. Onun güvenlik kriterlerini biz oluşturuyoruz. Niye? Bunu yanıltır diye söylemiyorum, bu baraj sistemi, hatta mimarları da 150 bine indirsinler. Niye mimarları 200 bininci sırada olan öğrenciyi alıyor da, biz 240 bininci sırada olan öğrenciyi... Hukuk fakültesine 160 bininci sırada olan öğrenci... Tıp fakültesine geçen yıl 30 bininci sırada olanı aldılar, bu sene 40 bininci sırada olanı aldılar. Bu baraj mutlaka düşürülmelidir. Öğretim kadroları yeterli değilse, fiziki şartları uygun değilse, laboratuvarı yoksa inşaat mühendisliği eğitimi ve programı yapılmamalıdır.

Arkadaşlar dedim ki, dördüncü sanayi devrimine geçti dünya. Düşünmeyen yorumlamayan sentezlemeyen analiz yapamayan bir mühendisin mühendis olma şansı yoktur. Nuray Aydınoglu hocamızın dediği gibi, ineği bir taraftan verirsin makineye, diğer taraftan sosis olarak çıkar. Mühendislik bu değil ki, çıktığını verdiğini bileceksin, oradan çıkanları yorumlaya-

caksın. Var mı böyle bir eğitim Türkiye’de? Bu da bizim eksikliğimiz. Eğer bunu başaramamışsak, yani yetkinlik, etik ve ahlak çerçevesinde bir mühendislik yaratamamışsak, müteahhitlere kendimizi teslim etmişsek, arkadaşlar bunun ciddi bir tarafı da bizimle ilgilidir. İşte bu çalıştaylarımızın bir yanı da budur, bunları tartışmak, bunları açığa çıkarmak, yol haritamızı stratejimizi belirlemek.

İnşaat Mühendisleri Odasının yeni bir stratejiye ihtiyacı vardır. Arkadaşlar, sizden de ricam şudur. Türkiye’de hep Alevi-Sünni ayrımı yapılarak insanlar öldürtüldü birbirlerine. Kürt-Türk ayrımı yapılarak insanlar öldürtüldü, halen de devam ediyor. Şimdi de genç yaşlı... İnşaat mühendisinin genci yaşlısı olmaz arkadaşlar. Bilenlerin başımızın üzerinde yeri vardır, genç olur yaşlı olur. Liyakat en çok bizim mesleğimizde aranan özelliklerdir. Şuraya bağlamak istiyorum, aşağıdan elbette ki süzülerek en bilen en bilgili arkadaşlarımız yönetici olacaklardır ve yukarılara doğru tırmanacaklardır, böyle olması gerekir. Yani yönetebilirliği liyakat anlamında söylemiyorum, birilerine bağımlılık anlamında yönetebilir çerçevesinde yönetim kurulları oluşturulmaz, hiçbir çerçevede oluşturulmaz.

O nedenle de siz değerli genç arkadaşlarım, bizim Genç İMO’muz işyeri temsilciliğinden başlayan arkadaşlarımız; Ben de bugün Odamızın en üst yönetim kurulunda bulunan bu arkadaşınız, işyeri temsilciliğiyle başlamıştır. Böyle olması gerekir, en aşağıdan yukarılara. Şube yöneticiliği yapmayan veyahut o kademedен geçmeden bir meslektaşın -özel durumlar olabilir- merkez yöneticisi de olmaması gerekir. Merkez yöneticiliği yapmayan bir meslektaşımızın TMMOB yöneticisi de olmaması gerekir. Düşünün bakalım, örgütsel sorunlarımızı tartışalım. Bakın neler var, neler tartışmak gerekir? O kadar çok şeylerimiz var ki. İşte bu çalışmalarımızı çalıştaylarımızı bu nedenle önemsedik. Tabii onu da önemsiyoruz. Biz dedik ki çalışma programımızda, bütün şubelerimize elimiz geçecek. Onlarla gidip sohbet edeceğiz konuşacağız.

Arkadaşlar, bizde üç önemli eksik var. Adil bir rekabet ortamı yoktur, birinci problem budur ülkemizin. Mesleğimizde de budur. Haksız rekabet ortamı var. 50 kuruşa bir proje yapılır mı arkadaşlar? Bu hem suç, hem ayıp. Buna beraber engel olacağız, birilerinden beklemeyeceğiz. Birileri -önemli değil ne olacak müteahhitlik-, adam milyon dolarlar çerçevesinde para kazanıyor kazansın. Ama o kazandığı paranın yüzde 5’ini tasarım işi yapan meslek insanlarına vermiyor. Böyle bir zulüm olur mu? Ne oluyor sonra? Depremde yıkılıyor, yüzde 100’ünü kaybediyor. Orada bile ciddi bir problem ve bilinçsizlik vardır. Harcamış olduğunun yüzde 10’unu doğru projeye harcama yıkılmayacak o yapı.

İkincisi değerli arkadaşlarım, bugün olduğu gibi Türkiye’de temel hak ve özgürlükler sürekli olarak baskılanıyor. Hitler de seçimle geldi. Alman halkı seçti. Sadece darbe ve diktatörlük askeri sistemlerle, darbelerle olmaz ki, sivil darbeler de olur, oldu. Mussolini Almanya’da seçimle geldi. Ne oldu sonradan? Bir sürü düzmece şeyler yaptı. Okumuşsunuzdur biliyorsunuz. Arkadaşlar gördüklerinizin yüzde 50’sine, duyduklarınızın hiçbirine inanmayın, mutlaka onu bir araştırın. Adamları astılar öldürdüler, içerlerde süründürdüler. Sonradan anlaşıldı ki, Reichstag Sarayını yakan kim? Hitler’in adamları. Perçinlemek için diktatörlüğünü.

Ne işimiz var savaşıyoruz, her gün birkaç tane yavrumuz ölerек geliyor. Birinci dünya savaşındaki paylaşım şartları neyse, bugün Ortadoğu’da burnumuzun dibindeki paylaşım savaşı da odur. Arkadaşlar IŞİD hikâye. Ne oldu? Şimdi işte bitiriyorlar. Eskiden Taliban’lar vardı bitirdiler. IŞİD geldi, IŞİD bitiyor başka yerler. Şimdi bilmem ne Nusra olarak örgütüyorlar onu. Küçük küçük devletçikler oluşturulacak orada. İsrail’in güvenceye alınması lazım arkadaşlar, net. Bizi de kullanıyorlar. Elbette ki yapı güvenliğinden bahsettim, ama yapı güvenliğinin olabilmesi için aynı zamanda güvenli bir ortamın da olması lazım. Sokaklarda her birimiz korkuyoruz. Korku insana özgü bir şeydir değerli arkadaşlarım, rahat rahat dolaşmamız gerekir. Ama ne yazık ki ülkemizde korku araçallaştırıldı, hatta amaçlaştırıldı. Çünkü korkudan bir şeyler çıkarılması gerekir.

Ana duygularımızdan birisidir korku, korkmayan insan olmaz herkes korkar, ben de korkuyorum. Kendi adıma değil, başka şeyler adına da korkuyorum. Ülkem adına korkuyorum, genç arkadaşlarım adına korkuyorum, geleceğimiz adına korkuyorum. Umut ise, başka bir şeydir değerli arkadaşlarım. Umut sonradan öğrenilen bir şeydir. Korku kimi zaman insanı eyleme

yöneltir, ya kaçarsınız ya da kavga edersiniz. Arkadaşlar, bu ülkede biliyorsunuz Balyoz olayları vardır, bitmez bunlar, casusluk olayları vardır, Ergenekon olayları vardır. Peki, düzmece olduğu anlaşıldı değil mi?

Biz o zaman diyorduk ki, bugün bana yarın sana. Adalet herkes için var, sadece yandaş olanlar için olmaz. Biz o gün söylediğimiz yerde duruyoruz bugün. Diyoruz ki, sorgulamadan kesin kanaate ulaşmadan kimseyi atma. 100 bin kişi işinden oldu. Hitler'den kaçan, Hitler zulmünde kaçan doktorlar ve mühendisler Türkiye tıbbını geliştirdi. Türkiye mühendisliğini onlar geliştirdi. Arkadaşlar, biz yetişmiş yetkin insanları bugün üniversitelerden sokağa koyuyoruz, cübelerini çiğniyoruz. Bu yaşanmışlıklardan hiç ders çıkarmadık mı, çıkarmayacak mıyız?

Dolayısıyla değerli meslektaşlarım, sorunlarımız çok, bu sorunların üstesinden gelebilecek gücümüz de var umudumuz da var. Umudunuzun hep yeşermesini diliyorum, hiç kaybolmasın. Adil bir rekabet ortamı dedim, temel hak ve özgürlükler sürekli olarak baskılanıyor dedim, ama üçüncüyü de unutmadım, onu da söyleyeyim. Üçüncüsü de şudur: Türkiye'de her kademede eğitim sistemimiz ilköğretimden üniversiteye kadar ciddi problemlerle karşı karşıyayız.

Arkadaşlar, yakın bir geçmişte bir değerlendirme yapıldı. OECD ülkelerinin PISA diye bir değerlendirme sistemi var. Ülkemiz ortaöğretim ve lisesindeki öğrencilerin 70 ülke içerisinde okuduklarını okuyup anlama çerçevesinde 52'nci sırada yer aldılar, matematikte 50'nci sırada yer aldılar, fizikte 50'nci sırada yer aldılar. Arkadaşlar, bu sürdürülemez bir şey. Bu bize yakışmıyor. Bilime bilgiye felsefeye... Felsefe ortadan kaldırıldı. Soran sorgulayan düşünen, düşündüklerini paylaşan özgür bir ortama ihtiyaç var. Bilim ve mühendislik ancak böyle ortamlarda gelişir, aksi halde gelişmez. Üniversitelerimizin buna dönmesi lazım. Bizim meslek odası yöneticileri olarak hayata böyle bakmamız lazım. Tartışmacı olmamız lazım. Gürkan Başkanın söylediği gibi, ben de her gittiğim yerde ifade ediyorum. Arkadaşlar, ülkemiz konuşmayan bir ülke haline geldi. Konuşun, yanlış şeyler söyleyin, dilinizi doğru kullanarak ama konuşun.

Bir insanın akıllı davranması için üç yol vardır. Birincisi değerli meslektaşlarım, iyi düşünmektir, bu işin en soylu tarafıdır. İkincisi, taklit etmektir, bu işin en kolay tarafıdır. Üçüncüsü de değerli arkadaşlarım, denemiş olmaktır, yani bilineni yaşananı yeniden denemiş olmaktır biraz önce ifade ettiğim gibi, bu da işin en acı tarafıdır.

Ben bu çalıştay Odamız adına düzenleyen, eminim ki siz değerli meslektaşlarımın tartışmasıyla da çok değerli bir raporun ortaya çıkartılacağını biliyorum. Bu kadar meslektaşımın ilgi gösterip gelmesini de önemsiyorum. Çalıştayımızın başarılı geçmesini diliyoruz, tümünüzü sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

İnşaat Mühendisliği Eğitimi Vizyon Raporu 2016 Toplantısı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

10 Mart 2017

Sayın hocalarım, sevgili arkadaşlarım; hoş geldiniz.

İnşaat mühendisliği eğitimiyle ilgili olarak son derece önemli bir çalıştay yapıyoruz. Aslında, hayatın kendisi eğitim, yani İnşaat Mühendisleri Odası sadece inşaat mühendisliği eğitimi çerçevesinde düşünmüyor. İnsanın, insana dair olan hangi konu olursa olsun, eğitilmiş olması gerektiğini düşünüyor.

Bu çerçevede sorunlu bir ülkenin insanlarıyız, bunun altını çizmek gerekir. Buraya gelmeden önce bazı notlara baktım, 2016 yılında, 1948 insanımızı öldürülmüş. İş cinayetlerinde geçtiğimiz 2016 yılı içerisinde 1970 insanımızı kaybetmişiz. Trafik kazalarında her yıl yaklaşık olarak 4 bine yakın insanımızı kaybediyoruz. 10 yıl içerisinde 42 bin 472 insanımızı kaybetmişiz. Her gün trafik kazalarında 12 kişi ölüyor, 555 kişi de yaralanıyor. Yani yaralananlar ve maddi hasarlar aşağı yukarı büyük ölçüde ülkemizi ve ülkemiz insanlarını etkiliyor.

Yine, geçtiğimiz 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlandı. Şöyle bir baktım, 13-14 yaşlarında ülkemizde evlendirilen 3,5 milyon çocuğumuz var. Çocuğumuz diyorum, çünkü 13-14 yaşlarında evlendirilen çocuklarımız bunlar. 2002 yılında öldürülen kadın sayısı 66, giderek çağa daşılaşmak, özgürleşmek, eğitilmek, demokratikleşmek gerekirken, ne yazık ki daha geriye gidiyoruz. 2002 yılında öldürülen 66 kadınıma karşılık 2013 yılında 237 kadınıma öldürülmüş. 2014 yılında 294 kadınıma, 2015 yılında 310 kadınıma, 2016 yılında 328 kadınıma öldürülmüş. Gergin bir toplumuz, sürekli olarak geriliyoruz. İlgilenmemiz gereken konularla değil gerçekten, ilgilenilmemesi gereken konularla uğraşıyoruz.

Bugünlerde, 15 Temmuz darbe girişimi nedeniyle OHAL dönemini yaşıyoruz. Anlaşıyor ki gerginlik arttıkça cinayetler artıyor ülkemizde. Yine baktım, Ocak ayında 24 kadınıma, Şubat ayında 38 kadınıma öldürülmüş. Değerli meslektaşlarım, bu sürdürülemez bir şey. İşte eğitime, yani sadece üniversite eğitiminin, inşaat mühendisliği eğitimi çerçevesinde bakmamak lazım. Elbette ki biz meslek insanlarıyız, inşaat mühendisleriyiz, önceliğimiz meslektaşlarımızın eğitilmesi olmakla birlikte eğitimin bir bütün olduğunu düşünmek gerekir.

Bu çerçevede bilgi teknolojilerinin hızlı bir şekilde eskidiği bir dünyada yaşıyoruz. Bu değişimin ivmesi baş döndürücü bir hızla artıyor. Yani özellikle bizim alanımızla ilgili olarak, mühendislikle ilgili olarak, inşaat mühendisliğiyle ilgili olarak yeni bilgiler hızla gündeme geliyor, yeni bilgiler hızla gündemden kalkıyor. Bu hıza ayak uydurmak gerekiyor. Araştırma geliştirme çerçevesinde yapılması gereken yatırımları önemsemek gerekiyor. Üzülerek ifade etmem gerekir ki, ülkemizde özel kurumlar, kamu kurumları, üniversiteler, yani ne kadar bildiğimiz ARGE'ye yönelik yatırım yapması gereken kurumlar varsa, tümünün yapmış olduğu yatırım yıllık 6 milyar dolar mertebesinde. Yine üzülerek ifade edeyim ki, Kore'deki Samsung, Almanya'daki Volkswagen'in bir yılda yapmış olduğu ARGE yatırımının karşılığı 16 Milyar Dolar mertebesinde. Yani bizim tüm ülke olarak araştırma geliştirme harcamalarına yapmış olduğumuz yatırımın yaklaşık üç katı yatırım yapıyorlar.

İşte böylesi bir ülkenin insanları olarak, orta büyüklükte bile olmayan depremlerde can ve mal kayıpları ortaya çıkıyor. Her yıl can ve mal kayıplarıyla uğraşan bir mesleğin insanları olmamıza rağmen, her yıl inşaat mühendisliği eğitimi yapan okullara alınan öğrenci sayısı nitelik çerçevesinde düşünülerek; okulun fiziki yapısı, laboratuvarı, öğretim kadroları dikkate alınarak öğrenci kontenjanlarının belirlenmesi gerekirken, ne yazık ki 2000 sonrası dönemde sürekli olarak artarak devam ediyor. 2015-2016 öğretim yılında inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına alınan öğrenci sayısı yaklaşık olarak 11 bin 60 mertebesinde iken, 2016-2017 öğretim yılında alınan öğrenci sayısı 12 bin 262'ye çıktı. Sürekli olarak kurulumuzun çalışmaları ve inşaat mühendisliği sempozyumu çerçevesinde yapılmış olan çalışmalarda ortaya konulduğu gibi, insan sayısına düşen mühendis sayısı giderek artıyor. Ama sadece nicelik çerçevesinde konuya bakıyoruz. Oysa can ve mal güvenliğiyle ilgili olarak inşaat mühendisliği alanında, tıp alanında, hukuk alanında nicelik değil niteliğin de önemsenmesi gerekir. Her yıl ne kadar öğrencinin alınması bir plan bir program, yani geleceğe dair bir vizyonla ilgili olarak planlanması gerekir. Ama ne yazık ki uzunca bir süredir ülkemizde alışkanlık haline getirilen sayısal çoğunluk anlayışı, inşaat mühendisliği alanında da kendisini göstermiştir.

2015-2016 öğretim yılında inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına alınan öğrencilerden 252 bininci sıradaki öğrenci kaydı yapılmış, 2016-2017 öğretim yılında 240 bininci sıradaki öğrencilerin kaydı yapılmıştır. Hukuk fakültesi 150 bininci sırada öğrenci alıyorken, mimarlık 200 bininci sırada öğrenci alıyorken, can ve mal güvenliğinin birinci derecede muhatabı olması gereken inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına halen alınacak öğrencilerde ciddi bir baraj sisteminin konulmamış olmasını bir sorun olarak görüyoruz. Ayrıca, eğitim süreci sonrası mühendislik yapabilmeleri için, odamıza zorunlu olarak kayıt olması gereken yeni meslektaşlarımızın, gündeme gelen yeni bilgi ve teknolojilere ayak uydurması, kaliteli ve ülke topraklarının durumuna bağlı olarak doğru bir mühendislik hizmeti yapmaları gerekirken, ne yazık ki sektörümüzde imzacılık anlayışının hakim olmasıyla işler yapılmaktadır. Yani inşaat mühendisliği hizmeti bugün ülkemizde birer formaliteye dönmüştür. Bu çerçevede meslek odaları, üniversite devre dışı bırakılmış, müteahhitlik sektörü, yani müteahhitlik anlayışları -onları küçümsemek ve dışlamak açısından söylemiyorum- inşaat sektörüne hâkim olmuştur.

Böyle olunca değerli meslektaşlarım, haksız rekabet koşulları, gerek okul sıralarında, gerekse okul sonrası dönemlerde, hayatımızı, mühendislik hizmet sürecini, önemli ölçüde etkiliyor. Kurul ve komisyonlarımızla uzun yıllardır yapmış olduğumuz çalışmalar ve ortaya koymuş olduğumuz vizyon raporlarıyla, gerçekten inşaat mühendisliği alanına, inşaat mühendisliği eğitime ve daha kaliteli inşaat mühendisliği hizmeti üretme alanına ciddi ölçüde katkıda bulunuyoruz. Bu noktada Yönetim Kurulu adına tümünüze teşekkür ediyorum.

45. Dönem Yönetim Kurulumuzun almış olduğu kararla, sadece inşaat fakültelerinde öğretim kadrosunda bulunan meslektaşlarımızla yüz yüze gelmeyi biraz daha genişlettik, meslektaşlarımızla da yüz yüze gelerek, yani İnşaat Mühendisleri Odası'nın şube yöneticileri ve temsilcilikleriyle de bir araya gelerek inşaat mühendisliği eğitiminin nasıl olması gerektiğini meslektaşlarımızla birlikte de tartışmayı planladık.

Bu noktada Balıkesir özelinde, Balıkesir'in çevresinde bulunan diğer şubelerle inşaat mühendisliği eğitime yönelik bir çalıştay yapmayı programladık. İstanbul'da, uzunca bir süredir gündemimizde olan, aynen bugünkü gibi akademik çevreye yapacağımız çalıştaya paralel olarak, yine meslektaşlarımızla bir araya gelmeyi programladık. Açıkçası sadece akademik çevrenin değil, profesyonel olarak mühendislik hizmeti üreten yönetim kadrolarının da kademelerinde bulunan meslektaşlarımızın da eğitilmesinin son derece gerekli olduğunu düşünüyoruz. Bu noktada yapacağımız çalıştaylarla, bir inşaat mühendisine hangi eğitimlerin verilmesi gerektiğini, sadece okul sıralarında verilecek eğitimin yeterli olmadığını; eğer can ve mal güvenliğiyle ilgili hizmet üretecekse, uzunca bir süredir ifade edilen ve vücut bulan yaşam boyu eğitimin daha sürekli kılınması, daha kurumlaşması noktasında çaba gösterilmesi gerekiyor.

Biz 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak, daha önce yapılmış olan çalışmalara da arkadaşlarımızın emeklerine de teşekkür ederek, daha da geliştirmeyi planlıyoruz. Dolayısıyla eksikliğini hissettiğimiz inşaat mühendisliği eğitime yönelik olarak meslektaşlarımızın inşaat mühendisliğiyle ilgili hizmet sürecinde karşılaşmış oldukları sorunlara yönelik olarak daha katılımcı, daha kalıcı çalışmalar ve çabalar içerisinde oluruz diye düşünüyorum.

Çabanız için, katkılarınız için, buraya geldiğiniz için tümünüze teşekkür ediyorum. Sağ olun.

45. Dönem 3. Danışma Kurulu Toplantısı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

11 Mart 2017

Değerli meslektaşlarım, son derece sıkıntılı bir dönemden geçiyoruz. Kısa bir zaman önce, yani 16 Nisan'da geleceğimizi; ülkemizin, torunlarımızın geleceğini belirleyecek olan bir referandum yaptık. Birliğimiz ve odalarımız bu referandumun evet çıkması durumunda, bunun demokratik parlamenter sistemi tümüyle ortadan kaldıracak gibi, tek parti devletine de ülkemizi, bütün kurumlarıyla birlikte teslim edeceğinin altını sıkça çizdi. Burada çok tartıştık, başka yerlerde tartıştık. Referandum süreci içerisinde her kentte neredeyse

her kentin her semtinde tartıştık.

Değerli arkadaşlarım, bu referandumda bazı arkadaşlarımızın altını çizdiği gibi evet çıkmamıştır. Bu referandumun herhangi bir toplumsal meşruiyeti yoktur; olmayan bu toplumsal meşruiyeti her yerde tartışmak lazım. Hafızalarımızı yoklayacak olursak, ülkemizde 1961 Anayasasıyla ilgili referandum var, 1982 Anayasasıyla ilgili referandum var, 12 Eylül 2010 yılında yine 24 anayasa maddesinin değişikliğiyle ilgili bir referandum var. Bugünlere 2010 Anayasa değişikliğiyle ilgili olarak geldiğimiz altını çizmek gerekir. 61 Anayasasında, bilindiği gibi, Demokrat Parti uzantıları ve neredeyse tüm muhafazakâr kesim hayır oyu vermişlerdir. 1980 yılına kadar son derece demokratik, son derece özgürlükçü olan 1961 Anayasasını tartıştılar ve bu anaya-

sayı tanımadıklarını ifade ettiler. Bu anayasa da kısmen 71 yılında, tümüyle de 1982 yılında beş general tarafından değiştirildi.

Değerli arkadaşlarım, bizim de referandum öncesi altını sıkça çizdiğimiz gibi, bu referandumun toplumsal bir meşruiyet taşımadığını, evet olarak bugün şekillenmiş olsa bile, referandum sürecinde çok şeyler kazanmış olduğumuzun altını çizmek gerekir. Ben bugün demokrasiye yönelik, demokratik parlamenter sisteme yönelik, bağımsızlığımıza yönelik, mesleki hak ve taleplerimizin geri alınmasına yönelik dünden çok daha bilgili, çok daha bilinçli olduğumuzu düşünüyorum. Bu yanıyla değerli meslektaşlarım, bir umutsuzluğa yer yoktur. Çünkü kendimizle ilgili bir talebimiz yoktur, mesleğimizle ilgili bir talebimiz vardır, ülkemizle ilgili bir talebimiz vardır, geleceğimizle ilgili bir talebimiz vardır.

Yalnız değerli arkadaşlar, bu süreci örgütlerken, bu süreçte çalışmalar yaparken bir düşmanlaştırma anlayışı içerisinde olmadan, evet veren herkesin bilerek evet demediklerini de bilmek gerekir. Bu noktada değerli meslektaşlarım, dünden çok daha fazla iknaya dayalı bir çalışma süreci içerisine girmemizin zorunlu olduğu görülüyor. Çünkü insanlar düşünen, düşündükçe de farklılaşan, farklılaştıkça da yeni şeyler ortaya koyan varlıklardır. Bu yanıyla değerli meslektaşlarım, gerek kendi meslektaşlarımız açısından, gerekse çevremizde bulunan halk kitleleri açısından onların evet veya hayır demelerine bakmadan, onlarla bugünümüzü, geleceğimizi, var olan sorunlarımızı, var olan anayasanın ortaya çıkarmış olduğu sorunları açık bir dille tartışmak ve konuşmak gerekiyor. Bu konuşmaları yaparken de, özellikle yumuşak bir dil, kavrayıcı kapsayıcı bir dil kullanmamız gerekiyor. Bizi ötekileştirenlerin izlemiş oldukları yolun dışında bir yol izlememiz gerekiyor, farklı bir yol izlememiz gerekiyor. Daha fazla kucaklayıcı, daha fazla örgütleyici, daha fazla birleştirici ve kapsayıcı olacak bir dil kullanmamız gerekiyor.

Sevgili Başkan notlarımda vardı, hakkını yemeden ifade edeyim ki, katılım kanallarının genişletilmesi bu konunun yeniden ele alınarak tartışılması gerekir diyerek önemli bir konunun altını çizdi. Değerli arkadaşlarım, kaybettiğimiz açıktır genel çerçevede. Parlamenter demokratik sistem devre dışı kalıp, eğer bugün bir parti başkanı parti genel başkanı olan şahıs, aynı zamanda ülkemizin cumhurbaşkanıysa, bugün insanlar açlıkla terbiye edilmeye çalışılıyorsa, mesleki hak ve yetkilerimiz son derece aşağılara çekilmişse, ülkemizin kaynakları yağma ve talan edilmişse, bunların karşısında eğer duramamışsak, itiraf etmek gerekir ki açıklıkla oturup konuyu yeniden tartışmak gerekir.

Elbette bizim dışımızdan kaynaklanan nedenler vardır. Fakat gelmiş olduğumuz nokta itibarıyla bugün ve bundan sonraki süreçte bizlerden kaynaklanan nedenleri, dışımızdan kaynaklanan nedenlerden çok daha fazla masaya yatırıp, kendimizi de hırpalayarak tartışmak lazım. Ben haklıydım noktasında değiliz artık değerli meslektaşlarım, hiçbir şey ifade etmiyor bugün gelmiş olduğumuz nokta itibarıyla. O yanıyla değerli meslektaşlarım, birliğimiz odamız şubelerimiz, temsilciliklerimiz, yani tüm meslek örgütlerimiz süreci yeniden tartışmak durumundadırlar.

Ben birkaç kez burada ve TMMOB Başkanlar Kurulunda yapmış olduğumuz toplantılarda küçümsediğim için değil, TMMOB bir kadro örgütü haline gelmiştir, önemli ölçüde arkasında bir kitle yoktur demişimdir. Bugün yine aynı şeyi ifade etmem gerekir.

Değerli arkadaşlarım, demokrasi özgürlük ve mesleki haklarımızla ilgili mücadele, arkamızda saf tutacak olan meslektaşlarla yapılır, insanlarla yapılır. Eğer onlar yoksa son derece sınırlı sayıda olan yürekli meslektaşlarımızın çabaları ve çalışmaları yetersiz kalır. Bu yanıyla dünden daha çok çalışarak değerli meslektaşlarım, başta meslektaşlarımız olmak üzere onlarla somut konularda daha fazla bir araya gelip, konuyu yeniden tartışmak gerekir. Yani onlara dünden çok daha fazla dokunmak gerekir.

Değerli meslektaşlarım, gelmiş olduğumuz nokta itibarıyla Türkiye'de her şey satıldı. Bakın, Osmangazi Köprüsü yapıldı. 40 bin araç garantisi verildi, Hazine tarafından. Bugün Osmangazi Köprüsü'nden geçen araç sayısı 20 binlerde. Oysa verilmiş olan garanti 133 TL, devlet ilgili kurum birazcık aşağıya çekti onu, 64 lira mertebesine çekti geçen araçlarla ilgili olarak, ama aradaki farkı yine biz ödüyoruz, halk ödüyor. 3. Boğaz Köprüsü için 135 bin araç garantisi verildi. Değerli arkadaşlarım, 135 bin araç geçmiyor oradan, geçmeyecek. Uzunca bir süre geç-

meyecek. Aradaki farkı biz karşılıyoruz. Avrasya Tüp Tüneli, 68 bin 500 garanti verildi, bugün oradan geçen araç sayısı 20 bin mertebesinde, geriye kalanı biz ödüyoruz, halkımız ödüyor.

Şehir hastaneleri, gelişmiş olan uygar ülkelerde sağlık hizmetleri insanların hastalanmaması üzerine kurulmuşken değerli meslektaşlarım, biz 25 yıllık süre içerisinde 'var olan yatak kapasitesinin yüzde 70'ini biz garanti edeceğiz' diye garanti verdik. Yani biz derken, o anlaşmayı yapanlar. Bunun anlamı, daha çok hasta yapacağız demektir. Çanakale Köprüsü... Geçenlerde ihalesi yapıldı. 45 bin araç garantisi veriyor. Arkadaşlar, bütün bu "yatırımlarla" birlikte Trakya Bölgesi ve Marmara Bölgesinin, o bölgede yaşayan insanların hayat damarlarının koparılması anlamına gelmektedir. İşte bir yandan anayasayı tartışırken, bir yandan da bize dokunan, çevremizde bulunan insanların neler kaybettikleriyle ilgili bilgiyle ve bilimle onlara yaklaşmamız gerekir.

Açıkçası kendi mesleğimizi bugün dünden çok daha fazla bilmemiz ve kavramamız gerekir. Çünkü aynı zamanda bizim mesleğimiz, anayasada yazılı olduğu gibi 6235 sayılı yasada olduğu gibi, kamu yararına hizmet eden bir meslek olması sıfatıyla değerli arkadaşlarım, biz mesleğimizden hareketle politika yapmaya devam edeceğiz. Ama bunun soyut olması gerekmiyor, bilgiye ve bilime dayalı olması gerekiyor. Düne göre çok daha fazla bilmemiz, çok daha fazla arkadaşlarımızla bir araya gelmemiz, çok daha fazla tartışmamız gerekiyor.

TMMOB odalarıyla, odalar şubeleriyle, şubeler temsilcilikleriyle birlikte bu işi başarabileceğimizi düşünüyorum. Biz dünden fazla, referandum süreci de dahil olmak üzere, o nedenle birliğimizin referandumla ilgili yapmış olduğu bazı toplantılara katılamadık, bir dizi çalıştaylar örgütledik. Ben eminim ki diğer odalarımız da bunu yaptılar. Anadolu'da bulunan meslektaşlarımızın buna ihtiyacı var. Çünkü temel sorun, bugün o kadar büyük dezenformasyon var ki, gerek yazılı basında gerekse görsel basında, birçok meslektaşımız işsiz kalmasının aş sahibi olmamasının veyahut okulları yeni bitirmiş olan meslektaşlarımızın en yakınında olması nedeniyle temel problem odaları görüyor, birliği görüyor. Bunu anlatmamız lazım.

Eğer siz her yıl inşaat mühendisliği fakültelerine 12 bin öğrenci alırsanız, 10 yıl sonra bugünkü inşaat mühendisi sayısına ulaşacak, sürdürülebilir bir mesleği yönetme şansımız yok.

Arkadaşlar, bu yanıyla sorunlarımızı da çok daha fazla sadece anayasal referandum, dikta rejimi, parti devleti noktasına elbette ki bu çerçevedeki mücadelemizi sürdüreceğiz, sürdürmemiz de gerekir. Çünkü demokrasi özgürlük bağımsızlık ekmek gibi su gibidir. Biraz önce altını çizmiş olduğum ihalelerin sözleşmelerine ulaşmak bugün mümkün değildir. Biz denedik, acaba üçüncü köprü'nün sözleşmelerinde başka neler yazıyor? Üçüncü havaalanının sözleşmelerinde başka neler yazıyor? Arkadaşlar, devlet sırrı diye alamıyorsunuz biliyor musunuz, ulaşamıyorsunuz onlara. Bunları anlatmak çok kolay, bunları anlatmamız lazım. Anlatmak için de bilmek lazım.

Bu yanıyla değerli arkadaşlarım, her zaman dün olduğu gibi hesap verebilir olmalarını sağlamak lazım. Vermek zorundadırlar, yok öyle şey, hesap verecekler. O yapmış oldukları ihaleler, verdikleri garantiler... Şans oyunları, bankacılık, ulaştırma yapıları, telekomünikasyon, enerji alanları, borsa, madencilik, tarım ve gayrimenkul, hazine arazileri, beş yıldızlı turizm tesislerini fona teslim ettiler. Unutmayın ki, unutmayalım ki değerli meslektaşlarım, bu yap-işlet-devret, yani kamu özel işletmeleri aracılığıyla yapmış oldukları bu çalışmaları ve bundan sonra gözlerine kestirdikleri ihaleler, bu fonlamalarla olacak. Bunun yeni bir Duyun-u Umumiye olduğunu Sayın Başkanımız Korumaz, sıkça son zamanlarda altını çizdi. Biz de çizmeyi sürdürmemiz gerekir. Eğer çalışmalarımızı, çabalarımızı böylesi somut noktalara oturtarak, politika yapıyorsunuz demelerine rağmen bu politikayı yaparak sürdürürsek çalışmalarımızı, ben eminim ki hem odalarımızın meslektaşlarımızın var olan yönetimler arkasında daha büyük ölçüde saf tutmalarını sağlayacağız, hem de demokratik parlamenter sistemin geriye getirilmesi çerçevesinde çalışma yapan güçlerle çok daha fazla birlikte olacağız.

Değerli arkadaşlarım, bir şey daha söyleyip sözlerimi bitireceğim. Düşünme yetisi gelişmeyen ülkelerden biriyiz; büyüklerimiz ve çocuklarımız dahil olmak üzere. Geçtiğimiz günlerde basına yansıdı, 70 OECD ülkeleri arasında yapılan bir araştırma var. Bu araştırmaya göre değerli meslektaşlarım, Kore'deki insanların ve gençlerin düşünme yeterliliği ve kapasitesi yüzde 26,

OECD ülkelerinin ortalaması 10,5. Peki Türkiye... 2,2. Arkadaşlar, bir yanıyla da hem kendimizin düşünüp, hem çevremizde bulunan insanların düşünmeleri çerçevesinde onların önüne son derece somut konular ve olaylar koymamız gerekir.

Hiç umutsuz olmaya gerek yok. Bu ülkenin potansiyeli çok yüksektir. Çok diktatörler geride kaldı. Çağdaş, demokratik, insan haklarından yana, açıklıkla insanı terbiye etmeyen... Biz geçmişte Ergenekon ve Balyoz döneminde ne dedik? Bugün bana yarın sana... Değerli arkadaşlar bugün ne diyoruz? Aynı noktadayız. Yapma bunu diyoruz, adalet herkes için gerekli. Değerli arkadaşlar, biz buradan çıkarız.

Başarılar diliyorum, saygılar sunuyorum.

Örgütlenme Çalıştayı (Mersin)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

18 Mart 2017

Sevgili meslektaşlarım, şube yönetim kurulu başkan ve üyesi arkadaşlarım, meslektaşımız olan ve aramızda bulunan Mersin Milletvekili Sayın Serdal Kuyucuoğlu; tümünüzü, Yönetim Kurulumuz adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli meslektaşlarım, bugün çok önemli bir gün, Çanakkale savaşının emperyalistlere dar edildiği bir gün. Bu zaferde ülkemizin en doğusundan en batısına, en güneyinden en kuzeyine, bu nedenle Çanakkale savaşı önemli bir savaş, bugün kutlu olsun diyorum. Hayatını kaybedenleri de gazi olanları da bu kürsüden saygıyla sevgiyle anıyorum.

Sevgili meslektaşlarım, birinci dünya savaşıdır, Çanakkale savaşının olduğu yıllar. Bugün ülkemizin hemen güneyinde, aynen birinci dünya savaşında olduğu gibi bir paylaşım savaşı sürüyor. Dikkat çekmek istedik; ülkemizin içinde bulunduğu durum, ülkemizin komşularıyla olan ilişkiler, yani gerek içeride gerekse dışarıda bir savaşın sürmüş olması bir meslek grubunun insanları olarak İnşaat Mühendisleri Odasını da, inşaat mühendisi olan meslektaşlarımızı da önemli ölçüde etkiliyor.

Buna rağmen değerli meslektaşlarım, biraz önce Sevgili Şube Başkanımızın altını çizmiş olduğu gibi, İnşaat Mühendisleri Odası insana dair olan, kendi mesleğine dair olan ne varsa onun içerisinde olacak, onun çalışmalarını yürütecektir. Bir taraftan insana dair olan çalışmalar içerisinde oluyorken, diğer taraftan da mesleğimizin önümüze koymuş olduğu sorunların çözümüyle ilgili çabalar ve çalışmalar içerisinde olacağız, bu çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

İşte bugün de yapmış olduğumuz budur değerli meslektaşlarım. 25 yerde yapacağımız çalıştaylarımızın daha sonra yapacağımız 7 ilimizdeki sempozyum ve kongrelerimizin çok büyük anlamı var.

Değerli meslektaşlarım, geçmişten bu yana İnşaat Mühendisleri Odası olarak son derece mesleğimize dair, etkili çalışmalar yaptık. Bilimsel ortamlarda bulunduk, bilimsel dokümanlar ortaya koyduk. Yani sempozyumlar, kongreler, konferanslar yaptık; ulusal ölçekte yaptık, uluslararası ölçekte yaptık. Ama üzülererek ifade etmem gerekir ki, yapmış olduğumuz bu çalışmalar ne yazık ki gerek yerel düzeydeki yöneticiler açısından, gerekse merkezi düzeydeki yöneticiler açısından çok ilgi görmedi.

İşte biz 45. Dönem İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu olarak, elbette ki geçmişten bu yana yapmış olduğumuz sempozyum, kongre ve konferanslarımızdan vazgeçmeden, farklı bir ortamda farklı bir çaba ve çalışma içerisine girmenin de zorunlu olduğunu fark ettik. İşte şubelerimizle ortak yapacağımız çalışmalarla, çalıştaylarla, bir yandan birbirimize dokunmak,

şubeler arası ilişkileri sağlamlaştırmak, bir taraftan da çözüm bekleyen, hatta bırakalım çözüm beklemesini giderek daha da sorun haline getirilmeye çalışılan meslekle ilgili sorunlarımızın çözümünü hep birlikte masaya yatırmak çabası içerisinde olduk. Bugün de o çaba içerisindeyiz. Katkı koyan şubelerimize, emek veren şubelerimize teşekkür ediyoruz.

Değerli meslektaşlarım, bugün ülkemizde 15 Temmuz darbe girişimi sonrası, daha fazla belirginleşen bir yönetim krizinin olduğunun altını da çizmek isterim. Bu kriz çözülmeden sorunların çözümü de çok kolay görünmüyor. Binlerce insanın işinden olması, gözüaltına alınması, tutuklanması, birçok kurumu iş yapamaz hale getirmiştir. Bu işlemez durum İnşaat Mühendisleri Odasını da, inşaat mühendisi olan meslektaşlarımızı da önemli ölçüde etkilemiştir.

Sevgili meslektaşlarım, bilgiye, yapabilirliğe ve tecrübeye dayalı bir sistemden, ne yazık ki uzunca bir süredir ülkemiz uzaklaşmış bulunmaktadır. Cemaat ve tarikat ilişkileri de devlet aygıtının döndürülmeye çalışılmasının bedelini hem ülkemiz insanı, hem de biz meslek insanları inşaat mühendisleri çok ağır bir şekilde ödüyoruz. Tüm bu yaşananlar yetmezmiş gibi, şimdi de hiç gereği yokken toplumumuz evetçiler ve hayırcılar olarak daha da kutuplaştırıldı, daha da bölündü. Üstelik hayır diyecek olanlar hain, terör işbirlikçisi, Fethullah Gülen yandaşı olarak da, ne yazık ki ilan edildi.

Sevgili meslektaşlarım, kim ne derse desin, kim ne yaparsa yapsın, geleceğin tek adam yönetimini, geleceğin diktatörünü oluşturacak o anayasa değişikliğini doğru bulmuyoruz. Parlamenter demokrasiyi yok edip, yargının başı, anayasanın başı, partinin başkanı, devlet partisinin başı, sekreterlerden oluşacak bakanlar kurulunun başı, yasamanın başı olan tek adam sistemini doğru bulmuyoruz. Yurtseverliğimizi, mesleğimize ve meslektaşlarımıza olan sevgimizi kimse bizim elimizden alamaz. Suçlayarak, tek adam ve diktatörlüğü yol açacak bir mutlakıyet rejimini kimse bize demokrasi diye dayatamaz.

Değerli meslektaşlarım, inşaat mühendisleri akıllı insanlardır, geleceği bugünden görebilen insanlardır. Mesleğimizin ve meslektaşlarımızın sorunlarını günlük çekişmelere teslim etmeden yine çalışmalarımızı hızlı bir şekilde sürdüreceğiz. İnşaat mühendisliği kurucu mühendislik alanlarının başında gelmektedir. Konuttan hastanelere, okuldan fabrikalara, yoldan limanlara, enerji santrallerinden arıtma tesislerine, kent planlamasından projeye, fizibilite ve yapım süreçlerinde temel önemde rolü ve sorumluluğu olan bir meslek grubunun insanlarıyız. Dünyadaki toplumsal gelişmede ilerlemedeki rolü nedeniyle, sivil mühendislik yani medeniyet mühendisliği olarak da bizim mesleğimiz adlandırılmaktadır.

Aynı zamanda inşaat mühendisliği evrensel bir meslektir. Bizlere emanet edilen bu dünyada, mesleki bir yetkinlik, etik bir anlayış ve geniş bir işbirliği içerisinde bir bilen olarak mesleğimizi bundan sonra da sürdürmeye devam edeceğiz. Ne yazık ki değerli meslektaşlarım, bugün toplumsal gelişme ve ilerlemede önemli rolleri olan bizler, yani mesleğimiz giderek değersizleşmiştir. Bunun altını çekinmeden çizmek gerekir.

İnşaat mühendisleri toplumsal rollerini yapmaktan ve saygınlıklarını korumaktan giderek uzaklaşmışlardır. Meslek insanlarına gerekli önemi vermeyen toplumların, çağın bilimsel teknolojik ve kültürel gelişmesini yakalamaları, çağın hızına ayak uydurması ne yazık ki olanaksızdır. Odamız diğer meslek odaları gibi anayasal bir kuruluştur, yarı resmi bir meslek örgütüdür. Yönetim organları seçimle oluşan özerk yapısıyla Odamız, demokratik meslek odası olarak da tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda meslek odası yöneticisi olmanın, meslek odası üyesi olmanın bizlere, yöneticilerimize de üyelerimize de yüklemiş olduğu önemli sorumluluklar vardır, önemli görevler vardır. Bu sorumluluk yönetim sürecinde kamu yararına dikkate almayı da gerekli kılmaktadır, sevgili meslektaşlarım. Kamu yararına aykırı olan gelişmeleri ve uygulamaları önlemek için, tüm imkânlarını kullanmak durumundadır; İnşaat Mühendisleri Odası da, inşaat mühendislerine üye olan sevgili meslektaşlarımız da.

Yapılarımızın sadece dayanıklı olmaları yetmiyor. Sevgili meslektaşlarım, aynı zamanda yapılarımızın bulunmuş oldukları çevresi itibarıyla de güvenli bir ortam içerisinde olması gerekir.

Ama ne yazık ki bugün insanlar hangi işi yaparlarsa yapsınlar, nerede çalışırlarsa çalışsınlar, mutlaka inşaat mühendislerinin dokunmuş oldukları yerlerde oturuyor ve çalışıyor olmalarına rağmen, ne yazık ki savaş ortamını, terör olaylarını dikkate alacak olursak, insanlarımız kendilerini ülkemizde hiç de güvenli bir ortamda hissetmiyorlar.

Az gelişmiş ülkelerin yazgısı, az gelişmişlikten kurtulmak olunca, biz de böyle bir ülkenin insanlarıyız değerli meslektaşlarım. Meslek odaları da mutlaka yenilikçi ve ilerlemeden yana olmak zorundadırlar. Odamızın dünyaya bakışı, ilerlemeden ve yeniliklerden yana olunca, biz yöneticilerin görevi de acı gerçekleri çekinmeden sevgili meslektaşlarımızla paylaşmak olmak durumundadır. Meslek etiğini yükseltmek, mesleğimizin toplumsal rolünü ve saygınlığını artırmak için, ülkemizin ve toplumumuzun gelişmesine katkı sağlayacak doğanın ve kültür varlıklarının korunması için. Yaşamış olduğumuz deprem ve diğer doğa olaylarında can ve mal kayıpları oldukça fazla olmaktadır. Birkaç gün önce Çanakkale'nin Ayvacık ilçesi, yine birkaç gün önce de Adıyaman'ın Samsat İlçesi durmadan sallandı. 5,5 büyüklüğünde olmasına rağmen bu deprem, yani başka ülkelerin eğlenerek gülüp geçecekleri bir deprem olmasına rağmen bu depremde, önemli ölçüde yapılarımız hasar gördü.

Taş taş üstüne yığılarak mühendisliğin tekniği kullanılmadan yapılmış olan yapıların yıkılmasını ve hasar görmesini bir tarafa bırakalım sevgili meslektaşlarım. Lojmanların, yani kamu tarafından yapılmış olan lojmanların, hükümet konaklarının hasar görmüş olmasını başışlamak mümkün değildir. Ne yazık ki değerli meslektaşlarım, bir taraftan bunlar yaşanırken diğer yandan da, gerek yerel düzeyde gerek bakanlıklar düzeyinde, gerekse Büyük Millet Meclisi özelinde inşaat mühendislerine ve genel olarak da meslek odalarına yapı güvenliğiyle ilgili ki, bizim temel sorunumuz ve temel sorumluluk alanımız arasında olan bir iştir, verilmesi gereken yetkiler daha da artırılması gerekirken, yasa ve yönetmelik çerçevesinde yetkileri budanmaya çalışılmaktadır.

İşte biz, başkalarının gücüne güvenmekten çok daha fazla kendi gücümüze, kendi örgütlülüğümüze, kendi birlik ve dayanışmamıza güvenmek için bu çalıştayları yapıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, kendi varlığımızı, mesleğimizin varlığını, ülkemizin varlığını, yapmış olduğumuz işin kaderini başkalarına ne yerel düzeyde, ne merkezi düzeyde bırakmak durumunda değiliz. Çünkü biz istenmeyecek bir şeyi isteyen bir noktada olan insanlar değiliz. Yapı güvenliği, insan güvenliği, sağlıklı bir çevrenin yaratılmasını istiyoruz. Bundan daha doğal, insan hakkı var mıdır? Ama ne yazık ki rant dayalı bir yapılaşma anlayışı, ticaret, tarikat ilişkisinin mesleğin ve tekniğin önüne geçme anlayışı, biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak inşaat mühendisleri olarak ne yazık ki çok daha güçlü olmayı, çok daha fazla bir araya gelmeyi, çok daha fazla dayanışma içerisinde olmayı gerektiriyor.

İşte ülkemizin başka yerlerinde yapmış olduğumuz çalıştaylar, bundan sonra da Erzurum'da, Muğla'da, Ankara'da yapacağımız çalıştaylarla ortaya çıkaracağımız sorunların bir sentez edilmesi analize ulaşılması inanıyorum ki bizi çok daha güçlü kılacak. İşte bu çalıştaylarımızın temel amaçlarından birisi de budur.

Değerli arkadaşlarım bakınız, öyle bir ülkede yaşıyoruz ki, 2016 yılında 1948 insanımız öldürüldü. İş cinayetlerinde 1970 insanımız yaşamını yitirdi. Bunların üçte biri de ne yazık ki inşaat sektöründe ortaya çıkmış olan ölümlerdir. Bizim sorumluluğumuz yok mudur burada? Önemli derecede sorumluluğumuz vardır. Peki, trafik kazaları... Hiç farkında değiliz, ulaştırma bizim işimiz. Her gün kaç insanımızı kaybediyoruz? Yaklaşık olarak her yıl 4 bin insanımızı trafik kazalarında kaybediyoruz. Yaralanmalar ve o hasarların ortaya çıkarmış olduğu milyarlarca liralık maddi hasarları bir tarafa bırakalım, son 10 yıl içerisinde 42 bin 447 insanımızı trafik kazalarında kaybettik. Yani günlük 12 kişi kazalarda yaşamını yitiriyor.

Bitti mi? Birkaç gün önce, 8 Mart dünya emekçi kadınlar günüydü. 13-14 yaşlarında ülkemizde evlendirilen 3,5 milyon kız çocuğumuz var. 2002 yılında -dikkinizi çekiyorum- toplumun gerilmiş olmasıyla öldürme olayları giderek artıyor, aynı oranda artıyor. 2002 yılında öldürülen kadın sayısı 66, 2013 yılında 237, 2014 yılında 294, 2015 yılında 310, 2016 yılında 328. Yetmedi, şu an ülkemiz normal koşullar içerisinde değil, demokratik olmayan olağanüstü koşullarda dünyanın hiçbir yerinde referandum yapılmaz, seçim de yapılmaz.

Dolayısıyla değerli meslektaşlarım, bu olağanüstü hal kadınlarımızın öldürülmesini daha da artırmıştır. Bakın, Ocak ayında 29 kadını öldürüldü, Şubat ayında 38 kadını öldürüldü, Mart ayında bakalım kaç tane kadını öldürülecek.

Değerli meslektaşlarım, bir taraftan bu sorunları ortaya koyacağız, ama sadece İnşaat Mühendisleri Odası olarak ağlama duvarına döndürmeyeceğiz çalışmalarımızı. Ülkemizin hızla demokratikleşmesi lazım; biz insan olarak öldürmekten değil, yaşatmaktan yana olan bir meslek grubunun insanları olarak ülkemizin demokratikleşmeye ihtiyacı var. Mesleğimizin gelişmeye, ulusal ve evrensel ölçüde uygulanabilir kılınmasına ihtiyaç var. Ama değerli meslektaşlarım, gelmiş olduğumuz nokta itibarıyla ne yazık ki, genç nüfusu çok fazla olan bir ülke olmamıza rağmen, geçtiğimiz günlerde basına yansıdı, yüzde 24 oranında 18 ilâ 25 yaş arası genç işsizlik var; yani gençlerimizin dörtte biri işsiz. Yüzde 12,7 oranında ülkemizin işsizliği var.

Değerli arkadaşlarım, kim çözecek bunu? Geçen yıl inşaat mühendisliği diploması veren bölüm veyahut programlarına alınan öğrenci sayısı 11 bin 60. Bunun anlamı şudur: şu an 106 bin meslektaşımız İnşaat Mühendisleri Odasına kayıtlı olmasına rağmen, bundan sonraki süreçte her yıl aramıza 8-9 bin meslektaşımız katılacaktır. 10 yıl sonra bugünkü inşaat mühendisi kadar inşaat mühendisi olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, çok örnek aldığımız, amca olarak ilan ettiğimiz Amerika'da 1200 kişiye 1 inşaat mühendisi düşmüş olmasına rağmen, bugün bizim ülkemizde 800 kişiye 1 inşaat mühendisi düşmektedir. Aramıza katılacak olan bundan sonraki süreçte her yıl 8-9 bin mertebesindeki meslektaşımızla, bu inşaat mühendislerinin meslektaşlarının iş bulabilme şansları yoktur. İşte buraya kadar aktarmaya çalıştığım konular değerli meslektaşlarım, bizlerin daha fazla dayanışma içerisinde olmayı, daha fazla örgütlülük içerisinde olmayı, birbirimizi daha fazla sevmeyi gerekli kılıyor.

Mersin'de yaptığımız, Diyarbakır Hatay Gaziantep Adana Konya şubelerimizin birlikte katkılarıyla bugün yapacağımız sunumlarla birlikte tartışmalarla yapacağımız zenginlikler, eminim ki bu sorunlarımızın giderilmesine önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Bu inançla tümünüzü sevgiyle saygıyla selamlıyorum sevgili meslektaşlarım.

İnşaat Yönetimi Çalıştayı (Adana)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

25 Mart 2017

Sevgili meslektaşlarım, tümünüzü saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Aramızda meslektaşımız olan bir milletvekilinin bulunmuş olmasını da önemsiyorum. Çünkü biz bir meslek insanıyız, aynı zamanda insanız. Mesleğimizle ilgili tüm konularda çalışma yaparız, ama bir yanıyla da insan olduğumuz için insana dair ne varsa o konulara yönelik olarak da çalışmalar yaparız. Bu yanıyla İnşaat Mühendisleri Odası ve inşaat mühendisleri toplumun her kesiminde

birlikte olmak durumundadırlar. Toplumun her kesimiyle, özellikle de üniversite, bakanlıklar, yerel yönetimler ve sanayiyle işbirliği içerisinde olmak durumundadırlar.

Değerli meslektaşlarım, gelmiş olduğumuz nokta itibarıyla gerek ülkemizin içerisi, gerekse bölgemiz çok ciddi sorunlarla karşı karşıya. Ülkemizin içerisinde nerede ne olacağını, hangi terör olayıyla karşılaşacağımızı bilmiyoruz. Zaman zaman bizleri acılara boğan ciddi can kayıplarıyla karşılaşılıyor. Ülkemizin dışında bir savaş ortamı var. Birinci dünya savaşı koşullarını yaşıyoruz. Dolayısıyla ülkemiz ve biz meslek insanları olarak, İnşaat Mühendisleri Odası olarak, inşaat mühendisleri olarak, böylesi bir dönemde aynı zamanda mesleki faaliyetlerimizi yürütmeye çalışıyoruz. Açıktır ki, yürütmeyi de sürdüreceğiz.

Değerli meslektaşlarım, bilginin ve teknolojinin neredeyse her sene kendisini yenilediği bir

dünyada yaşıyoruz. Bu yeniliklere ayak uydurabilmek için iyi bir eğitim sürecinin yanında genel olarak eğitim sonrası meslek insanlarının kendilerini geliştirmeleri, kendilerini sürekli olarak yenilemeleri de gerekmektedir. Üstelik can ve mal güvenliğiyle ilgili olarak hizmet üreten bir mesleğin insanlarıyız. Her yeni bilgiye ulaşmak ve bu bilgileri kullanabilmek de gerekiyor. Kullanabilir kılmak da bizim işimiz bir yanıyla.

Bu kapsamda Odamız, meslek içi eğitim ve kurslarının yanında çalıştaylar, sempozyumlar kongreler ve konferanslar düzenliyor. Mesleğimizin profesyonellerini ve akademisyenlerini bir araya getirerek uzman ve uygulayıcıların sorunlarını tartışmalarına imkân hazırlıyor. Mühendis eğitiminden yasal düzenlemelere, var olan bilgilerin uygulanabilir olmasına kadar tüm sektörü masaya yatırıyoruz. İnşaat yönetim çalıştay ve kongrelerimiz, inşaat sektörünün farklı yanlarını tartışmamıza, kendimizi yenilemeye, ciddi olanaklar sağlıyor. Proje üretimi, inşaat yapımı ve denetlenmesi, doğru bir şantiye organizasyonunun yapılması, yani planlaması gibi konularda bilgili olmak gerekiyor.

Ayrıca işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması, yapı işletim sürecinin planlanması gibi yönetim süreci içerisinde bulunan konularda duyarlı olmak gerekiyor. İşin gerektirdiği yöntemleri aynı zamanda kullanmak gerekiyor. Ülkemizde yakın geçmişe kadar inşaat yönetimi denilince, akıllara metraj, keşif, hakediş, ihale Yasası ve Kontrol Yönetmeliği gibi konular gelirdi. 1980 sonrası dönemde yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin artmaya başlaması, gerekse akademik çevrelerin inşaat yönetimiyle ilgili yapmış oldukları inceleme ve çalışmalar, bu alanın önemli bir bilim dalı olduğunu giderek fark etmişlerdir. Ayrıca yurtdışında müteahhitlik yapan insanlarımız, rekabet güçlerini daha da artırmaları için iş yönetimindeki anlayış farklılığından kaynaklanan geri kalma anlayışını ortadan kaldırma ihtiyacı duymuşlardır. İnşaat yönetimi evresinde verilecek kararların doğru olması, var olan kaynakları etkin bir şekilde yönetebilmeleri için, meslek insanlarının teknik bilgiler yanında, çağdaş yönetim araçlarını kullanabilme gücüne de sahip olmaları gerektiği giderek anlaşılmıştır.

Bu kapsamda genel olarak inşaat sektörüne ve inşaat yönetim anlayışına baktığımızda, ülkemizin yapım işlerinde önemli sorunların olduğu da ortaya çıkıyor. Doğru bir şantiye yönetiminden hukuksal sorunlara, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusundan taşeron yönetimi gibi konulara kadar ciddi sorunlarla karşı karşıyayız. Ayrıca inşaat yönetimi konusundaki bilinçlenmenin uygulama alanına yansımaları da oldukça yetersizdir ne yazık ki. Proje üretiminde sorunumuz var. Yapı üretim konusunda sorunumuz var. Yapı denetimi konusunda sorunumuz var. Taşeron seçimi, işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında sorunumuz var. Öyle ki, 2016 yılında iş kazalarında ortaya çıkan ölümlerin sayısı 1970'i bulmuştur. Bu ölümlü kazaların ne yazık ki üçte biri inşaat sektöründe gerçekleşmiştir.

İnşaat sektöründeki iş sağlığı ve güvenliği konusundaki eksikliklerin bilimsel ve teknolojik gelişmelerden de gerekli ölçüde yararlanmadığı bu çerçevede açıktır. Ayrıca iş kazalarını önlemek için gerekli harcamalardan kaçınılması, yani işçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili yapılacak olan harcamaların bir maliyet konusu olarak görülmesi de, iş kazalarını oldukça artırmaktadır.

Sevgili meslektaşlarım, inşaat sektörünün kendisine özgü çalışma koşulları vardır. Hastalık yok, hasta var anlayışında olduğu gibi, her inşaatın özelliği bir diğerine göre de farklıdır. Her projenin birbirinden farklı olması ve bu nedenle her projede değişik çalışma koşulları ve farklı risklerle karşı karşıya kalınabileceğinin altını çizmek gerekiyor. Günümüzün gelişmiş teknolojilerinde inşaat sektörüne yapılan yatırımların boyutları, 20 yıl öncesine göre hayalleri aşan bir duruma gelmiştir. Modern yaşamın ihtiyaçları, yapı fonksiyonlarının çeşitlenmesi ve inşaat projelerinden beklentilerin artmasına neden olmuştur. Artık sosyolojik etkisini incelemeden bir alışveriş merkezi yapmak, ekolojik etkisini araştırmadan bir baraj planlamak, kentle olan ilişkisini araştırmadan bir konut projesi geliştirmek insan psikolojisini dikkate almadan ofis binaları yapmak doğru değildir. Bunun doğru olmadığı giderek dünyamızda ve ülkemizde anlaşılmaya başlamıştır.

Bu kadar çeşitli ve karmaşık etkenler içerisinde planlanan bir işin en önemli sorunu, açıktır ki kaynak sorunu ve kaynak yönetiminin doğru kullanılması sorunudur. Bu kaynaklar; para, zaman, işgücü, malzeme, arsa, doğal kaynaklar olarak ifade edilebilir. Ancak saydığımız bu

kaynaklar arasında inşaat yapım sürecinin en başından en sonuna kadar var olan tek varlık insandır.

Sevgili meslektaşlarım, bu kadar karmaşık olan projelerin ilk ve son evrelerini planlayıp yürütecek, projelerin sürdürülebilirliğini sağlayacak bir bilgi birikimi, vizyon ve altyapımız acaba var mı? İnşaat sektörü üniversiteler, bakanlıklar, yerel yönetimler, bilgi derinliği olan ahlaki ölçüleri yeterli etik bir bakışa sahip insan kaynağı üretmek için kurumsal bir ilişkimiz ve kurumsal bir çalışmamız var mı? İnşaat yönetiminin önemini anlayabilmek için, inşaat yönetimindeki paydaşların işlev ve motivasyonlarını anlamak gerekiyor. İnşaat yönetiminin başarısı, tüm paydaşların başarısına bağlıdır.

Peki, bu paydaşlar kimlerdir? Mühendisler, mimarlar, kent plancıları, peyzaj mimarları, değerlemeciler, sosyologlar, avukatlar, muhasebeciler, finans kuruluşları, işletmeciler, halkla ilişkiler, yerel yönetimler, devlet kurumları, son kullanıcılar bu konunun paydaşlarıdır.

Değerli meslektaşlarım, estetik kaygısı ileri olan mimarlar, son kullanıcıları dikkate almayabilirler. Planlamayı yapanlar finansmanı dikkate almayıp sadece planlama yapabilirler. Mühendisler, yani bizler, yapacakları yapının halkla olan ilişkisini ve etkisini dikkate almayıp, sadece işlerini yapabilirler. Burada söylenmesi gereken şudur: Yapılan işin birbirleriyle olan ilişkisini kavrayan ve belirsiz sayıda değişken oluştuğunu fark ederek bu değişkenlere göre davranma anlayışıdır. Planlama, koordinasyon ve kontrol süreçlerinin farkına vararak hayata geçirmeye çalışan yöneticiler günümüzde giderek önem kazanmaktadır.

Açıkgası inşaat yönetimi sürecinde bulunan her eleman, aynı zamanda kendi işini de yönetmektedir. Bu nedenle inşaat yönetiminin meslekler arası yapısını her birinin anlayarak hareket etmesi gerekmektedir. Hiçbir kimsenin yapım sürecinde bir diğerinden bağımsız olarak işi yürütmesi mümkün değildir. İş kazalarının ve ölümlerin fazla olmasında en temel etken, her birinin daha çok kendi işine odaklanması ve sadece ve sadece kendi işlerini yapmaya çalışmış olmaları, iş kazalarını oldukça artırmaktadır.

Bu nedenle inşaat yönetiminin her parçasındaki elemanların birbirleriyle etkileşim ve koordinasyon içerisinde olması, sorumluluğunun gereği olan işleri bilinçli bir şekilde yönetmesi ve yapması gerekmektedir.

Sevgili meslektaşlarım, 2003 yılının ilk yarısından itibaren 4734 sayılı Kanun, yani İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanun'un uygulanması ne yazık ki mümkün olmamıştır. Bu yasa ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun zamanda ve istenen şartlarda karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını amaç edinmiştir. Açıkgası, kamu yararını maksimize edecek şeffaf bir ihale yasası olarak önümüze konulmuştur.

AB şartları çerçevesinde tam rekabet, şeffaflık, ayrımcılık yapmama, tarafsızlık, eşit muamele, orantılılık gibi konularda ihale sisteminin güncelleştirilmesi yapılmıştır. Bu amaçla gerçekleştirilecek olan yapı, mal ve hizmet alımı gibi kamu harcamaları gayrisafi milli hasılanın yaklaşık olarak yüzde 12 yüzde 13'ü gibi bir oranda gerçekleştirilmesi istenmiştir. Çünkü dünyada bu durum böyledir. Bu yatırımlara yönelik yapılması gereken kaynakların sosyal faydayı en üst düzeye çıkarması gerekir. Ayrıca savurgan olmayan harcamaların bütçe açıklarını da minimize etmesi amaçlanmıştır.

Bu amaçla 4734 sayılı İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri yayınlandığı tarihte tarafımızdan da önemli ölçüde destek görmüştür. Ülkemizde uygulamaya başlayan İhale Kanunuyla ihtiyaçların zamanında istenen kalitede ve en ucuza karşılanması düşünülmüştür. Rekabet unsurunun ön plana çıkmasıyla da, daha ucuza daha kaliteli iş satın almak, saydamlığın ön plana çıkmasıyla rüşvet, hile ve bunun gibi meşru ve yasal olmayan yolların önünün kapatılması bir yana, giderek ülkemizde daha da azgınlaşarak sürdürülmüştür.

Sayın meslektaşlarım, inşaat sektörü ülkemiz açısından büyük bir öneme sahiptir, inşaat sektörü barındırdığı 450 mertebesinde alt sektör ile ülkemiz ekonomisinde yadsınamayacak bir kilometre taşı olarak düşünülmektedir ve bu zaten böyledir. Bu bağlamda yapım işlerini oluşturan inşaat projelerinin kalite süre ve maliyet döngüsü içinde optimal bir çözümle ger-

çekleşmesi ne yazık ki ülkemizde bugüne kadar mümkün olmamıştır; özellikle 2000 sonrası dönemde.

Bu kapsamda ciddi sorunların olduğu açıktır. Adana Şubemizin İnşaat Mühendisleri Odasının programında bulunan inşaat yönetimiyle ilgili kongre kapsamında düzenlemiş olduğu bu çalışmayı önemsiyoruz. Yine Denizli Şubemizde inşaat yönetimi konusunda yapılacak olan çalıştay da ülkemizin inşaat sektörü ve sektörün yönetimi çerçevesinde önemsiyoruz. Bu çalışmaları Antalya Şubemizin Samsun Şubemizle birlikte Samsun'da yapacakları inşaat yönetimi kongresiyle meslektaşlarımız, şubelerimiz taçlandıracaklardır.

Ben Adana Şubemize, Samsun Şubemize, Antalya Şubemize, Denizli Şubemize ve bu çalışmalar içerisinde emek veren, katkı koyan tüm meslektaşlarımı kutluyorum, onları tebrik ediyorum.

Değerli meslektaşlarım, son zamanlarda ülkemizde önemli konularla yüz yüze geldik. Bakınız Boğaziçi Üniversitesinin, yine konumuzla ilgili olduğu için ifade etmem gerekiyor, Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Ziya Toprak'ın yaptığı bir araştırma var. Bu araştırmaya göre yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin yüzde 34'ünde ağır intihal, yani bilim hırsızlığı olduğunu ortaya koymuştur. Bu oran vakıf üniversitelerinde yüzde 46 seviyelerine kadar çıkmaktadır. Hepinizin bildiği Doğan Kuban hocamız şöyle diyor: "İslam dünyasının ortalama geliri, Hristiyan dünyasının beşte birini geçmiyor. Hristiyan dünyasının beşte birini geçmediği gibi, sanayi onların elinde, ülkemiz müşteri durumunda, gelir oranı bir bölü 12 oranında. Birbirimizi öldüren silahları da onlardan alıyoruz" diyor. Cemaat ve tarikata dayalı bir üniversite örgütlenmesi, inanılmaz bir ölçüde yatay ve dikey olarak da yaygınlaşıyor.

Bir başka konunun yine konumuzla ilgili olduğu için altını çizmek istiyorum. Son günlerde basına yansıdı, naylon tez pazarlaması ülkemizde kuruldu, değerli meslektaşlarım. Bunu da yeni duyuyoruz. Akademik danışmanlık ya da tez danışmanlığı adı altında oluşan tez yazım sektörü patlama yaptı. Sürekli artan özel üniversite sayısı ve mezuniyet için tez yazım sorumluluğu sektörü giderek büyüdü. Ne oldu peki büyüdü? Lisans tezleri yazımı için 2-3 bin lira, yüksek lisans tezleri yazımı için 3-10 bin lira, doktora ve doçentlik tezleri yazımı için 5-20 bin liraya yazılıp müşteriye teslim ediliyor. Bakın akademisyene demiyorum, müşteriye teslim ediliyor. Üniversitelerimiz de ticarileşti. Fiyat sosyal bilimlerde düşüyor, doğal-tıp alanında artıyor. Üniversite içinde bulunan nitelikli ve yetkin tez danışmanları atılınca değerli meslektaşlarım, naylon tez pazarının önü daha da açılıyor.

Barış için imza atmış akademisyenleri siyasete bulaştılar diye üniversiteden atılıyorlar. Onlarca tezin danışmansız kalmış olması, işte Türkiye'de zaten giderek önemini ve fonksiyonunu kaybeden üniversitelerin daha da ticarileştirilmesi gibi bir sonuç doğuruyor.

Değerli meslektaşlarım, bütün bu sorunların yanında başka sorunlarla birlikte, hiç gereği yokken değerli meslektaşlarım, bugünlerde yapmış olduğumuz tartışmalarla parlamenter sistemden vazgeçip, tek adam sistemine geçmeye çalışıyoruz.

Değerli meslektaşlarım, her zaman altını çizdiğim gibi, inşaat mühendisleri akıllı insanlardır. İnşaat mühendisleri genel çerçevede analitik düşünen insanlardır. İnşaat mühendisleri, dünyanın gelişim tarihini sosyolojik olarak bilimsel olarak bilen insanlardır. Bu çerçevede değerli meslektaşlarım, ülkemizin inşaat mühendisleri başta olmak üzere, demokratik parlamenter sistemin bütün eksikliklerine ve aksaklıklarına rağmen, demokratik parlamenter sistemi bir tarafa bırakıp ülkemizin yönetimini tek adama teslim etmeyeceklerdir, etmemeleri gerekir. Tüm bu yazmış olduğum, aktarmaya çalışmış olduğum konularla birlikte, içerisinde bulunduğumuz ve son derece sıcak günler yaşamış olduğumuz referandumla ilgili çalışmaları Türk Mühendis Mimar Odalarına bağlı İnşaat Mühendisleri Odası olarak en hızlı bir çerçevede şubelerimizle birlikte yürüteceğiz.

Bu saymış olduğumuz konuların tümüne hayır diyorum, sizleri sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ediyorum.

İnşaat Yönetimi Çalıştayı (Denizli)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

7 Nisan 2017

Sevgili meslektaşlarım, Sayın Başkan, sayın konuklar; tümünüzü saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Çok önemli günlerden geçtiğimiz altını çizmek istiyorum. Bu sabah yeni bir gelişme oldu. Biliyorsunuz, yapmış olduğumuz çalışmalarda, çalıştaylarda, toplantılarda son zamanlarda sıkça altını çizdiğimiz önemli bir konu vardı.

Ülkemizin içerisindeki kargaşa terör olayları, ülkemizin dışındaki 1914-1915 hatlarındaki gibi bir paylaşım savaşının sürdüğünün altını sürekli olarak çiziyorduk. Hemen sınırlarımızın ötesinde olan bu gelişmeler, açıktır ki ülkemizi de bizleri de geleceğimizi de yakından ilgilendiriyor. Bu sabah Amerika'nın İdlip'te birtakım yerleri denizden bombalamış olması, gerçekten üçüncü dünya savaşının şartları vardı, ama yeni bir durum olarak karşımıza çıktı.

Biz meslek insanlarıyız, inşaat mühendisleriyiz, temel amacımız temel çalışmalarımız insandan yana olmak barıştan yana olmak, savaşı her koşulda reddetmektir. Bu nedenle ülkemizin içerisinde barış istiyoruz, demokrasi istiyoruz, hoşgörü istiyoruz. Hudutlarımızın dışında herkesin kendi şartları içerisinde ve kendi toprakları içerisinde kendi imkânlarıyla kendi düzenlerini kurmalarını istiyoruz. Savaş istemiyoruz açıkçası. Çünkü savaşın ne kadar zor bir iş olduğunu büyüklerimizden, gerek birinci dünya savaşını yaşayanlardan, gerekse ikinci dünya savaşını yaşayanlardan gördük öğrendik. Umarım bölgemizde bulunan ülkelerin halkları tarafından ciddi uyarıları olur, soğukkanlı bir duruma oturur. Silah tacirlerinin üretmiş oldukları silahları artık bu bölgede denemekten vazgeçerler. Bölgemiz ve ülkemiz bir barış süreci içerisine girer. En büyük dileğimiz budur. Çünkü savaşın olduğu yerde yatırım olmaz değerli meslektaşlarım, savaşın olduğu yerde eğitim öğretim olmaz, savaşın olduğu yerde gelişme olmaz. Ancak silah tacirlerinin kazancı olur. Bunları bilgilerinize sunmak istedim.

Değerli meslektaşlarım, bilgi ve teknolojiye ortaya çıkan yeniliklerin hızına gelmiş olduğumuz noktada artık yetişmek mümkün değil. Bu bilgilere ve teknolojik gelişmelere ayak uydurabilmek için kendimizi sürekli olarak yenilememiz gerekiyor, biz meslek insanları olarak. Üstelik can ve mal güvenliğiyle ilgili hizmet üreten bir mesleğin insanlarıyız. Bu kapsamda ülkemizin her an her yerinde bir depremle karşılaşılıyor. Bilindiği gibi birkaç gün önce Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinde deprem fırtınaları yaşadık. Yapıların yapı olmamasına rağmen, gerçekten herhangi bir mühendislik hizmeti almadan yapılmış olmalarına rağmen son derece ilkel düzeyde yapılmış olmalarına rağmen, taş taş üzerine dizilerek yapılmış olmalarına rağmen can kayıplarının olmaması bizi mutlu etti.

Yine birkaç gün önce Adıyaman'ın Samsat İlçesinde de depremler oluştu. Ama orada bizi üzen ve yıllardır İnşaat Mühendisleri Odası tarafından dile getirilen bir konuyla tekrar karşılaştık. Kamu yapıları ve lojmanlarımızın yaklaşık 5,5 büyüklüğündeki bir depremde hasar görmesi, özellikle İstanbul gibi ve benzeri bölgelerimizde de yaşanacak depremlerin, 6,5 ve üzeri büyüklükte yaşayacağımız depremlerin deprem güvenliği olmayan yapı stokunu sıkıntıya sokacağını, can ve mal güvenliğini ortadan kaldıracağını da altını bir kez daha çizmek isterim. Yine siz en yakın tanığısınız. Birkaç yıl önce de Denizli'de deprem fırtınası yaşamıştık. Dolayısıyla yapılarımızın olmayan deprem güvenliklerinin, deprem güvenli bir hale getirilmesi de bizim açımızdan önemli.

Değerli meslektaşlarım, bu kapsamda Odamız mesleğimizin yeniliklerle donanmasını sağlamak, meslektaşlarımızın gelişimine katkı sağlamak gibi bir çalışmanın içerisinde bulunuyor. Meslek içi eğitim seminerleri ve kurslarının yanında, çalıştaylar sempozyumlar kongreler ve konferanslar düzenliyor Odamız. Mesleğimizin akademisyenlerle profesyonellerin bir araya getirilerek, birlikte çalışma yapmalarına katkı sağlıyor. Mühendislik eğitiminden yasal düzenlemelere, var olan bilgilerin uygulanmasından bu bilgilerden hareketle yeni bilgi ve tekno-

lojilerin üretilmesine kadar tüm sektörü İnşaat Mühendisleri Odası da şubelerimizle birlikte masaya yatırıyor. Sayın Başkanımızın altını çizdiği gibi, bugün de burada inşaat sektörünün tüm yanlarını olabildiğince masaya yatırmaya çalışacağız.

Sevgili meslektaşlarım, eğitim ve öğretme öğrenme okulla sınırlı değil. Okul öncesi aile ocağında başlıyor eğitim ve öğrenme. Okul sonrası ise, hayat boyu sürüyor. Kişiliklerimiz erken yaşlarda ailelerimizde oluşuyor. İnşaat mühendisi yetiştiren okulların sayısı ve inşaat mühendisliği okullarına alınan öğrencilerin sayısı her geçen gün artıyor. Bir önceki yıl 11 bin 62 öğrenci, inşaat mühendisliği programlarına ve bölümlerine kayıt yaptırmışken, 2016 ve 2017 öğretim yılında 12 bin 262 öğrenci inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına kayıt yaptırdı.

Dolayısıyla sorun ve çözüm üniversitelerimizde özellikle. Özellikle de can ve mal güvenliğiyle ilgilenen bir meslek grubu olan inşaat mühendisliği bölüm ve programlarında çözüm; haf-talık ders programlarında aranıyor ne yazık ki çoğunlukla. Amaçlarda, öğretmen eğitiminde, yöntem ve yönetimde, ARGE’de aranmıyor. Evrim gerçeğini, yaratılış inancıyla eşit gördüğümüz sürece, bilim ve bilgi çağına geçme şansımız da giderek ne yazık ki değerli meslektaşlarım, azalıyor.

Proje üretimi, inşaat yapımı ve denetlenmesi doğru bir şantiye düzeninin kurulması, yani planlaması gibi konularda bilgili olmak gerekiyor. Ayrıca işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması, yapı işletim sürecinin planlanması gibi yönetim süreci içerisinde bulunan konularda duyarlı olmak ve işin gerektirdiği yöntemleri de kullanmak gerekiyor.

Ülkemizde yakın geçmişe kadar inşaat yönetimi denilince, ne yazık ki akıllara metraj, keşif, hak ediş düzenlemesi, İhale Yasası ve Kontrol Yönetmeliği geliyordu. 1980 sonrası dönemde yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin artmaya başlaması ve akademik çevrelerin inşaat yönetimiyle ilgili olarak yapmış oldukları inceleme ve çalışmalar, bu alanın önemli bir bilim dalı olduğunu da giderek ortaya koymuştur.

Yurtdışında müteahhitlik yapanlar, rekabet güçlerini artırabilmek için iş yönetimindeki anlayış farklılığının ortadan kaldırılması gerektiğini de bu çerçevede görmüşlerdir. Modern bir çalışma yapmanın zorunluluğu kaçınılmaz olmuştur. Var olan kaynakları etkin bir şekilde yönetebilmeleri için teknik bilgiler yanında, çağdaş yönetim araçlarının kullanılabilmesi gücüne de sahip olmaları ortaya çıkmıştır.

Bu kapsamda genel olarak inşaat sektörüne ve inşaat yönetim anlayışına baktığımızda önemli sorunlarımızın olduğu da görülmektedir. Doğru bir şantiye yönetiminden hukuksal sorunlara, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda taşeron seçimine kadar önemli sorunlarımız var. İnşaat yönetimi konusundaki bilinçlenmenin uygulama alanına yansımada da ülkemizde yetersizdir. Proje üretiminde sorunumuz var. Yapı üretimi ve denetiminde sorunumuz var. Taşeron seçimi, işçi sağlığı ve iş güvenliğinde sorunumuz var.

2016 yılında –ne yazık ki her geçen yıl artıyor, bir önceki yıla göre de oldukça artmıştır- 1970 insanımız kazalarda, bir yanıyla iş cinayetlerinde ne yazık ki hayatlarını kaybetmişlerdir. Yaklaşık olarak bunların bir bölü üçü inşaat sektöründe çıkan ölümlü kazalardır. İşçi sağlığı ve iş güvenliğini sağlamak için yapılması gereken harcamalardan sürekli olarak bir maliyet unsuru olarak karşımıza çıkıyor diyerek ne yazık ki bugüne kadar kaçınılmıştır. Umarım ki yapmış olduğumuz bu çalıştayların ve yapacağımız sempozyumların ve kongrelerin işçi sağlığı ve iş güvenliği çerçevesinde hayırlı sonuçlar doğurur.

Sevgili meslektaşlarım, inşaat sektörünün kendine özgü çalışma koşulları vardır. “Hastalık yok, hasta var” anlayışında olduğu gibi, her inşaatın özelliği bir diğerine göre farklıdır. Her projenin birbirinden farklı olması ve bu nedenle her projede değişik çalışma koşulları ve farklı risklerle karşı karşıya kalınabildiğinin altını çizmek isterim. İşçilerin endüstriyel sektördeki gibi tek fabrikalarda çalışma imkânı bulamadıkları gibi, sürekli olarak bir projeden bir başka projeye geçmiş olmalarının da altını çizmek isterim. Ayrıca bir inşaat projesinde aynı anda birden fazla işçi grubunun çalıştığı için de, tehlike ve risklerin oldukça fazla olduğunun da altını çizmek isterim.

Günümüzün gelişmiş teknolojilerinde inşaat sektörüne yapılan yatırımların boyutları, 20 yıl

öncesine göre hayalleri aşan bir duruma gelmiştir. Giderek ihtiyaçların farklılaşması, yapı fonksiyonlarının çeşitlenmesi ve inşaat projelerinden beklentilerin artmasına neden olmuştur. Artık sosyolojik etkisini incelemeden bir alışveriş merkezi yapmak, ekolojik etkisini araştırmadan bir baraj planlamak, kentle olan ilişkisini araştırmadan bir konut projesi geliştirmek, insan psikolojisini dikkate almadan ofis binaları yapmanın doğru olmadığı da, gelmiş olduğumuz noktada giderek anlaşılmıştır.

Bu kadar çeşitli ve karmaşık etkenler içerisinde planlanan bir işin en önemli sorunu açıktır ki kaynak sorun ve kaynak yönetiminin doğru yapılması sorunudur. Bu kaynaklar para, zaman, işgücü, malzeme, arsa, doğal kaynaklar olarak söylenebilir. Ancak saydığımız bu kaynaklar arasında inşaat yapım sürecinin en başından en sonuna kadar var olan tek varlık insandır.

Sevgili meslektaşlarım, bu kadar karmaşık olan projelerin ilk ve son evrelerini planlayıp yürütecek, projelerin sürdürülebilirliğini sağlayacak bir bilgi birikimi, vizyon ve altyapımız acaba yeterli ölçüde gelişmiş mi? İnşaat sektörü, üniversiteler, bakanlıklar, yerel yönetimler bilgi derinliği olan, ahlaki ölçüleri yeterli, etik bir bakışa sahip insan kaynağını üretmek için kurumsal bir çalışma var mı? Yani bu kurum ve kuruluşlar arasında yeterli ölçüde işbirliği gelişmiş mi? İnşaat yönetiminin önemini anlayabilmek için, inşaat yönetimindeki paydaşların işlev ve motivasyonlarını anlamak gerekiyor. İnşaat yönetiminin başarısı, tüm paydaşların başarısına bağlıdır.

Bu paydaşlar şunlar olarak düşünülebilir. Mühendisler, mimarlar, kent plancıları, peyzaj mimarları, değerlemeciler, sosyologlar, avukatlar, muhasebeciler, işletmeciler, halkla ilişkiler, yerel yönetimler, devlet kurumları, son kullanıcılar olarak söylenebilir. Estetik kaygısı ileri olan mimarlar, son kullanıcıları dikkate almayabilirler. Planlamayı yapanlar finansmanı dikkate almayıp, planlama yapabilirler. Mühendisler yapacakları yapının halkla olan ilişkisi ve etkisini dikkate almayıp, işlerini yapabilirler. Burada söylenmesi gereken şudur. Yapılan işin birbiriyle olan ilişkisini kavrayan ve belirsiz sayıda değişkenin oluşması gerektiğinin farkına varan insanların sektörümüzde giderek sayılarının çoğalması gerekiyor.

Planlama, koordinasyon ve kontrol süreçlerinin farkına vararak hayata geçirmeye çalışan yöneticiler günümüzde giderek önem kazanmaktadır. Açıkçası inşaat yönetimi sürecinde bulunan her eleman, aynı zamanda kendi işini de yönetmektedir. Bu nedenle inşaat yönetiminin meslekler arası yapısını her biri bir diğerini anlayarak hareket etmesi gerekir. Hiçbir kimse-nin yapım sürecinde bir diğerinden bağımsız olarak iş yürütmesi artık günümüz koşullarında mümkün değildir. İş kazalarının ve ölümlerinin fazla olmasının en temel etken, her birinin daha çok kendi işine odaklanmasının payı büyüktür. Bu nedenle inşaat yönetiminin her parçasındaki elemanların birbirleriyle etkileşim ve koordinasyon ilişkisi olması, sorumluluğunun gereği olan işleri bilinçli bir şekilde yapması ve yönetmesi gerekmektedir.

Sevgili meslektaşlarım, 2003 yılının ilk aylarından itibaren 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanununun uygulanması, ne yazık ki yeterli ölçüde uygulanması ne yazık ki günümüze kadar mümkün olmamıştır. Yaklaşık olarak bizim de destek verdiğimiz ve önemseydiğimiz bu yasalar, 35 mertebesinde değişikliğe uğramıştır. Bu yasa ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun zamanda ve istenilen şartlarda karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını amaç edinmiştir. Açıkçası kamu yararını maksimize edecek şeffaf bir İhale Yasasına ihtiyaç olduğu anlaşılmıştır.

Tam rekabet, şeffaflık, ayrımcılık yapmama, tarafsızlık, eşit muamele, orantılılık olarak bu İhale Yasasını ortaya çıkaran anlayışı önemsemiştik. Bu amaçla günümüze kadar farklı zamanlarla farklı çerçevede değiştirilmiş olması, giderek eşitliğin şeffaflığın ortadan kaldırılmış olması da sektörümüz açısından, İnşaat Mühendisleri Odası açısından eşit şartlarda rekabet edilebilir bir anlayışın gelişmeye açık olmasının önünün kesilmesi açısından biz meslek insanlarının dikkatini çeken konular olmuştur.

Değerli meslektaşlar, ülkemizde uygulamaya başlanan İhale Kanunuyla ihtiyaçların zamanında istenen kalitede ve en ucuza karşılanması açıktır ki düşünülmüştür. Bu kapsamda İhale Yasasında ve benzeri yasalarda ciddi sorunlarımızın olduğunun altını da çizmek istiyorum.

Değerli meslektaşlarım, Sevgili Başkan altını önemli ölçüde çizdi. Biz sadece inşaat yönetimine yönelik olarak çalıştaylar ve sempozyumlar yapmıyoruz. Yarın Aydın Şubemizle birlikte eski yapılarımızın tarihi yapılarımızın korunması güçlendirilmesi onarılması ve geleceğe devredilmesiyle ilgili, yani bu yapılarımızın sürdürülebilir olmasıyla ilgili bir çalıştayımız var. Daha önce İnşaat Mühendisleri Odamızın çeşitli şubeleriyle birlikte yapmış olduğumuz örgütlenme çalışmaları vardı ve bundan sonraki süreçte de devam edecek. Yani inşaat mühendisliği alanına giren, açıkçası inşaat mühendisinin olduğu her yerde insanın olduğu bilinciyle çalışmalarımızı yürütmeye çalışıyoruz. Biz her şeyin her sorunun bizden kaynaklanmadığını, bizim dışımızdakilerden kaynaklandığını söyleyecek durumda değiliz. Elbette ki bizim de sorunlarımız, bizim de problemlerimiz, bizim de yapamadıklarımız ve eksik bıraktığımız yanlar vardır. Yapmış olduğumuz, yapacağımız bu çalıştaylarla değerli meslektaşlarım, bizden kaynaklanan sorunları ortaya koymak, dışımızdan kaynaklanan sorunları ortaya koymak, sonuç itibarıyla ülkemizdeki insanlarımızın yaşayabilir konutlarda güvenli bir ortamda sağlıklı bir çerçevede, depremde etkilenmeyecek yapıların üretilmesi noktasında bir bilinç, bir duyarlılık oluşturma çabaları ve çalışmaları içerisindeyiz. Umuyorum ki bu çabalarımız, bu çalışmalarımız şubelerimizle birlikte yerine ulaşır, biz de bundan mutluluk duyarız.

Denizli Şubemizin yapmış olduğu, diğer şube yöneticilerimizle birlikte konuklarımızla birlikte, Denizli arkadaşlarımızla birlikte bu görevi üstlenmiş olması ve bizleri bir araya getirmiş olmasından da mutluluk duyuyoruz. Sayın Şevket Başkanımızın şahsında tüm Denizli Şubesi Yönetim Kurulu üyelerimize arkadaşlarımıza sağlık diliyoruz başarılar diliyoruz ve sizlere saygılarımı sunuyorum. Hoşça kalın.

Tarihi Eserlerin Güçlendirilmesi ve Geleceğe Güvenle Devredilmesi Çalıştayı (Aydın)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

8 Nisan 2017

Değerli meslektaşlarım, tarihi yapılar sadece kendi varlıklarıyla sınırlı değil, geçmiş kuşakların nasıl yaşadıklarını hafızamıza kaydederler; bir dönemi anlatırlar, dönemleri anlatırlar. Bizim de bunları belirli şartlarda yaşayan insanlar olarak bu yapıları koruyarak, gelecek nesillere devretmek gibi bir yükümlülüğümüz var. İnşaat Mühendisleri Odasının gündemine tarihi yapılarımız, kültür varlıklarımız çok geç girmiştir. Fakat hızlı bir şekilde girmiştir.

Bu nedenledir ki, biz 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak yaptığımız ve yapacağımız çalıştaylarımızın arasına tarihi yapılarımızın korunmasını da aldık. Bugün burada iki tarihi kentimiz Aydın Şubemizle Bursa Şubemiz bir çalıştay yapıyorlar. Daha sonra yine tarihi bir kentimiz olan Diyarbakır Şubemiz, yine tarihi bir kentimiz olan Hatay Şubemiz çalıştay yapacaklardır. Arkasından da bu çalışmalarımızı İstanbul Şubemizle Trabzon Şubemizin birlikte Trabzon'da düzenleyeceği sempozyumla sonlandıracağız. Tabii sonlandırmayı tırnak içerisinde söylüyorum. Sonlandırmayacağız, yaptığımız çalışmaları ve çıkan sonuçları hafızalarımıza kazıyacağız.

Bilindiği gibi ülkemizin Doğu ve Güneydoğusunda ciddi bir problem var, oralar çatışma alanları. Ama tarih bakımından da ciddi bir hazine. Ne yazık ki tahrip ediliyor, tahrip edildi. Üzülüyoruz, bu bizi ciddi bir şekilde üzüyor. Yetmez, kendi sınırlarımız içerisinde olan tarihi varlıkları yapıları korumak görevimiz yok sadece, bu varlıklar aynı zamanda dünya insanlığının mirasları. Ülkemizin güneyinde bir savaş var, okuyoruz, içimiz yanıyor. Öğrendiklerimize göre medeniyetin beşiği Mezopotamya insanların ilk çeliği üretmiş oldukları bölge. Yapılmış olan eserler, tarihi varlıklar ne yazık ki o çatışma içerisinde yok ediliyor. Ne uğruna? Silah tacirlerinin biraz daha zengin edilmesi uğruna.

Bu yanıyla biz inşaat mühendisleri koruma anlayışı çerçevesinde yıkan değil yapan bir mesleğin insanları olarak hep barış dedik, hep sevgi dedik, hep hoşgörü dedik. Birlikte olmayı ve birbirimizin gözüne hangi ırktan, hangi dilden, hangi ulustan olursa olsun dik bakmayı arzu eden bir mesleğin insanlarıyız. Bu nedenle birkaç gün önce ne olduğu belli olmayan Suriye'deki İdlib'e atılan kimyasal gibi, geçmişte "Irak'ta kimyasal var" diyen CIA tarafından "hayır, biz aldattık" denildiğini biliyoruz. Oradaki çatışmanın birinci dünya savaşındaki paylaşıma dönmemesini, kısa zamanda barışın gelmesini önemsiyoruz ve bu çalıştayımızın da buna altlık edeceğini diliyoruz. Umarım ki kısa zamanda sonlandırılır. Silah tacirleri değil, barıştan, hoşgörüden, kardeşlikten, korumadan ve birlikte yaşamayı önceleyen insanların, halkların direnci savaş tacirlerinin direncinin önüne geçer.

Değerli meslektaşlarım, ülkemizin zengin bir tarihi geçmişi var. Bugün ev sahipliği yaptığımız birçok uygarlığın birikiminin üzerinde oturuyoruz. Çok sayıda tarihi eserle birlikte yaşıyoruz; 3-4 Kasım'da, Trabzon'da bu çabamızı, bir sempozyumla sonlandıracağız. Bugün de burada yapmış olduğumuz bu çalışmanın, burada yapılacak sunumların önemine inanıyoruz. Bu nedenle, bu çalıştayı yapıyoruz.

İnşaat Mühendisleri Odamız tarafından ilk 2007 yılında Ankara'da, ikincisi 2009 yılında Diyarbakır'da, üçüncüsü 2011 yılında Antalya'da, dördüncüsü 2013 yılında İstanbul'da, beşincisi de 2015 yılında Erzurum'da yapılmıştır. Altıncısını da Trabzon'da yapacağız.

Ülkemiz doğal afetleri, özellikle de depremi çok sık yaşayan bir ülkedir. Depremelerin yıkıcı etkisiyle kültür varlıklarımız önemli ölçüde harap olmaktadır. Ayrıca tarihi yapılarımızın çeşitli fiziksel olaylara açık olması da, bu yapıların yıpranmasına ve kullanılmaz bir hale gelmesine neden olmaktadır. Bu nedenle kültür varlıklarımızı deprem ve diğer çevresel etkilerden koruyarak güvence altına almak gerekiyor. Kültür varlıklarının korunması, disiplinler arası bir çalışmayı gerekli kılmaktadır. Sadece mimarların ve inşaat mühendislerinin işi değildir, çok aktörlü bir iştir. Bu bağlamda meslek odaları, Turizm ve Kültür Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Milli Saraylar, Karayolları Genel Müdürlüğü'ne bağlı Tarihi Köprüler Şubesi, üniversiteler ve belediyeler ilk sırada söylenmesi gereken korumayla ilgili kurum ve kuruluşlardır.

Yapmış olduğumuz bu çalışmalarla, kültür varlıklarımızın onarımı, restorasyonu ve güçlendirilmesinde kullanılan uygun tekniklerle birlikte, örnek uygulamaların ve yapısal deprem güvenliği gibi konuların konuşulup amaçlanmaktadır.

Örnek uygulamaların ve çalışmaların yanında telafisi mümkün olmayan kayıpların önlenmesi için proje de uygulamalardaki kalitenin düzeyi de giderek yükseltilmelidir. Bu amaçla bilimsel çalışmaların ve disiplinler arası iletişimin sağlıklı bir şekilde kurulması gerekmektedir. Biz gerek yapacağımız çalıştaylarla, düzenleyeceğimiz sempozyumla, koruma alanında yapılan araştırma ve uygulamaların teknik ve kuramsal ölçekte duyurulmasına ve tartışılmasına olanak sağlamayı amaçlıyoruz.

Ülkemiz tarihi yapılar bakımından bir açık hava müzesi özelliği taşımasına rağmen, ne yazık ki bu yapıların korunması konusunda da, güçlendirilerek geleceğe devredilmesi konusunda da iç açıcı bir yerde değildir. Çok çalışmamız, çok yol almamız gerekiyor.

Sevgili meslektaşlarım, gerek akademisyenlerin, gerekse uygulama alanında çalışan kuruluş ve meslek alanlarının ülkemizin birçok yerinde ve yurtdışında yapmış oldukları araştırma ve uygulamaların bir arada görülmesi, tartışılması, değerlendirilmesi büyük bir önem taşıyor. Bu bağlamda yapılan onarım, restorasyon ve uygulamalarının, ülkemizin evrensel kültür mirasının korunması yönünde dünyaya uzanan bir çaba ve çalışma olarak dikkate alınması gerekir.

Çalıştay ve sempozyumlar gerek ülkemizde, gerekse ülkemiz dışında yapılan araştırma ve uygulamaları izlemek için iyi bir örnek, iyi bir yol olarak karşımızda durmaktadır. Ayrıca tarihi yapıların onarım ve restorasyonuna yönelik başarılı uygulamaların, disiplinler arası yapılan çalışmaların sonuçlarının övgüye değer bulunması, bu çalışmaların duyurulması, onarım ve restorasyon çalışmalarındaki kaliteyi artıracak da bilinmelidir. Çünkü bizim ülkemiz genel olarak, değer kazananları, övgüye değer olanları görmezden gelir. Oysa kötülerin yanında iyi uygulamaların da öne çıkarılması gerekir. Biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak aynı zamanda

bu çaba içerisindeyiz.

Sevgili meslektaşlarım, insanların sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşamaları en doğal insan hakkıdır. Oysa bugün ülkemizin dışında bir savaş var; birinci dünya savaşında olduğu gibi. Ülkemiz içerisinde yaşanan terör olayları da –biraz önce altını çizdim- bu yapılarımızı önemli ölçüde tahrip ediyor. Ayrıca bugün bunlara paralel olarak aşırı hız kazanarak devam eden teknolojik değişiklikler, küresel düzen ve göç olgusu, geçmişten günümüze uzanan kültür varlıklarımızı ve birikimimizi ne yazık ki yok ediyor -sadece savaş değil- yok etmeye de devam ediyor.

1951 yılında kurulan Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu korumayla ilgili ilkeleri belirlemez, röleve restorasyon restitüsyon hakkında karar vermek görevini üstlenmiştir. Yani çok da yeni değildir bu durum. Günümüze kadar bu yasa birçok değişikliğe uğradığı gibi, korumaya ilişkin diğer yasalar da çıkarılmıştır. Bu konu da çalıştayımızda değerlendirilecektir.

Ne yazık ki cumhuriyet dönemindeki korumayla ilgili yasal düzenlemelere ve çeşitli uluslararası sözleşmelerde temsil edilmiş olmamıza rağmen, gösterilen tüm çabalar koruma konusunda ülkemizi gelişmiş ülkelerdeki düzeye çıkaramamıştır. Bilim insanlarımızın yapmış oldukları araştırmalar ve ortaya koydukları çalışmalar çoğu kez kuramsal düzeyde kalmaktan öteye de geçmemiştir. Ne yazık ki koruma kültürünün felsefi boyutu yeterince kavranarak yayılmamıştır. Neden korumak gerektiği yeterince anlaşılmamış ve anlatılamamıştır. Korumaya sahip çıkmak öncelikli olarak yasal bir konu olsa da, evrensel ölçekteki bakış, devletin koruma konusunda bireylere maddi ve manevi ölçekte desteğini gerekli kılmaktadır. Ne yazık ki bu destek yapılamamaktadır.

Kültür varlıklarının rantın bir aracı olarak görmek doğru değildir. Kültür varlıkları olan bu yapılar, toplumların politik ekonomik sosyal ve teknik yapısını ortaya koyan önemli varlıklardır. Bu yapıları rant uğruna yok etmek, kültürdeki sürekliliği de yok etmektedir. Ülkemizde tekil olarak kültür varlıklarını yok etmekle yetinilmemiş, kültür varlıklarının oldukça yoğun olduğu kentsel alanlarda rant uğruna kentsel doku giderek bozulmuştur. Bunun örneklerini başta İstanbul olmak üzere birçok kentimizde görüyoruz.

Özellikle İstanbul gibi kentlerde yapılan gökdelenler kentsel dokuyu önemli ölçüde bozmuştur. Bu uygulamalar antik kent merkezlerinin tarihsel kimliğini ortadan kaldırmıştır. Bu tür yapılaşmanın kent silüetine getirdiği olumsuzluklar, çağdaş bir kent anlayışıyla uzaktan yakından ilgili değildir. Toplumların tarihsel süreçteki gelişmelerine bağlı olarak korumacılık, sürdürülebilirlik, kent yönetimine demokratik katılım ve geçmişe olan saygı gibi değerler ne yazık ki toplumumuzda oldukça zayıf kalmıştır.

Özellikle demokrasisi gelişkin olan ve daha örgütlü toplumlarda değişim ve dönüşüm süreçleri, yok ederek ortadan kaldırmak şeklinde olmaz, geliştirerek korumak ve geçmişten gelen değerlere kendi döneminin değerlerini de katarak zenginleştirmek gerekir.

Kentleşme örgütlü bir şekilde kent kültür değerlerine sahip çıkmasıyla şekillenebilir. Kentlerde var olan yaşama kültürünün içselleştirilmesiyle bu durum mümkün olabilir, korumacılık sağlanabilir. Bizdeki gibi henüz göçebelikten kurtulup yerleşik bir düzene geçemeyen toplumlarda, ihtiyaç temelli olmayan AVM'leri gökdelenleri uygun olmayan yerlere yapılan köprü ve havaalanlarını önemli yapılar olarak halka benimsetmek ve onların desteğini almak bu çerçevede ne yazık ki çok da zor bir iş değildir.

Kentin var olan kültür varlıklarına sahip çıkması için iyi bir eğitim düzenine ve zamana ihtiyaç vardır. Bu zamanı yakalamayı, yakalayana kadar elde kalan kültür varlıklarımızı koruyacağımızı koruyabileceğimizi umuyorum. Yine de ben kentlerimizde var olan kültür varlıklarımızı, çevrelenerek görünmez hale getirilen kültür varlıklarımızı, bizim kuşak o yapıların çevresindeki yapıları yıkamasa da, ben insanlığın çocuklarımızın ve torunlarımızın gelecekte tarihi yapılarımızı ortaya çıkarıp görünebilir kılacaklarına ve bu yapılarımızın tarihi yapılarımızın çevresindeki o kirliliği temizleyeceklerine inanıyorum.

Çalıştayımızın başarılı geçmesi dileğiyle tümünüze saygılar ve sevgiler sunuyorum.

Örgütlenme Çalıştayı (Muğla)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

22 Nisan 2017

İnşaat Mühendisleri Odası 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak Muğla Şubemizin ev sahipliğinde Antalya, Aydın, Denizli, Uşak şubelerimizin birlikte yapmış oldukları bu çalıştayı önemsiyoruz.

45. Dönem Yönetim Kurulu, geçmiş yönetim kurullarımızın bir devamı olarak bir sentez oluşturuyor. Bugüne kadar Odamızda şubelerimizde ve meslektaşlarımızda oluşan bilgi birikimli ve derinliği bir kez daha bilince ve açığa

çıkarma çabası ve çalışmaları içerisindeyiz. Bu noktada bu çalıştayı önümüzdeki hafta Hatay'da yapacağımız çalıştayı, bir sonraki hafta Erzurum'da yapacağımız çalıştayı, bir sonraki hafta Diyarbakır'da yapacağımız çalıştayı ve başka şubelerimizde, başka şubelerle ortaklaşa düzenlenen bu çalıştayların gerek inşaat mühendisleri örgütlülüğü açısından, gerekse ülkemizin demokratik toplumsal muhalefetine yapacağı ciddi bir katkının olduğunu da burada altını çizmek istiyorum.

Sadece İnşaat Mühendisleri Odasının ve Birliğimizin ve diğer Birliğimize bağlı meslek odalarının yapmış olduğu çalışmalar çalıştaylar, paneller, sempozyumlar, semt ve bölge toplantıları, sadece meslek insanlarının örgütlülüğüyle ve örgütlenmesiyle ilgili bir konu değildir. Aynı zamanda biz bir meslek insanı olarak mesleğimiz var, ama bir insan olma özelliğini taşıyoruz, genimiz öyle. Bu çerçevede insana dair ne varsa, mesleğimize dair ne varsa o konuları da açığa çıkarmak, bilimsel ve akıl gerçekliği ışığında bir senteze ulaşmak ve doğru olanın yanında yer almak gibi de bir görevimiz var.

İşte bu noktada örgütlenme konusu sadece inşaat mühendisliği açısından değil, ülkemizin toplumsal demokratik muhalefetine, demokratik toplumsal yaşamına ciddi bir katkı sağlamak açısından da değerlidir.

Değerli arkadaşlarım, ülkemizin en doğusundan en batısına, en kuzeyinden en güneyine kadar aynı zamanda bir gerçeği var, bir deprem gerçeği var. Fay hattı varsa, bir kırılma olayı varsa deprem var. Bugün eğer biz ülkemizin en güzel beldesinin, en güzel ilinin en güzel beldesinde bulunuyorsak bu gördüğümüz manzaraların tümü; denizler, dağlar, platolar, ovalar, görmüş olduğunuz ne kadar güzellikler varsa, bunların tümünün depremle ilgili olduğunu da bir tarafa yazmak lazım. Eğer deprem olmasaydı, yer sarsıntıları olmasaydı, ülkemizde veyahut dünyanın başka yerlerindeki dağlar tepeler ovalar denizlerin de bugünkü durumu olma şansı yok.

O zaman biz depremle yaşamayı öğreneceğiz, ama bunu sadece bir sözcük olarak ifade etmenin de bir anlamı yoktur.

Değerli arkadaşlarım, 5 büyüklüğünde 5,5 büyüklüğünde 6 büyüklüğünde yapılarımız hasar görüyorsa, binalarımız konut nitelikli yapılarımızın hasar görmüş olmasını, kamu yapılarımız kamu binalarımız eğer hasar görüyorsa 5,5-6-6,5 büyüklüğünde bir depremde, o ülkede bir sorun vardır, o ülkede yapı sektöründe çalışanlarda bir sorun vardır. Yapı sektöründe çalışan en temel güçlerden birisi de inşaat mühendisleridir.

Değerli arkadaşlarım, o zaman inşaat mühendisliği eğitiminden başlayarak, inşaat mühendisliğinin tüm çalışmalarını ve faaliyetlerini de sorgulamak gibi bir sorumluluğumuz var. Biz meslek insanları olarak bugünkü ülkemizin çoğu yerini yöneten bir kısım yerel yönetimlerde ve merkezi yönetimlerde gördüğümüz gibi, "Rabbena hem bana" diyecek anlayışta olan insanlar değiliz. Mesleğimizin bize vermiş olduğu bir sorumluluk var, bir yük var. Bu noktada da hep şunu söylüyoruz, söylemeye de devam edeceğiz. Çuvaldızı kendimize, iğneyi de başkalarına batırmak gibi bir görevimiz bir sorumluluğumuz var.

Bu noktada da değerli arkadaşlarım, yapmış olduğumuz çalışmalarda daha güvenli, 7 ve üzeri büyüklükteki depremlerin de can kayıpları ortaya çıkaramayacağı bir mühendislik hizmetine ihtiyacımız var.

Bilindiği gibi inşaat sektörü bugün ülkemizin ekonomisinin omurgasını oluşturuyor. Gerçekten de önemli bir sektördür, üç sektörden birisidir, üç önemli sektörden birisidir. Yaklaşık olarak 450 kalemli kontrol ediyor inşaat sektörü ve biz de bu sektörün birer insan unsurlarıyız, hem de temel unsurları. O halde değerli arkadaşlarım önemseyeceğiz, fakat inşaat mühendisi olarak, meslek insanları olarak ülkemizin de nasıl gelişmesi gerektiğini, nasıl kalkınması gerektiğinin de nerelerde yattığını bilmemiz gerekir, bileceğiz.

Arkadaşlar, sadece tüketime dayalı bir ekonomi varsa bir ülkenin, sadece inşaata ve topraktan gelen rant ve spekülasyon hareketlere yönelik olarak bir anlayışı, bir sistemi varsa eğer bir ülkenin, o ülkenin gelişebilme şansı yoktur. Artık dördüncü sanayi devrimini yaşıyoruz. Sanayi devriminden iletişim bilişim dönemine geçildi değerli meslektaşlarım. Bu noktada da ciddi problemlerimizin olduğunu ifade etmem gerekir.

Bugün 22 Nisan, yarın 23 Nisan, çocuk bayramı önemli bir gün. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açıldığı bir gün. Kurtuluş Savaşı'nı yöneten Meclisin kurulmuş olduğu bir gün. 29 Ekim 1923'e, yani parlamenter demokrasinin ilk adımının atılmış olduğu bir gün yarın, önemli bir gün. Açıkçası parlamenter demokrasinin yaklaşık olarak 100 yıl sonra tek adam sistemine dönüşmüş olduğu bir gün aynı zamanda bu günler. Üzüntülerimizi ifade etmemiz gerekir. Sadece yetmez, bas bas bağırmanız gerekir. Bir sorun vardır. 1915'li yıllarda Çanakkale Savaşında yedi düvele karşı büyüklerimizin ifade ettiği gibi, emperyalist bugün aynen Ortadoğu'yu paramparça eden, paylaşmaya çalışan güçlere 1915'li, 20'li yıllarda olduğu gibi, karşı gelen ve onları ülkesinden kovan bir ülkenin çocukları olarak, 1920 yılında temelini atıp onu da çocuklarımıza, yani 0 yaş ilâ 17 yaş arasındaki çocuklarımıza 23 Nisan bayramı olarak hediye eden Mustafa Kemal başta olmak üzere Kurtuluş Savaşının önderlerinin de kemiklerini de sıplatmak gerekir.

Dünya bugün gelecekte çağı yakalayacak çocuklarının nasıl yetiştirilmesi gerektiğiyle ilgili çaba harcarken, biz bunun tam tersini yapmaya çalışıyoruz. Doğru analiz edebilen, sorgulayan bireylere ihtiyaç var. Bu noktada, karmaşık problem çözebilme yeteneğinin geliştirilmesi, eleştirel düşünceye sahip olacak çocuklar ve geleceğin gençlerini yetiştirmek gerekir. Öyle bir kuşak referandumda önümüze konulmuş olan evet veyahut hayır konusunda neden evet diyeceği neden hayır diyeceği konusunda eleştirir, ciddi bir sentezini yapar. Nasıl bir sonuç çıktı karımıza? Ev kadınları evetçi, çalışmayanlar evetçi, oran olarak söylüyorum. Ortaokul mezunları evetçi, lise mezunları ve yüksekokul mezunları kadınlarımız dahil olmak üzere hayırcı. Arkadaşlar bunun bir anlamı yok mu?

O zaman demek ki sözlerimin başında ifade etmiş olduğum noktaya gelmek istiyorum. Bir taraftan mesleğimizi yapmaya çalışacağız, bir tarafından da aydınlanmacı düşüncenin gereğini yapmaya çalışacağız. Durum böyle olunca düşünmeyen bir toplum üzerine, özellikle 2002 yılı sonrası dönemde düşünmeyen ve sorgulamayan bir toplum üzerine gelişmemizi oturtuyorsak eğer, bugün çıkan sonuçları da yadırgamamak gerekir.

Yapılmış olan referandumda hayır çıkmıştır. O zaman enseyi karartmanın da bir anlamı yoktur. Umudu bırakmanın, yarına güvenmenin son derece önemli olduğunun altını bir kez daha çizmek istiyorum.

Ülkemiz aynı zamanda bir yolsuzluklar ülkesi. Nature Dergisinin yapmış olduğu bir araştırma var, sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu araştırmaya göre yolsuzluk sadece bir ülkenin refah düzeyine zarar vermiyor, aynı zamanda yurttaşların ahlaki davranışlarını da belirliyor. Araştırmacılar bu noktada yolsuzlukla ilgili araştırma yapan bilim insanları, politik dolandırıcılık çerçevesinde vergi kaçakçılığı çerçevesinde ve yolsuzluk ölçütünü belirleme çerçevesinde 2568 kişi üzerinde bir deney yapıyorlar. Deneklerin önlerine bir zarı koyuyorlar. Diyorlar ki, bu zarı iki kere atacaksın ve ilk atılan ilk gelen –tavla oynayanlar bilirler- rakamı yazacaksın. 2568 kişi... Seçilmiş olan kişilerin yaş ortalamaları da yaklaşık olarak 21 yaş üzeri insanlar seçiliyor ki, var olan politik zemini kavrayan, var olan durumu bilen insanları ölçmek çerçevesinde. Bu insanları bir odaya kapatıyorlar, odada hiç kimsenin olmadığını düşünüyorlar bu zarı atanlar.

Bakın ihlallerin çok yaygın olduğu Gürcistan, Tanzanya, Guatemala gibi ülkeler zarda gelen rakamı yüksek gösteriyorlar. Kurallara daha uygun yaşayan, yani çağdaşlaşan, demokrasisi güçlü olan ülkelerin insanları da gerçekleri yazıyorlar. Fakat bu bilimsel araştırmada bir şey

çıkıyor ortaya değerli katılımcılar, ortalaması 2,5 olması gerekir bu ortalamanın, maksimum değeri de 5 olması gerekir. Oysa yapılmış olan bu çalışmalar çağdaşlaşan ülkelerle geri kalan ülkelerdeki yolsuzlukları da, o insanların kapatılmış olan bir odada bile farklı refleks gösterdiklerini ortaya koyuyor. İşte 16 Nisan referandumunu, 15 Nisan'a gelinceye kadar ülkemizin İnşaat Mühendisleri Odası başta olmak üzere diğer meslek odalarıyla birlikte, Türk Mühendis Mimar Odalarıyla birlikte bas bas bağırarak olduğu yolsuzlukların önlenmesi, açıklık ve şeffaflıkla ilgili çalışmaların yapılması, özellikle 2003 yılında yapılmış olan İhale Yasasının ve ihaleyle ilgili sözleşmelerin bilmem sayısız çerçevede değiştirilerek birilerine ısmarlama işlerin transfer edilmesinin elbette ki sosyal ve toplumsal sonuçları da olacak.

Evet, memur sınavları, sorular çalındı, çaldılar. Arkadaşlar, 15 Temmuz'a nasıl geldi? 15 Temmuz bu gerçekleri ortaya bizim açımızdan değil, birileri açısından açığa çıkardı. Peki, bu anlayışın hâkim olduğu bir ülkede 16 Nisan referandumunun açık ve şeffaf bir çerçevede gerçekleşmesini söylemek mümkün mü?

Bu noktada cehalet dini duygularla oynanması, biat kültürünün yaratılması, eğitimsizlik, yoksulluk, muhtaç hale getirilmek gibi bir resim var karşımızda. Aynı zamanda bu resmin ortadan kaldırılması gibi bir sorumluluk da var karşımızda. İşte burada bulunan sizler bu sorumlulukla karşı karşıya olan arkadaşlarınsınız.

171 sandık kaç kaşe hazırlandı? 410 bin adet tercih kaşesi yaptırmış olduklarını ifade ettiler. Peki, evet kaşeleri nereden çıkıyor? Mademki 410 bin adet tercih kaşesi yaptırdın, bizim aklımızla alay mı ediyorsunuz? Niye evet kaşesi kullanıyorsunuz? Son derece basit, arkadaşlar 16 Nisan'da hayır kazanmıştır, bu evetin bir meşruiyeti yoktur. Her yerde bunu ifade etmek gerekir. Türkiye kazanmıştır, kaybetmemiştir. Sonuç 2,5 milyon şaibeli oy var. Yüksek Seçim Kurulunun kendi açıklamaları çerçevesinde de. Bu gerçeğin üstünü örtmek mümkün değildir.

İnsan yaratmış olduğu hiçbir makine ve teknolojik araçların bir parçası değildir. Tüm insanlık ilişkilerimizde böyle bir bakışın ve yaklaşımın olması da oldukça değerlidir. Tüm insani ilişkilerimizde bu yaklaşıma ulaşmak için, başta meslektaşlarımız ve mesleğimiz olmak üzere onları anlamak gerekir. Yani hepimizin birbirimizi anlamamız gerekir. Anlamak için de değerli arkadaşlar, hayata dair mesleğimize dair sorunlarımızı açık seçik bir şekilde ortaya koymak gerekir. O zaman bu çalıştayımızın da bir amacı olmalıdır.

Evet diyen her insanı kötü insan olarak da suçlamamak gibi bir sorumluluğumuz var. Evetin sonucundan yararlanan, onun ekonomisi üzerine oturan ve yönlendiren yönetici kesimini bir tarafa bırakacak olursak ben her insanın bir vicdanı olduğunu da düşünüyorum. O vicdanın üzerine rahat bir uykuya yatmak da çok kolay değildir. Bu nedenle değerli arkadaşlarım, biz gerçekten inanarak herhangi bir kesimin ciddi etkisi ve çıkar ilişkisi noktasında baskısı altında kalmadan evet oyu kullananların da yarın hayır diyeceklerine inananlardanız.

Bu noktada değerli arkadaşlarım, burada bulunan özellikle biraz önce altını çizmiş olduğumuz ve çalıştayda bir araya gelen ne kadar büyük bir rastlantı, tüm illerimizin hayırcı olmasının da bir sosyolojik gerçeği olduğunu başka yerlerde de anlatmak lazım. Bu noktada arkadaşlar, çağımıza uygun bir bilgi birikimiyle, inşaat mühendisliği meslek hizmetlerini yerine getirebilmek için ülkemizin bilimsel teknolojik gelişmesine, mesleki alanımızda katkı koyabilmek için, haksız rekabete karşı mesleki emeğin haklarını savunmak için, meslek etiğini yükseltmek, mesleğimizin toplumsal rolünü ve saygınlığını artırmak için ülkemizin ve toplumumuzun gelişmesine katkı sağlayacak doğanın ve kültür varlıklarının korunması için, yaşamış olduğumuz deprem ve diğer doğa olaylarında can ve mal kayıplarının oldukça bundan sonraki süreçte daha fazla olmaması için, mesleğimiz ve biz inşaat mühendisleri de bu kayıplardan sorumlu insanlar olarak elimizi fazlasıyla taşın altına koyup, özellikle değersizleştirilen mühendislik ve mimarlık alanını meslekle birlikte meslektaşlarımızı daha saygın bir noktaya getirebilmek için, bu örgütlenme çalıştaylarımızı düzenledik ve düzenlemeye de devam edeceğiz.

Neye ihtiyacımız var? Birliğe ihtiyacımız var, dayanışmaya ihtiyacımız var, daha sıkı bir çerçevede bir araya gelmeye ihtiyacımız var. İşte farkındaysanız burada bir tek şubemiz yok, başka şubelerimiz var. Sadece bu çalıştayı düzenleyen şubelerimiz yok, bu çalıştayı düzenlemeyen, ama "neler oluyor çalıştayda" diye buraya gelen, izleyen şube başkanlarımız, arkadaşlarımız ve meslektaşlarımız var.

Arkadaşlar buradan bir güç çıkacak, buradan bir enerji çıkacak. Ülkemizin geleceğine dair, mesleğimizin geleceğine dair, gençlerimizin geleceğine dair umutsuz olmaya hiç gerek yok. Ben bu çalıştayımızın başarılı geçmesini diliyorum, tümünüze sevgiler, saygılar sunuyorum.

Tarihi Eserlerin Güçlendirilmesi ve Geleceğe Güvenle Devredilmesi Çalıştayı (Hatay)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

29 Nisan 2017

Hatay ilimizin Sayın Belediye Başkanı, Odamızın ve şubelerimizin değerli yöneticileri, sevgili kadınlarımız, saygıdeğer misafirler, basınımızın sayın temsilcileri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu adına.

Değerli meslektaşlarım, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim kültür din ve güzel sanatlarla ilgili olan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşamı etkilemiş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değerler taşıyan, yerüstünde yeraltında veya su altında bulunan bütün taşınır ve taşınmaz varlıklar kültür varlıkları olarak adlandırılmaktadır.

Kültür varlıklarının korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması, topluma yeterli ölçüde bilgilerin verilmesi ve gerekli olan bilinçlenme düzeyinin artırılmasıyla mümkün olabilir. Odamız uzunca bir süredir kültür varlıklarımızın önemini kişi ve toplumsal ölçekte yapmaya çaba gösteriyor. Gerekli olan eğitimleri gerçekleştirmek, aidiyet duygusunu yükseltmek için öncelikle fiziksel korumanın önemini anlatmaya çalışıyoruz. Bu doğrultuda bir bilinç ve farkındalık yaratmaya çalışıyoruz.

Bugün burada bulunmamızın amacı da, yerel kültür varlıkları ve tarihi kentin belleğine iyice yerleştirmeye çalışırken, geçmiş insanların yaşayışlarını ortaya koyan kültür varlıklarının sürdürülebilirliğini sağlamaya da çaba gösteriyoruz. Bu çalışmalarda kültür varlıklarımızın bir yandan sanatsal, tarihsel, sosyal ve hukuksal anlamının altı kalın çizgilerle çizilirken, diğer yandan da bu yapıların korunup geleceğe devredilmesinin matematiğini oluşturmak için çalışmalarımızı İnşaat Mühendisleri Odası olarak sürdürüyoruz.

Ayrıca yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yaparak, ortak çalışmalar yapmanın önemli olduğunu anlatmaya çalışıyoruz. Kültür varlıklarımızın tanınması ve tarihi bilgilerin derinleştirilmesi için, bir yandan bildiklerimizi anlatırken, diğer yandan da yeni bilgiler öğrenmeye çalışıyoruz.

Sevgili meslektaşlarım, açıkçası tarihi yapılar inşaat mühendisliği alanında çok özel bir alanı oluşturuyor. Bu nedenle restorasyon konusunda çalışan inşaat mühendislerinin belli bir birikime de sahip olmaları gerekiyor. Ülkemizin zengin bir tarihi geçmişi var. Ev sahipliği yaptığımız birçok uygarlığın birikiminin üzerinde oturuyoruz. Bunların başında da içerisinde bulunmuş olduğumuz Hatay geliyor. Çok sayıda tarihi eserle birlikte yaşıyoruz.

3-4 Kasım 2017 tarihinde İstanbul ve Trabzon şubelerimiz Trabzon'da yapacakları Altıncı Tarihi Yapıların Korunması ve Güçlendirilmesi Sempozyumu ile tarihi yapılara bakımımızı ve tarihi yapılarımızın korunmasını bir kez daha masaya yatıracaktırlar. Ayrıca bugün burada Hatay Şubemiz, tarihi yapılarımızın korunması ve korumaya ilişkin bir bilinç oluşturulmasına katkı sağlayacak, yapacağı bu çalıştayla. Odamızın çalışma programı kapsamında düzenledikleri bu çalıştay ve buradan çıkarılacak sonuçların da önemli yararlar doğuracağına inanıyoruz. Ayrıca Diyarbakır Şubemizin yapacağı çalıştay da, yine tarihi yapıların güçlendirilmesine yönelik olarak ciddi bir katkı sağlayacaktır; ülkemiz açısından meslektaşlarımız açısından, halkımız açısından.

Sevgili meslektaşlarım, tarihi yapıların güçlendirilmesi ve korunarak geleceğe devredilmesine ilişkin çalışmalarda biraz geç kaldığımızın altını önemle çizmek istiyoruz. İnşaat Mühendisleri Odamız tarafından ilki 2007 yılında Ankara'da, ikincisi 2009 yılında Diyarbakır'da, üçüncüsü 2011 yılında Antalya'da, dördüncüsü 2013 yılında İstanbul'da, beşincisi de 2015 yılında Erzurum'da yapılmıştır.

Ülkemiz doğal afetleri, özellikle de depremi çok sık yaşayan bir ülkedir. Depremlerin yıkıcı etkisiyle kültür varlıklarımız önemli ölçüde harap olmaktadır. Ayrıca tarihi yapılarımızın çeşitli fiziksel olaylara açık olması da, bu yapıların yıpranmasına ve kullanılmaz bir hale gelmesine neden olmaktadır. Bu nedenle kültür varlıklarımızı deprem ve diğer çevresel etkilerden koruyarak güvence altına almak gerekir. İşte bu noktada da inşaat mühendisliği mesleğinin öneminin altını çizmek gerekiyor.

Kültür varlıklarının korunması, disiplinler arası bir çalışmayı gerekli kılmaktadır sevgili meslektaşlarım. Bu bağlamda meslek odaları, Turizm ve Kültür Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Milli Saraylar, Karayolları Genel Müdürlüğüne bağlı tarihi köprüler şubesi, üniversiteler ve belediyeler ilk sırada söylenmesi gereken kurum ve kuruluşlardır. Yapmış olduğumuz bu çalışmalarla, yani çalıştay ve sempozyumlarla bir yandan kültür varlıklarımızın onarımı, restorasyonu ve güçlendirilmesinde kullanılan uygun tekniklerle birlikte, örnek uygulamaların ve yapısal deprem güvenliği gibi konuların konuşulup tartışılması da bu toplantılarda amaçlanmaktadır.

Örnek uygulamaların yanında, telafisi mümkün olmayan kayıpların önlenmesi için, proje ve uygulamalardaki kalitenin düzeyi de yükseltilmelidir. Bu amaçla bilimsel çalışmaların ve disiplinler arası iletişimin sağlıklı bir şekilde korunmasının önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum. Biz gerek yapacağımız çalıştaylarla, gerekse düzenleyeceğimiz sempozyumla koruma alanında yapılan tartışma ve uygulamaların teknik ve kurumsal ölçekte duyurulmasına ve tartışılmasına büyük önem veriyoruz.

Ülkemiz tarihi yapılar bakımından bir açık hava müzesi özelliği taşımasına rağmen, ne yazık ki bu yapıların korunması konusunda da güçlendirilerek geleceğe devredilmesi konusunda da iç açıcı, içimizi rahatlatan bir yerde değildir. Çok çalışmamız, çok yol almamız gerekiyor bu noktada.

Sevgili meslektaşlarım, gerek akademisyenlerin, gerekse uygulama alanında çalışan kuruluş ve meslek odalarının ülkemizin birçok yerinde ve yurtdışında yapmış oldukları araştırma ve uygulamaların bir arada görülmesi, tartışılması, değerlendirilmesi büyük bir önem taşıyor. Bu bağlamda yapılan onarım ve restorasyonlarla ilgili proje çalışmaları ve uygulamaları ülkemizin evrensel kültür mirasının korunması yönünde dünyaya uzanan bir çaba ve çalışma olarak da büyük bir değer taşıyor.

Çalıştay ve sempozyumlar, gerek ülkemizde, gerekse ülkemiz dışında yapılan araştırma ve uygulamaları izlemek için iyi bir yol olarak karşımızda duruyor. Ayrıca tarihi yapıların onarım ve restorasyonuna yönelik başarılı uygulamaların disiplinler arası yapılan çalışmaların sonuçlarının övgüye değer bulunması, bu çalışmaların duyurulması, onarım ve restorasyon çalışmalarındaki kaliteyi de artıracaktır. Ne yazık ki cumhuriyet dönemindeki korumayla ilgili yasal düzenlemelere ve çeşitli uluslararası sözleşmelerde temsil edilmemize rağmen, gösterilen tüm çabalar koruma konusunda ülkemizi gelişmiş ülkelerdeki düzeylere çıkaramamıştır.

Bilim insanlarımızın yapmış oldukları araştırmalar ve ortaya koydukları çalışmalar, çoğu kez kurumsal düzeyde kalmaktan da öteye geçememiştir. Ne yazık ki, koruma kültürünün felsefi boyutu yeterince kavranarak yaygınlaştırılamamıştır. Neden korumak gerektiği yeterince anlatılamamıştır. Koruma konusuna sahip çıkmak, öncelikli olarak yasal bir konu olsa da, evrensel ölçekteki bakış devletin koruma konusunda bireylere maddi ve manevi ölçekte desteğini de gerekli kılmaktadır.

Kültür varlıklarını rantın bir aracı olarak görmek doğru değildir. Kültür varlıkları olan bu yapılar, toplumların politik ekonomik sosyal ve teknik yapısını ortaya koyan önemli varlıklardır. Bu yapıları rant uğruna yok etmek, kültürdeki sürekliliği de yok etmek anlamını taşımaktadır. Ülkemizdeki tekil olarak kültür varlıklarını yok etmekle yetinilmemiş, kültür varlıklarının

oldukça yoğun olduğu kentsel alanlarda rant uğruna kentsel doku da giderek bozulmaya başlanmıştır. Özellikle İstanbul gibi tarihi kentlerde yapılan gökdelenler, kentsel dokuyu önemli ölçüde bozmuştur. Bu uygulamalar antik kent merkezlerinin tarihsel kişiliğini de ortadan kaldırmıştır.

Bütün yapılaşmaların kent silüetine getirdiği olumsuzluklar, çağdaş bir kent anlayışıyla ne yazık ki uyusmamaktadır. Topluların tarihsel süreçteki gelişmelerine bağlı olarak korumacılık sürdürülebilirlik, kent yönetimine demokratik katılım ve geçmişe olan saygı gibi değerler ne yazık ki toplumumuzda oldukça zayıf kalmıştır. Özellikle demokrasisi gelişkin olan ve daha örgütlü toplumlarda değişim ve dönüşüm süreçleri yok ederek ortadan kaldırmak şeklinde olmaz. Koruyarak, geleceğe devretmek şeklinde olur. Ama demokrasisi zayıf olan ve gelişmeler ülkelerde, ne yazık ki bu anlayış sürdürülemiyor.

Geliştirerek koruma ve kullanma, iyileştirme, yaşatma, geçmişten gelen değerlere kendi döneminin değerlerini de katarak daha da zenginleştirmek gerekir. Kentleşme ancak bireylerin örgütlü bir şekilde kentin kültür değerlerine sahip çıkmasıyla şekillenebilir. Kentlerde var olan yaşama kültürünün, kentlerde yaşayan bireyler tarafından içselleştirilmesiyle mümkündür. Bizdeki gibi, henüz göçebelikten kurtulup yerleşik bir düzene geçememiş toplumlarda ihtiyaç temelli olmayan alışveriş merkezleri, gökdelenler, uygun olmayan yerlere yapılan köprüler, havaalanları önemli yapılar olarak halka benimsetmek ve onların desteğini almak çok doğru bir iş olmuyor.

Kentin var olan kültür varlıklarına sahip çıkması için, iyi bir eğitim düzenine ve zamana ihtiyaç vardır. Umudum odur ki, bu zamanı yakalayana kadar elde kalan kültür varlıklarımızı koruyabilelim. Yine de ben kentlerimizdeki kötü yapılaşmalarla gizlenmiş olan kültür varlıklarımızı en azından torunlarımız kentlerde yapacakları temizliklerle kültür varlıklarımızı görünür hale getireceklerine de bütün içtenliğimle inanıyorum.

Değerli meslektaşlarım, İnşaat Mühendisleri Odası sadece tekniğin dar sınırları içerisinde kalarak çalışmalarını yürüten bir meslek kurumu değildir. İnsanın var olduğu, insanın dokunduğu ne varsa; çünkü biz önce bir insan olarak doğduk, sonra bir meslek seçtik inşaat mühendisi olduk. Bu çerçevede değerli meslektaşlarım, Hatay'a, Diyarbakır'a, Aydın'a, Erzurum'a ve ülkemizin diğer kentlerine de giderek yerel halkla ve meslektaşlarımızla önemli ölçüde bir araya gelmeye çaba gösteriyoruz. Bu çabalarımıza katkı koyan, bugün de burada Hatay Şubesi olarak bizi ağırlayan, başta Şube Başkanımız Selim Harbiyeli olmak üzere, Hatay Şubesi Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Yine tarihi yapılarımıza ilgi duyarak buraya gelen, buradan aldıklarını kendi illerine götürecek olan şube yöneticilerimize çok teşekkür ediyorum. Ayrıca bizi yalnız bırakmayan, Hatay'ın değerli kültür varlıklarını biraz daha fazla bilince çıkarmak için bu salonu bizlerle paylaşan Hataylı inşaat mühendisi arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum ve tümünüze sevgiler saygılar dilerken, çalıştayımızın başarılı geçmesini diliyorum. Saygılarımla.

Ulaştırma Politikaları Çalıştayı (Erzurum)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

6 Mayıs 2017

Değerli meslektaşlarım, biz bir insanız, insana dair birçok düşüncelerimiz var, hareketlerimiz var, beğenilerimiz var, beğenmediklerimiz var. Yani her birimizin öncelikle doğmuş olduğumuz ortamdan getirdiğimiz kültürel bir gelişimimiz var, anlayışımız var, olaylara bakışımız var. Önce insan olarak doğduk, sonra bir meslek edindik, inşaat mühendisi olduk. Bir mesleğimiz var, hayatımızı inşaat mühendisliğinden kazanmaya çalışıyoruz. Tabii inşaat

mühendisliğinin eğitimini alıp da, inşaat mühendisliğinden hayatını kazanmayan az da olsa arkadaşlarımız var. Onlara söyleyeceğimiz bir şey yok, kendi haklarıdır, istedikleri alanlarda çalışabilirler. Fakat biz meslek insanı olarak seçimimiz insan odaklı, insanın değdiği her yerde olan bir mesleği seçtik değerli arkadaşlarım. Eğer bu mekânda bir toplantı yapıyorsak, bu mekâna bir inşaat mühendisinin eli değmiştir. Oturmuş olduğumuz konutlarda inşaat mühendislerinin eli değmiştir. Gezmiş olduğumuz sokaklara inşaat mühendislerinin eli değmiştir. Açıkçası doğanın dışında ikinci mekânımızdır bizim bulunmuş olduğumuz mekânlar; birinci mekânımız doğa, ikinci mekânımız bizim bulunmuş olduğumuz, yapmış olduğumuz yapılarıdır. Bu yanıyla mesleğimizi önemsemek gerekir. Çünkü sadece kendimiz için değil, tüm toplum için hizmet veriyoruz.

İnşaat Mühendisleri Odası, yani Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği 1954 yılında yasalaştı. İnşaat Mühendisleri Odası da 19 Aralık 1954 yılında kuruldu. Amaç maddesine bakacak olursak değerli arkadaşlarım, 1954 yılında yapılmış tanımın üzümlere ifade etmem gerekir ki, bugün çok gerisine düştük. "Haksız rekabeti ortadan kaldırmak, halkın yararına olan çalışmaları yapmak ve meslektaşlar arası dayanışmayı sağlamak" diyor. Bu yanıyla üzüntülerimi ifade etmem gerekir.

Elbette ki tarihsel döngüler vardır. Zaman zaman ülkeler tarihin halkaları içerisinde geriye düşmüşlerdi. Fakat bu geriye düşme noktası, mesleki anlamda da bu böyledir, hiçbir zaman devam etmemiştir. Meslek olarak da geriye düşmemizin bir çıkışı vardır ve bizim açımızdan kaçınılmazdır. İtibarlı meslekler arasında 19'ncu sıraya düşmüşüz. Toplumsal bir işbölümü vardır. Eğer bu işbölümü olmazsa, insanların yaşamını sürdürebilme şansları yoktur. O yanıyla her meslek değerlidir, ama inşaat mühendisliği mesleği çok daha değerlidir. Çünkü tüm mesleği, o mesleği yapanları yaşatan bir meslektir.

Dedik ki, hiçbir arkadaşımızın söylenmemiş hiçbir sözü kalmasın. İşte bu çalıştayları bu nedenle yapıyoruz. Biz 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak değerli meslektaşlarım, çok iyi sonuçlar alacağımızı düşünüyorum. Tramp'eni hepimiz bilirsiniz, vurmazsan yükselmezsin. Her şeyin bir dibe vuruşu vardır. Arkadaşlar, mesleğimiz bugün dibe vurmuş, bunun üzerine hiç örtmeye gerek yoktur. Dün de ifade etmeye çalıştım, her yıl inşaat mühendisliği okullarına değerli arkadaşlarım, geçtiğimiz 2016-2017 öğretim yılında 12 bin 262 kişi alındı. Yani dört sene sonra aramıza 10 bin kişi katılacak. Bugün İnşaat Mühendisleri Odasına kayıtlı üye sayısı yaklaşık 110 bin. 20 bin meslektaşımızın da kayıtlı olmadığını düşünürsek, 110 bin meslektaşımız 10 yıl sonra bugünkü kadar meslektaşımız aramıza katılacak. Arkadaşlar, bu sürdürülemez bir durumdur, bu olmaz.

Fiziki şartları yetersiz, apartmandan bozma okullar, öğretim kadroları yetersiz demiyorum olmayan, laboratuvarı olmayan okullardan sadece diploma alınarak inşaat mühendisi olunmaz. İnsan yaşatan bir mesleğin insanları olarak sadece diploma almanın yeterli olmadığını her koşulda ifade ediyoruz. Diploma almış olmak, bir mesleği yapmanın, yani inşaat mühendisliği mesleğini yapmanın ilk koşuludur, fakat temel şartı değildir. Temel şartı nedir? Sürekli olarak meslek içi eğitim seminerlerine ve kurslarına katılmaktır. Çağımız değişim çağıdır, çağımız yenilenme çağıdır, çağımız dördüncü sanayi devrimine gelen bir çağdır. Her geçen gün o yeniliklere yetişmek mümkün değildir. Türkiye yüksek teknoloji üretiminde geride kalmıştır.

Değerli meslektaşlarım, Ar-Ge'ye ayırmış olduğumuz, inşaat mühendisliği alanı da dahil olmak üzere son derece yetersizdir. Daha iyi koşullarda yaşamak ve daha iyi koşullarda çocuklarımızı okutmak ve geleceği daha iyi koşullarda tahlil etmek açısından bunları her koşulda ifade edeceğiz, anlatacağız paylaşacağız.

110 bin üyemiz var, ama 110 bin üye kadar gücümüzün olmadığını da ifade etmem gerekir. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliğinin üye sayısı 510 bine ulaşmıştır. Arkadaşlar, bu arkadaşlarımızın ve benim ifade etmiş olduğum konular nedeniyle, ortalığı yıkmak lazım.

Var olan iktidar, ilgili kurumlarla, ilgili örgütlerle bir araya gelir ve o sorunların çözülmesi doğrultusunda istekli ve gönüllü olarak işinin gereğini yaparlar, yasa ve yönetmelik dönüşümleri, değişiklikleri yaparlar. Eğer onlar yapmıyorlarsa, ilgili örgütler de kendilerinin hakkı olarak görüyorlarsa o eksiklikleri, bir güçle onu yaptırırlar.

Arkadaşlar, bugüne kadar iktidarlar bizim mesleğimizle ilgili, çalışmalarımızla ilgili, inşaat mühendisliği organizasyonu ve alanıyla ilgili çağdaş ve bilimsel ölçekte akla dayalı yapmadılar. O zaman ne yapmak lazım? Güçlü olmak ve yaptırmak lazım. Bu da örgütlülükle ilgilidir. Sadece sayısal çoğunlukla ilgili değildir. İşte bu çalıştaylarımızın temel nedenlerinden birisi de budur.

Sonuç: Değerli meslektaşlarım, insan edilgen bir varlık olarak değil, algılayan, uyarıcıları her zaman işleyen aktif bir varlıktır. Biz de öyleyiz. Hele inşaat mühendisi olduğumuz için daha da öyleyiz. İnsan çevreyle ilişki kurar, kendisi hakkında bilgi edinir, hatırlar, sorun çözme yeteneklerini geliştirir ve gelecek hakkında yaşamını kurgular, geleceğinin ilişkilerini oluşturmaya başlar. Bu çalıştay böyle bir çalıştaydır. O halde işleyebilme ve anlamlandırabilme yeteneğimiz var. Yeteneklerimizle çevreyle ilişki kurarız. Kurduğumuz ilişkiyle kendimizi tanımlarız. İlişkilerimiz nedeniyle belirli şeyleri başkasından duyduğumuz zaman hatırlamaya çalışırız. Aynı zamanda bu platform hatırlatma ve hatırlama platformudur. Hatırlayarak sorun çözme kapasitesini de artırırız. Gelişen bu yeteneklerimiz sayesinde gelecek hakkında olması gerekenler için “ne yapmalı?” sorusunu sorar ve ona çare ararız. İşte bu toplantı aynı zamanda bir çare arama toplantısıdır.

Değerli meslektaşlarım, Van Şubemizin, Trabzon Şubemizin, Samsun Şubemizin ve ev sahipliğimizi yapmış olan Erzurum Şubemizin umuyorum ki yapmış oldukları çalışmalar bizim de burada katkı sağlayacağımız, sizlerin de burada katkı sağlayacağınız bu çalıştayın örgütlülüğümüze ciddi ölçüde yararı olsun. Ben buna inanıyorum.

Katkı koyan, emek koyan tüm meslektaşlarımı kutluyorum, çalıştayımızın başarılı geçmesini diliyorum. Sevgiler ve saygılar sunuyorum.

Örgütlenme Çalıştayı (Erzurum)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

7 Mayıs 2017

Sevgili meslektaşlarım, genç arkadaşlarım, çalışma arkadaşlarım; tümünüzü saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Ankara’da örgütlenme çalıştayımızı yapamadık, programımız kapsamında. Bizden kaynaklanan, yani bizden de kaynaklanan değil, zorunluluktan kaynaklanan bir nedenle, Danışma Kurulu toplantımızı yapma ihtiyacı duyduğumuz için, aynı tarihe denk geliyordu, yapılamadı. Başka bir güne bırakmayı

düşündük, birlikte. Onun dışında Tekirdağ’da başlayan örgütlenme çalıştayımız bugün burada sona eriyor.

Değerli meslektaşlarım, biz bir insanız, insana dair birçok düşüncelerimiz var, hareketlerimiz var, beğenilerimiz var, beğenmediklerimiz var. Yani her birimizin öncelikle doğmuş olduğumuz ortamdan getirdiğimiz kültürel bir gelişimimiz var, anlayışımız var, olaylara bakışımız var. Önce insan olarak doğduk, sonra bir meslek edindik, inşaat mühendisi olduk. Bir mesleğimiz var, hayatımızı inşaat mühendisliğinden kazanmaya çalışıyoruz. Tabii inşaat mühendisliğinin eğitimini alıp da, inşaat mühendisliğinden hayatını kazanmayan az da olsa arkadaşlarımız var. Onlara söyleyeceğimiz bir şey yok, kendi haklarıdır, istedikleri alanlarda çalışabilirler. Fakat biz meslek insanı olarak seçimimiz insan odaklı, insanın değdiği her yerde olan bir mesleği seçtik değerli arkadaşlarım. Eğer bu mekânda bir toplantı yapıyorsak, bu mekâna bir inşaat mühendisinin eli değmiştir. Oturmuş olduğumuz konutlarda inşaat mühendislerinin eli değmiştir. Gezmiş olduğumuz sokaklara inşaat mühendislerinin eli değmiştir. Açıkçası doğanın dışında ikinci mekânımızdır bizim bulunmuş olduğumuz mekânlar; birinci mekânımız doğa, ikinci mekânımız bizim bulunmuş olduğumuz, yapmış olduğumuz yapılarıdır. Bu yanılla mes-

leğimizi önemsemek gerekir. Çünkü sadece kendimiz için değil, tüm toplum için hizmet veriyoruz.

Bir kez daha buradan saygı gönderme ihtiyacı duyuyorum. İnşaat Mühendisleri Odası, yani Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği 1954 yılında yasalaştı. İnşaat Mühendisleri Odası da 19 Aralık 1954 yılında kuruldu. Amaç maddesine bakacak olursak değerli arkadaşlarım, 1954 yılında yapılmış tanımın üzümlere ifade etmem gerekir ki, bugün çok gerisine düştük. "Haksız rekabeti ortadan kaldırmak, halkın yararına olan çalışmaları yapmak ve meslektaşlar arası dayanışmayı sağlamak" diyor. Arkadaşlar, 1954 yılının önemli bir tespitidir. Bu yanılla üzüntülerimi ifade etmem gerekir.

Elbette ki tarihsel döngüler vardır. Saman zaman ülkeler tarihin halkaları içerisinde geriye düşmüşlerdi. Fakat bu geriye düşme noktası, mesleksi anlamda da bu böyledir, hiçbir zaman devam etmemiştir. Meslek olarak da geriye düşmemizin, değerli şube başkanlarımız ifade ettiler, mutlaka bunun bir çıkışı vardır ve bizim açımızdan kaçınılmazdır. İtibarlı meslekler arasında değerli meslektaşlarım, 19'ncu sıraya düşmüştük. Diğer meslekleri küçümsemek anlamında söylemiyorum, her meslek değerlidir. Bize burada hizmet eden arkadaşlarımızın yapmış oldukları işler de çok değerlidir. Toplumsal bir işbölümü vardır. Eğer bu işbölümü olmazsa, insanların yaşamını sürdürebilme şansları yoktur. O yanılla her meslek değerlidir, ama inşaat mühendisliği mesleği çok daha değerlidir. Çünkü tüm mesleği, o mesleği yapanları yaşatan bir meslektir.

O zaman değerli arkadaşlarım, gelmiş olduğumuz nokta itibarıyla gerçekten böyle bir noktada mıyız? Böyle bir noktada olmadığımız açıktır. İşte sadece örgütlenme çerçevesinde yapacağımız bu çalıştaylarla değil, inşaat yönetimiyle ilgili, yani yapmış olduğumuz inşaatların nasıl yönetilmesiyle ilgili yaptığımız çalıştaylar, bizi geçmişe bağlayan yani atalarımıza dedelerimize bağlayan geçmiş insanların yaşam biçimlerini bugüne getiren tarihi yapıların korunması ve onların geleceğe devredilmesiyle ilgili yapacağımız çalıştay. Dün Erzurum'da yaptık, ne yazık ki İstanbul ve İzmir'de yapacağımız ulaştırma çalıştayı da bilinen nedenlerden dolayı yapamadık. Tüm bu konular birer sorun odağı olması nedeniyle bu çalıştayda karşımıza çıktı. Değerli meslektaşlarımız, yaptığımız sempozyumlarda kongrelerde konferanslarda, hatta genel kurullarımızda, bu şubelerimizin genel kurulları için de geçerli, odamızın genel kurulları için de geçerli, düşüncelerini yeterli ölçüde ifade etmediklerini her zaman ifade ettiler. Haklılar, doğru. O zaman ne yapmak lazım? Arkadaşlarımızla meslektaşlarımızla daha geniş bir zeminde, onların düşüncelerini ifade edecek platformlar yaratmak lazım. İşte burası o platformdur.

Dedik ki, hiçbir arkadaşımızın söylenmemiş hiçbir sözü kalmasın. İşte bu çalıştayları bu nedenle yapıyoruz. Biz 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak değerli meslektaşlarım, çok iyi sonuçlar alacağımızı düşünüyorum. Tramp'eni hepimiz bilirsiniz, vurmazsan yükselmezsin. Her şeyin bir dibe vuruşu vardır. Arkadaşlar, mesleğimiz bugün dibe vurmuş, bunun üzerine hiç örtmeye gerek yoktur. Dün de ifade etmeye çalıştım, her yıl inşaat mühendisliği okullarına değerli arkadaşlarım, geçtiğimiz 2016-2017 öğretim yılında 12 bin 262 kişi alındı. Yani dört sene sonra aramıza 10 bin kişi katılacak. Bugün İnşaat Mühendisleri Odasına kayıtlı üye sayısı yaklaşık 110 bin. 20 bin meslektaşımızın da kayıtlı olmadığını düşünürsek, 110 bin meslektaşımız 10 yıl sonra bugünkü kadar meslektaşımız aramıza katılacak. Arkadaşlar, bu sürdürülemez bir durumdur, bu olmaz.

Fiziki şartları yetersiz, apartmandan bozma okullar, öğretim kadroları yetersiz demiyorum olmayan, laboratuvarı olmayan okullardan sadece diploma alınarak inşaat mühendisi olunmaz. Ayrıca da biz bir meslek odası olarak diyoruz ki, insan yaşatan bir mesleğin insanları olarak sadece diploma almanın yeterli olmadığını her koşulda ifade ediyoruz. Diploma almış olmak, bir mesleği yapmanın, yani inşaat mühendisliği mesleğini yapmanın ilk koşuludur, fakat temel şartı değildir. Temel şartı nedir? Sürekli olarak meslek içi eğitim seminerlerine ve kurslarına katılmaktır. Çağımız değişim çağıdır, çağımız yenilenme çağıdır, çağımız dördüncü sanayi devrimine gelen bir çağdır. Her geçen gün o yeniliklere yetişmek mümkün değildir. Türkiye yüksek teknoloji üretiminde geride kalmıştır.

Değerli meslektaşlarım, Ar-Ge'ye ayırmış olduğumuz, araştırmaya ve geliştirmeye ayırmış olduğumuz, inşaat mühendisliği alanı da dahil olmak üzere son derece yetersizdir. Bu yanı sıra elbette ki bu konular dolaylı olarak bizi ilgilendiren konulardır, ama daha iyi koşullarda yaşamak ve daha iyi koşullarda çocuklarımızı okutmak ve geleceği daha iyi koşullarda tahlil etmek açısından bunları her koşulda ifade edeceğiz, anlatacağız paylaşacağız.

İşte değerli arkadaşlarım, burası öyle bir platformdur. 110 bin üyemiz var, ama 110 bin üye kadar gücümüzün olmadığını da ifade etmem gerekir. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliğinin üye sayısı 510 bine ulaşmıştır. Arkadaşlar, bu arkadaşlarımın ve benim ifade etmiş olduğum konular nedeniyle, ortalığı yıkmak lazım.

İki temel konu vardır, ya var olan iktidarla, ilgili kurumlarla, ilgili örgütlerle bir araya gelir ve o sorunların çözülmesi doğrultusunda istekli ve gönüllü olarak işinin gereğini yaparlar, yasa ve yönetmelik dönüşümleri, değişiklikleri yaparlar. Eğer onlar yapmıyorlarsa, ilgili örgütler de kendilerinin hakkı olarak görüyorlarsa o eksiklikleri, bir güçle onu yaptırırlar.

Arkadaşlar, bugüne kadar iktidarlar bizim mesleğimizle ilgili, çalışmalarımızla ilgili, inşaat mühendisliği organizasyonu ve alanıyla ilgili çağdaş ve bilimsel ölçekte akla dayalı yapmadılar. O zaman ne yapmak lazım? Güçlü olmak ve yaptırmak lazım. Bu da örgütlülükle ilgilidir. Sadece sayısal çoğunlukla ilgili değildir. İşte bu çalıştaylarımızın temel nedenlerinden birisi de budur.

Sonuç: Değerli meslektaşlarım, insan edilgen bir varlık olarak değil, algılayan, uyarıcıları her zaman işleyen aktif bir varlıktır. Biz de öyleyiz. Hele inşaat mühendisi olduğumuz için daha da öyleyiz. İnsan çevreyle ilişki kurar, kendisi hakkında bilgi edinir, hatırlar, sorun çözme yeteneklerini geliştirir ve gelecek hakkında yaşamını kurgular, geleceğinin ilişkilerini oluşturmaya başlar. Bu çalıştay böyle bir çalıştaydır. O halde işleyebilme ve anlamlandırabilme yeteneğimiz var. Yeteneklerimizle çevreyle ilişki kurarız. Kurduğumuz ilişkiyle kendimizi tanımlarız. İlişkilerimiz nedeniyle belirli şeyleri başkasından duyduğumuz zaman hatırlamaya çalışırız. Aynı zamanda bu platform hatırlatma ve hatırlama platformudur. Hatırlayarak sorun çözme kapasitesini de artırırız. Gelişen bu yeteneklerimiz sayesinde gelecek hakkında olması gerekenler için “ne yapmalı?” sorusunu sorar ve ona çare ararız. İşte bu toplantı aynı zamanda bir çare arama toplantısıdır.

Değerli meslektaşlarım, Van Şubemizin, Trabzon Şubemizin, Samsun Şubemizin ve ev sahipliğimizi yapmış olan Erzurum Şubemizin umuyorum ki yapmış oldukları çalışmalar bizim de burada katkı sağlayacağımız, sizlerin de burada katkı sağlayacağınız bu çalıştayın örgütlülüğümüze ciddi ölçüde yararı olsun. Ben buna inanıyorum.

Katkı koyan, emek koyan tüm meslektaşlarımı kutluyorum, çalıştayımızın başarılı geçmesini diliyorum. Sevgiler ve saygılar sunuyorum.

İnşaat Mühendisliği Eğitimi Çalıştayı (Balıkesir)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

18 Mayıs 2017

Sayın hocalarım, sevgili meslektaşlarım, bize ev sahipliği yapan Balıkesir Şubemizin Yönetim Kurulu üyeleri, Çanakkale Şubemiz, Tekirdağ Şubemiz ve Bursa Şubemizin Odamız adına ortaklaşa düzenlemiş oldukları bu çalıştay nedeniyle teşekkür ediyorum şubelerimize.

Ayrıca İnşaat Mühendisliği Eğitim Kurulumuza da Sayın Mertol'un şahsında çok teşekkür ediyorum. Gerçekten çok çalışkan, sorumluluğu çok yüksek bir kurulumuz var. Eminim ki gerek İnşaat Mühendisleri Odası açısından, gerekse inşaat mühendisliği açısından kurumumuzun bizlerle birlikte üniversitelerimizle birlikte, inşaat bölüm

ve programlarında öğretmenlik yapan hocalarımızla birlikte yapacakları çalışmalar, inşaat mühendisliği alanına çok ciddi katkı sağlayacak. Buna içtenlikle inanıyoruz Yönetim Kurulu olarak.

Değerli meslektaşlarım, bugün 18 Mayıs, yarın 19 Mayıs; Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunun temellerinin atılmış olduğu bir gün. Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkmış olduğu bir gün. Yine geçtiğimiz 15 Mayıs Kurtuluş Savaşıyla ilgili olarak ülkemizin emperyalist güçler tarafından işgal edilmesine karşı olarak ilk kurşunu atan Hasan Tahsin'in öldürüldüğü gün. Bugün ülkemizdeki bir kısım gazetecilerin ve bir kısım kendisine "hoca" diyenlerin Hasan Tahsin'den ve Mustafa Kemal'den alacakları çok büyük bir ders var. Kendilerini bu inşaat mühendisliği eğitimi nedeniyle düzenlemiş olduğumuz bu çalıştay nedeniyle bir kez daha saygıyla anıyorum. Eğer Hasan Tahsin, Mustafa Kemal Atatürk Kurtuluş Savaşı önderleri veya okulları kapatarak liselerden Çanakkale'ye, üniversitelerden ülkemizin dört bir yanındaki kendi meslektaşlarımızı, henüz öğrenciyken sıralarını bırakıp Kurtuluş Savaşına katılan meslek büyüklerimizi de buradan saygıyla anıyorum.

Böylesi bir günde değerli meslektaşlarım, inşaat mühendisliği eğitimiyle ilgili çalıştay yapıyoruz. Sadece 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak inşaat mühendisliği eğitimiyle ilgili çalıştay yapmıyoruz, başka çalıştaylar da yapıyoruz. Ulaştırma konusu ülkemizin son derece problemli alanlarından birisi, aynı zamanda inşaat mühendisliğinin önemli alanlarından birisi. Her yıl kaza yerlerinde yaklaşık olarak 3 bin 500 insanımızı hastanelerde yaşamını kaybedenlerle birlikte yaklaşık olarak 7 bin insanımızı kaybediyoruz. Bu kadar insan bir savaşta bile kaybedilmez.

Kısa bir süre önce Çanakkale ilimiz zangır zangır sallandı. Balıkesir etkilendi, Bursa etkilendi, Manisa etkilendi, Tekirdağ etkilendi, çevre illerimiz etkilendi. Yine kısa bir süre önce Adıyaman'ın ilçeleri etkilendi. Açıkçası ülkemiz bir deprem ülkesi değerli meslektaşlarım. Her yıl yaklaşık olarak ortalama bugüne kadar 900 mertebesinde insanımızı depremlerde kaybetmişiz. 100 yıl içerisinde 110 bin insanımızı kaybetmişiz, 700 bin mertebesinde yapımızı yerle bir etmişiz. Bu çerçevede yaşamadan yaşatmadan, can ve mal güvenliğinden sorumlu olan bir mesleğin insanları olarak, açıktır ki inşaat mühendisliği eğitimini diploma almış olduğumuz okulların, üniversitelerin, yüksekokulların, fakültelerin eğitimini önemsememiz gerekir.

Sadece üniversite eğitimini önemsemek yetmiyor değerli meslektaşlarım, anaokulundan başlayarak orta öğretim lise ve üniversite eğitimini de önemsemek gerekir. Çünkü üniversiteye giren çıkar anlayışı var. Böyledir. Gelişmiş olan ülkelerde üniversitelere girmek kolaydır, fakat üniversitelerden çıkmak gerçekten zordur. Fakat bizim gibi ülkelerde üniversitelere girmek zordur, üniversitelerden çıkmak son derece kolaydır.

Değerli meslektaşlarım, ülkemizde yaklaşık olarak 180 mertebesinde inşaat mühendisliği bölüm ve programı var. 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında inşaat mühendisi yetiştiren okul ve programlara yaklaşık olarak 11 bin 60 mertebesinde öğrenci alındı. Yetmedi, 2016-2017 öğretim yılında da 12 bin 262 öğrenci alındı. Bugün değerli meslektaşlarım, İnşaat Mühendisleri Odasına kayıtlı olan meslektaşımızın sayısı yaklaşık olarak 110 bin mertebesinde. Eğer bugünkü gibi devam edilirse, her yıl aramıza katılacak 9 bin mertebesinde meslektaşımızla birlikte 10 yıl sonra bugünkü sayımıza ulaşacağız.

Değerli arkadaşlarım, bu sürdürülemez bir şeydir. 'İnşaat mühendisliği can ve mal güvenliğiyle ilgili hizmet üreten bir meslektir' dedik. Bir baraj sisteminin getirilmesi gerektiğini İnşaat Mühendisleri Odası yıllardır ifade ediyor. Tıp alanı, hukuk alanı ve inşaat mühendisliği alanı, can ve mal güvenliğiyle ilgilenen bir alandır, bir eğitim alanıdır. Tıp fakültelerine giren öğrencilerdeki baraj 40 bin mertebesinde iken, yani 40 bininci sıradaki öğrenciden daha sonraki öğrencileri tıp fakülteleri almazken, inşaat mühendisliği program ve bölümlerine geçtiğimiz yıl 240 bininci sıradaki öğrenci alındı. Elbette ki bizim mesleğimiz aynı zamanda multidisipliner, yani çok disiplinli bir meslektir. Bu çerçevede mimarlarla birlikte çalışıyoruz, makine mühendisleriyle, elektrik mühendisleriyle birlikte çalışıyoruz. Fakat mimarların çiziminin can ve mal güvenliğini inşaat mühendisleri sağlıyor. Buna rağmen değerli meslektaşlarım, mimarlık fakültelerine 200 bininci sırada olan öğrenci alındı, hukuk fakültesine 150 bininci

sırada olan öğrenci alındı. İnşaat mühendisliği bölüm ve programlarına 240 bininci sırada olan öğrenci alındı. Yetmez, apartmandan bozma okullarımız var. İnşaat mühendisliği eğitimi yapan okullarımız var. Yetmez, öğretim kadrosu son derece yetersiz demeyeceğim, olmayan ama diploma veren okullarımız var. Laboratuvarı olmayan okullarımız var.

Değerli meslektaşlarım, biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak ülkemizde okullaşma oranının son derece düşük olduğunu biliyoruz ve bunun altını da sürekli olarak çiziyoruz. Elbette ki okullaşma oranı 6 yıldan 12 yıla, 14 yıla çıkarılmalıdır. Gelişmiş olan ülkelerin seviyesine yükseltilmelidir, ama herkes inşaat mühendisi olmak durumunda değildir. Eğer bir okulun fiziki yapısı uygun değilse, öğretim kadroları yeterli değilse, laboratuvarı yoksa can ve mal güvenliğiyle ilgilenen insanların yaşamını koruyan, doğadan sonra ikinci mekânımız olan bu kapalı alanlarla ilgili güvenlik çalışması yapan inşaat mühendisleri iyi bir eğitim sürecinden geçmek durumundadır.

İşte biz ulaştırma alanıyla, inşaat mühendisliği alanıyla, inşaat yönetimi alanıyla, tarihi yapılarımızın korunması ve geleceğe devredilmesi çalıştaylarıyla değerli arkadaşlarım, olabildiğince yönetim düzeyinde bulunan kendimizi ve meslektaşlarımızı bir farkındalık çerçevesinde uyarıyı düşündük, 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak. Bugüne kadar yapmış olduğumuz çalışmaların genel çerçevede iyi geçtiğini ifade etmem gerekir.

Peki, neden böyle bir şeye ihtiyaç duyduk? Bu yıl İzmir'de inşaat mühendisliği eğitimiyle ilgili bir sempozyum yapacağız. 24-26 Mayıs tarihlerinde Adana'da İstanbul Şubemizde Adana Şubemizin Odamız adına ortaklaşa yapacakları ulaştırmayla ilgili bir kongre var. Tarihi yapılarla ilgili, tarihi yapıların güçlendirilmesi, geleceğe devredilmesiyle ilgili olarak yine İstanbul ve Trabzon şubelerimizin birlikte Trabzon'da yapacakları bir sempozyum var ve İzmir Şubemizde inşaat mühendisliği eğitimiyle ilgili bir sempozyum yapılacak.

Değerli meslektaşlarım, sürekli olarak arkadaşlarımızdan şu şikâyeti duyuyoruz, hep birlikte duyuyoruz. Gerek genel kurullarımızda, şubelerimizin genel kurullarında, gerekse Odamızın genel kurullarında, gerekse sempozyum kongre ve konferanslarımızda problemlerimizi sosyal, ekonomik, mesleki problemlerimizi yeterli ölçüde tartışmıyoruz, açık. Arkadaşlarımız da yakınıyorlar, biz de yakınıyoruz. Peki, tartışılmayan konuşulmayan bir problemin senteze ulaştırılabilme şansı da yoktur. En azından bir farkındalık yaratılabilme şansı da yoktur. Bu çerçevede biz 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak dedik ki, başka bir yol denemekte yarar var. İşte 25 yerde yapmış olduğumuz ve bugün burada yapacağımız çalıştayla, çalıştay sürecini kapatacağımız Ankara Şubemiz örgütlenmeyle ilgili çalıştayını önemli bir nedenden dolayı, aynı güne danışma kurulu toplantısını almış olmamız nedeniyle yapamadı. İzmir Şubemiz 15 Nisan'da referandum nedeniyle ulaştırma çalıştayını yapamadı ve İstanbul Şubemiz de Adana'da kongre yapacağı için program zorluğu nedeniyle çalıştayını yapamadı. Ama diğer şubelerimizin gerek tek tek, gerek de birlikte yapmış oldukları çalıştayımızın sonuna geldik.

Biz 45. Dönem Yönetim Kurulu olarak işte bu çalıştaylarda hiçbir arkadaşımızın söylenmedik sözü kalmasın anlayışıyla bu çalıştayları yaptık. İki hafta önce Erzurum'daydık, ulaştırma çalıştayını ve örgütlenme çalıştayını yaptık, son derece iyi geçti. Ülkemizin başka yerlerinde yapmış olduğumuz çalıştaylar da iyi geçti. Pek eminim ki buraya katılan, bu çalıştayımıza katılan değerli hocalarımızla birlikte yönetim kurullarımızın ve onun dışındaki arkadaşlarımızın katkılarıyla inşaat mühendisliği eğitimini masaya yatıracağız ve bu sürdürülemez olan eğitim programlarının, eğitim anlayışının ve durmadan sayı çoğaltarak, ama son derece yetersiz ve kalitesiz inşaat mühendisliği hizmet alanının daraltılmasını ve yok sayılmasını, bir yanıyla yapacağımız bu çalıştaylarla ortadan kaldıracğız.

Bas bas bağırmanız lazım değerli meslektaşlarım, biz kendimizle ilgili bir şey istemiyoruz; mesleğimizle ilgili, ülkemizle ilgili, çocuklarımızla ilgili istiyoruz. Bugünkü anlayışla bu ülkede inşaat mühendisliği hizmeti son derece yetersizdir. Bilgi örgütlü değildir değerli meslektaşlarım, bir yanıyla yaptığımız ve yapacağımız bu çalıştaylarla İnşaat Mühendisleri Odasının şubelerimizle birlikte örgütlülüğünü yükseltmek, birlik dayanışma ve mücadele gücünü artırmaktır.

İki anlayış söz konusudur. Ya ülkemizi yönetenler bu üniversite yönetimi de dahil olmak üzere

değerli meslektaşlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve onun uzantısı olan bakanlıklar da dahil olmak üzere ya olayların farkındadırlar, rant anlayışıyla birtakım şeylerin arkasından gitmezler, çağdaş ve bilimsel ölçekte düzenlemeler yaparlar. İnşaat mühendisliği eğitimi de bu çerçevededir. Bunun yapılmadığını biliyoruz. Veyahut 1954 yılında 6235 sayılı Yasayla kurulan ve her mühendisin zorunlu olarak üye olduğu İnşaat Mühendisleri Odası kendi gücüne dayanarak değerli arkadaşlarım, kendi birlik, dayanışma, mücadele anlayışıyla bu problemleri ortadan kaldırır. Biz bunun ikisini de yapacağız.

Bugün ülkemizin şu kurumunun veya bu kurumunun başında olanlar yarın olmayabilirler, ama bu ülkenin kurumları ve bu ülke bizim ülkemiz. Bu nedenle hiçbir kompleksimiz yoktur. Herkesle görüşüyoruz, görüşmemizi sürdüreceğiz. Bakanlıklar YÖK dahil olmak üzere, üniversitelerimiz dahil olmak üzere. Ama bir yandan da kaderimizi birilerinin iki dudağı arasına bırakamayız. Bu çerçevede de örgütlülüğümüzü yükseltmemiz gerekir.

İşte değerli arkadaşlarım, bu çalıştayımızın Balıkesir Şubemizin ev sahipliğinde, Bursa Şubemiz, Çanakkale Şubemiz ve Tekirdağ Şubemizle birlikte yapmış oldukları bu çalıştayın başarılı geçmesini diliyorum. Katkı veren, buraya gelen, bizi yalnız bırakmayan tüm meslektaşlarımı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

12. Ulaştırma Kongresi

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

24 Mayıs 2017

Bugün burada Adana ve İstanbul şubelerimizin odamız adına birlikte düzenledikleri 12.Ulaştırma Kongresini yapıyoruz. Sevgili Güngör Evren hocam, İnşaat Mühendisleri Odasının düzenlemiş olduğu 10 ulaştırma kongresinin içerisinde yer aldığını ifade etti. Bizler Sayın Evren'in düzenleme kurulu başkanı olarak önemli görev yaptığının en yakın tanıklarımız. Ben de kendimi mutlu hissediyorum. Bir yanıyla ülkemizin ulaştırma alanındaki sorunlarını izlerken, diğer yandan ulaştırmanın felsefesini kavramak bakımından

birçok çalışmanın içinde yer aldım. Bu bağlamda Odamızın düzenlemiş olduğu 12. Ulaştırma Kongresinin 9'unda yer aldım.

Değerli meslektaşlarım,

Dünyanın giderek daha tanınır hale gelmesi, gezme ve görme duygusunun yanında ticari ilişkilerin giderek artması, gözlerimizi ulaştırma sistemlerine çeviriyor. Artan yolcu sayısına ve yük taşımacılığına duyulan ihtiyaç, karayolu, denizyolu, demiryolu, iç su yolu ve boru hatları gibi ulaştırma sistemlerini dünden çok daha fazla bir şekilde gündeme getiriyor. Ayrıca kent içi ulaşımı ücretlendirme ve lojistik gibi konular da, ulaştırma sisteminin bir parçası olarak ulaştırma kongrelerimizin konuları arasında önemli ölçüde kendilerine yer buluyor.

Bugün düne göre dünyada kullanılan fosil içerikli akaryakıtta duyulan ihtiyaç, ne yazık ki halen önemini koruyor. Enerji verimliliğinin artmasına ve çeşitlenmesine yönelik adımlar atılmasına rağmen, fosil içerikli akaryakıt kullanımı büyük ölçüde ne yazık ki devam ediyor. Bu kapsamda artan ulaşım çeşidi ve sayısı birlikte sera gazındaki artışta giderek yaşamımızı tehdit ediyor.

Özellikle ikinci dünya savaşının ardından Amerika'nın denetim ve özendirilmesiyle ülkemizde karayolu ağırlıklı bir politika hakim olmaya başlamıştır. Marshall planının sağladığı makinelerle karayolu yapılması ve otomobil ağırlıklı bir ulaşım sistemi dönemin yönetimi tarafından tercih edilmiştir. Gerek kentler arası ulaşımın sağlanmasında, gerekse kent içi ulaşımında olması gereken demiryolu, metro ve su yolu ulaşımı ne yazık ki devre dışı kalmıştır. Bilim ve bilgi insanların ve Odamızın tüm uyarılarına rağmen, 12 şeritli bir karayolunun bir saatte

taşıyacağı yolcuyu sadece bir metro hattının taşıyabileceği önerisi sürekli olarak reddedilmiştir. Özellikle İstanbul'da araç sayısı arttıkça yol ağının genişletilmesi ve yeni yolların yapılması gündeme gelmiştir.

Ayrıca İstanbul'un iki yakası arasındaki geçişi sağlamak için karayolu ulaşımına bağlı olarak İstanbul köprüler tuzağına düşürülmüştür. Birinci köprü, ikinci köprü, üçüncü köprü yapılmıştır. Oysa siz boğazın üstünü betonla kapatsanız bile karayolu ve köprü anlayışıyla ne iki yaka arasındaki ulaşımı, ne de İstanbul'un ulaşım ve trafik sorununu çözemezsiniz. Gerek kentler arası ulaşım sorununu, gerekse kent içi ulaşım sorununu karayolu ağının uzunluğuyla çözeceğini düşünenler, arkalarında binlerce insanımızın yaşamını yitirmesine, yaralanmasına ve milyarlarca liralık ekonomik kaybın ortaya çıkmasının birer aracı olmuşlardır.

Ayrıca ülkemizin otomobile ve fosil içerikli enerjiye olan bağımlılığının önemli ölçüde artmasının da öznesi olmuştur. Terör olaylarında 20 yılda 30 bin insanımızı kaybetmenin acısı yaşanırken ve bu konuda sürekli olarak ifade edilirken, ne yazık ki 80-100 bin insanımızın trafik kazalarında yaşamlarını yitirmeleri sürekli olarak dikkatlerden uzak tutulmuştur.

Sayın konuklar, sevgili meslektaşlarım;

Ulaşım sorununu bilimsel ölçekte planlanmış bir anlayışla çözmek gerekiyor. Yolların araçları taşıması yerine, insanları taşımaya amaçlayan bir sistem bütünlüğü içerisinde ulaşım sorununu çözmek gerekiyor. Ulaştırma sisteminin sorunları, farklı dönemlerde planlı bir şekilde ortaya çıkacak gelişmelere paralel olacak bir öngörüyle, kentsel dokunun bütünü dikkate alınarak ancak çözülebilir. Kentsel gelişme ulaşımı, ulaşım sistemi de kent planlamasının bütünlüğü içerisinde düşünülerek değerlendirilir ve sorunlara çözüm aranır. Plansız gelişen kentlerde ulaşım ilişkili çözümler, temel sorunların başında gelmektedir. Geleceğe yönelik toplumsal bir öngörü oluşturulurken, ulaşım sorununa ve kentleşme sorununa sadece ve sadece mekânsal ölçekte bakılarak sağlıklı bir kentleşme ve işleyebilen bir ulaştırma sistemi kurmak mümkün değildir.

Kent ve ülke yararına olan sosyal, ekonomik, çevresel, tarihsel ve kültürel öğelerin bir bütünlüğü içerisinde soruna bakmak ve bu sorunları bu anlayışla çözmek gerekir. Oysa bizde kent konusuna büyük ölçüde sadece mekânsal ölçekte bakılmaktadır. Çoğu kez mekânsal ölçekte yapılan düzenlemelerde bile, estetikten yaşanabilirlik ve sürdürülebilirlikten oldukça uzak kalınmaktadır.

Konutu piyasada alınıp satılır bir mal, bir spekülasyon aracı olarak ele alan finansman sistemi, sadece ihtiyaç temelli olan konut edinme sistemlerini yok ettiği gibi, kentlerin mekânsal gelişiminde insan odaklı olmayan, otomobil odaklı ulaşım sistemini bir çözüm olarak ne yazık ki ülkemize dayatmıştır.

Günlük yaşantılarının üç-beş saatini trafikte harcayan insanların yaşam kalitesi önemli ölçüde azalmaktadır. İstanbul'da bir kişi bir yılda trafikte bekleyerek yaklaşık olarak 113 saatini yollarda kaybediyor. Bir otomobil gidebileceği yere gidemeyerek, 219 saat yollarda zaman ve enerji tüketiyor. Aktif çalışma ve iş yaşamı içinde bulunan, en az 3-4 milyon insanın yılda 113 saat kaybetmesinin üretim kaybını düşündüğünüzde, içimiz bir kez daha burkuluyor. Ulaşım planlaması kentlerin ve kentler arasında yaşayan insanların ulaşım ihtiyaçlarını güvenli, ekonomik ve konforlu bir şekilde yapmalarının araçlarını oluşturması gerekir. Bu nedenle ülkemizin ve kentlerin bir 'Ulaştırma Ana Planı' olmak durumundadır. Ne yazık ki ne ülkemizin, ne de kentlerimizin bir ulaştırma ana planı yoktur. Olanlar da yapılanlar da çok kısa bir süre içerisinde devre dışı bırakılmıştır.

Temel amaç çağdaş uygulamaları ve politikaları öne alan, yatırım ve işletmede kaynakları en etkin ve verimli bir şekilde kullanmanın yollarını aramaktır. Ayrıca, çevresel, kentsel, insani ve tarihi değerleri bozmadan koruyan bir anlayışla yapılmalıdır ana planlar.

Sayın konuklar, sevgili meslektaşlarım;

21.Yüzyılda çağdaş ve yeterli bir ulaşım hizmeti olmadan, sosyal ve ekonomik yaşamı canlı ve dinamik yapmak mümkün değildir. Her alanda olduğu gibi, ulaştırma alanında da modern ve gelişmiş bir ulaşım sistemine sahip olmak, toplumsal gelişmenin temel bir aracı olarak karşı-

mıza çıkıyor. Devletin ve yerel yönetimlerin görevi ekonomik ve toplumsal gelişmenin ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde ülke ve toplum yararına uygun taşıma sistemlerini kurmak ve işletmek olmalıdır. Ulaştırma konusu başlı başına bir ekonomik faaliyet ve hizmet alanı olduğu gibi, diğer sektörlerle de yakın ilişkisi olan ve bu sektörleri olumlu ve olumsuz yönde etkileyen bir hizmet alanıdır. Bugünkü kentler çoğu kez yol, kavşak, köprü, viyadük ve tünel gibi yapılarla şekillendirilmiştir. Bu yapılar özellikle kent merkezlerinde mevcut duruma ilave olarak bir ulaşım ve trafik yükü ortaya çıkarmıştır.

Böylesi bir kentte yol genişlikleri ve sayısı, kavşak noktaları ve genişliği, varsa bisiklet yolları, alt ve üst geçitler, uygun olmayan kaldırımlar, mevcut duruma ilave olarak bir ulaşım ve trafik yükü ortaya çıkarıyorlar.

1950'li yıllara kadar ulaştırma sisteminin omurgasını demiryolu oluştururken, daha sonraki dönemde ve bugün ulaştırma sisteminin ana omurgasını ne yazık ki karayolu taşımacılığı oluşturmaktadır. Bu kapsamda ulaştırma sistemleri bir bütün olarak ülkemizin ve kentlerimizin genel yapısını önemli ölçüde etkilemektedir. Ulaştırma sistemiyle ilgili olarak verilen kararların olumlu veya olumsuz olması, toplumun sosyal, siyasal, ekonomik, çevresel ekolojik ve kültürel dinamiklerini de etkileyerek önemli ölçüde farklılaştırıyor.

Ulaştırmada sistem bütünlüğü bakımından bugüne kadar önemli çalışmalar yapılmış olmasına rağmen ne yazık ki bir bütünlük sağlanamamıştır. Çoğu kez ülkemizin bütününde yapılan ulaştırma yatırımları, var olan plan hükümlerine ve sürdürülebilir gelişme ilkelerine aykırı olarak yapılmıştır. Ulaştırma konusunun bir arazi kullanımı konusu olduğu unutulmuş veya görmezlikten gelinmiştir. Bugün neredeyse moda haline getirilmiş olan projeci bir anlayışla yatırım kararları alınmaktadır. Plan bütünlüğü ve kentsel planlama anlayışı yok sayılmakta, kentsel yaşamı ve çocuklarımızın yaşam kalitesini önemli ölçüde sorun haline getiren günün birlik uygulamaları gelecek kuşakların yaşam alanları önemli ölçüde daraltılmaktadır.

Özellikle büyük projelere karar verilirken kentin sahipleri olan kentlilerle meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütleriyle ortak çalışmalar yapılmamıştır. Yaptırdıkları planlara, yukarıdan müdahale edilirken hayır demek yerine, yapılan yanlışa ortak olmayı ihmal etmemişlerdir. Açıkçası ulaşım sorunu başta olmak üzere kentle ilgili yaşadığımız tüm sorunlar sosyal bir politika olması gerekirken, çoğu kez günü kurtarıcı, kısa vadeli ve popülist odaklı bir politika olarak karşımıza çıkmıştır.

Sayın katılımcılar, sayın meslektaşlarım;

İstanbul'a yapılan üçüncü havaalanı, üçüncü köprü, Avrasya Tüp Tüneli gibi yapılar İstanbul'un anayasası olan 1/100 Binlik Çevre Düzeni Planında yer almamıştır. Bu anayasanın önemine İstanbul Belediye Başkanı Sayın Kadir Topbaş sürekli olarak vurgu yapmıştır. Ne yazık ki bugünkü Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan belediye başkanını da yanına alarak, 3.Köprü ve 3.Hava alanının yerini belirlemiştir. İstanbul'un Anayasasını bizzat Anayasaya uyması gerekenler yok saymışlardır.

Bugün geldiğimiz nokta itibarıyla Çanakkale'ye yapılacak olan Çanakkale Köprüsü ve yapılmayacağını düşündüğüm İstanbul Kanal projesi yapılırsa sorunları tümüyle büyütecek, İstanbul ve bölgeyi yeni sorunlarla karşı karşıya bırakacaktır.

Geçmişte meslek büyüklerimiz iki yaka arasına köprü yaparak İstanbul'un ulaşım sorununun çözülemeyeceğini ifade etmelerinin yanında, İstanbul'un köprüler tuzağına düşeceğinin altını defalarca çizmişlerdir. Ayrıca, İstanbul'un su havzalarının, orman alanlarının ve akciğeri olan kuzey ormanlarının ortadan kalkacağını, bu bölgelerin yapılaşmaya açılacağını da söylemişlerdir. Bugün geline nokta onları haklı çıkarmıştır. Keşke yanılsalardı.

Bugün yapılan üçüncü köprü ve yapılmakta olan üçüncü havaalanı da kalan ormanları ve su havzalarını daha da yok edecektir. Çanakkale köprüsüyle birlikte bölgemizi ve İstanbul'u yeni bir nüfus baskısı altına sokacaktır. İstanbul'un nüfusunu 25 milyona, Trakya'nın nüfusunu 40 milyona çıkaracaktır. Tarım topraklarının yok olmasına ve hayatın tümüyle zor yaşanır bir şekle girmesine neden olacaktır.

Bugün İstanbul, Ankara ve Bursa gibi kentlerimizin arazilerinin kötü ve rant odaklı kullanılma-

sında payı olanlar, ortaya çıkan önemli sorunlar nedeniyle kendi yaptıklarını bile eleştirmeye başlamışlardır. Oysa biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak yapılanların yanlışı olduğunun altını sürekli olarak çizmişizdir ve keşke yanılısak da demişizdir. Ama yanılmamış olduğumuz için de üzüntülerimi burada ifade etmem gerekiyor.

Bugün geldiğimiz noktada ne kadar haklıymışız demek bile içimizi burkuyor. Açıkçası yaşamış olduğumuz kentlerin sadece ulaşım sistemlerinden hareketle bir düzenleme yapılmamalı, kent bütünlüğü ve kent yaşamı dikkate alınarak sürdürülebilir bir yaşam ve sürdürülebilir bir ulaştırma sistemi oluşturulmalıdır. Bu kapsamda ulaştırma alanlarında yapılacak olan yatırımların araçların taşınmasına göre değil, insanların erişimlerini kolaylaştıracak bir düzenlemenin yapılması gerekmektedir. Kent mekânları otomobiller için değil, insanların kullanımına göre düzenlenmelidir. Çevre koruma ve geliştirme üzerine kurulu olmayan, insanı odak noktasına almayan bir ulaştırma sistemi sürdürülebilir olamaz.

Kentleri otomobillere uydurmak yerine otomobilleri kentlere uydurmak sürdürülebilir ulaştırmanın ana halkasını oluşturmaktadır. Dünyada ulaştırma konusunu çalışanlar konuya bu çerçevede bakmaktadır. Dünyanın değişik kentlerinde ortaya çıkan deneyimler göstermiştir ki, kentsel ulaşım sorunlarının sadece yeni karayolu şebeke yatırımları ve kapasite artırımlarıyla çözülmesi mümkün değildir. Yetersiz altyapı koşulları ve hızlı nüfus artışı göz önüne alınırsa, üretilecek çözümler karayolu altyapısını geliştirmekten çok, toplu taşımayı özendirmeye ve toplu taşıma sistemini ülke ve kent yaşamına taşımak, ulaşım ve trafik sorununu büyük ölçüde çözer. Ayrıca şehirlerde yayalar oldukça az önem verilmekte, kaldırımların çoğu otomobillerin işgali altına sokulmaktadır.

Her şehirde olduğu gibi yol kıt bir kaynak olarak ifade edildiğinden, bu kıt olan kaynağı araç hareketliliği yerine insan hareketliliği için kullanılması bir çözüm yolu olarak düşünülmelidir. Ulaşım sorunlarının çoğu var olan kısıtlı yol ağının otomobillerin dolaşımı dikkate alınarak planlanmasından kaynaklanmaktadır. Büyük kentlerimizde oldukça fazla görüldüğü gibi, çok fazla yol yapmak daha çok trafik tıkanıklığına yol açmaktadır. Erişim talebinin yüksek olduğu kent merkezlerinde yeni yolların açılması, bölgedeki taşıt yoğunluğunu artıracığından, faydadan çok zarar getirmektedir. Yeni açılan yollar ve şerit ilaveleri bir süre tıkanmasa bile, zamanla oluşan trafik yükü bir süre sonra eskisinden çok daha sorunlu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak diyoruz ki, bu nedenle kent merkezlerinde tek bir şerit olsa bile yol genişletmesi yapmayın. Kent merkezlerine otopark yapmayın. Zaten kentlerde, İstanbul gibi büyük kentlerde yol yapacağınız ve genişleteceğiniz yerler de kalmadı.

Sayın konuklar, sevgili meslektaşlarım.

Var olan kentsel değerleri paraya çevirmek isteyen bazı çevreler, daha çok merkezin ve yerel meclislerin verdikleri kararlarla kentlerde boş alan bırakmamışlardır. Oysa kent bütününde sürdürülebilir kent planlaması için trafik ve ulaşım sorununu artıran etkenleri bir bütün olarak ele almak gerekmektedir. Bu sorunların temelini göç ve denetlenemeyen kontrolsüz bir yapılaşma anlayışı oluşturmaktadır. Kent meydanlarının giderek ortadan kaldırılması, yeni yerleşime açılan yerlerin oldukça yoğun bir yapılaşmaya teslim edilmesi, kentlerde deprem sonrası kullanılacak olan boş alan ve yeşil alanların AVM ve gökdelenlere terk edilmesi ulaşım ve trafik sorununu da giderek artırmaktadır.

Birçok kentimizde yapılan kentsel dönüşüm uygulamaları konut sayısını ve kat yüksekliklerini büyük ölçüde artırmaktadır. Altyapısı ve ulaşım arterleri aynı kalan yerlerde konut sayısının artması demek, aile insan sayısı ve otomobil sayısının artması olarak karşımıza çıkmaktadır. Kentsel dönüşüm uygulamaları rantı yüksek yerlerde yoğunluk artırılarak yapılmamalı, eskimiş fazlaca yıpranmış ve deprem riski fazla olan yerlerde yapılmalıdır.

1980'li yıllardan günümüze kadar uzanan otoyollar, ovalarımızı ve tarım alanlarımızı yok etmiştir. Odamızın sürekli olarak ısrarla altını çizmiş olduğu bölünmüş yolların yapılmasında oldukça geç kalınmıştır. Bugün İstanbul'un en gelişmiş olan yerlerinde yapılan kentsel dönüşüm uygulamaları İstanbul'un en eski, en yaşanabilir ilçesi olan Kadıköy'ü yaşanmaz bir hale getirmiştir.

Arkadaşlarımdan öğrendiğime göre, Adana'da birçok mahallenin de kentsel dönüşüm kapsamına alınacağını ifade etmişlerdir. Eğer yolları değişmeyen, büyümeyen, toplu taşıma sistemine oturmayan bir Adana'da, İstanbul'un gelişmiş olan bölgelerindeki gibi kat sayısı ve konut sayısı artırılarak kentsel dönüşüme gidilirse, bugün tıkanan yürümeyen Adana'nın ulaştırma sistemi yarın çok daha fazla problemlili hale gelecektir.

Son derece kalitesiz ve gününbirlik bir anlayışla bölünmüş yollar yapılıyor. Aynı zamanda bu yolların hızlı bir şekilde yapılmış olması nedeniyle tekniğin önümüze koyduğu kurallara uyulmuyor. Bu nedenle kısa zamanda bozulmaktadırlar. Bir bölünmüş yol birkaç kez tekrarlanarak yapıldığından ülkemizin kaynakları da boş yere yok olmaktadır.

Son yıllarda yap işlet devret anlayışıyla yapılan Gebze-Orhangazi - İzmir otoyolu, Avrasya Tüp Tüneli, üçüncü köprü, üçüncü havaalanı ve Çanakkale köprüsü Hazinesinin verdiği garantiyle yapılmaktadır. Garanti olarak verilen araç sayısı ve insan sayısına ulaşılamaması durumunda aradaki fark hazineden karşılanacaktır. Bugün 3.Köprü, Tüp Tünel ve Osman Gazi Köprüsü ve otoyolundan geçen araç sayısı verilen garanti araç sayısını karşılamıyor. Açıkçası bu yol ve köprüyü kullanmayanlarda ödeme yapmaktadırlar.

Sonuç olarak; ulaşım politikamız, insan ve yük taşımacılığında toplu taşıma sistemine dayalı olarak değil, araçların taşınmasına göre gelişmiştir. Yüksek maliyetli ve kaza riski yüksek olan karayolları yapılmıştır. Enerji kullanımı, çevrenin korunması ve maliyet açısından daha ucuz olan ve gelişimi tüm dünyada destek gören demiryollarına gereken önem verilmemiştir. Oysa demiryolları ve denizyolları öncelikli olmalıdır. Ülkemizin üç yanı denizle çevrili olmasına rağmen kent içi ve kentler arası ulaşımında oldukça cılız bırakılmıştır. Kentlerimizi yeni sorunlarla baş başa bırakacak ve başta ulaşım altyapısı olmak üzere yeni sorun yaratacak uygulamalardan vazgeçilmelidir.

Sevgili Hocamın da altını çizdiği gibi, bugüne kadar burada söylenenler çok söylenmiş ve tekrarlanmıştır. Başka bir yol denemek gerekir. İşte İnşaat Mühendisleri Odası sadece büyük kentlerimizde, İstanbul'da kongreler sempozyumlar yaparak sorunun yeterli ölçüde çözülebileceğini fark ettiği için, çeşitli çalıştaylarla öncelikli olarak kendi meslektaşlarımız arasında bir dil birliğinin ve işbirliğinin, en azından ulaştırma politikalarına nasıl bakılması gerektiği 45. Dönem Yönetim Kurulumuz tarafından gündeme alınmış ve yapılacak çalışmalar kararlaştırılmıştır.

İstanbul ve Adana Şubemizin Adana'da birlikte düzenlemiş oldukları 12.Ulaştırma Kongresinin ülkemiz ulaştırmasına, ülkemiz yapılaşmasına, sağlıklı bir çevrenin oluşturulmasına katkı yapacağını düşünüyoruz. Başta bilim kurulu, düzenleme kurulu, 12.Ulaştırma Kongremize bildiriyi katılan, bildiri göndermeseler bile aramızda bulunan değerli katılımcılara çok teşekkür ediyorum.

Ayrıca odamız adına 12'nci kongreyi düzenleyen İstanbul Şubemize ve Adana Şubemizin başkanlarının şahsında yönetim kurulu üyelerini kutluyorum, teşekkür ediyorum. Unutmamak gerekir ki, sadece yönetim kurulları bu çalışmaları yapmazlar, arkada görünmeyen çalışma arkadaşlarımız vardır. Bu çalışma arkadaşlarımızın da emeklerine teşekkür etmek gerekiyor.

Tümünüzü saygıyla sevgiyle selamlıyorum, kongremizin başarılı geçmesini diliyorum.

Su ve Enerji Çalıştayı (Eskişehir)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

3 Haziran 2017

Değerli Meslektaşlarım,

Değerli Konuklar,

Odamız adına Eskişehir Şubemiz tarafından düzenlenen Su ve Enerji Çalıştayına hoş geldiniz. Oda Yönetim Kurulu adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce bu çalıştayı hazırlanmasında ve gerçekleştirilmesinde emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Su ve Enerji Çalıştayıımızın program konuları yapacağımız tartışmalarla daha da zenginleşecektir.

Su merkezli konuların, kamuoyunun ilgi odağı haline gelmesi elbette suyun insan ve doğa için taşıdığı önemden kaynaklanmaktadır. Ancak, suyun tüketildikçe ve bilinçsiz kullanıldıkça azaldığını, azaldığı oranda da alınır-satılır bir meta gibi ele alındığını ifade etmek isterim. Su kısıtlı bir kaynaktır. Buna karşılık suya yönelik talep ise her geçen gün biraz daha artmaktadır.

Son 10 yılda, dünyamız da su talebinin 6-7 kat arttığı tahmin edilmektedir. Bu durum nüfus artış oranından bir hayli fazladır.

Bugün dünya üzerinde yaklaşık 2 milyar insan temiz suya ulaşmaktan mahrum kalmaktadır. Dünya da 2,6 milyar insan arıtılması yapılmayan kaynaklardan su kullanmaktadır. Bu nedenle her yıl 6 milyona yakın insan dizanteri, kolera, ishal gibi temiz suya ulaşamama nedeniyle bulaşan hastalıklardan yaşamını yitirmektedir.

Birleşmiş Milletlere göre; 2025 yılında dünya nüfusunun tahminen üçte ikisi temiz ve içilebilir sudan mahrum kalacaktır.

Türkiye'nin bu tablo içerisindeki yeri ise geleceğe dair kaygıları oldukça artırmaktadır.

Değerli meslektaşlarım,

Önemli bir gerçeğin altını çizmek gerekir; Türkiye sanıldığı gibi su kaynakları açısından zengin bir ülke değildir. Türkiye, su sıkıntısı çeken bir ülkeden su fakiri olan bir ülkeye doğru hızla yol almaktadır.

Su kaynakları birçok ülkede devletin denetim ve tasarrufu altında bulunmaktadır. Su kaynaklarının içme-kullanma, tarımsal sulama, endüstri suyu veya enerji üretimi amacıyla tüm kullanıcıların hizmetine sunulması devletin önemli görevleri arasında yer almaktadır. Bu hizmetler aynı zamanda kamu hizmeti olarak adlandırılmaktadır. Ne yazık ki küresel ekonomik politikalar suyu, ticari bir meta olarak ele almaktadır.

Su kaynaklarının küresel şirketlerin doğrudan yatırım ve işletme alanı olabilmesi için, su yönetiminin öncelikle kamunun elinden alınması gerekmektedir.

Küresel politikalar, son 20-30 yıllık süreçte, dünya nüfusunun kullandığı yaklaşık %5`oranındaki su yönetimi, uluslararası şirketlerin eline geçmiştir. Fakat bu süreç planlandığı gibi ilerlememiş, su kaynakları üzerinde küresel çapta sürdürülmek istenen hegemonya, büyük ölçekli toplumsal muhalefetle karşılaşmıştır.

Su gibi bir toplumsal değer, küresel su şirketlerinin kâr hesaplarına terk edilmesi kabul edilemez. Öte yandan, tüm insanlığın yaşamsal gereksinmesi olan böyle su gibi bir varlığın, gelişmiş ülkelerin aralarında yürüttükleri egemenlik ve hegemonya savaşının emrine terk edilemeyeceği de açıktır. Özellikle bölgemiz ve ülkemiz su savaşlarına tanıklık edecek bir coğrafyada bulunmaktadır.

Dolayısıyla küresel ölçekli politikaların etkileri dikkatle izlenmeli, ulusal ve toplumsal çıkarla-

rımızın ortadan kaldırılması sonucunu yaratacak politika ve uygulamalara karşı çıkılmalıdır.

Geliştirilmesi beklenen su potansiyelimize karşı su yönetimindeki çok parçalı yapının ortaya çıkardığı olumsuzluklar, su kaynakları yönetiminin kurumsal yapısının kapsamlı bir biçimde yenilenmesini gerektirmektedir. Bu yeni kurumsal yapı, tercih edilecek teknik, ekonomik ve sosyal politikalar temelinde şekillenmelidir. Bu politikaların belirlenmesinde ülkemize özgü koşullar dikkate alınmalıdır.

Değerli meslektaşlarım,

Su Yapıları, doğamıza doğrudan müdahale niteliği taşımaktadır. Su yapılarının yapıldığı bölgeler de insan ve canlı yaşamı olumsuz olarak etkilenmektedir. Yerleşim alanlarında değişimlere neden olan, yüzey sularını değiştiren, yeraltı su kaynaklarını etkileyen, suyun ticarileşmesine yol açan yönleriyle olumsuz bir şekilde ön plana çıkmaktadır. Ancak, unutulmamalıdır ki su kaynakları ihtiyaçlarımız doğrultusunda kullanılmak üzere planlanmalı ve kullanılmalıdır. Su kaynakları hidrolojik döngü sayesinde yenilenebilir, doğa dostu bir enerji kaynağı olarak ortaya çıkmaktadır. Su kaynakları bize ait, işletme gideri olmayan bir kaynaktır. Su yapıları; enerji, sulama, içme-kullanma suyu temini, taşkından korunma, su yolu ulaşımı gibi çok amaçlı nitelikler taşımaktadır.

Su kaynakları planlaması yapılırken, planlama hedeflerinin kısa vadeli tutulmaması gerekir. Uzun vadeli yaklaşımda kamu çıkarları zarara uğratılmayacak şekilde planlanmalıdır. Planlamada, havza bütünlüğü dikkate alınmalı, sürdürülebilir kaynak kullanımı dikkate alınarak katılımcı bir anlayışla hareket edilmelidir.

İnsandan kaynaklanan doğa katliamı ve kullanımının ortaya çıkardığı iklim değişikliği, doğaya bilim dışı yapılan müdahaleler çevresel kirliliğin artmasına neden olmaktadır. Yaşadığımız dünya üzerindeki tüm canlıların yaşam alanları giderek daralmakta ve yok olmaktadır. Odamız bu yok oluşa karşı olarak çalışmalarını yürütmektedir. Enerji ve gıda güvenliği açısından vazgeçilmez, stratejik nitelikte, temiz, yenilenebilir, doğal bir kaynak olan suyun kullanımında; iklim değişikliğinin su kaynaklarımıza etkisini dikkate almak gerekir. Bütünleşik havza yönetimi esasına dayanan, doğaya saygılı, insan-bitki-hayvan yaşamını önemli ölçüde etkilemeyen bir yaklaşımın savunucusu olmaya devam edeceğiz.

Ülkemizin dört bir yanında enerji üretimi adı altında yapılan ve yapılması planlanan doğa katliamına neden olan projelere karşı çıkmaya devam edeceğiz. İnsan ve canlı yaşamını tehdit eden bilim ve bilgi dışı rant projelerine karşı çıkacağız.

Çevre üzerindeki baskıların minimuma indirilmesi için gerekli önlemlerin alınması gerektiğini vurgularken, inşaat/işletme süresince akarsu yatağına gerekli suyun bırakılması zorunlu olduğunu her koşulda anlatacağız. Su kullanımı, ticari bir meta olarak değil canlı yaşamının ayrılmaz bir parçası olarak görülmelidir.

Sınır aşan sular konusunda da su varlıklarının stratejik bir kaynak olarak ülke yararını gözetilen biçimde kullanılması hedeflenmelidir. Proje-İnşaat – İşletme aşamalarında kamu DENETİM görevini yeterli ölçüde yerine getirmelidir.

Odamız, bu görüşlerimizin savunucusu ve takipçisi olacak, kamuoyunu aydınlatma - uyarma görevini sürdürmeye devam edecektir.

Su ve Enerji çalıştayını Odamız adına düzenleyen Eskişehir şubemize ve emeği geçenlere teşekkür ediyoruz.

Çalıştayımızın başarılı geçmesini diliyor, tüm katılımcılara sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz.

Avrupa İnşaat Mühendisleri Konseyi (ECCE) 65. Toplantısı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

2 Haziran 2017

Sayın Başkan,

Değerli Konuklar,

Avrupa İnşaat Mühendisleri Konseyinin 65'nci Genel Kuruluna hoş geldiniz. Sizleri Antalya'da konuk etmekten dolayı son derece memnunuz. Medeniyetlerin, kültürlerin kesiştiği bu eşsiz coğrafyada, eşsiz güzelliklere sahip Antalya şehrimizde, bu değerli mesleğin mensuplarının toplanmasını değerli buluyoruz. Burada görüşülecek konular ve alınacak kararlar, bugünden yarına bir köprü oluşturmaktadır.

Değerli Meslektaşlarım,

İnşaat mühendisliği mesleği evrensel bir meslektir, dünyanın her köşesinde bulunan insanı ve insan topluluklarını yakından ilgilendirir.

Tarih boyunca depremler, tüm Türkiye coğrafyası için en büyük tehdit olagelmıştır. Sadece yapıların değil medeniyetlerin çökmesine de neden olmuştur. Büyük bir kısmı deprem kuşağında bulunan Türkiye'de son yüzyıl içerisinde 100 binden fazla insan, depremler nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Ekonomik kayıplar da cabası.

Ne yazık ki doğa hareketlerinin gücü hala öngörülenlerin üzerinde olabilmektedir. Bu hareketler hesaplanamayan karakteristik özellikler de taşıyabilmekte, mühendislik alanında gelişmiş ülkelerde de büyük yıkımlara neden olabilmektedir. Sadece yakın tarihte Japonya'nın Kobe depreminden Pakistan depremine, ABD'yi vuran Katrina Kasırgasından Fransa'da yaşanan sel felaketine, 20 binin üzerinde insanın hayatını kaybettiği Türkiye Marmara depremlerinden, Sumatra depremi ve ardından gelen tsunaminin neden olduğu yıkıma kadar dünyanın dört bir yanında doğa olayları sonucu yıkıcı tahribatla ortaya çıkmıştır.

Şehirleşmede, sanayileşmede, ulaşımda, tarımda ve enerji alanlarında, tek tek yapıların güvenli ve sağlıklı yapılması kadar planlı ve amaca hizmet edebilir olmasını, insana, doğaya, kültüre ve tarihe saygılı olmasını, mesleğimizin sorumluluk alanının içerisine sokmaktayız.

Bu yüzden Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası olarak, inşaat mühendisliği hizmetlerinin toplum çıkarına ve uygarlığın gelişimine zemin teşkil edebilmesi için,

- İnşaat Mühendislerinin deneyim ve bilgi birikimlerini sürekli geliştirmelerini, deneyim ve bilgi düzeylerine göre sorumluluk alıp yetki kullanmalarını hedeflemekteyiz.
- Üniversitelerdeki mühendislik eğitiminin geliştirilmesi için her türlü girişimde bulunmaktayız.
- Akademik, teknik ve tekno-politik nitelikte yayınlar yapan yayın organlarımız ve Şube Bültenlerimiz ile üyelerimize, alanımızla ilgili gelişmeleri aktarırken dünya, ülke ve kent ölçeklerindeki yatırım ve sorunları irdelemekteyiz.
- Deprem, Ulaştırma, Beton, Kıyı ve Liman yapıları, Geoteknik, Çelik Yapılar, Altyapı, Hidrolik Yapıları-Su politikaları, İnşaat İşletmesi gibi konularda periyodik Kongre, Konferans ve Sempozyum türü etkinliklerle ulusal ve uluslararası düzeyde tartışma ve tanıtım ortamları yaratmaktayız.
- Mesleki norm ve standartların oluşumuna katkı koymaktayız.
- Şubelerimiz aracılığı ile sürekli olarak meslek içi eğitim kurs ve seminerleri düzenlemekteyiz.
- Öğrencilere yönelik etkinliklerimiz ile bir yandan öğrenci sorunlarına çözüm ararken diğer yandan mesleki sorumluluğun öğrencilik yıllarından itibaren kazanılmasını amaçlamaktayız.

- Üyelerimizin topluma karşı mesleki, yasal ve vicdani sorumluluklarını yerine getirip getirmediğini izlemekte, bu sorumluluğu yerine getirmeyenler için cezai yaptırımlar uygulamaktayız.
- Üyelerimiz arasında haksız rekabet ortamlarının oluşmasını engellemeye çalışmaktayız.
- Meslektaşlarımızın mesleki, sosyal ve ekonomik hak ve çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi için her türlü girişimde bulunmaktayız.
- Kişilerin, kurumların ya da yargının başvurularına karşılık bilirkişilik ve hakemlik yapmaktayız.
- Ülke genelinde yada kentler ölçeğinde yapılan yatırımları ve uygulanan tekno-politikaları sosyal, ekonomik, kültürel, çevresel ve tarihsel etkileri, yapısal özellikleri ve ülke çıkarları açısından değerlendirip, yetkilileri uyarmakta ve kamuoyunu bilgilendirmekteyiz.
- Doğal afetleri, insan hatasıyla oluşan felaketleri yerinde incelemekte, nedenlerini sonuçlarını ve alınması gereken önlemleri ilgililere ve kamuoyuna sunmaktayız.

Değerli Meslektaşlarım,

Biz Türkiyeli meslektaşlarınız olarak, insanoğlunun doğa olayları karşısında verdiği mücadeleden yanısıra insanların birbiriyle yaşadığı sorunların çözümünde de uygarlaşmadan ve insanı merkezine alan politikalardan yana olmamız gerektiğine inanıyoruz. Bilim teknoloji ve üretim üçgeninde belirleyici olan mühendislerin toplumsal değişimlerde de etkin olma sorumluluğunu taşıdığını düşünmekteyiz. Bizler İnşaat mühendislerini, kaynakları doğru kullanan, bilim ve teknolojiyi insanlık yararına toplumsal hizmetlere dönüştüren, bu nedenle de günümüzün ve geleceğin sorumluluğunu taşıyan teknik elemanlar olarak değerlendirmekteyiz.

Uygarlığın alt yapısını oluşturan mesleğimiz uygulamalarının, insanoğlunun ve doğanın yıkımına neden olmasını istemiyoruz. Yıkım ile sadece yapısal hasarları değil, yanlış ve işlevsiz yatırımlarla toplumların birikim geleceklerinin karartılmasını ve geri dönülmez çevre zararlarını da kastediyoruz.

Ayrıca mesleki sorumluluklarımızın yanı sıra aydın olma sorumluluğu gereği; savaşlara, haksızlıklara, eşitsizliğe, yoksulluğa, sömürgeciliğe, diktalara, cehalete ve karanlığa karşı, barıştan, eşitlikten, paylaşımdan, dayanışmadan, demokrasiden, uygarlıktan, bilim ve aydınlıktan yana taraf oluyoruz.

Değerli konuklar,

Her şeye rağmen yapamadıklarımızın yaptıklarımızdan daha fazla olduğuna inanıyoruz. Çünkü biliyoruz ki mühendislik uygulama ve sorunları evrenselidir ve bunlara karşı evrensel bir birliktelik gerekir. Bilgi ve örgütsel deneyimler paylaşılabilirdiği ölçüde çoğalabilir ve yeniden üretilebilir. Bu yüzden Avrupa İnşaat Mühendisleri Konseyine çok önem veriyoruz. Biliyoruz ki gerek kurumsal olarak ECCE'den, gerekse ECCE'yi oluşturan kuruluşlardan çok şeyler alacağız. Fakat aynı zamanda 62 yıldır aktif bir hareket tarzı olan Türkiye İnşaat Mühendisleri Odasının ECCE'e çok şeyler katacağına da inanıyoruz. Daha etkin ve üretken bir ECCE için Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası üstüne düşeni yapmaya hazırdır.

Ev sahipliği yapmaktan büyük memnuniyet duyduğumuz ECCE'nin bu toplantısının başarılı geçmesini diliyor, saygılarımı sunuyorum.

Tarihi Yapıları ve Ulaşımı Geleceğe Güvenle Ulaştıralım Konferansı (Kıbrıs)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

22 Eylül 2017

Tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim kültür din ve güzel sanatlarla ilgili olan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde soysala yaşamı etkilemiş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değerler taşıyan, yer üstünde yeraltında veya su altında bulunan bütün taşınır ve taşınmaz varlıklar kültür varlıkları olarak adlandırılmaktadır. Bu nedenle tarihi ve kültür değeri olan varlıklar evrensel bir nitelik taşımaktadırlar.

Tarihin geçmiş derinliklerinden gelen kültür varlıklarının korunarak sürdürülebilirliklerinin sağlanması gerekiyor. Toplumlara bu kapsamda gerekli ölçüde bilgilendirilerek, bilinçlenme düzeylerinin artırılmasına önemli ölçüde ihtiyaç var. Odamız uzunca bir süredir kültür varlıklarının önemini, kişi ve toplumsal ölçekte kavranılmasına çaba gösteriyor. Gerekli olan eğitimleri yaparak, aidiyet duygusunu geliştirmek için öncelikle fiziksel korumanın öneminin altını çizmeye çalışıyor.

Bugün burada bulunmamız, Kıbrıs Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odasıyla birlikte yaptığımız bu etkinliğin gerçekleşmesi de, tarihi yapıların korunmasına ve geleceğe devredilmesine önemli ölçüde katkı sağlayacaktır. Yerel kültürel varlıkları tarihi kentlerin belleğine iyice yerleştirmeye çalışırken, tarihsel dönemler içerisinde yaşamış olan insanların yaşayış biçimlerini ortaya koyan kültür varlıklarının sürdürülebilirliğini de sağlamaya çalışıyoruz bu etkinliklerde.

Bir yandan kültür varlıklarının sanatsal, tarihsel, sosyal ve hukuksal ölçüleri anlamlandırılmaya çalışılırken, aynı zamanda bu yapıların korunup geleceğe devredilmesinin matematiğini oluşturmak için çalışmalarımızı da sürdürüyoruz. Üstelik Lefkoşa gibi tarihi bir kentte kültür varlıklarının oldukça fazla olduğu bir kentte, kardeş odamız olarak her zaman yanımızda olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İnşaat Mühendisleri Odasıyla birlikte bu konferansı düzenlemiş olmaktan da büyük bir mutluluk duyuyoruz.

Sayın katılımcılar, sevgili meslektaşlarım; gerek Türkiye gerekse Kıbrıs'ın geneli birçok uygarlık birikiminin üzerine oturuyor. Çok sayıda tarihi eserle birlikte yaşıyoruz. Bu nedenle yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, kamu kurum ve kuruluşları ve merkezi yönetimlerin işbirliği yapmaları, tarihi yapıların korunmasını ve güçlendirilerek geleceğe devredilmesini kolaylaştırır. Böylesi bir işbirliğinin burada yapılmış olmasını önemsiyoruz ve çok değerli buluyoruz.

Açıklıkla ifade etmem gerekir ki, tarihi yapılar inşaat mühendisliği alanında çok özel bir alanı oluşturuyor. Bu nedenle restorasyon konusunda çalışan inşaat mühendislerinin belli bir bilgiye ve birikime sahip olmaları gerekiyor. İnşaat mühendislerinin yapıyı tanımaları, yapının geçmişini bilmeleri, malzeme seçimlerinde güçlendirme hesaplarının yapılmasında önemli ölçüde kolaylık sağlar.

3-4 Kasım 2017 tarihinde Trabzon ve İstanbul şubelerimiz Trabzon'da 6. Tarihi Yapıların Korunması ve Geleceğe Güvenle Devredilmesiyle ilgili bir sempozyum düzenleyeceklerdir. Yine 2017 yılı içerisinde konunun öneminin altını çizmek açısından Bursa ve Aydın şubelerimiz Aydın'da bir çalıştay düzenlediler. Önemli bir tarihi kentimiz olan Hatay'da Hatay Şubemiz İnşaat Mühendisleri Odası adına bir çalıştay düzenledi. Dolayısıyla 6. Tarihi Yapıların Korunması ve Geleceğe Güvenle Devredilmesi Sempozyumuna da birer altlık oluşturdular. Koruma kurasını bir kez daha 6. Tarihi Yapıların Güçlendirilmesi ve Geleceğe Devredilmesiyle ilgili olarak masaya yatırmış olacağız.

Ulusal ve uluslararası ölçekte birçok katılımcının sunacağı bildiriler, koruma konusuna ilişkin bilgilerimizi yenileyecek, yeni bilgilerin öğrenilmesine katkı sağlayacaktır. Kültür varlıklarının

korunmasına ilgi duyan meslektaşlarımızın ilgi göstermeleri bizleri önemli ölçüde mutlu edecektir.

Ülkemiz doğal afetleri, özellikle de depremleri çok sık yaşayan bir ülkedir. Depremlerin yıkıcı etkisiyle kültür varlıklarımız önemli ölçüde harap olmaktadır. Ayrıca tarihi yapıların çeşitli fiziksel olaylara açık olması da, bu yapıların yıpranmasına neden olmaktadır. Düzenlediğimiz çalıştay sempozyum ve konferanslarda çıkan sonuçların uygulanması, tarihi yapıların fiziksel bozulmalarını önleyerek, bu yapıların güvenli bir şekilde geleceğe devredilmelerini de sağlayacaktır. Ülkemiz tarihi yapılar bakımından bir açık hava müzesi özelliği taşıyor. Buna rağmen bu yapılarımızın korunması ve güçlendirilerek geleceğe devredilmesi konusunda iç açıcı bir durumda değiliz. Çok çalışmamız ve çok yol almamız gerekiyor bu noktada.

Bilim insanlarımızın yapmış oldukları araştırmalar ve ortaya koydukları çalışmalar, çoğu kez kuramsal ölçekte kalmıştır. Ne yazık ki koruma kültürünün felsefesi yeterli boyuta ulaştırılamamıştır, gerekli ölçüde yaygınlaştırılamamıştır. Neden korumak gerektiği yeterince anlatılamamıştır. Koruma konusuna sahip çıkmak, öncelikli olarak yasal bir konudur. Bu nedenle devletin, devletlerin evrensel bir konu olan tarihi yapıların korunması konusunda bireylere maddi ve manevi ölçekte destek vermeleri gerekiyor. Kültür varlıkları, rantın bir aracı olarak görülmemelidir. Kültür varlıklarını çıkar uğruna yok etmek, kültürdeki sürekliliği de yok etmek anlamına gelmektedir. Kültür varlıklarının yok edilmesinin yanında, kültür varlıklarının oldukça yoğun olduğu kentsel alanlarda rant uğruna kentsel doku da giderek bozulmaya başlamıştır. Özellikle İstanbul gibi tarihi bir kentte yapılan AVM ve gökdelenler de tarihi dokuyu önemli ölçüde bozmaktadır. Bu uygulamalar antik kent merkezlerinin tarihsel kişiliğini de ne yazık ki ortadan kaldırmaktadır. Bu sadece İstanbul için değil, dünyanın birçok kentleri için de geçerlidir.

Kültür varlıklarının geliştirilerek koruma ve kullanılması önemli bir konudur. Bu yapıları iyileştirmek, güçlendirmek, yaşatmak gerekiyor. Sağlıklı bir kentleşme, kültür varlıklarına sahip çıkma ve koruma insanların örgütlü mücadelesiyle ancak mümkün olabilir. Bu çerçevede Kıbrıs İnşaat Mühendisleri Odasıyla, Kıbrıs Türk bölgesi İnşaat Mühendisleri Odasıyla birlikte yapmış olduğumuz bu çalışmanın önemli yararlar sağlayacağına tüm içtenliğimizle inanıyorum.

Tabii trafik konusu da, ulaşım konusu da son derece önemli bir konudur. Ülkemizin öncelikli olarak iki temel sorunu, sorunlarımız arasında özellikle inşaat mühendisliği açısından başta gelmektedir. Bunlardan birincisi deprem konusudur, yapılarımızın güvenlikleriyle ilgili sorundur; ikincisi de, trafik ve ulaşım konusudur. Üzülerek altını çizmem gerekir ki, ülkemizde yıllardır yapılan bir savaşta olmayacak kadar can kayıpları ortaya çıkmaktadır. Sayın Başkanımızın Seran Başkanımızın altını çizdiği gibi, bundan 15 gün önce yeşil bir alanda yürürken uçan bir otomobilin hayatını sonlandırmasıyla, genel sekreterimiz de bu trafik canavarının kaybettiğlerinin arasına eklenmiştir. Düzenleme kurulunda bulunmuş olması nedeniyle kendisini buradan bir kez daha saygıyla sevgiyle anıyorum.

Sayın katılımcılar, ulaşım sorununu bilimsel ölçekte planlanmış bir anlayışla çözmek gerekiyor. Yolların araçları taşıması yerine, insanları taşımayı amaçlayan bir sistem bütünlüğü içerisinde ulaştırma sorununu çözmek gerekiyor. Ulaştırma sisteminin sorunları, farklı dönemlerde planlı bir şekilde ortaya çıkacak gelişmelere paralel olacak bir öngörüyle yapılmalı ve düzenlenmelidir. Kentsel gelişme ulaşım, ulaşım sistemi de kent planlanmasının bütünlüğü içerisinde düşünülerek değerlendirilir ve sorunlara çözüm aranır. Geleceğe yönelik toplumsal bir öngörü oluşturulurken, ulaşım sorununa ve kentleşme sorununa sadece ve sadece mekânsal ölçekte bakılarak sağlıklı bir kentleşme ve işleyebilen ulaştırma sistemi kurmak hiçbir zaman mümkün değildir.

Ulaşımında temel amaç, çağdaş uygulamaları ve politikaları öne almak, yatırım ve işletmede kaynakları en etkin ve verimli bir şekilde kullanmanın yollarını aramaktır. Ayrıca kentsel çevresel ve tarihi değerleri bozmadan koruyan bir anlayışla yapılmalıdır kent ve ülke ana planları. 21. yüzyılda çağdaş ve yeterli bir ulaşım hizmeti almadan, sosyal ve ekonomik yaşamı canlı ve dinamik yapmak mümkün değildir. Her alanda olduğu gibi, ulaştırma alanında da

modern ve gelişmiş bir ulaşım sistemine sahip olmak, toplumsal gelişmenin temel bir aracı olarak karşımıza çıkıyor. Devletin ve yerel yönetimlerin görevi, ekonomik ve toplumsal gelişmenin ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde ülke ve toplum yararına uygun taşıma sistemlerini kurmak ve işletmek olmalıdır. Ulaştırma konusu başlı başına bir ekonomik faaliyet ve hizmet alanı olduğu gibi, diğer sektörlerle de yakından ilişkisi olan ve bu sektörleri olumlu ve olumsuz yönde etkileyen bir hizmet alanıdır. Bugünkü kentler çoğu kez yol, kavşak, köprü, viyadük ve tünel gibi yapılarla ne yazık ki şekillendirilmeye çalışılmaktadır. Bu yapılar özellikle kent merkezlerinde mevcut duruma ilave olarak, aynı zamanda bir ulaşım ve trafik yükü de ortaya çıkarmaktadırlar.

Açıkçası ve son cümle olarak söylenmesi gereken şudur: Kentleri otomobillere uydurmak yerine, otomobilleri kentlere uydurmak sürdürülebilir ulaştırmanın ana halkasını oluşturmaktadır. Bugün de burada gerek ulaşım konusunu, trafik konusunu, gerekse tarihi yapıların güçlendirilerek geleceğe devredilmesi konusunun sürdürülebilirliğini işliyoruz.

Biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak, Yönetim Kurulumuz olarak inanıyorum ki Kıbrıs Türk İnşaat Mühendisleri Odasıyla birlikte yapmış olduğumuz bu iki günlük etkinlik önemli sonuçlar doğuracak. Gerek Türkiye açısından, gerek Kıbrıs'ın bütünlüğü açısından, gerekse uluslararası ölçekteki ulaşım sorunları, tarihi yapıların güçlendirilerek geleceğe devredilmesi konusunda yararlı sonuçlar çıkaracaktır.

İşbirliğiniz nedeniyle, bizi burada konuk etmeleri nedeniyle, bu konferansın düzenlenmesinde emeği geçen bütün Kıbrıs Türk İnşaat Mühendisleri Odası çalışanlarına ve emeği geçen diğer arkadaşlarıma meslektaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum.

İzmir ve Deprem Konferansı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

28 Eylül 2017

Değerli meslektaşlarım, İzmir kentimizin belediye başkanları ve kurum yöneticileri, konuklarımız, şube yönetim kurulu başkan ve yönetim kurulu üyeleri, şubemizin değerli çalışanları; tümünüzü selamlıyorum, İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu adına.

Şimdi deprem konusunu çok tartışıyoruz, kendisini çok tartışıyoruz, haddinden fazla tartışıyoruz. Hemen sözlerimin başında şunu söylemem gerekir ki, artık fay tartışmasını bir tarafa bırakmak gerekiyor. Tabii ki bilim insanlarımız ülkemizin depremselliğiyle ilgili, faylarla ilgili çalışmalarını yapacaklar. Fakat biz ülkemizin bu kırmızı haritasını artık biliyoruz. Bu çerçevede tartışmalarımızı çalışmalarımızı yapı stoku üzerine, güvenli yapı üretme üzerine döndürmemiz gerekiyor.

Bırakalım 1939 yılında yaşamış olduğumuz ve 33 bin insanımızı depreme ve toprağa gömdüğümüz Erzincan depremini, yakın bir gelecekte bu kadar deprem yaşarsak, hatta 2017 yılı içerisinde Çanakkale durmadan sallandı, Manisa sallandı, Muğla sallandı, Adıyaman sallandı, son olarak İzmir sallandı. Hatta sürekli olarak sallandı, bu sallanmalar devam edecek. Yani bizim ülkemiz, tüm topraklarımızla birlikte bir deprem ülkesi olduğunu artık biliyoruz. Son 100 yıl içerisinde yaklaşık olarak 110 bin mertebesinde insanımızı toprağa gömmüşüz, 700 bin mertebesinde yapımız da şu ölçekte veya bu ölçekte yerle bir olmuş veya hasarlar görmüş. Böyle yaşadığımız depremlerde ortaya çıkan tablo. En son olarak da 17 Ağustos depreminden sonra 2009 yılında Van'da bir deprem yaşadık.

Tabii Türkiye gündemine deprem konusu 17 Ağustos 1999 depremiyle geldiği sanılır. Oysa kurumumuz İnşaat Mühendisleri Odasıyla övünmek gerekiyor. Ben de, biz de övünüyoruz.

1992 yılında Erzincan depremi olmuştu, 91 yılında dönemin İstanbul Yönetim Kurulu, İstanbul ve deprem konusuyla ilgili bir sempozyum düzenlemiştir.

17 Ağustos 1999 depremini yaşarken, yaklaşık olarak resmi rakamlara göre 20 bin, gayri resmi rakamlara göre de 50 bin mertebesinde insanımızı toprağa gömerken, meslektaşımız olan ve dönemin cumhurbaşkanımız “eyvah altımız delikti” demişti. Oysa meslek odaları, İnşaat Mühendisleri başta olmak üzere Adapazarı Ovasına geçmişte 90’lı yıllarda otomobil fabrikası kurulurken, meslektaşlarımız şunu söylüyorlardı. İsmi üzerinde Adapazarı, eğer siz Adapazarı’na endüstri tesisleri yaparsanız, kaçınılmaz olarak bu olayı yapılaşmaya açarsınız, bu sizin elinizde değil. Geçmişten bu yana insanlarımızın yaşamış olduğu yerlere baktığımızda, özellikle deprem yaşamış olan yerlere baktığımızda, insanlarımızın vadilerde, alüvyonlu topraklarda, dolgu alanlarında değil, insanlarımızın dağlarda ve yamaçlarda konakladıklarını, oralarda oturduklarını görürüz.

İşte bu anlayışla meslek odaları İnşaat Mühendisleri Odası başta olmak üzere demişti ki, Adapazarı’na otomobil fabrikası yapmayın. Yok mu Türkiye’nin başka toprakları? Daha da, endüstri tesislerinin, üstelik yüzde 75’ini Doğu Marmara’ya yığmıştık. İşte siz Adapazarı’na endüstri tesisi otomobil fabrikası yaparsanız, doğal olarak da o bölgeler yapılaşır. Bu yapılaşma da kontrolsüz denetimsiz, mühendislik hizmeti almadan kaçak, kaçak olmasa bile yeterli ölçüde denetim almadan yapıldığı için, depremi suçlu olarak ilan ederiz.

Kulaklarını çınlatmam gerekir. Mithat Kadioğlu diyor ki, -doğru söylüyor- “depremde bir kişi öldü” diyor. 20 bin kişi ölmedi 17 Ağustos depreminde. Açılan fayın arasına düştü bir kişi öldü. Diğerleri neden öldü? Yapı stokunun güvensizliği nedeniyle, yani biz yöneticilerimiz mühendisler de dahil olmak üzere 20 bin mertebesinde insanımızı toprağa gömdük.

İşte şuraya getirmek istiyorum, 17 Ağustos 99 depremini yaşarken, meslektaşımız ve büyüğümüz “eyvah yerin altı delikmiş” demişti. Biz de dönemin oda yöneticileriyle birlikte, Türkiye topraklarının deprem tehlikesi altında olduğunu biz biliyoruz, ama birileri bilmeyebilir. O halde 17 Ağustos 99 depremini bir milat olarak kabul edelim dedik. Üzgünüm, 18 yıl geçti aradan, milat olarak ilan etmemize rağmen 17 Ağustos depremini, ama ne yazık ki milat olmadı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi dört üniversitemize İstanbul’un bir deprem beklemesi nedeniyle, İstanbul deprem mastır plan çalışması yaptırdı. O güne kadar birçok çalışma yapılmıştı, ama İstanbul ve deprem konusunda yapılan en derli toplu çalışmaydı. Biz de İstanbul Şubesi olarak Anakent Belediyesinin bu çalışmasına önemli ölçüde katkı vermiştik. Bilim insanlarımızın yerel yönetimimizle birlikte altını çizdiği en temel konu, planlı bir yaşam, planlı bir kentleşme ve yetkin mühendislik; mesleki yetkinlik ve mesleki yeterlilik. Artı 3458 sayılı 1938 yılında çıkarılmış olan –biraz önce Gürkan söyledi- Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki Yasanın mutlaka değiştirilmesi lazım.

Bitmedi, 2004 yılında dönemin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, bugünkü Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 300-400 bilim insanı ve uzmanla birinci deprem şurasını topladı. Bu toplantıya ben de katıldım Odamız adına. Son derece değerli bir çalışma ortaya konuldu. Sonuç şu: 3458 sayılı Yasa değiştirilmelidir, mühendislikte, özellikle inşaat mühendisliğinde mesleki yeterlilik mutlaka ve mutlaka aranmalıdır. 2009 yılında yine Bayındırlık ve İskân Bakanlığı kentleşme şurasını düzenledi. 300-400 bilim insanımızın katılmış olduğu kentleşme şurası son derece önemli bir çalışmaydı. Sonuç, bilimin öngördüğü çerçevede kentleşme ve yapı güvenliğini sağlamaktır. Yapı güvenliğini sağlaması teknik bir konudur. Teknik bir konu olması sıfatıyla da, aynı zamanda planlama anlayışının dışında olmayan bir konu. Eğer siz kent yaşamını sürdürülebilir bir çerçevede sağlıklı bir kent anlayışı çerçevesinde yönetir ve yönlendirirseniz, o kentte üreteceğiniz yapılarınızın deprem güvenli olmama şansı yoktur. Ama bizim ülkemizde inşaat sektörünün ekonomiyi finanse etmesi nedeniyle, “yer senin gök Allah’ın” anlayışıyla yapılarınızı yaparsanız, üzgünüm bugün 17 Ağustos depreminden 18 yıl geçmiş olmasına rağmen insanlarımızı yine korku içerisinde yaşatırsınız.

Peki, neden İzmir ve Deprem konferansı? İşte İzmir ve Deprem konferansının nedeni burada. Değerli meslektaşlarım, İnşaat Mühendisleri Odası deprem mühendisliğiyle ilgili bugüne kadar ülke ölçeğinde, Oda ölçeğinde 8 büyük konferans düzenledi. İzmir Şubemiz dahil

olmak üzere İstanbul Şubemiz, Ankara Şubemiz, Diyarbakır Şubemiz, diğer şubelerimiz depremle ilgili olarak sayısız çalışmalar yaptılar, sempozyumlar paneller çalıştaylar düzenlediler. İstanbul ve deprem sempozyumunun birincisi 1991 yılında yapıldı. Daha sonraki dönemlerde üç kez daha sempozyum yapıldı, dördüncüsü yapıldı.

Anlayışımız şu: 45. Dönem Oda Yönetim Kurulunun anlayışı bu, Şube yönetim kurullarımızın kendi anlayışları içerisinde elbette ki depreme yönelik olarak yapacakları çalışmalar son derece önemlidir, zaten yapıyorlar. Ama bölgesel ve yerel düzeye merkezden indirmek lazım, bunun kurumlaşması lazım. O zaman İstanbul ve Deprem Sempozyumu demiştik, İstanbul özelinde bölgesi itibarıyla bu sempozyumlar yapılıyor. İzmir de bir deprem bekliyor. Tarihsel süreçler içerisinde son derece önemli depremler yaşamış, körfez ve körfezde bulunan adacıklar kimi zaman göçmüş deniz altına girmiş, kimi zaman yaşanan depremlerle açığa çıkmış. Bu nedenle İzmir de önemli bir deprem beklediği için, işte İzmir ve Deprem Konferansı bu nedenle yapılmalıdır diye düşündük. Hatta 98 yılında Adana bir deprem yaşamıştı. Umarım önümüzdeki yıllarda Adana ve benzeri kentlerimize de yerel düzeyde konferanslar çerçevesinde, depremin anlaşılması anlatılması ve bir farkındalık yaratılması noktasında merkezden daha en aşağıda bulunan üyeye kadar bu etkinlikler devam eder ülkemizin başka yerlerinde.

Değerli meslektaşlarım, bugün ne yazık ki 18 yıl geçmiş olmasına rağmen yapı stokumuzun deprem güvenli halde olmadığını görüyoruz. Bir konunun altını çizmem gerekir, çok biliniyor. 1998 yılında, henüz 99 depremi yaşanmadan İstanbul ve İzmir’de hastaneler incelendi. Dünya Bankasının finansmanı çerçevesinde 644 toplam hastane binası incelendi. Bu sayıların, 644 binanın 504’ünün güçlendirilmesi gerektiği noktasına varıldı. Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi hocalarından değerli hocamız Nuray Ayılinoğlu’nun koordinatörlüğünde ve denetiminde bu çalışmalar yapıldı. Yani İstanbul ve İzmir’deki hastanelerin yüzde 78’inin deprem güvenli olmadığı, mutlaka ve mutlaka güçlendirilmeleri gerektiği 1998 yılında ortaya konuldu.

İstanbul’u geçiyorum, İzmir... Toplam bina sayısı 321, güçlendirme projeleri hazırlanan bina sayısı 225. Güçlendirilmesi gereken binaların oranı yüzde 70. 98-2017, 19 yıl. Güçlendirildi mi, değerli meslektaşlar? Deprem sonrası nereye gideceğiz biz? Dolayısıyla siz eğer Dünya Bankasının finanse ettiği hastanelerimizi 18 yıl içerisinde olduğu gibi bırakıyorsanız eğer, yapı stokunu ve inşaat sektörünü Türkiye ekonomisini finanse eden yapılar olarak da görürsünüz. Dolayısıyla İzmir’de bulunmamız nedeniyle, ilgililerin ve yöneticilerimizin mutlaka ve mutlaka bu konuyu önemsemeleri gerektiğini, notlarımı karıştırırken gördüm. Bunlar da var olan binalar ve güçlendirilmesi gereken İzmir’deki binalar.

2017 yılında birçok doğa olayı yaşandı, su baskınları oldu. Dün yine İstanbul’da yağmur yağdı, otomobiller yollarda kaldı, insanlar evlerine gidemediler. Değerli meslektaşlarım, değerli katılımcılar; siz eğer yağmur suyunu alacak toprak bırakmazsanız, toprakta geçirimsizlik yaratırsanız, yapacağınız bodrumlarla toprağın ta derinliklerine kadar inerseniz, toprağın kendi drenaj sistemini bozarsanız, İzmir de su altında kalacak, İstanbul da su altında kalacak, Trabzon da su altında kalacak, başka yerler de su altında kalacak. Eğer siz toprakları su altında bırakıyorsanız, insanları yolda bırakıyorsanız, yarın da yapılarınızı insanların yapıların altında bırakırsınız. Çünkü bir planlama meselesidir, bu bütünlüklü düşünme meselesidir. Depreme karşı da kentlerinizi hazırlayamazsınız dolayısıyla. Kentlerimizin yaşamış oldukları sel baskınlarını, biz yaratıyoruz. Suçlu olarak da yağmuru ve karı görüp, kimi zaman da “ne yapalım işte deprem oldu böyle oldu” diyoruz.

2009 yılında İstanbul’da bir yağmur yağmıştı. Ayamama Deresi var. Ayamama Deresini siz akıntı mesafesi içerisinde tarihsel süreç dönemlerinde o dönemleri dikkate almadan her yıl yapılaştırırsanız, yağın yağmur suyu alacak yol kalmaz, bu hale dönüştürürsünüz. Dönemin belediye başkanı, bugün görevinden ayrılan belediye başkanı demişti ki, Ayamama Deresinin çevresi yapılaşmadan arındırılacak. İstanbul’a uğrayanlar bir görsünler bakalım, arındırıldı mı daha çok yapı mı var orada?

Samsun, TOKİ inşaatlarının ortaya çıkartmış olduğu sel baskınları. İstanbul, bugün gelmiş olduğu nokta... Yağmur mu suçlu? İzmir’de logarlar tıkanıp sel aldı.

Kuzey Anadolu fay hattı denilen, işte Bingöl'den başlayıp Yunanistan'a doğru geçen fay hattı, çevresindeki illeri zaman zaman deprem üreterek etkiliyor, etkilemeye devam edecek. 17 Ağustos 99 yılında yaşamış olduğumuz deprem, bölgede yüzde 25 mertebesindeki yapı stokunu devre dışı bırakmıştır. Bunların yüzde 6'sı yıkılmıştır, yüzde 7'si ağır hasar görmüştür, yüzde 12'si de orta dereceli hasar görmüştür. Yani yüzde 25 mertebesinde yapı stokumuz kullanılamaz hale gelmiştir. Dolayısıyla bugün İstanbul'da ve çevre illerde de çevresinde de yapı stokumuzun en az yüzde 25'i kullanılamaz hale gelecek, 7 ve üzeri büyüklükte yaşadığımız bir depremde. Dolayısıyla dönemin valisinin başkanlığında kurulan ve İstanbul'u depreme hazırlamak çerçevesinde kurulan il afet merkez yönetim kurulunun 14 kişisinden birisi olarak, İstanbul'u depreme hazırlarken, yani var olan yapı stokunun deprem güvenli hale getirilmesine çalışılırken fark edildi ki, yapılarımızın deprem güvenli olmaları son derece önemli. Fakat deprem sonrası ya yapılarımızın yüzde 25'i devre dışı kalacağı için insanlarımız yapılarda oturamayacaklar veya depremlerin artçıları devam ettiği için, insanlar sokaklarda yaşayacaklar. O zaman sokağa ve boş alana ihtiyaç var denildi. 493 boş alan ve çadır kurulacak yer belirlendi. Benim de içerisinde bulunmuş olduğum il afet merkez kurulu...

Üzgünüm, yüzde 70'i yapılaştı. Alışveriş merkezlerine veya gökdelenlere dönüştürüldü. Bugün İstanbullular soruyorlar, ne yapacağız? Evlerinizden dışarıya çıkmayın diyorum. Çünkü dışarıya çıktığınızda gideceğiniz bir yer yok, kafanıza da mutlaka ve mutlaka bir tuğla düşecek.

İzmir ve çevresi dolgu alanları... Bu gördüğünüz Değirmendere... Eğer siz doğadan, doğanın kendi kurallarına karşı, bilimin ve teknolojinin kendi kurallarına karşı bir tasarrufta ve davranışta bulunursanız, sizin aldığınızı doğa mutlaka ve mutlaka sizden geri alır. Bugün Değirmendere'de dolgu alanları üzerine, deniz doldurularak yapılan dolgu alanları üzerine yapılmış olan yapıların hali bu. İzmir'de de dolgu alanları üzerine koca koca gökdelenler yapılıyor.

Değerli katılımcılar, değerli meslektaşlarım; bırakalım var olan Deprem Yönetmeliğinin uygulanmasını, ülkemiz alışveriş merkezi yapılmasında dünyada ön sıralarda görülüyor çok matahmiş gibi bir şey, gökdelenler öyle. Peki, sizin Yüksek Yapılar Yönetmeliğiniz var mı? Neye göre denetleniyor? Eskiden biz yüksek yapıları mühendislik yapıları olarak kabul ederdik. Projesinden tutun da, yer seçiminden tutun da, projesinin üretilmesi ve denetlenmesine kadar son derece önemli yapıları bunlar.

Bugün soruyorlar bana. Utanıyorum, üzülüyorum, bu yapılara depremde ne olacak? Sınayacağız, sınavacağız... Sınayarak göreceğiz. Projeleri kimlerin yaptığını, kimlerin denetlediğini, nasıl üretildiğini biliyor muyuz? Aynı zamanda ciddi yangın problemi var. İstanbul'da bir Polat rezidans yangını oldu. O bölgeye yangın araçları giremedi. Sadece deprem güvenli yapı üretmek değil ki, bütün insandan kaynaklanabilecek teknolojik afetleri de dikkate alarak yapı stokunu yaşanabilir, yaşatılabilir çevresiyle birlikte düşünmek gerekir.

Dolayısıyla 99 sonrası dönemde Japon işbirliği anlayışıyla, İstanbul'da özellikle bir dizi çalışmalar yapıldı. 1/100 binlik çevre düzeni yapıldı İstanbul'da değerli meslektaşlarım. Yine 400-500 uzmanın katıldığı, illerin anayasasıdır 1/100 binlik çevre düzeni planları. Öyle söylenir ve öyledir. Ama 2009 yılında yürürlüğe giren 1/100 binlik çevre düzeni planına da, yani İstanbul'un anayasasında bilim insanlarının yapmayın dediği ne varsa bugün o var. Üçüncü köprüyü yapmayın dediler. Biz inşaat mühendisiz, biz meslek insanıyız. Biz köprüye karşı olur muyuz? Havaalanını İstanbul'un en kuzeyine, orman alanlarının ve su havzalarının bulunduğu yere yapmayın denildi. Nereye yapın? 1/100 binlik çevre düzeni planında Silivri'yi gösteriyordu, Silivri'ye yapmalıydı. Avrasya tüp tüneline yapmayın denildi. İlgili uzmanlar... Peki, kim karar verdi buna? Helikoptere binerek yukarıdan karar verildi.

Değerli arkadaşlarım, size ne oluyor, bize ne oluyor peki? Gürkan inşaat mühendislerinin öneminden bahsetti. Değerli meslektaşlarım, birkaç yıldır inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına 12 binden fazla öğrenci alınıyor. 118 üniversitede 188 bölüm ve programa 2017-2018 öğretim dönemi içinde de 12 bin 300 mertebesinde öğrenci alındı. 10 yıl sonra bugünkü sayımız kadar inşaat mühendisi olacak. Öğretim kadrosu yok, laboratuvarı yok, fiziki şartları uygun olmayan yerlerde yapı güvenliğiyle uğraşacak meslek insanı yetişir mi? Yetmez, dip-

loma almak bir işi yapmak açısından, özellikle inşaat mühendisliği açısından temel koşul değil ön koşuldur.

Sürekli olarak meslek içi eğitim seminerlerine ve kurslarına katılmak, meslek insanlarının inşaat mühendislerinin –dünyada böyledir- meslek odası tarafından sertifikalandırılması gerekir. Çünkü bilim ve bilgi son derece hızlı bir şekilde gündeme geliyor, hızlı bir şekilde gündemden kalkıyor. Siz eğer zorunluluklar getirmezseniz, yasalarınızı ona göre düzenlemezseniz... Çünkü kursa katılmak, seminere katılmak, zaman kaybıdır para kaybıdır. Ama üç yıllık bir mühendise bir gökdelenin projesinin denetimiyle ilgili hak verirsiniz yetki verirsiniz, onu da herhangi bir sınavdan, herhangi bir sertifikasyon sisteminden geçirmezseniz, kimse sizin kurslarınıza gelmez.

Peki, bunu ben mi yapıyorum? Biraz sonra söyleyeceğim neler olduğunu. Bağışlayın beni, bunları söylemek durumundayım, içim yanıyor çünkü.

İşte bunlar İstanbul'un... Boş yer kalmadı. Bir afetten beş afet yarattık İstanbul'da. Niye söyledik boğaz köprüsünü yapmayın, üçüncü havaalanını yapmayın o bölgeye. Dedim ya, 1999 depremi sonrası 14 kişiden oluşan, o dönemin İstanbul Valisinin başkanlığında kurulan İl Afet Merkez Kurulu İstanbul'u depreme hazırlarken, aynı zamanda yapıların güvenli olmasını değil, çevresiyle birlikte İstanbul'un depreme hazırlanması düşünülmüştü. İşte siz İstanbul'un su havzalarını ve ormanlarını, İstanbul'un kuzeyini de yapılaşmaya açarsanız, İstanbul'u depreme hazırlıyorum anlayışı içerisinde boş alan bırakmazsanız, bir afet yerine beş afet yaratırsınız. O nedenle İstanbul'u su basıyor. İstanbul'da hava 99 yılından daha kirli, İstanbul'da sosyal ve toplumsal problemler çok daha fazla, İstanbul'da ısı adaları oluştu. Aynı şey yarın İzmir için de geçerli olabilir. İzmir şanslı. Eğer bir yere yapılacaksa gecekondu olarak kalsın, çok daha iyi.

İşte biraz önce dedim ya, kentleşme şurası ve deprem şurası... Ulusal deprem strateji ve eylem planı 2023... Ne diyor? Daha güvenli ve yaşanabilir yerleşim yerleri ve yapıların oluşturulması, deprem risk yönetiminin temel amaçlarından. Bunu savunmanın en etkili yolu, yerleşim planlarında ana riskleri göz önüne alarak gerekli düzenlemeleri yapmak için, deprem bölgelerinde yapılacak bina hakkında yönetmelik ve ilgili diğer yönetmelikleri ödünsüz şekilde uygulamak, mevcut yerleşim ve yapıların ise risklerini belirleyip depreme daha dayanıklı hale getirmek için gerekli çalışmaları yapmaktan geçer. Böyle midir?

Bugün hangi belediye olursa olsun, -değerli belediye başkanım gitti- raflarından çekin bir projeyi inceleyin, yüzde 80'i deprem yönetmeliklerine uygun değil. Peki, sizin Deprem Yönetmeliğiniz var... İnşaat Mühendisleri Odası vardır, benim işime karışmayın. Sizlerin işine karışmıyoruz, biz işimizi doğru yapmaya çalışıyoruz. Bunu ben söylemiyorum, 2023 yılına ülkemizi hazırlayan kurum söylüyor. Strateji belirlemiş, inşaat sektöründe çalışan personelin hizmet içi eğitimi sağlanacaktır. Ne güzel, mutluluk duyarız, öyle olması gerekir. Eylem... Üniversitelerde daha nitelikli verimi ve uygulamaya yönelik mühendislik ve mimarlık eğitiminin verilmesi sağlanacaktır. Biraz önce söyledim, öğretim kadrosu yok.

Peki, sorumlu kuruluş... YÖK... Biz de bunlardan, üniversiteler, Milli Eğitim Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TMMOB, ilgili kuruluşlar, gerçekleştirme 2012-2023. Siz bu kuruluşları... Bizi devre dışı bırakmaya çalıştınız. Peki, bu ne? Yazdığınız ne, yaptığınız ne?

Yine meslek içi eğitim faaliyetleri geliştirilecek ve desteklenecek. Sorumlu kuruluş AFAD, ilgili kuruluşlar ise TMMOB, üniversiteler, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, gerçekleştirme 2012-2023. Yetkin veya profesyonel mühendislik uygulamasının yaşama geçirilmesi sağlanacak 2017 yılına kadar. 2017 yılı bitiyor.

Bitmedi bakın... Sorumlu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, ilgili kuruluş TMMOB... Açık ki burada İnşaat Mühendisleri Odası en ön safta, çünkü biz bunun çalışmalarını çok uzun süredir yapıyoruz. Gerçekleşme dönemi 2012-2017. Ele almıyorlar. Bırakın ele alınmadığını, bakın ne oluyor? Şimdi hemen söyleyeceğim. Kentsel dönüşümü geçiyorum, Gürkan da altını çizdi. Bir defa insanları yerlerinden etmemeleri lazım. Sadece teknik değil, sosyal bir konudur.

Riski yüksek olan yerlerden başlamak lazım. İstanbul'da riski en düşük olan yerlerde kentsel dönüşüm uygulamalarına başlandı. Başlandı, daha farklı bir afet geliyor. Nereden başlandı?

Kadıköy'den. Beş katlı bina yıkılıp 10 katlı yapılıyor, 10 daire 20 daireye çıkarılıyor. Senin alt-yapın aynı, altyapın değişmiyor. Peki, sorun sadece binanın güvenliğini sağlamak konusu mudur? Yeni afet yarattınız. Ne dedin? Yapın yapabildiğiniz kadar, ama orada yeni bir afet yaratıyorsunuz. Geçiyorum bunu.

Depremde kaçacak yer kalmadı İstanbul'da, olayın püf noktası burası. Müteahhitler mi yönetecek bu ülkeyi? Yukarıdan "şuraya köprü yap, şuraya havaalanı yap, şuraya yol yap" anlayışı, bu anlayış. Arkadaşlar, bağırıp isyan etmek lazım. Örgütlenmek ve örgütlü toplum olmak lazım, yoksa engelleyemeyiz. Hepiniz aç kalacaksınız. Biz bu saatten sonra benim gibi ak saçlıların aç kalma şansları yok. Özellikle genç kuşak açısından, gençlerimiz açısından son derece önemli. 10 milyon konutu yeniden yap, 3 trilyon dolarlık iş yarat. Arkadaşlar, deprem güvenliğini yapı üretmek, çevre şartları sağlıklı olan kentler üretmek, para kazanmak olayı mıdır? Biz kimsenin para kazanmasına karşı değil ayrıca, yeter ki bilimin ve bilginin öngördüğü çerçevede hareket.

Yeni zengin müteahhitler dönemi... Niye söylüyoruz? Çünkü kurumsal müteahhit firmaları yok edildi. Aynen birçok kurumun arşivlerinin yok edildiği gibi. Türedi müteahhitler oluşturuldu, onlar da meslek odalarını tanımıyorlar.

Askeri alanlar... Kentlerimizde askeri alanlar ve mezarlıklar, özellikle İstanbul açısından yeşil alanlar var. Askeri alanların kent dışına çıkarılmış olması, sadece 15 Temmuz'la ilgili bir konu değil. Çünkü kentlerimizde arazi kalmamış, boş alan kalmamıştı. Bu alanların da özellikle izliyorum İstanbul'da, yapılaşmaya açılması düşünülüyordu. Şimdi Çevre ve Şehircilik Bakanlığının biraz daha yetki uygulaması, işte gördük neler yapmak gerekir?

Biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak değerli meslektaşlarım, yetkin mühendislikle ilgili bir çalışma yaptık. Ama Danıştay dedi ki, 3458 sayılı Yasaya aykırı, iptal etti. Biz iptal edileceğini biliyorduk. 2015 yılında da meslektaşlarımız İnşaat Mühendisleri Odası, referans belgesi uygulamasıyla ilgili bir yönetmelik yaptı. Bakın, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, AFAD, 2017 yılına kadar yetkin mühendislikle ilgili çalışma bitecek diye dokümanlarına almış ya, depreme hazırlamak çerçevesinde. Arkadaşlar, bu yönetmeliği önce Resmi Gazetede yayınlamadılar. Mahkemeye gittik, Resmi Gazetede yayımladılar. Sonra da şimdi de iptaliyle ilgili dava açmışlar. Peki, yetkin mühendislik, yani meslektaşlarımızın mesleklerini iyi yapsın diyoruz. Ne diyor? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İnşaat Mühendisleri Odasının Referans Belgesi Yönetmeliğinin iptali için dava açıyor.

Arkadaşlar yapmayın bunu, hepimiz bu gemideyiz, hepimiz birlikte batacağız. Artık yer bilimcileri bilimsel çerçevede çalışma yapsınlar, ama artık deprem güvenliğini nasıl üretilir, sağlıklı ve sürdürülebilir bir çevrede nasıl yaşanır noktasında çalışma yapmak gerekir. Çünkü afet bir olayın kendisi değil, doğurmuş olduğu sonuçlardır. Sizin yapılarınız depremde zarar görmüyorsa, can ve mal kayıpları ortaya çıkarmıyorsa, sel baskınları insanlarınızı etkilemiyorsa, can ve mal güvenliği çerçevesinde bir problem yaratmıyorsa, o olaya afet deme şansınız yok. Ama can ve mal güvenliğinizi ortadan kaldırılıyorsa, ölüyorsanız, malınız yok ediliyorsa, o zaman o afettir ve olayın kendisi değil doğurmuş olduğu sonuçlar olarak düşünmek gerekir afeti.

Afeti yasa koyucular, ülkemizi ve kentlerimizi yönetenler ve uygulamacılar elbirliğiyle hazırlıyorlar. Yönetimlerin söylediklerini değil, bilimin mühendisliğin, ahlaklı ve etik duruşun hâkim olacağı bir imar ve yapı düzenine ülkemizde ihtiyaç var.

Çok teşekkür ediyorum.

Kentsel Altyapı Çalıştayı (Manisa)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

30 Eylül 2017

Değerli meslektaşlarım, ülkemizin çok büyük sorunları var. Sabahleyin şöyle bir ne var ne yok diye haberlere göz atarken, Milli Eğitimle ilgili son dönemlerde TEOG'un kaldırılması, üniversite sınavlarının kaldırılması ve benzer konularla ilgili bir tartışma yapılyordu. 1950'li yıllarda Kore'den daha önde olduğumuz ifade edildi. Doğrudur, bunu çeşitli dokümanlarda hep rastlarız ve hep söylenir. Sadece Kore'den değil, 1980'li yıllara kadar İspanya ve Portekiz'den de hem ekonomik olarak, hem diğer alanlardaki gelişkinlik olarak çok önde olduğumuzu biliyoruz.

Gelmiş olduğumuz nokta itibarıyla, özellikle orta ve lise eğitiminde son derece geri kaldığımız Pisa raporlarında ortaya kondu. Dolayısıyla çok tarihin derinliklerine giden, yanımdaki otelde de tarihi bir hamamın üzerine kurulan bir yapıdan da anlaşıldığı gibi, ülke topraklarımız Anadolu coğrafyası medeniyetler coğrafyasıdır. Onlarca medeniyete ev sahipliği yapan bir yer. Manisa da şehzadeler şehri. Manisa'nın ciddi bir kültürü, ciddi bir altyapısı, ciddi bir sanatı olması sıfatıyla da Manisa şehzadeler şehri adını ve sıfatını taşımış.

Belli yerleri gözlerimize kestiriyoruz, konuta açıyoruz altyapısını düşünmeden. İmarlı oluyor veya imarsız oluyor, ama önce üstyapıyı yapıyoruz, sonra oralara altyapı taşımaya çalışıyoruz. Taşımaya çalışıyoruz, ama bu olmuyor. Dolayısıyla dün İzmir'de iki günlük bir konferans yaptık depremle ilgili, İzmir'in depremselliğiyle ilgili bir konferans yaptık. Her yerde altını çizdiğimiz gibi, dün de çıkan en temel sonuç şuydu değerli meslektaşlarım İzmir'de yapmış olduğumuz konferansın. Öncelikli olarak riski iyi belirlemek ve yönetmek; aynı şey deprem açısından da geçerli, altyapı açısından da geçerli. Çünkü siz altyapıdaki riskleri çözemezseniz deprem yaşamadan önce veya var olan yapı stokunuzu deprem yaşamadan önce deprem güvenli hale getiremezseniz eğer, depremde krizi yönetirsiniz. Can kayıplarını ve mal kayıplarını önleyemezsiniz. Altyapıda ortaya çıkan hasarları gidermek, depremin ortaya çıkarmış olduğu üstyapıdaki hasarları gidermek, daha önce risk çerçevesinde gidermemiz gereken eksikliklerin 10 katı 20 katı çok daha fazla ekonomik kayba neden oluyor.

Bu nedenlerle temel konu her alanda, depreme hazırlanmak konusunda da, yapı güvenliği sağlamak konusunda da, altyapılarımızın düzenli olması konusunda da riski yönetmeyi bilmiyoruz. Yağmur yağdı problemi yağmura bağlıyoruz, deprem oldu güvensiz konut güvensiz yapı ürettiğimiz için problemi depreme bağlıyoruz, çığ düştü gerekli önlemleri almıyoruz ona bağlıyoruz. Karadeniz'e paralel yol oluşturuyoruz, dağlardan yağın yağmur nedeniyle yağıp gelen suyun önünü kesiyoruz. O su o yolu alıp götürüyor veya önünde bulunan diğer yapıları alıp götürüyor, eyvah çok fazla yağmur yağdı diyor.

Biz önemli bir mesleğin insanlarıyız, inşaat mühendisiyiz. Öldüren değil, yaşatan bir mesleğin insanlarıyız, yapıcıyız yaparız Nazım Hikmet'in dediği gibi. Bu nedenle savaşıyla karşıyız, barıştan yanayız. Öldürmekten değil, yaşatmaktan yanayız. Dolayısıyla insanı sadece mekânsal düzeyde oturmuş olduğu konutların yaşanabilir deprem güvenli olmaları yetmez, aynı zamanda altyapı yaşanabilir bir çevrede yaşamaları gerektiğini de her zaman söyleriz, altını çizeriz.

Bilime bilgiye önem verilmezse, mühendise önem verilmezse, yaşananlardan ders çıkarılmazsa kentlerimizi bundan sonraki süreçte daha çok su basacak.

Dünya ortaya çıkmış olan atıkları yeniden kente kazandırıyor. Bunun ekonomisini oluşturmuş. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız sürekli olarak açıklıyor. Diyor ki, 7 milyon konutu yıkaacağız, yeni konut yapacağız. Dünyada gelişmiş olan ülkeler öncelikle şunu düşünür. Elbette ki deprem güvenliği olmayan yapılarımızın konutlarımızın ya güçlendirilmesi gerekir ya da yıkılması gerekir. Ama eğer yıkacaksın şunu düşünmen ve önlemini alman gerekir. Bu konutlardan çıkacak olan molozları ne yapacaksınız?

İstanbul'da denizi dolduruyorlar, Manisa'da da siz ne yaparsınız? Götürürsünüz Ege Denizi'ni doldurursunuz. Yani bir kirliliği önlemek, başka bir kirlilik yaratılarak çözüm aranmaya çalışılıyor. Oysa dünya moloz çerçevesinde de bir geri dönüşüm yapıyor. Yani onu alıyor yeniden kullanıyor.

Değerli arkadaşlarım, dünya nüfusu bugün 7 milyarı geçti. Ülkemizin nüfusu 80 milyon. Biz özellikle benim kuşağım, İstanbul dahil olmak üzere bu ülkenin en iyi şeylerini gördü. Yani bir yanıyla geri veyahut az gelişmiş ülkenin insanları da olsak, sağlıklı bir çevrede büyüdük, sokaklarda top oynadık, akarsularımızda yıkandık. Denizlerimiz kirli değil, sokaklarda yürüdük, yürüyebilecek kaldırımlar vardı. Fakat çocuklarımız ve torunlarımıza nehirlerimizde yüzecek denizlerimizde yüzecek, kaldırımlarda rahatlıkla yürüyecek yol bırakmadık. Kirlittik, daha da kirlletmeye devam ediyoruz. Hastalık oluşturuyoruz kendi ellerimizle, sonra da bu hastalığı telafi etmek açısından daha fazla para harcamaya çalışıyoruz.

Bakın Konfüçyüs milattan önce –yanlış söyleyebilirim- 3 bin yıl öncesinin bir insanı, diyor ki, savaş savaş meydanlarında kazanılmaz, önceden geliştireceğiniz stratejilerle siz savaşı kazanırsınız. Savaş meydanı bir sonuçtur. Eğer gerekli hazırlıkları yapmışsanız kazanırsınız o savaşı. Sağlık aynı şey... Biz ne yapıyoruz? Şehir hastaneleri yapıyoruz. Diyoruz ki, yüzde 70 oranında dolu olacak. Arkadaşlar benim saçlarım diken diken oluyor, bağışlayın beni. Bunun anlamı ne? Diyelim ki 3 bin yataklı bir hastane. Onun yüzde 70'ini doldurmamız lazım. Doldurmuyorsak sübvansede edecek. Kim edecek? Biz edeceğiz. Dünyanın hiçbir yerinde, "hastalan gel, bu hastanede yatak var, yat" üzerine, sağlık konusu düşünülmez. Çünkü bu bir sonuç, hastalanan insanlar tedavi edilir. Ama sağlığın en temel stratejisi, en temel kuralı nedir? Hasta etmemektir. Bu çerçevede değerli meslektaşlarım, kentlerimizi de hasta etmememiz gerekir. Hasta olduktan sonra o hasta olan kentleri düzeltmek, altyapısını düzeltmek son derece sorunludur.

İnşaat Mühendisleri Odamız adına altyapılar sempozyumunu da yine Manisa Şubesi düzenleyecek. Kentlerimizin hastalanmaması için neler yapmak üzerine kurulacaktır. Elbette ki ortaya çıkmış olan problemlerin de giderilmesi gerekir. Onları da konuşacağız, tartışacağız. Ama en temel strateji, özellikle henüz gelişmemiş veyahut az gelişmiş, sanayileşmemiş olan kentlerimizi hastalanmadan, İstanbul gibi İzmir gibi Manisa gibi problemlili kentler haline sokmadan, problemsiz bir kente nasıl dönüştürürüz noktasında bizim için de bir altyapı oluşturmamız gerekiyor. Sadece kentlerin var olan altyapısını gidermek veyahut yeni yapılacak olan altyapı sistemlerini teknik kurallara, var olan teknik bilgilere uygun olarak üretmek yetmiyor. Önemlidir, kendi altyapımızın da bir gelişmesini sağlamak lazım.

Bu altyapı da değerli arkadaşlarım, bizim için altyapılar da dünyadaki var olan bitkileri, var olan teknolojileri veyahut ülkemizde var olan yeni bilgileri, yeni teknolojileri kendimize yüklemektir. Bu toplantıda bulunanlara yüklemektir. Bu çerçevede kendi altyapımızı da bilgi ölçeğinde, yeni teknolojilerin öğrenilmesi ölçeğinde değerli meslektaşlarım, ne kadar kavırsak, ne kadar öğrenebilirsek, kentlerimizi de problemlili kentler olmaktan o kadar uzak tutabiliriz veyahut var olan problemlerin çözümü noktasında da o kadar mesafe alabiliriz.

Ülkemizin dört bir yanı HES'lerle doludur. Arkadaşlar, İnşaat Mühendisleri Odası yol yapımına karşı olma şansı yok, baraj yapımına karşı olma şansı yok, hidroelektrik santrallerinin yapılmasına karşı olma şansı yok. Tüm bunlar altyapı, kentlerin ve ülkenin. Biz bu alanlarda çalışan insanlarız. Ama yapacağımız uygulamaların proje bazında, sadece fiziksel büyüklükler olarak kalmasını arzu etmiyoruz. Fayda maliyet ve zarar çerçevesinde kamu yararı çerçevesinde de problemlere bakmak gerekir.

Bakın bugün ülkemiz HES cehennemine dönüştü, cenneti demiyorum. Elbette ki yapacak-sın, ama bizim dışımızda o HES'lere altlık oluşturan o suyun içerisinde yaşayan canlılar da var. O suyun çevresini etkilediği ve insanların dışında o bölgede yaşayan canlılar var. Eğer onlar yoksa insan denilen canlı da yoktur. O nedenle yapacağımız her altyapı çalışmasının sadece proje çerçevesinde, onun tekniği çerçevesinde değil, onun sosyal boyutu onun ekonomik boyutu onun psikolojik boyutu onun çevresel boyutu onun sürdürülebilirliği çerçevesinde de ele almak gerekir. Yani toplumsal mıdır, kamu yararı mı getiriyor, kamu zararı mı getiriyor çerçevesinde konuya bakmak gerekiyor. Biz meslek insanlarıyız, inşaat mühendisleriyiz, işin

matematiğini son derece iyi biliriz. Fakat işin matematiğini son derece iyi bilmemiz yetmez, yetmiyor. Çünkü biz okullarımıza başladığımız zaman hocalarımız –arkadaşlarımız hatırlarlar– şöyle demişlerdi; öncelik, inşaat mühendisliğinde güvendir. Doğru. İki, ekonomiklik. Güvenli olacak, ama ekonomik de olacak; çünkü bir kalfa mantığıyla bir işi yapmamak lazım. Optimal ölçekte para harcayarak, maksimum güvenliği sağlamak gerekiyor. Üç, estetik olacak. Var mı bunların üçü de kentlerimizle ilgili? Bizim alfabemizdi, üçü de yok.

Peki, son olarak 70'li yıllarda ne eklendi bunların yanına? Çevre konusu eklendi. Yani bu üç ögenin yanına dördüncü öge olarak çevre, sağlıklı bir çevre denildi. Avrupa'nın gelişmiş olan ülkelerin gündemine çok daha erken girdi, ama 80'lerden sonra da bizim gündemimize girdi. 90 sonrası 2000 sonrası dönemde de İnşaat Mühendisleri Odasının... Çünkü biz aynı zamanda evrensel bir mesleğin insanlarıyız. Avrupa İnşaat Mühendisleri Konseyinin üyesiyiz, Dünya İnşaat Mühendisleri Konseyinin üyesiyiz. Konuya bakarken sadece kendi ulusal ölçeklerimiz içerisinde bakmayız, uluslararası ölçeklerde bakarız, evrensel ölçeklerde bakarız.

İnşaat mühendisliğinin beşinci halkası da üretimlerimizin mutlaka ve mutlaka bir plana dayalı olması gerekir. Ne demek plan? Geleceğe yönelik olarak yeni öngörüler yaratılmasıdır. 30 sene sonra Manisa'nın durumu ne olacak? 100 sene sonra Manisa'da ne kadar insan yaşayacak? Bu kadar insanın ne kadar suya ihtiyacı var, ne kadar yola ihtiyacı var, ulaşım sorununu karayoluyla mı çözeceği, tramvayla mı çözeceği, metroyla mı çözeceği, suyunu mu kullanacağı. İşte plan budur. Fakat bugün öyle değil ki, akşam yatıyoruz sabahleyin kalkıyoruz diyoruz ki, "şuraya bir köprü yap, şuraya bir baraj yap, şurası HES olsun, şuradan işte telefon aksları geçsin, şuradan da kanalizasyon hatları da buradan geçsin."

Değerli arkadaşlarım, hiç kimseyle bizim bir problemimiz yok. Söylediklerimiz de kişilerin kendi kişilikleriyle ilgili değil, yöneticilerimizin kendileriyle ilgili değil, yapılanlarla ilgilidir. Bu yapılanlar da hepimizi etkiliyor. Çünkü o kentte o ülkede bunu yapan insanların çocukları da yaşıyorlar. O çocuklar da bizim çocuklarımız.

Elbette ki inşaat mühendisliği mesleği, bizim mesleğimiz önemli bir meslektir, ama çevre mühendisliği de, makine mühendisliği de, mimarlık da, şehir plancılığı da, tıp da, hukuk da önemli bir meslektir. İşte tüm bu altyapı problemlerini çözmek, aynı zamanda multidisipliner bir iştir. Dayanışma içerisinde olmak, birlikte çalışmak gerekiyor.

Ben bu çalıştayımızın başarılı geçmesini diliyorum. Katkınız nedeniyle, aramıza katılıp sunum yapacak meslektaşlarıma arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum. Ayrıca salonun dolu olması, bu kadar meslektaşla birlikte olmak, göz göze gelmek de bizim açımızdan büyük bir mutluluktur. Başta Manisa Şubemizin Başkan ve yöneticileri olmak üzere, Manisa Şubemizin çalışanlarına ve her yerde gittiğimiz her yerde bizi karşılayan, işin mutfağında görünen geleceğin genç meslektaşlarımız Genç İMO'ya da teşekkür ediyorum katkıları nedeniyle.

Uluslararası Katılımlı 7. İnşaat Yönetimi Kongresi

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

6 Ekim 2017

Sevgili meslektaşlarım, bilgi ve teknolojinin sürekli olarak yenilediği bir dünyada yaşıyoruz. Bu yenilenmeden inşaat mühendisliği ve inşaat sektörü de kendisine düşen payı alıyor. Yeniliklere ayak uydurabilmek için iyi bir eğitim ve öğretim sürecinden geçmek gerekiyor. Ayrıca inşaat mühendisliğinde mesleğimizi yapabilmek için, diploma almış olmanın ön şart, mesleğimizi iyi yapabilmek için de sürekli olarak mesleki seminer ve kurslara katılarak sertifika almanın en şart olduğu bir dünyada yaşıyoruz.

İşte biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak, can ve mal güvenliğini sağlamak zorunda olan bir

mesleğin insanları olduğumuzu biliyoruz. Bu noktada yeni bilgiler üretmek için var olan bilgilerden hareketle, yeni bilgi ve yeni teknolojilerin ancak mümkün olabileceğini de biliyoruz.

Bu nedenle Odamız mesleğimizi ilgilendiren her konuda meslek içi eğitim seminerleri ve kurslarının yanında, sempozyum, kongre ve konferanslar düzenliyor. Mesleğimizin profesyonellerini, uzman ve akademisyenlerini bir araya getirerek, sorunların tartışılmasına, yeniliklerin bilimin öğrenilmesine her zaman olanak hazırlıyor. İnşaat mühendisliği eğitiminden yasala düzenlemelere, işçi sağlığı ve iş güvenliğinden yapı denetimi ve inşaat yönetimine kadar inşaat sektörünün farklı yanlarını tartışıyoruz ve bu tartışmalar sonucunda da mutlaka ve mutlaka yeni şeyler öğreniyoruz.

Sevgili meslektaşlarım, sayın konuklar; proje üretimi, inşaat yapımı ve denetimi gibi konularda bilimsel bilgiye ve yönetim anlayışına sahip olmanın, karşılaşılabilecek sorunları azaltacağını ve yeni sorunlarla karşılaşmadan yapı üretimi yapacağımızı biliyoruz. Sürekli olarak da öğrenmenin bu noktada gerekliliğini arkadaşlarımızla paylaşıyoruz.

Sağlıklı ve sürdürülebilir bir inşaat yönetiminin yapılabilmesi için Adana ve Denizli’de çalışmalar düzenleyerek konu ve sorunları tartıştık bir yanılla. Bugün burada Samsun Şubemizin ev sahipliğinde Antalya Şubemizle birlikte odamız adına düzenlemiş oldukları 7’nci İnşaat Yönetimi Kongresinde birçok bildiri sunulup tartışılacak.

Ayrıca iş kazaları ve işçi ölümlerinde dünyadaki ülkeler arasında en ön sıradaki yerimizi ne yazık ki koruyoruz. 2015 yılında 1730, 2016 yılında 1970 emekçi hayatını kaybetti. Bu yılın ilk 8 ayında ise, 1338 işçi yaşamını yitirdi. Rakamlara baktığımızda, sorunun artarak devam ettiğini görüyoruz. Ölümlü iş kazalarının sektörlere göre dağılımına baktığımızda, inşaat sektörünün başı çektiğini de biliyoruz. İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması, yapı üretim sürecinin planlanması gibi yönetim süreci içerisinde bulunan konularda bilgi ve duyarlı olmak gerekiyor. Aynı zamanda işin gerektirdiği yöntemleri kullanmak gerekiyor.

Ülkemizde yakın geçmişe kadar inşaat yönetimi denilince, akıllara metraj çıkartmak, hak ediş düzenlemek, ihale Yasası ve Kontrol Yönetmeliği gibi konular gelirdi. Özellikle 1980 sonrası dönemde yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin artmaya başlaması ve akademik çevrelerin inşaat yönetimiyle ilgili olarak yapmış oldukları inceleme ve çalışmalar, inşaat yönetimi konusunun önemli bir bilim dalı olduğunu da ortaya koymuştur. Ayrıca yurtdışında müteahhitlik hizmeti yapan firmalar rekabet güçlerini artırabilmek için, iş yönetiminde ortaya çıkan anlayış farklılıklarını ortadan kaldırmanın önemini de fark etmişlerdir. İnşaat yönetimi evresinde verilecek kararların doğru olması, var olan kaynakların etkin kullanılmasını sağlayacağı gibi, meslek insanlarının teknik bilgilerini doğru kullanabilmesinin yanında, çağdaş yönetim araçlarını doğru kullanabilme gücüne sahip olmaları gerektiğini de giderek fark etmişlerdir.

Bu kapsamda inşaat sektörüne baktığımızda, inşaat yönetim anlayışında önemli sorunların olduğunu da görüyoruz. Doğru bir şantiye yönetiminden hukuksal sorunlara, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusundan taşeron seçimi gibi konulara kadar ciddi sorunlarla karşı karşıya olduğumuz giderek daha fazla anlaşılmaktadır. Ayrıca inşaat yönetimi konusundaki bilinçlenmenin uygulama alanına yansması da, bizim ülkemizde ne yazık ki oldukça geç olmaktadır. Taşeron seçiminde sorunumuz var, işçi sağlığı ve güvenliği konusunda sorunumuz var, yapı üretimi konusunda sorunumuz var, yapı denetimi konusunda sorunumuz var, şeffaf ve sürdürülebilir bir ihale konusunda önemli sorunumuz var, rekabet haksız olmayan rekabet konusunda ciddi bir sorunumuz var.

Sevgili meslektaşlarım, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda ortaya çıkan bilimsel ve teknolojik gelişmelerden yeterli ölçüde ne yazık ki yararlanılamıyor. İş kazalarını önlemek için gerekli olan harcamalardan giderek kaçınılıyor. İş güvenliğiyle ilgili olarak yapılacak olan harcamalara bir maliyet konusu olarak bakılıyor. Bu durum da iş kazalarını ve işçi ölümlerini oldukça artırıyor.

İnşaat sektörünü ve inşaat projelerini birbirinin benzeri olarak görmek yanlıştır. Oysa her proje farklı olduğu gibi, her inşaat da farklıdır. Her işin kendisine göre çalışma koşulları vardır. Nasıl ki doktorlar “hastalık yok, hasta var” diyorlarsa, her hastalığın kendine göre özelliği farklıdır

diyorlarsa, her inşaatın da bir değerine göre farklı yanlarının olduğunu bilmek gerekiyor. Bu nedenle her projede farklı risklerle karşı karşıya kalınabilir. Günümüzün gelişmiş olan teknolojilerinde inşaat sektörüne yapılan yatırımların boyutu bugün 20 yıl öncesine göre oldukça farklılaşmıştır, hayallerimizi zorlayan bir hale gelmiştir. Modern yaşamın ortaya çıkardığı ihtiyaçlar ve yapı fonksiyonlarının çeşitlenmesi, inşaat projelerinden beklentileri de giderek farklılaştırmıştır.

Artık bölgenin sosyolojik etkisini incelemeden bir alışveriş merkezi yapmak, ekolojik etkilerini araştırmadan bir baraj yapmaya karar vermek, kentle olan ilişkisini araştırmadan bir konut projesi geliştirmek, insan psikolojisini dikkate almadan ofis binaları yapmanın doğru olmadığı giderek daha da anlaşılmaktadır.

Yukarıda ifade ettiğim bu kadar çok etken arasında planlanan bir işin en önemli sorunu, kaynak ve kaynakların yönetiminin doğru kullanılması sorunudur. Bu kaynaklar para, zaman, işgücü, malzeme, arsa ev doğal kaynaklar olarak ifade edilebilir. Ancak saydığımız kaynakların başından en sonuna kadar var olan tek varlık insandır. İnsan varlığını bu çerçevede hiçbir zaman unutmamak, diğer tüm kaynakların para gücü de dahil olmak üzere tümünün önüne koymak gerekir.

Sevgili meslektaşlarım, bu kadar karmaşık olan projelerin ilk ve son evrelerini planlayıp yürütecek, projelerin sürdürülebilirliğini sağlayacak bir bilgi birikimi, vizyon ve altyapımız acaba var mı? İnşaat sektörü üniversiteler, bakanlıklar, yerel yönetimler, bilgi derinliği olan ahlaki ölçüleri yeterli etik bir bakışa sahip insan kaynağı üretmek için kurumsal bir ilişkimiz ve kurumsal bir çalışmamız var mı? İnşaat yönetiminin önemini anlayabilmek için, inşaat yönetimindeki paydaşların işlev ve motivasyonlarını inşaatı anlayacak çerçevede gelişen bir bilgi birikimine sahip miyiz?

Peki, bu paydaşlar kimler? Mühendisler, mimarlar, kent plancıları, peyzaj mimarları, değerlemeciler, sosyologlar, avukatlar, muhasebeciler, finans kuruluşları, işletmeciler, halkla ilişkiler, yerel yönetimler, devlet kurumları, son kullanıcılar bu konunun paydaşları olarak düşünülmelidir. Ama ne yazık ki bizim ülkemizin temel anlayışı, “ben yaptım, ben bilirim” anlayışıdır.

Değerli meslektaşlarım, her zaman altını çizdiğimiz gibi, estetik kaygısı ileri olan mimarlar, son kullanıcıları dikkate almayabilirler. Planlamayı yapanlar finansmanı dikkate almayıp, sadece planlama yapabilirler. Mühendisler, yani bizler yapacağımız yatırım halkla olan ilişkisini ve etkisini dikkate almayıp, sadece işlerimizi yapabiliriz. Burada söylenilmesi gereken şudur: Yapılan işin birbiriyle olan ilişkisini kavrayan ve belirsiz sayıda değişken olduğunu fark ederek, bu değişkenlere göre davranma anlayışıdır. Planlama, koordinasyon ve kontrol süreçlerinin farkına vararak hayata geçirmeye çalışan yöneticiler günümüzde giderek önem kazanmaktadır.

Açıkçası inşaat yönetimi sürecinde bulunan her eleman, aynı zamanda kendi işini de yönetmektedir. Bu nedenle inşaat yönetiminin meslekler arası yapısını, her birinin anlayarak hareket etmesi gerekmektedir. Hiçbir kimsenin yapım sürecinde bir diğerinden bağımsız olarak işi yürütmesi mümkün değildir. İş kazalarının ve ölümlerin fazla olmasında en temel etken, her birinin daha çok kendi işine odaklanması ve sadece ve sadece kendi işlerini yapmaya çalışmış olmaları, iş kazalarını oldukça artırmaktadır.

Bu nedenle inşaat yönetiminin her parçasındaki elemanların birbirleriyle etkileşim ve koordinasyon içerisinde olması, sorumluluğun gereği olan işleri bilinçli bir şekilde yönetmesi ve yapması gerekmektedir.

Sevgili meslektaşlarım, 2003 yılının ilk yarısından itibaren 4734 sayılı Kanun, yani İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanununun uygulanması ne yazık ki mümkün olmamıştır. Bu yasa ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun zamanda ve istenilen şartlarda karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını amaç edinmiştir. Açıkçası kamu yararını maksimize edecek şeffaf bir ihale yasası olarak önümüze konulmuştur. AB şartları çerçevesinde tam rekabet, şeffaflık, ayrımcılık yapmama, tarafsızlık, eşit muamele, orantılılık gibi konularda ihale sisteminin gün-

celleştirilmesi yapılmış olmasına rağmen, ne yazık ki bu güncelleştirmenin tam tersi bugüne kadar uygulanmıştır.

Sevgili meslektaşlarım, sayın konuklar; bugün Antalya Şubemizle Samsun Şubemizin birlikte düzenlemiş oldukları 7. İnşaat Yönetimi Kongresi, açıktır ki inşaat sektörü açısından 450 mertebesinde alt sektörü etkileyen bir kongreyi iki gün birlikte izleyeceğiz, sunulan bildirileri tartışacağız. Ülkemiz açısından son derece önemli bir sektör olduğunun altını bir kez daha burada çizeceğiz. Fakat inşaat sektörü kalıcı bir sektör değil, ülkemizin özellikle genç nüfusu ve yeni aramıza katılan genç meslektaşlarımız açısından üretime, tüketime dayalı olan alanlara yönelik değil, üretime yönelik olacak alanlara yönelmesi, ülkemizin geleceği gençlerimizin bugünkü işsizlikten iş bulma noktalarına oturmasını da sağlayacaktır.

Bu yanıyla burada iki gün birçok bildiri tartışacağız. Gerek benim, gerek Samsun Şube Başkanımız Sayın Öncü'nün, gerekse Antalya Şube Başkanımız Sayın Balcı'nın altını çizmiş olduğu tüm konuları konuşacağız ve tartışacağız.

Ben her iki şubemize de 7. İnşaat Yönetimi Kongresini üstlenmiş olmaları nedeniyle, gerçekten Antalya'da İstanbul'da Samsun'da yapmış oldukları önemli toplantılarla, değerli uzman akademisyen ve bilim insanlarımızla bizleri bir araya getirmiş olmaları nedeniyle kendilerine çok teşekkür ediyorum. Ayrıca bizler zaman zaman hep altını çizdiğimiz gibi, madalyonun görünen taraflarıdır. Ama bu madalyonun bir de arka tarafları vardır, mutfağı vardır. Gerek Samsun Şubemizin mutfağına çalışan arkadaşlarımıza, bu işi hazırlayan ve görünmeden buraya getiren arkadaşlarımıza, gerekse Antalya'daki çalışan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Kongremizin başarılı geçmesi dileklerle, tümünüzü saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Dünya İnşaat Mühendisleri Konseyi (WCCE)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

19 Ekim 2017

Sayın Başkan,

Değerli Meslektaşlarım,

Dünya İnşaat Mühendisleri Konseyinin 13.Genel Kuruluna hoş geldiniz. Sizleri Antalya'da konuk etmekten dolayı mutluyuz. Medeniyetlerin, kültürlerin kesiştiği bu eşsiz coğrafyada, eşsiz güzelliklere sahip Antalya şehrimizde, bu değerli mesleğin mensuplarının toplanmasını önemsiyoruz. Burada görüşülecek konular ve alınacak kararlar bizleri birbirimize daha çok yaklaştıracaktır.

Bugün bölgemizde ve dünyanın başka yerlerinde sürdürülen savaşlar büyük yıkımlara neden oluyor. Silah tacirlerinden başka kimsenin işine yaramayan savaşta, doğal varlıklar ve insanlığın günümüze kadar getirmiş olduğu tarihi ve kültürel varlıklar yok oluyor. Biz her koşulda barışı savunuyoruz. Ölümü ve öldürmeyi değil, yaşatmayı savunuyoruz. Bölgemizin bölge insanlarına bırakılmasını istiyoruz.

Değerli Konsey Üyeleri,

İnşaat mühendisliği mesleği evrensel bir meslektir. Her yapıda inşaat mühendisinin emeği vardır. Tarih boyunca yaşanan doğa olayları tüm coğrafyamız için çok büyük bir tehdit oluşturmuştur. Sadece yapıların değil medeniyetlerin çökmesine yol açmıştır.

Ne yazık ki doğa hareketlerinin gücü zaman zaman ortaya konulan öngörülenlerin üzerinde oluyor. Sadece yakın tarihte dünyanın birçok ülkesinde ortaya çıkan doğa olayları ciddi ölçüde can ve mal kayıplarına neden oldu. Kentleşmede, sanayileşmede, ulaşımda, tarımda ve enerji alanlarında üretilen yapıların güvenli olması kadar, yaşanılabilir bir çevre yaratması da büyük bir önem taşıyor.

Yapı güvenliğinin sağlanması inşaat mühendislerinin en temel ilgi alanını oluşturuyor. Ayrıca kentleşme, yerleşme ve mekansal planlamaya ilişkin değerler sisteminin ilkelerini benimseyen bir anlayışla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Mekana ilişkin sektörlerin bütünsel bir şekilde birbirleriyle ilişki içerisinde olmalarını istiyoruz.

Kentsel gelişme stratejisine bağlı olarak, kaliteli yaşam düzeyi ve mekan kalitesinin yükseltilmesini istiyoruz. Bu nedenle ekonomik, sosyal ve kültürel yapıların güçlendirilmesine yönelik sistemli bir çalışma yapıyoruz.

Daha güvenli ve yaşanabilir yerleşim yerleri ve yapıların oluşturulması deprem risk yönetiminin temel amaçlarından. "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik" ve ilgili diğer yönetmelikleri ödünsüz şekilde uygulamak için, mevcut yerleşim ve yapıların risklerini belirleyip depreme daha dayanıklı hale getirilmesini tekrarlıyoruz. Ayrıca doğal ve kültürel varlıkların sadece bize ait olmadığını, bunların bir dünya mirası olduğunu bilerek korunması için tüm gücümüzle çalışıyoruz. İnşaat mühendisleri sadece yapıların güvenli olması ile ilgilenmezler. Doğal ve tarihi varlıkların korunması, yaşanabilir sağlıklı bir çevrenin oluşması içinde çalışmak zorundadırlar.

Değerli Konsey Üyeleri,

Bilim, bilgi ve yeni teknolojiler hızlı bir şekilde gündeme geliyor, hızlı bir şekilde gündemden kalkıyor. Bu gelişmeleri mesleğimiz adına yakından izlemek gerekiyor. İnşaat Mühendislerinin deneyim ve bilgi birikimlerini sürekli geliştirmelerini, deneyim ve bilgi düzeylerine göre sorumluluk alarak daha fazla yetki kullanmalarını hedefliyoruz. Akademik, teknik ve sosyal nitelikteki yayın organlarımız ile üyelerimize gerekli olan bilgi ve gelişmeleri aktarıyoruz.

Deprem, Ulaştırma, Beton, Kıyı ve Liman yapıları, Geoteknik, Çelik Yapılar, Altyapı, Hidrolik Yapıları-Su politikaları, İnşaat yönetimi ve İnşaat Mühendisliği Eğitimi gibi konularda düzenli olarak Kongre, Konferans ve Sempozyum gibi etkinliklerle ulusal ve uluslararası düzeyde tartışma ve tanıtım toplantıları yapıyoruz.

İnşaat mühendisliği öğrencileri için yapmış olduğumuz çalışmalarla bir yandan öğrenci sorunlarına çözüm ararken, diğer yandan mesleki sorumluluğun öğrencilik yıllarından itibaren kazanılmasını amaçlıyoruz.

Üyelerimizin topluma karşı mesleki, yasal ve vicdani sorumlulukları var. Bu sorumlulukları yerine getirip getirmediğini izleyerek gerekli olan yaptırımları uyguluyoruz

Değerli Meslektaşlarım,

Sürekli olarak ifade ettiğimiz gibi, Türkiyeli meslektaşlarınız olarak, insanoğlunun doğa olayları karşısında verdiği mücadelenin yanı sıra, insanların birbiriyle yaşadığı sorunların çözümünde de uygarlaşmadan ve hoşgöründen yana bir politikanın sürdürülmesini istiyoruz. Bilim, teknoloji ve üretim üçgeninde ortaya çıkması gereken toplumsal değişimlerde mühendislerin etkin bir sorumluluk taşıdığını biliyoruz. İnşaat mühendisleri sadece yapan insanlar değil, kaynakların kullanım sürecinde gelecek kuşaklarında hakkı olduğunu düşünerek hizmet üreten insanlardır. Bu nedenle yapılan ihalelerin, tam rekabet, şeffaflık, ayrımcılık yapmama, tarafsızlık, eşit muamele ve orantılı olmayı önemsiyoruz. Haksızlık ve yolsuzluklara karşı çıkıyoruz.

Uygarlığın alt yapısını oluşturma sürecinde ürettiklerimizin birer yıkım malzemesi olarak karşımıza çıkmasını istemiyoruz. Yıkım ile sadece yapısal hasarları değil, yanlış ve işlevsiz yatırımlarla toplumların biriktirdiği kaynak ve geleceklerinin karartılarak birer çevre felaketine dönüşmesini de istemiyoruz.

Ayrıca mesleki sorumluluklarımızın yanı sıra aydın olma sorumluluğu taşıdığımızı da biliyoruz. Bu nedenle; savaşlara, haksızlıklara, eşitsizliğe, yoksulluğa ve sömürüye karşı çıkıyoruz. Barıştan, eşitlikten, paylaşımdan, dayanışmadan, demokrasiden, özgürlükten, uygarlıktan, bilim ve aydınlıktan yana taraf olduğumuzu her koşulda ifade ediyoruz. İnsan haklarının ve hukukun evrensel ilkelerinden yana taraf olduğumuzun altını çiziyoruz.

Değerli meslektaşlarım,

Her şeye rağmen yapamadıklarımızın yaptıklarımızdan daha fazla olduğuna inanıyoruz.

Çünkü biliyoruz ki mühendislik uygulama ve sorunları evrenselidir ve bunlara karşı evrensel bir birlik ve dayanışma içinde olmak gerekir. Bilgi ve örgütsel deneyimler paylaşılabilirdiği ölçüde çoğalır ve yeniden üretilir. Bu yüzden Dünya İnşaat Mühendisleri Konseyine çok önem veriyoruz. 63 yıldır hizmet üreten Türkiye İnşaat Mühendisleri Odasının Konseye çok şeyler katacağına da inanıyoruz. Daha etkin ve üretken bir Dünya İnşaat Mühendisleri Konseyi için Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası üstüne düşeni yapmaya hazırdır.

Bu toplantıya Ev sahipliği yapmaktan büyük bir memnuniyet duyduğumuzu tekrar belirtmek istiyoruz. WCCE'nin bu toplantısının başarılı geçmesini diliyor, İnşaat Mühendisleri Odası 45.Dönem Yönetim Kurulu adına tekrar hoş geldiniz diyorum ve tümünüze saygılarımı sunuyorum.

Uluslararası Katılımlı 7. Çelik Yapılar Sempozyumu

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

26 Ekim 2017

Gaziantep ilimizin Sayın Belediye Başkanı, sayın protokol, odamızın ve şubelerimizin değerli yöneticileri, her zaman bizlerden desteklerini esirgemeyen sevgili hocalarım, değerli meslektaşlarım arkadaşlarım; hoş geldiniz diyorum, tümünüzü İnşaat Mühendisleri Odası adına saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Çelik yapı üretimi her geçen gün kedisine biraz daha fazla yer edinmesine rağmen, ne yazık ki toplam yapı üretimi içerisindeki payı oldukça düşüktür.

Çelik malzemesinin yapı üretim içerisindeki payı, mutlaka ve mutlaka arttırılmalıdır.

Bu nedenle çelik malzemesinin bileşenleri, özellikleri, tasarımı ve çelik yapı teknolojileri çelik yapıların sürdürülebilirliği ve ekonomisi her zaman Odamızın gündeminde olmaktadır. Taşıyıcı sistem tasarımı bakımından çelik malzemesinin standartlara uygun olması gerekiyor. Yeni üretilecek çelik yapıların deprem güvenliklerinin sağlanması son derece önemli bir konudur.

Çelik yapılara ilişkin şubelerimizin düzenlemiş oldukları çeşitli etkinliklerle birlikte, bugün burada yapılan 7. Çelik Yapılar Sempozyumu'nun yapı üretim alanında yararlı sonuçlar doğuracağına da inanıyoruz.

Sayın konuklar, sevgili meslektaşlarım; insanların güvenli ve sağlıklı yapılarla, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı en temel insan hakkıdır. Ülkemizde yaşamış olduğumuz orta ölçekli doğa olayları, çoğu zaman afete dönüşüyor, can ve mal kayıpları ortaya çıkıyor. Orta ölçekli yağmur ve kar yağışı, orta ölçekli bir deprem ne yazık ki bir afet olarak karşımıza çıkıyor. Ormanların ve su havzalarının aşırı tüketilerek yapılaşmaya açılması, ülkemizi ve kentlerimizi yeni afetlerle karşı karşıya bırakıyor. Ekolojik bozulma artıyor, su kaynakları aşırı tüketildiği için kirleniyor. İnsanlarla birlikte tüm canlı yaşamı yeni tehlikelerle yeni afetlerle karşı karşıya kalıyor.

17 Ağustos 1999 Gölcük merkezli deprem, önemli ölçüde can ve mal kayıpları ortaya çıkarmıştır. Ülkemizin her köşesinde her aile bu depremden önemli ölçüde etkilenmiştir. Bu deprem güvenli yapı üretimi ve sağlıklı bir çevre yaratılması bakımından bir milat olması gerektiği büyük ölçüde kabul görmüştür. 2004 yılında Bayındırlık ve İskân Bakanlığının yapmış olduğu Birinci Deprem Şurası, 2009 yılında Kentleşme Şurası yapılmış olmasına rağmen tüm bilgiler ne yazık ki raporlarda kalmıştır.

Üç gün önce 23 Ekim tarihi Van depreminin 6'ncı yıldönümü olarak anıldı. 2011 yılında yaşadığımız Van depreminin yıkımına kadar deprem ve diğer doğal olayları ne yazık ki unutuldu. Kontrol edilmeyen ve denetimsiz bir yapılaşma anlayışı, inşaat sektörüne hâkim oldu. Ülkemizin ve kentlerimizin toprakları inşaat sektörünün birer arazisine dönüştü. Van depremiyle ortaya çıkan can ve mal kayıpları Van depreminden 12 yıl önce sıkça ifade ettiğimiz ve sürekli olarak tekrarladığımız, ülkemizin deprem gerçeği ve kentleşme konusu, bu depremlerle

birlikte bir kez daha gündeme gelmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Deprem İnceleme ve Araştırma Komisyonunun talebi üzerine hazırladığımız raporu komisyona verdiğimiz gibi, deprem gerçeği ve sağlıklı kentleşme ve İstanbul’la ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonuna bir sunum da yapılmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonuna yapmış olduğumuz sunum ve komisyonumuza vermiş olduğumuz raporun içeriğinde yazılı olan konular, bugün Sayın Cumhurbaşkanı tarafından dile getiriliyor.

“Kentlerimize ihanet ettik, kentlerimizi mahvettik” diyor. Hepimiz üzülerken ifade edeyim ki, bizim not ortalamamız 2,3’tür. Bunları şunun için ifade ediyorum. Çünkü bu çocuklar daha sonra inşaat mühendisliği diploması veren okullara geliyorlar.

Son olarak da altını çizmem gereken bir konu var. Denir ki, matematik bilmeyen ülke ve toplumlarda adalet olmaz. Ayrıca matematikle bilimle bilgiyle mühendislik teknolojileriyle yakından ilgilenen bir mesleğin insanları olarak evrim gerçeğini yaratılış inancıyla eşit gördüğümüz sürece, bilim ve bilgi çağına geçme şansımız giderek azalacaktır.

PISA değerlendirmelerinde bundan sonra da ne yazık ki sınıfta kalacağız. Hayatımızın her alanında bilimi bilgiyi ve aklımızı doğru kullanmamız gerekir. Bilimsel eğitimden vazgeçmemiz gerekiyor. Araştırma, geliştirme harcamalarını artırmamız gerekiyor, ARGE’ye önem vermemiz gerekiyor. Bilimin bir inancı saplantısı ve dogması yoktur. Bir müdür bir mühür anlayışıyla inşaat mühendisliği diploması veren okulları açmaktan artık vazgeçmek gerekiyor. Bundan sonra her yıl inşaat mühendisliği okullarına alınan 12 bin mertebesinde öğrenciler nedeniyle, her yıl aramıza katılacak 9 bin mertebesinde meslektaşımızla birlikte 10 yıl sonra bugünkü toplam üye sayısına ulaşılacak.

Amerika’da 1250 kişiye bir inşaat mühendisi düşmüş olmasına rağmen, bugün ülkemizde 750 kişiye bir inşaat mühendisi düşüyor. İşsizlik ve haksız rekabet koşulları giderek inşaat alanını ve inşaat mühendisliği alanını da etkilemektedir. Bu nedenle iş kalitesi düşmektedir. Deprem tehlikesi bekleyen ülkemizin topraklarının büyük bir kısmı deprem riski altında olan ülkemizde ne yazık ki daha kaliteli, daha bilgili inşaat mühendislerinin yetişmesi gerekirken, giderek bu kalitenin düştüğü bilgisini üniversite hocalarımızdan ve yapılan anketlerin sonucunda almaktayız.

İşte biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak Gaziantep’te ve ülkemizin diğer kentlerinde mesleğimizle ilgili düzenlemiş olduğumuz sempozyumlar, kongreler, konferanslarla sadece ülkemizin içerisinde bulunan bilim insanlarıyla değil, uluslararası çerçevede yetkin yetişkin insanların aramıza katılarak bilgilerini bizlerle paylaşmasını önemsiyorum. Bu çerçevede Erzurum Şubemizle Gaziantep Şubemizin Odamız adına düzenlemiş oldukları bu sempozyumu önemsiyorum.

Yönetim kurulu başkanları Sayın Çeliktürk ve Sayın Tohumcu başta olmak üzere, Gaziantep Şubemiz Yönetim Kuruluna, Erzurum Şubemiz Yönetim Kuruluna, Bilim Kurulumuza, Danışma Kurulumuza, Düzenleme Kurulumuza, hiç görmediğimiz işin mutfağında çalışan birlikte olduğumuz çalışma arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Ayrıca sadece bunları yapmak yetmez, sponsorluk çerçevesinde destek çerçevesinde odamızı şubelerimizi destekleyen başta Büyükşehir Belediyesi olmak üzere, Şehit Kamil Belediyesine, Gaziantep Ticaret Odasına ve isimlerini saymadığım –unuttuysam başılasınlar- tüm bizi destekleyen kurum ve kuruluşlara çok teşekkür ediyorum.

Ayrıca Şehit Kamil’in bu salonunda bu kongreyi yapmış olmaktan dolayı da son derece mutluyum. Çünkü İstanbul gibi, Ankara gibi, İzmir gibi kentlerde bu kadar güzel, bu kadar büyük kongre salonlarıyla karşılaşmak mümkün değil. Eğer İstanbul’da olsaydı buranın yerine, bir alışveriş merkezi, bir gökdelen dikilmişti. Bu salonda bulunmuş olmamızdan ve desteklerinden dolayı da Şehit Kamil Belediyesini kutluyorum.

Tümünüze saygı ve sevgiler sunarken, sempozyumumuzun başarılı geçmesini diliyorum.

Saygılarımla.

Uluslararası Katılımlı 6. Tarihi Yapıların Korunması ve Güçlendirilmesi Sempozyumu

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

2 Kasım 2017

Sayın Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı, Akçaabat Belediye Başkanı ve Ortahisar Belediye Başkanı, sayın protokol, hocalarım, meslektaşlarım arkadaşlarım, sevgili konuklar; tümünüzü saygıyla, sevgiyle selamlıyorum, İnşaat Mühendisleri Odası adına.

Ülkemiz coğrafi konumunu zengin tarihsel geçmişi ve tarih boyunca ev sahipliği yaparak, yarattığı birçok uygarlık nedeniyle çok sayıda tarihi eseri içerisinde barındırıyor. Ancak ülkemizin doğal afetlere açık olması, yüksek deprem tehlikesi altında bulunması ve depremlerin yıkıcı etkileri nedeniyle kültür varlıkları önemli ölçüde harap oluyor. Ayrıca çeşitli fiziksel olaylara açık olan eski eserlerimiz, büyük ölçüde yıpranıyor yok oluyor.

Kültür varlıkları yeraltında yerüstünde ve su altında bulunan tarih öncesi ve tarihi değerlere ait bilim kültür din ve güzel sanatlarla ilgili olan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlere ait sosyal yaşamı etkilemiş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değerlere sahip varlıklardır. Bu nedenle tarihi ve kültür değeri olan varlıklar, aynı zamanda evrensel nitelik taşırlar.

Sayın konuklar, sevgili meslektaşlarım; tarihin geçmiş derinliklerinden gelen Türk kültür varlıklarının korunarak sürdürülebilirliklerinin sağlanması gerekiyor. Toplumlara bu kapsamda gerekli ölçüde bilgilerin verilerek, bilinçlenme düzeylerinin artırılmasına önemli ölçüde ihtiyaç var. Odamız uzunca bir süredir kültür varlıklarının önemini kişi ve toplumsal ölçekte kavranması için çaba harcadı. Gerekli olan eğitimleri yaparak, aidiyet duygusunu geliştirmek için öncelikli olarak fiziksel korumanın önemine gittikçe dikkat çekiyor.

Bu bağlamda bugün başlayan ve üç gün sürece olan Tarihi Yapıların Güçlendirilmesi ve Geleceğe Güvenle Devredilmesi Sempozyumunda, kültür varlıklarının onarımı restorasyona ve güçlendirilmesinde kullanılan uygun tekniklerin bir kez daha altını çiziceğiz. Örnek uygulamalar ve yapısal deprem güvenliği gibi konularla ilgili bildirimleri konuşup tartışacağız. İstanbul ve Trabzon gibi her karış toprağı tarih ve kültür kokan kentlerimizi nasıl değersizleştirdiğimizin altını bir kez daha çiziceğiz. Kültür varlıklarımıza ilişkin yeni bir farkındalık yaratmaya çalışacağız.

Bir yandan kültür varlıklarının sanatsal, tarihsel, sosyal ve hukuksal ölçülerini anlamlandırmaya çalışırken, aynı zamanda bu yapıların korunup geleceğe devredilmesinin matematiğini oluşturmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Aydın, Hatay ve Lefkoşa gibi tarihi kentlerde, kültür varlıklarının oldukça fazla olduğu kentlerde, çalıştay ve konferanslar düzenleyerek, geçmişin izlerini bugünlere taşımaya çalışıyoruz.

Çok sayıda tarihi yapıyla birlikte yaşadığımızın altını kalın çizgilerle çiziyoruz. Bu yapıların korunup sağlıklı bir şekilde geleceğe devredilmesi için yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, kamu kurum ve kuruluşları ve merkezi yönetimlerin işbirliği yapmaları tarihi yapıların korunmasını ve güçlendirilerek geleceğe devredilmesini kolaylaştırır. Arkadaşlarımdan aldığım bilgi çerçevesinde, bu işbirliğinin Trabzon'da yapılmış olmasını da önemsiyor ve çok değerli buluyoruz.

Ayrıca, Avrupa İnşaat Mühendisleri Konseyi ECCE ile Dünya İnşaat Mühendisleri Konseyi WCCE ile ortak toplantılar yaparak, tarihi yapıların ve kültürel varlıkların korunmasını uluslararası düzlemde tartışarak görüş alışverişi içerisinde bulunuyoruz. Bir yandan koruma alanında yapılan çalışma ve uygulamaları tartışmaya açarken, diğer yandan da yapılmakta olan yeni araştırma ve uygulamaları dikkate alarak, eski eserlerin korunmasına katkı yapmaya çalışıyoruz.

Açıklıkla ifade etmem gerekir ki, tarihi yapılar inşaat mühendisliği alanının çok özel bir alanını

oluşturuyor. Restorasyon konusunda çalışan inşaat mühendislerini belli bir bilgi ve birikime sahip olmaları gerekiyor. Bu durum yapının tanınması, yapının geçmişinin bilinmesi, malzeme seçimi ve restorasyon çalışmalarının yapılmasına önemli ölçüde katkı yapıyor. Tarihi yapılarımızın korunmasının ve geleceğe devredilmesinin yanında, doğal yaşam çevremizin korunması, sağlıklı ve yaşanabilir bir çevrenin yaratılması da son derece önemli bir konudur.

Bugün aşırı hız kazanarak devam eden teknolojik değişimler ve kültürel düzen, geçmişten bugüne ulaşan birçok birikimi ne yazık ki yok etmektedir. Özellikle demokrasisi, demokratik katılımı ve örgütlülüğü gelişmemiş olan ülkelerde toplumsal ve kentsel değerlerin korunarak geleceğe devredilmesi neredeyse imkânsız bir hale gelmiştir. Toplumların dünden bugüne getirmiş oldukları insani değerlerin korunması ne kadar önemliyse, kentsel yenileme ve dönüşüm konusu da o kadar önemlidir.

Bu kapsamda kentlerin bir bütün olarak ele alınması ve planlanması, kentsel değerlerin korunarak geleceğe devredilmesi de büyük bir öneme sahiptir. Bugün var olan tarihi ve doğal varlıklarda gelecek kuşakların hakları vardır. Bu kaynakların sadece korunması değil, sağlıklı ve kaliteli bir yaşam çevresinin oluşturulmasına da önemli ölçüde ihtiyaç vardır.

Bugüne kadar bilim insanlarımızın yapmış oldukları araştırmalar ve ortaya koydukları çalışmalar çoğu kez kuramsal ölçekte kalmıştır. Ne yazık ki koruma kültürünün felsefi boyutu yeterince anlaşıp, yaygınlaştırılamamıştır. Neden korumak gerektiği yeterince anlaşılamamıştır. Koruma konusuna sahip çıkmak, öncelikli olarak yasal bir konudur. Bu nedenle devletin, devletlerin evrensel bir konu olan tarihi yapıların korunması konusunda bireylere maddi ve manevi ölçekte destek olmaları gerekir.

Sayın konuklar, sevgili meslektaşlarım; kültür varlıkları rantın bir aracı olarak görülmemeli. Kültür varlıklarını rant uğruna yok etmek, kültürel sürekliliği ve tarihsel kayıpları yok etmek anlamına gelmektedir. Bir yandan doğal ve kültür varlıkları yok edilirken, diğer yandan da kültür varlıklarının oldukça fazla olduğu Bursa ve İstanbul gibi kentlerimizin kentsel alanlarında kentsel doku rant uğruna giderek bozulmaya başlamıştır. Bu kentlerde yapılan AVM'ler ve gökdelenler de tarihi dokuyu bozmaktadır. Bu ve benzeri uygulamalar, antik kent merkezlerinin tarihsel kişiliğini ve kimliğini ne yazık ki ortadan kaldırmaktadır. Kültür varlıklarını geliştirerek korumaya ve kullanmaya ihtiyacımız var. Bu yapıları iyileştirmek, güçlendirmek ve yaşatmaya ihtiyacımız var. Değişmenin olmazsa olmazlarından olan iletişim, eğitim, sağlık, konut ve ulaşım altyapısının sürdürülebilir olması gerekiyor. Var olan kaynakların ve doğal çevrenin korunması gerekiyor.

Avrupa mekânsal gelişim perspektifiyle ilgili AB karar ve hedef belgelerinde belirtilmiş olduğu gibi, kasaba ve kentlerdeki ekonomik refah ve istihdam olanaklarını artırmak, kentsel alanlarda sosyal katılımı özendirmek, kentsel çevreyi koruyarak iyileştirmek, iyi yönetimin ve yerel güçlendirilmesine olanak sağlamayı gelişmenin bir şartı olarak görmek gerekiyor. Plan ve stratejik plan oluşturmak, geleceğin kentlerinin nasıl olması gerektiğiyle ilgili bir öngörü oluşturmayı da gerekli kılmaktadır. Bu durum bilgili olmayı, kentleşme bilimine uygun kararların ortaya konulup, bu kararların uygulanmasını gerektiriyor.

Bu uygulamalar gününbirlik kararlarla parmak hesabına dayatılarak oluşturulan parsel bazında imar değişiklikleriyle yapılamaz. Yapılsa eğer yaşanmaz kentler ortaya çıkar; bugünkü İstanbul, Ankara gibi kentlerimizde olduğu gibi. Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Özhasseki "kentsel dönüşüm yapın dediysek, böyle yapın demedik" diyor. 8500 yıllık tarihi bir kent olan İstanbul'a yazık olmuştur diyor. Önemli bir deprem bekleyen İstanbul, bugün beş afetle karşı karşıya bırakılmıştır. Kentsel dönüşümden, kat üstüne kat yığmanın anlaşıldığı Bursa'ya yazık olmuştur. Cumhuriyet döneminin ilk planlı kenti olan Ankara'mıza yazık olmuştur.

Sayın konuklar, sayın meslektaşlarım; ortak bir akılla herkesin yaşamış olduğu kentlerin daha yaşanabilir, daha nitelikli ve çevresel değerleri korunmuş bir yer haline getirmek için büyük bir dayanışma içine girmek gerekiyor. Dünyada çok geniş ve kapsamlı bir konu olarak ele alınan yenileme ve dönüşüm konusu, gelecekle ilgili bir öngörü oluşturmayı da değerli kılıyor.

Bugünlerde basına yansıyan bir konunun altını bir kez daha çizmek istiyorum. İstanbul'da

iki yakada iki kent oluşturulmak isteniyor. Oysa İstanbul'un daha da bozulmaması için, İstanbul'un göç alan bir kent değil göç veren bir kente dönüşmesi gerekiyor. Anadolu'nun başka kentlerinin çekim merkezine dönüştürülmesi gerekiyor. Aksi halde 25 milyonluk bir İstanbul, 45 milyonluk bir Trakya yaratırız ki, Türkiye topraklarının yüzde 8'ini oluşturan bu bölgenin 45 milyonluk nüfusu bundan sonra taşıyabilme şansı yoktur.

Sayın konuklar, sayın meslektaşlarım; yapı stokumuzun önemli bir deprem riski altında olduğu biliniyor. Bu bilgiyi bizden daha iyi bilenler de ne yazık ki yoktur. Deprem ve güvenli yapı konusu, toplumsal bir travmaya dönüştürülerek, kent topraklarının kullanılma biçimi, aynı zamanda başka afetlere de çağrı yapıyor. Kent toprakları inşaat sektörünün ne yazık ki birer arazisi olarak görülüyor. Dünya tarihinde üç devletin yaşadığı İstanbul'un birçok yerini kazdığınızda iki metrede Osmanlı, dört metrede Bizans, altı metrede neolitik çağa ait bulgular ortaya çıkıyor. Bugün kentsel plan ve planlama yerine, ne yazık ki günümüzde projeler yarıştırılıyor. Coğrafyamızın tarihi kentleri, tarihsel kültürel ve endüstriyel miras olarak korunmalı ve gelecek kuşaklara aktarılmalıdır.

Koruma konusu sadece korunacak yerlerde yaşayacakların konusu değildir, tüm Türkiye halkının ve dünya insanlığının konusudur. Bu eserler tarihten bize devredilen, bizim de gelecek kuşaklara devretmek için elimizde ödünç olarak tuttuğumuz gelecek kuşaklara ait eserlerdir. Ne yazık ki kentlerde artık mal ve hizmetlerin kullanım değeri değil, değişim değerleri tüm süreçleri yönlendirmeye çalışıyor. Sanayi kapitalizminden finans ve ticaret kapitalizmine olan yönelim, kent mekânlarında yatay gelişme dönemini sona erdirmiş, dikey yükselme dönemini başlatmıştır. Bu dönemde sermaye kesimi kentsel mekânları yeniden yöneterek, sermaye birikimini sürdürmeye çalışmıştır.

Bu nedenle kentlerin en can alıcı yerlerinde alışveriş merkezleri, hastaneler, işyerleri, oteller, gökdelenler yaparak satmak temel bir hedef olarak gündeme gelmektedir. Oysa tüketen değil, üreten bir toplum almak durumundayız. Ne yazık ki bizim ülkemizde sürekli olarak zamana uyma diye bir anlayış var. Oysa zamanın önünde olmaya ihtiyacımız vardır, zamana uymaya değil. Ezberlemeye değil, öğrenmeye ihtiyacımız vardır. Biz siyasetin kültürüne hâkim olan dili kullanmamaya çalışacağız. Özel değil, nesnel olmaya devam edeceğiz. İleriye dönük bilimsel bir öngörüyle çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bugün iletişim tarihin hiçbir döneminde yaşanmadığı kadar yoğun yaşıyor. Bu gelişmeler bizleri ve inşaat sektörünü de önemli ölçüde etkiliyor. İleriye dönük bilimsel bir öngörüyle çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Yenilikçi bilgi teknolojileriyle iş yapma biçimlerini değiştiriyor bugün yenilikçi teknolojiler.

Dünyamızda yaşanan bu gelişmelere rağmen, araştırma geliştirme alanına yaptığımız harcamalar da ne yazık ki, yani ARGE harcamaları ne yazık ki yetersiz kalıyor. Bu durum inşaat mühendisliği eğitimini de önemli ölçüde etkiliyor. Bu nedenle düzenlediğimiz meslek içi eğitim seminerleri, kursları, sempozyum, kongre ve konferanslar yeni bilgi ve teknolojileri meslektaşlarımızla buluşturmaya çalışıyor.

İşte bugün burada İnşaat Mühendisleri Odası adına Trabzon ve İstanbul şubeleri tarafından düzenlenen Uluslararası 6. Tarihi Yapıları Koruma ve Geleceğe Devretme Sempozyumu da böylesi bir önemi taşıyor. Ben 6. Uluslararası Tarihi Eserlerin Korunması ve Geleceğe Devredilmesi Sempozyumunun hazırlanmasında, başta İstanbul ve Trabzon Şubemizin başkan ve yönetim kurulları olmak üzere, düzenleme kurulumuza, bilim ve danışma kurulumuza, bu kongremizi bu sempozyumumuzu zenginleştirmek için bildiri gönderen değerli akademisyen ve profesyonel meslektaşlarımıza, aynı zamanda bu sempozyumumuzun daha da değerli olmasını sağlayan yerel düzeydeki destekçi kurum ve kuruluşlara çok teşekkür ediyorum.

Tümünüze saygı ve sevgiler sunarken, sempozyumumuzun başarılı geçmesini diliyorum.

TMMOB 44. Dönem 4. Danışma Kurulu Toplantısı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

11 Kasım 2017

Sevgili meslektaşlarım, tümünüzü saygıyla sevgiyle selamlıyorum, İnşaat Mühendisleri Odası adına.

Birkaç gün önce cumhuriyetimizin 94'ncü yıldönümünü kutladık. Dün de ülkemizin ve cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün aramızdan ayrılmış olması nedeniyle onu andık. Bir kez daha buradan bu kürsüden saygıyla kurucumuzu, cumhuriyetimizin ve bağımsızlık savaşımızın önderini bu kürsüden saygıyla selamlıyorum.

Değerli meslektaşlarım, değerli arkadaşlarım; insanların güvenli ve sağlıklı yapılarla sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı en temel insan hakkıdır. Ülkemizde yaşamış olduğu orta ölçekli doğa olayları çoğu zaman afete dönüşüyor. Can ve mal kayıpları ortaya çıkıyor, orta ölçekli bir yağmur yağması, kar yağması, orta ölçekli bir deprem afet olarak karşımıza çıkıyor.

23 Ekim'de 2011 yılında yaşamış olduğumuz Van depreminin yıldönümüydü. Van depreminin yıkımını ve acı sonuçlarını yaşadık. 17 Ağustos 99'da 7,4 büyüklüğünde karşımıza çıkan deprem güvenliği olmayan, büyük ölçüde risk taşıyan yapı stokumuzun ortaya çıkarılmış olduğu 20 bin mertebesinde insanımızı toprağa gömmenin acısını yaşadık. Yarın 12 Kasım Düzce depreminin 18'nci yıldönümünü ve Düzce depreminde kaybetmiş olduğumuz 1000'den fazla insanımızın anılarını bir kez daha yaşayacağız. Ülkemizin yapı stokunu kentleşmesini, meslek alanlarımızla ilgili yönetilme ve yönetme biçimlerini bir kez daha gündeme getirip tartışacağız.

Değerli meslektaşlarım, 2004 yılında Birinci Deprem Şurası yapılmıştı, 2009 yılında Birinci Kentleşme Şurası yapılmıştı. Birkaç gün önce de Şehircilik Şurası yapıldı. Bilindiği gibi 2004 yılında yapılmış olan Birinci Deprem Şurasına ve 2009 yılında yapılmış olan Kentleşme Şurasına meslek odalarımızın temsilcileri, ülkemizin yaklaşık olarak 400-500 mertebesinde bilim insanı ve uzmanlarının katılmış oldukları son derece uzun bir çalışmalarla, bilimsel dokümanlar ortaya çıkarılmıştı. Bu bilimsel dokümanlardan sonra da, son derece önemli olan bizlerin de meslek insanları olarak altına imza atmış olduğumuz, atabileceğimiz sonuç bildirileri, sonuç belgeleri ortaya konulmuştu.

Bu kapsamda 2011 yılında yaşamış olduğumuz Van depremiyle birlikte, anlaşıldı ki yeni bir stratejik belge oluşturmak gerekir. Bu çerçevede de 2011-2023 yıllarını kapsayan ve özellikle 2012 sonrası AFAD önderliğinde TMMOB'nin de görevlendirildiği bir dizi stratejik maddeler belirlenmişti. Bunlardan birkaçında da görev TMMOB'ye, dolayısıyla konularına ve uzmanlık alanlarına bağlı olarak meslek odalarına verilmişti. Ama ne yazık ki iki gün önce yapılmış olan tüm bu çalışmalar, yani bir devleti ortaya çıkarmış olan tüm kurum ve kuruluşların hafızalarında bulunan, son derece bilimsel, özellikle meslek alanlarımız itibarıyla son derece önemli olan değerli görüş ve dokümanlar hiç yokmuş gibi, iki gün önce yapılmış olan Şehirleşme Şurasında, biraz önce Sevgili Başkanımızın burada altını çizmiş olduğu TMMOB başta olmak üzere meslek odalarıyla ilgili söylenmeyen sözler bırakılmamıştı.

Değerli meslektaşlarım, kim ne derse desin, kim ne yaparsa yapsın, biz kurumlarımızın raflarında bulunan bilgiler, SEKA'nın yapılmış olduğu gibi bir yerlere gönderilmiş olsa bile, var olan bilgi ve belgeler en azından olaylara konulara, ülkesinin geleceğine, çocuklarının geleceğine ilgi ve sevgi duyan insanların hafızalarından silinmez. Bu çerçevede var olan bilgiler ve yapılmış olan çalışmalar da bizim hafızalarımızdan silinmez.

Yine birkaç gün önce yapılmış olan açıklamalarda, Cumhurbaşkanı tarafından yapılmış olan açıklamalarda "kentlerimize ihanet ettik" diyor. Değerli meslektaşlarım, bizler o ihanetin içerisinde değiliz. Bizler kentlerimize ihanet etmedik, yapılması gerekenleri sayfa sayfa raporlarla ortaya koyduk ve her zaman onun arkasında olduk, bundan sonra da olacağız.

İstanbul'u yaşanmaz bir kente dönüştürdük, Ankara'yı yaşanmaz bir kente dönüştürdük,

Bursa'yı kentsel dönüşüm adı altında yapılan gerçekten kentleşme bilimine aykırı olarak yapılan, sadece rant eksenli yapılmış olan çalışmalarla yaşanmaz bir hale dönüştürdük. Çevre ve Şehircilik Bakanı diyor ki birkaç gün önce yapmış olduğu açıklamada, "biz kentsel dönüşüm yapın dediysek, böyle yapın demedik" doğru.

Peki, değerli meslektaşlarım, hafızalarımızla oynanıyormuş gibi, bizlerle alay ediliyormuş gibi, birkaç gün sonra da şunu söylüyor. "İstanbul'un iki yakasında iki kent oluşturacağız." 25 milyonluk, bugün üçüncü boğaz köprüsüyle, Kanal projesiyle, Çanakkale'ye yapılan köprüyle, Avrasya tüp tüneliyle, üçüncü havaalanıyla değerli meslektaşlarım, İstanbul'un tek yeşili su havzaları ve orman alanlarının yapılaşmaya açılmış olmasıyla, 25 milyonluk İstanbul 45 milyonluk Trakya yaratacaksınız. İstanbul ve Trakya'nın göç alan kentler değil, göç veren kentler olması gerekir. Oysa siz birkaç gün önce söylediğinizin yeni algı yaratmak çerçevesinde tam farklı bir çerçevesini ifade ederek, İstanbul'a iki kent daha ortaya çıkaracağız diyorsunuz. Değerli meslektaşlarım, birileri unutsa bile biz bunları unutmayacağız.

Dijital dönüşüm meslek odalarımızın ilgi alanlarını oluşturan sektörlerde yeni dinamikler yaratıyor, ciddi değişiklikler ortaya koyuyor. İnsan ve çevre odaklı yapılaşmanın önemi her geçen gün biraz daha artıyor. Değişen ihtiyaçlar, bizlerin yani meslek odalarımızın da içerisinde bulunmuş olduğu araçları giderek önemli ölçüde değiştiriyor. Bugün değerli meslektaşlarım, dördüncü sanayi devrimini yaşıyoruz. Sanayi devriminin birincisi bilindiği gibi, su ve buhar gücüne dayalı mekanik üretim sistemlerinin ortaya çıkmasıyla başlamıştı. İkinci sanayi devrimi, elektrikli üretime geçmekle ortaya çıkmıştı. Üçüncü sanayi devrimi ise, bilgi teknolojileriyle şekillenmişti. 4E yani dördüncü sanayi devrimi, bugün nesnelerin ve hizmetlerin internetine dayalı olarak gelişen, çapraz olduğu kadar iç örgütsel hizmetler sunan endüstri dört devrimi ise verimli daha az maliyetli ve esnek bir üretim modelini yaşamamız çerçevesinde bizim önümüze koyuyor. İletişim, tarihin hiçbir döneminde yaşanmadığı kadar yoğun yaşanıyor. Bu gelişmeler bizleri önemli ölçüde istesek de istemesek de etkiliyor. Daha da etkileyecek.

Açıklıkla ifade etmem gerekir ki, yenilikçi bilgi teknolojileri iş yapma biçimlerini, yine biz istesek de istemesek de, tabii istememek gibi bir durum söz konusu değildir, giderek değiştirecektir.

Dünyamızda yaşanan bu gelişmelere rağmen, geçtiğimiz günlerde anne ve babaları büyük bir sıkıntı ve üzüntüye sokan TEOG sistemi bir günde değiştirilmeye kalkılmıştır. Halen yerine neyin ve nelerin konulacağı kesin olarak belirlenememiştir. Yetmedi, aramıza gelerek meslektaşlarımız olacak ortaöğretim öğrencilerini de büyük ölçüde etkileyen yükseköğrenime giriş sınavı değiştirilmiştir. Son 15 gün içerisinde, böyle yapılacaktır, dedikleri sınav, üç kez daha değiştirilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, uzunca bir süredir ülkemizi yöneten, ne yaptığını da bilmeyen, bilgi onlar için zül olan, alma ihtiyacı duymayan, sadece ülke topraklarını inşaat sektörünün bir aracısı olarak gören, üretime değil rant etkenli üretimlere önem veren bu iktidarlar artık en azından bilgi ve görgü düzeyinde yakamızdan düşmelidir.

Değerli arkadaşlarım, OECD ve benzeri 70 ülke arasında yapılan zaman zaman altını çizmeye çalışıyoruz, hani dünyayla yarışıyoruz ya, bizleri kısıkanıyorlar ya, 70 ülke arasında okuduğunu anlamada matematikte 50'nci sıralarda yer alıyoruz, daha gerilerde yer alıyoruz. Son zamanlarda bilim ve bilgi insanların, yine biraz önce burada Sevgili Dersim'in sunduğu gibi, olmayan adaletin ülkemizde son derece önemli olması gereken adaletin matematikle yakın bir ilgisi var. Matematik bilmeyen ülke ve toplumlarda değerli meslektaşlarım, adaletin olmamasının nedenlerinden birisi de, okuduğunu anlamamada ve matematik bilmemede adaletsizliğin önemli payı var. İşte ortaöğretimle bunun için oynanıyor, üniversiteye gelecek meslektaşlarımızla bunun için oynanıyor. KHK kapsamında son dört ay içerisinde ortaya çıkan rakamlarla, yaklaşık olarak –yanlış söyleyebilirim bağışlayın- 5 binden fazla üniversite öğretim üyesi işlerinden atılıyor.

Arkadaşlar, en küçük akıllı olan yönetimlerin ve ülke yöneticilerinin yapmaları gereken şudur. Bırakın bu insanların atılması, suçlu olsalar bile nerede? Mahkemece kanıtlanıncaya kadar, mahkemelerin de nasıl işlediğini biliyoruz ya, o da ayrı bir şey, bunlardan yararlanırsınız.

İşte değerli arkadaşlarım, bu yaşadıklarımız gerçekten velilerimizi başta olmak üzere, TEOG ve üniversitede çocukları olan velilerimizi, üniversiteye yeni girecek öğrencilerimizin anne babası ve yakınlarını önemli ölçüde etkilediği gibi, bir meslek insanı olarak ülkemizin geleceğinden önemli ölçüde sorumluluk duyan meslek insanları olarak, TMMOB olarak birlik olarak ve meslek odaları olarak bizler de yakından izliyoruz. Açıktır ki, bu konulara yönelik olarak her düzeyde görüşlerimizi ifade ediyoruz ve etmeye de devam edeceğiz.

Oysa kendi alanımızda da değerli meslektaşlarım, yarın Düzce’de yaşamış olduğumuz depremin 18’nci yıldönümü dedim, çok şeyler yapılabilirdi. Meslek odalarımız başta olmak üzere, yine aynı iktidarın kendi bakanlıklarının ortaya koymuş oldukları dokümanların gereği yapılmış olsaydı, bugün ülkemizin yapı stokunun risk taşımış olduğu çerçevesinde herhangi bir tartışmamız olmazdı. 20 milyon mertebesinde var olan deprem güvenliği olmayan yapı stoku bir tarafa bırakıldı, ülkemizin ormanları yeşil alanları deprem sonrası toplanılması gereken boş yerlerine alışveriş merkezleri yapıldı.

Değerli meslektaşlarım, biz beğendiklerimize de beğenmediklerimize de, eğer tarihsel bir önemi varsa, bir kültür varlığı olma özelliğini taşıyorsa, geçmişten bu yana gelenler... Biz onları koruruz, korumamız gerekir. Bırakalım boş alanlara AVM yapmayı, gökdelenler yapmayı, sarayların Bizans saraylarının üzerine AVM’ler yaptık. Yetmedi, iki gün önce yapılan bir toplantıda sövüp saymayla devam eden, 70 yıldan fazla ülkemizde ve Taksim’le bütünleşen Atatürk Kültür Merkezini yıkacağız diyorlar.

Arkadaşlar, bırakalım birinci derecede bölgesiyle bütünleşmiş, birinci derece tescilli bir varlık olan, sadece varlık olmasından dolayı yıkılmasını yazdım bu kürsüden bir kez daha ifade etmem gerekir. Değerli meslektaşlarım, yaşayanlar bilirler 1970’li yıllarda aynen bugün yapılanlar gibi, 12 Mart 12 Eylül’de yapılanlar gibi... Çünkü 12 Mart’ı ve 12 Eylül’ü araçsallaştırmak ve ona bir meşruiyet alanı yaratmak açısından birçok insan bir gece kararlarla raporlarla o zaman da içeriye atıldı. Bizim de yakından tanımış olduğumuz birçok meslektaşımız ve arkadaşımız, suçsuz yere üç yıl yatırıldı. Niye? Kültür sarayını yaktılar diye.

Onların söyledikleri şudur: Kültür sarayının içerisine girmiş olsaydık bile, gam yemezdik. Arkadaşlar bakın, tarih olumsuzluklarıyla devam ettiği gibi, zaten ders alsan olumsuzlukları yaşamazsın, doğruluklarıyla da devam edecektir. Bırakalım birinci derecede kültür varlığı olduğu için Atatürk Kültür Merkezi’nin korunmasını değerli meslektaşlarım, sırf bu nedenle bile oranın içerisine girmedikleri halde suçsuz yere yatırılan o insanların anısı çerçevesinde olmak gerekir. Hitler’den geriye kalanlar Almanya’da korunuyor. Bizim gibi insanlar bunları yıkın der miyiz?

Değerli meslektaşlarım, bu anlayışın bu bakışın değişmesi gerekir. Bugün de, iki gün önce İstanbul’da yapılan bir toplantıda ifade etmiştim, ağızlarına almadıkları Atatürk’e gerçekten Atatürk’ün bilim bilgi matematik çerçevesinde ortaya koyduklarının hayata geçirilmesini isteyen bizim gibi insanların önüne geçerek, bir numaralı Atatürkçü olmaya başladılar.

Arkadaşlar, bunun böyle ifade edilmesinde bir mahsur yok. Hidayete erdiler diyemeyiz, çünkü öyle değil, ama Atatürk’ün anlatılmasına da karşı çıkma şansımız yok.

Değerli meslektaşlarım, çok şeyler söylenebilir, zamanınızı almak istemem. Ben Birliğimizin ve Birliğimize bağlı olan meslek odalarımızın kim ne derse desin, bilimsel teknik duruşları geleceğe dayalı öngörülerini büyük mücadelelerle yarına aktarılacaktır diyorum.

Saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

4. İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

17 Kasım 2017

İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu; 45.Dönemi oluşturan Yönetim Kurulumuzun çalışma programı kapsamında bulunuyor. Mesleğimizi ve meslektaşlarımızı yakından ilgilendiren birçok konunun yanında İnşaat mühendisliği eğitimi de büyük önem taşıyor. Bu kapsamda Oda Yönetim Kurulumuz İnşaat Mühendisliği Eğitimi ile ilgili 10 Mart 2017 tarihinde Ankara, 18 Mayıs 2017 tarihinde Balıkesir, 14 Ekim 2017 tarihinde İstanbul'da çalıştaylar yapmıştır. İnşaat Mühendisliği Eğitim Kurulu; bu çalıştayların ana aktörü olarak

kapsamlı çalışmalar yapmıştır.

Bugün, İzmir Şubemizin Odamız adına düzenlemiş olduğu 4. İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumunda bir araya gelmiş bulunuyoruz.

22-23 Aralık tarihinde TMMOB tarafından ilk kez tüm mühendislik alanları ile ilgili olarak düzenlenen mühendislik Eğitimi konusu bir kez daha konuşulup tartışılacaktır.

Bu sempozyumda, eğitim ve öğretim sürecinde bulunanlarla uygulama alanlarında bulunanlar bir araya gelip sorunları tartışacaklar. Eğitim sorununa çözüm arayacaklar. Giderek artan öğrenci sayısının yanında, azalan öğretim kadrolarının giderek daha da azalmasına dikkat çekecekler. Japonya, Almanya, Rusya ve ABD de öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 8 ile 13 arasında değişirken bu sayı bizde 55 e yükselmiştir.(Eğitim Bir Sen Sendikası)

Mühendislik eğitiminin amacı; öğrencilerin tasarım yeteneklerinin geliştirilmesi ve tasarım sorunlarını çözebilecek bir birikime sahip olmalarını sağlamaktır. Mühendislik programlarından nitelikli mezunların yetişmesi için uygulanan programların bazı temel ilkeleri sağlaması gerekiyor. Ayrıca sürekli bir kalite denetiminin yapılması gerekiyor.

Mühendislik; bilimi, ekonomiyi, zamanı ve fiziksel kaynakları en iyi şekilde değerlendirip optimum çözüm arayışı içerisinde olmaktır. Mühendislik, bilimi uygulamak sanattır. Bu sanatın temel amacı; bilimsel gerçeklerin ortaya koyduğu ilkelere dayanarak yararlanıp uygulamak, insanların ihtiyaçlarına cevap vermek, farklı sorunlara güvenli, ekonomik ve pratik çözümler getirmektir.

Kaliteli ve sürdürülebilir bir İnşaat Mühendisliği Eğitimine önemli ölçüde ihtiyacımız var. Can ve mal güvenliğini sağlamak zorunda olan bir mesleğin insanlarıyız. Oysa İnşaat mühendisliği bölüm ve programlarına üniversitelerin istediği kontenjanlardan çok daha fazla öğrenci alınıyor. İstihkam Subayları emekli olup Odamıza kayıt yaptırıp mühendislik yapıyorlar.

2017 yılında İnşaat Mühendisliği okutulan Üniversite sayısı 119, bölüm ve program sayısı ise 187'dir. Bu bölüm ve programlara 2016 yılında 12215 öğrenci, 2017 yılında ise 12142 öğrenci alınmıştır. Yaklaşık olarak her yıl aramıza 9000 yeni mühendis katılacak. On yıl sonra bugünkü sayımız kadar mühendis sayısına ulaşmış olacağız.

Öğrenci sayısının fazlalığı yanında öğretim kadroları da oldukça yetersizdir. Okulların fiziki şartları uygun olmadığı gibi laboratuvar yetersizliği var. Ayrıca Üniversitelerde özgür bir ortamın olmaması öğrencilerin yaratıcı bir düşünceye sahip olmalarını engelliyor, bilim ve teknolojik gelişmeyi ortadan kaldırıyor.

Soran, sorgulayan, neden-sonuç ilişkisi arasında bağ kuran bir öğretim yerine, ezbere dayanan bir eğitim sistemi var. Eğitimde evrensel ölçüleri bir tarafa bırakarak hayatı dini kabuller ekseninde açıklayan bir anlayış var.

Diplomalı işsiz mühendis ürettiyoruz. Sertifika ve yetkinlik belgesinin uygulanmaması nedeniyle düşük kalitede mühendislik hizmeti, haksız rekabete neden olan ve formaliteyi tamamlamak için kullanılan mühendis imzasıyla karşı karşıya kalıyoruz. Bu nedenle uzmanlaşma giderek fakirleşiyor.

Oysa bilgi üreterek bilgiye ulaşılır. Bilgi kullanılarak insana hizmet edilir. Bilim ve teknoloji

üretmediğimiz sürece sorunumuz devam edecek. Bilim ve araştırma ile olan bağlarımızı güçlendirmemiz gerekiyor. Dünya, bilim ve teknoloji ile geliyor, üretimini yükseltiyor.

Bunun için, üniversitemizi niteliksel olarak hızlı bir şekilde geliştirip bilim insanlarını özgür bırakmak gerekiyor. Rektör ve dekanlar düşünsel yakınlığa göre değil, bilimsel yeterlilik, liyakat ve özgürlük temelinde hareket etmelidirler. Ne yazık ki durum yukarıdan aşağıya doğru kurulan yakınlık ve yandaşlık ilişkisine göre temellendirilip yönetiliyor.

Dr. Ziya Toprak'ın yapmış olduğu bir araştırmaya göre yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin %34 ünde ağır intihal var. Yani bilim hırsızlığı var. Bu oran Vakıf Üniversitelerinde %46 seviyelerine kadar çıkıyor.

KHK'lara bağlanarak ihraç edilen 117 Üniversiteden 5717 akademisyen var. "Cemaat men-subu" görüntüsüyle birçok akademisyen görevlerinden uzaklaştırıldı. İnşaat Mühendisliği bölüm ve programları da bu ihraçlardan kendisine düşen payı almış oldu.

Sevgili meslektaşlarım

İyi bir Üniversite eğitiminin olabilmesi için kaliteli bir ilk, orta ve lise eğitimine ihtiyaç var. Oysa günümüzde ve bilimsellikten uzak kararlarla okullarımız yönetiliyor. 2012 yılında getirilen TEOG gerekli hazırlıklar yapılmadan ve yerine neyin konacağı bilinmeden kaldırılıyor. Yine Yüksek Öğrenime Giriş Sınavı (YGS) ve Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) bir anda kaldırılıyor. Oysa bu kararların günümüzde değil, uzun vadeli bir stratejiye bağlı olarak düzenlenmesi gerekir.

Sınavlar bilgi derecesini ölçmek için yapılmasına rağmen, 500 den fazla puan alan da, 200 ün altında puan alan da inşaat mühendisliği diploması alıyor.

İnsan beyninin çalışma ve algılama hız ve düzeyi birbirinden farklıdır. Bugünkü eğitim sistemi-
miz yeteneklerimize ve yapabilirliğe göre değil olsa olsa kararlarına göre yürütülüyor. Bilimsel ilkeler temelinde ortaya çıkan ve uzmanların planladıkları bir öğretim yerine, ezbere dayalı bir eğitim sistemi var.

Küresel İnsan Kaynakları Raporunda:

- İnsanlarla ilişki kurma becerisinin çok önemli olduğunun altı kalın çizgilerle çiziliyor.
- Temel teknoloji bilgisine sahip olarak araştırma ve raporlama yeteneğinin gelişmiş olması öncelikler arasında yer alıyor.

Eğitim bireysel ve toplumsal gelişmenin dinamosudur.

Üstelik bugün çok farklı bir dünyada yaşıyoruz. Bilimsel teknolojik gelişmelerin hızına yetişmek çok kolay değil. Bu nedenle çok farklı bir bilgi ve becerinin yeni kuşaklara kazandırılması gerekiyor. Oysa Pisagor'dan 2300 yıl sonra bile bir üçgenin iç açılarının toplamının kaç derece olduğunu bilmeyenlerin sayısı artıyor.

OECD tarafından her yıl yayınlanan ve 35 üye ülke ile birlikte G20 ülkelerinin değerlendirilip karşılaştırıldığı Eğitim Raporu 2017 ye göre; Ülkemiz birçok alanda çok gerilerde bulunuyor. Bu rapora göre, geleceği kurmada nitelikli insan kaynağına ve eğitimin önemine dikkat çekiliyor.

Milli eğitim programı birçok bakımdan yetersizdir. Hatalı ve bilimsel olmayan bir çerçevesi var. Sadece fen ve matematik alanında değil, yaşamımızın içinde önemli bir şekilde yer alan dünya ile ilgili bilgiler de yer almalıdır. Bir eğitim programının öne çıkarması gereken konular vardır.

Aklı kullanmak, merak etmek, kanıt aramak ve sorgulamak gibi hayatın kendi değerleri bizim eğitim sistemi içinde yer almıyor.

Eğitim sistemimiz de akla dayalı temel değerler dışlanmıştır.

Ahlaki, dini ve milli değerlerin ayrı bir yeri vardır. Fakat bunlar, dünyayı anlamamıza yarayan evrensel akla ve bilime dayalı değerlerle karıştırılmamalıdır. Merak etmezsen, tecrübelerden öğrenip yararlanmazsan, mantığını doğru kullanmazsan, dünyayı anlayamazsın.

Mili Eğitim programlarının hakim söylemi ve yaklaşımı birilerinden yapılan nakillere göre yürütülüyor. Tanımlardan başlayarak vaaz edici bir üslup tercih edilmektedir. Akıl ve bilimden

uzaklaştıkça sorunlar arasında yuvarlanıp duruyoruz. Bu nedenle,

İşsizlik ve eğitimsizlikte birinciyiz. Mesleki ve örgün eğitimin dışında bir işte çalışmayanların oranı %33, kadınların neredeyse yarısı (%46) işsiz. Yüksek öğrenim almış olanların %25 i iş bulamıyor. Lise mezunları arasında işsizlik %38, lise mezunu olmayanlarda işsizlik oranı %49 dur. OECD ülkeleri ortalamasının çok üstünde bir işsizlik var.

15 yaş öğrenci grubunda başarı seviyeleri ve yetenekleri en düşük ülkeler arasında bile sonlardayız. Okul öncesi eğitimde de gerilerdeyiz. Akademik başarımız yüksek değil. Bilim, matematik ve okuma anlama alanlarının hiçbirinde ortalamayı tutturamadık. Çocuklarımıza okuduklarını anlamayı bile öğretmiyoruz. PISA değerlendirmesine katılan ülke sayısı arttıkça bizim sıramız geriliyor. Her sene değiştirilen eğitim sisteminin çocuklarımızı getirdiği durum bu.

PISA "Öğrenci Refahı" sonuçlarına göre 28 OECD ülkesi arasında "Yaşam Memnuniyeti" en düşük ve en mutsuz öğrenciler biz de bulunuyor.

Değerli meslektaşlarım,

Bilim geliştikçe bilgi değişmeye devam ediyor. Bugün doğru olan fizik yasaları yarın değişebilir. Bilim mutlak doğruları değil; sormayı, sorgulamayı, araştırmayı, sınamayı, denemeyi ve doğrulamayı kendine rehber edinir.

Bugün dünya 4 E yi, yani endüstri 4'ü yaşıyor. 4. Sanayi devrimi nesnelerin ve hizmetlerin internetine dayalı olarak gelişen, çapraz olduğu kadar iç örgütsel hizmetler sunan, verimli, daha az maliyetli ve esnek bir üretim modelini yaşamımızın içine sokmuştur. Dijital dönüşüm inşaat sektöründe var olan dinamikleri değiştiriyor. Değişen ihtiyaçlar, kullandığımız araçları da değiştiriyor. İletişim, tarihin hiçbir döneminde yaşanmadığı kadar yoğun yaşanıyor.

Hiçbir kurum ve kuruluş, meslek Odamız da dahil olmak üzere bu dönüşüm ve değişimin dışında kalamaz. Bu gelişmeler bizleri ve inşaat sektörünü de önemli ölçüde etkiliyor. Daha da etkileyecek. Açıklıkla ifade etmem gerekir ki yenilikçi bilgi teknolojileri iş yapma biçimlerini ve eğitim sistemini de değiştirecek.

4. Endüstri devrimi büyük bir dalga olarak dünyanın gündemine girmiştir. Bu dalganın önünde durmak, bir tsunami dalgasının önünde durmaya benzer. Bu dalgayı hep birlikte düşünmemiz gerekiyor.

Sevgili Meslektaşlarım

İzmir şubemizin Odamız adına düzenlemiş olduğu 4. İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu büyük bir önem taşıyor. Başta şubemizin başkan ve yönetim kuruluna, çalışma arkadaşlarımıza, düzenleme kuruluna, bilim ve danışma kuruluna, bildirileriyle sempozyumu zenginleştiren akademisyen ve uygulamacılara, desteklerini bizlerden esirgemeyen tüm kişi ve kuruluşlara çok teşekkür ediyorum.

Bu sempozyumun eğitime ve inşaat mühendisliği eğitimine önemli ölçüde katkı yapmasını diliyor, siz katılımcıları sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası Katılımlı 7. Geoteknik Sempozyumu

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

22 Kasım 2017

Sizlerle birlikte olmak çok güzel bir şey. Hele geoteknik alanının duayenleriyle birlikte olmak, çok daha güzel. 7.Uluslararası Geoteknik Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı, artık duayen noktasına ulaşmış, ülkemizdeki önemli öğretilerinden ve insanlarından olan Ergun Tuğrul Hocamla, Kutay

Özaydın Hocamla, Mustafa Laman Hocamla, ismini söyleyemediklerim başışlasınlar beni, yine Odamızın önceki dönem ve yaşayan en eski İstanbul Şubesi ve Oda başkanlarımızdan Sayın İzzettin Silier'le birlikte olmaktan mutluluk duyuyorum. Tüm meslektaşlarımı, tüm konuklarımızı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

İnşaat Mühendisleri Odası adına İstanbul Şubemiz tarafından düzenlenen Uluslararası 7.Geoteknik Sempozyumuna hoş geldiniz.

İnşaat mühendisliğinin önemli bir anabilim dallarından olan geoteknik mühendisliği, bundan 30-40 yıl önce zemin mekaniği ve temel inşaatı adıyla eğitim sistemimiz içerisinde yer alıyordu. Bugün ise geoteknik bilim dalı olarak inşaat mühendisliği eğitimi içerisinde yer almaktadır.

Sayın meslektaşlarım, tüm mühendislik yapıları temelleri aracılığıyla yüklerini zemine aktarırlar. Ancak zemine aktarılan yüklerin güvenli bir şekilde taşınması ve zeminde oluşabilecek oturmaların da kabul edilebilir sınırlar içerisinde olması gerekiyor. Bu nedenledir ki, her yapı temelini oturacağı zemin için farklı ve yeterli ölçüde bir zemin etüdünün yapılması gerekiyor. Ayrıca yapı zemin etkileşiminden kaynaklanabilecek sorunları ve bu sorunların çözüm yollarını ortaya koymak, geoteknik mühendislerinin yetki alanları içerisinde yer alıyor.

Her türlü yapının zeminle ilişkisi mutlaka vardır. Okul, hastane, konut, baraj, çeşitli su yapıları, liman, karayolu, demiryolu, köprü, havalimanı, tünel inşaat ve metro olmak üzere insanların doğal ihtiyaçlarını karşılamak için üretmiş olduğu her türlü mühendislik yapısı ya zemine oturuyor ya da zeminin içerisinde bulunuyor. Üstyapı ne kadar doğru projelendirilip yapılsa yapılsın, zeminle ilgili yeterli bir bilgiye sahip değilseniz, yapının temelini veya zemin içine gömülü yapılara gelecek toprak basıncını doğru bir şekilde hesaplayamazsak, üstyapının güvenli olması da düşünülemez.

Dünyada ilk kez zemin mekaniği ve temel inşaatı dersleri modern zemin mekaniğinin kurucusu olarak bilinen Terzaghi tarafından verilmiştir. Ülkemizde yapmış olduğu araştırmaların sonuçlarını 1925 yılında "zemin fiziği temelinde zemin mekaniği" isimli kitabıyla ortaya koymuştur. Bu kitap dünya inşaat mühendisleri tarafından modern zemin mekaniğinin kuruluş belgesi olarak kabul edilmiştir. Kendisini, özellikle ülkemizde vermiş olduğu önemli hizmetlerden dolayı kendisini, Sayın Terzaghi'yi saygıyla anma ihtiyacı duydum.

Yine Terzaghi'yle ilgili Terzaghi'nin yapmış olduğu çalışmalarla ve yaşamıyla ilgili bir kitabı, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi aracılığıyla Odamıza kazandıran, ama ne yazık ki çok genç yaşta yitirmiş olduğumuz Sayın Hocamız Kemal Özüdoğru'yu da bu vesileyle saygı ve sevgiyle buradan anmak istiyorum.

Hani denir ya, "biz de bu işi yaparız" ülkemizde modadır, herkes her işi yapar. Açıklıkla ifade etmem gerekir ki, bir geoteknik mühendisinin bile geoteknikle ilgili tasarımları doğru yapabilmesi için, mekanik statik mukavemet ve hidrolik bilim dallarının temel ilkelerini iyi bilmesi gerekiyor. Ayrıca geoteknik mühendislerinin bu bilgileri, zemin mekaniği ve temel mühendisliğini bilmeleri yetmiyor, uygulayabilme yeteneklerinin de aynı zamanda gelişkin olması gerekiyor. Her projenin ayrı bir zemin çalışmasının olması ve bu zemin yapısına uygun bütünlüklü bir sistem tasarımının yapılması gerekiyor. Bu kapsamda yapıyı güvenli bir şekilde taşıyacak ve zemin oturmalarının güvenli bir şekilde karşılanmasını sağlayacak temel tipleri belirlenir ve yapılır. Açıkçası, kendi halinde duran doğanın, denge halinde olan gerilme ve şekil değiştirme koşulları, doğaya yapılan yüklemeyle nasıl değiştiğinin belirlenmesi gerekir. Bu durumun belirlenmesi için, bir inşaat mühendisinin bilgisine mutlaka ihtiyaç var.

Ülkemizin deprem tehlikesi altında bulunması, geoteknik mühendisliğinin önemini bir kat daha artırmıştır. Deprem nedeniyle ortaya çıkan kayıpların azaltılması için sadece meslek insanlarının değil toplumun her kesiminin bilinçlendirilmesi gerekiyor. Bu sorumluluk başta Odamıza, meslektaşlarımıza, akademik çevreye düşmektedir. Bir yandan bilim ve teknolojik gelişmelere bakıp yenilikçi teknolojilerin üretilmesine odaklanırken, diğer yandan da inşaat teknolojisinin arkasına saklanılarak yaşanmaz bir hale gelen kentlerimize bakarak hayıflanıyoruz.

Sayın meslektaşlarım, bilim ve teknoloji uzun dönemli ekonomik ve toplumsal gelişmenin en önemli unsurlarından biridir. Bilim ve teknoloji politikaları ise, bu gelişimin hızını ve yönünü etkilemenin bir aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünyamızda ekonomik ve sosyal alanda gelişmiş olan ülkeler, uzun erimli toplumsal ekonomik ve siyasi hedefleriyle uyumlu bir bilim ve teknoloji vizyonu geliştirmişlerdir. 24 Aralık 2001 tarihinde 7. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu toplantısında, -hani çok modadır ya 2023 yılı, cumhuriyetimizin 100. yılı- 2001 yılında Vizyon 2023 bilim ve teknoloji stratejileri projesi diye bir öngörünün ortaya konulduğunu biliyoruz. Vizyon 2023 projesine göre, bilim ve teknolojiye hâkim olmak, teknolojiyi bilinçli kullanan ve yeni teknolojiler üretebilen, teknolojik gelişmeleri toplumsal ve ekonomik faydaya dönüştürme yeteneği kazanmış bir refah toplumu yaratmak olarak da şekillenmiştir. Ülkemiz için tek stratejik seçenek bilim teknoloji ve teknolojik yenilikte yetkin olmaktır. Bu yetkinliği kullanarak, gelecek kuşaklara ve toplumun tüm katmanlarına yaşanabilir bir dünya bırakmaktır. Dünyamızdaki rekabet üstünlüğü yarışı ve ortamında bilim bilgi ve teknoloji üretimi giderek çok daha fazla belirleyici olmaktadır. Kimler ve hangi ülkeler bu üstünlüğe sahipse, onlar dünyamızda var olan gelir paylaşımında da ön sırayı almaktadırlar. Aynı zamanda o ülkeler söz ve karar sahibi olmaktadır. Bu birikime ve yetkinliğe sahip olmadığımız takdire, ülkemiz için kabul edilebilir bir gelecek ne yazık ki yoktur.

Türkiye İstatistik Kurumu, yani kısaca TÜİK her yıl ülkemizin ARGE harcamalarını yayınlıyor. 18 Kasım 2016 tarihinde yayınlanan bilgilere göre, özel sektör kamu ve üniversiteler toplam 20 Milyar 615 Milyon lira harcamış. Yani tüm ülkemiz ARGE'ye yaklaşık olarak 5 Milyar Dolar demektir.

Yine her yıl ARGE harcaması yayınlanan dünyadaki 20 şirketin harcaması tek tek bizden fazla. Volkswagen'in yıllık harcaması 15,3 Milyar Dolar, Samsung'un 14,1 Milyar Dolar, Intel'in 11,5 Milyar Dolar, Microsoft'un 11,4 Milyar Dolar, Google'ın 9,8 Milyar Dolar, Apple'ın ise ARGE harcaması 6 Milyar Dolar. Bırakalım ülkelerin ARGE harcamalarını, bizim ARGE harcamamız dünyada bulunan birçok şirketten çok daha düşüktür.

Artık dünya yazılım programlarıyla yeni kodlama, yeni bir algoritma yaratıyor. Farklı olup, farklı düşünmek gerekiyor. Ülkeler artık sektörlerden daha çok, sektörleri dönüştürecek teknolojilere odaklanıp yatırım yapıyorlar. Biyoteknoloji yani yaşam bilimleri, nanoteknoloji yani malzeme bilimi, bilgi iletişim teknolojileri yani bilgisayar bilimleri, bizde üretici olmayan inşaat sektörüyle ekonomimizi ayakta tutmaya çalışıyoruz. Ülkemizin sektör değil, teknoloji seçmeye odaklanması gerekiyor. Seçilecek teknolojinin sektörlere nasıl yayılmasına ilişkin bir stratejimizin olması gerekiyor. Ne yazık ki bu strateji yok.

Sayın meslektaşlarım, 2017 yılında inşaat mühendisliği öğrenimi yapan üniversite sayısı 119, bölüm ve program sayısı ise 187 olmuştur. 2016 yılında 12 bin 215 öğrenci, 2017 yılında ise 12 bin 142 öğrenci bu okullara, bu program ve bölümlere kayıt yaptırmıştır. 2016 yılında odamıza kaydını yaptıran meslektaş sayısı 7 bin 51, 2017 yılının 20 Kasımına kadar Odamıza kaydını yaptırmış olan meslektaş sayısı 7 bin 98. Kayıt yaptırmayanları söylemiyorum, iki yıl içerisinde henüz yıl tamamlanmadan 15 bin mertebesinde meslektaşımız aramıza katılmış. İki yıl sonra değerli meslektaşlarım, her yıl aramıza bu anlayışla 9-10 bin mertebesinde meslektaşımız gelecek. Öğrenci sayısının fazlalığının yanında, öğretim kadroları da oldukça yetersizdir.

Biz can güvenliğiyle ilgilenen bir mesleğin insanlarıyız. Okulların fiziki şartları uygun değil. Ayrıca üniversitelerde özgür bir ortamın olmaması da, öğrencilerin yaratıcı bir düşünceye sahip olmalarını engelliyor, bilim ve teknolojik gelişmenin yeşermesini ortadan kaldırıyor. Bilim bilgi ve teknoloji ancak özgür bir ortamda gelişir. Sertifika ve yetkinlik belgesinin uygulanmaması nedeniyle düşük kalitede mühendislik hizmeti haksız rekabeti körükleyen formaliteyi tamamlamak için kullanılan bir imzacılık anlayışı var ülkemizde. Bu koşullar uzmanlaşmayı da giderek ne yazık ki fakirleştiriyor.

Bilgi üretilerek bilgiye ulaşılır. Rektör ve dekanlar ülkemizdeki, ne yazık ki düşünsel yakınlığa göre değil, bilimsel yeterlilik liyakat ve özgürlük temelinde hareket etmek zorundadırlar. Yoksa birkaç yıl sonra bugünleri de arar olacağız. Soran, sorgulayan, nedenlerle sonuç arasında bağ kuran bir eğitim yerine, ezbere dayanan bir öğretim anlayışı var. İlk ve ortaöğre-

timde evrensel ölçüleri bir tarafa bırakarak, hayatı dini kabuller ekseninde açıklayan bir eğitim sistemimiz var. Durmadan değiştirilen ve oradan gelen öğrencilerle mühendis olunuyor bilindiği gibi, durmadan değiştirilen TEOG ve yükseköğrenime giriş sınavı da ülkemizin bir yarası olarak karşımızda duruyor. Gününbirlik anlayışlarla eğitim ve öğretim sistemine yön verilemez. Elbette ki sistemler değiştirilebilir, ama bunun üzerinde uzun bir süre çalışarak “dört yıl sonra bu sistemi uygulayacağım, beş yıl sonra bu sistemi uygulayacağım” denir. Anne ve babaları, gerek üniversiteye girecek olan, gerekse ortaöğretimden liseye geçecek olan anne ve babaları, çocukları çaresiz bırakamazsınız.

Bilinmesi gerekir ki değerli meslektaşlarım, eğitim bireysel ve toplumsal gelişmenin dinamosudur. Üstelik bugün çok farklı bir dünyada yaşıyoruz. Bilim bilgi ve teknolojik gelişmenin hızına yetişmek çok kolay değildir. Bu nedenle çok farklı bir bilgi ve becerinin yeni kuşaklara kazandırılması gerekiyor. Çünkü biz bir yanıyla meslek insanlarıyız, ama diğer yanıyla da insani gereksinimlerimiz var. Okul programlarında sadece fen ve matematik alanı değil, yaşamımızın içinde önemli ölçüde yer tutan dünyayla ilgili bilgilerin de verilmesi gerekir. Yani felsefenin verilmesi gerekir.

Sayın meslektaşlarım, akli doğru kullanmak, merak etmek, kanıt aramak ve sorgulamak gibi hayatın kendi değerleri, bizim eğitim sistemimiz içerisinde ne yazık ki yoktur. Eğitim sistemimizde akla dayalı olan temel değerler dışlanmıştır. Açık ki, yaşamımızda ahlaki, dini ve milli değerlerin ayrı bir yeri vardır. Fakat bu değerler dünyayı anlamamıza yarayan evrensel akıl ve bilime dayalı değerlerle karıştırılmamalıdır. Merak etmezsen, mantığını doğru kullanmazsan dünyayı anlayamazsın, yeni dünyayı hiç anlayamazsın. Bilim ve teknolojide geri kaldığımız gibi, basın özgürlüğünde, yaşam memnuniyetinde, işçi sömürsünde, iş kazası ve işçi ölümlerinde, insani gelişmişlik sıralamasında, uluslararası şeffaflık, örgütüne göre yolsuzlukta, kadın ve genç işsizliğinde, küresel barış endeksinde, kadın erkek eşitsizliği ve kadın cinayetlerinde, hukuk ve adalette Avrupa ve dünya ülkeleri arasında ne yazık ki sonlarda yer alıyoruz. Dolayısıyla eğitim sadece kendi içerisinde alınmış olan uzmanlıklarla ilgili bir kategorik bir çerçevede düşünülmemesi gerekir. Hayatın her alanına yayılmış olması gerekir. Yani kültürel bir duruma dönüşmüş olması gerekir. Ciddi bir eğitim sorununuz var. 15 yaş öğrenci grubunda başarı seviyeleri ve yetenekleri en düşük ülkeler arasında yer alıyoruz. PISA değerlendirmesine katılan ülke sayısı arttıkça, bizim sıralamamız geriliyor. Bilim, matematik, okuma ve kendi dilini anlama alanlarının hiçbirisinde ortalamayı tutturamıyoruz.

Sayın meslektaşlarım, bugün dünya 4. sanayi dönemini yaşıyor, nesnelerin ve hizmetlerin internetine dayalı olarak gelişen, çapraz olduğu kadar iç örgütsel hizmetler sunan, verimli daha az maliyetli ve esnek bir üretim modelini yaşamımız içine sokmuştur. Dijital dönüşüm inşaat sektörünü de, yani bizim çalışmış olduğumuz sektörü de var olan dinamikleri de giderek değiştiriyor. Değişen ihtiyaçlar, kullandığımız araçları da değiştiriyor. İletişim tarihin hiçbir döneminde yaşanmadığı kadar yoğun yaşanıyor. Hiçbir kurum kuruluş, meslek odamız da dahil olmak üzere bu dönüşüm ve değişimin dışında kalamaz. Ama üzülerek ifade ediyorum ki, içerisinde bulunmuş olduğumuz yer Türkiye'nin en eski 1773 yılında kurulan, mesleğimizin geçmişini de bugüne getiren burada internet yok. Hangi gelişmeden bahsediyoruz? Yenilikçi bilgi teknolojileri iş yapma biçimlerini ve eğitim sistemini de değiştirecek. Biz istesek de değiştirecek, istemesek de değiştirecek. Buna ayak uydurmamız lazım. 4. endüstri devrimi dünyanın gündemine büyük bir dalga olarak girmiştir. Bu dalganın önünde durmak da mümkün değildir.

Böylesi bir dönemde 7.Uluslararası Geoteknik Mühendisliği Sempozyumunu yapıyoruz. Açık ki, bu tür çalışmalar büyük bir emek ve özverinin ürünü olarak ortaya çıkıyor. Çok emek harcandığını, en küçük bir detayın bile gözlerden kaçırılmayarak üzerinde durulduğunu ya da biliyorum.

Başta Düzenleme Kurulumuzun Değerli Başkanı Prof. Dr. Feyza Çinicioğlu olmak üzere, yine aynı titizlikle çalışan İstanbul Şubemizin Başkanı Sayın Nusret Suna'nın şahsında Düzenleme Kurulu Üyelerini, İstanbul Şubemizin Yönetim Kurulu Üyelerini selamlıyorum. Ayrıca Bilim Kurulu, Danışma Kurulu, her türlü bu sempozyumun düzenlenmesinde maddi ve manevi

katkısı veren, ayrıca sempozyumumuzun zenginleştirilmesi çerçevesinde bilgileriyle katılan buraya gelen, görmediğimiz ama arkada büyük bir emek olarak duran tüm çalışma arkadaşlarımı kutluyorum.

İnşaat Mühendisleri Odası 45. Dönem Yönetim Kurulu adına tümüne teşekkür ederken, sempozyumumuzun başarılı geçmesini diliyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

İnşaat Mühendisliği Hizmetinde 40 Yıl Töreni - Ankara

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe

21 Aralık 2017

Mesleğinin 25 yılını 40 yılını 60 yılını doldurmuş olan, bu süre içerisinde önemli hizmetlerde bulunan, ülkemizin gelişmesi için gecesini gündüzüne katarak çalışan siz değerli meslektaşlarımı, eşlerinizi, çocuklarınızı, torunlarınızı saygıyla sevgiyle selamlıyorum, 45. Dönem İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu adına hoş geldiniz.

Sevgili meslektaşlarım, geçmiş yoksa bugün yok, bugün yoksa gelecek yok. Bizim geçmişimiz son derece önemli. Çok uzun yıllar öncesine dayanır. Kimileri zanneder ki, 1773 yılında İstanbul Teknik Üniversitesinin kurulmuş olmasıyla inşaat mühendisliği öğrenimi başladı. Oysa inşaat mühendisliği insanın yeryüzüne düşmüş olduğu günden bugüne kadar vardı. İnşaat mühendisliği öğrenimi de ülkemizde 1727 yılında, her ne kadar Avrupa'dan 300 yıl sonra kurulmuş olsa da, matbaanın ülkemizdeki kurucusu İbrahim Müteferrika'nın dönemin padişahı olan III. Ahmet'e önerisiyle Üsküdar'da bir Bostancı Ocağı kurulur ve bu Bostancı Ocağına 300 öğrenci alınır. Çünkü Osmanlı giderek girmiş olduğu bütün savaşları kaybetmektedir. Bu çerçevede düşünülür ki, bilime tekniğe ve mühendisliğe büyük ölçüde ihtiyaç var. İşte Üsküdar'da 1727 yılında kurulan Bostancı Ocağı, dönemin yeniçerileri ve çevresinde toplamış oldukları diğer insanlarla birlikte başarılar ve 300 Bostancı Ocağı öğrencisini şehit ederler. İşte bunlar bizim ilk meslek büyüklerimiz olarak, ilk öğrenci geçmişimiz olarak söylenebilir.

Bitmez, 1734 yılında bu sefer yine Üsküdar Topbaşı'nda bir hendese hane kurulur. Yine yeniçeriler, çevrelerine toplamış olduğu gericilerle burayı da kapatır, ta ki 1773 yılında kurulan Mühendishaneyi Bahri Hümayun'a kadar. İşte mühendishaneyi Bahri Hümayun resmi anlamda ülkemizde ilk mühendislik öğreniminin yapılmış olduğu yerdir. Sırasında Mühendishaneyi Berri Hümayun, Hendesei Mülkiye Mektebi, Mühendis Mektebi, Yüksek Mühendis Mektebi ve bugünkü İstanbul Teknik Üniversitesine kadar ulaşır, 1944 yılında İstanbul Teknik Üniversitesinin kurulmasıyla.

Bu sadece bahsettiğim öğrenimle ilgili kısmıydı, ama tarihin tüm dönemlerinde bilim ve teknikle uğraşan, özellikle 1773 sonrası kurulmuş olan İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileri, hayatı da boş geçmezler, sürekli olarak örgütlenirler. 1900 sonrası dönemde de Balkan savaşı, birinci dünya savaşı, Çanakkale savaşı ve Kurtuluş Savaşı mücadelesi. Bu dönemlerde de okullarını kapatan mühendislik öğrencileri savaşa katılırlar, ta ki cumhuriyetin kurulmasına kadar. Bu çerçevede değerli meslektaşlarım, geçmişimizle de övünüyoruz. Çünkü cumhuriyetin kurulmasında ve bağımsızlığımızın Mustafa Kemal tarafından, Mustafa Kemal ve arkadaşları tarafından ilan edilmesinde siz değerli meslektaşlarımın geçmişleri de aynı zamanda buraya geldi bugün. Tümünüzü bu çerçevede saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli meslektaşlarım, bugün dünya dördüncü endüstri devrimini yaşıyor. Bilgi ve bilişim alanı her geçen gün gelişiyor. Yazılım programlarıyla yeni kodlama, yeni bir algoritma yaratılıyor. Ülkeler artık sektörlerden daha çok, sektörleri dönüştürecek teknolojilere odaklanıp, yeni yatırımlar yapıyor. Yaşam bilimlerine, malzeme bilimlerine ve bilgi iletim teknolojilerine büyük önem veriliyor. Ülkemizin sektör değil, teknoloji seçmeye odaklanması gerekiyor. Bu

gelişmelerden inşaat mühendisliği alanı da, biz de, Odamız da önemli ölçüde etkileniyor.

İnşaat mühendisliği mesleği, kurucu mühendislik alanlarının başında gelmektedir. Bu bağlamda mesleğimiz evrensel bir meslektir. Kendilerine emanet edilen dünyada sürdürülebilir bir yaşam kalitesini artırmak amacıyla, mesleki bir yetkinlik, etik bir anlayış ve geniş bir işbirliği içerisinde olmak durumundadırlar. İnşaat mühendisliği, insanların ihtiyaç duyduğu her yapıyı farklı malzeme ve tasarımlarla bir araya getirip, düşünceyi eyleme dönüştüren bir meslektir. Aynı zamanda inşaat mühendisleri de, bir medeniyet kurucusu ve geliştiricisidirler.

Dünyanın herhangi bir yerindeki doğal ve ekolojik değerlerin bozulması yerel düzeyde kalmıyor, aynı zamanda tüm insanlığı etkiliyor. Sürdürülebilir bir planlama ve sürdürülebilir bir sosyal çevrenin oluşturulması, hizmet sürecimizin ana halkası olarak bizleri de giderek şekillendiriyor. Bu nedenle hizmet üretim sürecinde sadece bilimsel ve teknik gerekliliklerin yerine getirilmesi yeterli değil, hayatın genel akışı içerisinde doğaya ve yaşam alanlarına haksızca müdahale edenlere karşı sesimizi de yükseltmemiz gerekiyor.

Sevgili meslektaşlarım, insanlar güven ve huzur içerisinde yaşasınlar diye sürekli olarak öğrenirler. Güvenli yapılar üretiriz bizler de. Can ve mal güvenliğini sağlayan bir mesleğin insanlarıyız. İnsanların barındığı, yaşadığı, hizmet aldığı yapılar nasıl güvenli olmak zorunda ise, yaşadığımız coğrafyayla toplum da güvenli huzurlu bir yaşam içerisinde olmalıdır. Güvenli ve huzurlu bir ortamda yaşamanın genel şartı, barış içinde bir arada yaşamaktan geçmektedir. Ne yazık ki bölgemizde devam eden savaş, gençlerimizin ve torunlarımızın geleceğini önemli ölçüde etkilemekte ve giderek yok etmektedir. Bu nedenle içte ve dıştaki bu savaşın bir an evvel durması, bir an evvel bitirilmesi gerekmektedir.

63 yılı geride bırakan bir meslek odasının üyeleri olarak, giderek artan öğrenci kontenjanlarıyla, inşaat mühendisliği bölüm ve programlarına çok sayıda öğrenci alınmasının sürdürülemez olduğunun altını bir kez daha çizmek isteriz. Bugünkü anlayış sürdürülürse eğer, 10 yıl içerisinde aramıza 90-100 bin mertebesinde meslektaşımızın katılacağını burada bilgilerinize sunmak istiyorum. Oysa artan toplumsal gereksinimler çerçevesinde, mesleki yetki, mesleki yeterlilik, imza sorumluluğu ve haklar konusunda oldukça yetersiz bir yasanın bulunması da, mesleğimizin itibarını giderek düşürmektedir. Yasal alanımızın daraltılmasına değil, çok daha fazla genişletilmesine ihtiyacımız var. Görevimiz hep birlikte yaşamış olduğumuz sorunları çözmek ve mesleğimizin toplumdaki yerini ve etkinliğini yükseltmektir. Bu kapsamda siz değerli meslektaşlarımıza da önemli görevler düşmektedir.

Mesleğinde 25, 40, 50, 60 yıla ulaşan saygıdeğer meslektaşlarım, ayrıca vizyon sahibi meslek insanları olarak, yeni mesleğimizin yol haritasını belirlemeye muktedir olan bir mesleğin insanları olarak, uzun bir geleceği şimdiden planlamak ve bir yol haritasını hep birlikte buradan sonraki süreçte de oluşturmamız gerekiyor. Çünkü Selim Başkanımın altını çizdiği gibi, üç mesleğin emekliliği olmaz. İnşaat mühendisliğinin emekliliği olmaz, öğretmenlerin emekliliği olmaz, doktorların emekliliği olmaz. Bir meslek daha ekleyeyim, hukukçuların da emekliliği olmaz. Bu nedenle geleceğimizi birlikte çizmek durumundayız.

Planlayıcı, tasarımcı, inşacı ve toplumun sosyal ekonomik motoru olan inşaat mühendisleri, yapılı çevrenin mutlaka ve mutlaka temsilcileri olmalıdırlar. Meslekte 25 yılına 40 yılına ulaşan 60 yılına ulaşan sevgili meslektaşlarım, karda kışta yeryüzünde yer üstünde önemli çalışmalar yaptınız. Eşinizden, çocuklarınızdan ayrı kaldınız. Ülkemizin imarı ve gelişmesi için çalıştınız. Hizmet üretim sürecinde doğal çevrenin ve sizlere sunulan kaynakların önemli ölçüde koruyucuları oldunuz. Doğal olaylarla birlikte, diğer teknolojik tehditlerin ortaya çıkaracağı tehlikelerin yaratacağı risklerin aynı zamanda yöneticileri oldunuz. Çevre ve altyapı politikalarının belirlediği tartışmalarda bilgisiz, fakat mührü elinde tutanları çoğu zaman aşamadınız. Bilimsel ve teknik konularda karar oluşturma süreçlerinde bilgi ve birikiminizi yer ve zaman demeden her yerde kullandınız. Dağda, taşta, su altında, su üstünde her türlü doğa koşullarını aşarak mesleğimize ve ülkemize önemli katkılarda bulundunuz. Bu arada meslekte 25 yılı, 40 yılı, 50 yılı ve 60 yılı geride bıraktınız. 19 Aralık 1954 yılında kurulan ve bugün 63 yılı geride bırakan İnşaat Mühendisleri Odasının bir üyesi olarak bugün burada toplandınız.

Değerli meslektaşlarım, ilk kurucu genel kurumumuzun başkanı olan Sayın Rüştü Özal'ı buradan

saygıyla sevgiyle bir kez daha anmak istiyorum. Yine ilk kurucu başkanımız olan Sayın Hikmet Toraks büyüğümüzü buradan saygıyla ve sevgiyle anmak istiyorum. Yetmez, tüm kurucularımızı, 1954 yılından bu yana gerek yönetim kademelerinde, gerekse başka kurul ve komisyonlarımızda hizmet üreten, gerekse ülkemizin imarı çerçevesinde çalışan tüm meslektaşlarıma saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum.

25 yılını, 40 yılını, 50 yılını geride bırakmış olan siz değerli meslektaşlarımdan bundan sonraki süreçte çocuklarınızla, eşlerinizle, torunlarınızla daha sağlıklı yıllar geçirmenizi diliyorum, tümünüze saygılarımı ve sevgilerimi İnşaat Mühendisleri Odası 45. Dönem Yönetim Kurulu adına sunuyorum. Saygılarımla.

Değerlendirmeler Görüşler Raporlar

İMO Çanakkale Şube tarafından hazırlanan

Çanakkale İli Ayvacık Deprem Raporu

25 Şubat 2017

Çanakkale ili Ayvacık ilçesinde yaklaşık 2 aydır devam eden sismik bir hareketlilik gözlenmektedir. Bölgede büyüklüğü 5,3'e varan depremler meydana gelmiştir ve gün içinde büyüklükleri değişken sayısız depremler ile bölge halkı tedirginlik yaşamaktadır. Depremlerin meydana geldiği ilk günden itibaren İnşaat Mühendisleri Odası Çanakkale Şubesi Valilik nezdinde oluşturulan komisyona üyeleri ile katılarak bölgede hasar tespit çalışmalarına katılmış, sonrasında ise bölgeye yönetim kurulu olarak inceleme gezisi düzenlemiştir. Bölgede görev alan gerek kamuda çalışanı gerek ise serbest çalışan üyelerinden aldığı bilgiler ışığında bu rapor oluşturulmuştur. Raporun kaleme alındığı tarih itibarı ile bölgede hareketlilik devam etmekte olup, bölgede çadır kentler ve geçici konteyner kentler kurulmuştur. Bölge halkının ihtiyaçları imkanlar dahilinde karşılanmaktadır.

Bölgenin Genel Coğrafyası ve Demografik Yapı

Depremlerin merkezi Çanakkale ili Ayvacık ilçesinde Baba burunu olarak bilinen Anadolu yarımadasının en batı ucudur. Çanakkale ili merkezine uzaklığı takribi 80 km en yakın ilçe merkezi olan Ayvacık ilçesine ise 32 km civarındadır. Bölgede deniz kenarlarında turistik tesisler olsa da deprem etkilenen bölgeler genelde dağlık alanda bulunan köylerdir. Saha çalışmasında bulunan köylerin isimleri ve nüfusları aşağıda verilmiştir.

Yerleşim yeri	Nüfus
Bademli	247
Koyunevi	217
Çamkalabak	635
Yukarıköy	644
Balabanlı	196
Koruoba	464
Tuzla	625
Taşagıl	67
Çamköy	80
Kızılkeçili	180
Babadere	149
Kocaköy	211
Gülpınar	1351
Toplam	5066

Bölge turistik olduğundan, köylerdeki nüfuslar genelde yaz aylarında belirtilen sayılara ulaştığı bilgisi bölgede yapılan incelemelerde gözlenmiş ve halktan alınan bilgiler ile teyit edilmiştir.

Depremde evleri zarar görmese dahi tedirgin olup evlerine giremeyen insanlarda katıldığında aşağı yukarı yukarıda belirtilen nüfusun depremden etkilendiği öngörülmüştür.

Bölge halkının çoğu geçimini hayvancılık ve tarım ile sağlamaktadır, bunun yanında genç nüfus yakında bulunan turistik tesislerde çalışmaktadır. Hayvancılığın yoğun olmasından dolayı geniş meralar üzerinde halk tabiri ile “kışla” olarak anılan ahır ve kulübe tarzı yapılar bulunmaktadır ve hasarın çoğu bu yapılarda gözlenmiştir.

Sismik Hareketlilik ve Genel Jeoloji

Bilindiği üzere Çanakkale ili mevcut sismik haritaya göre 1. derece deprem bölgesinde yer almaktadır ve bölgede egemen olan 2 adet fay vardır. Bunlar Kuzey Anadolu Fayının devamı olan

Yenice-Gönen fayı ve Gelibolu yarımadasının altından geçerek ege denize uzanan Saros-Gaziköy faylarıdır. Bunların dışında Çan-Biga fay zonu ve Etilil fayı bölgede bilinen faylardır. Depremlerin meydana geldiği yerde ise bölgesel faylar olup yüksek enerjili deprem üretmesi beklenmeyen faylardır. Ayvacık bölgesi Kazdağlarının denize doğru uzantısı olan baba burunu genelde kayalık bir zemin yapısına sahiptir. Çanakakale merkezinin tersine bölgede iri bloklar ve kayalar önemli yer tutmaktadır. Bölgede depremler halen sürmekte olup kayda değer büyüklükte olan ve hasara yol açan depremler aşağıda verilmiştir (Veriler AFAD ve Kandilli Rasathanesi'nin Web sayfalarından alınmıştır).

Tarih	Büyükölük	Merkez
06.02.2017	5,3 mw	Ayvacic
08.02.2017	4,5 mw	Gürpınar
08.02.2017	4,7 mw	Gürpınar
10.02.2017	4,9 mw	Kocaköy
12.02.2017	5,3 mw	Gürpınar
16.02.2017	4,7 mw	Babakale

Gözlenen Hasarlar ve Nedenleri

Bölgede en fazla hasarın olduğu köy olarak Yukarıköy gözlenmiştir, bu yüzden geçici konteyner kent ve çadırlar yoğunluklu olarak bu bölgeye kurulmuştur. Bu köy de yapılaşma genelde tek katlı ve taşların üst üste konularak ara bağlayıcı olarak çamurun kullanıldığı yapılar şeklinde görülmüştür. Genel imalat yöntemi iri blokların arasına kırmataş boyutunda olan parçaların çamur ile doldurulması şeklindedir. Köy alan olarak büyük yapılar genelde birbirinden uzakta yoğunlaşmıştır. Yapılarda görülen hasarlar, yığma olan duvarların hiçbir bağlayıcı (kısmen çamur kullanılarak) olmadan birbiri üstüne konulan taşların dizilmesi ve çamur saman karışımı bir harç ile sıvanması ile imal edilen yapılarda meydana gelmiştir. Bölgede bol bulunan iri bloklu taşların ve kayaların en azından harç kullanılarak imal edilen yapılarda hasar tolere edilebilir seviyede kalıp göçme yaşanmadığı sahada gözlenmiştir. İnceleme sırasında en azından düşey veya yatay hatlı kullanılarak yapılan yapılarda göz ile görülebilecek hasara rastlanmamıştır. Taşların ve çamurun kullanıldığı imalat tekniğinde, binaların içindeki bölme duvarlarının dış akslar ile olan bağlantısında kilit örgü sistemine yeterince özen gösterilmemiş ve taşların birbiri üzerine bindirme bölgelerinde bloklar yeterince bindirilmediğinden buradan taşlar birbirinden sıyrılmış ve göçme yaşanmasına neden olmuşlardır.

Dış cephede açılan pencere ve kapı boşluklarında köşelerden yeterli mesafe bırakılmadığından ($L < 1$ m) binalarda ki hasarlar bu noktalarda yoğunlaşmıştır. Pencere ve kapı boşlukları üzerindeki lentolarda taşıyıcı olan duvarlara çok az mesafede ($L < 20$ cm) bindirilmiş olan yapılar gözlemlenmiştir. Bağlayıcı olarak çamur kullanılan binalarda göze çarpan bir diğer sorun ise, ev içine yerleştirilen ocakların bulunduğu duvar etrafındaki çamuru kurutarak bağlayıcılık özelliğinin kaybolmasına yol açmasıdır. Taş ve çamur kullanılarak yapılan evlerin duvarlarına çatıdan gelen yükleri aktarmak için yerleştirilen ahşap kalaslar bindirme boylarına dikkat edilmeden yerleştirildiği için, duvarlarda meydana gelen deplasmanlara çatı kaplaması dayanamamış ve çatı üzerinde yalıtım amacıyla kullanılan toprağın yer yer 30-40 cm civarına çıkması çatıya gereğinden fazla yük bindirmiş böylece çatının belli bir kısmında yaşanan hasarın binanın tamamına yayılmasına yol açmıştır. Bölgede dış duvarları taş ve çamurdan ara bölme duvarları ise tuğla ve çimento bazlı harç kullanılarak yapılan binalara rastlanmıştır, bu binaların bir kısmında (genelde dış duvarlarda) göçme yaşanmış fakat harç kullanılarak imal edilen bölme duvarları yapıyı ayakta tutmaya yetmiştir. İri bloklu taşların ve çimento bazlı harç ile yapılan binalarda ise dışarıdan yapılan incelemede herhangi bir hasara rastlanmamıştır. İnceleme sırasında hasarlı yapılarda ki başlıca hasarın nedeni olarak, harç malzemesi olarak kullanılan çamurun zaman geçtikçe bağlayıcılık özelliğini yitirmesi ve taş işçiliğinde yapılan

Fotoğraf 1 - Çamur ve taştan yapılmış yapıda köşeden yıkılma hasarı

Fotoğraf 2 - Taş duvarlarda hasar bağlayıcı harç kullanılan duvarlar ayakta

Fotoğraf 3 - Önde sağlam arkada ise ocak kullanımından dolayı hasar görmüş yapı

Fotoğraf 4 - Bölgedeki genel hasar gören yapı kesiti

özensizlik veya hatalar olarak belirlenmiştir. Deprem etkisine maruz kalmadan kendi kendine ayakta zor durabilen yapılar en ufak dış etkiye maruz kaldığında dağılmışlardır.

Yukarıköy dışında bölgede Tuzla, Kızılkeçili, Bademli, Gürpınar, Çamkalabak gibi yerleşim yerleri incelenmiş görülen hasarların hemen hemen aynı olduğu gözlenmiştir. Diğer bölgelerde çalışan üyelerimiz ile yapılan görüşmelerde hasar boyutunun en fazla olduğu köy Yukarıköy olduğundan raporda değinilen hasarlar bu köyde yapılan çalışma neticisinde raporlaştırılmıştır.

Sonuç

Bölgedeki yapı stoğu genel olarak incelendiğinde gözlenen hasarların oluşmasının kaçınılmaz olduğu görülmektedir. Bırakın mühendislik hizmetini, işini bilen bir ustanın yaptığı yapılar bile bu büyüklükteki depremi atlatabilmiştir. Hasar gören yapıların çoğunun 30-40 senelik yapılar olduğu görülmüş ve yapı sahipleri ile yüzyüze görüşerek bu bilgiler teyit edilmiştir. Mera bölgelerindeki ahır olarak kullanılan yapılarda da hasar vardır fakat bu yapılar bölge sakinlerinin kendi imkanları dahilinde yapıldığından rapora konu edilmemiştir.

Bölgede görülen en önemli eksiklik, hasar tespitine katılan ekiplerin tecrübesizliğidir. Sayısız deprem yaşamamıza rağmen ülkemizde hasar tespitinde görev alacak uzman kişilerin olmasından dolayı bölge halkı tedirginlik yaşayıp sağlam olan evlerine dahi girememektedir. Bu durum ihtiyaç sahiplerine yapılan yardımların aksamasına, hayatın olağan akışına dönme süresini uzatmaktadır. Hasar tespit çalışmasında ülke olarak herhangi standart veya hazırlığımız olmadığından dolayı bölgedeki hayatın normal akışına dönmesi zaman almakta, bu durumda kaynakların efektif olarak kullanılmasını engellemektedir. Bölgeye gönderilen yardım konusunda bir sıkıntı gözlenmemiş hatta devlet imkanlarının zorlanarak afet bölgesi kısa sürede kontrol altına alındığı görülmüştür.

Gözlenen hasarlar tahmin edilebileceği gibi eski, mühendislik hizmetinden yoksun, kendi halinde ayakta durması bile mümkün olmayan yapılarda gözlenmiştir. Bu depremin en sevindirici yanı ise can kaybının yaşanmamasıdır. Ülke olarak depreme hazırlık seviyemizin, afet yaşandıktan sonra bölgeye yardım götürmekten ileri olmadığı maalesef bir kez daha tecrübe edilmiştir. Özellikle kırsal bölgelerde belli başlı inşaat kurallarına uygun binaların bu büyüklükteki bir depremi hasarsız veya göçme olmadan atlatabileceği yerinde görülmüştür. İnşaat rantının olmadığı bu bölgelerde en kısa zamanda yapıların kurallara uygun hale getirilmesi en büyük temennimizdir.

**İMO Diyarbakır Şube ve Dicle Üniversitesi Mühendislik
Fakültesi tarafından hazırlanan**

Adıyaman Samsat Depremi Ön Değerlendirme Raporu

3 Mart 2017

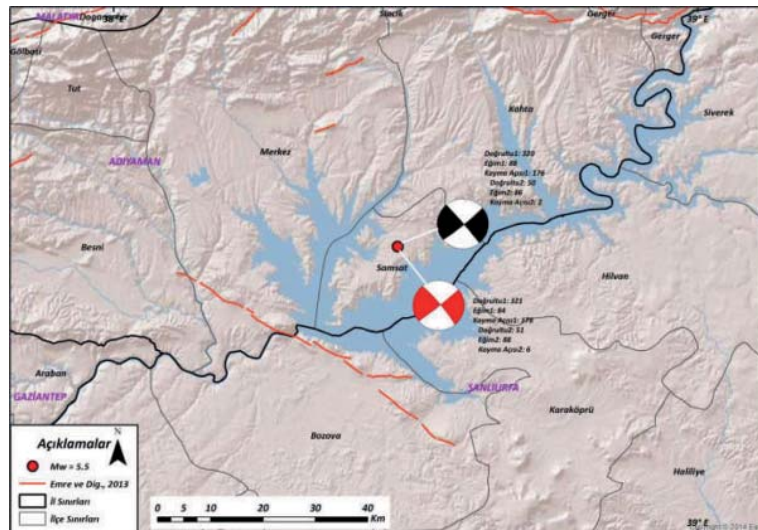
Hazırlayanlar

Yrd. Doç. Dr. M. Şefik İmamoğlu, Yrd. Doç. Dr. İdris Bedirhanoğlu,
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin Öncü, İnş. Müh. Zeki Şimşek

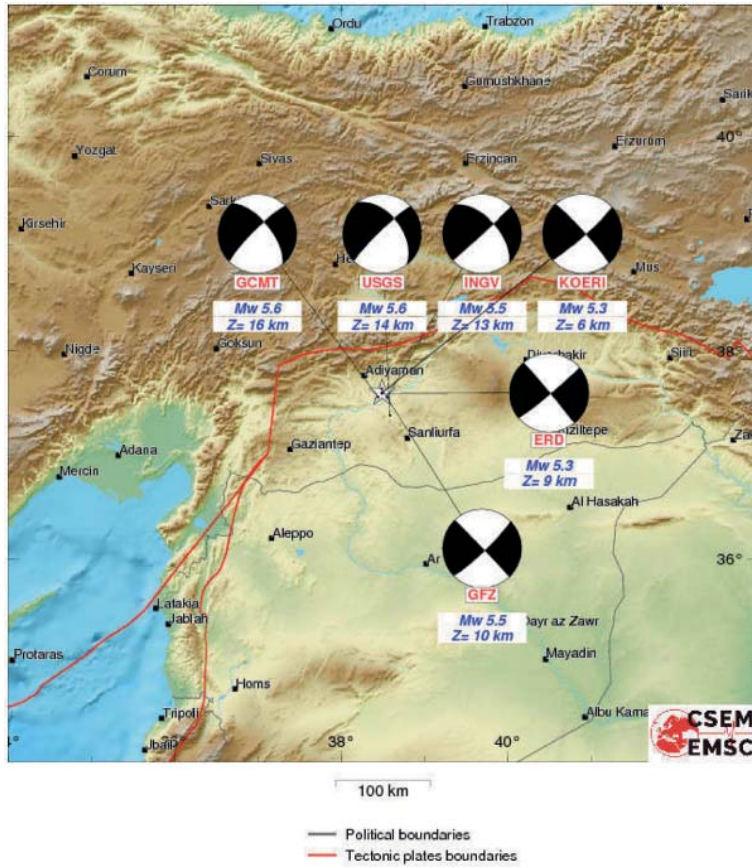
1. Giriş

02.03.2017 tarihinde yerel saat ile 14.07'de merkez üssü Adıyaman İli Samsat İlçesinin kuzey-kuzeybatısında yer alan Uzuntepe köyünün güneyinde orta şiddette bir deprem meydana gelmiştir.

Can kaybının olmadığı, buna karşılık 30 civarında vatandaşın yaralandığı depremde, Samsat ilçesindeki yapıların çoğunun hasarlı olduğu görülmüştür. İlçe merkezinde yapılan incelemede tamamen göçmüş bina tespit edilmemiştir. Depremin gerçekleşmesinin hemen ardından Dicle Üniversitesi Mühendislik Fakültesinden Yrd. Doç. Dr. M. Şefik İmamoğlu (Jeoloji Müh.), Yrd. Doç. Dr. İdris Bedirhanoğlu (İnş. Müh.), Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin Öncü (İnş. Müh.) ve İMO Diyarbakır Şubesinden İnş. Müh. Zeki Şimşek'ten oluşan teknik heyet tarafından, depremde kısa bir süre (yaklaşık 20 saat) sonra yerinde incelemeler yapılmıştır (03.03.2017).

Şekil 1 - Samsat Uzuntepe arasında yer alan merkez üssünün odak mekanizması çözümleri

Şekil 2 - Samsat Uzuntepe arasında yer alan merkez üssünün odak mekanizması çözümleri

Teknik heyet 1 gün boyunca yerinde incelemelerde bulunmuştur. İleriki zamanlarda daha detaylı incelemelerin yapılmasına devam edilecektir.

Meydana gelen depremin büyüklüğü Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi Deprem Araştırma Enstitüsü (KRDAE) ile T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Deprem Dairesi Başkanlığı (AFAD) tarafından 5.5 ve United States Geological Survey (USGS) tarafından 5.6 olarak bildirilmiştir. Konu ile ilgili diğer kuruluşlar depremin büyüklüğü için 5.3 ile 5.6 arasında değişen değerler bildirmişlerdir. Odak derinliği için ise 6-16 km arasında değişen değerler vermişlerdir (Şekil 1-2).

Depremi merkez üssüne en yakın yerleşim yerleri olarak; 2 km güneydoğusunda 9400 nüfuslu Samsat, 26 km kuzeybatısında 224000 nüfuslu Adıyaman, 115 km güneybatısında 1066000 nüfuslu Gaziantep yer almaktadır.

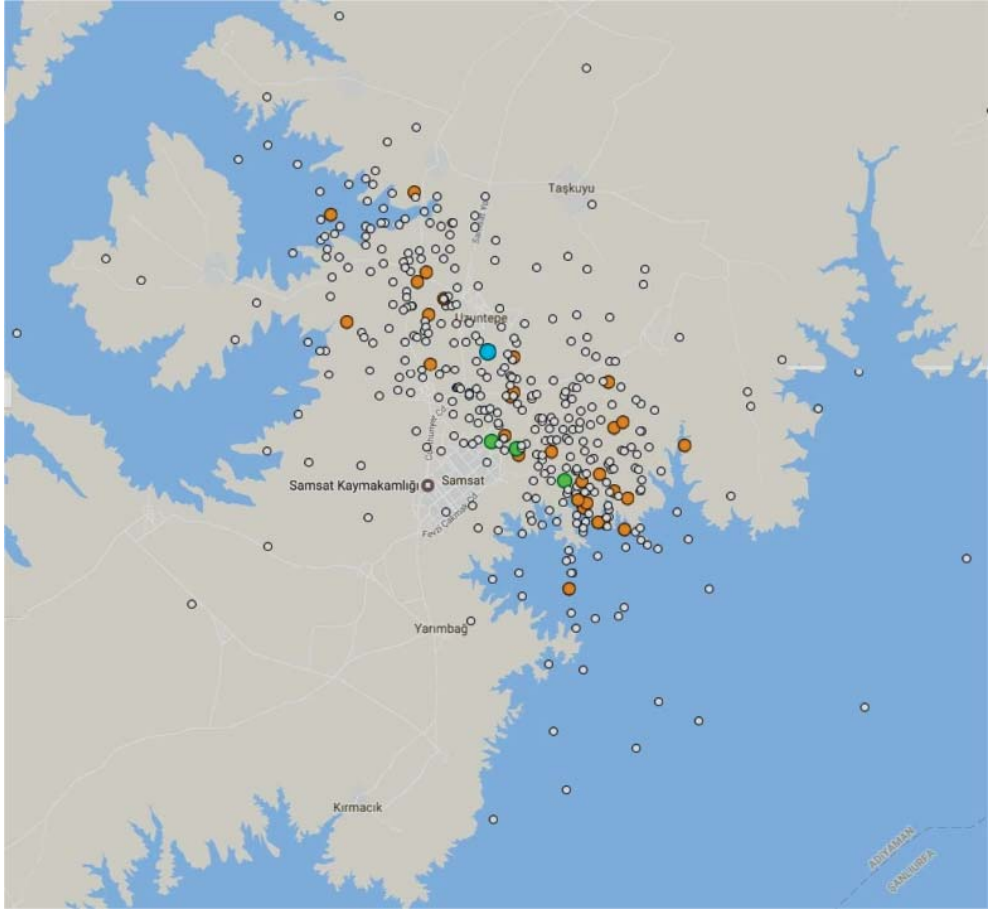
Ana deprem ve artçı şoklar incelendiğinde depremin, kuzeybatı - güneydoğu yönlü, sağ yanal atımlı, Kalecik ve Samsat fayı üzerinde geliştiği görülmektedir (Şekil 3).

Bölgenin sismisitesine bakıldığında, 1960 yılından depremin olduğu güne kadar meydana gelen $M > 3$ olan depremlerin tamamen fay zonlarıyla uyum içinde olduğu, ancak bu faylar üzerindeki etkinliğin Doğu Anadolu fayına göre çok daha az olduğu görülmektedir (Şekil 4, 5, 6).

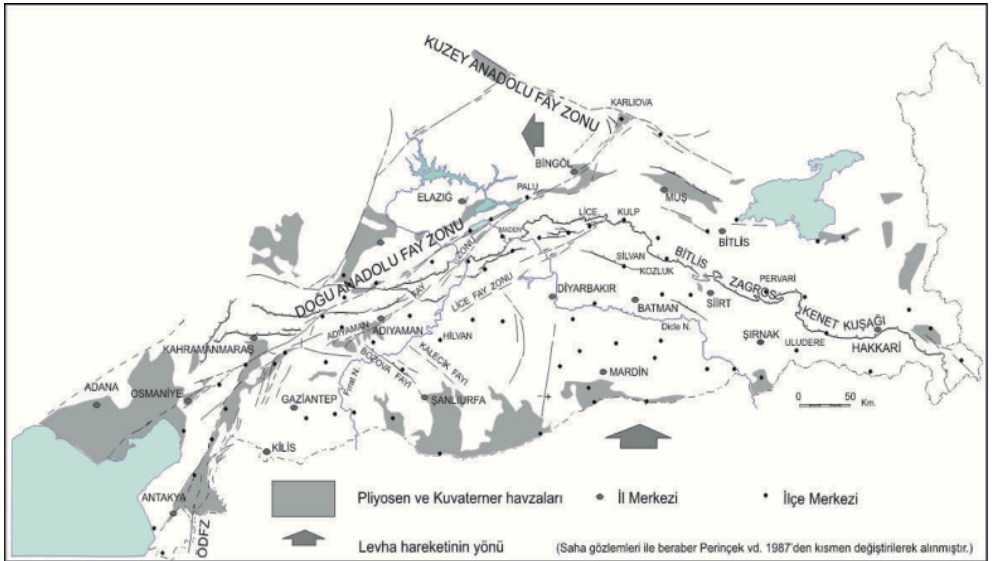
Yapılardaki hasarlar aşağıdaki başlıklar halinde incelenmiştir:

S Betonarme karkas yapı hasarları S Yığma Yapılar

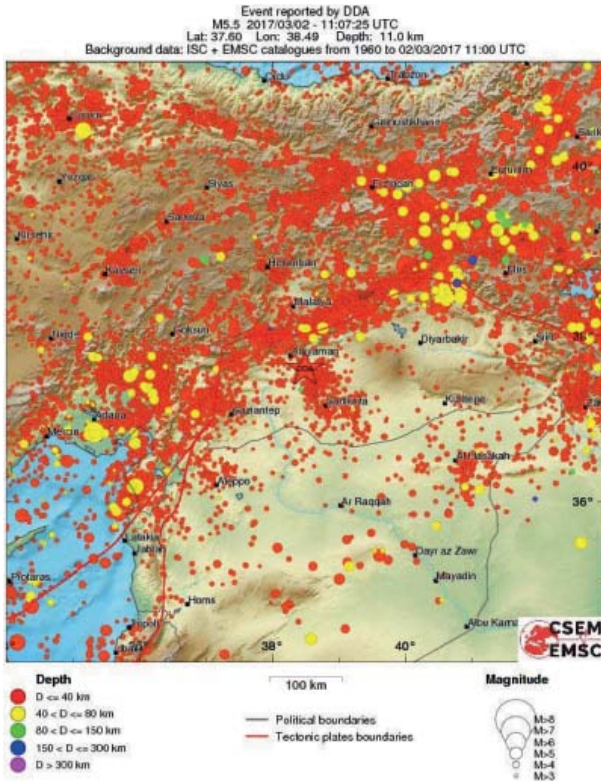
S Diğer hasarlar (Bahçe yapıları, çevre duvarlar, vs.)

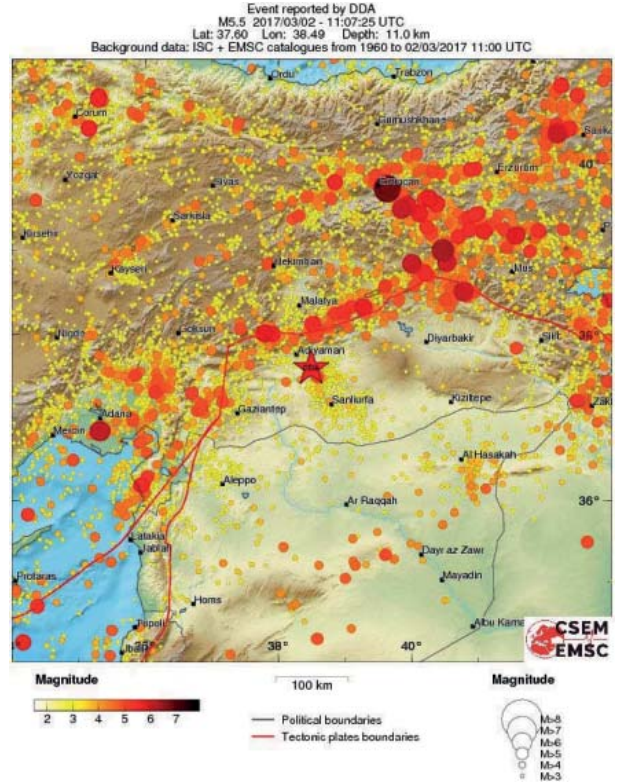
Şekil 3 - Depremin ana şoku (mavi) ve artçı şoklar

Şekil 4 - Güneydoğu Anadolu Bölgesi ve yakın yöresindeki ana faylar

Şekil 5 - Güneydoğu Anadolu Bölgesi ve yakın yöresindeki ana faylar üzerinde 1960-02/03/2017 tarihleri arasında meydana gelen deprem etkinliği

Şekil 6 - Güneydoğu Anadolu Bölgesi ve yakın yöresindeki ana faylar üzerinde 1960-02/03/2017 tarihleri arasında meydana gelen deprem etkinliği

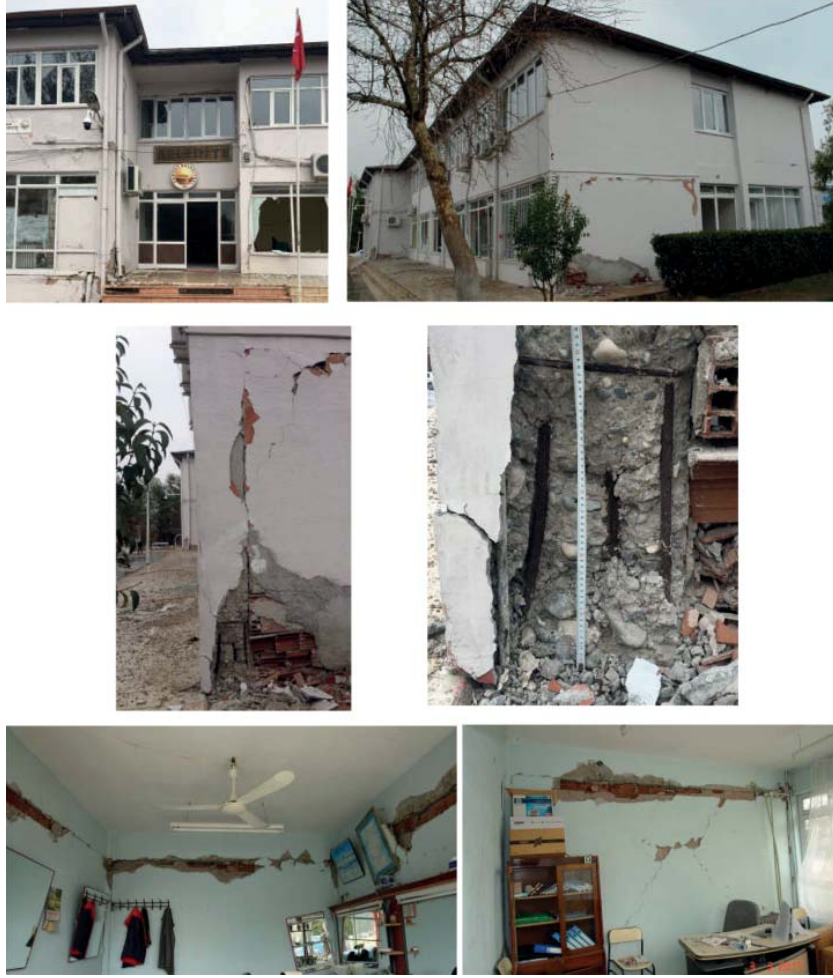
2. Betonarme Karkas Yapı Hasarları

Betonarme karkas yapı hasarları, yapısal ve yapısal olmayan hasarlar olmak üzere iki başlık altında toplanmıştır.

2.1. Yapısal Hasarlar

Yapılan incelemelerde yapısal hasarların çoğunlukla az katlı yapılarda olduğu tespit edilmiştir. Çok katlı yapılarda çatlakların yapısal elemanlara sirayet etmedikleri görülmüştür. Yapısal hasar olan yapılarda hasarın başlıca sebebinin malzeme kalitesinin yetersizliğinden kaynaklandığı görülmüştür. Betonun granülometrisinin uygun olmadığı (büyük ebatlı agregaların bulunması, kusurlu agrega oranının yüksek olması), dış etkiler ve donatı korozyonundan dolayı betonun zaman içinde yıprandığı ve bundan dolayı beton dayanımının çok düşük seviyeye düştüğü düşünülmektedir. Donatıların korozyona maruz kalarak önemli düzeyde kesit kaybına uğradığı görülmüştür. Donatı düzenlerinin de (etriye aralığı, pas payları vs.) uygun olmadığı görülmüştür.

Şekil 7'de Samsat Belediye Hizmet Binası'na ait hasar resimleri verilmiştir. Görüldüğü gibi iki katlı olan binanın zemin katındaki bir kolon ağır hasar görmüş ve taşıma gücünü yitirmiştir. Bu kolonda yapılan gözlemsel incelemede kullanılan betonun uygun granülometriye sahip olmadığı, donatının ağır korozyona uğradığı ve etriye aralıklarının çok fazla olduğu tespit edilmiştir. Yapının duvarlarının taşıyıcı elemanlardan ayrıldığı ve diyagonal çatlakların olduğu görülmüştür. Şekil 8'de Samsat ilçesinde bulunan bodrum+iki katlı bir konut yapısının taşıyıcı elemanlarında ve duvarlarında oluşan ağır hasar verilmiştir. Şekil 9'de Samsat ilçesinde tek

Şekil 7 - Samsat Belediye Hizmet Binasındaki yapısal hasarlar

Şekil 8 - Samsat İlçe merkezindeki iki katlı konut yapısındaki yapısal hasar

Şekil 9 - Konutları Atatürk Barajı gölet alanı içinde kalan aileler için yapılan tipik konutların yerleşimi ve bu yapılardaki yapısal hasarlar

katlı tipik konut yapılarının genel yerleşimi ve hasarları verilmiştir. Bu yapılar Atatürk barajı gölet alanı içinde kalan ilçe sakinleri için yapılan tipik konut yapılarıdır. Dışarıdan yapılan gözlemsel incelemelerde yapıların yaklaşık hepsinde yapısal ve yapısal olmayan hasarlar tespit edilmiştir.

2.2. Yapısal Olmayan Hasarlar

Yapısal olmayan hasarlar hem yeni hem eski yapılarda çok sayıda gözlenmiştir. Gözlenen yapısal olmayan hasarlar şunlardır: duvar çatlakları, duvarların düzlem dışı ötelenmesi ve devrilmesi, duvar çerçeve ayrışması, kaplamaların dökülmesi, cam kırılmaları, çatı kalkan duvarlarının devrilmesi, bahçe duvarlarının devrilmesi, cami mihraplarının devrilmesi. Yapısal olmayan hasarların önemli bir kısmının can kaybına sebebiyet verecek türden hasarlar olduğu tespit edilmiştir.

Aşağıdaki şekilde çok katlı yapılara ait yapısal olmayan hasarlar verilmiştir. Bu yapılardaki hasarlar genellikle duvar çatlakları, çatı çevresi parapet duvarı hasarı, duvarların düzlem dışı ötelenmesi şeklinde gözlenmiştir. Bazı yapılarda çatlakların duvardan kolon ve kirişlere sıva çatlağı şeklinde sirayet ettiği görülmüştür. Aşağıda Şekil 10'da Samsat Çok Amaçlı Anadolu Lisesi'ndeki duvar çatlakları ve parapet hasarı gösterilmiştir. Şekil 11'de Samsat Kaymakamlık binasındaki hasarlar verilmiştir. Görüldüğü gibi çok sayıda duvar çatlakları mevcut olup,

Şekil 10 - Samsat Çok Amaçlı Anadolu Lisesi binasındaki yapısal olmayan hasarlar

Şekil 11 - Kaymakamlık binasındaki yapısal olmayan hasarlar

Şekil 12 - Samsat İlçe hastanesindeki yapısal olmayan hasarlar

Şekil 13 - Hacı Ömer Camisi'ndeki yapısal olmayan hasarlar

Şekil 14 - Konutları Atatürk Barajı gölet alanı içinde kalan aileler için yapılan tipik konut yapılarındaki yapısal olmayan hasarlar

betonarme elemanlarda da sıva çatlakları ve sıva kabarmaları görülmüştür. Kolon-duvar ve kiriş-duvar birleşimlerinde ayrışmalar olmuştur. Çatı kalkan duvarının bir kısmı düzlem dışı devrilmiştir. Yapıdaki hasarlardan dolayı bina kullanılmamaktadır. Şekil 12’de Samsat İlçe Hastanesi’ne ait hasar resimleri verilmiştir. Bodrum+2 katlı olan yapıda özellikle zemin katta yoğun bir şekilde eğik duvar çatlaklarının olduğu görülmüştür. Şekil 13’de Hacı Ömer Camisi’ne ait hasar resimlerinde görüldüğü gibi cami mihrabı yıkılmıştır. Cami dış cephe kaplamaları dökülmüş, duvarlarda diyagonal çatlaklar, zemin döşemesi ahşap kaplamasında kabarmalar, düzlem dışı duvar ötelenmeleri ve duvar-kiriş ayrışmaları gözlenmiştir. Şekil 14’de görüldüğü gibi konutlar diye adlandırılan tek katlı yapılarındaki yapısal olmayan hasarlar gösterilmiştir. Şekilden görüldüğü gibi duvarlarda diyagonal çatlak ve çatı kalkan duvarı devrilme-leri meydana gelmiştir.

3. Yığma Yapı Hasarları

Yığma yapı hasarları köylerde yapılan gözlemsel incelemeler ile tespit edilmiştir. Şekil 15’de Samsat İlçesine bağlı Çiçek köyünde bulunan geleneksel bir yığma yapıya ait hasar resimleri verilmiştir. Yaklaşık 30-40 yıllık olduğu belirtilen yığma yapı tek katlı olup duvarları bir sıra briket ve yalıtım amacıyla bir sıra kerpiçten yapılmıştır. Yapının tavan döşemesi betonarme olarak yapılmıştır. Tüm duvarlarının hasarlı olduğu fakat yapının bütünlüğünü koruduğu görülmüştür. Şekil 16 ve 17’de Örentaş köyü ve diğer köylerdeki yığma yapı hasarlarından örnekler sunulmuştur.

4. Diğer Hasarlar (Bahçe yapıları, çevre duvarlar vs.)

Aşağıdaki resimde görüldüğü gibi Samsat ilçesinde konutlar bölgesindeki caminin külah kısmı güneye doğru devrilmiştir (Şekil 18). Şekil 19’da betonarme çerçeveli bahçe kapılarındaki hasarlardan örnekler sunulmuştur. Şekil 20’de ilçedeki birçok yapıda gözlenen bahçe duvar devrilmelerinden örnekler sunulmuştur. Duvarlar genellikle Kuzey-Güney yönünde devrilmiştir. Şekil 21’de çatı kalkan duvar devrilmeleri görülmektedir.

Şekil 15 - Çiçek köyündeki geleneksel yığma yapı hasarları

Şekil 16 - Örentaş köyündeki yapı hasarları

Şekil 17 - Samsat ilçesine bağlı köylerdeki yapı hasarları (www.cnnturk.com)

Şekil 18 - Merkez Ulu Camii minare hasarı

Şekil 19 - Tek katlı tipik konut yapılarının bahçe kapılarındaki hasarlar

Şekil 20 - Bahçe duvarı devrilmeleri

Şekil 21 - Çatı kalkan duvarı devrilmeleri

İMO Manisa Şube tarafından hazırlanan Manisa Deprem Raporu

15 Mayıs 2017

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi Deprem ve Araştırma Enstitüsünün verilerine göre Manisa'nın Selendi ilçesinde, 21/04/2017 tarihinde, saat 16:09'da Rihter ölçeğine göre 5.0 büyüklüğünde ve aynı tarihte Manisa Merkezde, saat 17 :12'de, Rihter ölçeğine göre 5.1 büyüklüğünde depremler meydana gelmiş ve bunların ardından en büyüğü 3.8 olan artçı sarsıntılar oluşmuştur.

İMO Manisa Şubesi Yönetim Kurulu üyelerimiz ve Şubemiz Afet Hazırlık ve Müdahale Kurulu üyelerimiz ilk tespitlerinde herhangi can ve mal kaybının yaşanmadığı belirtilmiştir.

Bunun yanında Manisa merkeze 25 km mesafede bulunan Saruhanlı ilçesi Mütevelli mahallesinde camii, okul ve tek katlı kerpiç yapıların bazılarında hasarlar meydana gelmiştir. Hasar gören Mütevelli Camii ile ilgili olarak aldığımız bilgilere göre; muhtarlık tarafından yıkılmak istenmesine rağmen anıtlar kurulu yıkım izni vermemiş mahalle halkı tarafından bu nedenle çok fazla kullanılmadığı, bunun yerine yeni yapılan camide ibadet edildiği öğrenilmiştir.

Hasar gören bir diğer yapı olan Mütevelli İlkokulu ise tek katlı betonarme yapıdır. Yapının döşeme, sıva, subasman ve duvarlarında ciddi hasarlar vardır.

Hasar gören diğer yapılar genelde yörenin karakteristik özelliğini gösteren tek veya iki katlı kerpiç yapılardır.

Hasar meydana gelen caminin ve kerpiç yapıların herhangi bir mühendislik hizmeti almadığı yerel halk tarafından teyit edilmiştir.

Manisa ili Selendi ilçesinde yapılan incelemelerde de resimlerde görüldüğü gibi halkın yaşadığı kerpiç evlerde ciddi hasarlar meydana gelmiştir. Hasar meydana gelen bu yapıların tamamına yakınında mühendislik hizmeti alınmadığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak yapılan çalışma ve tespitler bize şunu göstermiştir:

- Mevcut yapı stoğunun güvenli olmadığı; mühendislik hizmeti almamış, malzemesi yetersiz, işçilik hataları olan bu binaların ilgili belediyeler, Odamız, üniversite ve çevre şehircilik müdürlüğü ile ortak çalışmalar yaparak detaylı bir şekilde incelenmesi gerekmekte ve ivedi olarak yapılar güçlendirilmelidir.
- Onarım ve güçlendirme çalışmaları rasyonel değilse yıkılıp yeniden yapılması gerekmektedir.
- Yeni yapılacak yapıların yeterli ölçüde mühendislik hizmeti alması ve denetlenmesi gerekmektedir.
- Denetleme sürecinde bulunan meslek mensuplarının mesleki yeterlilikleri Odamız tarafından belgelendirilmelidir.
- Odamız yapı üretim sürecinin dışında bırakılmamalıdır.

Bilirkişilik Yönetmeliği Taslağı Üzerine Adalet Bakanlığı'na Görüş Gönderildi

6 Nisan 2017

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Bilirkişilik Daire Başkanlığı'na, Bilirkişilik Taslağı üzerine TMMOB Görüşü 6 Nisan 2017 tarihinde gönderildi.

Genel Değerlendirme

Tarafımıza gönderilen "Bilirkişilik Yönetmeliği Taslağı" incelenmiş olup, aşağıda ve tabloda işaretlenen bölümlerde itirazlarımız sunulmuştur.

6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu yasalaşmadan önce yasa taslağı ve tasarısına ilişkin Bakanlığınıza sunmuş olduğumuz tüm itirazlarımız geçerli olmak üzere;

Uygulama esaslarını düzenlemek üzere hazırlanan yönetmelik taslağı daha çok yasa formunda olup, uygulamaya yönelik somut düzenlemeler çok azdır. İçerdiği somut düzenlemeler ise Yasa'ya aykırıdır.

- Yönetmeliğin 6. maddesi hem 6754 sayılı Yasa'ya hem de 5176 sayılı yasa'ya aykırıdır. 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması Hakkında Kanun'un kapsamına girmeyen ayrıca 6754 sayılı Yasa'da da atıf yapılmayan bir konunun yönetmelikle düzenlenmesinin normlar hiyerarşisine aykırı olacağı aşıkardır.
- 7. maddenin başlığı ile içeriği örtüşmemektedir. Yönetmelik düzenlemesinde yetkinliği belirleyen bir ölçüt olmadığına göre bu madde gereksizdir.
- Yönetmeliğin 9. maddesinin başlığını taşıyan "bağımsızlık" yönetmeliğin başlıca sorunudur. Tüzelkişilerde ücretli çalışan bilirkişiler yönünden "kendi işverenine karşı bağımsız"lık hangi güvence ile sağlanacaktır? "Bağımsızdır" demekle hiç kimse bağımsız olamadığına göre tüzelkişi bilirkişileri bu yönetmeliğin kapsamından çıkarılmalıdır. Bildiğiniz üzere, ana muhalefet partisi tüzelkişilerin bilirkişi olmasına olanak sağlayan Yasa'nın ilgili maddelerinin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur. Bakanlık tarafından, bu dava sonuçlanıncaya kadar yönetmeliğe konu edilmeyebilir. Başvuru reddedilirse ayrı bir yönetmelik konusu yapılabilir ya da TBMM Adalet Komisyonu'ndaki tartışmalar ışığında yasa değişikliğine gidilebilir. Hatırlanacağı üzere, Adalet Komisyonu Başkanı Ahmet İyimaya başta olmak üzere, komisyona katılanlar –Bakanlık yetkilileri hariç- özel hukuk tüzelkişilerin bilirkişi olarak yasada yer almasının sakıncalarını dile getirmişlerdi. İkinci bağımsızlık sorunu, sicili tutan ve listeyi belirleyen Daire Başkanlığı ve Bölge Kurullarına karşı bağımsızlığın güvencesi ne olacaktır? Daire Başkanının atanması yer yer liyakat ilkesi yok sayılarak ve nihayetinde iktidarın tasarrufunda siyasi bir atama olduğu nazara alındığında, bilirkişilerin siyasal iktidara karşı bağımsızlığını güvence altına alan bir durum söz konusu değildir. Oysa bilirkişiler, uyuşmazlığın tarafları yanında siyasal iktidara, kamuoyuna, medyaya, hakime, savcıya hatta kendisine karşı da bağımsız olmak zorundadırlar.
- Yönetmeliğin 28, 41, 46 ve 72. maddelerinde yabancılara ilişkin koşul ve düzenlemeler yönetmelikten ayıklanmalıdır. Yasayla verilmemiş bir hakkın yönetmelik düzenlemesine konu edilemeyeceği açıktır. Bilirkişiler görev ifa ettiği süre içinde kamu görevlisi olduklarından yabancılar çalışma iznine dayanarak bilirkişilik yapamazlar, listeye ve sicile yazıla-

mazlar. Yönetmelik dayanağı yasa ile çalışmaktadır.

- Yönetmeliğin 29. maddesinde düzenlenen itiraz hakkı, itirazın aynı merciye yapılması nedeniyle etkili bir hak arama yolu olmayacaktır.
- Eğitim önemli bir sorun olup, yönetmelikte eksik noktalar aydınlatılmamıştır. Eğitim mutlaka meslek odalarınca verilmelidir, yasayla düzenlemiş mesleklerde aksi hal düşünülmemelidir. Aksi durum, ticari bir sektör yaratmaktan öte bir sonuç doğurmayacaktır.
- Temel eğitimden muaf tutulan gayrimenkul değerlendirme uzmanlarına bir ayrıcalık sunulmuştur (madde 32). Bu durum kabul edilemez olup, eşitlik ilkesine aykırıdır.
- Meslek Odalarınca temel ve alt uzmanlık alanlarına yönelik verilmekte olan eğitimler ve eğitim belgelerinin dikkate alınmasına dair yönetmelikte bu hususa yer verilmelidir.
- Bilirkişi raporlarının disiplin kovuşturması konusu yapılacağına ilişkin Danıştay kararları dikkate alınarak, Bilirkişiler tarafından hazırlanan raporların içerik denetimi Odalarca yapılacağına ilişkin Yönetmeliğe hüküm konulmalıdır. Böyle bir hüküm, raporların bilimsel ve nesnel olmasına katkı sunacaktır. Ayrıca, Bölge Kurullarının meslek odaları ile birlikte çalışmalarına da yönetmelikte vurgu yapılmalıdır.
- Bilirkişiliğe kabul şartlarında düzenlenen 39. maddenin 1/a bendi ile 5. fıkrası sorunludur. Düzenlemedeki "TCK'nda 53. maddede düzenlenen süreler geçmiş olsa", affa uğramış olsalar dahi" ibareleri ıslah müessesesini dışlayan ibarelerdir. Ayrıca, 6749 sayılı KHK veya OHAL kapsamında çıkarılan kararnamelerle meslekten, kamu görevinden veya görev yaptığı teşkilattan çıkarılan kişilerin bilirkişi listesine kaydedilemeyeceği hükmü, Anayasa'nın 38. maddesine aykırıdır. Masumiyet karinesine aykırı olan bu hükmün çıkarılması yerinde olacaktır.
- Bilirkişilik sicili tanımlar maddesinde tanımlandığı şekliyle anlaşılamamaktadır. Tanım yeniden yapılmalıdır. Yönetmelik genelinde sicil ve listeye kayıt ve çıkarılma aynı iş ve işlem gibi düzenlenmiş. Sicil kısıtlı, liste ise erişime açık. Ancak, listeden çıkarılma sebebi sicilden çıkarılma sebebi ile aynı. Sicilden çıkarıldıktan sonra gerekli koşulları sağlayan bilirkişinin yeni bir sicil numarası ile yeniden sicile kaydedileceği düşünüldüğünde bilirkişilik evreleri açısından takip nasıl yapılacaktır?

Görevlendirme sicili uygun olduğu için listeye alınan bilirkişiler arasından yapılacağına göre listeye alınmayan bilirkişinin sicilden de çıkarılmasının anlamı nedir? Bu sorulara yönetmelik yanıt verememektedir.

Sonuç olarak, görüşe sunulan yönetmeliğin uygulama yönetmeliği olması nedeniyle, amaca uygun, somut, anlaşılabilir, kurumların yetkilerini kullanırken çatışmaya meydan vermeden ve uygulamaya yol gösterici nitelikte olması gerektiği değerlendirilmektedir. Yukarıda ve daha önce sunmuş olduğumuz görüş ve itirazlar doğrultusunda yönetmeliğin yeniden değerlendirilerek düzeltilmesini bilgilerinize sunarız.

Odamız Bilirkişilik Kurulu tarafından hazırlanan ve Adalet Bakanlığına gönderilen

“Bilirkişilik Temel ve Alt Uzmanlık Alanları”na İlişkin Görüş

11 Aralık 2017

Bilirkişilik daire Başkanlığının, www.bilirkişilik.adalet.gov.tr sitesinde 29 Kasım tarihi itibarı ile yayınlanmış bulunan, “Bilirkişiliğe Kabule ve Bilirkişilik Başvuru Usul ve Esaslarına İlişkin Duyuru” ekindeki, EK1 de, “Bilirkişilik Temel ve Alt Uzmanlık Alanları” başlığı altında uzmanlık alanı olarak 168. Sırada C 10 kodu ile belirtilen

“Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi” başlığı altında ki;

169 C-10 C-10.01 Arazi ve Arsa Değerleme

170 C-10 C-10.02 Yapı Değerleme

171 C-10 C-10.03 Tarihi Yapılar ve Koruma Alanlarının Değerlemesi

172 C-10 C-10.04 Yapı Maliyeti ve Tespiti

173 C-10 C-10.05 İnşaat İlerleme Seviyesi Analizi

174 C-10 C-10.06 Gayrimenkul Proje Geliştirme ve Proje Değerlemesi

177 C-10 C-10.09 Kamu Taşınmazlarının Değerlemesi

178 C-10 C-10.10 Gayrimenkul Değer Haritalarının Üretilmesi ve Kullanımı

179 C-10 C-10.11 Gayrimenkullerin Kullanımı, Korunması ve Çevre Tazminatları

Alt uzmanlık alanları Mühendis ve mimar meslek gruplarının uzmanlığı içindeki alanlardır. Bu alanların, **“Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi”** uzmanlık alanı başlığı altında belirlenmesi halinde, İnşaat Mühendisi meslektaşlarımız, adliyelerde yıllarca teknik görüş oluşturduğu, aşağıdaki belirtilen mesleki alanlarda bilirkişilik faaliyetinde bulunamayacaktır;

- **C-10 C-10.01 Arazi ve Arsa Değerleme** alt uzmanlık alanındaki,

- Arsa (imar parseli) değerlendirme uygulamaları.
- Kıyılar ve su yüzeylerinin değerlendirilmesi.

Arazi ve arsaların kira ve ecrimisil bedellerinin tespiti ve uygulamaları, irtifak hakkı bedellerinin analizi ile diğer arazi ve arsa değerlendirme işlemleri.

- **C-10 C-10.02 Yapı Değerleme** alt uzmanlık alanındaki,

- Farklı Amaçlarla Konut Değerlemesi
- Ticari Yapılar ve Tesislerinin Değerlemesi,
- Konaklama yapıları ve tesislerinin değerlendirilmesi.

- Sağlık yapıları ve tesislerinin değerlemesi.
 - Eğitim yapıları ve tesislerinin değerlemesi.
 - Endüstri yapıları ve tesislerinin değerlemesi.
 - Tarımsal yapılar ve tesislerinin değerlemesi.
 - Muvakkat (geçici) ve metruk yapıların değerlemesi.
 - Diğer yapılar ve tesislerin değerlemesi.
 - Yapılarda kira ve ecir-misil bedellerinin tespiti ve uygulamaları.
 - Özel maliyet bedeli hesaplamaları.
 - Ayıplı imalat ve tazminat hesabı.
 - Yapı hasarı ve imalat kusurlarının analizi ve değerlendirme.
 - Enkaz ve levazım bedellerinin analizi.
 - Taşkın yapı ve değerlendirme işlemleri.
 - Sınırlı aynı hak tesislerinde kullanım bedeli.
 - İşletme/kullanım süresi.
 - Hak sahibinin yükümlülüklerinin tespiti.
 - Ekonomik ömür tespiti ve amortisman uygulamaları ile diğer işlemleri (irtifak hakları, rehin işlemleri ve taşınmaz yükü) ilişkin değerlendirme çalışmaları.
- **C-10 C-10.03 Tarihi Yapılar Ve Koruma Alanlarının Değerlemesi** alt uzmanlık alanındaki,
 - Tarihi yapıların değerlendirme,
 - Koruma alanları ve etkileşim sahalarının tespiti ve hak kayıplarının (kullanım kısıtlamalarının) analizi.
- **C-10 C-10.04 Yapı Maliyeti ve Tespiti** alt uzmanlık alanındaki,
 - Yapı yaklaşık maliyetleri analizi.
 - Eksik imalatın tespiti ve analizi.
 - Şartname ve sözleşme hükümlerinin karşılaştırılması ve mevcut durum analizleri.
 - Kesin hesap işlemleri.
 - Hasar tespiti.
 - Kıymet takdiri.
 - Vasıf tespiti.
 - Kira tespiti.
 - Sınırlı aynı hak tesislerinde kullanım bedeli, işletme/kullanım süresi.
 - Harcamalara katılım payı tespiti.
- **C-10 C-10.05 İnşaat İlerleme Seviyesi Analizi** alt uzmanlık alanındaki,
 - Türk hukuk sistemine göre ilerleme seviyesi analizi.
 - Uluslararası muhasebe ve değerlendirme standartlarına göre ilerleme seviyesi analizi (inşaat ve gayrimenkul muhasebesi analizine dayalı).
 - İş programı ve proje ilerleme seviyesi analizi.
 - Geçici ve kesin teminat hesapları.
 - Gayrimenkule dayalı menkul kıymetler için inşaat ilerleme seviyesi tespiti.

- **C-10 C-10.06 Gayrimenkul Proje Geliştirme ve Proje Değerlemesi** alt uzmanlık alanındaki,
 - Taşınmazların etkin ve verimli kullanım analizi.
 - Konut projelerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi.
 - Ticari gayrimenkul projelerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi.
 - Konaklama ve turizm projelerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi.
 - Sağlık projelerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi.
 - Eğitim projelerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi.
 - Endüstriyel yapı ve tesis projelerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi.
 - Özellikli yapı ve tesis (havalimanı, gar, yat limanı, liman, güvenlik yapıları, sınır kapıları gibi) projelerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi.
 - Gerçek ve tüzelkişilerin gayrimenkul edinimi ve projelerinde kar kaybının tespiti ve tazmini ile yapı ve tesis projelerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesine ilişkin diğer konular.
- **C-10 C-10.09 Kamu Taşınmazlarının Değerlemesi** alt uzmanlık alanındaki,
 - Kıyı alanlarının kullanımı ve planlamasına ilişkin işlemler.
 - Kıyılarda dolgu alanı tesisi ve yapılaşma koşullarına ilişkin işlemler ve değerlendirilmesi.
 - Kıyıda kalan taşınmazların tapu iptali ve değerlendirilmesi.
 - Mera arazilerinin kullanımı, cins değişikliği ve değerlendirilmesi,
 - Orman arazilerinde irtifak hakkı tesisine ilişkin değerlendirme işlemleri.
 - Taşınmazın orman ve diğer kamu arazisi olduğu iddiasına ilişkin mülkiyet iptalleri ve değerlendirme.
 - Hazine taşınmazlarının kullanımı ve değerlendirilmesi.
 - Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kullanımı ve değerlendirilmesi işlemleri.
- **C-10 C-10.13 Gayrimenkul Yönetimi ve Kullanımı** alt uzmanlık alanındaki,
 - İmar uygulamaları.
 - İmar kısıtlılık halleri.
 - Tapu ve aracılık işlemleri ve tazminat konuları.
- **C-10 C-10.14 Yapı Kooperatiflerinin Taşınmazlarının Yönetimi** alt uzmanlık alanındaki,
 - Kooperatiflerin taşınmaz ve taşınır alım-satım, sınırlı ayni hak tesisi ve trampa işlemlerinde değerlendirme ve anlaşmazlıklar.
 - Kooperatiflerin arazi edinimi, imar ve inşaat işlemlerinin analizi.
 - Konut-yapı kooperatiflerinde maliyet ve ortaklık payı ödemeleri.
 - Şerefiye işlemleri.
 - Ortak mülkiyetten ferdi mülkiyete geçiş işlemleri ve tescil konuları.
- **C-10 C-10.15 Yabancı Gerçek Kişiler ve Yabancı Sermayeli Şirketlerin Taşınmaz Edinimi ve Taşınmazlarının Yönetimi** alt uzmanlık alanındaki,
 - Yabancı gerçek kişilerin taşınmaz edinimi ve değerlendirme işlemleri.
 - Yabancı sermayeli firmalar ve kurumların taşınmaz edinimi ve değerlendirme işlemleri.
 - Yabancıların edindikleri taşınmazların tasfiye ve değerlendirme işlemleri.
 - Yabancı gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyet hakkı ve değerlendirme işlemlerine ilişkin diğer konular.

- **C-10 C-10.16 Bina ve Tesis Yönetimi ve Uygulamaları** alt uzmanlık alanındaki,
 - Kat mülkiyeti ve kat irtifakı uygulamaları.
 - Arsa payı dağıtımı ve şerefiye uygulamaları.
 - Ortak alanların kullanımı ve eklentiler.
 - Toplu yapı ve toplu yapı yönetiminden kaynaklanan anlaşmazlıklar.
- **C-10 C-10.17 Menkul Mallar ve Türkiye Muhasebe Standartlarına Göre (TMS) Varlık Değerleme İşlemleri** alt uzmanlık alanındaki,
 - Şirket birleşmelerine yönelik değerlendirme işlemleri.
 - Öz kaynak yapısının güçlendirilmesi için öz varlıkların gerçeğe uygun (cari) değerlerinin tespiti.
 - Gayrimenkul ve varlık değerlemede arabuluculuk ve tahkim işlemleri.
 - Kira gelirleri ve kiracılık hakkının değerlemesi.

Türkiye genelinde, bu alanlarda eğitim almış ve yetkinliği kanıtlanmış İnşaat Mühendislerinin sistemin dışına itilmesine yol açacaktır.

Yukarıda belirtilen alanlarda, Bilirkişilik Daire Başkanlığı duyurusunun Ek 2’de ki, **“Gayri Menkul Geliştirme ve Yönetimi”** uzmanlığı için **Aranan Nitelikler** kısmında belirtilen;

- 6754 sayılı Bilirkişilik Kanununun 10 uncu ve Bilirkişilik Yönetmeliğinin 38 inci maddesindeki bilirkişiliğe kabul şartlarını taşıyan,
- Taşınmaz (gayrimenkul) geliştirme konusunda lisans, yüksek lisans ya da doktora yapmış olan,
- Arazi ve arsa değerlendirme ile yapı değerlendirme uzmanlık alanları için Taşınmaz (gayrimenkul) geliştirme konusunda lisans, yüksek lisans ya da doktora yapmış olmak ya da 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre gayrimenkul değerlendirme uzmanı olarak yetkilendirilmiş olan kişiler yapabilecektir.

Taşınmaz (gayrimenkul) geliştirme konusunda lisans, yüksek lisans ya da doktora yapmış olan bu konularda lisans düzeyinde gerçek uzmanlık eğitimi almış olanları kabul ettiğimizde, Üniversiteyi yeni bitirmiş, hiçbir mesleki disiplin kaygısı olmaksızın sadece 4 yıllık üniversite mezunu (Beden eğitimi, müzik eğitimi, hukuk eğitimi ve benzeri) herkes Gayrimenkul Değerleme Lisansını almış,

- Gayrimenkul Değerleme Esasları,
- Gayrimenkul Mevzuatı,
- Dar Kapsamlı Sermaye Piyasası Mevzuatı ve Meslek Kuralları,
- İnşaat ve Gayrimenkul Muhasebesi,

olmak üzere dört dersi herhangi bir eğitim almaksızın sadece bir sınava girerek geçtikten sonra tecrübe kazanmak için hızlandırılmış günlük kurslar ile üç yıllık tecrübeli, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre gayrimenkul değerlendirme uzmanı olanlar böylesine İnşaat Mühendisliğinin içine girmiş teknik konularda görüş beyan edeceklerdir.

Oysa SPK bünyesindeki değerlendirme uzmanlarının tahminen sadece % 40’ı Mühendis ve Mimarlardan oluşmaktadır.

Bu durumda, inşaat mühendisliği mesleğimizin etkinliği daraltılmakta ve adalet mekanizması inşaat mühendisliği bilirkişilik alanı, yetkin ve ehil olmayan sertifikalı çoğunluğu iktisatçı- işletmeciler- eğitimci- sağlıkçı- hukukçu kişilere teslim edilmiş olacaktır.

Bu yetkilendirmenin, Bilirkişilik Kanunundaki temel hedef olan bilen kişiyi bulma amacına

uygun olmayacağı, dolayısıyla mahkemelerde karışıklık ve karmaşanın oluşmasına neden olacağı görüş ve kanaatindeyiz.

Sonuç olarak; Mahkemelerde karışıklık ve karmaşanın oluşmaması ve üyelerimizin mesleki uzmanlık alanı dışına itilmesinin önüne geçilmesi için, Bilirkişiliğe Kabul ve Bilirkişilik Başvuru Usul ve Esaslarına İlişkin Bilirkişilik Daire Başkanlığı duyurusu eki Ek-2 de yer alan C10 kodu ile belirtilen “Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi” uzmanlık alanının nitelikler kısmındaki üçüncü maddedeki “6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre gayrimenkul değerlendirme uzmanı olanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere **“üniversitelerin lisans eğitimi veren ilgili mühendislik-mimarlık fakültelerinden mezun olanlar”** ibaresi dördüncü fıkra olarak ilave edilmelidir.

İMO Bilirkişilik Kurulu tarafından hazırlanan

Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesi Taslağı Hakkında Görüş

27 Aralık 2017

- Bilirkişilik asgari ücret tarifesinin 4. Maddesinde, “Bilirkişinin inceleme, ulaşım, konaklama, yemek ve diğer giderleri belgesi karşılığında ayrıca ödenir. İbraz edilen belgeler dosyasında saklanır” denilmektedir. Tarifede, bilirkişinin yaptığı incelemenin nasıl belgelenebileceği açık ve net olarak açıklanması gerektiği düşünülmektedir.
- Bilgisayar sarf malzemesi (kartuş, yazıcı bakım vs. masrafları) kağıt, dosya teslimi için adliye gidiş geliş yol masrafı ile adliye ve keşifte geçen sürelerde ayrıca giderler kısmına ilave edilmeli inisiyatife bırakılmamalıdır.
- Uygulamada, her bir dosya yönünden, 5. Maddede belirtilen bilirkişi ücretlerinin %10-17’sini bilgisayar sarf malzemesi, kâğıt, dosya teslimi için Adliyeye gidiş geliş yol masrafı ile yollarda, keşifte ve adliyelere girişlerde geçen süreler almaktadır. Madde 5’de belirtilen ücretlerin, vergiler (%15-%32 arasında değişen) ile birlikteki çıplak ücretler olduğu anlaşılmaktadır. Bu ücretlere yapılacak ilavelerin gerekçeleri, “Tarifede Belirtilen Ücretlerin Artırılması” başlığında bulunan madde 7’de ki nedenler açıklanarak her dosya için ilgili Mahkemeler tarafından ayrı ayrı belirtileceği anlaşılmaktadır.
- Madde 5’deki tarifede (b) ile gösterilen “İlk derece mahkemeleri ve Hâkimlerin de görülecek dava ve işler için” 250 TL olarak belirlenen ücretler, 2017 yılında İstanbul’da 450-600 TL olarak uygulanmıştır. Bu nedenle 2018 yılı ücretlerinin 2017’nin bile gerisinde kalması düşünülmemelidir. Özellikle İstanbul’da her dosya için Hâkimler gerekçelerini açıklamak zorunda kalacaklarından pratikte uygulanabilir olmadığı görüşündeyiz.
- Komisyonumuz yaptığı değerlendirmelerde, bilirkişilik tarifesi taslağı ile Bilirkişilik ücretlerinde kazanılmış haklarımızın geri alındığı düşüncesindedir. Şöyle ki;

28/Eylül/2014 tarihli 29133 sayılı Resmi Gazete ile ilan edilen Hukuk Muhakemeleri Kanunu Bilirkişi Ücret Tarifesi

Madde 5 – (1) Bu Tarifeye göre verilecek bilirkişi ücretleri aşağıda gösterildiği;

a) Sulh hukuk mahkemelerinde görülen dava ve işler için	165,00 TL
b) İcra hukuk mahkemelerinde görülen dava ve işler için	165,00 TL
c) Asliye hukuk mahkemelerinde görülen dava ve işler için	275,00 TL
ç) Aile mahkemelerinde görülen dava ve işler için	220,00 TL
d) İş mahkemelerinde görülen dava ve işler için	220,00 TL
e) Kadastro mahkemelerinde görülen dava ve işler için	220,00 TL
f) Tüketici mahkemelerinde görülen dava ve işler için	165,00 TL
g) Fikri ve sınai haklar hukuk mahkemelerinde görülen dava ve işler için	330,00 TL
ğ) Asliye ticaret ve denizcilik ihtisas mahkemelerinde görülen dava ve işler için	330,00 TL

Şeklinde belirlendiği,

Yukarıda ilgi (a) da ki yazı eki **03/11/2016 tarihli ve 6754** sayılı Bilirkişilik Kanunu ve **03/08/2017 tarihli ve 30143** sayılı Resmi gazetede yayımlanan Bilirkişilik yönetmeliği gereğince Bilirkişiye ödenecek ücret ve giderlerin miktarını belirleyen tarifeye göre verilecek bilirkişi ücret listesinde;

a) İcra ve iflas daireleri ile Satış Memurluklarında görülen işler için	165,00 TL
b) ilk derece mahkemeleri ve hâkimliklerinde görülen dava ve isler için	250,00 TL
c) Bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde görülen dava ve isler için	350,00 TL
ç) Cumhuriyet başsavcılıklarında yürütülen soruşturmalar için	190,00 TL
d) Yargıtay ve Danıştay'da görülen dava ve işler için	500,00 TL

2014 yılı bilirkişi ücretlerinin aradan geçen yıllar içinde yeniden değerlendirilmesinde artması gerekirken icra davalarında aynı kaldığı, Asliye hukuk davalarında 2014 yılı için 275 TL olarak belirlenen Bilirkişi ücretinin 2018 yılında 250.TL olarak azaldığı görülmektedir. 2017 yılı yeniden değerlendirilme oranı (2018 fiyatlarına uygulanmak üzere) 11/11/2017 tarih ve 30287 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 484 seri nolu VUK Genel Tebliğinde % 14,47 olarak belirlenmiş bulunmaktadır.

- Komisyonumuz olarak yapılan çalışma sonucu, 2014 yılı ile 2017 yılsonu endeks hesaplaması yapıldığında 2018 de uygulanması gereken fiyatların aşağıdaki tabloda hesaplandığı gibi olması gerekeceği kanaatindeyiz.

a) İcra ve iflas daireleri ile Satış Memurluklarında görülen işler için	206,00 TL
b) ilk derece mahkemeleri ve hâkimliklerinde görülen dava ve isler için	312,00 TL
c) Bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde görülen dava ve isler için	437,00 TL
ç) Cumhuriyet başsavcılıklarında yürütülen soruşturmalar için	237,00 TL
d) Yargıtay ve Danıştay'da görülen dava ve işler için	625,00 TL

- "Ücretin ödenmesi" başlıklı 14. Maddenin 2. fıkrasında, "Tarifenin dördüncü maddesine göre belirlenen giderler herhangi bir kesinti yapılmaksızın ayrı bir sarf kararına istinaden ödenir." denilmektedir. Uygulamada, duruşma tutanaklarında bilirkişiye verilecek ücret içinde,
 - Keşifte geçirilen süreler,
 - Bilgisayar sarf malzemesi giderleri,
 - Kâğıt giderleri,
 - Dosya teslimi için adliyeye gidiş geliş yol masrafı ve adliyeye giriş için geçen sürelerde, zımni olarak dâhil edilmiş olduğundan, tarifenin dördüncü maddesi ile çelişkili olarak bu giderlerde vergi kesintisi yapılmaktadır. Bu nedenle Madde 5'de belirtilen ücretler belirtilen hususlarda dikkate alınarak yukarıda belirttiğimiz şekilde artırılmalıdır.
- İnşaat Mühendisliğinin alanı itibarı ile yapılan incelemelerin tamamında keşif gerektiğinden 7.maddenin (e) fıkrasındaki, "İncelemenin gerektirmesi halinde keşifte geçirilen süre" resen veya talep üzerine tarife yazılan bilirkişi ücretlerinin artırılacağı belirtilmekte olup pratikte uygulanabilir değildir.
- "Seri Dosyalarda Bilirkişi Ücreti" başlığı ile madde 9'da belirtilen, "Ayrı bir inceleme ve araştırmayı gerektirmeyen seri dosyalarda işin mahiyetine göre bu tarifiede yazılan asgari bilirkişi ücretlerinden görevlendirmeyi yapan merci tarafından uygun görülecek miktarda indirim yapılabilir." kısmı 5. Maddede belirtilen bilirkişi ücretlerinin vergiler ile birlikte ki çıplak ücret olması nedeni ile kabul edilemez durumdadır. İnşaat mühendisliği açısından, örneğin Kamulaştırma davalarında ki bilirkişilikte dâhil olmak üzere, "ayrı bir inceleme ve araştırmayı gerektirmeyen" bir dosya olmamakla birlikte her dosya da özelliği arz eden hususların bulunduğu ve en azından hissedarların farklı olduğu bilinmelidir. Bu nedenle, "Seri Dosyalarda Bilirkişi Ücreti" başlıklı madde 9 taslaktan çıkarılmalıdır.

Basında İMO

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) 2011 yılında gündeme getirilen ve Meclis Genel Kurulunda Kanal İstanbul'a yasal dayanak oluşturan "torba tasarımı" 13 Nisan tarihli birleşimde kabul edilmesine yazılı açılımla ile tepki

'İstanbul Kanal Projesi, teknoloji, bilimle ve ilgi ile uzaktan yakından ilgisi olmayan bir projedir'

büyük risklerle karşı karşıya bırak-
tı. Açıklamada, 3. Köprü ve
3. Havalimanı ve Kanal-İstanbul gibi
yapılan şehir ve çevre ekosistemine
verilecek zarar kapsamında düştük-
m gerekli vurgulandı.

İstanbul bu nüfusu kaldıramaz
Açıklamada, İstanbul'un
depreme hazırlıklı
olmadığı, hava
kirliliğinin fazla

nüfusu (İstanbul’la birlikte) 40 milyona ulaşacaktır. Türkiye pralarının yaklaşık yüzde 8’ini üretiren bu bölge bu kadar nüfusa kaldıramaz” denildi. “İstanbul’nal Projesi akılla, bilime ve bilgiye uzaktan yakından ilgisi olmayan ‘proje’” denilen açıklamada, “İstanbul, bilimin ve bilginin galip gelmesi ve bu inattan vazgeçilmesini” diğildiği belirtildi.

Olası deprem anında toplanma alanı olarak belirlenen yerlerin hepsi rantı açılarak AVM'ye, rezidansa dönüştürüldü. TMMOB, İstanbul'un olası bir depreme hazır olmadığını kaydetti

Deprem kuşağında yer alan İstanbul'da olası bir depremde yurttaşların toplanacağı alanların hepsi inşaa açıldı. Afet Koordinasyon Kurulu, 1999-2003 yılları arasında İstanbul'da olası bir deprem sonrasında toplanacakları alanları belirledi.

**Ranta a
toplanma**

Şişi Ali Sami Yen
Bahçelievler Ağaç
Zeytinburnu Sahil
Beşirpaşa Ora
Zeytinburnu Forum
Üsküdar Kıptas Ulu
Maltepe GAP Rıhtım
GOP TOKİ Avcılar
Kemerburgaz Avcılar
Bağcılar Çınar Orta
Sarıyer Ataköy
Büyükdere Çarşı

çılan
alanları

Kentsel dönüşüm kapsamına alınıp yenilenen Esenler Havaalanı Mahallesi'ndeki binaların yıkılmadan önceki çarpıcı fotoğrafları, otları bir depremde İstanbul'u bekleyen tehlikenin boyutlarını ortaya koyuyor

[illegible]

Çarpıcı ayrıntılar
Dünyanın en büyük yapay adası Kalkan'ın, 1975 yılında kurulmuş ve 1978 yılında bitirilmiş bir turizm adası olduğu bildirildi. Adanın uzunluğu 10 kilometre, genişliği ise 2 kilometre. Adanın tamamı kumullarla kaplı ve ormanlık alanlar da bulunuyor. Adanın tamamı kumullarla kaplı ve ormanlık alanlar da bulunuyor. Adanın tamamı kumullarla kaplı ve ormanlık alanlar da bulunuyor.

İNŞAAT Mühendisleri Odası Genel Merkez Yönetim Kurulu Başkanı Cemal Gökçe, Adana Aladağ'da 12 kişinin ölümüne yol açan öğrenci yurdunun ruhsatsız ve iskansız olduğunu öne sürdü.

Antalya'da yığılma denetimi katıldığı, görevlendirildiği alan konumlarını yapan İMMO Antalya'da Başkan Mustafa Başoğlu, çalışmaları boyunca yığılma denetimi sırasında edinilen ve 16 yıldır yığılma denetimi departmanında görevini sürdüren ve 6. ve 7. alan İMMO Genel Başkanı Cermal Çobanoğlu, ve mal yönetimleri departmanından çalışan bir meslek grubunda bulunduklarını belirttiler. "Maalesef denetimler çok sayıda alana yayılıyor ve çok sayıda can ve mal kaybediliyor. Yaşadığımız depremlerde can ve mal kayıplarımızca 10 katı kadar artıyor. Bu durum denetimlerimizde. Bizden 6 ve 7. alan depremleri can ve mal kaybına neden olanlardır."

[illegible]

3. Планировка узла:

IST
do

TANBUL
lu gün

EDİTÖR: YENER KARADENİZ TASARIM

UL'U K
ner bo

HEVALIMIN, KÖPRÜ, TÜP GEÇİTLERİ VE KENTSEL DÖNÜŞÜMLERİ SONUCUNDA KENTİN ÖRNEK YOK EDİLİYOR. HAVA KİRLİĞİ

KÂBUS ekliyo

cit inse-
proje-
manlı
rtıyor.

S
or

İstanbul'da da hissedilen Yalova depremi bir kez daha yetersiz önlemleri gözler önüne serdi. Yandaşlar depremi örtü tutmamaya bağladılar, uzmanlar hiçbir önlem alınmadığı gibi, toplanan alarmlara yapışmaya başladılar, bunun da endişe verici olduğunu söyledi

Milyarlık projeler
İnşaatı devam eden İstanbul'un yeni havalimanı, yapımı milyarlık açılış töreni, milyarlarca dolarlık projeler...

... rasya
bul Bo
lu Tüp
si 1.3 m
turim

bul 3. havadan 25.6
n pahalı ha
Malıye
yüksek kasmı
verilen 3.
öprü nü ya
nı nalyeti
nı nalyeti
nı nalyeti
rılı Yarı
Madde trafi
nı içinde
nız ha ge
ok olan A

Kahar İstanbul, 100 üçüç gün
bulunmadığını belirtirce, "1
zırınlarlık 400-500 bin sa
şöprü alındı. İlk kimse bu sa
jelere onay vermemiş. Ama
birlik projesi yapıyor. Gece
sabah kalkıyoruz bakiyoruz
köprü, şuraya havalanıy
r almış" dedi. 1/100
li planda 3. Havalimanı
nin Silivri'de olduğunu
ha sonra birilerine r

[illegible]

● Bu plan finansmanının göyüydüğün projizde günü-yatıyoruz ki, buraya palatım kara- bin öçek- an'ın yer- i ancak da- nı sağla-

bu yıl olma-
tiresi için
n artıya ç
yansız
bölgenin t
neme z
n bittse bi
nızın vad
N-etimsi
N-etimsi, H
le, hangi b
imialdır
Yıl. Sadec
başkanı b
dışarıy
tışarıy
n çer-

[illegible]

İnşaat Şubesi 2, lavallmaları, projelerinin projelerine katla-

İzmir dilek-
ten ba-
tirdiklerini
bir reviz-
yon ve ula-
şılıyor.
eğilim-
İstanbul,
yapılaşma
t.

İstanbul'da da hissedilen depremi bir kez daha önlemleri gözler önüne serdi. Yandaşlar depremi önlemleri bağlarken, uzmanların uyarılarını alınmadığı gibi, toplu konutların yapılmaya açıldığını endişe verici oldu.

Yalova
yetersiz
ne serdi.
ruç tutmamaya
hiçbir önlem
alanlarının
bunun da
söyledi

10.000

İtalyalı deprem-
li İtaliye'ye ke-
zi önüne ver-
dikten dikkat
görmeyen in-
şaatçılarla in-
şaatçıların

[illegible]

Asya Tuna İstanbul Boğazi Karayolu Tüp Geçiş Projesi 1.3 milyar dolar yatırım

[illegible]

● Bu projeler rant ve proje olarak gündeme geliyor. Bütün onların yaratmış olduğu çözümle uğraşıyoruz.

[illegible]

İlgili olarak İktisat bakanının kentten bacasını dize getirdiğini bilince, "İmdi yeni bir revizör. O plana yol ve ula-
racak diye bekliyoruz. nın mutlak sağlanma-
kopru, Kanai İstanbul, uların hepsi yapılaşma
leması yapı."

Türkiye'nin yüzde 92'si tehdit altında

Mega projeler mega riskler

Koridor betona teslim etmeyin

'Yık-yap' mantığı yeni sorunlar getirir

DEPREM GÜVENLİĞİ YOK

■ Bursa'ya geçerken önemli depremler yaşanmış dikkat! geçen Gökçe, bu riskin halen devam ettiğini söyledi. İMO Genel Başkanı Cemal Gökçe, "Bursa'da yakın gelecekte depremin yaşanması, Selçuklu yapı kalıplarının depreme güvenciliği olmadığı, 1999 sonrası yapılar çağrılmaması nedeniyle, ÇÖNİB bu yapıların bir kısmı kaçak, bir kısmı da mühendislik hizmeti olmadan inşaat" diye konuştu.

YIK-YAPA DONÜSTÜ

■ Kentleşme döneminin sonuna, yığılma alanlarının yenilemesi, ekonomiyne kazandırılması ve kentlilerin hayatını daha kaliteli hale getirmeye amacıyla yapılması olan Çözümlenmiş Gökçe, "Aktuall günümüzde kentleşme dönemi, yık-yapa dönemiyle, bir mühendislik, kentsel planlama, inşaatla ilgili, yapı donüştürme, koruyak alan

'BURSA HAZIR OLMALI'

Bursa'nın çok sayıda yıkıcı deprem yaşadığını dile getiren İMO Genel Başkanı Cemal Gökçe, "Tarihi veriler Bursa'nın her zaman büyük depremlere hazırlığı olması gerektiğini bizlere gösteriyor." dedi.

Türkiye Mimarlar ve Mühendisler Odası Birliği'ne (TMMOB) bağlı İnşaat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Konferans Salonu'nda, 17 Ağustos 1999 depreminin yıl dönümü gereğiyle basın toplantısı düzenlendi. İnşaat Mühendisleri Odası'nda (İMO) tarafından düzenlenen toplantıya İMO Genel Başkanı Cemal Gökçe, İMO Kocaeli, Balıkesir, Tekirdağ, Sakarya Şube Başkanları, Sivil Toplum Örgütleri katıldı. Ülke'nin deprem başta olmak üzere birçok felaketle mücadele etmesi gerektiğini ifade eden İMO Genel Başkanı Cemal Gökçe, "Gökçe merkezi depremin 18 yıl zeyden gününe, doğudan batıya her alıyorsa ya veya çok ölümlüydü. Büyük bir

gerçeğini yer anladığımız ifade etti. Bu nedenle biz, 17 Ağustos Depremi ülkemizin bir 'Miladi olsun' diye tarihe not düşüldü. Deprem bir doğa olayıdır. Bu gerçek kabul edilmeli fakat binlimin ve mühendisliğin gerekliliği de yapılmalıdır. Depremle birlikte ortaya çıkan can ve mal kayıplarını 'kaderle' bağlatarak sorumluluktan kaçıp kurtulma anlayışı doğru değildir" diye konuştu.

İstanbul'da bulunan büyük kent ve ülke nüfusunun yüzde 70'i deprem tehlikesi altında. Büyük sanayi kuruluşları bu riski taşıyor ve İstanbul bu kuruluşların büyük çoğunluğunda bulunuyor. Bursa'nın çok sayıda yıkıcı deprem yaşadığını dile getiren İMO Genel Başkanı Cemal Gökçe, "Tarihi veriler Bursa'nın her zaman büyük depremlere hazırlığı olması gerektiğini bizlere gösteriyor. Ne yazık ki Bursa'da diğer illerimiz gibi kötü ve mühendisliğin hizmet almadığını düşünürsek, bilimsel bilgi ve planlama hükümlerine uymayan üretilen yapı stoku nedeniyle deprem riski taşıyan bir kenttir. Kentsel, inşaat projeleri yapılarak üretilen yapı stokuyla karşılaşılan bir yer, bir araç olarak görülmemiştir. Mega projeler ortak yaşamımızda daha sağlıklı yapılar olarak değerlendirilmeli. Bu projeler kent

teğim vurguladı. **'HAZIR OLMUNALI'** Bursa'nın çok sayıda yıkıcı deprem yaşadığını dile getiren İMO Genel Başkanı Cemal Gökçe, "Tarihi veriler Bursa'nın her zaman büyük depremlere hazırlığı olması gerektiğini bizlere gösteriyor. Ne yazık ki Bursa'da diğer illerimiz gibi kötü ve mühendisliğin hizmet almadığını düşünürsek, bilimsel bilgi ve planlama hükümlerine uymayan üretilen yapı stoku nedeniyle deprem riski taşıyan bir kenttir. Kentsel, inşaat projeleri yapılarak üretilen yapı stokuyla karşılaşılan bir yer, bir araç olarak görülmemiştir. Mega projeler ortak yaşamımızda daha sağlıklı yapılar olarak değerlendirilmeli. Bu projeler kent

144 NİHAZ 1999

'İSTANBUL DEPREME HAZIR MI? SORUSU YENİDEN GÜNDEMDE: 18 milyon nereye sığınacak?'

18 milyon nereye sığınacak?

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Ertili TÜZMEZ İstanbul

Trafik sistemine güvenli yaklaşım: Vizyon sıfır

Özyiğit, TDP'nin, trafik güvenliğini sağlamak için önce insana dayalı olan, güvenli yollar, güvenli araçlar, güvenli hız ve güvenli insanlar olan "Vizyon Sıfır" yaklaşımını benimseyeceğini belirtti.

İçereri ve bilimsel temellere dayanan Trafik Güvenliği Sistemi'ni oluşturarak yapılan çalışmaları ön plana çıkardığını söyleyen Özyiğit, "TDP Genel Başkanı Cemal Gökçe, K.T. İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal ile birlikte İstanbul'da düzenlenen toplantıda, TDP'nin trafik güvenliğini sağlamak için önce insana dayalı olan, güvenli yollar, güvenli araçlar, güvenli hız ve güvenli insanlar olan "Vizyon Sıfır" yaklaşımını benimseyeceğini belirtti.

Trafik güvenli, yol güvenli ve gerekli alt yapı çalışmalarını yeterince yapılmamasından dolayı mevcut trafikte insanlarımızın, gençlerin hayatını kaybetmesi kaygısıdır. "Üzülerek söylüyorum ki dün akşam da yine bir gençimiz trafikte hayatını kaybetti" diyen Özyiğit, KKTCT'nin trafikte, nüfusa oranla Avrupa ortalamasının çok üzerinde kayıplar olduğunu söyledi. "Toplam olarak her yıl 1000 kişi bu şekilde hayatını kaybediyor" diyen Özyiğit, plan ve program dahilinde insanların ölümünü, ağır yaralanmalarını ve sakat kalmasını önlemek gerektiğini belirtti ve TDP'nin trafik vizyonuna hükümlere bağlı olarak, TDP'nin, trafik güvenliğini sağlamak için önce insana dayalı olan, güvenli yollar, güvenli araçlar, güvenli hız ve güvenli

insanlardan oluşan "Vizyon Sıfır" yaklaşımını gerçekleştireceğini Özyiğit, eğitim, denetim, mühendislik, altı hemerik, yapıtlar, değerlendirme ve yapılan alanlar, trafik güvenliğini sağlamak için önce insana dayalı olan, güvenli yollar, güvenli araçlar, güvenli hız ve güvenli

insanlardan oluşan "Vizyon Sıfır" yaklaşımını gerçekleştireceğini Özyiğit, eğitim, denetim, mühendislik, altı hemerik, yapıtlar, değerlendirme ve yapılan alanlar, trafik güvenliğini sağlamak için önce insana dayalı olan, güvenli yollar, güvenli araçlar, güvenli hız ve güvenli

KKTCT ve Türkiye İnşaat Mühendisleri Odaları işbirliğinde hazırlanan KKTCT Ulaştırma Genel Değerlendirme Raporu Akıncı'ya sunuldu

"Trafik kazaları ülkenin kayan yaralarından biri"

Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı, trafik kazalarının ülkenin kayan yaralarından biri olduğunu belirtti.

Üretmesini temenni etti. Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal Türkiye İnceledi.

'Bu yapı stoku depreme dayanmaz' İnşaat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi, 17 Ağustos Depremi'nin yıldönümünde Bursa'nın depremselliğini konuştu. Şube Yönetim Kurulu Başkanı Cemal Gökçe, "Bursa'daki mevcut yapı stoku depremi kaldırarak boyutta değil" açıklamasında bulundu. 5TE

İnşaat Mühendisleri Denktas'a, KKTCT Ulaştırması Genel Değerlendirme Raporu'nu sundu

Demokrat Parti (DP) Genel Başkanı, Başbakan Yardımcısı ve Maliye Bakanı Serdar Denktas, Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal ile birlikte İstanbul'da düzenlenen toplantıda, TDP'nin trafik güvenliğini sağlamak için önce insana dayalı olan, güvenli yollar, güvenli araçlar, güvenli hız ve güvenli insanlar olan "Vizyon Sıfır" yaklaşımını benimseyeceğini belirtti.

DP'den verilen bilgiye göre, DP Genel Merkez binası'nın dün saat 17.30'da gerçekleşen görüşme, Denktas'ın iş adamlarıyla görüşmesi sırasında KKTCT Ulaştırması Genel Değerlendirme Raporu'nu duyurduğunu belirtti.

Siber: "Sorunlar, durum tespiti, çözüm önerileri ve eylem planlarıyla çözülebilir"

Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası ve Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası'nın ortak organizasyonu ile aylık olarak düzenlenen "Geleceğe Güvenle Ulaştığımız Konferans"ta, Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal, Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ve beraberlerindeki heyeti kabul etti.

İlimsel çalışmalarla çözümleri ve önerilerini yapılabilmeleri amacıyla düzenledikleri konferansa açılış konuşması yapan Cemal Gökçe, "Siber'in, bu önemli tespit ve önerileri kitapçık haline getirilmesini önerimdir" dedi. Gökçe, bu bağlamda hazırlanan kitapçıkla, Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal, Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ve beraberlerindeki heyeti kabul etti.

İlimsel çalışmalarla çözümleri ve önerilerini yapılabilmeleri amacıyla düzenledikleri konferansa açılış konuşması yapan Cemal Gökçe, "Siber'in, bu önemli tespit ve önerileri kitapçık haline getirilmesini önerimdir" dedi. Gökçe, bu bağlamda hazırlanan kitapçıkla, Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal, Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ve beraberlerindeki heyeti kabul etti.

"KKTCT Ulaştırması Genel Değerlendirme Raporu" Cumhuriyet Meclisi Siber'e sunuldu

"Sorunlar, eylem planlarıyla çözülebilir" Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası ve Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası'nın ortak organizasyonu ile aylık olarak düzenlenen "Geleceğe Güvenle Ulaştığımız Konferans"ta, Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal, Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ve beraberlerindeki heyeti kabul etti.

Siber, ülkedeki sorunların bu çalışmada olduğu gibi önce durum tespiti, sonra çözüm önerileri ve eylem planı uygulamalarıyla çözülebileceğini söyledi. Gökçe, "Siber'in, bu önemli tespit ve önerileri kitapçık haline getirilmesini önerimdir" dedi. Gökçe, bu bağlamda hazırlanan kitapçıkla, Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal, Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ve beraberlerindeki heyeti kabul etti.

Siber, ülkedeki sorunların bu çalışmada olduğu gibi önce durum tespiti, sonra çözüm önerileri ve eylem planı uygulamalarıyla çözülebileceğini söyledi. Gökçe, "Siber'in, bu önemli tespit ve önerileri kitapçık haline getirilmesini önerimdir" dedi. Gökçe, bu bağlamda hazırlanan kitapçıkla, Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal, Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ve beraberlerindeki heyeti kabul etti.

Siber, ülkedeki sorunların bu çalışmada olduğu gibi önce durum tespiti, sonra çözüm önerileri ve eylem planı uygulamalarıyla çözülebileceğini söyledi. Gökçe, "Siber'in, bu önemli tespit ve önerileri kitapçık haline getirilmesini önerimdir" dedi. Gökçe, bu bağlamda hazırlanan kitapçıkla, Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal, Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ve beraberlerindeki heyeti kabul etti.

"12 Eylül'de bile odalarını yetkileri azaltılmadı"

Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı, trafik kazalarının ülkenin kayan yaralarından biri olduğunu belirtti.

Üretmesini temenni etti. Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal Türkiye İnceledi.

İlimsel çalışmalarla çözümleri ve önerilerini yapılabilmeleri amacıyla düzenledikleri konferansa açılış konuşması yapan Cemal Gökçe, "Siber'in, bu önemli tespit ve önerileri kitapçık haline getirilmesini önerimdir" dedi. Gökçe, bu bağlamda hazırlanan kitapçıkla, Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal, Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ve beraberlerindeki heyeti kabul etti.

Siber, ülkedeki sorunların bu çalışmada olduğu gibi önce durum tespiti, sonra çözüm önerileri ve eylem planı uygulamalarıyla çözülebileceğini söyledi. Gökçe, "Siber'in, bu önemli tespit ve önerileri kitapçık haline getirilmesini önerimdir" dedi. Gökçe, bu bağlamda hazırlanan kitapçıkla, Kibris Türk İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Seran Aysal, Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe ve beraberlerindeki heyeti kabul etti.

Yıkıcı depremler bekleniyor

İnşaat Mühendisleri Odası Cemal Gökçe, Türkiye topraklarının yüzde 92'sinin, nüfusunun yüzde 70'inin deprem tehlikesi altında bulunduğunu söyledi. Gökçe, 250 yıllık deprem periyoduna ulaşıldığını ve yıkıcı depremlerin beklenildiğini söyledi. Kentsel dönüşüm bölgelerinin deprem riski olan bölgelerde orta-derin depremlere karşı stokların güvenli hale getirmek için yapılmış başlatılan kentsel dönüşüm uygulamaları, yeni sorun alanları yarattığını dedi.

dar uzanan fay hattının herhangi bir noktasında yaşanabilecek depremin başka bir noktada yeni bir deprem riskini ortaya çıkarabileceğini işaret eden Gökçe, şöyle dedi: "Bu nedenle 17 Ağustos Çöküş merkezli deprem, İstanbul'da deprem tehlikesi ile karşı karşıya bulunmaktadır. Kuzey Anadolu fay hattının ürettiği tarihsel depremlere baktığımızda, yaklaşık 250 yıllık dönemlere denk gelen ve büyüklüğü 7 ve üzeri büyüklükte olan depremlerin olduğunu görüyoruz. 1766 depreminin dikkate aldığımızda 250 yıllık periyoda ulaştığını anlaşılmaktadır."

Deprem tehlikesi büyük Bu yıl Çanakkale, Manisa, Adıyaman, İzmir ve Bodrum yakalanmadığı depremlerin Türkiye-

ye'nin sürekli olarak deprem tehlikesi altında bulunduğuna ortaya koyduğunu kaydeden Gökçe, "Açıkcası ülke topraklarımızın yüzde 92 deprem tehlikesi altında yüzde 66'sı ise birinci ve ikinci derecede tehlikeli deprem bölgesindedir. Nüfusu 11 milyon üzerinde bulunan 11 büyük kent ve ülke nüfusunun yüzde 70'i deprem tehlikesi altında bulunuyor. Yine, büyük sanayi tesislerinin yüzde 75'i deprem tehlikesi altında" dedi. (DHA)

En tehlikeli fay Türkiye'nin de üzerinde bulunduğu Kuzey Anadolu fay hattının düymün en tehlikeli faylardan biri olduğunu söyledi. Bingöl hisasından başlayıp Yunanistan'a ka-

dar uzanan fay hattının herhangi bir noktasında yaşanabilecek depremin başka bir noktada yeni bir deprem riskini ortaya çıkarabileceğini işaret eden Gökçe, şöyle dedi: "Bu nedenle 17 Ağustos Çöküş merkezli deprem, İstanbul'da deprem tehlikesi ile karşı karşıya bulunmaktadır. Kuzey Anadolu fay hattının ürettiği tarihsel depremlere baktığımızda, yaklaşık 250 yıllık dönemlere denk gelen ve büyüklüğü 7 ve üzeri büyüklükte olan depremlerin olduğunu görüyoruz. 1766 depreminin dikkate aldığımızda 250 yıllık periyoda ulaştığını anlaşılmaktadır."

Deprem tehlikesi büyük Bu yıl Çanakkale, Manisa, Adıyaman, İzmir ve Bodrum yakalanmadığı depremlerin Türkiye-

ye'nin sürekli olarak deprem tehlikesi altında bulunduğuna ortaya koyduğunu kaydeden Gökçe, "Açıkcası ülke topraklarımızın yüzde 92 deprem tehlikesi altında yüzde 66'sı ise birinci ve ikinci derecede tehlikeli deprem bölgesindedir. Nüfusu 11 milyon üzerinde bulunan 11 büyük kent ve ülke nüfusunun yüzde 70'i deprem tehlikesi altında bulunuyor. Yine, büyük sanayi tesislerinin yüzde 75'i deprem tehlikesi altında" dedi. (DHA)

